COBISS®

Кооперирана онлайн библиографска система и услуги

Формат COMARC/B®
за библиографски данни

Ръководство за ползвателя

Институт за информационни науки, Марибор, Словения

IZUM®

© IZUM, 2016
Оригинално заглавие: COMARC/B format : za bibliografske podatke; december 2014

COBISS, COMARC, COBIB, COLIB, IZUM са запазени търговски марки собственост на обществената институция IZUM.

Останалите използвани търговски марки са притежание на техните собственици.

В ръководството са включени всички актуализации, извършени след публикуването на първата печатна версия през 1991 г. Съдържанието му съответства на софтуера COBISS3, V6.1-02 и COBISS2/Каталогизация, V8.9-17 и е валидно за всички бъдещи версии на софтуера, докато не бъде отменено или не бъде публикувана друга електронна версия.

© IZUM, последна актуализация на съдържанието: дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД ..... УВОД - 1

0XX БЛОК ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЯ ..... 0XX - 1
001 Идентификатор на записа ..... 001 - 1
010 Международен стандартен номер на книгата (ISBN) ..... 010 - 1
011 ISSN ..... 011 - 1
012 Идентификатор за старопечатни издания (Фингърпринт) ..... 012 - 1
013 Международен стандартен номер за нотно издание (ISMN) ..... 013 - 1
017 Друг стандартен идентификатор ..... 017 - 1
020 Номер в националната библиография ..... 020 - 1
021 Номер на задължителния екземпляр ..... 021 - 1
022 Номер на официално издание ..... 022 - 1
040 CODEN ..... 040 - 1
041 Други кодове * ..... 041 - 1
071 Номер на издателя (Звукозаписи и нотни издания) ..... 071 - 1

1XX БЛОК ЗА КОДИРАНА ИНФОРМАЦИЯ ..... 1XX - 1
100 Общи данни, свързани с обработката ..... 100 - 1
101 Език на документа ..... 101 - 1
102 Страна на публикуване или на производство ..... 102 - 1
105 Текст - Монографии ..... 105 - 1
106 Текст - Физически характеристики ..... 106 - 1
110 Продължаващи ресурси ..... 110 - 1
115 Видеоматериали ..... 115 - 1
116 Графични материали ..... 116 - 1
117 Триизмерни артефакти и предмети ..... 117 - 1
120 Картографски материали - Общи сведения ..... 120 - 1
121 Картографски материали - Физически характеристики ..... 121 - 1
122 Времеви период на съдържанието на единицата ..... 122 - 1
123 Картографски материали - Мащаб и координати ..... 123 - 1
124 Картографски материали - Означение за специфичен материал ..... 124 - 1
125 Звукозаписи и нотни издания ..... 125 - 1
126 Звукозаписи - Физическо описание ..... 126 - 1
127 Продължителност на звукозаписи и нотни произведения ..... 127 - 1
128 Музикални изпълнения и партитури ..... 128 - 1
130 Микроформи - Физическо описание ..... 130 - 1
135 Електронни ресурси ..... 135 - 1
140 Старопечатни издания - Общи сведения ..... 140 - 1
141 Старопечатни издания - Специфични характеристики на екземпляра ..... 141 - 1

2XX БЛОК ЗА ОПИСАТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ ..... 2XX - 1
200 Заглавие и сведения за отговорност ..... 200 - 1
205 Сведения за изданието ..... 205 - 1
206 Картографски материали – Математически данни ..... 206 - 1
207 Продължаващи ресурси - Номерация ..... 207 - 1
208 Нотни издания ..... 208 - 1
210 Издателски данни, сведения за разпространение и др. ..... 210 - 1
211 Планирана дата на издаване ..... 211 - 1
215 Физическо описание ..... 215 - 1
225 Серия ..... 225 - 1
230 Специфични характеристики на електронен ресурс ..... 230 - 1

3XX БЛОК ЗА ЗАБЕЛЕЖКИ ..... 3XX - 1
300 Обща забележка ..... 300 - 1
301 Забележка, отнасяща се до идентификационните номера ..... 301 - 1
304 Забележка, отнасяща се до заглавието и сведенията за отговорност** ..... 304 - 1
305 Забележка за изданието и библиографската му история** ..... 305 - 1
306 Забележка, отнасяща се до издаването, разпространението и т.н.** ..... 306 - 1
311 Забележка за свързано поле ..... 311 - 1
314 Забележка, отнасяща се до интелектуалната отговорност ..... 314 - 1
316 Забележка, отнасяща се до конкретния екземпляр ..... 316 - 1
317 Забележка за произход ..... 317 - 1
318 Забележка за действия, предприети с цел опазване на екземпляра ..... 318 - 1
320 Забележка за библиографии/показалци/резюмета в описвания ресурс ..... 320 - 1
321 Забележка за показалци, резюмета и позовавания в други ресурси ..... 321 - 1
322 Забележка за други участници в създаването на библиографската единица (филми, видеоматериали и звукозаписи) ..... 322 - 1
323 Забележка за изпълнителите (филми, видеоматериали и звукозаписи) ..... 323 - 1
324 Забележка за оригинала ..... 324 - 1
325 Забележка за репродукция ..... 325 - 1
326 Забележка за периодичност ..... 326 - 1
327 Забележка за съдържание ..... 327 - 1
328 Забележка за дисертация (теза) ..... 328 - 1
330 Анотация или резюме ..... 330 - 1
333 Забележка за читателско предназначение ..... 333 - 1
334 Забележка за награди ..... 334 - 1
336 Забележка за формата на електронния ресурс ..... 336 - 1
337 Забележка за изискванията на системата ..... 337 - 1

4XX БЛОК ЗА ВРЪЗКА МЕЖДУ ЗАПИСИТЕ ..... 4XX - 1
410 Серия ..... 410 - 1
411 Подсерия ..... 411 - 1
421 Приложение ..... 421 - 1
422 Публикация, към която е приложението ..... 422 - 1
423 Издаден с ..... 423 - 1
430 Продължение на ..... 430 - 1
431 Частично продължение на ..... 431 - 1
434 Поглъща ..... 434 - 1
435 Частично поглъща ..... 435 - 1
436 Образуван след сливане на _, _ и _ ..... 436 - 1
440 Продължен от ..... 440 - 1
441 Частично продължен от ..... 441 - 1
444 Погълнат от ..... 444 - 1
445 Частично погълнат от ..... 445 - 1
446 Разделен на _, _ и _ ..... 446 - 1
447 Слят с _, _ в _ ..... 447 - 1
452 Друго издание на друг носител ..... 452 - 1
453 Преведен като ..... 453 - 1
454 Превод на ..... 454 - 1
464 Съставна част на монография ..... 464 - 1
481 Подвързани в същия том ..... 481 - 1
482 Подвързан с .. .. 482 - 1
488 Произведение, свързано по друг начин ..... 488 - 1

5XX БЛОК ЗА СВЪРЗАНИ ЗАГЛАВИЯ ..... 5XX - 1
500 Унифицирано заглавие ..... 500 - 1
503 Подразделение на условна редна дума ..... 503 - 1

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

510 Паралелно основно заглавие ..... 510 - 1
512, 513, 514 Корично заглавие, Заглавие от допълнителна заглавна страница, Надтекстно заглавие ..... 512, 513, 514 - 1
516, 517 Заглавие на гърба на книгата, Други варианти на заглавието ..... 516, 517 - 1
517 Други варианти на заглавието ..... 517 - 1
518 Заглавие на съвременен правопис ..... 518 - 1
520 Предишно заглавие ..... 520 - 1
530 Ключово заглавие ..... 530 - 1
531 Съкратено ключово заглавие ..... 531 - 1
532 Развито заглавие ..... 532 - 1
539 Основно заглавие с команди LaTeX ..... 539 - 1
540, 541 Допълнително заглавие, добавено от каталогизатора, Допълнително заглавие, добавено от каталогизатора ..... 540, 541 - 1

6XX БЛОК ЗА АНАЛИЗ НА СЪДЪРЖАНИЕТО ..... 6XX - 1
600 Име на лице, използвано като предмет ..... 600 - 1
601, 602 Наименование на колективен орган, използвано като предмет, Име на фамилия, използвано като предмет ..... 601, 602 - 1
605, 606 Заглавие, използвано като предмет, Тематична предметна рубрика ..... 605, 606 - 1
607, 608 Географска предметна рубрика, Хронологична предметна рубрика ..... 607, 608 - 1
609, 610 Формална предметна рубрика, Неконтролирани предметни термини ..... 609, 610 - 1
620 Мястото на издаване като точка за достъп ..... 620 - 1
675 Универсална десетична класификация (УДК) ..... 675 - 1
676 Десетична класификация на Дюи (ДКД) ..... 676 - 1
680 Класификация на библиотеката на Конгреса на САЩ ..... 680 - 1
686 Други класификации ..... 686 - 1

7XX БЛОК ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ ..... 7XX - 1
700 Име на лице - Първична интелектуална отговорност ..... 700 - 1
701 Име на лице - Алтернативна интелектуална отговорност ..... 701 - 1
702 Име на лице - Вторична интелектуална отговорност ..... 702 - 1
710 Наименование на колективен орган - Първична интелектуална отговорност ..... 710 - 1
711 Наименование на колективен орган - Алтернативна интелектуална отговорност ..... 711 - 1
712 Наименование на колективен орган - Вторична интелектуална отговорност ..... 712 - 1

8XX БЛОК ЗА МЕЖДУНАРОДНО ИЗПОЛЗВАНЕ ..... 8XX - 1
802 Център за ISSN ..... 802 - 1
830 Обща бележка на каталогизатора ..... 830 - 1
856 Електронен адрес и достъп ..... 856 - 1

9XX БЛОК ЗА НАЦИОНАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ ..... 9XX - 1
900 Име на лице – първична нтелектуална отговорност (вариант на редна дума)* ..... 900 - 1
901, 902 Име на лице – алтернативна интелектуална отговорност (вариант на редна дума), Име на лице – вторична интелектуална отговорност (вариант на редна дума)* ..... 901, 902 - 1
903 Име на лице - (друга установена редна дума)* ..... 903 – 1
904 Име на лице - (паралелна установена редна дума)* ..... 904 - 1
910, 911, 912 Наименование на колективен орган – първична интелектуална отговорност (вариант на редна дума), Наименование на колективен орган – алтернативна интелектуална отговорност (вариант на редна дума), Наименование на колективен орган – вторична интелектуална отговорност (вариант на редна дума)* ..... 910, 911, 912 - 1
960, 961, 962, 965, 966, 967, 968, 969 Име на лице, използвано като предмет (невъзприета форма на името), Наименование на колективен орган, използвано като предмет (невъзприета форма на наименованието), Име на фамилия,

използвано като предмет (невъзприета форма на името), Заглавие, използвано като предмет (вариант на заглавието), Тематична предметна рубрика (невъзприета форма на рубриката), Географска предметна рубрика (невъзприета форма на рубриката), Хронологична предметна рубрика (невъзприета форма на рубриката), Формална предметна рубрика (невъзприета форма на рубриката)* ..... 960, 961, 962, 965, 966, 967, 968, 969 - 1
970 Поле за нуждите на библиографията* ..... 970 - 1
992 Поле за локално използване* ..... 992 - 1
993 Поле с локално определяно съдържание* ..... 993 - 1

МОНОГРАФИИ В ПОВЕЧЕ ЧАСТИ ..... МОНОГРАФИИ В ПОВЕЧЕ ЧАСТИ - 1

ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА ..... ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА - 1

Приложения

A СПИСЪК НА ПОЛЕТА/ПОДПОЛЕТА ..... A - 1

B СХЕМА НА ПУНКТУАЦИОННИТЕ ЗНАЦИ ..... B - 1

C ИНДЕКСИ ЗА ТЪРСЕНЕ ..... C - 1

D АЗБУКИ
D.1 Правила за визуализация на библиографските данни ..... D.1 - 1
D.2 Указания за създаване на библиографски записи в системите COBISS.XX, в които записите се визуализират на различни азбуки ..... D.2 - 1

E ТАБЛИЦА НА НАЙ-ЧЕСТО СРЕЩАНИТЕ В ЗАГЛАВИЯТА МАТЕМАТИЧЕСКИ И ДРУГИ СПЕЦИАЛНИ СИМВОЛИ ..... E - 1

F ПОДДЪРЖАНЕ НА БИБЛИОГРАФИИ В СИСТЕМАТА COBISS
F.1 Общи положения ..... F.1 - 1
F.2 Особености при въвеждане на данни в определени полета/подполета ..... F.2 - 1
F.3 Ретроспективни данни за продължаващи издания ..... F.3 - 1
F.4 Особености, свързани с каталогизацията на някои видове документи ..... F.4 - 1
F.5 Библиографски изходи в системата COBISS ..... F.5 - 1
F.6 Типология на документите/произведенията – определения и препоръки ..... F.6 - 1
F.7 Кодова таблица за институции/организации ..... F.7 - 1
F.8 Полета/подполета с ниво на задължителност за определено библиографско ниво ..... F.8 - 1
F.9 Библиографски записи за публични изяви (събития) ..... F.9 - 1

G УДК ЗА ТЪРСЕНЕ – ОБЩА КОДОВА ТАБЛИЦА (675c) ..... G - 1

H КОДОВЕ ЗА РОЛЯТА НА ЛИЦЕТО ПО ОТНОШЕНИЕ НА БИБЛИОГРАФСКАТА ЕДИНИЦА (70X4, 71X4) ..... H - 1

I КАТАЛОГИЗАЦИЯ НА ГРУПОВО ОБРАБОТВАНИ БИБЛИОТЕЧНИ МАТЕРИАЛИ – ЗАПИСИ ЗА ИЗКУСТВЕНО СЪЗДАДЕНИ КОЛЕКЦИИ ..... I - 1

J ТАБЛИЦА ЗА КОНВЕРТИРАНЕ ISSN → COMARC ..... J - 1

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

УВОД

Форматът за машинночетими записи COMARC/B, предназначен за описание и обмен на библиографски данни в системата COBISS се основава на формата за библиографски данни UNIMARC, който представлява международен стандарт, развиван до 2003 г. от Програмата на ИФЛА за Универсален библиографски контрол и международен MARC (UBCIM) със седалище в Deutsche Bibliothek във Франкфурт на Майн. През м. март 2003 г. програмата UBCIM беше закрита и Националната библиотека на Португалия пое задължението за по-нататъшното развитие на формата UNIMARC.

Към стандартните полета/подполета на формата UNIMARC, във формата за библиографски данни COMARC/B са включени редица допълнителни специфични характеристики на структурата на библиографските записи в системата COBISS.

Освен формата COMARC/B в системата COBISS се използват още два формата: COMARC/H за данни за състоянието на фонда и COMARC/A за контролни (нормативни) данни. Тези формати са представени в отделни ръководства.

Първото ръководство за приложение на формата UNIMARC в системата COBISS беше *Priručnik za UNIMARC* (адаптация на *UNIMARC Manual, 1987* на сърбохърватски език). Ръководството беше преведено и адаптирано от Националната и университетска библиотека в Загреб през 1989 г. и през същата година беше преведено на словенски (*Priročnik za UNIMARC)* от Националната и университетска библиотека в Любляна.

С развиването на нови функции в системата COBISS се налагаше преводната версия на UNIMARC да се допълва с нови полета и подполета и така се стигна до разработването на формата COMARC/B. Като начало беше публикувано Ръководство за продължаващи издания като съставна част на югославската база данни за библиография и каталогизация (в документацията към проекта), Марибор, 18 декември 1990 г.

През 1991 г. беше подготвен фомат COMARC/B за монографии, дисертации и продължаващи издания, последван от редица допълнения.

През 1994 г. беше взето решение ръководствата за различни видове материали да се обединят в общ формат за библиографски данни - COMARC/B. Беше получено разрешение от Програмата на ИФЛА UBCIM при подготовката на ръководство към формата COMARC/B да се използват части от превода на *UNIMARC Manual. Bibliographic Format* (UBCIM Publications – New Series, Vol. 14, 1994), 2nd Edition.

Усъвършенстването на ръководството *COMARC/B Формат за библиографски данни*, което ще включва всички необходими указания от *UNIMARC Manual* и специфичните характеристики на системата COBISS ще се извършва постепенно.

Полетата/подполетата от частта „Докторски дисертации" са прехвърлени изцяло в интегралната структура на изданието *COMARC/B*, а частта „Продължаващи издания" се пренася постепенно в нея. Специфичните характеристики на всяко библиографско ниво и вид материал са пояснени в отделните полета/подполета и към тях са включени и съответните указания от *UNIMARC Manual.*

Досега са пренесени всички полета от блоковете 0XX, 1XX, 2XX, 3XX и 4XX, а от останалите

В бъдеще допълненията ще включват само полета/подполета от UNIMARC, които се използват в системите COBISS.

Полета/подполета, кодове и индикатори, които не съществуват в UNIMARC, а само в COMARC са означени със звездичка „*”. Отменените полета/подполета, кодове и индикатори са означени с две звездички „**”. Допълнително ще бъдат описани полета/подполета, които са едни и същи за двата формата, но значението им в COMARC е съществено променено.

Форматът COMARC/B е разработен за системата за споделена каталогизация COBISS, която е описана в ръководствата *COBISS3/Каталогизация и COBISS2/Каталогизация* .

За улеснение при въвеждането на данни, в системата за споделена каталогизация COBISS се прилагат маски, включващи извадки от полета и подполета, използвани най-често при попълване на данни за определено библиографско ниво. Останалите полета могат да се използват само, ако са предвидени в примерен списък към съответната маска за въвеждане.

Прилагат се следните маски за въвеждане: M – монографии, K – продължаващи ресурси, Z – записи за колекция (при групова обработка), A – статии и други съставни части, N – некнижни материали.

Полетата са означени с трицифрен низ, а подполетата с буква или цифра. Най-малката информационна единица, която програмата разпознава е подполе (за търсене и визуализация), съответно елемент от подполе във формата за данни за състоянието на фонда COMARC/H.

Някои полета съдържат дефинирани стойности на индикатор, които обикновено определят начина на визуализиране. В някои случаи полетата и подполетата са повтарящи се.

Приложение A съдържа списък на всички полета и подполета, които се използват в системата за споделена каталогизация COBISS.

Пунктуацията между полетата и подполетата по правило не се въвежда, тъй като тя се генерира по програмен път. В *Приложение B* е включен преглед на всички пунктуационни знаци, съответстващи на принципите на ISBD.

Приложение C съдържа индексите за търсене, които се използват в системата за споделена каталогизация COBISS.

В *Приложение D* са представени правилата за въвеждане и визуализация на данни на различни азбуки (латиница, кирилица, латиница и кирилица).

Приложение E съдържа таблица на най-често срещаните в заглавията математически и други специални символи, начините за тяхното въвеждане и алтернативно представяне в поле 200 и други полета.

Всички уточнения, свързани с библиографиите в системата COBISS след м. март 1996 г. са описани в *Приложения F.1 – F.9.*

Приложение G съдържа кодова таблица на класификационните индекси от УДК, предназначена за унифициране на търсенето в системата за споделена каталогизация COBISS (подполе 675c).

Кодовете за ролята на лицата по отношение на библиографската единица са представени в *Приложение H.*

В *Приложение I* са дадени указания за каталогизация на колекции при групова обработка на материалите. Описан е начинът на въвеждане на данни в отделните полета на колективните записи и са посочени примери както за отделни полета, така и за цялостни записи.

В отделните полета има два вида примери. Примерите, които не са отбелязани са взети от *UNIMARC Manual. Bibliographic Format.* Тези примери са на различни езици, съобразени са с различни правила за каталогизация и затова не винаги отговарят на нашата каталожна практика. Със звездичка „*” са отбелязани примерите от словенски и други библиотеки, участващи в мрежата COBISS.Net.

 © IZUM, дек. 2013, Прев. на англ.: март 2014, Прев. на бълг: апр. 2014

В разработването на формата COMARC/B са участвали и участват с предложения специалисти от различни институции. Ние сме благодарни за тяхното сътрудничество. На този етап от развитието на формата някои от тези предложения все още не са осъществени и ще бъдат приети в бъдеще.

Всички настоящи и бъдещи потребители на това ръководство са поканени да правят предложения и по този начин да допринасят за усъвършенстването на решенията, които вече са разработени.

0XX БЛОК ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЯ

СПИСЪК НА ПОЛЕТАТА

001 Идентификатор на записа
010 Международен стандартен номер на книгата (ISBN)
011 Международен стандартен номер на продължаващото издание (ISSN)
012 Идентификатор за старопечатни и редки издания
013 Международен стандартен номер на нотно издание (ISMN)
017 Друг стандартен идентификатор
020 Номер на документа в националната библиография
021 Номер на документа на задължителния екземпляр
022 Номер на официално издание
040 CODEN
041 Други идентификационни номера*
071 Номер на издателя (звукозаписи и нотни издания)

Блокът съдържа данни, които идентифицират записа или библиографската единица, описана в него. Поле 001 е задължително за всеки запис.

001 ИДЕНТИФИКАТОР НА ЗАПИСА

Полето съдържа общи данни, необходими за обработката на записа. Идентификаторът на записа е предназначен най-вече за нуждите на споделената каталогизация в режим он-лайн и затова използването му не е изцяло съобразено със стандарта ISO 2709, който се прилага за обмен на данни чрез магнитни ленти, дискети и т.н.

Идентификационният номер на записа (в UNIMARC в поле 001) в рамките на програмното осигуряване на COBISS се получава автоматично и не е необходимо да се въвежда ръчно.

При международен обмен на данни идентификаторът на записа се оформя в съответствие със стандарта ISO 2709 в процеса на конвертиране от формата COMARC във формат MARC.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
001		Идентификатор на записа	nr
	a	*Статус на записа*	nr
	b	*Вид на записа*	nr
	c	*Библиографско ниво*	nr
	d	*Йерархично ниво*	nr
	e	*Стар номер на записа**	nr
	g	*Код за пълнота на записа*	nr
	h	*Форма на библиографското описание*	nr
	t	*Типология на документите/произведенията**	nr
	x	*Номер на оригиналния запис**	nr
	7	*Азбука на каталогизацията**	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

001a Статус на записа

Едносимволен код, означаващ работния статус на записа. Подполето е задължително.

c	*редактиран запис* Кодът се нанася когато записът е окончателно редактиран (без граматически и съдържателни грешки).
d	*изтрит запис* Кодът се нанася когато от споделената база данни трябва да се изтрие даден запис, но това е невъзможно, тъй като той вече е копиран от други библиотеки. Кодът се използва в

	случаи на дублирани записи и при йерархична обработка на записи за монографични публикации в повече части (Примери 1, 2, 3). Записите се изтриват по следния начин: 1. В подполе 001a се въвежда код *„d" – изтрит запис* 2. В подполе 001x се въвежда идентификационният номер на записа според правилата, посочени в подполе 001x 3. Записът се запазва в споделената база данни (команда *SAVE* или команда *LOCK1*) 4. Записът се изтрива в локалната база (команда *DELETE*) Записът ще се изтрие от споделената база данни, когато всички библиотеки го изтрият от своите бази данни. За изтриване може да се използва и командата *RENAME TO* (Виж *Наръчник за каталогизация в COBISS,* команда *RENAME - TO).*
i	*първичен запис** Кодът се въвежда когато записът е изготвен без наличие на всички необходими библиографски данни (когато изданието е в етап на набавяне). Той се използва най-вече за чуждестранни публикации и за публикации, получени по депозит, за които не съществува запис за каталогизация в публикацията (CIP). Записът може да съдържа този код за ограничен период от време. Кодът не се прилага за записи за статии и други съставни части (аналитични описания)
n	*нов запис* Кодът се въвежда за всеки нов запис. Това не се отнася за записите за каталогизация в публикацията (CIP) и първичните записи.
p	*по-ранен, неокончателен, непълен запис* Кодът се използва за означаване на запис за каталогизация в публикацията (CIP)
r	*временен запис за редки и ценни книги*** Кодът е използван преди 1991 г. при записи за редки и ценни книги.

001b Вид на записа

Някои кодове за вид на записа съответстват на кодовете за общо означение за материал. Кодовете за вида на записа са от значение за обработката на записите, тъй като в програмното осигуряване на COBISS те се използват за разграничаване на видовете материали. Подполето е задължително.

a	*текстови материали, печатни*
b	*текстови материали, ръкописни*
c	*музикални партитури, печатни*
d	*музикални партитури ръкописни*
e	*картографски материали, печатни*
f	*картографски материали, ръкописни*
g	*проекционни и видеоматериали (филми, филмови ленти, диапозитиви изображения върху прозрачно фолио, видеозаписи)*
i	*звукозаписи, немузикални*
j	*звукозаписи, музикални*
k	*двуизмерна графика (рисунки, скици и др.)*
l	*електронни ресурси*
m	*мултимедии*
r	*триизмерни артефакти и предмети*
u	*събития**

 © IZUM, април 2012, Прев на англ.: май 2012, Прев. на бълг.: окт. 2012

	Кодът е добавен за нуждите на получаването на резултати от изследователска дейност. Използва се само когато осъщественото произведение няма физическа форма.

Кодът трябва да съответства на действителния вид на материала, който се каталогизира, а не на неговата вторична физическа форма. Затова не е предвиден код за микроформи: микроформа, съдържаща печатан текст, трябва да бъде кодирана като „текстови материали, печатни" с код „a".

001c Библиографско ниво

Дефинирани са следните стойности:

a	*аналитично ниво (съставна част)* Библиографска единица, която физически се съдържа в друга единица по такъв начин, че установяването на местоположението на аналитично разработваната съставна част зависи от физическата идентификация и от местоположението на единицата, в която тя се съдържа. Самата съставна част може да бъде в една или повече части. Примери за материали, които получават код „a": статия в списание, продължаваща колона или рубрика във вестник, отделен доклад от материали от конференция, съставна част на книга.
c	*колекция* Запис за изкуствено създадена библиографска единица. Примери за материали, които получават код „c": сбирка от брошури, съхранявани в кутия, колекция от сувенири, съхранявани заедно като сбирка, сбирка от ръкописи на един автор. Кодът се използва само за изкуствено създадени библиографски единици.
d	*представление** Кодът е добавен за нуждите на библиографията. Той се използва само когато произведението няма физическа форма. Обикновено за такива записи няма първичен документ и затова записът се съставя на основата на свидетелство или друга документация, свързана с представеното произведение. Примери за материали, които получават код „d"**:** непубликувана лекция, изложба, концерт.
i	*интегриран ресурс* Библиографски ресурс, който се допълва или променя с допълнения, които не са отделни, а се интегрират в ресурса като цяло. Интегрираните ресурси могат да бъдат завършени (с предварително предвиден край) или продължаващи (без предварително предвиден край. Примери за материал, кодиран с код „i": неподвързани листове със заменящо се съдържание; база данни; уебстраница, която се осъвременява текущо.
m	*монография* Библиографска единица, състояща се от една физическа част или замислена като съставена от определен брой части. Примери за материали, които получават код „m": еднотомна единица (монография); многотомна единица (многотомна монография); отделно каталогизирана част от многотомно издание; книга от серия; отделно каталогизиран специален брой на списание**;** карта от серия; завършена серия от карти, когато броят на картите в серията е предварително определен; глобус.
s	*продължаващо издание* Продължаващ ресурс, публикуван в отделни, последователни броеве или части, които обикновено са номерирани, замислен да излиза през неограничен период от време.

	Примери за материали, които получават код „s”: списание; вестник; електронно списание; каталог; годишен доклад; монографична серия

Библиографското ниво на записа е свързано с основната част на записа или основната библиографска единица, описана в него, чието заглавие е попълнено в поле 200. Подполето е задължително.

001d Йерархично ниво

Този код означава йерархичната връзка между записа и други записи във файла и показва местоположението на записа в йерархията. Информацията се използва в системи, при които се създават отделни йерархично свързани записи, не съдържащи достатъчно информация, за да съществуват самостоятелно. Затова всички записи, които са свързани йерархически трябва да бъдат в една и съща база данни. Подполето е задължително.

0	*без йерархично ниво*
1	*запис на най-високо ниво*
2	*запис на всички нива под най-високото*

В програмното осигуряване COBISS се прилагат само йерархичните връзки на съставните части на продължаващи или монографични публикации.

В запис за съставна част на продължаваща или монографична публикация винаги се въвежда код „2”. В запис за продължаваща или монографична публикация се въвежда код „0”, когато тя не се разработва аналитично и код „1”, когато в базата данни има и запис за някоя от нейните съставни части.

Монографична публикация в повече части се въвежда в едно ниво. Затова в такива случаи йерархичното ниво е винаги „0” (освен когато тези публикации са разработени аналитично).

001e Стар номер на записа*

Подполето съдържа предишен идентификационен номер (т.е. идентификационния номер от изходната база данни) за записи, които са получени от друга библиографска база данни чрез конверсия.

001g Код за пълнота на записа

Кодът посочва степента на пълнота на записа и дали той е създаден de visu. Полето не се попълва когато записът е направен de visu.

1	*подниво 1* Записът за библиографската единица не е съставен de visu. Това може да означава, че записът е взет от каталожна картичка и данните не са така точни, както когато записът е съставен de visu.

2	*подниво 2 (запис за CIP)* Записът е съставен преди публикуването на библиографската единица и затова е непълен.
3	*подниво 3 (непълен запис*) Запис за библиографска единица, чиято каталогизация не е завършена. Той може да бъде допълван неколкократно.

001h Форма на библиографското описание

Едносимволен код, означаващ формата на каталожното описание, използвано в записа. Подполето се попълва, само когато полетата 200-225 на са конструирани според препоръките на Международния стандарт за библиографско описание (ISBD). Кодът има следните стойности:

i	*запис, частично съобразен с ISBD* Някои от полетата, но не всички, са съобразени с препоръките на ISBD.
n	*запис, несъобразен с ISBD* Елементите от данни, представени в записа не отговарят на препоръките на ISBD.

001t Типология на документите/произведенията*

Подполето е предназначено за сортиране на документи/произведения в библиографии (виж пример 6).

Попълването на подполето е задължително при записите на всички документи, чиито автори са регистрирани като изследователи към Словенската агенция за научни изследвания и при записите за статии от списания, които са финансирани частично от Правителството на Словения. Въвеждането на данни в подполето е задължително и за записи за документи/произведения, които ще се подреждат по вид в персонална библиография или институция, която издава библиографии в печатна форма.

	СТАТИИ И ДРУГИ СЪСТАВНИ ЧАСТИ
1.01	*Оригинална научна статия*
1.02	*Обзорна статия*
1.03	*Кратка научна статия*
1.04	*Професионална статия*
1.05	*Научно-популярна статия*
1.06	*Публикуван доклад от научна конференция (основен доклад)*
1.07	*Публикуван доклад от професионална конференция (основен доклад)*
1.08	*Публикуван доклад от научна конференция*
1.09	*Публикуван доклад от професионална конференция*
1.10	*Публикувано разширено резюме от научна конференция* **
1.11	*Публикувано разширено резюме от професионална конференция***
1.12	*Публикувано резюме на доклад от научна конференция*
1.13	*Публикувано резюме на доклад от професионална конференция*
1.14	*Публикуван постер или резюме на постер от научна конференция* **
1.15	*Публикуван постер или резюме на постер от професионална конференция* **
1.16	*Самостоятелна съставна част на научна монография*
1.17	*Самостоятелна съставна част на професионална монография*
1.18	*Статия в енциклопедия, речник и др.*
1.19	*Отзив, рецензия, критична статия*

1.20	*Предговор, послеслов*
1.21	*Полемика, дискусия*
1.22	*Интервю*
1.23	*Художествена съставна част*
1.24	*Библиография, показалец и др.*
1.25	*Други статии и съставни части*

	МОНОГРАФИИ И ДРУГИ ЗАВЪРШЕНИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ
2.01	*Научна монография*
2.02	*Професионална монография*
2.03	*Одобрен учебник за университет и висше училище*
2.04	*Одобрен учебник за средно или начално училище*
2.05	*Други образователни материали*
2.06	*Наръчник, речник, списък от термини, атлас, карта*
2.07	*Библиография*
2.08	*Докторска дисертация*
2.09	*Магистърска теза*
2.10	*Теза след специализация*
2.11	*Бакалавърска теза*
2.12	*Заключителен доклад за изследване*
2.13	*Студия, предварително проучване, изследване*
2.14	*Проектна документация (идеен проект, работен проект)*
2.15	*Експертна оценка, арбитражно решение*
2.16	*Художествено произведение*
2.17	*Каталог на изложба*
2.18	*Научен филм, звукозапис или видеозапис*
2.19	*Популярен филм, радио или телевизионно предаване*
2.20	*Цялостна научна база данни или корпус*
2.21	*Софтуер*
2.22	*Нова разновидност на селскостопански растителен вид*
2.23	*Искане за регистриране на патент*
2.24	*Патент*
2.25	*Други видове монографии и завършени произведения*
2.30	*Материали от конференция с нерецензирани доклади*
2.31	*Материали от научна конференция с рецензирани доклади (международни конференции или конференции в чужбина)*
2.32	*Материали от научна конференция с рецензирани доклади (конференции в страната)*

	ПУБЛИЧНИ ИЗЯВИ (СЪБИТИЯ)
3.01	*Заявка за патент ***
3.02	*Патент ***
3.03	*Техническа рационализация (нова технология)***
3.04	*Програмно осигуряване ***
3.05	*Доклад за научен или развоен проект***
3.06	*Трактат, предварително изследване, студия ***
3.07	*Експертно мнение, решение за арбитраж,рецензия***
3.08	*Доклад за измервания, изпитания и др.***
3.09	*Проектна документация (идеен проект, работен проект)***
3.10	*Художествено представление*
3.11	*Радио или телевизионно събитие*
3.12	*Изложба*
3.13	*Организиране на научни и професионални конференции***
3.14	*Лекции в чуждестранен университет*

 © IZUM, април 2012, Прев на англ.: май 2012, Прев. на бълг.: окт. 2012

3.15	*Непубликуван доклад на конференция*
3.16	*Непубликуван основен доклад на конференция*
3.20	*Други произведения***
3.25	*Други публични изяви*

Вторичната отговорност е специална категория резултат от научна работа, която не се отразява в подполето за типология на документи/произведения. Тя се отразява в библиографиите на основата на кода за ролята на лицето по отношение на библиографската единица, който се въвежда в полета 702 и 712, т.е. от ретроспективната база данни за продължаващи издания.

Определенията на типологията на документите/произведенията и указания за отделните видове сортиране са дадени в Приложение F.6.

001x Номер на оригиналния запис*

Подполето се използва за уреждане на дублирани записи. То съдържа номера на запис, който трябва да бъде копиран на мястото на запис, отбелязан за изтриване с код „d" в подполе 001a.

В записа, който трябва да се изтрие, освен код „d" за изтрит запис в подполе 001a, трябва да се попълни и подполе 001x.

Правилното и последователно попълване на това подполе позволява извършване на периодичен автоматичен контрол за съответствие между локалната и споделената база данни. Всички библиотеки, които са копирали в локалните си бази данни запис, предвиден за изтриване получават съответно съобщение по електронната поща. Така съществено се подпомага повишаването на качеството на базата данни. Съобщението съдържа таблица с номерата на дублирани записи или записи, които трябва да се изтрият, номерата на записите, които ще се копират на тяхно място и монографии в повече части от групите A или B.

Данните за номера се въвеждат във форма, която зависи от причината записът да бъде отбелязан за изтриване:

Дублиран запис:

При дублиран запис номерът на оригиналния запис се въвежда в подполе 001x (виж пример 1).

Уреждане на йерархично свързани записи за монографии в повече части – група A:

Когато се редактират или актуализират записи за монографии в повече части от група A, по правило се изтриват „синовете" и се актуализират „бащите". Преди да се изтрият записите за „синовете" от локална база данни, те трябва адекватно да се допълнят.

В подполе 001x на записи за „синове" се въвежда номерът на „бащата". Пред него се въвежда буквата „f" (father). Тя означава, че това е номерът на „бащата" (виж пример 2).

Записите за „синове" се запазват в споделената база данни с командата SAVE или LOCK1 (виж ръководството COBISS/Каталогизация, команди SAVE и LOCK1) и те се изтриват от локалната база данни.

Уреждане на йерархично свързани записи за монографии в повече части – група B:

Когато се редактират или актуализират записи за монографии в повече части от група B, по правило се изтрива „бащата" и се актуализират „синовете". Преди да се изтрие записът за „бащата" от локална база данни, той трябва да бъде допълнен адекватно.

В подполе 001x на записа за „бащата" са въведени номерата на всички „синове". Пред първия номер се въвежда буквата „s" (son). Тя означава, че това са номерата на „синовете" (виж пример 3).

В подполе 001x са въведени номерът „9999999999" или думата „sons". В такъв случай е много по-вероятно да се допусне грешка или неправилна поправка. Затова този метод не се препоръчва.

Записът за „бащата" се запазва вм споделената база данни с командите SAVE или LOCK1 (виж ръководството COBISS/Каталогизация, команди SAVE и LOCK1) и той се изтрива от локалната база данни.

Така се уреждат и дублираните записи, когато запис за продължаващо издание трябва да бъде заместен с няколко записа за монографии.

0017 Азбука на каталогизацията*

Това подполе подпомага определянето на азбука за полетата, в които данните се изписват на езика на библиотеката.

Тези данни не са задължителни. Библиотеките могат да използват следните кодове:

ba	*латиница*
ca	*кирилица - неопределена**
cb	*кирилица - сръбска**
cc	*кирилица - македонска**
vv	*различни азбуки** Кодът се използва от библиотеки, които поддържат два каталога – един на кирилица и един на латиница.

Подробен алгоритъм на визуализацията е даден в Приложение D.1.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Идентификаторът на записа се намира в началото на всеки запис и съдържа данни за неговата обработка. Подполетата **a, b, c** и **d** са задължителни и за тях в съответствие с маската на записа се определят подразбиращи се стойности по програмен път.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

Елементите от данни, намиращи се в идентификатора на записа не фигурират на друго място Във формата COMARC. Въпреки, че на пръв поглед някои от стойностите на кодовете за вид на записа и библиографско ниво) носят една и съща информация като други кодирани данни, в

действителност кодовете в идентификатора на записа се отнасят до характеристиката на записа, а не директно до характеристиката на самата библиографска единица.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=3698696

001	␣␣	**a**d **x**35997440 **b**a **c**m **d**0
200	0␣	**a**Tehnična keramika **f**Drago Kolar **g**[ilustrirala Medeja Gec]
		(Библиотеките, които са копирали този запис в своята локална база ще получат по електронната поща списък на записи, които трябва да се изтрият. Между другите записи е и записът 3698696, който е дублиран)

2. * COBISS.SI-ID=29853696

001	␣␣	**a**d **x**f29852672 **b**a **c**m **d**2
200	0␣	**v**≠Del ≠1
		(Библиотеките, които са копирали този запис в своята локална база ще получат по електронната поща списък на записи, които трябва да се изтрият. Между другите записи е и записът 29853696 – запис „син”)

* COBISS.SI-ID=33468416

001	␣␣	**a**d **x**f29852672 **b**a **c**m **d**2
200	0␣	**v**≠Del ≠2
		(Библиотеките, които са копирали този запис в своята локална база ще получат по електронната поща списък на записи, които трябва да се изтрият. Между другите записи е и записът 33468416 – запис „син”)

3. * COBISS.SI-ID=1569026

001	␣␣	**a**d **x**s1569538,1569794,1570306 **b**a **c**m **d**1
200	0␣	**a**Anatomski atlas **e**iz sistemskega in topografskega gledišča **f**Rolf Bertolini, Gerald Leutert **g**[jugoslovansko in slovensko izdajo pripravila Alenka Dekleva]
215	␣␣	**a**3 zv. **c**ilustr. **d**31 cm
		(Библиотеките, които са копирали този запис в своята локална база ще получат по електронната поща списък на записи, които трябва да се изтрият. Между другите записи е и записът 1569026 – запис „баща”)

4. * COBISS.SI-ID=48895488

001	␣␣	**a**c **b**l **c**s **d**0 **7**ba
200	1␣	**a**PIRS **b**Računalniška datoteka **e**poslovni imenik Republike Slovenije
		(Поправен запис за продължаващо издание на машиночетим носител)

5. * COBISS.SI-ID=660021

001	␣␣	**a**n **b**e **c**m **d**0 **7**ba
200	1␣	**a**Kolovec **b**Kartografsko gradivo **e**karta za orientacijski tek **f**reambulacija Anderluh Gregor … [et al.] **g**risal Anderluh Gregor
		(Нов запис за картографски материал.)

6. * COBISS.SI-ID=34556160

001	␣␣	**a**n **b**a **c**a **d**2 **t**1.04 **7**ba
200	0␣	**a**Izjave v podporo Majniške deklaracije **f**Vlasta Stavbar
		(Запис за професионална статия.)

7. *

001	␣␣	**a**n **b**l **c**i **d**0 **7**ba
200	1␣	**a**Vodja.com **b**Elektronski vir **e**praktični nasveti za vodenje podjetja in ljudi *(Запис за интегриран ресурс.)*

8. * COBISS.MK-ID=67815178

001	␣␣	**a**n **b**a **c**m **d**0 **7**cc *(Кодът, въведен в подполе 0017 посочва, че азбуката на каталогизацията е македонска кирилица.)*

010 МЕЖДУНАРОДЕН СТАНДАРТЕН НОМЕР НА КНИГАТА (ISBN)

Полето съдържа Международен стандартен номер на книгата (ISBN) и пояснение, което разграничава отделните стандартни номера, когато в записа има повече от един. Това поле отговаря на Областта на стандартния (или алтернативен) номер и сведенията за начина на разпространение в ISBD. Полето може да съдържа сведения за начина на разпространение и/или цена, дори, когато в него липсва ISBN (Пример 3).

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
010		Международен стандартен номер на книгата (ISBN)	r
	a	*ISBN*	nr
	b	*Пояснение*	nr
	d	*Начин на разпространение и/или цена*	nr
	z	*Сгрешен ISBN*	r

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

010a ISBN

Коректно използваният ISBN, включващ тиретата. ISBN се присъждат от упълномощена за това агенция във всяка страна.

010b Пояснение

Използва се, за да се посочи обхвата на ISBN от подполе a (ако такъв е въведен), обикновено наименованието на издателя, сведението за подвързията на книгата или сведението за връзката между ISBN на многотомно издание и ISBN на определен негов том (Примери 3, 5, 6, 7, 11, 12). С програмното осигуряване на COBISS поясненията се въвеждат без да се поставят в скоби, тъй като това се постига по програмен път.

010d Начин на разпространение и/или цена

Цената на екземпляра и други бележки за разпространението (Примери 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8).

010z Сгрешен ISBN

ISBN, за който е установено, че е погрешно свързан с библиографската единица или невалиден по друга причина. Той може да е бил присвоен на две различни публикации и впоследствие отменен (Пример 8), или да е отпечатан погрешно (Пример 9). Когато Националната агенция за ISBN установи, че в подполе a е въведен сгрешен ISBN, тя съобщава на библиотеката, че сведението от подполе a трябва да се премести в подполе z.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Структура на ISBN

Според ISO 2108 ISBN е уникален номер, отнасящ се до публикувана библиографска единица.

ISBN-10 се състои от четири отделни части, всяка от които е разделена от съседните с тире или разстояние. Четирите части са:

- *Групов идентификатор:* присъжда се на всяка страна или на групи от страни или езикови групи от Международната агенция за ISBN. Международните организации (напр. ООН) имат свой групов идентификатор.
- *Идентификатор за издател:* присъжда се на всеки издател от национална или регионална агенция за ISBN.
- *Идентификатор за заглавие:* присъжда се от издателя на всяко заглавие (и на всяко издание и на различно оформление на всяко заглавие).
- *Контролна цифра:* образува се на базата на останалите 9 знака на ISBN.

ISBN-10 е съставен от арабски цифри от 0 до 9, а последният знак може да бъде арабска цифра (10) или римско X.

ISBN–13 е съставен от пет части. Към десетте цифри е добавен префикс, а контролната цифра е пресметната отново.

- *Префикс:* трицифрен номер EAN, използван за търговски цели (978, 979)
- *Контролна цифра:* образува се на базата на останалите 12 знака на ISBN.

ISBN-13 , включително и контролната цифра се състои от арабски цифри от 0 до 9.

Проверка на контролната цифра за 10-цифрен ISBN

Проверка за точността на ISBN от десет цифри: Всяка цифра се умножава с число, чиято стойност зависи от позицията на цифрата („коефициент”), събират се резултатите и полученото число се дели на 11. Ако сборът не е делим без остатък, една или повече от цифрите е сгрешена. Виж

 © IZUM, юни 2006, Прев на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

пример 9:

ISBN	0	1	1	8	8	4	0	9	4	X (т.е. 10)
Коефициент	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Резултат	0	9	8	56	48	20	0	27	8	10 – общо 186

186 не се дели на 11, следователно ISBN е грешен.

Проверка на контролната цифра за 13-цифрен ISBN

Контролната цифра се изчислява спрямо модул 10 с последователните стойности 1 и 3, подредени от ляво на дясно.

Всяка от първите дванадесет цифри на ISBN с изключение на контролната цифра най-напред последователно се умножава с 1 или 3 от ляво на дясно. При коректен ISBN полученият сбор заедно с контролната цифра трябва да бъде делим на 10 без остатък.

Пример:

	Префикс			Групов идент.	Идентификатор на издателя						Идент. на загл.		Контр. цифра	Сбор
ISBN	9	7	8	0	3	9	3	0	4	0	0	2	9	
величина	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	-	
резултат	9	21	8	0	3	27	3	0	4	0	0	6	-	81+9

Общ сбор – 81+9 = 90

Тъй като 90 се дели на 10 без остатък, ISBN 978-0-393040-02-9 е верен международен стандартен номер за книга.

Форма на данните

Буквите ISBN, които обикновено в изданието са отпечатани заедно с номера, не се въвеждат в поле 010.

Всеки ISBN, за който се установи, че е отпечатан погрешно, може да бъде въведен в подполе *010z – Сгрешен ISBN*. Чрез него се дава възможност да се намерят записи, които са потърсени под отпечатания на изданието погрешен номер.

Тиретата се въвеждат, за да разделят четирите (ISBN-10) или петте (ISBN-13) отделни части от цифри в подполета a или z**.** Не се допускат други препинателни знаци. Когато ISBN е предвиден за представяне в каталог, въвеждането на тирета или разстояния е задължително. Много национални агенции не съхраняват тиретата или разстоянията в машинночетимия запис, тъй като те могат да бъдат възпроизведени чрез алгоритъм, когато е известен обхвата на присвоените издателски идентификатори. Когато записите са предназначени за международен обмен, получателят няма тази информация, която се съдържа в първата част на номера. Затова се препоръчва в поле 010 винаги да се изписват тиретата в ISBN, за да се осигури тяхното показване при извличане на данните.

Когато в записа има повече от един ISBN, за да се разграничат, към един от тях или към всичките номера може да се добави пояснение.

Всеки отделен ISBN често е свързан със сведенията за начините на разпространение и цена. Затова тази информация се записва в същото поле.

Полето се повторя за всеки валиден ISBN. То може да се повтори също и за сгрешен ISBN, освен ако той ясно се свързва с установения валиден номер, въведен в записа, като в този случай сгрешеният и валидният ISBN се въвеждат в едно и също поле (виж примери 8, 9).

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

011 *ISSN*

Номер, използван подобно на ISBN, но прилаган към продължаващите издания.

ПРИМЕРИ

1.

010	␣␣	**a**0-246-11007-4 **d**£2.95 *(Книга, публикувана във Великобритания, подвързана с плат, с цена 2.95 англ. лири със следния ISBN на документа 0 246 11007 4.)*

2.

010	␣␣	**a**963-592-149-7 **d**$25.00 (outside Hungary) *(Книга, публикувана в Унгария и продавана извън страната за $25.00.)*

3.

010	␣␣	**d**£3.50
010	␣␣	**b**pbk **d**£2.50 *(Книга, публикувана едновременно в две разновидности - с твърди и с меки корици, без ISBN.)*

4.

010	␣␣	**a**0-85997-276-3 **d**£5.20 (£3.90 to members of the Library Association) *(Книга, публикувана с предвидено намаление на цената за членове на Библиотечната асоциация във Великобритания.)*

5.

010	␣␣	**a**0-915408-15-5 **d**Unpriced
010	␣␣	**a**0-915408-16-3 **b**Signed ed. **d**Unpriced (*Книгата се разпространява с твърда подвързия с възможност да се купи и като издание в кутия с автограф от преводача. Отделните издания имат свой ISBN.)*

6.

010	␣␣	**a**0-306-35054-8 **d**£22.05
010	␣␣	**a**0-306-35050-5 **b**Set of six vols **d**£97.29 *(Записът е за том 4 на монографията Treatise on solid state chemistry, публикувана в 6 тома, всеки от които има отделен ISBN. Изданието като цяло има ISBN и посочена цена за монографията като цяло).*

7.

010	␣␣	**a**0-563-12887-9 **b**(B.B.C.)
010	␣␣	**a**0-233-96847-4 **b**(Deutsch) *(Книгата е издадена съвместно от две издателства във Великобритания и Германия.)*

8.

 © IZUM, юни 2006, Прев на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

010	␣␣	**a**0-95045-372-2 **d**£0.55 **z**0-95045-711-6 *(Издателят погрешно дава един и същ ISBN на всички свои издания. Националната ISBN агенция дава нови, поправени номера за всяко отделно издание. Верният номер може да се намери в подполе a, а сгрешеният – в подполе z.)*

9.

010	␣␣	**a**0-11-884094-0 **z**0-11-884094-X *(ISBN 0 11 884094 0 е некоректно отпечатан с X като контролна цифра.)*

10. * COBISS.SI-ID=7646720

010	␣␣	**a**86-11-02519-9
200	0␣	**a**Podobe iz življenja in sanj

11. * COBISS.SI-ID=24041728

010	␣␣	**a**86-7217-081-4 **b**zv. 1
010	␣␣	**a**961-6238-22-1 **b**zv. 2
200	0␣	**a**Preoblikovanje

12. * COBISS.SI-ID=5463810

010	␣␣	**a**86-81171-01-1 **b**broš.
200	1␣	**a**Splošni tehnični pogoji

13. *

010	␣␣	**a**0-393040-02-X
010	␣␣	**a**978-0-393040-02-9 *(Контролните цифри на 10-цифровия и 13-цифровия ISBN са различни.)*

14. *

010	␣␣	**a**978-951-45-9693-3
010	␣␣	**a**978-951-45-9694-0 **b**broš.
010	␣␣	**a**978-951-45-9695-7 **b**PDF
010	␣␣	**a**978-951-45-9696-4 **b**HTML *(Книгата е издадена с книжна подвързия и подвързия с платно. Публикувана е и в електронен формат (PDF и HTML). От 1.01.2007 г. на всички нови издания се присъжда 13-цифров ISBN.)*

011 ISSN

Основа за оформяне на библиографските записи за продължаващи издания е онлайн базата данни на ISSN, която е достъпна чрез системата за споделена каталогизация. Пренасянето на записи от базата данни ISSN (формат ISSN) в споделената база данни (формат COMARC/B) е автоматизирано, и се извършва чрез ISSN.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
011		ISSN	nr
	a	*ISSN за статия**	nr
	c	*Вътрешен номер на продължаващ ресурс**	nr
	d	*Начин на разпространение и/или цена*	r
	e	*Валиден ISSN**	nr
	f	*Непотвърден ISSN**	nr
	l	*ISSN-L**	nr
	m	*Отменен ISSN-L**	r
	s	*ISSN – статия в серия с подсерия или в приложение*	nr
	y	*Отменен ISSN*	r
	z	*Сгрешен ISSN*	r

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Ниво на значение***
	␣	*Неопределено ниво*
	0	*Продължаващ ресурс с международно или национално значение*
	1	*Продължаващ ресурс с локално значение*
2	-	-

ПОДПОЛЕТА

011a ISSN – за статия*

Въвежда се само за статии, които са свързани с продължаващо издание, чийто ISSN (или временен номер или номер в СОВІВ) е въведен в това подполе.

011c Вътрешен номер за продължаващ ресурс*

В това подполе се нанася номерът на СОВІВ или ВРЕМЕННИЯТ номер на

продължаващия ресурс (виж примери 7, 8).

011d Начин на разпространение и/или цена

Цената на екземпляра и всяко пояснение, свързано с неговото разпространение (виж примери 3, 4, 6).

011e Валиден ISSN*

Правилно употребен ISSN, включващ тиретата между четвъртата и петата цифра.

При чуждестранните продължаващи ресурси ISSN е валиден, само когато в базата данни на ISSN има запис с този номер. За националните издания ISSN е валиден, ако има запис в споделената база данни COBIB, която се актуализира от Националната агенция за ISSN.

Тъй като подполе 011a се използва при въвеждане на записи за статии, в подполе 011e се въвежда ISSN на продължаващия ресурс.

За да се избегне съществуването на дублирани записи в споделената база данни COBIB, в програмното осигуряване е включен контрол на еднозначността на идентификационните номера (ISSN, непотвърден ISSN, номер на COBIB, временен номер; израз за търсене: Select SP=011e OR SP=011f OR SP=011c OR SF=011e OR SF=011f OR SF=011c). Въвеждането на данни в подполетата 011e, 011f или 011c е задължително.

011f Непотвърден ISSN*

Непотвърден ISSN се отбелязва само при чуждестранните продължаващи ресурси, когато в тях има отпечатан ISSN, но в базата данни на ISSN не фигурира запис за тях.

Въз основа на фотокопие на заглавието и съответните страници, Националната агенция за ISSN потвърждава такива ISSN чрез Международния център за ISSN в Париж. Когато някоя от библиотеките в системата COBISS разработва публикация аналитично, тя може да получи временен номер.

След потвърждаването, Националната агенция нанася ISSN в подполе 011e и изтрива подполе 011f. Когато публикацията има временен номер, той остава в подполе 011c и след потвърждаването на ISSN (виж пример 8).

011l ISSN-L*

ISSN, определен от Мрежата ISSN за връзка между версии на един и същ продължаващ ресурс на различни носители (виж примери 10, 11).

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

011m Отменен ISSN-L*

ISSN-L определен неправилно за продължаващ ресурс (виж пример 12).

011s ISSN – статия в серия с подсерия или в приложение*

Въвеждат се данни само за статии, свързани с продължаващи издания, които са серия (съдържаща подсерия) или приложение на друго (основно) продължаващо издание. Двете продължаващи издания имат ISSN, временен номер или номер на COBIB.

По правило статията се свързва на първо място с продължаващото издание в което е публикувана (подполе 011a) с изключение на статии от приложение, които се свързват с основното издание.

ISSN на други продължаващи издания (алтернативни) се въвежда в подполе 011s, а алтернативната номерация на тези публикации се въвежда в поле 215opqrs.

011y Отменен ISSN

Тук се включва всеки ISSN, който преди е бил валиден, но е отменен от агенция за ISSN (виж примери 2, 9).

011z Сгрешен ISSN

Тук се включва всеки сгрешен ISSN, различен от записания в подполе 011y. Най-често това е резултат на печатна грешка.Въвежда се ISSN, който е отпечатан в изданието, независимо от това, че се различава от ISSN от базата данни за ISSN. Въведеният в това подполе ISSN може да присъства в подполе 011e на друг запис като валиден ISSN (виж пример 5).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

ISSN се присъжда на продължаващи ресурси, съобразно ISO 3297. Системата за определяне на ISSN се контролира от Международния център за ISSN със седалище в Париж. Националните центрове определят ISSN за нови продължаващи ресурси от партиди от номера, предоставени им за тях от Международния център за ISSN, на който те подават обратна информация.

Системата ISSN бе създадена в началото на 70-те години на XX в. като част от програмата UNISIST, в резултат на договор между ЮНЕСКО и френското правителство. Така беше основан Международният център за регистрация и идентификация на продължаващите издания, повече известен като Международен център за ISSN. Неговата основна задача бе да създаде и поддържа автоматизирана система за идентификация и регистрация на продължаващи ресурси и по-точно да проектира база данни за продължаващи ресурси и най-вече за такива, които са носители на ново научно и техническо знание.

За изграждане и поддържане на базата данни за ISSN бяха създадени национални и регионални

центрове за ISSN. На основата на специални договорки с Международния център в системата са включени и някои страни, които не членуват формално в него.

Механизмът за унифицирана идентификация на продължаващите ресурси се състои от: ISSN, ключово заглавие и съкратено ключово заглавие. Тези елементи се контролират пряко от Международния център за ISSN.

При актуализацията на споделената база данни COBIB, която е основана на унифицираната идентификация на продължаващите ресурси с помощта на ISSN, сътрудничеството с Националния център за ISSN се налага обикновено при следните два случая:

- върху изданието е отпечатан ISSN, но в базата данни за ISSN още няма запис за него или
- изданието няма ISSN.

ISSN, който е отпечатан върху библиографската единица без съответен запис в базата данни за ISSN, трябва да се провери. За публикации, които нямат ISSN, но отговарят на всички договорени условия за присъждане на такъв, трябва да се започне процедура за определяне на ISSN.

В такъв случай в Националния център за ISSN трябва да се изпрати заявление върху подготвен от Центъра формуляр, придружено от фотокопие на заглавната страница и/или други подходящи страници. Най-добре е да се избере страницата с библиографското каре.

Процедура за проверка и получаване на ISSN за продължаващи ресурси:

Националният център за ISSN присвоява ISSN на продължаващи ресурси по два начина:

- на издателя, преди публикуването на продължаващия ресурс или
- на основата на задължителния екземпляр.

Възможно е някой от участниците в системата за споделена каталогизация да получи публикацията преди съответния Център за ISSN.

В първия случай Националният център за ISSN определя ISSN и съставя предварителен запис на основата на данните, получени от издателя. След получаването на задължителния екземпляр, Националният център за ISSN допълва записа и го изпраща в Международната база данни за ISSN. Когато издателят не е поискал ISSN преди публикуването на продължаващия ресурс, Националният център съставя запис на основата на задължителния екземпляр. Ако някой от участниците в системата за споделена каталогизация получи публикацията преди Националния център за ISSN да получи задължителен екземпляр от нея, той изпраща на Националния център фотокопия на подходящи страници. На тази основа Националният център съставя предварителен каталожен запис, който останалите участници в системата копират в своите локални бази данни. След получаването на публикацията, Националният център редактира записа.

Заявки за проверка или определяне на ISSN на чуждестранни продължаващи ресурси Националният център за ISSN изпраща до Международния център за ISSN в Париж.

След получаването на заявка за проверка или определяне на ISSN, Националният център определя на продължаващия ресурс **временен номер** и информира за това институцията, изпратила заявката. Заявката за проверка на съществуващ ISSN или определяне на нов се препраща от Националния към Международния център.

Когато върху изданието вече има ISSN, а в базата данни за ISSN няма запис за него, ISSN се въвежда в подполе *011f – Непотвърден ISSN* (виж пример 8).

В системата за споделена каталогизация се налага да се отбелязват продължаващи ресурси, за които не се налага да се определя ISSN. За подобни публикации е предвиден **Номер на COBIB.** Номерът на COBIB се определя от Националния център за ISSN, който отговаря за националната издателска продукция и на основата на задължителния екземпляр или на заявка от издателя, когато продължаващият ресурс не отговаря на изискванията за присвояване на ISSN.

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

Номер на COBIB

Номерът на COBIB се определя за продължаващи ресурси, които не отговарят на изискванията за присвояване на ISSN. Тези публикации обаче са от значение за споделената база COBIB (съставяне на библиографии, онлайн каталог на чуждестранни продължаващи издания, аналитична каталогизация и т.н.).

Номерът на COBIB има структура, подобна на ISSN и започва с буквата „C". След нея следва номер, идентифициращ Националния център за ISSN (напр. C500-0022 е номер на COBIB, определен от Националната и университетска библиотека в Любляна).

Преди да определи номер на COBIB, Националният център за ISSN трябва да провери дали в споделената база COBIB вече не съществува запис за този продължаващ ресурс. Ако има такъв запис, той е копиран със съществуващия номер на COBIB. Ако е необходимо, записът се актуализира.

Националният център определя номер на COBIB на основата на фотокопие на заглавната страница и други подходящи страници от такива публикации.

Временен номер

Временен номер на продължаващ ресурс се определя само за чуждестранни продължаващи ресурси.

Националният център за ISSN, който изпраща заявки за идентификация на продължаващ ресурс до Международния център за ISSN определя временен номер само за продължаващи ресурси, които:

- имат отпечатан ISSN и се каталогизират аналитично, но за тях няма записи в базата данни на ISSN.
- нямат ISSN и
  - отговарят на всички изисквания за включване в базата данни на ISSN (годината на издаване след 1971 вкл.)
  - не отговарят на изискването да бъдат публикувани през или след 1971 г., но Националният център преценява значимостта на публикацията и така оправдава присвояването на ISSN.

Временният номер има подобна на ISSN структура и започва с буквата „Y". След нея следва номер, идентифициращ Националния център за ISSN (напр. C500-0022 е номер на COBIB, определен от Националната и университетска библиотека в Любляна).

На основата на фотокопие на заглавната страница и други подходящи страници от подобни публикации, Националният център получава ISSN от Международния център в Париж.

След включването на записа в базата данни на ISSN, Националният център въвежда ISSN в подполе 011e. Временният номер остава в подполе 011c, ако статиите са свързани към основното издание чрез този номер (виж пример 7).

Преди определянето на временния номер, Националният център трябва да извърши проверка за наличието на запис за този продължаващ ресурс в споделената база COBIB. Ако такъв запис съществува, той се копира заедно със съществуващия номер. След това Националният център, който е определил временния номер и е препратил заявката за определяне на ISSN към Международния център трябва да уведоми всички останали участници в системата за споделена каталогизация за тази процедура.

Формат на данните

ISSN се състои от осем цифри, а именно от две групи от по четири номера, разделени с тире. Това са арабските цифри от 0 до 9, освен, когато последната или контролната цифра е римската цифра X (главна буква X). Контролната цифра е изчислена като модул 11 на базата на стойностите от 8

до 2. Изчислението се извършва както при ISBN (виж поле 010). В поле 011 се въвежда само цифрите и тирето на номера, а буквите ISSN се изписват автоматично.

Подполетата 011a и 011s се попълват само при записи за статии, а останалите подполета на поле 011 - само при записи за продължаващи ресурси.

ISSN-L or linking ISSN

ISSN-L се определя за продължаващ ресурс в съответствие с изискванията на стандарта ISO 3297. ISSN-L предоставя механизъм за групиране или събиране на едно място на версиите на един и същ ресурс на различни носители, например, печатна и онлайн версии на списание.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

010 *МЕЖДУНАРОДЕН СТАНДАРТЕН НОМЕР НА КНИГАТА (ISBN)*

Номер, изполван подобно на ISSN, но присъждан на книги.

040 *CODEN*

Допълнителна идентификационна система за продължаващи издания.

225 *СЕРИЯ*

ISSN за серия, към която каталогизираното произведение принадлежи, може да бъде въведен в подполе 225x.

530 *КЛЮЧОВО ЗАГЛАВИЕ*

Ключовото заглавие на продължаващия ресурс.

531 *СЪКРАТЕНО КЛЮЧОВО ЗАГЛАВИЕ*

Съкратено ключово заглавие на продължаващ ресурс.

4XX *БЛОК ЗА ВРЪЗКА МЕЖДУ ЗАПИСИТЕ*

ISSN на продължаващия ресурс, свързан с продължаващия ресурс, който се каталогизира (серия, подсерия) може да бъде въведен в подполе **x**, отговарящо на полетата в блок 4XX.

ПРИМЕРИ

1.

011	␣␣	**e**0003-9756 *(ISSN за „Archives européennes de sociologie”.)*

2.

011	␣␣	**e**0105-0064 **y**0036-5646 *(„Scandinavian times” и „Scandinavian times magazine” са получили един и същ ISSN. Този номер е отменен и на всяко заглавие е определен нов номер. В примера е показано съдържанието на полето за ISSNв записа за „Scandinavian times”.)*

3.

011	␣␣	**e**0260-7743 **d**Free to members of the federation only *(The „Newsletter” на London Federation of Museums and Art Galleries има ISSN 0260-7743. В записа са включени подробности за начина на разпространение*

		и/или цена.)

4.

011	␣␣	**e**0009-3947 **d**£1.00 **d**£13.25 yearly *(В библиографската единица са посочени цената на отделен брой и на абонамент.)*

5.

011	␣␣	**e**0263-3264 **z**0226-7223 **z**0068-2691 *(На изданието „Yearbook of European law", 1984 edition са присвоени два различни ISSN. И двата са сгрешени. В полето са изписани правилният и двата сгрешени ISSN.)*

6.

011	␣␣	**d**£2.95 *(В изданието „Moomins annual" е посочена цена, но не му е определен ISSN.)*

7. * COBISS.SI-ID=16413

011	␣␣	**c**C500-0017
200	1␣	**a**Nova proga **e**glasilo Slovenskih železnic *(Определен е временен номер.)*

011	␣␣	**c**C500-0017 **e**1408-3728
200	1␣	**a**Nova proga **e**glasilo Slovenskih železnic *(След получаването на валиден ISSN.)*

8. * COBISS.SI-ID=246106

011	␣␣	**c**Y501-3674 **f**0939-6233
200	1␣	**a**Vestigia Bibliae **e**Jahrbuch des Deutschen Bibel-Archivs Hamburg *(В публикацията е отпечатан ISSN, но в базата данни за ISSN няма запис за него)*

011	␣␣	**e**0939-6233 **c**Y501-3674
200	1␣	**a**Vestigia Bibliae **e**Jahrbuch des Deutschen Bibel-Archivs Hamburg *(След проверката на ISSN, т.е. след включването му в базата данни на ISSN.)*

9. * COBISS.SI-ID=16155138

011	␣␣	**e**0371-4039 **y**0081-3966
200	1␣	**a**Glas **f**Srpska akademija nauka i umetnosti. Odeljenje medicinskih nauka *(В изданието са посочени валиден и отменен ISSN.)*

10.

011	0␣	**e**1819-1371 **l**1819-1371 *(ISSN и ISSN-L на продължаващия ресурс "Construction law international", който е публикуван в печатна форма, без форма на друг носител.)*

11.

011	0␣	**e**1818-5894 **l**1818-5894 *(ISSN и ISSN-L на продължаващия ресурс "Social policy highlight", който е публикуван в печатна форма.)*

011	0␣	**e**1818-5940 **l**1818-5894 *(ISSN и ISSN-L на продължаващия ресурс "Social policy highlight", който е*

	публикуван като онлайн ресурс.)

12.

011	0␣	**e**1234-1231 **l**1234-1231 *(Запис за печатна версия.)*

011	0␣	**e**1560-1560 **l**1234-1231 **m**1560-1560 *(Запис за онлайн версия. Версиите на носител на ресурса са идентифицирани поотделно и не са били свързани правилно в процеса на описанието.)*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

012 ИДЕНТИФИКАТОР ЗА СТАРОПЕЧАТНИ ИЗДАНИЯ (ФИНГЪРПРИНТ)

Полето съдържа Идентификатор за старопечатни и редки монографични издания и код за институцията, която използва полето, чрез който се разграничават идентификаторите, когато са повече от един в записа. Полето съответства на Областта на стандартния (или алтернативен) номер и на начина на разпространение в ISBD.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
012		Идентификатор за старопечатни издания (Фингърпринт)	r
	a	*Фингърпринт*	nr
	0	*Сигнатура, за която се отнася полето**	nr
	2	*Код на системата за идентифициране на старопечатни издания*	nr
	5	*Институция, за която се отнася полето*	nr
	9	*Инвентарен номер, за който се отнася полето**	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

012a Фингърпринт

Индикатор за старопечатни издания, съставен чрез изчисления. Индикаторът се присъжда от агенцията, създаваща записа.

0120 Сигнатура, за която се отнася полето*

Когато институцията притежава повече от един екземпляр, тук се въвежда сигнатурата, за която се отнася съдържанието на полето.

0122 Код на системата за идентифициране на старопечатни издания

Идентификация в кодирана форма на системата, от която е взет идентификаторът. В системата COBISS се използва съкращението fei (*Fingerprints = Empreintes = Impronte*).

0125 Институция, за която се отнася полето

Наименование в кодирана форма на институцията, за която полето се отнася. Тъй като няма международно приети кодове, за словенските библиотеки се въвежда национален код (код на институцията).

0129 Инвентарен номер, за който се отнася полето*

Въвежда се инвентарният номер, за който се отнася съдържанието на полето. Така се осъществява връзка с данните за състоянието на фонда. Когато се каталогизира екземпляр от многотомно издание, с повече инвентарни номера, те се отделят един от друг с пунктуационния символ „ ; ” (точка и запетая).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Идентификаторът за старопечатни и редки книги е средство за идентифициране на старопечатни монографични издания. Той се получава като се вземат групи от букви от определени страници така че, всяка публикация да бъде разпознаваема като уникална.

За съставяне на идентификатора могат да се използват различни методи, тъй като няма формула, определена чрез международно споразумение. Препоръчва се методът, описан в *Fingerprints = Empreintes = Impronte*. Paris : Institut de Recherche et d'Histoire des Textes in association with the National Library of Scotland, 1984.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

010 *МЕЖДУНАРОДЕН СТАНДАРТЕН НОМЕР НА КНИГАТА (ISBN)*

Полето съдържа Международния стандартен номер на книгата.

301 *ЗАБЕЛЕЖКИ, ОТНАСЯЩИ СЕ ДО ИДЕНТИФИКАЦИОННИТЕ НОМЕРА*

Полето съдържа забележка за идентификатора за старопечатни издания.

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007., Прев. на бълг.: септ. 2007

ПРИМЕРИ

1.

012	␣␣	**a**ocon humi nche covn 3 MDLXXX **2**fei **5**CiZaNSB **0**R II F-8°-307 *(Фингърпринт за „Opera di Marco Marulo da Spalato Circa L'Institutione del buono e beato vivere". In Venetia, 1580. Фингърпринтът е взет от екземпляра в Националната и университетска библиотека в Загреб, сигнатура R II F-8°-307, като са приложени правилата на "Fingerprints = Empreintes = Impronte".)*

2.

012	␣␣	**a**165512 - al *2 dol : a2 *6 m$ - bl A r : b2 2E7 $quid$ **2**stcn **5**NeHKB *(Фингърпринт за Erasmus „Colloqvia". Amstelodami, 1655. Фингърпринтът е взет от екземпляр на Кралската библиотека в Хага, като е използвана системата приета за Short Title Catalogue (Нидерландия)*

3. * COBISS.SI-ID=36559104[1]

012	␣␣	**a**jua- r,o, t.ji desa 31800A **2**fei **5**50001 **0**222182 **9**030000010 *(Фингърпринт за поетичната антология на Maksimilijan Redeskini „Osem inu shestdeset sveteh pesm …". V' Lublani, 1800. Фингърпринтът е взет от екземпляра в Националната и университетска библиотека в Любляна, сигнатура 222182, като са приложени правилата на „Fingerprints = Empreintes = Impronte".)*

[1] Примерът е подготвен от Националната и университетска библиотека, Любляна.

013 МЕЖДУНАРОДЕН СТАНДАРТЕН НОМЕР ЗА НОТНО ИЗДАНИЕ (ISMN)

Полето съдържа Международния стандартен номер на нотно издание и пояснение, което разграничава отделните ISMN, когато в записа се съдържат повече от един номер. Полето съответства на Областта на стандартния (или алтернативен) номер и начина на разпространение и/или цената в ISBD. Полето може да съдържа сведения за начина на разпространение и/или цената, дори и когато няма ISMN.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
013		Международен стандартен номер за нотно издание (ISMN)	r
	a	*Номер (ISMN)*	nr
	b	*Пояснение*	nr
	d	*Начин на разпространение и/или цена*	nr
	z	*Сгрешен ISMN*	r

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

013a Номер (ISMN)

Когато ISMN е съставен правилно, той включва тирета. ISMN се присъжда от упълномощена за това агенция във всяка страна.

013b Пояснение

Използва се, за да се посочи обхвата на ISMN от подполе **a** (ако такъв е въведен), обикновено наименованието на издателя, сведението за подвързията на изданието или сведението за връзката между ISMN на многотомно издание с ISMN на отделен том (виж примери 1, 2). При програмното осигуряване COBISS поясненията се въвеждат без скоби, тъй като те се добавят автоматично при визуализацията (виж примери 4, 5).

013d Начин на разпространение и/или цена

Цената на изданието и обяснителни бележки за неговото разпространение. Когато в записа поле 010 Международен стандартен номер на книгата е попълнено и съдържанието му повтаря съдържанието на 010d, подполето се пропуска.

013z Сгрешен ISMN

ISMN, за който е установено, че е погрешно свързан с изданието или е невалиден по други причини. Той може да е бил присвоен на две различни издания и впоследствие отменен или да е отпечатан погрешно (виж пример 3).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Структура на ISMN:

Според ISO 10957 ISMN се използва за идентифициране на музикални издания при продажба, заемане, безплатно разпространение или само за целите на осигуряване на авторските права.

Всяка самостоятелна част на издание трябва да получи собствен ISMN. ISMN се състои от буквата M следвана от 10 или 13 цифри. Когато се отпечатва или изписва, номерът се предхожда от буквите ISMN. В страни, където не се използва латиница, може да бъде добавено съкращение на националната азбука към латинските букви ISMN.

ISMN-10 се състои от буквата M, последвана от девет цифри. Той се разделя на четири елемента, от които два са с променлива дължина. Те са отделени един от друг с тире или разстояние.

- *Отличителен елемент*: Буквата M разграничава ISMN от ISBN.
- *Идентификатор на издателя*: Означава издателя на дадено нотно издание. Определя се за всеки издател от национална или регионална агенция за ISMN.
- *Идентификатор на изданието*: Идентифицира определено издание на едно произведение и на отделните самостоятелни единици в него. Според стандарта ISO 10957, самостоятелна единица на издание е негова съставна част, която може да се продава, разпространява или получава отделно.
- Контролна цифра: Една цифра в края на ISMN, която осигурява автоматична проверка на верността на ISMN. Проверката се извършва по компютърен път на основата на останалите цифри.

ISMN-13 се състои от 13 цифри. Към 10-цифрения ISMN (ISMN-10) се прибавя суфикс 979. Буквата M е заменена с нула (0). Идентификаторите на издателя и на изданието са същите като при ISMN-10 (Пример 6). За нотни издания ISMN-13 е еднакъв с EAN.

Проверка на контролната цифра

Контролната цифра за ISMN-10 или ISMN-13 се изчислява с модул 10 с променливи стойности от 1 и 3, определяни отляво надясно като се започне от буквата M. За ISMN-10 буквата M се брои като 3.

Това означава, че всеки от първите девет символа на ISMN-10, напр., дванадесет цифри от ISMN-

 © IZUM, февр. 2008, Прев. на англ.: апр. 2008, Прев. на бълг.: апр. 2008

13 (без контролната цифра) се умножава с последователно редуващи се числа 1 и 3 отляво надясно. Сборът от резултатите плюс контролната цифра трябва да бъде делим на 10 без остатък.

Пример за ISMN-10:

		Идентификатор на издателя			Идентификатор на изданието					Контролна цифра
ISMN	M	3	4	5	2	4	6	8	0	5
Коефициент	3	1	3	1	3	1	3	1	3	
Резултат	9	3	12	5	6	4	18	8	0	= 65

Общо: 65 + 5 (контролна цифра) = 70

Тъй като 70 може да се раздели на 10 без остатък, M-345-24680-5 е верен Международен стандартен номер за нотно издание.

Пример за ISMN-13:

	Префикс				Идентификатор на издателя			Идентификатор на изданието					Контролна цифра
ISMN	9	7	9	0	3	4	5	2	4	6	8	0	5
Коефициент	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	3	
Резултат	9	21	9	9	3	12	5	6	4	18	8	0	= 95

Общо: 95 + 5 (контролна цифра) = 100

Тъй като 100 се дели на 10 без остатък, 979-0-345-24680-5 е верен Международен стандартен номер за нотно издание.

Формат на данните

Буквите ISMN, които обикновено се отпечатват с ISMN върху изданието, не се въвеждат в поле 013.

Всеки ISMN, за който се установи, че е отпечатан погрешно върху изданието, може да се въведе в подполе **z,** - *Сгрешен ISMN*. Чрез него се дава възможност да се намерят записи, които са потърсени под отпечатания на изданието погрешен номер.

За да се ограничат четирите части на номера в подполета **a** или **z** се въвеждат тирета. Не се допуска друга пунктуация. Тиретата или разстоянията в ISMN служат за разграничаване на неговите съставни части. Когато ISMN се визуализира в библиографското описание, той задължително се изписва с тирета. Много национални агенции не съхраняват тиретата и разстоянията в машинночетимия запис, тъй като те могат да бъдат възпроизведени чрез алгоритъм, когато е известен обхватът на присвоените издателски идентификатори. Когато записите са предназначени за международен обмен, получателят няма тази информация. Затова се препоръчва в поле 013 винаги да се изписват тиретата в ISMN в поле 013, за да се осигури тяхното показване при извличане на данните.

Всяко нотно издание има един ISMN. Понякога има обстоятелства, при които може да се наложи в един запис да се включат повече от един ISMN в зависимост от политиката на агенцията за каталогизация. Следните примери илюстрират случаи, когато в записа може да има няколко ISBN: когато едно и също издание е публикувано с различна подвързия или физическа форма и всяка от тези разновидности има различен ISMN. Агенцията е съставила един запис, който обхваща няколко от тях; издания в няколко части (многотомно издание) е отразено в един запис, а издателят е присвоил ISMN на всеки отделен том и на изданието като цяло; когато едно произведение е публикувано или публикувано и разпространявано от повече от една институция, всяка от които присъжда отделен ISMN на изданието.

Когато в записа има повече от един ISMN, за да се разграничат към един от тях или към всички номера може да се добави пояснение, когато са повече от един, в зависимост от практиката на агенцията, изготвяща записа.

Всеки отделен ISMN често е свързан със сведенията за начините на разпространение и цена. Затова тази информация се записва в същото поле. Пунктуацията се включва в данните според изискванията.

Полето се повторя за всеки верен ISMN. То може да се повтори също и за неточен ISMN, освен ако той ясно се свързва с установения верен номер, въведен в записа, като в този случай сгрешения и верния ISMN се въвеждат в едно и също поле (виж пример 3).

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

010 *МЕЖДУНАРОДЕН СТАНДАРТЕН НОМЕР НА КНИГАТА (ISBN)*

Полето съдържа международен стандартен номер на книгата. Понякога е трудно да се прецени дали изданието е нотно или „обикновена" книга или и двете. В такива случаи могат да се определят два стандартни номера - ISMN и ISBN.

011 *МЕЖДУНАРОДЕН СТАНДАРТЕН НОМЕР НА ПРОДЪЛЖАВАЩОТО ИЗДАНИЕ (ISSN)*

Има само няколко нотни периодични издания, но много нотни публикации се издават в серии. И за двете категории се определят както ISSN за заглавието на серията, така и ISMN за всяко отделно заглавие от серията.

ПРИМЕРИ

1.

013	␣␣	**a**M-706700-00-7 **b**(HDS)
013	␣␣	**a**M-706701-00-4 **b**(MIC)
		(Библиографската единица е издадена съвместно от Hrvatsko društvo skladatelja и Muzički informativni centar.)

2.

013	␣␣	**a**M-9005202-2-7 **b**(bound)
013	␣␣	**a**M-9005202-3-4 **b**(pbk)
		(Публикацията е достъпна в издания с твърда и мека корица.)

3.

013	␣␣	**a**M-9005202-1-0 **z**M-9005202-1-X
		(ISMN M-9005202-1-0 е отпечатан неправилно с X като контролна цифра)

4. * COBISS.SI-ID=61210368

013	␣␣	**a**M-008-04847-0 **b**Sämtliche Werke
013	␣␣	**a**M-008-04848-7 **b**Violinkonzert

5. * COBISS.SI-ID=98117632

013	␣␣	**a**M-001-11420-2 **b**Bd. 7,1
013	␣␣	**a**M-001-12205-4 **b**Bd. 7,2
013	␣␣	**a**M-001-12620-5 **b**Bd. 7,3

 © IZUM, февр. 2008, Прев. на англ.: апр. 2008, Прев. на бълг.: апр. 2008

6. *

013	␣␣	**a**979-0-571-10051-3 *(10-цифрени ISMN, които не са били използвани от издателя (напр. ISMN M-571-10051-3) могат да се използват в нов, 13-цифрен формат. Контролните цифри за 10- и 13-цифрените ISMN са идентични.)*

017 ДРУГ СТАНДАРТЕН ИДЕНТИФИКАТОР

Полето съдържа отбелязан върху библиографската единица стандартен номер или код, за който не е предвидено друго поле и пояснение, което отличава номерата от един и същ вид, съдържащи се в един запис. То отговаря на Областта на стандартния (или алтернативен) номер и сведенията за начина на разпространение в ISBD. Полето може да съдържа сведения за начина на разпространение и/или цена, дори когато в него липсва номер.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
017		Друг стандартен идентификатор	r
	a	*Стандартен номер*	nr
	b	*Пояснение*	nr
	d	*Начин на разпространение и/или цена*	nr
	z	*Сгрешен номер или код*	r
	2	*Източник на кода*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

017a Стандартен номер

Стандартен номер или код. Формира се в съответствие с вида на номера.

017b Пояснение

Използва се, за да се посочи обхвата на номера от подполе **a** (ако такъв е въведен), обикновено наименованието на издателя, сведението за подвързията на библиографската единица или сведението за връзката между номера или кода с комплект или с определен том.

017d Начин на разпространение и/или цена

Цената на екземпляра и други бележки за разпространението.

017z Сгрешен номер или код

Номер или код, за който е установено, че е погрешно свързан с библиографската единица или е невалиден по друга причина. Той може да е бил присвоен на две различни публикации или продукта и впоследствие отменен или да е отпечатан погрешно.

0172 Източник на кода

Кодът означава вида на номера или кода, въведен в подполето *017a – Стандартен номер*.

doi	*дигитален идентификатор на обект*
isan	*международен стандартен номер на аудиовизуално произведение*

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

В подполе 2 се въвежда код, който означава системата, в рамките на която е дефиниран номера или кода.

DOI® – Digital Object Identifier е система за трайно и функционално идентифициране и управление на интелектуално съдържание и метаданни в дигитални мрежи. Означението DOI е низ, който идентифицира уникален обект в системата DOI.

ISAN – Международен стандартен номер на аудиовизуално произведение е система за идентифициране на аудиовизуални произведения. Аудиовизуалното произведение е съставено от поредица от взаимосвързани изображения със или без звуков съпровод, които с помощта на устройства се виждат като движещи се образи, независимо от носителя, върху който са фиксирани първоначално или впоследствие. V-ISAN – Международен стандартен номер на аудиовизуално произведение (ISAN) – Идентификатор за версия е разработен за идентифициране на версии на аудиовизуално произведение.

Структура на означението DOI

Структурата на означението DOI е определена от стандарта ANSI/NISO Z39.84-2005.

Структурата на означението DOI се състои от елементите префикс и суфикс, отделени с коса черта, наклонена на дясно „/” напр., 10.1000/12345.

Префиксът в означението DOI (напр. 10.1000) има две съставни части, разделени с точка. Първата част „10” е индикативният номер, който е един и същ за всички означения DOI. Втората част (напр. 1000) е уникален буквеноцифров низ, който се определя за организация, възнамеряваща да регистрира означения DOI. Втората част на префикса може да бъде подразделяна на елементи, всеки от които се предхожда от точка (напр. 1000.00). Регистриращата агенция може да заяви неограничен брой означения DOI. Префиксът на означението DOI не може да бъде доказателство за притежание, авторски права или временна отговорност за управлението на интелектуална собственост.

След префикса, отделен с коса черта, наклонена надясно, следва уникален суфикс (напр. 12345), с който се означава обектът. Съчетанието между префикса, който означава регистриращата организация и суфикса, определен от нея, изключва необходимостта от централизирано управление на означенията DOI.

 © IZUM, февр. 2008, Прев. на англ.: апр. 2008, Прев. на бълг.: апр. 2008

Суфиксът може да бъде пореден номер или да съдържа идентификатор, който произлиза от или се основава на друга система, използвана от регистриращата организация, напр. ISBN, ISSN, PII, SICI (виж примери 1, 2). Съществуващите означения DOI и/или библиографски данни, използвани като суфикс, нямат специфично значение в системата DOI.

Структура на ISAN

ISAN (International Standard Audiovisual Number) е система за номериране, стандартизирана като ISO 15706:2002 и ISO 15706-2:2007 за V-ISAN.

ISAN може да бъде 17-цифров или 26-цифров идентификатор.

17-цифровият ISAN се състои от 16 шестнадесетични цифри (символи 0 до 9 и D до F), разделени на два сегмента, следвани от контролна цифра. Първият сегмент, съставен от 12 цифри е основен, а вторият, който съдържа 4 цифри, служи за идентифициране на епизоди или части, когато е необходимо. Когато произведението не е епизод или част от серийно аудиовизуално произведение, вторият сегмент се запълва с нули. Към втория сегмент се прибавя и буквено-цифрова контролна цифра (символи: 0 до 9 и A до Z).

26-цифровият ISAN (V-ISAN), освен 17-цифровия ISAN, съдържа още 8 шестнадесетични цифри, които означават версията. След този сегмент се прибавя също буквеноцифрова контролна цифра (к.ц.).

Пример ISAN 1881-66C7-3420-0000-7-9F3A-0245-U:

	основно произведение				епизод			к.ц.	версия				к.ц.
ISAN	1881-66C7-3420				0000			7	9F3A				U

Когато ISAN се визуализира, префиксът ISAN и контролната цифра като 17-ти знак (и като 26-ти знак, ако към ISAN е добавен и идентификатор за версия) винаги се изписва. Всяка група от 4 шестнадесетични цифри, както и контролната цифра се отделя с тирета или интервали.

V-ISAN е съчетание от международния стандартен номер за аудиовизуално произведение (ISAN) за основното произведение и добавения към него идентификатор за версия (виж пример 4).

Форма на данните

Буквите DOI или ISAN, които обикновено са отпечатани върху библиографската единица заедно с номера, не се въвеждат в поле 017.

Всяко означение DOI или номер ISAN, за които се установи, че са отпечатани погрешно, могат да се въведат в подполе *017z – Сгрешен номер или код*.

Тиретата и наклонената надясно коса черта се въвеждат в подполетата **a** и **z**, за да разграничат отделните части на ISAN или DOI.

Когато в записа има повече от един стандартен номер, към един или повече от тях може да се добави пояснение, за да се разграничат.

Начинът на разпространение и цената често са свързани с всеки стандартен номер. Тази информация се записва в същото поле.

Полето се повтаря за всеки валиден стандартен номер. То се повтаря и за всеки недействителен стандартен номер, освен когато той очевидно е свързан с известен валиден стандартен номер, въведен в записа. В такъв случай недействителният стандартен номер се въвежда в същото поле като съответстващия му валиден стандартен номер.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

010 *МЕЖДУНАРОДЕН СТАНДАРТЕН НОМЕР НА КНИГАТА (ISBN)*
011 *ISSN*
013 *МЕЖДУНАРОДЕН СТАНДАРТЕН НОМЕР ЗА НОТНО ИЗДАНИЕ (ISMN)*
020 *НОМЕР В НАЦИОНАЛНАТА БИБЛИОГРАФИЯ*
021 *НОМЕР НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИЯ ЕКЗЕМПЛЯР*
022 *НОМЕР НА ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ*
040 *CODEN*
041 *ДРУГИ КОДОВЕ**
071 *НОМЕР НА ИЗДАТЕЛЯ (ЗВУКОЗАПИСИ И НОТНИ ИЗАДНИЯ)*

Тези полета се използват за специфични номера.

ПРИМЕРИ

1. *

017	␣␣	**a**10.3359/oz0702058 **2**doi *(DOI за статия, публикувана в „Organizacija znanja”.)*

2. *

017	␣␣	**a**10.4567/0028-0836(18770503)16:392 **2**doi *(Издателят използва идентификатора за брой на продължаващо издание и статия SICI "0028-0836(18770503)16:392". Затова той е използван за суфикс в DOI.)*

3. *

017	␣␣	**a**0123-1230-3210-2310-1 **2**isan *(ISAN за аудиовизуално произведение.)*

4. *

017	␣␣	**a**0000-0000-7570-0000-F-0000-0001-R **2**isan *(V-ISAN за видеозапис, озаглавен „Princeza i goblin”.)*

 © IZUM, февр. 2008, Прев. на англ.: апр. 2008, Прев. на бълг.: апр. 2008

020 НОМЕР В НАЦИОНАЛНАТА БИБЛИОГРАФИЯ

Полето съдържа номер, определен от националната библиографска агенция за записа на библиографска единица и сведение за страната, в която е агенцията.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
020		Номер в националната библиография	r
	a	*Код за страната*	nr
	b	*Номер*	nr
	z	*Сгрешен номер*	r

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

020a Код за страната

Идентифициране на страната на националната библиография.

020b Номер

Номерът се определя от националната агенция.

020z Сгрешен номер

Погрешно определен номер на библиографския запис в библиографията (виж пример 2).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

При въвеждане на номера от националната библиография в подполе **b**, се предпочита формата, определена от националната библиографска агенция, включително разстояния, тирета и други препинателни знаци. В подполе **a** се въвежда идентификационен код за страната според ISO 3166.

Сгрешен номер се въвежда в подполе **z**. Когато е известен само сгрешеният номер, полето съдържа

само подполета **a** и **z**.

В системата COBISS.SI това поле се попълва само от Националната и университетска библиотека в Любляна. Кодът „*SI*" – *Словения* се използва в подполе **a**, а в подполе **b** се въвеждат кодове от локалния списък на кодове на Националната и университетска библиотека.

ПРИМЕРИ

1.

020	␣␣	**a**AU **b**67-6 *(Номер от националната библиография на Австралия.)*

2.

020	␣␣	**a**CA **b**CM73-6722XF
020	␣␣	**a**CA **z**CM78-6722XF *(Валиден и сгрешен номера от Канада.)*

3.

020	␣␣	**a**DD **b**83,A16,0553
020	␣␣	**a**DD **b**82,N46,0092 *(Записът за библиографска единица от „Deutsche Bibliographie" съдържа повторено поле 020, тъй като тя е отразена в библиографията два пъти. Първоначалната версия на запис е била запис за каталогизация в изданието (CIP). Въпреки че записът, съдържащ повторените полета всъщност е допълненият запис за CIP, в него е включен и по-ранният номер, защото такава е практиката на агенцията, която го съставя*

4.

020	␣␣	**a**GB **b**B81-15605 *(Номер от „British National Bibliography".)*

5. * COBISS.SI-ID=71450112

020	␣␣	**a**SI **b**M1998K1 *(Номер от словенската библиография на книгите.)*

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

021 НОМЕР НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИЯ ЕКЗЕМПЛЯР

Полето съдържа номер, даден на библиографската единица, при регистрацията и от службата за задължително депозиране или авторско право в съответната страна.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
021		Номер на задължителния екземпляр	r
	a	*Код за страната*	nr
	b	*Номер*	nr
	z	*Сгрешен номер*	r

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

021a Код за страната

Идентифициране на страната, от която е агенцията за задължително депозиране, дала номера.

021b Номер

Номерът, определен от агенцията.

021z Сгрешен номер

Номерът, определен погрешно на библиографската единица.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

При въвеждане на номера на задължителния екземпляр, се предпочита формата, определена от агенцията, включително разстояния, тирета, друга пунктуация. В подполе **a** се въвежда идентификационен код за страната според ISO 3166.

Сгрешен номер се въвежда в подполе **z**. Когато е известен само сгрешеният номер, полето съдържа само подполета **a** и **z**.

ПРИМЕРИ

1.

021	␣␣	**a**US **b**A68778 *(Номер на задължителния екземпляр в САЩ.)*

1. * COBISS.SI-ID=44149

021	␣␣	**a**svn **b**9902853 *(Номер на задължителния екземпляр в Словения.)*

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

022 НОМЕР НА ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ

Полето съдържа номер, който държавна институция определя за свое издание или за библиографска единица, публикувана от нейно име.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
022		Номер на официално издание	r
	a	*Код за страната*	nr
	b	*Номер*	nr
	z	*Сгрешен номер*	r

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

022a Код за страната

Идентифициране на страната, в която документът е публикуван.

022b Номер

Номерът, както е определен от държавната институция.

022z Сгрешен номер

Номер, определен погрешно на официално издание.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Полето се използва за номера на официални документи от всякакво ниво. То може да се използва за публикации на всяко ниво на държавната власт и за международни и междуправителствени организации. Когато става въпрос за международни и междуправителствени организации подполе **a** се пропуска (виж пример 4).

Номерът се въвежда във формата, в която е на документа, включително разстояния, тирета и друга пунктуация. Сгрешен номер се въвежда в подполе **z**. Когато е известен само сгрешения номер, полето съдържа само подполета **a** и **z**.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

100f *ОБЩИ ДАННИ, СВЪРЗАНИ С ОБРАБОТКАТА. Код за официално издание*

Позицията на символа посочва дали единицата е официално издание и нивото на държавния орган, отговорен за нея.

ПРИМЕРИ

1.

022	␣␣	**a**ZA **b**RP64/77 *(Номер на официално издание от Южна Африка.)*

2.

022	␣␣	**a**US **b**hE17.302.W58/91 *(Официално издание на САЩ.)*

3.

022	␣␣	**a**GB **b**ECC.56/81 *(Издание на Областния съвет на Графство Есекс, Великобритания.)*

4.

022	␣␣	**b**PGI/81/WS/22 *(Издание на ЮНЕСКО.)*

5. * COBISS.SI-ID=75787776

022	␣␣	**a**usa **b**I 49.6/2:F 52/8/PACK *(Официално издание на САЩ.)*

6. * COBISS.SI-ID=502190

022	␣␣	**a**svn **b**RUJV-RP-022 *(Номер на официално издание от Словения.)*

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

040 CODEN

Полето съдържа уникален, недвусмислен код, определен за заглавията на продължаващите издания от Международната служба за CODEN.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
040		CODEN	r
	a	*CODEN*	nr
	z	*Сгрешен CODEN*	r

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

040a CODEN

Шестсимволен код, в който последният символ е буквено-цифров.

040z Сгрешен CODEN

CODEN, за който е установено, че е погрешно свързан с библиографската единица или е невалиден по друга причина. Той може да е бил присвоен на две различни издания и впоследствие отменен или да е бил отпечатан погрешно.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

CODEN е уникален шестсимволен код за заглавие на периодично издание, който се определя от Международната служба за CODEN на научни и технически списания.

Първите пет символа на CODEN произтичат от заглавието на продължаващото издание, а последният е буквено-цифров контролен знак, например JACSAT за *Journal of the American Chemical Society*, където T е контролен символ.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

011 *МЕЖДУНАРОДЕН СТАНДАРТЕН НОМЕР НА ПРОДЪЛЖАВАЩОТО ИЗДАНИЕ (ISSN)*
Цифров код, който също се използва за идентифициране на продължаващи издания.

ПРИМЕРИ

1.

040	␣␣	**a**ANPYA2 *(CODEN за „Annalen der Physik”.)*

2.

040	␣␣	**a**JPHYA7 *(CODEN за „Journal of Physiology”, Лондон.)*

3.

040	␣␣	**a**KREBAG *(CODEN за „Krebsarzt”.)*

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

041 ДРУГИ КОДОВЕ*

Полето може да съдържа друг код за продължаващо издание, освен CODEN и ISSN.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
041		Други кодове*	r
	a	*Код**	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

041a Код

Въвежда се кодът, определен на продължаващо издание.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Полето е заимствано от базата данни на ISSN. То фигурира в някои записи, които са копирани автоматично от базата данни на ISSN.

ПРИМЕР

1. COBISS.SI-ID=57064960

041	␣␣	**a**NU053
200	1␣	**a**Bulletin of the International Bureau of Education

071 НОМЕР НА ИЗДАТЕЛЯ (ЗВУКОЗАПИСИ И НОТНИ ИЗДАНИЯ)

Полето съдържа издателските номера, използвани за звукозаписи и за нотни издания.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
071		Номер на издателя (звукозаписи и нотни издания)	r
	a	*Номер*	nr
	b	*Източник*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Вид на издателския номер***
	0	*Номер на изданието*
	1	*Номер на матрицата*
	2	*Номер на матрицата (нотно издание)*
	3	*Друг издателски номер (нотно издание)*
2		***Индикатор за забележка***
	0	*Не се предвижда автоматично генериране на забележка*
	1	*Предвижда се автоматично генериране на забележка*

Индикатор 1 определя вида на съдържащия се в полето издателски номер.

Индикатор 2 определя дали библиографската агенция, която предоставя записа, предвижда използването на данните за визуализиране на забележката. Когато не се предвижда автоматично генериране на забележка, напр. защото библиографската агенция е въвела подробности и в полета 300 или 301 (виж пример 3), стойността на индикатора е 0.

ПОДПОЛЕТА

071a Номер

Номерът, както е определен от издателя.

071b Източник

Издателят, определил номера.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Номер, който издателят определя на даден звукозапис, на отделна страна на звукозаписа, на отделно изпълнение от звукозаписа или на съвкупност от звукозаписи, издадени като комплект, за да означи изданието или да посочи принадлежността му към определена серия (виж примери 1, 5). Обикновено номерът на изданието е посочен на етикета и често на опаковката на тези звукозаписи. При комплект от звукозаписи върху всеки диск може да се посочи неговия номер, а върху опаковката - допълнителен номер за целия комплект.

Номерът на матрицата, който обикновено е гравиран на восъчния диск, се използва, за да идентифицира матрицата, от която е направен определен звукозапис. Той може да се използва за идентификация на звукозаписа при липса на номер на записа или на етикета.

Номерът на матрицата (нотни издания) (виж примери 2, 3) е сериен номер, определен от издателя на дадено музикално издание. Той обикновено се намира в долния край на всяка страница на нотното издание и понякога на заглавната страница.

Другите издателски номера (виж пример 4) са подобни на гореспоменатите, но те не са отпечатани на всяка страница на изданието. Те може да са посочени на заглавната страница, на корицата и/или на първата страница на нотното издание.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

301 *ЗАБЕЛЕЖКА, ОТНАСЯЩА СЕ ДО ИДЕНТИФИКАЦИОННИТЕ НОМЕРА*

Нестандартните издателски номера се записват в поле 301.

Ако номерът, записан в поле 071, може да се използва в полето за забележки без промяна, на индикатор 2 се определя стойност 1 и забележката се генерира автоматично. Когато това е неприложимо, на индикатор 2 се определя стойност 0 и текстът на забележката се попълва в поле 301.

ПРИМЕРИ

1.

071	01	**a**STMA 8007 **b**Tamla Motown *(Означение за звукозапис, публикуван от Tamla Motown. Забележката се генерира от двете подполета.)*

2.

071	21	**a**A 880 V **b**Ars Viva Verlag *(Номер на нотно издание.)*

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

3.

071	20	**a**B. & H. 8797 **b**Breitkopf & Härtel
071	20	**a**B. & H. 8798 **b**Breitkopf & Härtel
071	20	**a**B. & H. 8799 **b**Breitkopf & Härtel
071	20	**a**B. & H. 8800 **b**Breitkopf & Härtel
071	20	**a**B. & H. 8801 **b**Breitkopf & Härtel
301	␣␣	**a**Plate no.: B. & H. 8797-8801
		(Поредица от номера за нотно издание. От поле 071 не се генерират автоматично забележки (стойността на индикатор 2 е 0). В поле 301 е въведен текст на обобщаваща забележка.)

4.

071	31	**a**N.M. 170 **b**Nova Music
		(Номер на издателя за нотно издание.)

5. * COBISS.SI-ID=99909376

071	01	**a**104527 **b**ZKP RTS
200	0␣	**a**Klavirske skladbe **b**Zvočni posnetek
		(Номер на изданието за звукозапис, публикуван от Založba kaset in plošč RTV Slovenija.)

1XX БЛОК ЗА КОДИРАНА ИНФОРМАЦИЯ

СПИСЪК НА ПОЛЕТАТА

100 Общи данни, свързани с обработката
101 Език на документа
102 Страна на публикуване или на производство
105 Текст - Монографии
106 Текст – Физически характеристики
110 Продължаващи ресурси
115 Видеоматериали
116 Графични материали
117 Триизмерни артефакти и предмети
120 Картографски материали – Общи сведения
121 Картографски материали – Физическо описание
122 Времеви период на съдържанието на единицата
123 Картографски материали – Мащаб и координатни системи
124 Картографски материали – Специфично означение за материала
125 Звукозаписи и нотни издания
126 Звукозаписи – Физическо описание
127 Продължителност на звукозаписи и нотни произведения
128 Музикални изпълнения и партитури
130 Микроформи – Физическо описание
135 Електронни ресурси
140 Старопечатни издания - Общо
141 Старопечатни издания – Специфични характеристики на екземпляра

Във формата UNIMARC някои от полетата от блок 1XX не са раздробени на подполета и затова кодовете се въвеждат на предварително определени места в подполе a. Във формата COMARC тези полета са разделени на подполета.

100 ОБЩИ ДАННИ, СВЪРЗАНИ С ОБРАБОТКАТА

Полето съдържа данни с фиксирана дължина, приложими за записи за материали на всички носители.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
100		Общи данни, свързани с обработката	nr
	b	*Означение за годината на публикуване*	nr
	c	*Година на публикуване 1*	nr
	d	*Година на публикуване 2*	nr
	e	*Код за предназначение*	nr
	f	*Код за официално издание*	nr
	g	*Код за модифициран запис*	nr
	h	*Език на каталогизиране*	nr
	i	*Код за транслитерация*	nr
	l	*Азбука на основното заглавие*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

100b Означение за годината на публикуване

Този код определя видовете години, които се посочват в подполе ***c*** - *Година на публикуване 1* и подполе ***d*** - *Година на публикуване 2.* Използват се следните кодове:

a	*текущо публикуван продължаващ ресурс* Подполе **c** съдържа началната година на публикуване, а подполе **d** „9999” (Примери 1, 17). Когато не сме сигурни в началната година на публикуване, на съответното място въвеждаме „?” (Пример 2).
b	*спрял продължаващ ресурс* Подполе **c** съдържа началната, а подполе **d** последната година на публикуване (Примери 3, 18). Когато началната или последната година на публикуване не е сигурна, на съответното място се въвежда „?”.
c	*продължаващ ресурс с неизвестен статус* Не е известно, дали публикацията ще продължава да излиза. Кодът се използва най-вече при ретроспективно въвеждане, когато не е известно дали изданието е спряло да излиза окончателно или само временно. Подполе **c** съдържа началната година на публикуване, а подполе **d** „????” (Примери 4, 19). Когато началната година на публикуване не е сигурна, на съответното място се въвежда „?”.

d	*монография, издадена едновременно или в рамките на една календарна година* Публикация в един или повече тома, издадени едновременно или в една и съща година (т.е. в една календарна година). Подполе **c** съдържа годината на издаване, а подполе **d** не се попълва (Примери **Error! Reference source not found.**, 21), с изключение на случаите, когато на публикацията е отпечатана грешна година. При тези случаи трябва да се установи правилната година на публикуване и да се въведе в подполе **c**. Грешната година на публикуване се въвежда в подполе **d** (Пример 22). Този код се използва и когато е известна само несигурна година на публикуване (Пример **Error! Reference source not found.**). Когато е известно, че публикацията е издадена през период от няколко години, се използва кодът „f”.
e	*репродукция на документ* Каталогизираната библиографска единица е репродукция, т.е. препечатка, факсимилно издание, преиздание и др., без да е ново издание. Когато е репродуцирано продължаващ ресурс, се посочват началните години на издаване на репродукцията и на оригинала. Подполе **c** съдържа годината на публикуване на репродукцията, а подполе **d** – годината на публикуване на оригинала (Пример 7). Когато годината на публикуване на репродукцията или на оригинала е неизвестна, на съответното място се въвежда „?”.
f	*монография с несигурна година на издаване* По преценка на каталогизатора в подполе **c** се въвежда най-ранната възможна година на публикуване, а в подполе **d** – най-късната възможна година на публикуване (Примери 8, 20).
g	*монография, чието публикуване продължава повече от една година* Многотомна монография, чиито части са публикувани или се публикуват в период по-дълъг от година. Подполе **c** съдържа началната година, а подполе **d** – последната година на публикуване (Пример 10). Когато началната или последната година е неизвестна, на съответните места се въвежда „?”. (Пример 11). Когато е публикувана само първата част на многотомна публикация, която продължава да излиза (Пример 9), в подполе **d** временно, вместо последната година на публикуване, се въвежда „9999”.
h	*монография с две години - на издаване и на авторско право (copyright)* Годината на публикуване на библиографската единица е неизвестна или се различава от годината на регистриране на авторското право (copyright), посочена в нея. Подполе **c** съдържа годината на публикуване, а подполе **d** – годината на авторското право (copyright) (Пример 12). Когато е известна само годината на авторското право, тя се въвежда в подполе **c**, а не в подполе **d** (Пример 13).
i	*монография, в която са посочени години на разпространение/публикуване и създаване* Използва се за филми и звукозаписи на музикални произведения, когато има голяма разлика между създаването на библиографската единица и нейното разпространяване. Подполе **c** съдържа годината на разпространение/публикуване, а подполе **d** – годината на създаването (Пример 14).
j	*монография с детайлизирана дата на публикуване* Използва се, когато е необходимо да се посочи месецът (а понякога и денят) на публикуването. Подполе **c** съдържа годината на публикуване, а подполе **d** – точната дата във вида ММДД (месец, ден) (Примери 15, 16).

Кодовете „a”, „b” и „c” се използват само при записи за продължаващи ресурси, а кодовете „d”, „e”, „f”, „g”, „h”, „i”и „j”се използват при всички други записи, както и при

записи за завършени интегриращи ресурси.

100c Година на публикуване 1

В подполето се въвежда годината, съответстваща на съдържанието на подполе **b**.

При продължаващите ресурси годината на издаване 1 винаги е първата година в подполе *207a – Година и означение за том,* но може да се различава от годината в подполе *210d – Година на публикуване, разпространение и др.* В случай на свързани години (напр. 1980/81) в това подполе се въвежда само първата година.

100d Година на публикуване 2

В подполето се въвежда годината, съответстваща на съдържанието на подполе b.

100e Код за предназначение

С този код се означава категорията читатели, за която е предназначена публикацията.

a	*за деца и юноши (общо)* Използва се вместо **b, c, d** или **e**, когато тези кодове не са използвани или не могат да бъдат използвани.
b	*деца от предучилищна възраст, 0 -5 години*
c	*деца, 5-10 години*
d	*деца, 9-14 години*
e	*младежи, 14-20 години*
k	*възрастни, нехудожествена литература*
m	*възрастни, общо*
u	*неизвестна*

100f Код за официално издание

Кодът посочва дали записът е за официално издание или не и мястото на институцията, издала или финансирала публикацията в държавната йерархия.

Академичните институции не се разглеждат като държавни учреждения.

a	*федерация/независима държава* Суверенни държави и територии с определена степен на самоуправление, например със собствена законодателна власт.
b	*щат/провинция (при федерална административна структура)* Административно подразделение на едно ниво под федерално или национално, което има вътрешно самоуправление или законодателен контрол, но без отговорност за външната политика, напр. провинциите на Канада и Федерална република Германия. (Пример 21).
c	*основно административно подразделение (област, графство, департамент)* Административно подразделение без собствена законодателна власт, напр. департаментите във Франция, графствата във Великобритания, областите в България

	(Пример 1).
d	*местно (общинско и др.)* Най-малката административна единица, напр. град, селище, село, община.
e	*регионално (обхващащо няколко административни подразделения на поднационално ниво)* Всяка административна единица на поднационално ниво, която съчетава или пресича повече от едно местно управление, напр. обща компютърна мрежа, която се ползва от няколко общински органи или транпортна служба, която преминава през няколко различни области.
f	*междудържавно* Международни организации и техните агенции, напр. такива като Международния валутен фонд или ООН, които могат да сключват договори със суверенни държави.
g	*правителство в изгнание или нелегалност* Неофициално правителство като правителството на Франция в изгнание от 1941-1944 г.
h	*издание на организация с неизвестен статус* Използва се, когато записът е за официално издание, но йерархичното ниво не може да се определи от наличната информация.
y	*не е официално издание*
z	*друг вид административно ниво* Използва се, когато записът е за официално издание на определено ниво, което не отговаря на нито една от категориите посочени в **a-g**.

100g Код за модифициран запис

Този код означава дали използваният набор от символи е достатъчен, за да се представят данните така, както са дадени в библиографската единица (Пример 21). Когато наборът от символи на компютъра е ограничен, може да се наложи транскрипцията да се модифицира така, че да се пригоди към особена азбука чрез транслитерация или специални математически формули, напр. буква от гръцката азбука или друго означение, изписано с букви.

Когато обаче заглавната страница не може да се възпроизведе поради наличие на символи или изображения, които очевидно не принадлежат към никой набор от символи, записът не се счита за променен.

0	*немодифициран запис*
1	*модифициран запис*

100h Език на каталогизиране

Кодът се въвежда по програмен път и означава езика, който се използва в библиотеката за каталогизиране (Примери 1, 3, 21). Данните са задължителни.

100i Код за транслитерация

Кодът означава вида на използваната транслитерация.

a	*стандарт за транслитерация на ISO*
b	*други правила за транслитерация* Кодът се използва за означаване на транслитерация според българските правила за каталогизация, включително транслитерация на кирилица. Той се използва само когато всички записи в библиотеката се визуализират на латиница.
b1	*правила за транслитерация на COBISS за кирилица** Правилата за транслитерация на COBISS за кирилица се използват от библиотеки, които визуализират записи на кирилица. Кодът „b1”се използва, когато се предвижда част от записа да се представя на кирилица. Правилата за транслитерация на COBISS са изложени в *Приложение С* на Ръководството *COBISS2/Каталогизация*.
b2	*правила за транслитерация на COBISS за всички азбуки*** Кодът фигурира в стари записи, създадени от библиотеки, които са представяли записи на кирилица, стара кирилица и гръцка азбука.
c	*различни транслитерации*
y	*не са използвани правила за транслитерация*

100l Азбука на основното заглавие

С кода се означава азбуката на основното заглавие. Това се отнася до азбуката на изходната библиографска единица, а не до набора от символи на записа.

Данните се използват за определяне на азбуката, на която записът се визуализира. Затова въвеждането им е задължително.

ba	*латиница*
ca	*кирилица – неопределена*
cb	*кирилица – сръбска**
cc	*кирилица – македонска**
da	*японска неопределена азбука*
db	*японска - канджи*
dc	*японска - кана*
ea	*китайска*
fa	*арабска*
ga	*гръцка*
ha	*иврит*
ia	*тайска*
ja	*девангари*
ka	*корейска*
la	*тамилска*
oc	*кирилица - стара**
zz	*друга*

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

210d *ИЗДАТЕЛСКИ ДАННИ, СВЕДЕНИЯ ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ДР.*

Година на издаване, разпространение и др.

Годината на издаване се попълва и в подполе 210d.

ПРИМЕРИ

Примери 1, 3 и 21 съдържат всички данни за поле 100. Останалите примери показват конкретната употреба на различни означения за годината на издаване.

1.

100	␣␣	**b**a **c**1959 **d**9999 **e**m **f**c **h**eng **l**ba *(Продължаващото издание е публикувано за първи път през 1959 г. и продължава да излиза. Предназначено е за възрастни. Записът се отнася до годишник на Hampshire County Council, не е модифициран, езикът на каталогизацията е английски, а заглавието е на латиница.)*

2.

100	␣␣	**b**a **c**192? **d**9999 *(Продължаващото издание започва да излиза между 1922 и 1925 г. и продължава да се публикува.)*

3.

100	␣␣	**b**b **c**1810 **d**1860 **h**fre **l**ba *(Продължаващото издание започва да излиза през 1810 г. и спира през 1860г. Записът не е модифициран, езикът на каталогизацията е френски, а заглавието е на латиница.)*

4.

100	␣␣	**b**c **c**1980 **d**???? *(Продължаващото издание започва да излиза през 1980 г., но броевете вече не се получават и издателят не може да бъде открит.)*

5.

100	␣␣	**b**d **c**1750 *(Библиографската единица е отпечатана или вероятно е отпечатана през 1750 г. В подполе 210d годината може да бъде въведена по различни начини: 1750 като година, посочена в установения източник на информация; [1750] като година, посочена извън установения източник на информаци; [1750?] като несигурна година на публикуване.)*

6.

100	␣␣	**b**d **c**1972 *(Монографията е публикувана в три тома през 1972 г.)*

7.

100	␣␣	**b**e **c**1968 **d**1952 *(Документ, препечатан през 1968 г. от оригиналното издание от 1952 г.)*

8.

100	␣␣	**b**f **c**1962 **d**1966 *(Монографията няма дата на публикуване, но нейното съдържание показва, че е публикувана не по-рано от 1962 г. и е придобита през 1966 г. Предполага се, че е издадена между 1962 г. и 1966 г.)*

9.

100	␣␣	**b**g **c**1983 **d**9999 *(Предвижда се монографията да бъде публикувана в 5 тома, първият - през 1983 г., а следващите - по-късно. Записът е незавършен, тъй като библиографските подробности за непубликуваните томове са все още неизвестни.)*

 © IZUM, дек. 2013, Прев. на англ.: март 2014, Прев. на бълг: апр. 2014

10.

100	␣␣	**b**g **c**1975 **d**1976 *(Монографията е публикувана в 3 тома през 1975 г. и 1976 г.)*

11.

100	␣␣	**b**g **c**1962 **d**196? *(Монографията започва да излиза през 1962 г. Годината на последния том е несигурна, но се предполага, че е 1968 г. или 1969 г.)*

12.

100	␣␣	**b**h **c**1985 **d**1983 *(Документът, който е публикуван през 1985 г. съдържа данни, че авторското право е регистрирано през 1983 г.)*

13.

100	␣␣	**b**h **c**1972 *(Библиографска единица, за която е известна само годината на регистриране на авторското право.)*

14.

100	␣␣	**b**i **c**1950 **d**1943 *(Филмът е създаден през 1943 г., но е пуснат за разпространение след 1950г.)*

15.

100	␣␣	**b**j **c**1985 **d**0412 *(Технически доклад, публикуван на 12 април 1985 г.)*

16.

100	␣␣	**b**j **c**1985 **d**11?? *(Докладът е публикуван през ноември 1985 г. Денят на публикуването не е известен или е преценено, че не е от значение.)*

17. * COBISS.BH-ID=3922690

100	␣␣	**b**a **c**1904 **d**9999
200	1␣	**a**Politika *(Продължаващото издание е публикувано за пръв път през 1904 г. и продължава да излиза.)*

18. * COBISS.SI-ID=24492800

100	␣␣	**b**b **c**1950 **d**1952
200	1␣	**a**Ljudska tehnika *(Продължаващото издание е излизало между 1950 г. и1952 г.)*

19. * COBISS.SI-ID=21165824

100	␣␣	**b**c **c**1990 **d**????
200	1␣	**a**Euromaske *(Продължаващото издание е публикувано за пръв път през 1990 г. Не е известно дали продължава да излиза.)*

20. * COBISS.SI-ID=1559055

100	␣␣	**b**f **c**1890 **d**1900
200	0␣	**a**Early Australian voyages **f**by John Pinkerton *(Монографията е публикувана между 1890 г. и 1900 г. Точната година на излизането ѝ е неизвестна.)*

21. *

100	␣␣	**b**d **c**1991 **h**slv **f**b **g**1 **i**b **l**cb
200	0␣	**a**Krivični zakon Srbije *(Запис за официално издание на Република Сърбия. Записът е модифициран, защото документът е публикуван на кирилица.)*

22. *

100	␣␣	**b**d **c**1991 **d**1919 *(В публикацията е отпечатана грешна година. В действителност тя е издадена през 1991 г., а на публикацията е отпечатана 1919 г.)*

101 ЕЗИК НА ДОКУМЕНТА

Полето съдържа код за езика на библиографската единица, за нейните части и за нейното заглавие, както и за езика на оригинала, когато библиографската единица е превод.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
101		Език на документа	nr
	a	*Език на текста*	r
	b	*Език на текста, от който е превеждано*	r
	c	*Език на оригинала*	r
	d	*Език на резюмето*	r
	e	*Език на съдържанието*	r
	f	*Език на заглавната страница*	r
	g	*Език на основното заглавие*	nr
	h	*Език на либрето и др.*	r
	i	*Език на съпроводителния материал*	r
	j	*Език на субтитрите*	r

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Индикатор за превод***
	0	*Документът е на оригиналния език (езици) на произведението (Виж примери 3, 5, 7, 12, 13, 14)*
	1	*Документът е превод (Виж примери 1, 2, 4, 6, 15)*
	2	*Документът съдържа преводи (Виж примери 8, 9, 10,11)*
2	-	-

Когато в документа са преведени само резюмета на статии и др., стойност „2” не се използва.

ПОДПОЛЕТА

101a Език на текста

Езикът на текста, на озвучаването на филма и т.н. Повтарящо се, когато текстът е на повече от един език (Примери 5, 7, 13, 14).

101b Език на текста, от който е превеждано

Езикът на всеки междинен превод, когато библиографската единица не е превод от езика на оригинала (Примери 2, 4, 6, 15). Повтарящо се, когато текстът е превод от повече от един междинен език (Пример 6) или когато преводът е осъществен чрез повече от един междинен език (напр. гръцки - латински - френски - английски).

101c Език на оригинала

Езикът на оригиналното произведение, когато описваната библиографска единица е превод (Примери 1, 2, 4, 6, 8, 15). Повтарящо се, когато оригиналът е на повече от един език.

101d Език на резюмето

Езикът на резюмето на библиографската единица или на резюметата на произведенията, статиите и т.н., съдържащи се в нея. Повтарящо се, когато библиографската единица съдържа резюмета на повече от един език (Пример 7).

101e Език на съдържанието

Езикът на съдържанието, когато той се различава от езика на текста (Пример 3). Повтарящо се за всеки език.

101f Език на заглавната страница

Езикът на заглавната страница, когато той се различава от езика или от езиците на текста (Примери 3, 8). Повтарящо се за всеки език на заглавната страница.

101g Език на основното заглавие

Подполето съдържа езика на основното заглавие, когато то се различава от първото или единственото заглавие, попълнено в подполе **a** (Пример 1). Неповтарящо се, защото по дефиниция основното заглавие е само на един език. Всички повторения на основното заглавие на други езици са паралелни заглавия и езиците се означават в подполе 200z.

101h Език на либрето и др.

Езикът или езиците на текста, когато библиографската единица, която се каталогизира

 © IZUM, април 2012, Прев. на англ.: май 2012, Прев. на бълг.: окт. 2012

включва вокално/текстово съдържание на произведението (произведенията), отпечатано като текст независимо от това дали е отпечатан в самата библиографска единица или като съпроводителен материал. Това подполе не се отнася само до либрета. (Пример 9).

101i Език на съпроводителния материал

Езикът или езиците на съпроводителни материали като програмни бележки, предговори, коментарии, упътвания и др. (Пример 10).

101j Език на субтитрите

Езикът (езиците) на субтитрите на игралните филми, когато са различни от езика на озвучаването на филма. (Примери 11, 12).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Всяко подполе съдържа трисимволен код за език. Когато полето се повтаря, последователността на кодовете за език трябва да отразява степента на употреба и значителността на езиците в произведението. Ако това не е възможно, кодовете за езиците се въвеждат в азбучен ред. Във всяко от подполетата, когато са използвани много езици, се попълва кодът *„mul" – многоезично* (Пример 8). Когато езикът не може да се определи, се използва кодът „*und" – неопределен* (виж пример 16).

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

100h *ОБЩИ ДАННИ, СВЪРЗАНИ С ОБРАБОТКАТА, Език на каталогизиране*

Подполето съдържа код, означаващ езика, използван от каталогизатора за онези части от записа (като напр. забележки), които не зависят от езика на библиографската единица.

200 *ЗАГЛАВИЕ И СВЕДЕНИЯ ЗА ОТГОВОРНОСТ*

Езикът паралелното заглавие, което се попълва в това поле се отбелязва в подполе 200z.

510–541 *СВЪРЗАНИ ЗАГЛАВИЯ*

Към някои полета от блок 5XX има подполе **z**, където може да се въведе езикът на паралелното заглавие, когато той се различава от основния език на единицата.

ПРИМЕРИ

1.

101	1␣	**a**fre **c**eng **g**eng *(Книга, озаглавена Guidebook to Henry VIII's Palace of Hampton Court е превод на френски от английския оригинал. Основното заглавие е на английски и е последвано от паралелно заглавие на френски; останалият текст е на френски език.)*

2.

101	1␣	**a**fre **b**eng **c**rus *(Научно-изследователски доклад, публикуван на руски, е преведен от международна агенция на английски. По късно този междинен текст е използван от национален изследователски институт във Франция, който го превежда на френски.)*

3.

101	0␣	**a**jpn **e**eng **f**eng *(Японско официално издание, което има съдържание и допълнителна заглавна страница на английски; останалият текст е на японски език.)*

4.

101	1␣	**a**eng **b**ger **c**rus *(Дневник на пътешественик, публикуван като Journey to Khiva through the Turkoman country by Nikolay Murav'yov, преведен е от немски от W S A Lockhart, а оригиналът е публикуван на руски..)*

5.

101	0␣	**a**eng **a**wel *(Местно официално издание на Gwent County Council, съдържащо паралелен текст на английски и уелски.)*

6.

101	1␣	**a**eng **b**ger **b**fre **c**akk *(Текст на древния език акадски, отделни части от който са преведни на немски и на френски. Английският превод се основава и на двата превода.)*

7.

101	0␣	**a**eng **a**fre **a**ger **d**eng **d**fre **d**ger *(„IFLA Journal" съдържа резюмета на всички статии на английски, френски или немски. По-голямата част от статиите са на английски, следвани по равно от резюмета на френски и немски, които са въведени в азбучен ред.)*

8.

101	2␣	**a**mul **c**eng **f**fre (*Книга, предназначена за френски читатели и имаща заглавна страница на френски език, съдържа едно действие от пиеса на Шекспир, преведено от английски на 25 езика.)*

9.

101	2␣	**a**fre **h**fre **h**ger *(Звукозапис на песен, изпълнявана на френски, със съпроводителен текст на френски и немски.)*

 © IZUM, април 2012, Прев. на англ.: май 2012, Прев. на бълг.: окт. 2012

10.

101	2␣	**i**eng *(Звукозапис на музика без текст с програмни бележки на английски.)*

11.

101	2␣	**a**swe **j**fre (*Копие на филма „Мълчанието” на Бергман със субтитри на френски.)*

12.

101	0␣	**j**eng *(Копие на филма на Чарли Чаплин „Модерни времена” със субтитри на английски.)*

13. * COBISS.SI-ID=13912064

101	0␣	**a**eng **a**fre
200	1␣	**a**Annotated bibliography of national sources of adult education statistics **d**Bibliographie annotée des sources nationales de statistiques sur l'éducation des adultes *(Публикация на английски и френски.)*

14. * COBISS.BH-ID=25378

101	0␣	**a**scr **a**eng **a**ger
200	1␣	**a**Radovi *(Продължаващо издание на три езика.)*

15. * COBISS.SI-ID=32195328

101	1␣	**a**slv **b**ger **c**chi
200	0␣	**a**Ko je Kitajska še upala
300	1␣	**a**Prevod dela: Pekingmenschen *(Преводът на книгата на словенски е направен от немски превод.)*

16. *

101	1␣	**a**eng **c**und
200	1␣	**a**Fear **f**[edited by Monica Narula, Shuddhabrata Sengupta, Jeebesh Bagchi **g**translations Shveta Sarda] *(Езикът на оригиналния текст е неизвестен, напр., не може да се потвърди. Затова се препоръчва в подполе 101c да се въведе кодът "und" – неопределен.)*

102 СТРАНА НА ПУБЛИКУВАНЕ ИЛИ НА ПРОИЗВОДСТВО

Полето съдържа код за една или повече страни, в които е публикувана или произведена библиографската единица.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
102		Страна на публикуване или на производство	nr
	a	*Страна*	r
	b	*Регион*	r

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

102a Страна

Съдържа трисимволен код, представящ страната, в която библиографската единица е била публикувана или произведена. Използват се кодовете от ISO 3166. При промяна на границите, кодът за мястото на публикуване се съобразява с настоящото състояние на страната. (Например, новосъздадените страни след разпадането на Югославия и Съветския съюз). Повтарящо се, ако библиографската единица е публикувана в повече от една страна.

В списъка на кодовете е включен и кода *„int" – международна организация*.

Той се явява в случаите на копиране на записи от базата данни ISSN. Съдържа се в записи за продължаващи ресурси, издавани от международни организации.

102b Регион

Двусимволен код, представящ региона, където библиографската единица е била публикувана или произведена. Повтарящо се, ако библиографската единица е публикувана в повече от едно място. Използват се следните кодове.

cr	*Черна гора***
cs	*Централна Сърбия*
fb	*Федерация Босна и Херцеговина*
ko	*Косово***
rs	*Република сръбскаRepublic of Srpska*
sr	*Сърбия***
vj	*Войводина*

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Всяко подполе **b** се въвежда винаги след подполе **a**, към което се отнася. Когато е необходимо в една и съща страна да се отбележи повече от един регион, всяко подполе **b** трябва да се предхожда от подполе **a**. Препоръчва се да се въвежда код за всяко място на издаване или производство, което е посочено в поле 210.

Тъй като в по-старите монографични публикации наименованието и мястото на отпечатване са с еднакъв статус с тези на издателя или разпространителя, в това поле се въвежда кодът, съответстващ на страната и региона на печатаря, издателя и разпространителя. За по-старите монографични публикации страната или мястото на публикуване или производство се кодира според сегашното състояние на държавните граници.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

210 *ИЗДАТЕЛСКИ ДАННИ, СВЕДЕНИЯ ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ДР.*

Това поле съдържа мястото на публикуване или производство в текстов вид.

620 *МЯСТОТО НА ИЗДАВАНЕ КАТО ТОЧКА ЗА ДОСТЪП*

Полето съдържа мястото на публикуване или производство във възприетата форма на точка за достъп.

ПРИМЕРИ

1.

102	␣␣	**a**hun *(Библиографската единица е публикувана в Унгария.)*

2.

102	␣␣	**a**ita *(Библиографската единица е публикувана във Венеция през 1485 г.)*

3. * COBISS.SI-ID=31593216

102	␣␣	**a**srb **b**vj *(Библиографската единица е публикувана във Войводина.)*

4. * COBISS.BH-ID=6805510

102	␣␣	**a**bih **b**fb *(Библиографската единица е публикувана във Федерация Босна и Херцеговина.)*

 © IZUM, дек. 2013, Прев. на англ.: март 2014, Прев. на бълг: апр. 2014

105 ТЕКСТ - МОНОГРАФИИ

Полето съдържа кодирани данни, отнасящи се до печатни текстови монографични материали.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
105		Текст - Монографии	nr
	a	*Кодове за илюстрации*	r
	b	*Кодове за формата на съдържанието*	r
	c	*Код за конференции*	nr
	d	*Означение за юбилеен сборник*	nr
	e	*Означение за наличие на показалец*	nr
	f	*Код за жанр*	nr
	g	*Код за биография*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

105a Кодове за илюстрации

Подполето е предназначено за описание на значими илюстрации в публикациите (Примери 1, 2, 3, 5). Когато публикацията съдържа различни видове илюстрации, подполето се повтаря. Кодовете в това подполе се отнасят за физическата характеристика на библиографската единица и трябва да съответстват на данните в подполе 215c.

a	*илюстрации* Използва се за илюстрации, които не са упоменати по-долу или когато за вида на илюстрациите не е предвиден код.
b	*географски карти*
c	*портрети* Индивидуални или групови портрети.
d	*навигационни карти* Географски карти, създадени специално за навигация (морска, въздушна и т.н.)
e	*планове* Напр. планове на сгради.
f	*непагинирани листове* Листове, съдържащи илюстративен материал с или без обяснителен текст, които не са част от основната пагинация на страници или листове.

g	*ноти* Монографичен текстов материал. За съпроводителни материали към звукозаписи се използва код „m”.
h	*факсимилета* Репродукции на документ или части от него.
i	*гербове*
j	*генеалогични таблици*
k	*бланки, формуляри*
l	*мостри, образци*
m	*звукозаписи* Напр. аудио компактдиск в папка в книгата.
n	*материали, отпечатани върху прозрачно фолио* Напр. комплект слайдове в джоб, прикрепен към книгата.
o	*ръкописна украса* Украса на букви или текст в ръкописите чрез оцветяване и др.
y	*без илюстрации*

105b Кодове за формата на съдържанието

Подполето е предназначено за отразяване формата на съдържанието на публикацията или на нейни значими части (Примери 1, 3). Изключение прави код *„c”* - *показалец*, който се прилага само когато самата библиографска единица е показалец (Пример 4). Така, ако библиографската единица е каталог, се прилага код „b”; ако тя съдържа каталог заедно с друг материал, кодът ще бъде отново „b”.

a	*библиография* Списък от библиографски единици, с общи характеристики като: тематика, място на издаване.
b	*каталог* Списък от библиографски единици, принадлежащи към сбирка, изложба или търговски каталог на издател или книжарница.
c	*показалец* Азбучен списък от понятия. (имена или предмети), в който са посочени други места, където те могат да бъдат намерени. Кодът се прилага само когато самата библиографска единица е показалец. Когато описваната библиографска единица съдържа и показалец, се прилага означението за наличие на показалец (подполе 105e).
d	*резюме* Включва дескриптивни, индикативни или информативни резюмета.
e	*речник* Азбучни списъци от думи с кратко описание на тяхното значение и употреба или със съответствието им на друг език.
f	*енциклопедия* Обикновено азбучно подреден списък от наименования или термини на определена тема с обширно описание.
g	*указател (за организации, учреждения, лица)* Подреден списък на лица, организации или географски понятия с информация за всяко от тях.

 © IZUM, август 2009, Прев. на англ.: окт. 2009, Прев. на бълг.: дек. 2009

h	*годишник**
i	*издания със статистическа информация* Систематично събрани и обикновено подредени във вид на таблица цифрови данни за факти, свързани с определена тема.
j	*учебник*
j1	*учебник за основни училища**
j2	*учебник за средни училища**
j3	*учебник за висши училища**
jd	*работна тетрадка**
j1d	*работна тетрадка за основни училища**
j2d	*работна тетрадка за средни училища**
j3d	*работна тетрадка висши училища**
k	*патент* Документ, който съдържа описание на изобретение и дава право на изобретателя да го произвежда или да продаде това право за определен срок. Включва и описание на практическата приложимост на патента.
l	*стандарт* Документ, изработен от официална институция, определящ препоръчителния начин за производство на изделия с оглед постигането на високо качество.
m	*докторска дисертация**
m2	*магистърска дипломна работа**
m3	*дипломна работа за специализация**
m4	*хабилитационен труд**
m5	*дипломна работа**
m6	*дипломна работа за професионален колеж** Дипломна работа, представена от студенти, завършващи обучението си в професионален колеж.
m7	*дипломна работа за матура**
mb11	*дипломна изпитна тема/работа** Дипломна писмена тема/работа, представена от студента при завършване на първа степен на обучение по програма, съобразена с изискванията на Болонския процес.
mb12	*заключителна изпитна писмена работа** Заключителна изпитна тема, представена от студента при завършване на първа степен на обучение по програма, съобразена с изискванията на Болонския процес.
mb13	*дипломна проектна документация/проектна документация** Дипломен доклад за работа върху проект, представен от студента при завършване на първа степен на обучение по програма, съобразена с изискванията на Болонския процес.
mb14	*курсова работа в рамките на дипломен семинар/заключителна тема/работа на семинар** Курсова работа, представена от студента при завършване на първа степен на обучение по програма, съобразена с изискванията на Болонския процес.
mb15	*драматургична изпитна работа** Драматургична изпитна работа, представена от студента при завършване на първа степен на обучение по програма, съобразена с изискванията на Болонския процес.
mb16	*заключителна писмена работа** Заключителна писмена работа за резултатите от обучението, представена от студента при завършване на първа степен на обучение по програма, съобразена с изискванията на Болонския процес.

mb21	*дипломна изпитна тема/ работа** Дипломна изпитна тема/работа, представена от студента при завършване на първа степен на обучение по програма, съобразена с изискванията на Болонския процес.
mb22	*магистърска теза/дипломна работа** Магистърска теза/дипломна работа, представена от студента при завършване втората степен на висше образование, съобразена с изискванията на Болонския процес.
mb31	*докторска теза/работа** Докторска теза, представена от студента при завършване на третата степен на висше образование, съобразена с изискванията на Болонския процес.
n	*закони и законодателни материали* Единици, съдържащи текстове на закони. За международни договори се използва код 's'.
o	*цифрови таблици* Цифрова информация във форма на таблица. За статистически данни, се използва код 'i'.
o1	*тарифи**
o2	*ценоразписи**
p	*технически доклад* Документ със заключения от проучване или изследване на научна или техническа тема.
p1	*курсова работа в основно училище**
p2	*курсова работа в средно училище**
p3	*изследователски проект в основно училище**
p4	*изследователски проект в средно училище **
p5	*изследователски проект в колеж**
q	*изпитни задачи (тестове)* Комплект от въпроси, напечатани за използване при изпитване.
r	*научно изследване**
r1	*обзорна, тематична статия**
r2	*научна статия**
r3	*предварително съобщение**
r4	*професионална статия**
r5	*доклад на конференция**
r6	*статия без определена категория** Кодовете от „r1” до „r5” се въвеждат само на основата на категоризацията, дадена в статията или публикацията (според указания за авторите). Когато нито в публикацията, нито в статията има такава категоризация, се въвежда код „r6”.
s	*международни договори* Официално сключени и ратифицирани споразумения между държави. За други закони се използва код „n”.
t	*развойно изследване**
u	*правилници**
u1	*статути**
u2	*програма на организация**
v	*наръчник**
v1	*пътеводител**
v2	*упътване, ръководство**
w	*приложно изследване**
x1	*комикс**
x2	*книжка с картинки**
y	*рецензия/отзив** Критични рецензии на теми от областта на литературата, филмите, театъра.
z	*трудове, юбилейни сборници и т.н.**

 © IZUM, август 2009, Прев. на англ.: окт. 2009, Прев. на бълг.: дек. 2009

8	*отпечатък**
9	*друго**

105c Код за конференции

Код, показващ дали библиографската единица съдържа протоколи, доклади или резюмета от конференция, конгрес, събрание или симпозиум. Той може да бъде използван независимо дали конференцията и т.н. има официално название.

0	*публикацията не е материал от конференция*
1	*публикацията е материал от конференция*

105d Означение за юбилеен сборник

Код, показващ дали библиографската единица е юбилеен сборник. Юбилейният сборник е издание във формата на сборник от есета, поздравителни адреси или библиографски, научни или други приноси, издадени в чест на лице, институция или дружество; обикновено по случай честване на годишнина.

0	*не е юбилеен сборник*
1	*юбилеен сборник*

105e Означение за наличие на показалец

Код, посочващ дали библиографската единица съдържа и показалец (Пример 1). Когато самата публикация е показалец към друго произведение, в подполе 105b се въвежда код „c”.

0	*публикацията няма показалец*
1	*публикацията има показалец*

105f Код за жанр

Когато библиографската единица е литературен текст, с този код се означава литературният жанр (Пример 5).

За да се унифицира обработката в споделената база данни, трябва да се въвежда двусимволен код, когато такъв е предвиден и отговаря на описанието на библиографската единица (напр.: да се използва код *„a1” – социален роман*, а не *„a” – роман*).

a	*роман*
a1	*социален роман**
a2	*приключенски роман**
a3	*исторически, военен роман**
a4	*криминален, шпионски, детективски роман**
a5	*(авто)биографичен роман, биография **
a6	*научно-фантастична проза **
b	*пиеси*

b1	*радиопиеси**
b2	*сценарии (телевизионни или други)**
b3	*либрето** Кодът се използва когато произведението е издадено като самостоятелна публикация.
c	*есета*
d	*хумор, сатира, пародия*
e	*писма* Кодът се използва за писма в литературна форма. За кореспонденция се прилага подполе 105g - Код за биография.
f	*кратка проза* Кодовете, които започват с буквата „f" се прилагат когато авторът на текстовете е известен. За народно литературно творчество виж кодовете „x", „x1", „x2" и „x3".
f1	*приказки**
f2	*анекдоти**
f3	*афоризми, пословици**
f4	*басни**
g	*поезия* Включително нелитературни произведения в стихове.
g1	*гатанки** Кодът се прилага, когато авторът на гатанките е известен. За гатанки, които са народно творчество, виж кодовете „x", „x1" и „x2".
g2	*поетична антология**
h	*речи, публични слова*
h2	*интервю**
i1	*мемоари,дневник**
i2	*пътепис,репортаж**
x	*народно литературно творчество**
x1	*народна поезия**
x2	*народна проза **
x3	*митове, легенди**
z	*различни и смесени литературни жанрове** Кодът се прилага за библиографски единици, чийто жанр не може да се определи или може да се използва повече от един код.
z1	*антология (други литературни жанрове)** Кодът се прилага за антологии от проза и пиеси и за антологии, в които са събрани текстове с различни литературни жанрове. За антологии от поезия виж код *„g2" – поетична антология.*
z2	*събрани произведения**
z3	*избрани произведения**

105g Код за биография

Когато произведението е биографично, кодът означава вида на биографията (Пример 1).

a	*автобиография* Включва писма, кореспонденция.
b	*индивидуална биография*
c	*колективна биография* Напр. произведения, съдържащи биографиите на повече от едно лице или на фамилия.

 © IZUM, август 2009, Прев. на англ.: окт. 2009, Прев. на бълг.: дек. 2009

d	*съдържа биографична информация* Напр. справочник от типа на „Кой кой е”.
y	*не е биография*

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

001bc *ИДЕНТИФИКАТОР НА ЗАПИСА, Вид на записа, Библиографско ниво*

Подполе **b** определя дали библиографската единица е текстов материал, а подполе c - дали тя е монография.

106 *ТЕКСТ – ФИЗИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ*

Полето съдържа кодирани данни, които се отнасят до физическата характеристика на библиографската единица.

215 *ФИЗИЧЕСКО ОПИСАНИЕ*

Полето съдържа текстови данни за физическата характеристика на библиографската единица.

ПРИМЕРИ

1.

105	␣␣	**a**b **a**f **b**a **e**1 **g**b *(Публикацията съдържа географски карти и илюстровани приложения. Съдържа също и библиография и показалец. Тъй като в нея се описва животът и пътешествията на конкретна личност, въведен е и код за индивидуална биография.)*

2. * COBISS.SI-ID=215642

105	␣␣	**a**b **a**g
200	0␣	**a**≠The ≠rise of European music **e**1380-1500 *(Публикацията съдържа географски карти и ноти.)*

3. *

105	␣␣	**a**a **b**m
200	0␣	**a**Utjecaj promjenjivog polja visokog radijalnog ubrzanja na unutrašnju balistiku raketnih motora sa dvobaznim gorivom *(Докторска дисертация с диаграми.)*

4. * COBISS.SI-ID=104335616

105	␣␣	**b**c
200	0␣	**a**Imensko in stvarno kazalo k Jezikoslovnim delom patra Stanislava Škrabca *(Публикацията е показалец.)*

5. * COBISS.SI-ID=53226240

105	␣␣	**a**a **f**f2
200	1␣	**a**Dober dan, smeh **e**izbrane anekdote in prigode dolenjskih ljudi *(Илюстрирано издание, съдържащо анекдоти.)*

106 ТЕКСТ – ФИЗИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Полето съдържа кодирани данни, отнасящи се до физическото описание на текстовия материал.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
106		Текст – Физически характеристики	nr
	a	*Означение за физическа форма*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

106a Означение за физическа форма

d	*едър шрифт*
e	*вестникарски шрифт*
f	*Брайлов или други шрифтове за слепи*
g	*дребен шрифт*
h	*ръкопис*
i	*мултимедия* Напр. библиографска единица на нормален шрифт с приложение от микрофиши.
j	*умален шрифт*
r	*нормален шрифт*
z	*друга форма на текстов материал*

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Когато текстът е с нормален шрифт, полето може да съдържа код „r” или да се пропусне.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

001b *ИДЕНТИФИКАТОР НА ЗАПИСА, Вид на записа*
1XX *БЛОК ЗА КОДИРАНА ИНФОРМАЦИЯ (за други видове материали)*
200b *ЗАГЛАВИЕ И СВЕДЕНИЯ ЗА ОТГОВОРНОСТ, Общо означение за материал*
500b *УНИФИЦИРАНО ЗАГЛАВИЕ, Общо означение за материал*

ПРИМЕР

1.

106	␣␣	**a**e *(Библиографската единица е вестник.)*

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

110 ПРОДЪЛЖАВАЩИ РЕСУРСИ

Полето съдържа кодирани данни, отнасящи се до продължаващите ресурси, включително монографичните серии, катологизирани като такива, а не като отделни монографии.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
110		Продължаващи ресурси	nr
	a	*Вид на продължаващия ресурс*	nr
	b	*Периодичност*	nr
	c	*Регулярност*	nr
	d	*Код за форма на материала*	nr
	t	*Импакт фактор***	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

110a Вид на продължаващия ресурс

a	*периодична публикация* Вид продължаващ ресурс, който обикновено излиза повече от веднъж годишно и се характеризира с разнообразие на съдържанието и сътрудниците, както в рамките на един брой, така и в различните броеве. Тук спадат научни, специализирани, научнопопулярни и илюстровани забавни списания (Примери 1, 2).
b	*монографична серия* Излиза на равномерни или неравномерни интервали от време и обикновено е номерирана. Освен постоянното заглавие на сериятa, всяка част има самостоятелно заглавие и често отделен автор. Обикновено всяка част съдържа само едно произведение или тясно свързана група от произведения. Систематичното или последователно номериране на частите е често срещана, но не задължителна характеристика.
c	*вестник* Излиза на установени кратки интервали, обикновено ежедневно, седмично или на две седмици и съдържа информация за текущи събития, предназначена за най-широка публика. (Примери 2, 3). Този код се използва и за заводски и училищни бюлетини и информационни бюлетини на организации и дружества.
e	*неподвързани листове с подменящо се съдържание* Интегриращ ресурс, състоящ се от един или повече томове, чието съдържание се допълва с прибавяне, изключване или заменяне на отделни страници (Пример 6). Примери: формат COMARC/H, формат за библиографски данни MARC21.
f	*база данни*

	Съвкупност от логически взаимосвързани данни, съхранявани заедно в един или няколко компютърни файла, създавани и управлявани обикновено от система за управление на бази данни (Примери 0, 7). Пример: WorldCat – базата данни на OCLC FirstSearch.
g	*уебсайт с текуща актуализация* Кодът се използва за уебсайтове, които се актуализират текущо, но за тях не е подходящ нито един от останалите кодове като периодични издания, вестници, или бази данни (Пример *8*). Напр. CNN.com и т.н.
y	*списание с общ характер*** Кодът е отменен. Вместо него се използва код „a”.
z	*други* С този код се означават всички останали продължаващи издания, които не могат да бъдат обхванати от предвидените кодове, напр.: периодични сборници, годишници, календари, пътеводители, алманаси, различни вторични публикации и др.

110b Периодичност

Кодът означава периодичността на публикуване на продължаващото издание.

a	*ежедневно*
b	*два пъти седмично*
c	*седмично*
d	*двуседмично (на всеки две седмици)*
e	*два пъти месечно*
f	*месечно*
g	*двумесечно (на всеки два месеца)*
h	*тримесечно (четири пъти годишно)*
i	*три пъти годишно*
j	*два пъти годишно*
k	*годишно*
l	*двугодишно (на всеки две години)*
m	*на всеки три години*
n	*три пъти в седмицата*
o	*три пъти в месеца*
p	*текущо актуализирано* Кодът означава, че интегриращият ресурс се актуализира няколко пъти дневно.
u	*неизвестна*
y	*неопределена, т.е. нередовна*
z	*друга*

Забележка за периодичността на публикуване може да се въведе в поле 326.

110c Регулярност

Кодът означава регулярността на публикуване на продължаващите издания.

a	*излиза на равномерни интервали*
y	*излиза нередовно*

110d Код за форма на материала

Кодът означава дали продължаващият ресурс като цяло принадлежи към някой от често използваните видове справочни издания. Избира се преобладаващата категория в библиографската единица.

a	*библиография* Продължаващият ресурс е библиография, напр. национална библиография.
b	*каталог* Списък от библиографски единици, принадлежащи към сбирка за изложба, издателски или книготърговски каталог под формата на продължаващо издание.
c	*показалец* Напр. периодично излизащ самостоятелен показалец към продължаващ ресурс.
d	*резюме* Включва дескриптивни, индикативни или информативни резюмета.
e	*речник* Продължаващ ресурс, който съдържа азбучен списък на думи с кратко описание на тяхното значение и употреба или със съответствията им на друг език.
f	*енциклопедия* Продължаващ ресурс, който съдържа обикновено азбучно подреден списък на наименования или термини на определена тема с обширно описание.
g	*указател (за организации, учреждения и лица)* Подреден списък от лица, организации или географски понятия с информация за всяко от тях.
h	*годишник* Продължаващ ресурс, който се издава ежегодно и съдържа обзор на извършеното или значителните постижения през годината.
i	*издание със статистическа информация* Систематично събрани и обикновено подредени във вид на таблица цифрови данни за факти, свързани с определена тема, напр. статистически отчет.
j	*учебник*
k	*рецензии* Рецензии за книги, филми и др.
l	*закони и законодателни материали* Текстове на закони.
m	*съдебна практика* Периодични прегледи на съдебна практика.
n	*правни статии* Статии в списание с обща юридическа насоченост.
o	*юридически казуси* Решения и разисквания по юридически казуси.
p	*биография* Използва се, когато продължаващият ресурс представлява индивидуална биография, колективни биографии или съдържа биографична информация, напр. справочник „Кой кой е”.
r	*обзори на литература* Повествователни и често критични прегледи на документираната в литературата дейност

	в определена област.
t	*комикси* Продължаващи ресурси за деца и възрастни, публикувани като комикси.
z	*други видове съдържание*

110t Импакт фактор**

Подполето е било използвано за координация на набавянето на чуждестранна литература. Днес за тази цел се използва базата данни JCR (Journal Citation Reports), която е на разположение чрез COBISS/OPAC.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

001c *ИДЕНТИФИКАТОР НА ЗАПИСА, Библиографско ниво*

Подполето с показва дали библиографската единица е продължаващо издание. В такъв случай в записа ще фигурира поле 110.

326 *ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ПЕРИОДИЧНОСТ*

В полето е въведена забележка за периодичността на публикуването на продължаващо издание или на допълването на интегриран ресурс.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=1078026

110	␣␣	**a**a **b**c **c**a
200	1␣	**a**Nature **e**international weekly journal of science *(Научно списание, което се публикува седмично.)*

2. * COBISS.BH-ID=1285898

110	␣␣	**a**a **b**c **c**y
200	1␣	aTim esport magazine *(Списанието Tim, което излиза седмично, но нередовно.)*

3. * COBISS.SI-ID=30014721

110	␣␣	**a**c **b**a **c**a
200	1␣	**a**Dnevnik *(Вестник Dnevnik, който излиза ежедневно и редовно.)*

4. * COBISS.SI-ID=30572545

110	␣␣	**a**c **b**c **c**a
200	1␣	**a**Nedeljski dnevnik *(Публикува се седмично.)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

5. *

001	␣␣	**c**s
110	␣␣	**a**f **b**k **c**a
200	1␣	**a**Journal citation reports on CD-ROM **b**Elektronski vir *(Базата данни Journal citation reports се публикува годишно на CD-ROM, номериран с годината.)*

6. *

001	␣␣	**c**i
110	␣␣	**a**e **b**y
200	1␣	**a**COMARC/B format **e**format za bibliografske podatke **e**priročnik za uporabnike **f**[izdal] Institut informacijskih znanosti *(Кодът е в подполе 110a означава интегриращ ресурс – Ръководството COMARC/B, чието съдържание се актуализира с отделни нови страници, които се вмъкват в него.)*

7. *

001	␣␣	**c**i
110	␣␣	**a**f **b**p
200	1␣	**a**Vzajemna bibliografsko-kataložna baza podatkov COBIB **b**Elektronski vir *(Текущо актуализирана база данни.)*

8. *

001	␣␣	**c**i
110	␣␣	**a**g **b**y
200	1␣	**a**Institut informacijskih znanosti **b**Elektronski vir **e**IZUM *(Запис за уебсайт.)*

115 ВИДЕОМАТЕРИАЛИ

Полето съдържа кодирани данни, приложими за прожекции на образи, видеозаписи и филми.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
115		Видеоматериали	r
	a	*Вид на материала*	nr
	b	*Продължителност*	nr
	c	*Цвят*	nr
	d	*Звук*	nr
	e	*Носител на звука*	nr
	f	*Ширина или размери*	nr
	g	*Физическа форма – прожекция на образи, филм*	nr
	h	*Техника – видеозапис, филм*	nr
	i	*Формат на показване – филм*	nr
	j	*Придружаващ материал*	r
	k	*Физическа форма – видеозаписи*	nr
	l	*Формат на показване – видеозаписи*	nr
	m	*Основа на емулсионния материал - прожекция на образи*	nr
	n	*Вторична основа - прожекция на образи*	nr
	o	*Стандарт за излъчване – видеозаписи*	nr
	p	*Поколение*	nr
	r	*Елементи при производството*	nr
	s	*Цвят*	nr
	t	*Емулсия на филма (полярност)*	nr
	u	*Основа на филма*	nr
	v	*Вид на звука*	nr
	z	*Вид на филмовата основа*	nr
	1	*Степен на износеност на основата на филма*	nr
	2	*Комплектност*	nr
	3	*Дата на проверка на състоянието на филма*	nr

Подполетата от **a** до **o** са предназначени за въвеждане на основни данни, а подполетата от **p** до **3** – за въвеждане на данни за архивните филми.

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

115a Вид на материала

Кодът означава вида на материала.

a	*филм*
b	*прожекция на образи* Диафилми, диапозитиви, слайдове.
c	*видеозапис*

115b Продължителност

Продължителността на материала се означава с три цифрови символа. За кинофилми, видеоленти или електронни видеозаписи продължителността се изразява в минути; за диафилмите, диапозитивите или прозрачното фолио – респективно чрез броя на кадрите, диапозитивите или прозрачното фолио (Примери 1, 2). Когато продължителността надвишава три символа, този елемент от данни съдържа три нули (000), а продължителността се нанася в подполе 215a. Ако продължителността не надвишава три символа, този елемент от данни са предшества от една или две нули.

115c Цвят

Кодът означава цветови характеристики.

a	*черно-бял*
b	*цветен*
c	*Комбинация от черно-бял и цветен*
u	*неизвестно*
z	*други (сепия, виражиран и др.)*

115d Звук

Кодът означава дали звукът е записан върху носителя или отделно от него.

a	*звук върху филма, видеозаписа*
b	*отделно озвучаване*
u	*неизвестно*
y	*без звук*

115e Носител на звука

Кодът означава носителя на звука, когато има звук.

a	*оптичен звукозапис върху филмова лента на кинофилм*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

b	*магнитен звукозапис върху филмова лента*
c	*магнитна аудиолента в касета (безконечна лента)*
d	*аудиодиск*
e	*магнитна аудиолента на ролка*
f	*магнитна аудиолента в касета*
g	*оптичен и магнитен звукозапис върху лента на кинофилм*
h	*видеолента*
i	*видеодиск*
u	*неизвестен*
z	*друг*

115f Ширина или размери

Кодът означава ширината на филмите, диафилмите и видеолентите или размерите на диапозитиви и прозрачно фолио.

	КИНОФИЛМИ. ФИЛМОВИ ЛЕНТИ
a	*8 мм*
b	*над 8 мм*
c	*9,5 мм*
d	*16 мм*
e	*28 мм*
f	*35 мм*
g	*70 мм*

	ВИДЕОЛЕНТИ
a	*8 мм*
m	*2 см (3/4 in.)*
n	*1/2 см (1/4 in.)*
o	*1 1/3 см (1/2 in.)*
p	*2 1/2 см (1 in.)*
q	*5 см (2 in.)*

	ДИАПОЗИТИВИ
k	*5 1/2 x 5 1/2 см (2 1/4 x 2 1/4 in.)*
l	*5 x 5 см (2 x 2 in.)*

	ПРОЗРАЧНО ФОЛИО
r	*20 x 25 см (8 x 10 in.)*
s	*10 x 12 1/2 см (4 x 5 in.)*
t	*12 1/2 x 17 1/2 см (5 x 7 in.)*
u	*17 1/2 x 17 1/2 см (7 x 7 in.)*
v	*20 x 20 см (8 x 8 in.)*
w	*22 1/2 x 22 1/2 см (9 x 9 in.)*
x	*25 x 25 см (10 x 10 in.)*

Когато нито един от горепосочените кодове не е подходящ, въвежда се код "z".

z	*друго*

115g Физическа форма – прожекция на образи, филм

Кодът означава формата на филма и прожекцията на образи.

a	*филм на ролки*
b	*филм в кутия*
c	*филм в касета*
d	*друг вид филм*
g	*диафилм в кутия*
h	*кадър*
i	*друг вид диафилм*
j	*диафилм на ролка*
k	*диапозитив, комплект диапозитиви, стереограф*

1	*прозрачно фолио*
u	*неизвестна*
z	*друг*

115h Техника – видеозапис, филм

Кодът означава техниката, използвана за филми и видеозаписи.

a	*анимация*
b	*натурно филмиране*
c	*анимация и натурно филмиране*
u	*неопределена/неизвестна*
z	*друга*

115i Формат на показване – филм

Кодът означава дали кинофилмът използва стандартен или специален формат за показване.

a	*стандартен формат със звук*
b	*широкоекранен, каширан*
c	*3D (триизмерен, обемен)*
d	*широкоекранен с анаморфна приставка*
e	*стандартен формат без звук*
f	*друг широкоекранен формат*
u	*неизвестен*
z	*друг*

115j Придружаващ материал

Кодът означава вида на придружаващия материал.

a	*рекламни снимки от филма*
b	*монтажен лист*
c	*афиши, плакати*
d	*програми, рекламни материали*
e	*фотографии от филма, които съпровождат плаката*
f	*инструктивни материали*
g	*партитура или други форми на записване на музика*
h	*комплект от проекти за декори или костюми*
z	*друг*

115k Физическа форма – видеозапис

Кодът означава физическата форма на видеозаписа.

a	*видеокартридж*
b	*видеодиск*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

c	*видеокасета*
d	*видеоролка*
e	*електронен видеозапис (EVR)*
z	*друга*

Забележка: „Електронен видеозапис (EVR)” е остаряла (излязла от употреба) форма на видеозапис на 16 милиметров филм.

115l Формат на показване – видеозапис

Кодът означава формата за показване на видеозапис.

a	*Бета (видеокасета)* Формат за домашно видео, въведен през 1975 г. от Sony Corporation.
b	*VHS (видеокасета)* Формат за домашно видео, разработено от Japan Victor Corporation (JVC) и продавано от 1977 г.
c	*U-матик (видеокасета)* Видеоформат, получил името си от търговската марка на Sony, при който пътят на движението на лентата е във формата на буква U. Нарича се също „U стандарт”.
d	*EIAJ (ролка)* Стандартен формат за видеолента от ½ инч, наречена по името на Японския комитет по стандартизация (Electronics Industries Association of Japan), която е установила стандарт за ½ инчови записващи устройства с видеолента, произвеждани от 1969 г.
e	*Тип C (ролка)* Видеоформат, използващ една записваща глава, със скорост на лентата 9.61 инча в секунда. Това е стандартът за телевизионно предаване в повечето страни. Този вид устройства и технология е произведена от Sony, RCA и др.
f	*Quadruplex (ролка)* Видеосистема, която използва четири записващи глави, разработена от Ampex през 50-те години на XX в.
g	*Лазарен оптически (отразяващ) видеодиск* Гладък, кръгъл пластичен диск, с огледална повърхност, обикновено с диаметър 12", от двете страни на който се съхранява видеоинформация. Този диск се чете от слаб лазарен лъч. Системата става публично достъпна през 1978 г. и у нас се прилага за промишлено и домашно ползване.
h	*CED (капацитивен електронен диск) видеодиск* Пластичен диск с канали, обикновено 12" в диаметър, съдържащ информация, възпроизвеждана чрез електронна игла. През 1984 г. производителят на тези видеодискове – RCA, взема решение да спре производството.
i	*V2000 (видеокасета)* Формат за домашно видео, разработен в Европа от Philips след 1980 г. Двупосочен.
j	*Video8 (видеокасета)* Формат за домашно видео.
k	*DVD-Видео* Digital Versatile Disc или Digital Video Disc.
l	*Blu-ray* Формат на видео с висока разделителна способност, който се използва за записване на голямо количество данни. Наименованието му произтича от синьо-виолетовия лазер,

	който записва върху диска и разчита записа. При blu-ray дължината на вълната е по-къса и позволява съхраняването на около десет пъти повече данни от DVD. Той има същите физически размери като CD или DVD. За ползването му е необходимо специално устройство.
u	*неизвестен*
z	*друг*

115m Основа на емулсионния материал – прожекция на образи

Кодът означава вида на материала за основата на емулсията.

a	*негорима филмова лента*
b	*филмова лента, различна от негоримата*
c	*синтетични материали (пластмаса, винил и др.)*
u	*неизвестна*
v	*смесена колекция (съдържаща филми с повече от един вид основа)*
z	*друг*

115n Вторична основа – прожекция на образи

Кодът означава вида на материала, използван за монтиране.

a	*картон*
b	*стъкло*
c	*синтетични материали (пластмаса, винил и т.н.)*
d	*метал*
e	*метал и стъкло*
f	*синтетични материали (пластмаса, винил и т.н.) и стъкло*
u	*неизвестен*
y	*няма такъв*
z	*друг*

115o Стандарт за излъчване – видеозаписи

Кодът означава броя на редовете (и системата, когато е необходимо).

a	*405*
b	*525 (напр. NSTC)*
c	*625 PAL*
d	*625 SECAM*
g	*1125*

115p Поколение

Кодът означава поколението на филма.

a	*оригинал*
b	*матрица*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

c	*втори екземпляр, дубликат*
d	*реперно копие (копие за разпространение)*
u	*неизвестно*
z	*друго*

115r Елементи при производството

Кодът означава елементите при производството на филма. Ако е налице повече от един елемент, посочва се кодът за най-важният от тях.

a	*работно копие*
b	*неупотребен филмов материал, изрязан при редактиране*
c	*заснети, но неизползвани за окончателната версия на филма кадри*
d	*заснета, но още нередактирана сцена от филм*
e	*смесвани канали*
g	*ролки със субтитри*
h	*ролки за производството*
u	*неизвестно*
z	*други*

115s Цвят

Кодът означава категорията на цвета.

a	*трикомпонентен цвят*
b	*два цвята, на една пътека*
c	*неопределен, двуцветен*
d	*неопределен, трицветен*
e	*цвят на три пътеки*
f	*цвят на две пътеки*
g	*червена пътека*
h	*синя или зелена пътека*
i	*тъмносиня пътека*
j	*фуксинова пътека*
k	*жълта пътека*
1	*S E N 2*
m	*S E N 3*
n	*тонирано в сепия*
o	*тонирано в друг цвят*
p	*оцветен*
q	*оцветен и тониран*
r	*шаблонен цвят*
s	*ръчно оцветен*
u	*неизвестно*
z	*друг*

115t Емулсия на филма (полярност)

Кодът означава полярността на емулсията на филма на единицата.

a	*позитив*
b	*негатив*
u	*неизвестно*
z	*друг*

115u Основа на филма

Кодът означава вида на основата на филма.

a	*негорима (триацетатна)*
b	*нитратна*
c	*негорима (двуацетатна)*
d	*на полиестерна основа (напр. естер)*
u	*неизвестна*
v	*смесена основа (нитратна и негорима)*
z	*друга*

115v Вид на звука

Кодът означава броя на каналите за възпроизвеждане на звука.

a	*моно*
b	*стерео*
c	*многоканален*
u	*неизвестен*
v	*смесен*
z	*друг*

115z Вид на филмовата основа

Кодът означава вида на филмовата основа на цветен филм**.**

a	*повърхностно оцветяване*
b	*трипластова основа*
c	*трипластова основа (слабо избледняла)*
d	*двупластова основа*
u	*неизвестен*
z	*друг*

1151 Степен на износеност на основата на филма

Кодът означава степента на износеност на основата на филма при съхранение. Когато в целия филм има няколко различни степени на износеност се използва кодът, който показва най-голяма износеност.

b	*нитратна – подозрителна миризма*
c	*нитратна – остра миризма*
d	*нитратна – потъмняване, обезцветяване, избеляване, запрашаване*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

e	*нитратна - лепкава*
f	*нитратна - с мехурчета, пенеста*
g	*нитратна - втвърдена*
h	*нитратна - напрашена*
k	*ненитратна – установима повреда (напр. диацетатна миризма)*
l	*ненитратна - напреднал стадий на износеност*
m	*ненитратна – разпадаща се*
y	*няма повреда*

1152 Комплектност

Кодът означава дали филмът се преценява като цялостен или не.

a	*непълен*
b	*пълен*
u	*неизвестно*

1153 Дата на проверка на състоянието на филма

Шестсимволен код, с който се отбелязва последната дата, на която е проверяван филмът. Датата се състои от година (четири цифрови символа) и месец (два цифрови символа) (Примери 3, 4). Когато месецът е неизвестен, въвеждат се „00”.

ПРИМЕРИ

1.

115 ␣␣ **a**a **b**019
(Филм с времетраене 19 минути.)

2.

115 ␣␣ **a**b **b**044
(Диафилм с 44 кадъра.)

3.

115 ␣␣ **a**a **3**198109
(Филмът е прегледан за последен път през септември 1981 г.)

4.

115 ␣␣ **a**a **3**198300
(Филмът е прегледан за последен път през 1983 г., месецът не е известен.)

5. * COBISS.SI-ID=108000768

115 ␣␣ **a**c **b**040 **c**b **d**a **h**b **k**b **l**k
(Цветен видеозапис на DVD, заснет на живо.)

6. * COBISS.SI-ID=1031511360

115 ␣␣ **a**c **c**b **d**a **k**c **l**b
(Цветен, озвучен видеозапис на видеокасета VHS.)

7. * COBISS.SI-ID=896008

115	␣␣	**a**a **c**b **d**y **f**b **g**c *(Цветен филм в касета, без озвучаване, с ширина на филмовата лента над 8 mm.)*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

116 ГРАФИЧНИ МАТЕРИАЛИ

Полето съдържа кодирани данни, отнасящи се до непроекционни графични материали според определенията за тях в ISBD(NBM) (напр. отпечатъци и фотографии), необходими при каталогизиране в библиотеки и музеи. Когато в записа са отразени повече видове графични материали, полето се повтаря.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
116		Графични материали	r
	a	*Означение за конкретния материал*	nr
	b	*Първична материална основа*	nr
	c	*Вторична материална основа*	nr
	d	*Цвят*	nr
	e	*Техника (рисунки, живопис)*	r
	f	*Техника (графични отпечатъци)*	r
	g	*Предназначение*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

116a Означение за конкретния материал

Кодът означава вида на графичния материал.

a	*колаж* Оригинално произведение, създадено чрез прикрепяне на различни материали (хартия, дърво, плат и др.) към една повърхност.
b	*рисунка (скица)* Оригинално визуално изображение (различно от отпечатък или живопис), създадено с молив, перо, креда или други прибори за писане.
c	*живопис* Оригинално визуално изображение, създадено чрез нанасяне на боя върху повърхност (Пример 1).
d	*фотомеханична репродукция* Всяка картина, създадена като имитация на друга картина чрез фотографски процес за пренасяне на образа върху печатната повърхност. Снимка, направена за да се документира рисунка или ксерокопие на отпечатък се разглежда като фотомеханична репродукция. Тук се включват репродукции на произведения на изкуството, пощенски картички, плакати и пробни отпечатъци (Пример 2).

e	*фотонегатив* Част от филм, стъклена плака или хартия, върху която се появява „негативен" образ, т.е. противоположно на „позитивния" образ (фотоотпечатък), диапозитив или прозрачно фолио. Използва се за изработване на позитивен отпечатък. Не се вклюват негативни фотоотпечатъци; фотоотпечатъци, които са комбинация от негативни и позитивни изображения, снимки или преекспонирани изображения, за които се смята, че са техники използвани при изработване на фотоотпечатъците.
f	*фотопечат* Позитивен образ, направен директно или индиректно върху чувствителна повърхност чрез действие на светлина или друга излъчвана енергия (Пример 3). Терминът „фотоотпечатък" се използва тук като по-точен термин от „фотография", който на практика може да покрие и двата – отпечатък и негатив. Тук се включват и рентгенови непрозрачни стереоскопични снимки.
h	*визуално изображение* Двуизмерно визуално изображение, достъпно с невъоръжено око и обикновено върху непрозрачна основа. Този код се използва, когато не е възможно или не е желателно да се определи по-точно конкретния материал.
i	*отпечатък* Рисунка или картина, пренесена от гравирана плоча, дървен блок, литографски камък или друг носител. Отпечатъците са четири основни вида: плосък печат, релефен печат, инталио и печат от шаблон.
k	*технически чертеж* Напречно сечение, детайл, диаграма, профил, перспектива, план, работен план и др., направени за използване в инженерен или друг технически контекст.
z	*друг, непроекционен графичен материал* Други видове, които не са включени по-горе. Тук се включват произведения върху смесени носители, които са резултат от комбинация от свободни и печатни техники, без да преобладава нито една от тях. В някои случаи, когато е използван смесен носител, трябва да се прецени дали създателят е възнамерявал библиографската единица да се разглежда като фотопечат (дори и когато е рисувано върху фотографски образ). Ръчното оцветяване се разглежда като техника, отнасяща се до печатния процес и този аспект се покрива от подполе 116d. Тук се включват и компютърни графики и различни видове матрици за рамножаване (включително матрици на спиртна основа и матрици върху прозрачни плаки).

116b Първична материална основа

Кодът означава вида на материала, използван за първична материална основа (т.е. основата, на която е отпечатан или изпълнен образа) за непроекционни графики.

a	*платно*
b	*бристол (картон)*
c	*мукава* Пример 1.
d	*стъкло*
e	*синтетични материали (пластмаса, винил и др.)*
f	*кожи (вкл. и пергамент)*
g	*текстилни материали (включително и ръчно изработени)*
h	*метал*
i	*хартия* Примери 2, 3.

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

j	*гипс*
k	*талашит и др.*
l	*порцелан*
m	*камък*
n	*дърво*
u	*неизвестна*
v	*смесена*
z	*друга*

116c Вторична материална основа

Кодът означава вида на материала, към който е прикрепена първичната основа (Пример 3).

Използва се само, когато вторичната основа (рамката, паспартуто или поставката) имат историческа, информационна, естетическа или архивна стойност. За този елемент се използват същите кодове както за Първична материална основа (Подполе 116b) със следния допълнителен код:

y	*няма вторична материална основа*

116d Цвят

Кодът означава цвета на непроекционната графична библиографска единица.

a	*едноцветен, монохромен* Библиографската единица е отпечатана или изпълнена в един цвят. Кодът се използва за монохромни произведения на изкуството. Не се прилага за фотографски материали.
b	*черно-бял* Библиографската единица е отпечатана или изпълнена в черно и бяло. (Пример 3).
c	*многоцветен* Библиографската единица е отпечатана или изпълнена в повече от един цвят. (Примери 1, 2).
d	*ръчно оцветен* Библиографската единица, получена чрез отпечатване или по фотографски път е оцветено ръчно.
u	*неизвестен*
v	*смесен* Произведението или комплектът е комбинация от едноцветни, чернобели, цветни, ръчно оцветени и/или други изображения.
z	*друг* Библиографската единица има цветови характеристики извън определените по-горе, напр. виражирано, нюансирано (сепия).

116e Техника (рисунки, живопис)

Кодът означава техниката, в която са изпълнени скиците и рисунките.

aa	*молив*
ab	*графит*
ac	*цветен молив*
ad	*туш*
ae	*размит туш*
af	*въглен*
ag	*креда*
ah	*черна креда*
ai	*сангина (червена креда)*
aj	*акварел* Пример 1
ak	*темпера*
al	*гваш*
am	*пастел*
an	*масло*
ba	*флумастер*
bb	*боя за дърво, стъкло*
bc	*восъчна креда*
bd	*сепия*
be	*мастило*
bf	*казеин*
bg	*позлата*
bh	*енкаустика, восъчна живопис*
bi	*акрилна боя*
bj	*колаж*
bk	*сребърен молив*
bl	*пистолет (за боядисване)*
uu	*неизвестен*
vv	*смесен*
zz	*друг*

116f Техника (графични отпечатъци)

Кодът означава техниката, в която са изпълнени отпечатъците.

ba	*дърворез*
bb	*дърворез (киароскуро)*
bc	*дърворез (white line)*
bd	*камею (вид емайл)*
be	*хелиогравюра (фотогравюра)*
bf	*хромолитография*
bg	*линорез*
bh	*офорт*
bi	*литография*
bj	*фотолитография*
bk	*цинкография*
bl	*алграфия*
bm	*акватинта*
bn	*резерваж*
ca	*верниму (вид офорт, „мек лак”)*
cb	*гравиране*
cc	*гравиране с восъчна креда*

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

cd	*гравиране с резец (длето)*
ce	*суха игла*
cf	*мецотинто*
cg	*монотипия*
ch	*ситопечат, сериграфия*
ci	*гравиране върху стомана*
cj	*компютърна графика*
ck	*фотокопиране*
uu	*неизвестна*
vv	*смесена*
zz	*друга*

116g Предназначение

Кодът се използва за означаване на функционалната форма на библиографската единица.

aa	*архитектурен чертеж* Чертеж, изработен за проектиране или изпълнение на строителни обекти, съоръжения, здания, детайли, инсталации и вътрешно обзавеждане, както и други предмети, проектирани от архитект.
ab	*обвивка на библиографската единица* Обвивка, която представлява подвързия или опаковка на библиографската единица, напр. твърда или мека корица на книга, обложка на грамофонна плоча и т.н. Обвивката може да бъде прикрепена към библиографската единица или отделно от нея.
ac	*етикет (стикер)* Съобщение или изображение, отпечатано върху хартия, която на обратната страна е намазана с лепило или е обработена така, че да може да се залепи към равна повърхност. Тук се включват и екслибрисите (етикети на собствениците на книги), които обикновено са предназначени за залепване на вътрешната страна на корицата.
ad	*плакат, афиш* Единична или многолистова, най-често илюстрована обява, обикновено предназначена за поставяне на публично място, за да привлече внимание към събития, дейности, акции, стоки или услуги. Включват се и декоративните плакати (постери), които се появяват след 1960 г.
ae	*пощенска картичка* Картичка, от едната страна на която е изобразена картина, а от другата може да се напише или напечата съобщение и да се изпрати по пощата без плик.
af	*поздравителна картичка* Визитна или пощенска картичка, изпращана или връчвана по специални случаи и обикновено съдържаща благопожелания.
ag	*таблица, табло, схема* Непрозрачен лист, на който е изобразена информация в графична или таблична форма, напр. стенно табло.
ah	*карти за игра* Комплекти от определен брой карти с изображения, които позволяват да се играе една или повече игри или да се предсказва бъдещето. Оформлението на изображенията по отношение на цветовете и стойностите на подреждане може да бъде стандартно или специално.
ai	*учебна показна карта* Картон или друг непрозрачен материал, върху които са отпечатани думи, цифри или

	изображения, предназначени за бързо краткотрайно показване.
aj	*графични материали за краткотрайно използване* Библиографски единици, за ежедневна употреба обикновено отпечатани на хартия, които са произведени за специфично ограничено ползване, след което се унищожават. Тук се включват и единици за ежедневна употреба, за които е преценено, че трябва да бъдат съхранявани поне за известно време.
uu	*неизвестно*
vv	*смесен*
zz	*друг*

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=98951680

116	␣␣	**a**c **b**c **d**c **e**aj **g**zz *(Акварел, рисуван върху картон.)*

2. * COBISS.SI-ID=100243456

116	␣␣	**a**d **b**i **d**c **g**ad *(Цветен плакат за реклама на Световно първенство по ски скокове.)*

3. * COBISS.SI-ID=2303029

116	␣␣	**a**f **b**i **c**i **d**b *(Черно-бяла портретна фотография.)*

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

117 ТРИИЗМЕРНИ АРТЕФАКТИ И ПРЕДМЕТИ

Полето съдържа кодирани данни, отнасящи се до триизмерни артефакти и предмети според определенията за тях в ISBD(NBM), необходими при каталогизиране в библиотеки и музеи. Полето е повтарящо се, когато каталожният запис обхваща повече от един вид триизмерни артефакти и предмети.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
117		Триизмерни артефакти и предмети	r
	a	*Означение за конкретния материал*	nr
	b	*Материал*	r
	c	*Цвят*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

117a Означение за конкретния материал

Кодът означава основния материал, към който принадлежи библиографската единица.

aa	*учебно средство* Пример 2.
ab	*лабораторни и конструктурски материали*
ac	*образци, мостри, експонати (биологични и др.)*
ad	*фауна*
ae	*флора*
af	*минерали*
ag	*микроскопски препарати*
ah	*пъзели*
ai	*инструменти и оборудване*
aj	*оръжия*
ak	*контейнери*
al	*мебели*
am	*превозни средства*
an	*текстилни материали*
ao	*облекло*
ap	*игри и развлечения*
aq	*играчки* Пример 1.

ar	*кукли*
as	*модели*
at	*образци за моделиране*
ba	*диорами*
bb	*копие/репродукция на художествено произведение*
bc	*скулптури* Пример 3.
bd	*декоративни предмети*
be	*индустриална продукция*
bf	*машини*
bg	*монети*
bh	*медали*
bi	*бижутерия*
bj	*артефакти*
uu	*неизвестен*
vv	*смесен*
zz	*друг*

117b Материал

Кодът означава, от който е изработен артефактът или предметът.

aa	*теракота*
ab	*восък*
ac	*глина*
ad	*фаянс (майолика)*
ae	*порцелан*
af	*керамика*
ag	*гипс* Пример 3.
ah	*стъкло*
ba	*дърво* Пример 2.
ca	*слонова кост*
da	*камък*
db	*скъпоценни камъни*
dc	*мрамор*
dd	*базалт*
de	*семпертин*
df	*порфир*
ea	*хартия*
eb	*мукава*
fa	*ценни метали*
fb	*метал*
fc	*бронз*
fd	*мед*
ga	*синтетични материали*
ha	*текстилни материали*
ia	*пластмаса* Пример 1.

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

uu	*неизвестен*
vv	*смесен*
zz	*друг*

117c Цвят

Кодът означава цвета на артефакта или предмета.

a	*едноцветен, монохромен* Библиографската единица е едноцветна (Примери 2, 3).
b	*черно-бял* Библиографската единица е черно-бяла.
c	*многоцветен* Библиографската единица е цветна (Пример 1).
d	*ръчно оцветен* Библиографската единица е ръчно оцветена.
u	*неизвестен*
v	*смесен* Произведението или комплектът е комбинация от едноцветни, черно-бели, цветни, ръчно оцветени и/или други изображения.
z	*друг* Библиографската единица не принадлежи към определените по-горе категории.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=12653371

117	␣␣	**a**aq **b**ia **c**c *(Играчка „Медицински принадлежности”)*

2. * COBISS.SI-ID=4010295

117	␣␣	**a**aa **b**ba **c**a *(Комплект от дървени музикални инструменти)*

3. * COBISS.SI-ID=108303104

117	␣␣	**a**bc **b**ag **c**a *(Гипсов бюст на Франце Прешерн.)*

120 КАРТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ – ОБЩИ СВЕДЕНИЯ

Полето съдържа кодирани сведения, които се прилагат при общото описание на картографски материали.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
120		Картографски материали – Общи сведения	nr
	a	*Цвят*	nr
	b	*Показалец*	nr
	c	*Съпроводителен текст*	nr
	d	*Релеф*	r
	e	*Картографска проекция*	nr
	f	*Нулев меридиан*	r

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

120a Цвят

Кодът означава цвета на картографската единица.

a	*едноцветна*
b	*цветна*

120b Показалец

Кодът означава дали библиографската единица съдържа показалец или именен списък.

a	*показалец или именен списък върху самата картографска единица*
b	*показалец или именен списък, придружаващ картографската единица в отделна брошура, върху неприкрепена обложка и т.н.*
c	*показалец или именен списък без точно определяне на местоположението му*
y	*без показалец или именен списък*

120c Съпроводителен текст

Кодът означава дали библиографската единица има текст.

a	*текст върху самата картографска единица* Пример 1.
b	*текст, придружаващ картографската единица*
y	*без обяснителен текст*

120d Релеф

Кодът означава начина на представяне на релефа. Списъкът съдържа само кодовете за най-общите установени видове представяне на релефа.

a	*хоризонтален* Пример 1.
b	*сенкорелеф*
c	*хипсометрично (поясно) оцветяване*
d	*щрихи* Пример 2.
e	*подводен релеф*
f	*релефни линии*
g	*точков способ*
h	*други способи, изпълнени в цвят (напр. в стил Имхоф)*
i	*панорамно-перспективна рисунка* Пример 3.
j	*геоморфоложки метод (напр. в стил Лобек, Райш, Фенеман)*
k	*подводни изолинии*
z	*други способи за представяне на релефа*

120e Картографска проекция

Кодът означава вида на проекцията, ако тя е посочена в библиографската единица.

	АЗИМУТАЛНИ ПРОЕКЦИИ
aa	*проекция на Айтоф*
ab	*гномонна (централна)*
ac	*равноплощна азимутална проекция на Ламберт*
ad	*ортографска*
ae	*азимутална еквидистантна*
af	*стереографска*
ag	*азимутална равноплощна*
au	*азимутална, специфичен неизвестен вид*
az	*азимутална, друг известен специфичен вид*

	КОНИЧНИ ПРОЕКЦИИ
ca	*проекция на Алберс*
cb	*Бонова проекция*
cc	*конформна конична проекция на Ламберт*
cd	*проста конична проекция*
ce	*конформна биполярна конична проекция на Милер*
cf	*проекция на Де Лил*
cg	*проекция на Международната карта на света*
ch	*равноъгълна конична проекция на Тисо*
cp	*поликонична*
cu	*конична, неизвестен специфичен вид*
cz	*конична, друг известен специфичен вид*

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

	ЦИЛИНДРИЧНИ ПРОЕКЦИИ
ba	*перспективна цилиндрична проекция на Гол*
bb	*Гуудова проекция*
bc	*перспективна цилиндрична проекция на Ламберт*
bd	*нормална конформна цилиндрична проекция на Меркатор* Примери 1, 3.
be	*проекция на Милер*
bf	*проекция на Молвайде*
bg	*синусоидална*
bh	*универсална трансверзална цилиндрична проекция на Меркатор*
bi	*трансверзална цилиндрична проекция на Гаус*
bj	*еквидистантна цилиндрична проекция (географска)*
bk	*проекция на Касини*
bl	*проекция на Лаборд*
bm	*наклонена цилиндрична проекция на Меркатор*
bu	*цилиндрична, неизвестен специфичен вид*
bz	*цилиндрична, друг неизвестен специфичен вид*

	ДРУГИ ПРОЕКЦИИ
da	*с мрежа във форма на броня*
db	*пеперудовидна*
dc	*проекция на Екерт*
dd	*хомолосинусна проекция на Гууд*
de	*биполярна проекция на Милер*
df	*проекция на Ван дер Гритен*
dg	*димаксион*
dh	*проекция със сърцевидна форма*
di	*многостенна*
uu	*неизвестен вид*
zz	*друг, познат вид*

120f Нулев меридиан

Кодът означава нулевия меридиан в библиографската единица, когато той е споменат или е лесно да се определи.

aa	*Гринуич, Великобритания* (Международен основен меридиан). Пример 1.
ab	*Амстердам, Нидерландия*
ac	*Атина, Гърция*
ad	*Джакарта,Индонезия*
ae	*Берн, Швейцария*
af	*Богота, Колумбия*
ag	*Бомбай, Индия*
ah	*Брюксел, Белгия*
ai	*Кадис, Испания*
aj	*Кейптаун, Южна Африка*
ak	*Каракас, Венецуела*
al	*Копенхаген, Дания*
am	*Кордоба, Аржентина*
an	*Феро, Канарски острови* Пример 2.
ao	*Хелзинки, Финландия*

ba	*Мадрид, Испания*
bb	*Мексико Сити, Мексико*
bc	*Москва, Русия*
bd	*Мюнхен, Германия*
be	*Неапол, Италия*
bf	*Осло (Християния), Норвегия*
bg	*Париж, Франция*
bh	*Пекин, Китай*
bi	*Филаделфия, САЩ*
bj	*Санкт Петербург, Русия*
bk	*Рио де Жанейро, Бразилия*
bl	*Рим, Италия*
bm	*Сантияго, Чили*
bn	*Стокхолм, Швеция*
bo	*Сидни, Австралия*
bp	*Тирана, Албания*
bq	*Токио, Япония*
br	*Вашингтон, ДС, САЩ*

ap	*Истанбул, Турция*
aq	*Юлианехоб, Гренландия*
ar	*Лисабон, Португалия*
as	*Лондон, Великобритания*
at	*Мадрас, Индия*

uu	*неизвестен*
zz	*друг*

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

206 *КАРТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ - МАТЕМАТИЧЕСКИ ДАННИ*

Съдържа сведения за проекцията във форма, съобразена с ISBD(CM).

215 *ФИЗИЧЕСКО ОПИСАНИЕ*

Това поле също съдържа данни за цвета на библиографската единица.

ПРИМЕРИ

1.

120	␣␣	**a**b **b**y **c**a **d**a **e**bd **f**aa *(Цветна карта, която има текст, но няма показалец. Използвана е Меркаторова проекция, релефът е показан чрез контури и нулевият меридиан е Гринуич.)*

2. * COBISS.SI-ID=33633792

120	␣␣	**a**b **b**y **c**y **d**d **f**an *Цветна карта, която няма показалец или съпроводителен текст. Релефът е изразен чрез щрихи, а нулевият меридиан е на остров Феро, Канарски острови.)*

3. * COBISS.BH-ID=8094470

120	␣␣	**a**b **b**y **c**y **d**i **e**bd *(Цветна карта, която няма показалец или съпроводителен текст. Използвана е нормална конформна цилиндрична проекция на Меркатор, релефът е изразен чрез панорамно-перспективна рисунка.)*

121 КАРТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ – ФИЗИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Полето съдържа кодирани данни, отнасящи се до физическите характеристики на картографските материали.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
121		Картографски материали – Физически характеристики	nr
	a	*Размери*	nr
	b	*Първично картографско изображение*	r
	c	*Физически носител*	nr
	d	*Техника на създаване*	nr
	e	*Вид на репродукцията*	nr
	f	*Изравнение с геодезична мрежа*	nr
	g	*Форма на публикацията*	nr
	h	*Височина на датчика*	nr
	i	*Положение на датчика*	nr
	j	*Спектрален диапазон*	nr
	k	*Качество на изображението*	nr
	l	*Облачно покритие*	nr
	m	*Средна стойност на яснота на изображението на земната повърхност*	nr

Подполетата от **a** до **g** са предназначени за въвеждане на основни данни, а подполетата от **h** до **m** за въвеждане на данни за аерофотоснимки и изображения, получени чрез дистанционни изследвания.

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

121a Размери

Кодът означава размерите на библиографската единица.

a	*двуизмерни*
b	*триизмерни*

121b Първично картографско изображение

Кодът означава техниката, използвана за създаване на първично картографско изображение.

a	*ръчно или инструментално* Напр. карти, изработени с прибори за чертане с или без помощта на компютър и карти, чертани или оцветявани ръчно.
b	*получено по фотографски път* Напр. карти, произведени от обикновени (видим спектър) въздушни фотографски техники като въздушна фотография, фотокарти.
c	*Получено с помощта на компютър* Напр. карти, получени от разпечатка на компютърно изображение.
d	*получено с помощта на методи за активно дистанционно измерване* С изключение на техниките, покривани от кодовете **a, b**, или **c**. Напр. радарна дистанционна снимка.
e	*получено с помощта на методи за пасивно дистанционно измерване* С изключение на техниките, покривани от кодовете **a, b**, или **c**. Напр. сателитна дистанционна снимка MSS.

Повтарящо се, ако напр. фотокарта, върху която са начертани хоризонтали, се кодира с „b” и „a”.

121c Физически носител

Двусимволен код, който посочва физическия носител на картографската единица. Първият символ в кода показва основния вид на физическия носител. Вторият показва специфичния вид, от който е изработена единицата, (напр. картографската единица е метална плоча, литографски камък или гравирана пластмасова плоча и др).

	НЕФОТОГРАФСКИ НОСИТЕЛ
aa	*хартия*
ab	*дърво*
ac	*камък*
ad	*метал*
ae	*синтетични материали* Напр. пластмаса, винил.
af	*кожа* Напр. пергамент, велен.
ag	*текстилни материали, включително изработени ръчно* Напр. коприна, платно, найлон.
ah	*магнитен носител, който се ползва с помощта на компютър*
ai	*магнитен носител, който не се ползва с помощта на компютър*
aj	*паус*
ak	*мукава/картон*
ap	*гипс*
au	*неизвестен*
az	*друг нефотографски носител*

	ФОТОГРАФСКИ НОСИТЕЛ
ba	*позитив на прозрачна или непрозрачна гъвкава основа*
bb	*негатив на прозрачна или непрозрачна гъвкава основа*
bc	*позитив на прозрачна или непрозрачна твърда основа*
bd	*негатив на прозрачна или непрозрачна твърда основа*
bz	*друг фотографски носител*

121d Техника на създаване

Кодът означава техниката на последния етап от създаването на оригинална картографска единица.

a	*ръкопис* Ръчно начертана или изработена, включително уникати като каменни гравюри, модели и др.
b	*отпечатване* Офсет, гравюра, отпечатък от дървено клише, литография, печат, брайл, релеф и др. (напр. фотокарта, върху която са начертани хоризонтали).
c	*фотокопиране* Копие, което се чете с просто око и е получено директно чрез осветяване върху непрозрачен материал (напр. фотокарта на фотографска хартия).
d	*микрофотографиране* Копие на микроформа върху прозрачен материал, получено чрез филмиране или по компютърен път.
u	*неизвестна*
y	*картографската единица не е краен продукт* Единицата не е краен продукт, а е съхранена върху предпроизводствен носител, определен в подполе *121c Физически носител*
z	*друга*

121e Вид на репродукцията

Кодът показва формата на възпроизвеждане на картографската единица.

a	*ръчна*
b	*печатна*
c	*фотографска*
d	*копие* Напр. ксерокс, фотографско, хелиографско копие.
y	*не е репродукция*

121f Изравнение с геодезична мрежа

Кодът означава геодезичната мрежа в библиографската единица.

a	*без изравнение*
b	*изравнена без съобразяване с определена мрежа*
c	*изравнена с определена мрежа*

121g Форма на публикацията

Кодът означава физическата форма на публикуване на картографската единица.

a	*единична*
b	*на части* Публикувана като серия, като продължаващо издание или като отделни листове.
c	*атлас* Включително и атлас, съставен от отделни неприкрепени листове.
d	*отделно приложение* Картографската единица е приложение към продължаващо издание, монография и др.
e	*подвързана* Картографската единица е подвързана към продължаващо издание, монография и др.
z	*друга*

121h Височина на датчика

Кодът означава височината на платформата на датчика за картографската единица.

a	*от земята*
b	*от въздуха*
c	*от космоса*

121i Положение на датчика

Кодът означава положението на снимката, което зависи от ъгъла на заснемане на изображението за картографското издание.

a	*ниско наклонен*
b	*максимално наклонен*
c	*изправен (вертикален)*

121j Спектрален диапазон

Подполето се използва само за дистанционни снимки. Двуцифрени символи, посочващи броя на включените спектрални сектори (01 до 99). Цифрите са изравнени в дясно. Неизползваните позиции съдържат 0.

121k Качество на изображението

Кодът означава качеството на изображението.

a	*лошо*
b	*средно, задоволително*
c	*добро*
d	*много добро*

121l Облачно покритие

Цифров код, означаващ облачното покритие в осмини.

1	*1/8 покритие*
2	*2/8 покритие*
3	*3/8 покритие*
4	*4/8 покритие*
5	*5/8 покритие*
6	*6/8 покритие*
7	*7/8 покритие*
8	*изцяло покрито с облаци*

121m Средна стойност на яснота на изображението на земната повърхност

Подполето се попълва само за дистанционни снимки. Двусимволен код, показващ яснотата на изображението на земната повърхност. Първият символ може да съдържа цифрова стойност или означение, че яснотата на изображението е по-малка от 1 см или по-голяма от 9 км.

-	*по-малка от 1 сантиметър*
1–9	*цифрова стойност*
+	*по-голяма от 9 километра*

Вторият символ съдържа код за използваната метрична единица.

c	*сантиметри*
i	*дециметри*
m	*метри*
d	*декаметри*
h	*хектаметри*
k	*километри*

Примери: Средна яснота на изображението от 5 см: "5c", 80 м: "8d", 10 км: +"k".

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

120 *КАРТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ – ОБЩИ СВЕДЕНИЯ*

ПРИМЕРИ

1. COBISS.SI-ID=33633792

121	␣␣	**a**a **c**aa **d**b **g**a *(Картата е отпечатана върху хартия и е издадена като отделна публикация.)*

2. COBISS.SI-ID=58408960

121	␣␣	**a**a **c**aa **d**a **g**a *(Ръчно начертана карта върху хартия.)*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг: март 2016

122 ВРЕМЕВИ ПЕРИОД НА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ЕДИНИЦАТА

Полето съдържа структурирано означение за периода, обхванат от библиографската единица.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
122		Времеви период на съдържанието на единицата	r
	a	*Времеви период (dГГГГММДДЧЧ)*	r

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Индикатор за брой на годините***
	0	*Една година*
	1	*Повече от една отделни години*
	2	*Поредица от години (Примери 1, 4, 6, 7)*
2	-	-

ПОДПОЛЕТА

122a Времеви период (dГГГГММДДЧЧ)

Може да се въвеждат времеви означения за период от 9999 г. пр.н.е. до днес. Подполето съдържа най-малко 5 символа (летоброене и година) и най-много 11 символа (летоброене, година, месец, ден и час).

Съставните части на датата са:

- означение за летоброене („c” = датата е преди година 1 от Грегорианския календар, т.е. преди н.е. или „d” = датата е след година 1 от Грегорианския календар, т.е след н.е.)
- година (четири цифрови символа)
- месец, ден, час (по два цифрови символа)

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Полето се повтаря само, когато става дума за комбинация от една или повече отделни дати или поредица от дати (Пример 1).

ПРИМЕРИ

1.

122	2␣	**a**d1971 **a**d1979
122	0␣	**a**d1986
		(Кодове за карта, която отразява състоянието между 1971 г. и 1979 г. и после е преработена, за да се добави информация от1986 г.)

2.

122	0␣	**a**d16051105
		(Кодирани данни за заговора на Гай Фокс от 5 ноември 1605 г.)

3.

122	0␣	**a**d1976080214
		(Кодирани данни за изображение получено, чрез дистанционно измерване на 2 август 1976, 14:08 часа.)

4.

100	␣␣	**b**b **c**1998 **d**1998 **h**scr **l**ba
101	0␣	**a**scr **a**eng
102	␣␣	**a**hrv
110	␣␣	**a**a **b**k **c**a
122	2␣	**a**d1992 **a**d1997
200	0␣	**a**Godišnje izvješće ... **f**Republika Hrvatska, Državni zavod za intelektualno vlasništvo **d**Annual report ... **f**Republic of Croatia, State Intellectual Property Office **g**[glavni i odgovorni urednik Nikola Kopčić]
207	␣0	**a**1992/97(1998)
210	␣␣	**a**Zagreb **c**Državni zavod za intelektualno vlasništvo Republike Hrvatske **d**1998
215	␣␣	**d**30 cm
300	␣␣	**a**Tekst usporedo na hrv. i engl. jeziku
326	␣␣	**a**Godišnje
510	1␣	**a**Annual report **z**eng
532	13	**a**Godišnje izvješće (Državni zavod za intelektualno vlasništvo Republike Hrvatske)
712	02	**a**Državni zavod za intelektualno vlasništvo Republike Hrvatske **c**Zagreb
		(„Godišnje izvješće" за периода от 1992 г. до 1997 г., публикувано през1998 г. В подполетата 100c – Година на публикуване 1 *и* 100d – Година на публикуване 2 *е въведена годината 1998, защото е издаден само един брой. Времевият период, който публикацията покрива е въведен в поле 122.)*

5.

122	0␣	**a**c0300
		(Времевият период, който публикацията покрива е около 300 г.пр.н.е.)

6. *

122	2␣	**a**d1910 **a**d1913
		(Произведение за кубизма, обхващащо периода между 1910 г. и 1913 г.)

7. * COBISS.SI-ID=21067

122	2␣	**a**d0395 **a**d0814
200	1␣	**a**Od rimskega cesarstva do cesarstva Karla Velikega **b**Kartografsko gradivo **e**(395-814) **f**avtorja Arno Baur, Hans-Ulrich Rudolf

 © IZUM, август 2009, Прев. на англ.: окт. 2009, Прев. на бълг.: дек. 2009

123 КАРТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ – МАЩАБ И КООРДИНАТИ

Полето съдържа кодирани данни за мащаб и координатни системи, които във вид на текст се въвежда и в поле 206. Полето се повтаря, когато библиографската единица съдържа материал в различни мащаби и с различни координатни системи.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
123		Картографски материали – мащаб и координати	r
	a	*Вид на мащаба*	nr
	b	*Стойност на линейния хоризонтален мащаб*	r
	c	*Стойност на линейния хоризонтален мащаб*	r
	d	*Координати – най-западна географска дължина*	nr
	e	*Координати – най-източна географска дължина*	nr
	f	*Координати – най-северна географска ширина*	nr
	g	*Координати – най-южна географска ширина*	nr
	h	*Ъглов мащаб*	r
	i	*Деклинация - северна граница*	nr
	j	*Деклинация - южна граница*	nr
	k	*Ректасцензия - източна граница*	nr
	m	*Ректасцензия - западна граница*	nr
	n	*Равноденствие*	nr
	o	*Епоха*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Мащаб***
	0	*Неопределен мащаб (Пример 5)*
	1	*Един мащаб (Пример 1)*
	2	*Много мащаби (Примери 2, 3, 4, 6)*
	3	*Поредица от мащаби*
	4	*Приблизителен мащаб*
2	-	-

Индикатор 1 показва дали върху библиографската единица е отбелязан един или повече мащаби.

ПОДПОЛЕТА

123a Вид на мащаба

Кодът означава вида на мащаба.

a	*линеен мащаб* Цифров, графичен и описателен мащаб.
b	*ъглов мащаб* Пример 5.
z	*друг вид мащаб* Напр: времеви, количествен, статистически мащаб.

123b Стойност на линейния хоризонтален мащаб

Хоризонтален мащаб във форма на знаменател на представителна част. Използва се за картографски единици, на които са изобразени Земята или други небесни тела.

123c Стойност на линейния вертикален мащаб

Вертикален мащаб във форма на знаменател на представителна част. Използва се за картографски единици, на които са изобразени Земята или други небесни тела.

123d Координати – най-западна географска дължина
123e Координати – най-източна географска дължина
123f Координати – най-северна географска ширина
123g Координати – най-южна географска ширина

В подполетата **d, e, f** и **g** се въвеждат координатите за библиографска единица, на която са изобразени Земята или други небесни тела. Всяко подполе съдържа 8 символа и следните данни:

- означение за полукълбо – един символ („w” – запад, „e” – изток, „n” – север, „s” – юг).
- градуси (3 цифрови символа).
- минути (2 цифрови символа).
- секунди (2 цифрови символа).

Цифрите са подравнени отдясно, а неизползваните позиции съдържат нули.

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: март 2014, Прев. на бълг: апр. 2014

123h Ъглов мащаб

Ъгловият мащаб на небесните карти се дава в милиметри към градуса (четири цифрови символа подравнени отдясно, а неизползваните позиции съдържат нули).

123i Деклинация – северна граница
123j Деклинация – южна граница
123k Ректасцензия – източна граница
123m Ректасцензия – западна граница

В подполетата **i, j, k** и **m** се въвеждат координатите за небесна карта. Подполета **i** и **j** имат дължина от по 8 символа и съдържат същите данни като подполета **f** и **g** с изключение на това, че на първо място се въвежда знакът плюс (за Северното небесно полукълбо) или знакът минус (за Южното небесно полукълбо). Подполетата **k** и **m** са с дължина от по 6 символа и съдържат следните данни: часове, минути, секунди (по два цифрови символа). Цифрите са подравнени отдясно, а неизползваните позиции съдържат нули (Пример 5).

123n Равноденствие

Равноденствието за небесни карти се посочва с годината според Грегорианския календар. Цифрите са подравнени отдясно, а неизползваните позиции съдържат нули (Пример 5).

123o Епоха

Епохата за небесни карти се посочва с годината според Грегорианския календар. Цифрите са подравнени отдясно, а неизползваните позиции съдържат нули (Пример 5).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Когато не е възможно да се определи мащабът, полето съдържа само подполе **a** и координати, ако те са посочени.

Когато библиографската единица се състои от много части и има повече хоризонтални и/или вертикални мащаби, всички мащаби се повтарят като полето се повтаря (Примери 2, 6). В подполетата **b** или **c** обаче могат да бъдат посочвани поредица от три и повече мащаби. Тогава, най-малкият знаменател се вписва, когато съответното подполе се попълва за първи път, а най-големият знаменател се вписва при повторението му.

Когато координатите за карта или план са посочени с ъглови величини спрямо екватора и нулев меридиан, дължината и ширината, по отношение на централните оси, се записват два пъти в подполета **d** и **e** (дължина) и подполета **f** и **g** (ширина). По същия начин, когато деклинацията и ректасцензията при небесните карти са посочени по отношение на центъра на картата, а не по

отношение на нейните граници, всеки от тях се записва два пъти в подполета **i** и **j** (деклинация) и подполета **k** и **m** (ректасцензия).

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

206 *КАРТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ - МАТЕМАТИЧЕСКИ ДАННИ*

Мащабът и координатите се въвеждат в подполе 206 във форма, определена от ISBD (CM).

ПРИМЕРИ

Равнинни карти и глобуси:

1.

123	1␣	**a**a **b**253440 **d**e0790000 **e**e0860000 **f**n0200000 **g**n0120000 *(Карта, обхващаща част от Индия, която е в мащаб 4 инча за миля (1:253440) дължина 79°E до 86°E, ширина 20°N до 12°N.)*

2.

123	2␣	**a**a **b**150000 **b**25000 **d**e0150000 **e**e0173045 **f**n0013012 **g**s0023035 *(Карта на част от Заир в линеен мащаб от 1:150000 и 1:25000, дължина 15°E до 17°30'45 E; ширина 1°30'12 N до 2°30'35 S.)*

Релефни карти:

3.

123	2␣	**a**a **b**744080 **c**96000 **d**e1193000 **e**e1220000 **f**n0250000 **g**n0220000 *(Релефна карта на Тайван с хоризонтален мащаб 1:744080 и вертикален мащаб 1:96000; дължина 119°30'E от 122°E, ширина 25°N до 22°N.)*

4.

123	2␣	**a**a **b**90000 **c**10000 **d**w1120000 **e**w1090000 **f**n0600000 **g**n0490000 *(Релефна карта на част от провинция Алберта и река Съскачеуан в Канада с хоризонтален мащаб 1:90000 и вертикален мащаб 1:10000; дължина 109°W до 112°W; ширина 60°N до 49°N.)*

Небесни карти:

5.

123	0␣	**a**b **i**-0160000 **j**-0490000 **k**163000 **m**193000 **n**1950 **o**1948 *(Небесна карта с ъглов мащаб с деклинация -16° до -49°, дясно издигане от 16 hr 30 min до 19 hr 30 min, равноденствие 1950, ера 1948.)*

6. * COBISS.SI-ID=10214408

123	2␣	**a**a **b**400000 **b**500000 **b**4000000 *(Атлас, който съдържа географски карти в три различни линейни хоризонтални мащаба.)*

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: март 2014, Прев. на бълг: апр. 2014

124 КАРТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ – ОЗНАЧЕНИЕ ЗА СПЕЦИФИЧЕН МАТЕРИАЛ

Полето съдържа кодирани данни, отнасящи се до характеристиката на нефотографски изображения и на фотографски и дистанционни снимки.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
124		Картографски материали – Означение за специфичен материал	nr
	a	*Вид на изображението*	nr
	b	*Форма на картографската единица*	r
	c	*Техника на представяне*	r
	d	*Позиция на платформата*	r
	e	*Категория на спътника*	r
	f	*Наименование на спътника*	r
	g	*Техника на записа*	r

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

124a Вид на изображението

Кодът означава вида на изображението.

a	*нефотографско изображение*
b	*фотографска снимка*
c	*дистанционна снимка*

124b Форма на картографската единица

Кодът означава формата на картографската единица.

a	*атлас*
b	*диаграма*
c	*глобус*
d	*географска карта*
e	*модел*
f	*профил*
g	*дистанционна снимка*

h	*част от карта*
i	*изглед*
j	*план*
z	*друга*

124c Техника на представяне

Кодът означава техниката на представяне.

aa	*анаглифна*
ab	*поляризирана*
ac	*планиметрична*
ad	*картодиаграма*
ae	*карта с линии на движение*
af	*точков способ*
ag	*картограма*
ah	*картограма (черно-бяла)*
ai	*картограма (цветна)*
aj	*дазиметрична*
ak	*изоплети*
am	*анаморфна*
an	*илюстрована, картинна*
ao	*пространствен модел върху двуизмерна повърхност*
ap	*познавателна карта*
aq	*изглед, с показване на хоризонта (включително изгледи от птичи поглед и панорамни)*
ar	*изгледи без показване на хоризонта (включително изгледи от птичи поглед и панорамни)*
as	*картографски изглед*
da	*нагледна карта*
db	*точкова карта*
dc	*проектирана*
dd	*не е проектирана*

124d Позиция на платформата

Кодът означава позицията на платформата, от която са направени снимките.

a	*от земята*
b	*от въздуха*
c	*от космоса*

124e Категория на спътника

Кодът означава категорията на спътника.

a	*метеорологичен*
b	*за изследване на земните ресурси*
c	*за изследване на космоса*

124f Наименование на спътника

Кодът означава наименованието на спътника.

	МЕТЕОРОЛОГИЧНИ
aa	*Tiros*
ab	*ATS*
ac	*NOAA*
ad	*Nimbus*
ae	*METEOSAT*

	ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ЗЕМНИТЕ РЕСУРСИ
ga	*ERTS*
gb	*Landsat I*
gc	*Landsat II*
gd	*Landsat III*
ge	*Seasat*
gf	*Skylab*
gg	*Spacelab*

	ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА КОСМОСА
ma	*Explorer I*
mb	*Explorer II*

124g Техника на записа

Кодът означава техниката на записа.

	СВЕТЛИННО ИЗЛЪЧВАНЕ
aa	*видеозапис*
ab	*изкуствено оцветена фотография*
ac	*многоспектърна фотография*
ad	*многоспектърно сканиране*
av	*комбинация от техники с различно светлинно излъчване*

	ТОПЛИННО ИНФРАЧЕРВЕНО СКАНИРАНЕ
da	*непрекъснато инфрачервено сканиране*
dv	*комбинация от различни техники с топлинно инфрачервено сканиране*

	МИКРОВЪЛНОВО ИЗЛЪЧВАНЕ
ga	*Side-looking Airborne Radar (SLAR)*
gb	*Synthetic Aperture Radar (SAR)*
gc	*пасивно микровълново картографиране*

ПРИМЕР

1. * COBISS.SI-ID=39870208

124 ␣␣	**a**b **b**i **c**as **d**b *(Фотографски пътеводител за град Пиран (Словения) със снимки от въздуха.)*

125 ЗВУКОЗАПИСИ И НОТНИ ИЗДАНИЯ

Полето съдържа кодирани сведения за вида на партитурата и наличието на партии в нотните издания или сведения за вида на текста при немузикални звукозаписи.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
125		Звукозаписи и нотни издания	nr
	a	*Вид на партитурата*	nr
	b	*Означение за партии*	nr
	c	*Означение за говор*	r

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

125a Вид на партитурата

Кодът означава вида на музикалната партитура.

a	*цялостна партитура* Примери 1, 8.
b	*партитура (малка или с учебно предназначение)* Пример 2.
c	*вокална партитура с клавирен акомпанимент* Пример 3.
d	*вокална партитура, хорова партитура, без акомпанимент* Пример 4.
e	*съкратена партитура, клавирна партитура за диригент* Пример 5.
f	*графична партитура*
g	*сбита партитура (напр. за църковни химни)*
m	*различни формати*
n	*композиция за един инструмент или глас* Напр. композиция за пиано, орган, виола, флейта и т.н. (Пример 6).
o	*съкратена партитура с текст и акорди* Често се използва в модерната поп музика. Обикновено съдържа мелодична линия с букви и/или графични символи, представляващи акорди или позицията на пръстите върху китарата.

u	*неизвестен*
z	*друг*

125b Означение за партии

Кодът означава наличието на партии в партитурата.

a	*има партии* Примери 7, 8.
u	*неизвестно*
y	*няма партии*

125c Означение за говор

Кодът означава вида на литературния текст за немузикални изпълнения.

a	*поезия*
b	*драма*
c	*белетристика (романи, разкази и др.)*
d	*история*
e	*лекции, речи*
f	*упътвания*
g	*звуци*
h	*автобиография*
i	*биография*
j	*есета*
k	*съобщение, репортаж*
l	*спомени*
m	*репетиции*
n	*интервюта*
o	*рекламни текстове*
p	*материали за езиково обучение* Пример 10.
q	*материали от конференции*
r	*комедия*
s	*народни приказки*
t	*свещени текстове* Пример 9.
z	*други видове текстове*

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

208 *НОТНИ ИЗДАНИЯ. СПЕЦИФИЧНИ ДАННИ ЗА НОТНИ ИЗДАНИЯ*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=8649116

125	␣␣	**a**a **b**y
215	␣␣	**a**1 partitura (96 str.)

2. * COBISS.SI-ID=12691298

125	␣␣	**a**b **b**y
215	␣␣	**a**1 žepna partitura (VI, 139 str.)

3. * COBISS.SI-ID=194695

25	␣␣	**a**c **b**y
215	␣␣	**a**1 klavirski izvleček (217 str.)

4. * COBISS.SI-ID=71202560

125	␣␣	**a**d **b**y
215	␣␣	**a**1 zborovska partitura brez spremljave (72 str.)

5. * COBISS.SI-ID=65793280

125	␣␣	**a**e **b**y
215	␣␣	**a**1 poenostavljena partitura ([1] f.)

6. * COBISS.SI-ID=44792833

125	␣␣	**a**n **b**y
215	␣␣	**a**33 str.

7. * COBISS.SI-ID=109395968

125	␣␣	**b**a
215	␣␣	**a**4 parti (8, 8, 6, 6 str.)

8. * COBISS.SI-ID=109935104

125	␣␣	**a**a **b**a
215	␣␣	**a**1 partitura (26 str.) **e**61 partov

9. * COBISS.SI-ID=320789

125	␣␣	**c**t *(Аудиокасети със запис на Новия Завет.)*

10. * COBISS.SI-ID=441812

125	␣␣	**c**p *(Езикови учебни материали на два компактдиска.)*

126 Звукозаписи – Физическо описание

Полето съдържа кодирани данни, отнасящи се до физическите качества на звукозаписите.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
126		Звукозаписи – Физическо описание	nr
	a	*Форма*	nr
	b	*Скорост*	nr
	c	*Вид на звука*	nr
	d	*Ширина на браздата*	nr
	e	*Размери (звукозаписи)*	nr
	f	*Ширина на лентата*	nr
	g	*Конфигурация на лентата*	nr
	h	*Придружителен текстов материал*	r
	i	*Техника на записа*	nr
	j	*Специални характеристики на възпроизвеждането*	nr
	k	*Вид на плочата, цилиндъра или лентата*	nr
	l	*Вид на материала*	nr
	m	*Начин на нарязване*	nr

Подполетата от **a** до **j** са предназначени за въвеждане на общи сведения, а подполетата от **k** до **m** - за въвеждане на подробни сведения.

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

126a Форма

Кодът означава формата на издаване.

a	*плоча*
b	*лента (ролка)*
c	*лента (касета)*
d	*лента (картридж)*
e	*запис върху жица*
f	*цилиндър*
g	*барабан (пианола или механичен орган)*

h	*филм (озвучен филм)*
i	*CD**
j	*DVD (звук)**
z	*друга*

126b Скорост

Кодът означава скоростта на звукозаписа. Използва се когато трябва да се обърне внимание на вида на единицата, върху която е записан звукозаписа.

	ГРАМОФОННИ ПЛОЧИ
a	*16 2/3 об/мин*
b	*33 1/3 об/мин*
c	*45 об/мин*
d	*78 об/мин*
e	*8 об/мин*
g	*1.4 м/сек (компактдиск)*

	ЛЕНТИ
k	*1 7/8 in/s*
l	*1 15/16 in/s*
m	*3 3/4 in/s*
n	*7 1/2 in/s*
o	*15 in/s*
p	*30 in/s*
q	*8/10 in/s*
r	*4/10 in/s*

	ЦИЛИНДРИ
h	*1 in/s 120 об/мин*
i	*160 об/мин*

	ЗА ВСИЧКИ ВИДОВЕ
u	*неизвестна*
z	*друга* (Напр. нестандартизирана скорост за записи преди 1906 г.)

126c Вид на звука

Кодът означава начина на записване.

a	*моно*
b	*стереофоничен*
c	*квадрофоничен*
u	*неизвестен*
z	*друг*

126d Ширина на браздата

Подполето се попълва само когато записът е върху грамофонна плоча. Кодът означава ширината на браздите върху плочите**.**

a	*едра/стандартна* Плочите със 78 об/мин са обикновено с едри бразди. Цилиндрите използвани при 120 об/мин (които имат 100 бразди в инч) са обикновено стандартни.
b	*микробразда/фина* Плочите със 16 2/3, 33 1/3 и 45 об/мин обикновено са с микробразди. Браздите на цилиндрите, използвани при 160 об/мин (които имат 200 бразди в инч) се определят обикновено като фини.

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

u	*неизвестна*
z	*друга*

126e Размери (звукозаписи)

Кодът означава диаметъра на ролка или плоча или размерите на касета, картридж или цилиндър.

a	*3 in (7.6 см)*
b	*5 in (12.7 см)*
c	*7 in (17.78 см)* Малка грамофонна плоча
d	*10 in (25.4 см)*
e	*12 in (30.48 см)* Голяма грамофонна плоча (дългосвиреща)
f	*16 in (40.64 см)*
g	*14 in (35.56 см)*
h	*4 3/4 in (12.05 см)* Компактдиск
j	*3 7/8 x 2 1/2 in (9.84 x 6.35 см)* Касета
o	*5 1/4 x 3 7/8 in (13.33 x 9.84 см)* Картридж
s	*2 3/4 x 4 in (6.98 x 10.16 см)* Цилиндър
u	*неизвестни*
z	*други*

126f Ширина на лентата

Подполето се попълва само когато записът е върху лента. Кодът означава ширината на лентата.

a	*1/4 in (6 мм)*
b	*1/2 in (1.27 см)*
c	*1 in (2.54 см)*
d	*1/8 in (3 мм)*
e	*2 in (5.08 см)*
f	*1/3 in (8 мм)*
u	*неизвестна*
z	*друга*

126g Конфигурация на лентата

Подполето се попълва само когато записът е върху лента. Кодът означава конфигурацията на пистите на лентата.

a	*1 писта*
b	*2 писти*
c	*4 писти*
d	*8 писти*
e	*12 писти*
f	*16 писти*
g	*24 писти*
h	*6 писти*
u	*неизвестна*
z	*друга*

126h Придружителен текстов материал

Кодът означава съдържанието на съпроводителния текст. Подполето се повтаря когато единицата има повече от един придружителен текст.

a	*дискография*
b	*библиография*
c	*тематичен показалец*
d	*либрето или текст*
e	*биография на композитора*
f	*биография на изпълнителя или сведения за ансамбъла*
g	*технически или исторически сведения за инструментите*
h	*технически сведения за музиката*
i	*исторически сведения за музиката*
j	*други исторически сведения*
k	*етноложка информация*
l	*биография на аранжора или преработвача*
r	*инструктивен материал*
s	*партитура*
z	*друг придружителен текстов материал*

126i Техника на записа

Кождът означава техниката на записване.

a	*акустична*
b	*електронна*
c	*дигитална*
u	*неизвестна*
z	*друга*

126j Специални характеристики на възпроизвеждането

Кодът означава характеристиките на възпроизвеждане.

a	*стандарт NAB*
b	*стандарт CCIR/IEC*
c	*обработен по DBX*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

d	*дигитално*
e	*Dolby-A*
f	*Dolby-B*
g	*Dolby-C*
h	*CX*
u	*неизвестни*
z	*други*

126k Вид на плочата, цилиндъра или лентата

Кодът означава вида на плочата, цилиндъра или лентата.

a	*единичен, запис на живо*
b	*масово производство (повечето търговски плочи или ленти)*
c	*прототип на лента*
d	*матрица на лента за размножаване*
e	*прототип на плоча (негатив)*
f	*матрица (позитив)*
g	*матрица за плоча (негатив)*
h	*пробен отпечатък*
u	*неизвестен*
z	*друг*

126l Вид на материала

Кодът означава вида на материала за плочи, цилиндри или ленти.

	ПЛОЧИ
a	*лакирана (напр. ацетатна)*
b	*метална (напр. алуминий)*
c	*пресован шеллак (масово производство)*
d	*пресована пластмаса (масово производство)*
e	*метал и пластмаса (компактдискове)*

	ЛЕНТИ
i	*с книжна основа*
j	*ацетат*
k	*pvc*
l	*полиестер*

	ЦИЛИНДРИ
g	*восъчен (уникат)*
h	*пластмаса (масово производство)*

	ЗА ВСИЧКИ ВИДОВЕ
u	*неизвестен*
z	*друг*

126m Начин на нарязване

Кодът означава начина на нарязване при изработването на браздите на плочата.

a	*странично или комбинирано*
b	*вертикално*
u	*неизвестен*

ПРИМЕРИ

1.

126	␣␣	**a**i **b**g **c**b **d**z **e**h **h**e **i**c **j**d **k**b **l**e (*Компактдиск, съдържащ дигитално записана музика, придружен от биография на композитора.*)

2. * COBISS.SI-ID=77852928

126	␣␣	**a**c **b**l **c**b **e**j *(Аудиокасета, записана със стереотехника.)*

3. * COBISS.SI=13813650

126	␣␣	**a**j **b**u **c**b **e**h **h**c **i**a **j**d *(Аудио DVD, записано със стереотехника и придружено от предметен показалец.)*

4. *COBISS.BH-ID=791100

126	␣␣	**a**i **b**g **c**b **e**h **i**a *(Компактдиск, записан със стереотехника.)*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

127 ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ЗВУКОЗАПИСИ И НОТНИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ

Полето съдържа едно или повече шестзначни числа, отнасящи се до продължителността на звукозаписа, на част от звукозаписа или до приблизителната продължителност на композицията, включена в партитурата.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
127		Продължителност на звукозаписи и нотни произведения	nr
	a	*Продължителност*	r

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

127a Продължителност

Подполето съдържа шест цифри, с които се определя продължителността на запис или на част от звукозапис или приблизителната продължителност на изпълнението на нотирано произведение. Времето е разделено на три подчасти, всяка с дължина от по два символа, представящи числото на часовете, минутите и секундите.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

В поле 127 се записва в кодирана форма продължителността на звукозаписите и на печатните и ръкописни нотни произведения. Продължителността може да бъде представена и в свободен текст като обща забележка в поле *300 – Обща забележка* (Пример 3) или като забележка за съдържанието в поле *327 – Забележка за съдържание* (Пример 4).

ПРИМЕРИ

1.

127	␣␣	**a**003100 **a**001839 *(Продължителност на звукозапис на две произведения, едното от 31 минути, а другото - от 18 минути и 39 секунди.)*

2.

127	␣␣	**a**024600 *(Продължителност на звукозапис от 2 часа и 46 минути.)*

3.

127	␣␣	**a**001356 **a**002005
300	␣␣	**a**Durations: 13:56; ca. 20:05 *(Нотно издание на две пиеси. Първата, с продължителност 13 минути и 56 секунди, втората – приблизително 20 минути и 5 секунди. Забележка със същата информация е представена и в поле 300.)*

4.

127	␣␣	**a**001635 **a**000957 **a**001049
327	␣␣	**a**Quatrain II (16:35) **a**Water ways (9:57) **a**Waves (10:49) *(Звукозапис на три изпълнения. Продължителността на всяко от тях е посочена и в забележка за съдържанието.)*

5. * COBISS.SI-ID=30087

127	␣␣	**a**001530 *(Партитура за композиция с продължителност 15 мин и 30 сек)*

6. * COBISS.SI-ID=2192522

127	␣␣	**a**011556
215	␣␣	**a**1 CD (15 мин, 56 сек) *(Запис върху компактдиск на оратория с продължителност един час, 15 мин и 56 сек.)*

7. *

127	␣␣	**a**012513 **a**005846
215	␣␣	**a**2 CD-ja (85min, 13 sek; 58 min, 46 sek) *(Звукозапис върху два компактдиска; подполето 127a се повтаря.)*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

128 МУЗИКАЛНИ ИЗПЪЛНЕНИЯ И ПАРТИТУРИ

В полето се характеризира формата на композицията и се дават подробности за инструментите и/или гласовете, които съставят композицията.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
128		Музикални изпълнения и партитури	r
	a	*Форма на музикалното произведение*	r
	b	*Инструменти или гласове за ансамбли*	r
	c	*Инструменти или гласове за солисти*	r

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

128a Форма на музикалното произведение

Полето съдържа двуцифрен (трицифрен) код, който посочва формата на музикалното произведение, ако има повече от една форма.

abs	*опрощение на греховете (част от погребална служба)*
acc	*академия*
acl	*акламация* Използва се и за laudes regiae и др. под.
acm	*actus musicusцърковна музика от 17 и 18 в. в Германия*
agn	*agnus dei (агнец божий)*
ai	*напев* Използва се и за ayre. За инструментален напев се предпочита *"ain" – инструментална мелодия.*
ain	*инструментална мелодия*
aka	*акатист*
ala	*алба*
alb	*лист в албум* Използва се и за albumblatt и feuille d'album.
all	*алелуйя*
alm	*алеманда* Използва се и за almain и alman.
ame	*амене (френски танц)*

	Използва се и за паседжиата.
an	*химн* Акапелна или вокално-инструментална форма на музикално произведение в англиканската църква.
ana	*анаграма*
ane	*антеевангелиум*
ant	*антифон*
app	*аплодисменти* Използва се и за Singgedicht.
ar	*ария* Използва се за вокална форма на музикално произведение. За инструментални форми се предпочита *„arn" – инструментална ария.*
ara	*арабеска*
ari	*ариета*
ark	*ауреску* Използва се и за baile real, desafio, ескуданса и др. под.
arn	*инструментална ария*
ars	*ариозо*
aub	*обада* Използва се и за инструментална алба, aube и алборада.
azm	*azione musicale (оперен жанр)* Използва се за произведения от 20 век с това название. Използва се и за azione lirica и др. под.
azs	*azione sacra (оперен жанр)* Използва се за произведения от 20 век с това название. Използва се и за azione lirica и др. под.
azt	*azione teatrale (оперен жанр)*
bac	*вакханалия*
bad	*бадинаж* Използва се и за badinerie.
bag	*багатела*
bai	*байао*
bal	*бало* Използва се за обществени събирания и за професионални сценични хореографии.
bar	*баркарола*
bat	*баталия*
bbp	*бибоп*
bcs	*приспивна песен* Използва се за художествените форми lullaby, Wiegenlied и др.
bd	*балада (извън народните)* Изпролзва се за художествена форма от 19 и 20 век. За народна или популярна балада се използва *"fm" – народна музика.*
bde	*вокална балада* Музикално произведение от 14 и 15 век.
bdi	*инструментална балада*

	Музикално произведение от 19 и 20 век.
bea	*бийт*
beg	*бегин*
ben	*benedictus (благословен)*
bfm	*бар*
bg	*bluegrass (специфичен стил на кънтри музика)*
bgk	*бугаку (японски танц)* Използва се и за гагаку.
bhn	*беграйхен (средновековен танц от Германия)*
bic	*бициниум*
bkb	*блек ботъм (танц)*
bkg	*банкелгезанг (улична песен)* Използва се и за Moritat.
bkm	*черна музика*
bl	*блус*
blc	*кубинско болеро*
bll	*балата* Музикално произведение от 13 до 15 век.
blo	*баладична опера*
blt	*блюет*
bol	*болеро*
bou	*буре*
bra	*бранл (френски народен танц)*
brg	*бергамаска (иналиански танц)*
brr	*бариера (танц)*
brt	*бержерет (песен)*
bru	*брюнет*
bsd	*basse danse (средновековен дворцов танц)*
bst	*бостън* Използва се и за танци с три стъпки, напр., американски валс.
bt	*балет* Използва се за театрални представления с танцово и пантомимично действие, ballet de cour и др. под.
btd	*бутада*
bto	*балето* Използва се за вокални или инструментални форми от 16 и 17 век.
btq	*батук (танц)*
bur	*бурлеска*
bwg	*буги-вуги*
byc	*византийски канон*
ca	*капричио**
cab	*кабалета*
cac	*канон*
cad	*каденца*
cal	*калата*
can	*канкан* Използва се и за chahut.
cav	*каватина*
cb	*музика на нехристиянски религии*

	Освен в случаите, когато за конкретната форма е предвиден отделен код.
cc	*християнска духовна музика* Използва се за cantus planus, грегорианско пеене и др. под., освен в случаите, когато за конкретната форма е предвиден отделен код.
cc1	*католическа духовна музика**
cc2	*протестантска духовна музика**
cc3	*православна духовна музика**
cch	*качиа*
ccl	*кантикум* Използва се и за canticum.
ccn	*кансион*
cdg	*шансон дьо жест* Използва се за ефренски средновековни песни за героични подвизи.
cdo	*детска опера*
cdt	*шансон дьо тоал*
cfr	*конфракториум*
cg	*кончерто гросо*
cga	*конга*
ch	*хорал*
ch1	*грегориански хорал**
ch2	*протестантски хорал*
cha	*ча-ча-ча*
chc	*шакона* Използва се и за чакона.
chh	*качуча (испански танц)*
chn	*чарлстон* Използва се и за spirù.
cho	*камерна опера*
chp	*характерна пиеса* Използва се и за Charakterstück, bozzetto, esquisse, leggenda, pensée, souvenir и др. под..
chr	*хор*
chs	*детска песен*
cht	*нравоучителна песен* Използва се и за dit, Spruch.
chz	*киарензана* Използва се и за chiarentana, chirinitana, giaranzana.
ckw	*кейкуок*
cl	*хорална прелюдия*
cld	*колинда*
cli	*инструменатален хорал*
cll	*карусел*
clu	*клаузула*
cly	*калипсо*
cmg	*караманьола*
cmm	*евхаристия* Църковно песнопение към светата литургия..
cmn	*кармен (лирична песен)*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

cmp	*комплеторий* Използва се и за compline, complin, повечерие.
cn	*канон* Музикално произведение с използване на точно повторение. За вокални канони се предпочита *"rde" – рондо, вокално* .
cnd	*кондукт*
cnl	*кантилена*
cnr	*канарио (танц)*
cns	*кансо*
co	*концерт* Виж примери 3 и 4.
cob	*комедия-балет*
cop	*концертна пиеса*
cou	*куплет*
cow	*произведение за конкурс/изпит*
cp	*шансон, полифоничен* Използва се за френски полифонични песни от късното Средновековие и Ренесанса.
cpl	*копла*
cpm	*музикална комедия*
cr	*коледна песен* Англикански коледни песни.
cra	*хоровод*
cre	*credo (вярую)*
cri	*кариока*
crr	*коридо*
crt	*куранта* Използва се и за courante.
cs	*алеаторна музика*
csa	*чардаш*
cse	*ловни музикални сигнали*
csg	*карнавална песен*
csn	*шансон, монодичен* Лирически композиции по френски текстове. Използва се за произведенията на френски шансоние или за форми от 19 и 20 век. За по-ранни периоди се предпочита по-специфични термини. За народен шансон се използва *"fso" – народна песен*.
css	*религиозен шансон*
cst	*касация*
csy	*камерна симфония*
ct	*кантата*
ctc	*контачио*
ctd	*контраданс*
ctf	*контрафактум* Използва се и за travestimento spiritual.
ctg	*кантига*
cti	*пеене*
ctl	*котильон* Използва се и за френски контрданс.

cto	*цento, потпури*
ctp	*контрапункт*
cue	*куека*
cy	*кънтри музика*
cyd	*кънтри танц* Включва танци в редица и почетирима и instrumental round.
cz	*канцона* Инструментална музика с такова наименование
czn	*канцона* Използва се за произведения с италиански песни с такова наименование от 19 и 20 век. За по-ранни периоди се използват по-специфични термини.
czp	*канцона, полифонична* Инструментални произведения от 16 век, освен в случаите, когато за конкретната форма е предвиден отделен код.
czs	*религиозна канцонета*
czt	*канцонета* Музикални произведения от 16 до 19 век.
dbl	*дубл*
dec	*децимино*
des	*дескорт*
dev	*девоционе*
df	*танцувална форма* Освен в случаите, когато за конкретната форма е предвиден отделен код.
dia	*диалог*
dim	*диско*
din	*драматична интродукция*
dix	*диксиленд*
dmk	*думка*
dod	*мъртвешки танц* Използва се и за danse macabre (френски), danza de la muerte (испански), dansa de la mort (каталонски), danza macabra (италиански), dança da morte (португалски), totentanz (немски), dodendans (холандски).
dox	*славословие*
drh	*дреер (танц)*
drs	*наздравица* Използва се за brindisi, chanson à boire и др.под.
dsg	*дизгайзинг (танц)*
dtr	*дитирамб*
due	*дует* Вокална форма.
dui	*дуо* Инструментална форма.
dv	*дивертименто* Инструментална музика с такова наименование, включително дивертименти от 18 век. За серенади или касации се предпочитат по-специфични кодове.
eco	*екосез*
egl	*еклога*

ele	*елевацио*
ely	*елегия*
ens	*енсалада*
ent	*антре*
enw	*английски валс*
epo	*епос*
ept	*епиталамий (сватбена песен)*
est	*естампида* Използва се и за ductia.
ext	*екстраваганца*
fad	*фадо*
faf	*фанфара*
far	*фарс*
fax	*фобурдон*
fea	*празнична музика*
fg	*фуга* Инструментална музика с такова наименование от 17 век и по-късно. Контрапунктови композиции, построени върху тема, която е изложена в началото и се повтаря като имитация през цялата композиция, съпроводена от друг контрапунктичен материал (виж пример 1).
fin	*финале*
fla	*фламенко* Включва cante chico, cante hondo, seguiriya и др. под..
fls	*флагелантска песен (на самобичуващи се)* Използва се и за Geisselerlied.
fm	*народна музика* Включва народни песни, балади и др. Когато съществува по-специфичен код, той се предпочита.
fmm	*масонска музика*
fnd	*фанданго* Включва granadina, rondeña и др. под.
fnk	*фънк*
fns	*погребална песен*
fol	*фолия*
for	*фриулана*
fox	*фокстрот* Използва се и за куикстеп и слоуфокс.
frd	*фарандола*
frj	*фрий джаз*
fro	*фротола* Използва се и за barzelletta, capitolo и др. под.
frs	*фрикасе* Използва се и за medley.
fso	*народна песен*
ft	*фантазия* Инструментална музика с такова наименование. Включва фантазии и др. и нефугални ричеркари от 16 и 17 век.
fum	*погребален марш*

fur	*фуриант*
fus	*фюжън*
fvm	*favola per musica (сюжет, изразен чрез музика)*
gai	*гайарда* Използва се и за sink-a-pace и др. под.
gas	*улична песен*
gav	*гавот*
gch	*genero chico (лек песенен жанр)*
gle	*гли*
glo	*gloria (слава)*
gos	*голиардска песен*
gra	*градуал*
gre	*грегеска*
gro	*голяма опера*
gym	*гимел*
gyp	*циганска песен* Използва се и за ромски песни.
hab	*хабанера*
had	*част от богослужение*
hal	*халинг (норвежки танц)*
hem	*хеви метал*
hip	*хип хоп*
hit	*хит* Използва се за рекламни популярни песни, забавни песни, шлагери и др.
hoq	*хокет*
hpp	*хорнпайп*
hrk	*хард рок*
hum	*хумореска*
hy	*химн* Използва се за музикална форма в католическата църква. Използва се и за praise.
hym	*хименей (сватбена песен)*
idy	*идилия*
imp	*имплорацио*
imu	*импровизация* Използва се и за improvviso.
in	*интермецо, интерлюдия*
inc	*инвокация*
ind	*интрада*
ing	*ингреса*
inm	*музика към театрална постановка*
int	*интродукция* Свързва се най-често с инструментална музика от класическия период, включително инструментална музика от оперния жанр. За интродукции, в които са включени гласове се използва "din" – драматична интродукция.
inv	*инвенция*
iph	*ипорхема*
ipp	*импроперия*
iru	*интерлюдия*
itd	*интермедия*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

itn	*интонация*
itt	*интроит*
ivu	*инвитаториум*
jep	*жьо парти*
jgg	*жига* Сценично представление.
jig	*жига* Танцова форма.
jot	*хота*
jub	*джубили стил на изпълнение на спиричуъли)*
jus	*джустиниани* Използва се за giustiniana, vinitiana, justiniana и др.
jz	*джаз* Освен в случаите, когато за конкретната форма е предвиден отделен код.
kld	*коледуване*
kol	*хоро*
kra	*краковяк (полски танц)* Използва се и за cracovienne, flisak, volta polonica и др. под.
kuj	*куявяк (полски танц)*
kyr	*кирие (господи помилуй)*
lai	*ле*
lam	*ламенто* Използва се и за dirge.
lau	*лауда*
lby	*народна приспивна песен* *З*а художествена форма се използва *"bcs" – приспивна песен*.
lds	*видершпил (немска баладична опера)*
ldy	*линди (американски танц)* Използва се и за breakaway, jitterburg и др. под.
lec	*лекцио*
les	*лайзе*
lgu	*лангаус (австрийски танц)*
li	*песни (lieder)*
lic	*личенца* Използва се и за epilogue и др. под.
lid	*литургична драма*
lir	*лирика* Произведения основно за глас и пиано.
lmz	*ламентация (плач, оплакване)*
lnd	*лендлер (австрийски танц)* Включва произведения за австрийски, немски и швейцарски народни танци, например bayrischer, tyrolienne и др. под.
lod	*лауда, богослужебна*
lou	*лур (френски бароков танц)*
lty	*литания*
luc	*луцернарий*
lyh	*бревиарий*

	Използва се и за Officium, devine office и др.
mat	*утринна църковна служба*
maz	*мазур (полски танц)*
mbm	*мамбо*
mc	*музикално ревю и комедия* За музикално ревю се предпочита *„rev” – ревю*.
mcc	*макиета*
md	*мадригал*
mda	*мелодрама* Използва се за monodrama, melologo и др. под.
mdc	*мадригална комедия* Използва се за madrigale rappresentativo и др. под.
mds	*салонна пиеса*
mdy	*мелодия* Вокална и инструментална музика с такова наименование.
mgg	*маджиолата (пролетна песен)*
mgs	*религиозен мадригал*
mi	*менует*
mim	*военен марш*
mld	*мелоди (френска песен)* Френска вокална форма от средата на 19 век.
mlg	*малагеня*
mls	*мелос*
mmd	*мимодрама*
mme	*размерена музика*
mmm	*коледна пантомима*
mmo	*мултимедийна опера*
mng	*милонга*
mnh	*модиня (бразилска песен)*
mo	*мотет*
mod	*танц морис*
mon	*монферина (италиански народен танц)*
mor	*морал (средновековен театрален жанр)*
mp	*филмова музика* Използва се за музика към филм, телевизионна програма или видеоигра.
mph	*метаморфоза*
mqu	*маски (бароков спектакъл)*
mr	*марш*
ms	*меса* Освен в случаите, когато за конкретната форма е предвиден отделен код.
msc	*мореска (испански танц)*
msq	*маскарад* Използва се и за divertimento carnevalesco, trionfo и др. под.
mst	*мистерия*
mtb	*матачин буфо (испански танц)*
mth	*метод* Използва се за помагало при преподаване.
mtp	*мото перпетуо*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

mtz	*мутанца*
mu	*повече от една форма* Произведения, които съдържат различни композиции.
mum	*музикален момент*
mun	*мунейра (испански танц)*
mus	*мюзет (френски танц)*
mxx	*машиши (бразилски танц)*
mym	*военна музика*
mz	*мазурка*
nat	*държавен химн*
nau	*науба*
nc	*ноктюрно*
nen	*нения (антична погребална песен)*
noe	*ноел (коледен християнски химн)*
nom	*номос (традиционна старогръцка мелодия)*
non	*нонет*
nov	*новелета*
nry	*детски песнички* Използва се и за filastrocca и др. под.
ntz	*нахтанц (средновековен танц)*
nwa	*народно-забавна музика (чалга)*
nww	*нова епоха (ню ейдж)*
nz	*ню уейв*
obk	*оберек (полски танц)*
oct	*октет*
ode	*ода*
ofd	*заупокойно богослужение*
off	*оферториум* Църковно песнопение към светата литургия.
ogm	*органум (многогласно пеене)*
ons	*уанстеп* Използва се и за castle walk, turkey trot и др. под.
op	*опера* Включва мелодрама, лирична драма и др. под. Използва се и когато за конкретната форма не е определен отделен код.
opb	*опера-балет*
opc	*комична опера* Използва се и за comédie mêlée d'ariette.
opf	*опера буфа* Френска хумористична и сатирична форма от края на 19 век.
opm	*опера семисерия*
ops	*опера серия* Включва dramma per musica, melodramma tragico и др. под.
opt	*оперета*
opu	*опера буфа, комична опера* Включва dramma giocoso, opéra bouffon, azione comica.
or	*оратория* Включва melodramma sacra, opera spirituale и др. под.

ora	*молитва*
orm	*меса за орган*
ov	*увертюра*
pad	*пасторална драма* Включва Hirtenstück, dramma boschereccio и други подобни драмматични форми.
pae	*пеан (старогръцка хорова песен)*
pbr	*пиброх (традиционна шотландска музика)*
pch	*пастиш*
pco	*посткомунио (молитва след причастие)*
pdd	*па де дьо*
pdv	*падована*
pdy	*пародия*
pev	*постевангелиум*
pf	*прелюд и фуга* Предпочита се използване на два отделни кода.
pg	*програмна музика*
pgl	*паванилия*
phy	*патриотична песен*
pic	*пива (италиански ренесансов танц)*
piv	*планктус (оплакване, плач)*
pl	*полка*
ple	*постлекционем (молитва)*
pll	*пенийон (традиционно уелско пеене в съпровод на арфа)*
plo	*палоташ (унгарски танц)*
plr	*плезантри (музикална шега)*
pls	*негърска песен от плантациите*
plt	*плач, оплакване*
plu	*постлюдия*
pm	*пасион*
pmk	*полка мазурка*
pmm	*пантомима*
pnk	*пънк*
po	*полонеза*
pol	*поло*
pot	*потпури*
pp	*популярна музика* Освен в случаите, в които за конкретната форма е предвиден отделен код.
pph	*парафраза*
ppo	*марионетна (куклена) опера*
prd	*прелюд* Използва се и за praeambulum, preambulo и др. под.
pre	*прегера (молитва)* Използва се за нелитургични молитви.
prf	*префацио, встъпление*
prg	*перигурдин (френски народен танц)*
prl	*пролог*
prm	*церемониален марш*
pro	*встъпление*
prt	*партименти (музикално упражнение)*
prz	*пророчество*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

ps	*пасакалия* Инструментална музика с такова наименование. Включва всички видове басо остинато, освен в случаите когато за конкретната форма е предвиден индивидуален код.
psa	*псалм*
psd	*пасо добле*
psl	*пастурел (провансалска средновековна песен)*
psp	*паспие (старинен френски танц)*
psr	*бърз марш*
pst	*пасторал* Използва се за недраматични форми.
pt	*многогласна песен*
ptn	*отче наш*
ptt	*партита*
pv	*павана*
pzz	*пасамецо*
qdl	*кадрил (бален танц)*
qua	*квартет*
qui	*квинтет*
quo	*кводлибет*
rad	*рада*
rao	*радио опера*
rap	*рап*
rc	*рок музика*
rct	*декламация*
rd	*рондо, инструментално*
rde	*рондо, вокално* Използва се за средновековни музикални форми и за rondellus, канон и др. под.
rdv	*ранц (овчарска песен от Швейцария)* Използва се и за Kuhreigen и др. под.
rdw	*редова (чешки танц)*
rec	*речитатив*
ree	*рийл (ирландски танц)*
rej	*режуисанс*
rem	*реминисценция (възпоменание)*
rer	*фантазия*
res	*респонсориално пеене*
rev	*ревю* Използва се и за rivista.
rg	*рагтайм*
rgg	*реге*
rgl	*райгенлийд (средновековен танц)*
rgr	*ружиеро* Използва се и за басо остинато.
rhb	*ритъм и блус*
rhl	*райнлендер* Използва се и за Bayerische Polka и др. под.
ri	*ричеркар* Нефугални ричеркари от 16 и 17 век се кодират като фантазии.

rig	*ригодон*
ris	*риспето*
rit	*ритурнел* Използва се и за рефрен, реприз и др. под.
rjk	*рейдовак (чешки танц)*
rmc	*романс* Инструментална форма.
rmy	*религиозна песен*
rmz	*романс* Вокална форма.
rot	*рота* Италианска танцова форма от 14 век. За форма на канон се използва *"rde"* – *рондо*.
rp	*рапсодия*
rq	*реквием*
rsc	*романеска*
rsp	*распа (мексикански танц)*
rtg	*ротруанж (средновековен танц)*
rtt	*рота (английски средновековен танц)*
rue	*руеда (кубински танц)*
rug	*руджеро (иналиански народен танц)*
rum	*румба*
sad	*литургична драма* Използва се за произведения с такова наименование.
sae	*саета (испанска религиозна песен)*
sai	*сайнете (популярна испанска комична опера)*
san	*sanctus (трисвятое)*
sar	*сакра репрезентационе (италианска религиозна драма)* Ренесансова форма. Включва mistero, auto sacramental и др. под.
scc	*духовна кантата*
scd	*схоластична драма*
sce	*сцена*
sch	*скерцо*
scp	*шуплатлер (австрийско-баварски народен танц)*
scs	*духовна песен* Песен, която не е част от богослужението.
sct	*скатово пеене*
sdh	*шнадахупфл (шеговито четиристишие)* Използва се и за Gstanzl, låtar и др. под.
sdr	*драматично скерцо* Използва се за произведения с такова наименование.
se	*секвенция**
sep	*сеполкро*
sev	*севиляна*
sex	*секстет*
sft	*симфониета* Използва се за малка симфония.
sg	*песен*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

	Освен в случаите, когато за конкретната форма е предвиден отделен код.
sgl	*сегидиля (народна испанска песен и танц)*
sha	*шанти (моряшка песен)*
shm	*шими (танц)*
si	*симфония* Използва се за произведения с такова наименование от края на Ренесанса, които са предназначени за различни средства за изпълнение, обикновено инструментални ансамбли и най-често са част от по-голямо произведение.
sic	*сичилиана*
ska	*ска (музикален стил от Ямайка)*
skt	*скеч*
sll	*саленда (вид антифон)*
slq	*солилоквий* Използва се и за монолог.
sls	*салса*
slt	*салтарело (италиански танц)* Използва се и за pas de Brabant и др. под.
smb	*самба*
sml	*псалмелус (раннохристиянски псалми)*
sn	*соната* Виж пример 5.
sn1	*соната за дуо**
sn2	*соната за трио**
sn3	*соната за квартет**
sn4	*соната за квинтет** Sonata da chiesa и da camera се класифицират според броя на гласовете.
snd	*серенада* Инструментална форма. Използва се и за Nachtmuzik, Ständchen и др. под.
snt	*серенада, вокална* Вокална форма.
sol	*солфеж*
sou	*соул*
sp	*симфонична поема*
spi	*спиричуъл*
sps	*Социална и политическа песен, затворническа песен, емигрантска песен, трудова песен*
spt	*септет*
sq	*кадрил (народен танц)*
srb	*сарабанда*
srd	*сардана*
srm	*сарум (средновековно грегорианско пеене)*
srv	*сирвентес (тробадурски песни)*
ssp	*зингшпил (немсдки оперен жанр)*
sss	*сеисес (испански и латиноамерикански танц)*
st	*етюд/упражнение*
ste	*шотиш* Използва се и за немска полка, екосез и др. под.
sth	*скотиш (шотландски танц)* Използва се и за seven step polka и др. под.

sto	*сторнело*
str	*страмбото (италианска поетична форма)*
sts	*стратспей (шотландски народен танц)*
stt	*немско салтарело*
su	*сюита* Използва се и за ordre.
swi	*суинг*
sww	*песен без думи*
sy	*симфония* Използва се за голямо самостоятелно произведение за оркестър.
syc	*концертна симфония* Използва се и за symphonie concertante (френски).
syd	*драматична симфония* Използва се за произведения с такова наименование. Използва се и за симфонична драма.
sym	*символ верую*
syo	*сьомьо (японска будистка музика)*
tar	*тарантела*
tc	*токата* Инструментална музика с такова наименование.
tcn	*треканум(средновековно грегорианско пеене)*
tct	*трикоте (френски танц)*
tdn	*триод*
tem	*техномузика*
ten	*тенсо (тробадурска песен)*
ter	*терцет* Вокална форма.
tex	*текс-мекс (техано) (народна мексиканска музика от Тексас)*
tfm	*тафел музика, банкетна музика*
thr	*тренодий (надгробна, погребална песен)*
ths	*трето течение (съчетание на джаз и съвременна класическа музика)*
tir	*тирана*
tmb	*тамбурин*
tnc	*тренчмор (английски народен танц)*
tng	*танго*
tod	*танц с факли*
tom	*томбо (възпоменателна музикална композиция)*
ton	*тонадилия (испанска театрална музикална форма)*
tou	*турнир*
tra	*тракт* Църковно песнопение към светата литургия.
trd	*турдион (бургундски танц)*
trg	*трисагион (трисвятое, молитва в началото на църковната служба)*
tri	*трио* Инструментална форма.
trl	*лирична трагедия*
trm	*трициний (произведение за трима певци)*
tro	*тропе (тропус)*
trq	*тракенар (танц, приличен на гавот)*

trs	*трактат*
trt	*транзиториум (траурна църковна музика)*
trz	*треца*
ttt	*тату*
tum	*тумба (музикален жанр от о-в Аруба)* Използва се и за contradanza criolla.
tvo	*телевизионна опера*
two	*ту степ*
vau	*водевил*
vir	*виреле (старофранска стихотворна форма)*
vlc	*вилянсико (испански песенно-танцов жанр)*
vln	*виланела (форма на италианска светска вокална музика)*
vlt	*вилота (вид популярна италианска песен)* Използва се и за canzone alla napoletana и др. под.
vly	*волунтарий (музика за орган преди или след църковната служба)*
vnz	*венециана*
voc	*вокализ*
vol	*волта*
vr	*вариация* Включва division, ground и др. под. (виж пример 2).
vra	*алелуя* Църковно песнопение към светата литургия.
vrg	*градуал* Второто песнопение от светата литургия.
vri	*интроит (встъпително)* Встъпително песнопение към светата литургия.
vrl	*версикел (ектения)*
vrr	*респонсорий (жанр монодично пеене в католическо богослужение)* Хорово песнопение.
vrs	*куплет*
vsp	*вечерня*
vvn	*варшавянка (бавен полски танц)*
wem	*сватбен марш*
wom	*етно музика*
wsg	*военна песен*
wz	*валс*
yar	*яравi (перуанска индианска песен)*
zam	*самакуека (перуански танц)*
zap	*сапатеадо (мексикански индиански танц)*
zar	*сарсуела*
zmb	*замба (аржентински танц)*
zop	*цопа*
zor	*сорсико (баскски танц)*
zwi	*цвайфахер (немски танц)*
zz	*друга форма*

128b Инструменти или гласове за ансамбли
128c Инструменти или гласове за солисти

Двусимволен код, който означава вида на музикалните инструменти или гласа. В подполета **b** и **c** се използват едни и същи кодове (Примери 1, 2, 3, 4 и 5).

	ДУХОВИ ИНСТРУМЕНТИ (МЕДНИ)
ba	*рог*
bb	*тромпет*
bc	*корнет*
bd	*тромбон*
be	*туба*
bf	*баритон*
bt	*народни*
bu	*неопределени*
bz	*други*

	ЕЛЕКТРОННИ ИНСТРУМЕНТИ
ea	*синтезатор*
eb	*лента*
ec	*компютър*
ed	*онд мартьоно*
eu	*неопределени*
ez	*други*

	ХОРОВЕ
ca	*смесен*
cb	*женски*
cc	*мъжки*
cd	*детски*
ct	*народни*
cu	*неопределени*

	КЛАВИШНИ ИНСТРУМЕНТИ
ka	*пиано*
kb	*орган*
kc	*клавесин, чембало*
kd	*клавикорд*
ke	*акордеон*
kf	*целеста*
kt	*народен*
ku	*неопределен*
kz	*друг*

	ОРКЕСТРИ
oa	*симфоничен оркестър*
ob	*камерен оркестър*
oc	*струнен оркестър*
od	*бенд, музикална група*
oe	*танцов оркестър*
of	*духов оркестър*
ot	*народен*
ou	*неопределен*
oz	*друг*

	ГЛАСОВЕ
va	*сопран*
vb	*мецосопран*
vc	*алт*
vd	*тенор*
ve	*баритон*
vf	*бас*
vg	*контратенор*
vh	*висок глас*
vi	*среден глас*
vj	*ниъск глас*
vt	*народен (необработен)*
vu	*неопределен*

	УДАРНИ ИНСТРУМЕНТИ
pa	*тимпани*
pb	*ксилофон*
pc	*маримба*
pd	*барабан*
pt	*народен*
pu	*неопределен*
pz	*друг*

	СТРУННИ, ЩИПКОВИ
ta	*арфа*
tb	*китари*
tc	*лютни*
td	*мандолина*
tt	*народен*
tu	*неопределен*
tz	*друг*

	СТРУННИ, ЛЪКОВИ ИНСТРУМЕНТИ
sa	*цигулка*
sb	*виола*

	ДУХОВИ, ДЪРВЕНИ ИНСТРУМЕНТИ
wa	*флейта*
wb	*обой*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

	СТРУННИ, ЛЪКОВИ ИНСТРУМЕНТИ
sc	*чело*
sd	*контрабас*
se	*виола (ист.)*
sf	*виола даморе*
sg	*виола да гамба*
st	*народен*
su	*неопределен*
sz	*друг*

	ДУХОВИ, ДЪРВЕНИ ИНСТРУМЕНТИ
wc	*кларинет*
wd	*фагот*
we	*пиколо*
wf	*английски рог*
wg	*бас кларинет*
wh	*рикордер, блок флейта*
wi	*саксофон*
wt	*народен*
wu	*неопределен*
wz	*друг*

Вокалните камерни състави според вида на гласовете в тях: напр., квартет [два мъжки + два женски гласа] се кодира с „ca”, мъжки октет – с „cc”, женски нонет – с „cb”.

Кодът „неопределен” се използва, само когато видът на състава не е посочен, нито в основния източник на сведения, нито в партитурата.

ПРИМЕРИ

1.

```
128  ␣␣  afg btb
200  1␣  aFour fugues for guitar trio
```

2.

```
128  ␣␣  avr cka
128  ␣␣  avr cka csa csc
128  ␣␣  avr cka csa csb csc
200  1␣  aVariations for solo piano, piano trio and piano quartet
```

3.

```
128  ␣␣  aco boc cwa
200  1␣  aConcerto for two flutes & string orchestra in D minor
```

4. * COBISS.SI-ID=43922432

```
128  ␣␣  aco boc csa
200  0␣  aConcerto funebre für Solo-Violine und Streichorchester
```

5. * COBISS.SI-ID=3719

```
128  ␣␣  asn cka
200  0␣  aSonaten epiano solo
```

130 МИКРОФОРМИ – ФИЗИЧЕСКО ОПИСАНИЕ

Полето съдържа кодирани данни, отнасящи се до микроформите. Полето е повтарящо се, когато в един библиографски запис се описва повече от една микроформа.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
130		Микроформи – Физическо описание	r
	a	*Означение за конкретен материал*	nr
	b	*Полярност*	nr
	c	*Размери*	nr
	d	*Коефициент на намаление*	nr
	e	*Специфичен коефициент на намаление*	nr
	f	*Цвят*	nr
	g	*Емулсия върху филма*	nr
	h	*Поколение (копие)*	nr
	i	*Основа на филма*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

130a Означение за конкретен материал

Кодът се въвежда за означаване на конкретния материал.

a	*апретурна карта*
b	*микрокартридж*
c	*касетъчен микрофилм*
d	*ролфилм*
e	*микрофиш*
f	*микрофиш в касета*
g	*непрозрачна микрокарта*
h	*отрязък от микрофилм*
z	*друг*

130b Полярност

Кодът означава полярност.

a	*позитив*
b	*негатив*
d	*смесена*
u	*неизвестна*

130c Размери

Кодът означава размери.

a	*8 мм (микрофилм)*
d	*16 мм (микрофилм)*
f	*35 мм (микрофилм)*
g	*70 мм (микрофилм)*
h	*105 мм (микрофилм)*
1	*8 x 13 см (3 x 5 in.) (микрофиш и непрозрачна микрокарта)*
m	*11 x 15 см (4 x 6 in.) (микрофиш и непрозрачна микрокарта)*
o	*16 x 23 см (6 x 9 in.) (микрофиш и непрозрачна микрокарта)*
p	*9 x 19 см (3 1/4 x 7 3/8 in.) (апретурна карта)*
u	*неизвестен*
z	*други*

130d Коефициент на намаление

Кодът означава степента на намаление.

a	*слабо намаление*
b	*нормално (16x-30x)*
c	*голямо (31x-60x)*
d	*много голямо (61x-90x)*
e	*извънредно голямо (91x-)*
u	*неизвестно*
v	*различно*

130e Специфичен коефициент на намаление

В подполето с дължина три символа се посочва цифровата стойност на увеличението, което е необходимо, за да стане микроформата четлива. Обикновено то е посочено на микроформата. Стойността се въвежда подравнена отдясно, а неизползваните позиции се попълват с 0.

130f Цвят

Кодът означава вида на оцветяването.

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

a	*едноцветен или монохромен*
b	*цветен*
u	*неизвестен*
v	*различен*

130g Емулсия върху филма

Кодът означава вида на емулсията върху филма.

a	*сребърна емулсия*
b	*диазо*
c	*с мехурчета, пенеста*
u	*неизвестна*
v	*смесена*
z	*друга*

130h Поколение (копие)

Кодът означава поколението на филма.

a	*негатив (майка)*
b	*матрица за размножаване (позитив)*
c	*копие за обслужване (позитив)*
u	*неизвестно*
v	*със смесена употреба*

130i Основа на филма

Кодът означава вида на основата на филма.

a	*негорима основа*
b	*друга, различна от негорима основа (напр. нитратна)*
u	*неизвестна*

ПРИМЕРИ

1.

130	␣␣	**a**e **b**b **c**m **d**b **e**024 **f**a **g**a **h**c **i**a *(Едноцветен микрофиш, негатив, с размери 11 x 15 см, с нормален коефициент на намаление 1:24. Копието е върху негорима основа от сребърен халид.)*

2. * COBISS.SI-ID=47773184

130	␣␣	**a**e **b**a **c**m **d**c **f**a **g**a **h**c *(Едноцветни микрофиши – позитиви, с размери 11 x 15 см, с голямо намаление, върху основа от сребърен халид.)*

135 ЕЛЕКТРОННИ РЕСУРСИ

Полето съдържа кодирани данни, отнасящи се до електронни ресурси.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
135		Електронни ресурси	nr
	a	*Вид на електронния ресурс*	nr
	b	*Означение за конкретния материал*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

135a Вид на електронния ресурс

Кодът означава вида на електронния ресурс.

a	*цифров* Файл, който се състои главно от числа или данни, представени в числена форма като например записи с информация за резултатите от тестове на учащи се, статистическа информация и др. Информацията може да представлява данни от първоначални наблюдения, обобщени или статистически обработени данни.
b	*компютърна(и) програма(и)* Файл от данни, който съдържа организирана съвкупност от инструкции, управляващи компютъра за извършване на основни операции и идентифициране на търсена информация и механизми. Към тази категория се включват видеоигри, микрокомпютърен софтуер и компютърни модели.
c	*демонстрационен* Файл от данни, съдържащ картинна или графична информация, от която при съвместна обработка с други видове файлове произлизат графични модели за интерпретиране или тълкуване на информация.
d	*текст* Файл от данни, който съдържа главно буквена информация (думи и изречения) конвертирана в кодиран формат, която може да бъде обработвана, сортирана и преструктурирана от машина и впоследствие възпроизвеждана във формат по избор. Тук например спадат библиографски файлове и файлове с литературни текстове. В записите, създадени преди въвеждането на код **e,** с код **d** са кодирани и библиографските файлове.
e	*библиографски данни* Ресурсът съдържа библиографски данни. Тук спадат данни от библиотечни каталози или от цитирани бази данни. Данните могат да бъдат в структуриран или в неструктуриран вид.

f	*шрифт* Ресурсът съдържа данни, с помощта на които компютърът може да генерира шрифт.
g	*игра* Ресурсът е игра, предназначена за образователни цели. Обикновено се състои от текст и програмно осигуряване. Тук спадат видеоигрите.
h	*звук* Ресурсът съдържа кодирани данни, от които компютърът генерира звук.
i	*интерактивна мултимедия* Описваният ресурс дава възможност за навигиране по различни видове записи и тяхното възпроизвеждане (напр.: звук, снимка и др.).
j	*онлайн система или услуга* Описваният ресурс е онлайн система или услуга и може да съдържа небиблиографски данни. Примери: онлайн библиотечни системи, сървъри FTP, електронни рекламни табели, дискусионни групи, уебстраници и информационни центрове в мрежа.
u	*неизвестен* Видът на файла от данни е неизвестен.
v	*комбиниран* Файлът от данни съдържа различни по съдържание видове.
z	*друг* Вид на файла от данни, за който не е предвиден код.

135b Означение за конкретния материал

Кодът означава вида на носителя на данни.

a	*магнитна лента (1600 bpi)*
b	*магнитна лента (6250 bpi)*
c	*QIC2 (касета за PC)*
d	*касета DAT*
e	*обикновена аудиокасета* Различни формати на записа за различни компютри.
f	*дискета 3 ½ in*
g	*дискета 5,25 in*
h	*CD-ROM*
i	*онлайн*
j	*DVD*
z	*друг*

ПРИМЕРИ

1.

135	␣␣	**a**d **b**i *(Текстова база данни в режим онлайн.)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

2.

135	␣␣	**a**c **b**i *(Изображенията са в процес на сканиране и са достъпни онлайн.)*

3.

135	␣␣	**a**d *(Дигитализирани книги, които съдържат само текст.)*

4.

135	␣␣	**a**h **b**i *(Файл в режим онлайн, във формат MPEG3, която съдържа само звук.)*

5. * COBISS.SI-ID=104699648

135	␣␣	**a**v **b**h *(CD-ROM с различни видове файлове.)*

140 СТАРОПЕЧАТНИ ИЗДАНИЯ – ОБЩИ СВЕДЕНИЯ

Полето съдържа кодирани данни, отнасящи се до физическата форма на по-старите монографични публикации (старопечатните).

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
140		Старопечатни издания – Общи сведения	nr
	a	*Кодове за илюстрации – книга*	r
	b	*Кодове за илюстрации – отделни листове на цяла страница*	r
	c	*Код за илюстрация – техника*	nr
	d	*Форма на съдържанието*	r
	e	*Жанр*	nr
	f	*Биография*	nr
	g	*Основен материал – книга*	nr
	h	*Основен материал - отделни листове*	nr
	i	*Воден знак*	nr
	j	*Печатарски знак*	nr
	k	*Издателски знак*	nr
	l	*Украса*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

140a Кодове за илюстрации - книга

Кодът означава вида на илюстрациите в книгата.

aa	*илюстрации* Използва се за видове илюстрации, които не са упоменати по-долу или когато всеки вид илюстрация не се кодира отделно.
ab	*украса*
ac	*буква с орнаменти*
ad	*миниатюра*
ae	*рубрика* Заглавие, пасаж и др., написани с отличаващи се букви.
af	*винетка* Орнамент около главна буква и т.н. или на празно място.
ag	*фронтиспис*

	Изображение на заглавна страница.
ah	*портрет*
ai	*панорама* Панорамен изглед на град и др. с отбелязани важни забележителности
aj	*географски карти*
ak	*морски карти (т.е. навигационни карти)*
al	*планове*
am	*ноти*
an	*гербове*
ao	*генеалогични таблици*
ay	*без илюстрации*
az	*други*

140b Кодове за илюстрации – отделни листове на цяла страница

Кодът означава вида на илюстрациите на цяла страница.

a	*илюстрации*
g	*фронтиспис*
h	*портрети*
i	*панорами*
j	*географски карти*
k	*морски карти (т.е.навигационни карти)*
l	*планове*
m	*ноти*
n	*гербове*
o	*генеалогични таблици*
y	*без илюстрации*
z	*други*

140c Код за илюстрация - техника

Кодът означава техниката, в която са изработени илюстрациите.

a	*дърворез*
b	*литография*
c	*офорт*
d	*акватинта*
e	*гравюра*
u	*неизвестна*
v	*смесена*
z	*друга*

140d Форма на съдържанието

Подполето се използва за описание на съдържанието на публикацията или на нейни значими части.

aa	*религиозно произведение* Използва се за библейски истории, катехизис, молитвена литература, химни, религиозни пиеси, индулгенции, литании, разкази за чудеса, проповеди, богослужебни книги и др. Ако е необходимо специално определение само за катехизиси, молитвена литература, проповед и богослужебни книги, използват се кодовете „ab”, „ac”, „ad” или „ae”.
ab	*катехизис*
ac	*молитвена литература* Часослови, молитвени календари, новени, молитвеници, псалтири и др.
ad	*проповед* Апокалиптични проповеди, проповеди за деца, по специален повод и др.
ae	*богослужебни книги* Литургични книги: антифонарии, требници, изборни евангелия, тропари, книги с църковни песни, католически требник, папски, епископски, ритуални, свещени и др.
ba	*научно произведение* Атласи по естествени науки, определители за растения, лабораторни бележки, фармокопея и др.
bb	*дискусия, дисертация, теза*
ca	*норми на обществено поведение / обичаи* Етикеция и церемониал, ритуали за духовни братства и ложи и т.н.
da	*законник* Закони, постановления, законопроекти, договори, наредби и др.
db	*политическо произведение*
ea	*материали за краткотрайно ползване* Обяви, реклами (на книготърговци, печатари, издатели), търговски каталози (за търгове, на книготърговци, производители и др.), листовки, програми и др.
fa	*справочник* Учебна програма, библиотечен каталог, каталог на музей, алманах, библиография, календар, адресна книга, показалец, словник, тезаурус, таблици и др. Ако е необходимо определение само за библиотечен каталог, библиография, календар, показалец, речник и енциклопедия, използват се кодовете „fb”, „fc”, „fd”, „fe”, „ff ”или „fg”.
fb	*библиотечен каталог*
fc	*библиография*
fd	*календар*
fe	*показалец*
ff	*речник*
fg	*енциклопедия*
ga	*историческо произведение* Хроника, летописи, биография, генеалогия, семейна, местна, устна или военна история и др.
ha	*полемичен трактат*
ia	*произведение с неопределено (смесено) съдържание* Речи, диалог, интервю, писма, въпроси и отговори и др.
ja	*възпоменателно произведение* Юбилейно издание, албум, епитафия, хвалебствие, възхвала, възпоменание и др.
ka	*инструктивно произведение, упътване* Използва се общо за инструктивно произведение. Ако е необходимо определение само за наръчници и учебници, използват се кодовете „kb” или „kc”.
kb	*наръчник*

kc	*учебник* Буквар, антология, христоматия, читанка, граматика и др.
la	*документи* Сертификат, ценоразпис, абонаментен списък, избирателен списък и др.
ma	*развлекателна литература* Книга за оцветяване, игри, пъзели и др.
na	*версия на произведение* Адаптация, резюме, пародия, цензурирано издание, сценарий и др.
zz	*друг*

140e Жанр

Когато произведението е литературен текст, жанрът му се определя чрез код.

aa	*поезия*
ab	*рицарски роман, авантюристичен роман, пасторален роман в стихове*
ca	*драма*
da	*либрето*
ea	*белетристика* Използва се общо за белетристика. Когато е необходимо специално уточнение за роман, повест, басня, приказка, алегория, легенда, притча или кратка проза, се използват съответните кодове, посочени по-долу.
eb	*роман*
ec	*повест, новела*
ed	*басня*
ef	*приказка*
eg	*алегория*
eh	*легенда*
ei	*притча*
ej	*кратка проза, разказ*
fa	*есе, фейлетон*
ga	*хумор, сатира*
ha	*писма*
ia	*сборник със смесено съдържание*
ja	*максими, афоризми, поговорки, анекдоти*
ka	*юношеска литература*
la	*друг* Използва се за хроника, кратка биография, мемоари, дневник, биография, житие, илюстрован разказ за пътешествие, еротична, мистична литература и др. Когато е необходимо специално уточнение, посочват се съответните кодове, посочени по-долу.
lb	*хроника*
lc	*кратка биография*
ld	*дневник*
le	*биография*
lf	*житие*
lg	*илюстрован разказ за пътешествие*
lh	*еротично произведение*
li	*мистична литература*
ma	*реторика, речи*
yy	*не е литературен текст*

zz	*друг*

140f Биография

Когато произведението е биографично, видът на биографията се определя с код.

a	*автобиография* Използва се за кратка автобиография и изповед.
b	*биография на едно лице*
c	*колективна биография*
d	*съдържа биографична информация*
y	*не е биографичен материал*
z	*друг*

140g Основен материал - книга

Кодът означава материала, върху който е отпечатано или написано произведението.

a	*хартия, общо*
b	*ръчно изработена хартия*
c	*оризова хартия*
d	*дървесинна хартия*
e	*пергамент, тънък пергамент*
z	*друг*

140h Основен материал – отделни листове

Кодът означава материала, на който са изпълнени отделните листове.

a	*хартия, общо*
b	*ръчно изработена хартия*
c	*оризова хартия*
d	*дървесинна хартия*
e	*пергамент, тънък пергамент*
z	*друг*

140i Воден знак

Кодът означава наличието на воден знак.

1	*хартията има воден знак*

140j Печатарски знак

Кодът означава, че книгата съдържа типографски знак.

1	*има типографски знак*

140k Издателски знак

Кодът означава, че книгата съдържа издателски знак.

1	*има издателски знак*

140l Украса

Кодът означава наличието на украса в книгата.

1	*има орнаменти*

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

105 *ТЕКСТ - МОНОГРАФИИ*

Полето съдържа кодирани данни, отнасящи се до книгите (т.е. монографични печатни материали), които не се смятат за старопечатни.

ПРИМЕРИ

1.

140 ␣␣ **a**ab **ab**ac **c**a **d**zz **e**aa **f**y **g**a
(Кодирана информация за C. Valerius Catullus's Carmina. Venetiis, Andreas de Paltascichis, XVIII kal. Jan. [15. XII] 1487 et 1. II 1488.)

2.

140 ␣␣ **a**ac **a**af **a**ah **a**an **b**a **b**j **b**i **b**h **c**e **d**ga **e**le **f**b **g**a **h**a
(Кодирана информация за Natale solum magni ecclesiae doctoris sancti Hieronymi in ruderibus Stridonis occultatum... ac brevis Illyricanae chronologiae adjunto erutum atque cum vita ejusdem purpurati Dalmatae per Josephum Bedekovich, Neostadii Austriae, Ex Typographeo Muelleriano, 1752.)

3.

140 ␣␣ **a**ac **a**an **b**y **c**e **d**ga **e**la **f**y **g**b **i**1
(Кодирана информация за Itinerario da Terra Sancta e suas particularidades compostos por frey Pantaliam Daviero. Em Lisboa, 1593.)

4.

140 ␣␣ **a**an **c**a **d**da **d**ga **d**na **e**yy **f**y **i**1
(Кодирана информация за Capitulacoes da paz feita entre el Rey nosso senhor & o Serenissimo Rey da Gram Bretanha as quaes se concluryram pelos diputados que nellas se diz, em Madrid a 15 de Novembre de 1630. Em Lisboa, 1633.)

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: март 2014, Прев. на бълг: апр. 2014

5. *[1]

140	␣␣	**a**ay **b**y **d**kc **e**yy **f**y **g**b **h**b **i**1 **j**1 **l**1 *(Кодирана информация за „Grammatik der Slawischen Sprache in Krain, Karnten und Steyermark". Laybach 1809, която е отпечатана на ръчно изработена хартия, без илюстрации, с печатарски знак и орнаменти.)*

[1] Примерът е предоставен от Националната и университетска библиотека в Любляна.

141 СТАРОПЕЧАТНИ ИЗДАНИЯ – СПЕЦИФИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕКЗЕМПЛЯРА

Полето съдържа кодирани данни, които се отнасят до специфичните характеристики на екземпляр от старопечатни монографични издания. Полето е повтарящо се, когато записът съдържа подробности за повече от един екземпляр.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
141		Старопечатни издания – Специфични характеристики на екземпляра	r
	a	*Материал на подвързията*	r
	b	*Вид на подвързията*	nr
	c	*„Подвързан с”*	nr
	d	*Състояние на подвързията*	nr
	e	*Състояние на книжното тяло*	r
	0	*Сигнатура на екземпляра, за който се отнасят данните в полето**	nr
	5	*Институция, за която се отнасят данните в полето*	nr
	9	*Инвентарен номер на екземпляра, за който се отнасят данните в полето**	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

141a Материал на подвързията

Кодът означава вида на материали, използван за подвързия.

a	*пергамент, тънък пергамент*
b	*кожа*
c	*дърво*
d	*платно*
e	*синтетични материали*
f	*мукава*
g	*картон*
h	*неподвързана*
z	*друг*

141b Вид на подвързията

Кодът означава вида на подвързията.

a	*оригинална, т.е. първична*
b	*преподвързана*
c	*съвременна*
d	*реставрирана, факсимиле*
e	*реставрирана, имитация*
f	*произведение, подвързано с друго* Използва се за подвързване, направено от издателя, разпространителя или притежателя на книгата.
h	*неподвързана*
z	*друг*

141c „Подвързан с”

Кодът означава дали наличният екземпляр е самостоятелна единица или е подвързан с други.

1	*подвързан с една или повече единици*

141d Състояние на подвързията

Кодът означава степента на запазеност на подвързията на екземпляра.

a	*отлично*
b	*добро*
c	*похабена*
d	*повредена*
e	*скъсан гръб*
f	*подвързията липсва*
z	*друго*

141e Състояние на книжното тяло

Кодът означава степента на запазеност на книжното тяло на екземпляра.

a	*отлично*
b	*добро*
c	*похабено*
d	*повредено*
e	*непълно*
z	*друго*

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

1410 Сигнатура на екземпляра, за който се отнасят данните в полето*

Когато институцията притежава повече от един екземпляр, в подполето се попълва сигнатурата на екземпляра, за който се отнасят данните в полето.

1415 Институция, за която се отнасят данните в полето

Наименованието на институцията, за която се отнасят данните в полето в кодирана форма. Тъй като няма международно приети кодове, попълват се кодове за библиотеките, определени на национално ниво.

1419 Инвентарен номер, за който се отнасят данните в полето*

В подполето се въвежда инвентарният номер на екземпляра, за който се отнасят данните в полето като връзка с данните за състоянието на фонда. Когато описваният екземпляр е в повече от една част и има повече от един инвентарен номер, инвентарните номера се отделят един от друг чрез точка и запетая (;)

ПРИМЕРИ

1.

141	␣␣	**a**b **b**a **d**a **e**b **5**CiZaNSB **0**BZ 364 **9**030000021 *(Кодирана информация за „Regole generali di architettura di Sebastiano Serlio". In Venetia, 1544.)*

2. *[1]

141	␣␣	**a**b **a**d **a**f **b**e **d**a **e**a **5**CiZaNSB **0**R IV-4º -5b **9**398900143
141	␣␣	**a**b **b**a **d**c **e**d **5**50001 **0**R 6632-1/4 **9**03000360; 03000362; 03000363; 03000364 *(Кодирана информация за „Die Ehre des Hertzogthums Crain..." von Johann Weichard Valvasor. Laybach, 1689. Единият от екземплярите е притежание на Националната и университетска библиотека в Загреб, а другият се намира в Националната и университетска библиотека в Любляна. Вторият екземпляр има четири инвентарни номера, защото е в четири тома.)*

3.

141	␣␣	**a**h **b**h **d**f **e**d **e**e **5**CiZaNSB **0**IIC-8º primj. b **9**040000164 *(Вторият екземпляр от „Dictionarium quinque nobilissimarum Europae linguarum". Venetiis, 1595., притежание на Националната и университетска библиотека в Загреб. Екземплярът не е подвързан, той е самостоятелна единица, подвързията липсва, книжното тяло е повредено и непълно.)*

[1] Второто поле 141 от пример 2 и пример 4 са предоставени от Националната и университетска библиотека в Любляна.

4.

141	␣␣	**a**b **b**a **d**b **e**c **5**50001 **0**R 19140 **9**030001175 *(Кодирана информация за: „Dictionarium quatuor linguarum" / auctore, Hieronyto Megisero, 1592. Екземплярът е с добре запазена кожена подвързия и не е подвързан с друга единица. Книжното тяло е частично повредено.)*

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

2XX БЛОК ЗА ОПИСАТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

СПИСЪК НА ПОЛЕТАТА

200 Заглавие и сведения за отговорност
205 Сведения за изданието
206 Картографски материали – математически данни
207 Продължаващи ресурси – номерация
208 Нотни издания
210 Издателски данни, сведения за разпространение и др.
211 Планирана дата на издаване
215 Физическо описание
225 Серия
230 Специфични характеристики на електронен ресурс

Блокът съдържа тези области, които са обхванати от ISBD с изключение на забележките и на стандартните номера. Определения и допълнителна информация за използването на елементите от данни се намират в съответните ISBD.

Пунктуацията между отделните полета, предвидена в ISBD, не се въвежда, тъй като се изписва автоматично чрез етикета на полето. Прави изключение знакът за равенство, „=”, който се използва за означаване на паралелни данни. Тъй като за отделните подполета не винаги със сигурност предварително се знае дали знакът за равенство е необходим, той се въвежда там, където фигурира в библиографското описание.

При въвеждане на данни в полетата 200, 205, 210, 215 и 225 трябва да се спазва последователността на подполетата, тъй като данните се визуализират в реда, в който са въведени в записа. Затова подполетата се подреждат в последователността на отделните елементи на описанието, предвидена в ISBD. В описанието на тези полета е посочена и пунктуацията според ISBD.

Данни, които не са взети от установения източник на информация или са добавени от каталогизатора могат да се въвеждат заградени в прави скоби „[]”.

Когато в полетата на блок 2XX на записа се съдържат данни, които не са съобразени изцяло с ISBD, попълва се подполе 001h и се въвежда код *„i” - запис, частично съобразен с ISBD* или *„n” - запис, несъобразен с ISBD*.

200 ЗАГЛАВИЕ И СВЕДЕНИЯ ЗА ОТГОВОРНОСТ

Полето съдържа заглавието, допълнение към заглавието и сведения за отговорност, отнасящи се до заглавието. В него се включват и всички споменати сведения, повторени на други езици (паралелни заглавия, паралелни сведения за отговорност и др.). То съответства на Областта на заглавието и сведенията за отговорност в ISBD.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
200		Заглавие и сведения за отговорност	nr
	a	*Основно заглавие*	r
	b	*Общо означение за материал*	r
	c	*Основно заглавие от друг автор*	r
	d	*Паралелно основно заглавие*	r
	e	*Допълнение към заглавието*	r
	f	*Първо сведение за отговорност*	r
	g	*Следващо сведение за отговорност*	r
	h	*Номер на част*	r
	i	*Наименование на част*	r
	z	*Език на паралелно основно заглавие*	r

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Индикатор за значимостта на заглавието***
	0	*Заглавието не е точка за достъп*
	1	*Заглавието е точка за достъп*
2	-	-

Стойност 0 на индикатора означава, че заглавието не е точка за достъп. Когато стойността на индикатора е 0, в записа трябва да се съдържат полетата 700 или 710.

Стойност 1 на индикатора се използва при анонимни публикации, когато се прави допълнително библиографско описание под заглавие (Примери 16, 19, 22, 23, 27 и 32).

ПОДПОЛЕТА

200a Основно заглавие

Основното заглавие на библиографската единица, включва алтернативно заглавие, но не и допълнения към заглавието (напр. подзаглавия) и паралелни заглавия. Когато библиографската единица съдържа повече произведения на същия автор и заглавията на тези произведения са посочени на заглавната страница или на заместителя на заглавната страница, подполето се повтаря за всяко отделно заглавие (Примери 5, 15, 17). Полето е

задължително за всеки запис.

200b Общо означение за материал

Текст за вид на документа. Това подполе съдържа определение, посочващо общата категория на материала, към който библиографската единица принадлежи. То се дава на езика и азбуката, използвана от агенцията, която изготвя записа. Препоръчва се за отделните видове документи да се използват изразите от ISBD за общо означение на материала. (Примери 3, 9, 16, 17, 30, 31). Сведението се загражда в прави скоби.

200c Основно заглавие от друг автор

Основното заглавие на произведение от автор, различен от този на първото заглавие, когато и двете произведения се съдържат в една и съща библиографска единица без общо заглавие. (Пример 10). Повтаря се за всяко допълнително основно заглавие от друг автор. Всяко допълнително основно заглавие от друг автор се въвежда в подполе a, след съответното подполе c (Пример 21).

200d Паралелно основно заглавие

Заглавие на друг език и/или азбука, свързано с основното заглавие, попълнено в подполета **a** или **c** (Примери 4, 11, 12, 24, 30, 32). Повтаря се за всяко допълнително паралелно заглавие (Пример 33).

200e Допълнение към заглавието

Подзаглавни данни, които са допълнение към заглавието в подполета **a, c** или **d** (Примери 1, 2, 16). Повтаря се за всяко допълнение към заглавието и за паралелно допълнение към заглавието (Примери 8, 14, 20, 32).

Тук не се включват варианти на заглавието като заглавие на гърба на книгата, корично заглавие и други заглавия, взети извън основния източник на информация за заглавието.

200f Първо сведение за отговорност

Първото сведение за отговорност за заглавие, представено в подполета **a**, **c** или **d**, или за номерирана или озаглавена част от произведение, представена в подполета **h** или **i.** Повтарящо се след всяко подполе **a, c, d, h** или **i**, което е придружено от сведение за отговорност (Примери 10, 21) или за всяко паралелно сведение за отговорност (Примери 6, 20, 24).

 © IZUM, юни 2004, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

200g Следващо сведение за отговорност

Сведение за отговорност след първото, което е свързано със същото заглавие. То се повтаря за всяко следващо сведение за отговорност (Примери 1, 26, 28, 30, 32, 33) и за всяко следващо паралелно сведение за отговорност (Пример 12).

200h Номер на част

Номерацията на част или подчаст, на единици, които са идентифицирани от общо заглавие и общо наименование на подчастите (Примери 3, 26). Повтарящо се за всяка подчаст или по-малко подразделение (Пример 9) или за паралелен номер на частта. За по-подробни указания Вж Каталогизация на монографии в повече части, раздел 3 и 4.

200i Наименование на част

Наименование на част или подчаст, които са идентифицирани от общо заглавие и общо наименование на подчастите (Примери 3, 7, 26). Повтарящо се за всяка подчаст или по-малко подразделение (Примери 9, 27, 28) или за паралелно наименование на частта. За по-подробни указания Вж Каталогизация на монографии в повече части, раздел 3 и 4.

200z Език на паралелно основно заглавие

Код на езика на паралелното заглавие, което се явява в подполе **d** (Примери 4, 11). Когато подполе **d** е повторено, това подполе се повтаря. Езиците, които се идентифицират, следват реда на паралелните заглавия. Това подполе и всяко негово повторение винаги е в края на полето.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Данните в полето трябва да се въвеждат така както са определени в Областта на заглавието и сведенията за отговорност на ISBD. Подполе **z** не е елемент от ISBD. Пунктуацията се генерира автоматично при визуализация, с изключение на пунктуацията за паралелните данни в подполетата 200e, f, g, h и i. По-долу е посочено съответствието между това подполе и определенията в ISBD.

ПОДПОЛЕ	НАИМЕНОВАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТА	РАЗДЕЛ В ISBD(G)	ПРЕДХОЖДАЩА ПУНКТУАЦИЯ
a	Основно заглавие	1.1	Нова област
a (повторено)	Основно заглавие от същия автор	1.6	;
b	Общо означение за материал	1.2	[ ]
c	Основно заглавие от друг автор	1.6	.
d	Паралелно основно заглавие	1.3	=

e	Допълнение към заглавието	1.4	:
f	Първо сведение за отговорност	1.5	/
g	Следващо сведение за отговорност	1.5	;
h	Номер на част	1.1.4 ISBD(S)	.
i	Наименование на част	1.1.4 ISBD(S)	**,** (Когато е след 200h; иначе **.**)

Паралелни данни:

Паралелни данни в библиографската единица, т.е. данни, повторени на други езици или азбуки, се означават в ISBD със знак за равенство. Знакът за равенство се въвежда винаги преди данните, за които се отнася, т.е. в началото на подполето. В подполе 200d знакът за равенство се изписва автоматично, а в другите подполета с паралелни данни се въвежда от каталогизатора.

1. Когато в установения източник на информация всички данни са на повече езици, на първо място се въвежда групата от данни на един език (езиков блок), а след това на друг език.
2. Когато в установения източник на информация са посочени само отделни паралелни данни, не се формират езикови блокове, а сведенията на различните езици се въвеждат едно след друго (Примери 6, 12, 20, 24, 33).

Общо означение за материал:

Общото означение за материал се въвежда на езика на библиографската агенция, изготвяща записа. В отделните ISBD могат да се намерят списъци на видове материали с техните определения. За монографии и продължаващи издания в традиционната печатна форма, общото означение на материал не е задължително, но може да се използва определението „Печатен текст”. Когато библиографската единица има общо заглавие и обхваща повече от една взаимосвързани съставни части, които принадлежат към различни категории материали, подбират се означенията „два носителя”, „повече носители” или „комплект”, с които се означава различието на материалите.

Други:

В поле 500 *Унифицирано заглавие* се въвежда възприетата форма на заглавието на произведение, което е излизало под различни заглавия в различни издания, преводи и др. (Примери 18, 29).

Когато правим допълнително описание за паралелно заглавие в подполе 200d, въвеждаме го в поле 510 *Паралелно основно заглавие* (Примери 4, 19, 30).

Заглавие, което е преведено от каталогизатора се въвежда в подполе 541 *Преведено заглавие, добавено от каталогизатора*.

Когато основното заглавие съдържа съкращения, инициали, цифри или знаци в подполе 532 *Развито заглавие* се въвежда заглавието в развита форма (Пример 25).

Заглавие с математически и други особени символи може да се въведе допълнително в поле 539 *Основно заглавие* с команди LATEX (Вж Приложение E).

За допълнителни описания и за показалци в библиографии сведенията за произведенията на другите автори се въвеждат в поле 423 *Издаден с …* (Примери 10, 21, 22, 23).

Когато заглавието започва с определителен и неопределителен член, които не се вземат предвид при подреждане, преди и след члена и разстоянието след него се въвеждат символите NSB/NSE „≠”. Така членът няма да бъде вземан предвид при сортиране и търсене (Примери 1, 13, 26).

Когато заглавието на библиографската единица се състои от отделни лингвистично свързани

заглавия, съюзът се въвежда в подполето на заглавието, което той въвежда (Пример 5).

Пропуснати сведения се означават с „… [et al.]” или със съответствието на този израз на друг език (Пример 19).

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

101 *ЕЗИК НА БИБЛИОГРАФСКАТА ЕДИНИЦА*

Когато езикът на основното заглавие в подполе 200a се различава от езика на текста, езикът на основното заглавие се отбелязва в подполе 101g. Езикът на паралелните заглавия се въвежда в подполе 200z.

423 *ИЗДАДЕН С…*

Използва се за допълнителни описания за произведенията на други автори.

5XX *БЛОК ЗА ВЗАИМОСВЪРЗАНИ ЗАГЛАВИЯ*

Използва се за допълнителни описания за паралелни заглавия, съдържащи се в подполе 200d (поле 510) и за варианти на заглавието (корично заглавие).

530 *КЛЮЧОВО ЗАГЛАВИЕ*

Ключово заглавие на продължаващо издание.

7XX *БЛОК ЗА ОТГОВОРНОСТ*

Имена, свързани със заглавието, които носят отговорност се въвеждат в блок 7.

ПРИМЕРИ

1.

200	0␣	**a**≠The ≠Great Fear of 1789 **e**rural panic in revolutionary France **f**[by] Georges LeFebvre **g**translated from the French by Joan White **g**introduction by George Rudé *(Означено е, че пълният член „The” не се взема предвид при азбучно подреждане.)*

Във формат ISBD елементите изглеждат така:

The Great Fear of 1789 : rural panic in revolutionary France / [by] Georges LeFebvre ; translated from the French by Joan White ; introduction by George Rudé

2.

200	1␣	**a**What is modern mathematics? **e**a guide to teachers in further education **f**Yorkshire and Humberside Council for Further Education *(Въпросителният знак „?” в основното заглавие е запазен, тъй като не принадлежи към предвидената в ISBD пунктуация.)*

Във формат ISBD елементите изглеждат така:

What is modern mathematics? : a guide to teachers in further education / Yorkshire and Humberside Council for Further Education

3.

200	1␣	**a**Bulletin signalétique **h**Section 9 **i**Sciences de l'ingénieur **b**Microform **f**Centre national de la recherche scientifique *(В подполе **b** е попълнено общото означение за материал на езика на агенцията, която е създала записа. Означението за материал се въвежда след подполета **h** и **i**.)*

Във формат ISBD елементите изглеждат така:

Bulletin signalétique. Section 9, Sciences de l'ingénieur [Microform] / Centre national de la recherche scientifique

4.

200	1␣	**a**Industrial steam locomotives of Germany and Austria **d**Dampfloks auf Industriebahnen der BRD, DDR, und Österreich **f**compiled by Brian Rumary **g**German translations by M. Spellen **z**ger
510	1␣	**a**Dampfloks auf Industriebahnen der BRD, DDR, und Österreich **z**ger *(Библиографската единица има паралелно заглавие, което е кодирано като „немски език". Предвижда се препратка от паралелното заглавие, затова то е повторено в поле 510.)*

5.

200	0␣	**a**Flash and filigree **a**and, The Magic Christian **f**by Terry Southern *(Библиографската единица съдържа две отделни произведения от един и същ автор, всяко със свое собствено заглавие, но без общо заглавие.)*

6.

200	1␣	**a**Bibliographica belgica **f**Commission belge de bibliographie **f**= Belgische Commissie voor bibliografie *(Библиографската единица има заглавие на латински с паралелни сведения за интелектуална отговорност на френски и немски. Подполето **f** е повторено и данните се предхождат от знак за равенство „=" и разстояние.)*

7.

200	0␣	**a**Three adventures of Asterix **i**Asterix in Switzerland **f**text by Goscinny **g**drawings by Uderzo **g**translated by Anthea Bell and Derek Hockridge *(Библиографската единица е един от три неномерирани томове, с общо заглавие за комплект от три тома и индивидуални заглавия за всеки том. Първото сведение за интелектуална отговорност е въведено в подполе **f** и всички други в подполе **g**. Сведенията за отговорност може да съдържат и повече имена.)*

8.

200	0␣	**a**Life wish **e**reincarnation **e**reality of hoax **f**Maurice Rawlings *(Пример на няколко допълнения към заглавието.)*

9.

200	1␣	**a**British standard methods of analysis of fat and fatty oils **h**Part 1 **i**Physical methods **h**Section 1.12 **i**Determination of the dilation of fats **b**Printed text *(Стандарт с части и подчасти, отразен в мултимедийна библиография. Отбелязан е видът на материала.)*

 © IZUM, юни 2004, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

10.

200	0␣	**a**Pour les valeurs bourgeoises **f**par Georges Hourdin **c**Contre les valeurs bourgeoises **f**par Gilbert Ganne
423	␣1	**1**2000␣ **a**Contre les valeurs bourgeoises **1**700␣1 **a**Ganne, **b**Gilbert *(Библиографска единица, съдържаща две произведения от различни автори без общо заглавие. Подполе **f** Първо сведение за отговорност е повторено за всяко заглавие. За да се осигури препратка автор/заглавие и заглавие за второто споменато заглавие, авторът и заглавието се въвеждат в поле 423.)*

Във формат ISBD елементите изглеждат така:

Pour les valeurs bourgeoises / par Georges Hourdin. Contre les valeurs bourgeoises / par Gilbert Ganne

11.

200	0␣	**a**Applications of ecological (biophysical) land classification in Canada **e**proceedings of the second meeting **d**Applications de la classification écologique (biophysicale) du territoire au Canada **e**compte rendu de la deuxième réunion **f**Canada Committee on Ecological (Biophysical) Land Classification, 4-7 April 1978, Victoria, British Columbia **g**compiled and edited by C.D.A. Rubec **z**fre *(Библиографската единица съдържа данни за заглавието и подзаглавните данни на два езика, но в изданието е дадена интелектуалната отговорност само на единия от тях. Поради това отговорността е свързана само с елементи от описанието, които са на същия език.)*

12.

200	0␣	**a**Printing at Gregynog **e**aspects of a great private press **d**Argraffu yng Ngregynog **e**agweddau ar wasg breifat fawr **f**Michael Hutchins **g**translated by David Jenkyns **g=** y cyfieithiad gan David Jenkyns **z**wel *(Първото сведение за отговорност е еднакво и на двата езика. Подполе **g** е повторено, а пред паралелните данни се въвежда знак за равенство и разстояние „=”)*

13.

200	1␣	**a**≠Le ≠western, nouvelle éd. **c**Évolution et renouveau du western (1962-1968) *(Изданието е без общо заглавие и съдържа сведение за изданието за едно от заглавията. В изходния формат сведението за издание е представено в областта на сведенията за заглавието и интелектуална отговорност като част от заглавието, а не в областта на изданието.)*

14. * COBISS.SI-ID=73331968

200	0␣	**a**Teorija o skoraj vsem **e**(za skoraj vsakogar) **e**znanstveno in religiozno iskanje dokončnih odgovorov **f**Robert Barry **g**[prevedel Davorin Flis] *(Запис за публикация, която има две допълнения към заглавието. Първото сведение за отговорност е в подполе **f**, а следващото в подполе **g**. Информацията за преводача не е посочена в препоръчания източник и затова е загразена в квадратни скоби.)*

15. * COBISS.SI-ID=896542

200	0␣	**a**Grivarjevi otroci **a**Pastirci **a**Pestrna **f**France Bevk **g**[spremna beseda in opombe Martina Šircelj] *(Публикацията съдържа три произведения от един и същ автор, всяко от които с различно заглавие.)*

16. * COBISS.SI-ID=125989120

200	1␣	**a**World ocean atlas 2001 **b**Elektronski vir **e**objectively analyzed fields and statistics **f**prepared by the Ocean Climate Laboratory, National Oceanographic Data Center **g**editor Sidney Levitus *(Запис за атлас на CD-ROM. В подполе **b** има общо означение за материал на езика на институцията, подготвила записа.)*

17. * COBISS.SI-ID=99820800

200	0␣	**a**Sedem miniatur za godala **b**Zvočni posnetek **a**Druga suita za godala **a**Rapsodija za violino in orkester **a**Orglar **e**kantata **f**Marijan Lipovšek **g**Komorni zbor RTV Slovenija *(Запис за звукозапис съдържащ четири произведения от един и същ автор.)*

18. * COBISS.SI-ID=46000129

200	0␣	**a**Psiček ob cesti **f**Czesław Miłosz **g**[prevedla Jana Unuk]
500	00	**a**Piesek przydrożny **m**slv *(Запис за преводно издание, чието оригинално заглавие е въведено в поле 500. В подполе 500m е въведен езика на основното заглавие от 200a.)*

19. * COBISS.SI-ID=119497728

200	1␣	**a**Visokogorska jezera v vzhodnem delu Julijskih Alp **d**High-mountain lakes in the Eastern part of the Julian Alps **f**urednik Anton Brancelj **g**prevajalci Marjeta Humar ... [et al.] **g**avtorji fotografij Jure Andjelič ... [et al.]
510	1␣	aHigh-mountain lakes in the Eastern part of the Julian Alps zeng (Запис на описание под заглавна редна дума. Стойността на индикатора трябва да бъде 1. Публикацията има паралелно заглавие на английски. За да се осигури допълнително описание, паралелното заглавие е въведено в подполе 510a. Когато повече от трима автори са с равностойна отговорност, посочва се първият, последван от ... „[et al.]”.)

20. * COBISS.SI-ID=113594112

200	0␣	**a**Magdalena **e**festivalski katalog **e**= festival catalogue **f**Mednarodni festival vizualnih komunikacij **f**= International Festival of Visual Communications *(Публикацията има заглавие на словенски и допълнение към заглавието и сведения за отговорност на словенски и на английски. Подполетата **e** и **f** са повторени. Пред паралелните данни е въведено разстояние, знак за равенство, разстояние „=”.)*

21. * COBISS.SI-ID=4375326

200	0␣	**a**≠Die ≠Planeten **b**Zvočni posnetek **f**Gustav Holst **c**Unheimliche Begegnung der dritten Art **a**Krieg der Sterne **f**John Williams **g**[Frauenstimmen des Los Angeles Master Chorale **g**Los Angeles Philharmonic Orchestra **g**geleitet von Zubin Mehta]
423	␣1	**1**2000␣ **a**Krieg der Sterne **a**Unheimliche Begegnung der dritten Art **1**700␣1 **a**Williams **b**John **4**230 *(Публикацията съдържа три части от двама различни автори без общо заглавие. Произведенията на втория автор са въведени в поле 423, за да се осигури допълнително описание за тях.)*

 © IZUM, юни 2004, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

22. * COBISS.SI-ID=109873920

200	1␣	**a**Konvencija o začasnem uvozu **f**[odgovorni urednik Jože Žunič]
327	10	**0**Vsebuje tudi: **a**Zakon o ratifikaciji konvencije o začasnem uvozu (MKZU)
423	␣1	**1**2001␣ **a**Zakon o ratifikaciji konvencije o začasnem uvozu (MKZU) **1**5031␣ **a**Zakoni itd. **1**71001 **a**Slovenija *(Публикацията съдържа и закон, който не е посочен на заглавната страница. Данните са въведени в поле 327 и във въведено поле 423, за да се осигури търсенето.)*

23. * COBISS.SI-ID=109921792

200	1␣	**a**Mlada dramatika **f**[urednik Dušan Šarotar]
327	10	**0**Vsebina na nasl. str.: **a**Črna kraljica / Miha Alujevič. Šotor v parku / Špela Stres. Pikado / Martina Šiler
423	␣1	**1**2000␣ **a**Črna kraljica **1**700␣1 **a**Alujevič **b**Miha **4**070
423	␣1	**1**2000␣ **a**Šotor v parku **1**700␣1 **a**Stres **b**Špela **4**070
423	␣1	**1**2000␣ **a**Pikado **1**700␣1 **a**Šiler **b**Martina **4**070 *(Запис за публикация, съдържаща пиеси. На заглавната страница са посочени заглавията на отделни произведения от различни автори. За да се осигурят търсенето и допълнителните описания, данните са въведени в поле 327 и във въведено поле 423.)*

24. * COBISS.SI-ID=1066600

200	0␣	**a**Izvlečki referatov **d**Abstract volume **f**5. slovensko posvetovanje o varstvu rastlin **f**= 5th Slovenian Conference on Plant Protection, 6. marec - 8. marec 2001, Čatež ob Savi, Slovenija **g**[urejanje Danica Dobrovoljc, Gregor Urek] *(Запис за материали от конференция. Заглавието и първото сведение за отговорност са посочени и на английски. Подполето е повторено и пред паралелните данни е въведено разстояние, знак за равенство, разстояние „=”. В областта на сведенията за отговорност може да се въвеждат повече от едно имена.)*

25. * COBISS.SI-ID=105085696

200	0␣	**a**XXVIII. strokovni izobraževalni seminar ekonomistov, Bled, 12. in 13. november 1999
532	11	**a**Osemindvajseti *(Запис за материали от конференция, чието заглавие започва с числително. Развитата форма на заглавието е въведена в поле 532.)*

26. * COBISS.SI-ID=56386816

200	0␣	**a**Srednjeveške freske v Sloveniji **h**≠Knj. ≠1 **i**Gorenjska **e**[z uvodno študijo] **f**Janez Höfler **g**fotografije Marjan Smerke **g**[prevod v nemščino Slavko Šerc, prevod v italijanščino Oskar Simčič, Vania Gransinigh] *(Запис за публикация с общо заглавие и наименование на част. Всеки том е номериран и има индивидуално заглавие. Означението „Knj.”не се взема предвид при азбучно подреждане. Следващите сведения за отговорност са въведени в повторени подполета **g**.)*

27. * COBISS.SI-ID=97699584

200	1␣	**a**Plezalni vodnik **i**Kamniške in Savinjske Alpe **i**Jezersko **f**zbrali in uredili Tone Golnar, Davo in Drejc Karničar **g**[skice in] sheme Aleš Dolenc *(Публикация с общо заглавие и наименование на част. Частта има две подчинени заглавия (виж пример 28).)*

28. * COBISS.SI-ID=49411072

200	0␣	**a**Plezalni vodnik **i**Kamniške in Savinjske Alpe **i**Kamniška Bistrica **f**avtorja Tone Golnar in Bojan Pollak **g**skice in sheme Tone Golnar **g**[fotografije Tone Golnar ... et al.] *(Виж пример 27.)*

29. * COBISS.BH-ID=6518022

200	0␣	**a**Alexis ili Traktat o uzaludnoj borbi **f**Marguerite Yourcenar **g**prevela Vojka Smiljanić-Đikić
500	00	**a**Alexis ou Traité du vain combat **m**bos *(Запис за превод на произведение с алтернативно заглавие. Оригиналното заглавие на френски е въведено в поле 500, а езикът на основното заглавие от 200a е въведено в подполе 500m.)*

30. * COBISS.BH-ID=8354055

200	0␣	**a**Čovek koji je ukrao sunce **b**Štampana muzikalija **d**L'homme qui a volé le soleil **f**Vojislav Vučković **g**[urednik Vlastimir Peričić **g**notografija Stjepan Burgolić]
510	1␣	**a**L'homme qui a volé le soleil **z**fre *(Запис за ноти с паралелно заглавие на френски. Паралелното заглавие е въведено в поле 510, за да се осигури допълнително описание. Подполе **b** съдържа общо означение за материал на езика на институцията, създала записа.)*

31. * COBISS.SR-ID=189631751

001	␣␣	**7**ba
200	0␣	**a**Zbornik radova **b**Elektronski izvor **f**XXVIII naučno-stručni skup o održavanju mašina i opreme, Beograd, 25-27.09.2003. **g**[obrada i dizajn Dejan Curović] *(Запис за материали от конференция на CD-ROM. Подполе **b** съдържа общо означение за материал на езика и азбуката на институцията, подготвила записа.)*

32. * COBISS.SR-ID=172019207

001	␣␣	**7**cb
200	1␣	**a**Belgijska umetnost $^{L}_{F}$XIX $^{C}_{R}$ i $^{L}_{F}$XX $^{C}_{R}$ veka **e**iz zbirke Narodnog muzeja u Beogradu **d**$^{L}_{F}$L'art Belge des XIX et XX siecles **e**$^{L}_{F}$de la collection du Musée national de Belgrade **f**[uvodni tekst i katalog Tatjana Bošnjak **g**izbor grafičkih radova i katalog Dragana Kovačević **g**saradnici Jelena Dergenc, Petar Petrović **g**prevod $^{L}_{F}$Marie-Paule Bertrand-Stanković **g**fotografije Nebojša Borić] *(Записът се визуализира на кирилица и това е отбелязано чрез кода, въведен в подполе 0017. На заглавната страница има основно заглавие на кирилица и паралелно заглавие на латиница. В записа данните, които трябва да се визуализират на латиница, са отбелязани със знак $^{L}_{F}$, а данните на кирилица – със знак $^{C}_{R.}$)*

Във формат ISBD елементите изглеждат така:

БЕЛГИЈСКА уметност XIX и XX века : из збирке Народног музеја у Београду = L'art Belge des XIX et XX siecles : de la collection du Musée national de Belgrade / [уводни текст и каталог Татјана Бошњак ; избор графичких радова и каталог Драгана Ковачевић ; сарадници Јелена Дергенц, Петар Петровић ; превод Marie-Paule Bertrand-Stanković ; фотографије Небојша Борић]

 © IZUM, юни 2004, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

33. * COBISS.MK-ID=13687050

001	␣␣	**7**cc
200	0␣	**a**Poezija **d**Poèzi±ja **d**$^{L}_{F}$Poetry **d**$^{L}_{F}$Poesie **f**Jovan Koteski **f**=$^{L}_{F}$Jovan Koteski **g**izbor i pogovor Venko Andonovski **g**[prepevi na angliski jazik Zoran Ančevski, Dragi Mihajlovski, Dejvid Boven, na francuski jazik Ljiljana Uzunovińk, na ruski jazik Tanja Uroševińk **g**likoven urednik Kočo Fidanovski] *(На заглавната страница основното заглавие и първото паралелно заглавие са на кирилица, а останалите паралелни заглавия са на латиница. В записа данните, които трябва да се показват на латиница са отбелязани със знак* $^{L}_{F}$*, а данните на кирилица – със знак* $^{C}_{R}$*. Символът ± се използва за изписване на руската буква* **я** *вместо йа)*

Във формат ISBD елементите изглеждат така:

Поезија = Поэзия = Poetry = Poesie / Јован Котески = Jovan Koteski ; избор и поговор Венко Андоновски ; [препеви на англиски јазик Зоран Анчевски, Драги Михајловски, Дејвид Бовен, на француски јазик Љиљана Узуновиќ, на руски јазик Тања Урошевиќ ; ликовен уредник Кочо Фидановски]

205 СВЕДЕНИЯ ЗА ИЗДАНИЕТО

Полето съдържа сведение за изданието на библиографската единица заедно с допълнителни сведения за изданието и сведения за отговорност, свързана с изданието. То отговаря на Областта на изданието в ISBD.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
205		Сведения за изданието	nr
	a	*Сведение за изданието*	nr
	b	*Допълнително сведение за изданието*	r
	d	*Паралелно сведение за изданието*	r
	f	*Сведение за отговорност, отнасящо се до изданието*	r
	g	*Следващо сведение за отговорност*	r

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

205a Сведение за изданието

Дума, израз или група от символи в стандартизирана форма, идентифициращи библиографската единица като част от издание. Подполето не е повтарящо се и затова допълнителни сведения за изданието се въвеждат в подполе **b.**

205b Допълнително сведение за изданието

Допълнително сведение за издание, т.е. сведение за препечатка (Примери 5, 7, 8, 10, 13, 15, 19) или алтернативно означение на изданието (Примери 6, 14). Повтарящо се за паралелно (Пример 15) или допълнително сведение за изданието. Отговаря на допълнителните сведения за изданието в ISBD.

205d Паралелно сведение за изданието

Сведение за издание на език и/или азбука, различни от тази на сведението за изданието в подполе **a** (Примери 9, 15, 20). Повтарящо се за всяко допълнително паралелно сведение.

205f Сведение за отговорност, отнасящо се до изданието

Първо сведение за отговорност, отнасящо се до изданието. Може да се появи в подполета **a, b** или **d** (Примери 7, 9, 14, 16, 18). Повтарящо се за паралелни сведения за отговорност (Пример 9) и първи сведения за отговорност, отнасящи се до допълнителни сведения за изданието.

205g Следващо сведение за отговорност

Всяко следващо сведение за отговорност, отнасящо се до изданието. Попълва се след подполе **f** (Пример 7). Повтарящо се за следващи допълнителни и паралелни сведения за отговорност за изданието (Пример 16).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Данните в полето се въвеждат във вида и последователността, определени от ISBD. Съответствието между подполетата на поле 205 и елементите от данни в ISBD е показана по-долу:

ПОДПОЛЕ	НАИМЕНОВАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТА	РАЗДЕЛ В ISBD (G)	ПРЕДХОЖДАЩА ПУНКТУАЦИЯ
a	Сведение за изданието	2.1	НОВА ОБЛАСТ
b	Допълнително сведение за изданието	2.4	,
d	Паралелно сведение за изданието	2.2	=
f	Сведение за отговорност за изданието	2.3, 2.5	/
g	Следващо сведение за отговорност за изданието	2.3, 2.5	;

Сведенията за отговорност се въвеждат веднага след сведението за изданието/препечатката или разновидността на изданието, към които то принадлежи. Когато сведението за отговорност се отнася до произведението като цяло, а не само до едно отделно издание или допълнителен тираж, то се въвежда в подполетата **f** или **g**. Понякога сведението за отговорност може да съдържа повече от едно име (Примери 9, 16). Когато сведението, отнасящо се до допълнителен тираж или препечатка е посочено в библиографската единица и няма сведение за издание, сведението за допълнителния тираж се въвежда в подполе **a** (Примери 4, 12).

Паралелни данни:

Паралелни данни в библиографската единица, т.е. данни, повторени на друг език или азбука, се означават в ISBD със знак за равенство „=”. В подполе 205**d** знакът за равенство се генерира автоматично (Примери 9, 15, 20).

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

200 *ЗАГЛАВИЕ И СВЕДЕНИЯ ЗА ОТГОВОРНОСТ*

Сведения за отговорност, отнасящи се до произведението като цяло се въвеждат в поле 200.

305 *ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ИЗДАНИЕТО И БИБЛИОГРАФСКАТА МУ ИСТОРИЯ***

Използва се за забележки, свързани със съдържанието на поле 205.

7XX *БЛОК ЗА ОТГОВОРНОСТ*

Имена в сведението за изданието, които носят отговорност, се въвеждат в блок 7XX.

ПРИМЕРИ

1.

205	␣␣	a16th ed.

2.

205	␣␣	aNew and revised ed.

3.

205	␣␣	aLarge print ed.

4.

205	␣␣	a2nd impression *(В библиографската единица няма сведения за изданието и затова допълнителното сведение за изданието е въведено в подполе a.)*

5.

205	␣␣	a3rd ed. b2nd (corrected) impression *(За заглавието е посочено „Third edition. Second (corrected) impression”.)*

6.

205	␣␣	**a**English full ed. **b**4th international ed. *(Английското пълно издание на УДК е посочено също като „Четвърто международно издание”. Допълнителното сведение за изданието е въведено в подполе b.)*

7.

205	␣␣	**a**2nd ed. **b**reissued **f**with a foreword by Magnus Magnusson **g**extra notes by P. Gardner *(Второто издание на библиографската единица е преиздадено с добавяне на предговор от Magnus Magnusson и бележки от P. Gardner.)*

8.

205	␣␣	**a**4th ed. **f**revised by H. G. Le Mesurier and E. McIntosh **b**reprinted with corrections *(4. изд. е редактирано от H. G. Le Mesurier и E. McIntosh.Издадена е препечатка с поправките.)*

9.

205	␣␣	**a**2nd ed. **f**edited by Larry C. Lewis **d**2e éd. **f**rédigé par Larry C. Lewis *(Паралено сведение за изданието и сведения за отговорност за изданието.)*

10. * COBISS.SI-ID=20472576

205	␣␣	**a**3. izd. **b**2. ponatis *(Запис за втора препечатка на 3. изд. Терминът, означаващ издание, е предаден със съкращение.)*

11. * COBISS.SI-ID=120955136

205	␣␣	**a**Verzija 3.0 *(Запис за електронен ресурс. Термините, свързани с поредността, напр. „версия", също съдържат информация за изданието.)*

12. * COBISS.SI-ID=107835

205	␣␣	**a**2. ponatis *(Когато библиографската единица не съдържа данни, отнасящи се до изданието, информацията за изданието е въведена в подполе **a**.)*

13. * COBISS.SI-ID=113259776

205	␣␣	**a**Slavnostna izd. ob stoletnici umetnikovega rojstva **b**1. natis *(Запис за първата препечатка на юбилейното издание на Dogodek v mestu Gogi. Сведението за изданието е взето от библиографската единица.)*

14. * COBISS.SI-ID=42613249

205	␣␣	**a**Faksimile **b**bibliofilska izd. **f**uredila Marija Hernja Masten *(Алтернативното сведение за изданието е въведено в подполе **b**. Сведението за отговорност, отнасящо се до изданието също е посочено в библиографската единица.)*

15. * COBISS.SI-ID=67822080

205	␣␣	**a**3. prenovljena izd. **b**1. natis **d**3., átdolgozott kiad. **b**1. nyomás *(Библиографска единица с паралелно сведение за изданието и допълнително сведение за изданието на унгарски.)*

Във формат ISBD елементите изглеждат така: 3. prenovljena izd., 1. natis = 3., átdolgozott kiad., 1. nyomás

16. * COBISS.SI-ID=114705152

205	␣␣	**a**Nova, dopolnjena izd. **f**[uredil Stane Mažgon **g**prevod novih besedil Niki Neubauer, Suzana Jeklic **g**izdelava abecednega kazala Boštjan Lovka **g**fotografije na straneh o Sloveniji Peter Skoberne, Stane Klemenc, arhiv ZMK] *(Редакторът на разширеното издание е въведен в подполе **f**. Следващите сведения за отговорност са повторени в подполета **g**. Данните, които не са взети от препоръчания източник са заградени в квадратни скоби.)*

17. * COBISS.BH-ID=935462

205	␣␣	**a**3. ispravljeno i dopunjeno izd. *(Сведението за изданието е взето от библиографската единица. Терминът, означаващ издание, е предаден със съкращение.)*

18. * COBISS.BH-ID=6466054

205	␣␣	**a**Bosansko izd. **f**priredio Mirko Pejanović *(Запис за босненско издание със сведение за отговорност, отнасящо се до изданието.)*

19. * COBISS.SR-ID=100680716

205	␣␣	**a**5. izd. **b**[1. ekavsko] *(Запис за версия на „екавица” на 5.изд. Данните, които не са взети от препоръчания източник, са оградени в квадратни скоби. Терминът, означаващ издание, е предаден със съкращение.)*

20. * COBISS.SR-ID=77388044

001	␣␣	**7**cb
205	␣␣	**a**[2. dopunjeno izd. **d**$^{L}_{F}$2nd supplemented ed.] *(Сведението за изданието е посочено на кирилица и на латиница. Азбуката, на която се изписват данните, е сръбска кирилица. Това е отбелязано в подполе 0017. В записа данните, които трябва да се показват на латиница, се отбелязват (знак* $^{L}_{F}$*).*

Във формат ISBD елементите изглеждат така:

[2. допуњено изд. = 2nd supplemented ed.]

206 КАРТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ – МАТЕМАТИЧЕСКИ ДАННИ

Полето съдържа сведения за мащаб, проекции, координатни системи и равноденствие в картографска единица. Отговаря на Областта на математическите данни в ISBD(CM). Подполето е задължително за картографски материали.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
206		Картографски материали – Математически данни	r
	a	*Математически данни*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

206a Математически данни

Сведения за мащаб, проекция, координатни системи, равноденствия и епохи, включително пунктуацията, предвидена в ISBD.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Полето отговаря на Областта на математически данни ISBD(CM). Полето не е разделено на подполета, тъй като данните от него не се използват за търсене, а само за визуализиране по ISBD. Указания за вида на данните и пунктуацията между тях е посочена в ISBD(CM). В полето се въвежда предвидената пунктуация между отделните данни. Данните в поле 206 трябва да съвпадат с кодираните данни в полетата 120, 122 и 123 (Примери 3, 4, 5, 6, 7).

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

120 *КАРТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ – ОБЩИ СВЕДЕНИЯ*

Полето съдържа кодирани сведения, които се отнасят до проекцията на картата.

122 *ВРЕМЕВИ ПЕРИОД НА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ЕДИНИЦАТА*

Полето съдържа структурирано означение за периода, обхванат от библиографската единица. При

записи, отнасящи се до небесни карти в него се включват сведенията за равноденствие.

123 *КАРТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ - МАЩАБ И КООРДИНАТИ*

Полето съдържа кодирани данни за мащаба и координатите.

ПРИМЕРИ

1.

206	␣␣	**a**Scale 1:250 000. Vertical scale 1:125 000 ; Universal Transverse Mercator proj. (W 124°-W 122°/N 58°-N 57°) *(Релеф с хоризонтален мащаб 1:250 000 и вертикален мащаб 1:125 000 с меркаторова проекция и обхват на територия на Канада между 124 и 122 градуса западна географска дължина и 58 и 57 градуса северна географска ширина.)*

2.

206	␣␣	**a**(RA 16 hr. 30 min. to 19 hr. 30 min./Decl. -16° to -49°; eq. 1950, epoch 1948) *(Пример за звездна карта с ректасцензия от 16 часа и 30 минути до 19 часа и 30 минути, деклинация от -16 до -49 градуса 1 равноденствие 1950, епоха 1948)*

3. * COBISS.SI-ID=292687

120	␣␣	**a**b **b**y **c**y **d**a **d**g **f**aa **e**bi
123	1␣	**a**a **b**25000
200	1␣	**a**Državna topografska karta Republike Slovenije 1:25.000 **b**Kartografsko gradivo
206	␣␣	**a**1:25.000 ; Gauß-Krügerjeva proj. *(Топографска карта на Словения в линеарен мащаб 1:25000 итрансверзална цилиндрична проекция на Гаус-Крюгер. Данните за проекцията в подполе 120e и мащаба в подполе 123b трябва да съответстват на данните в подполе 206a. Ако мащабът е посочен в заглавието, той също трябва да се въведе в поле 206.)*

4. * COBISS.SI-ID=125608704

123	4␣	**a**a **b**4000
206	␣␣	**a[**Ca 1:4.000] *(Когато мащабът не е посочен в публикацията, той може да бъде изчислен от каталогизатора, ограден в квадратни скоби. Стойността 4 на индикатора в поле 123 означава приблизителен мащаб.)*

5. * COBISS.SI-ID=127428608

123	2␣	**a**a b40000 **b**13000 **b**7500
206	␣␣	**a**1:40.000, 1:13.000, 1:7.500 *(Атлас с три различни мащаба. Стойността 2 на индикатора в поле 123 означава няколко мащаба. В поле 123 са въведени стойностите на мащабите.)*

6. * COBISS.SI-ID=79986176

123	2␣	**a**a **b**300000 **b**650000 **b**12500 **b**930000
206	␣␣	**a**[Različna merila] *(Атлас с повече от три различни мащаба.Вместо сведение за мащаба, в поле 206 се въвежда съответен израз на езика на институцията, създаваща*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

		записа. В поле 123 са въведени стойностите на мащабите.)

7. * COBISS.SI-ID=128488192

123	3␣	**a**a **b**27000 **b**36000
206	␣␣	**a**1:27.000-1:36.000 ; Hyperboloid proj. *(Карта с различни мащаби. В полетата 206 и 123 е въведена поредица от мащаби.)*

8. * COBISS.BH-ID=8166918

123	1␣	**a**a **b**1000000
206	␣␣	**a**1:1.000.000 *(Карта в мащаб 1 : 1.000.000. Информацията за мащаба, въведена в подполе 123b трябва да съответства на информацията в подполе 206a.)*

207 ПРОДЪЛЖАВАЩИ РЕСУРСИ - НОМЕРАЦИЯ

Полето съдържа номерация и/или хронологично означение на обхвата на първия и последния брой на продължаващо издание или първата и последната итерация на интегриран ресурс, когато те са известни. То отговаря на Областта на номерация в ISBD(CR).

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
207		Продължаващи ресурси – Номерация	nr
	a	*Година и означение на том*	r

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Структурираност на сведението***
	0	*Структурирано*
	1	*Неструктурирано*

Индикаторът показва дали данните са въведени в структуриран вид.

ПОДПОЛЕТА

207a Година и означение на том

Номерация (означение на година, номер на броя) и/или хронологично означение (година, месец, ден). Повтарящо се, когато започва ново номериране (Примери 4, 11).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Хронологичните означения на датите в това поле не са задължително еднакви с годините на издаване в записа. Годината на излизане на първия брой в поле 207 трябва да бъде една и съща с годината в подполе *100c – Година на публикуване 1,* а може и да се различава от годината в подполе *210d – Година на издаване, разпространение и др.*, например календари (Пример 12), които излизат в текущата година за следващата година (Вж и примерите и указанията в подполета 100**c** и 210**d**).

При продължаващи ресурси, чието публикуване е прекратено, годината на излизане на последния брой в поле 207 трябва да съвпада с годината в подполе *100d – Година на публикуване 2* (Примери 9, 13).

Препоръки за оформянето на това поле се съдържат в ISBD(S).

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

100cd *ОБЩИ ДАННИ, СВЪРЗАНИ С ОБРАБОТКАТА, Година на публикуване 1, Година на публикуване 2*

В подполета **c** и **d** се въвежда годината на публикуване с оглед на кода от подполе 100b (Примери 7, 9, 12, 13, 14).

210 *ИЗДАТЕЛСКИ ДАННИ, СВЕДЕНИЯ ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ДР.*

Подполе 210d съдържа годината на публикуване на библиографската единица в установената форма, независимо от това дали съвпада или не с някоя от датите в поле 207 (Примери 7, 9, 12, 13, 14).

225 *СЕРИЯ*

Когато една библиографска единица е част от серия и има номер в серията (например т.7 от монографична серия), номерът в серията се въвежда в поле 225.

ПРИМЕРИ

1.

207	⌴0	**a**Vol. 1, no. 1 (Jan. 1940)- *(Периодично издание, което все още се издава, е номерирано от т. 1 номер 1 нататък. Броевете са номерирани от януари 1940 г.)*

2.

207	⌴0	**a**Vol. 1, no. 1 (1 Apr. 1946)-vol. 26, no. 195 (10 Oct. 1972) = no. 1-no. 6943 *(Всекидневник, издаван от 1 април 1946 г. до 10 октомври 1972 г. започнал с т. 1, номер 1 и завършил с т. 26, номер 195. Допълнително всеки брой е номериран последователно от 1 до 6943.)*

3.

207	⌴0	**a**Apr. 1978-July 1983 *(Продължаващо издание, публикувано месечно от април 1978 г. до юли 1983г. без номерация за том или брой.)*

4.

207	⌴0	**a**Vol. 1, pt. 1 (June 1845)-vol. 72, pt. 12 (Dec. 1916) an.s. vol. 1, no. 1 (Jan. 1917)- *(Продължаващо издание, започнало да излиза с том 1, част 1 през юни 1845г. и през 1917 г. след том 72, част 12, променяйки формата си започва ново номериране от Нова серия, том 1, номер 1. Всяка поредица е въведена в отделно подполе a.)*

5.

207	⌴0	**a**1951/1- *(Продължаващо издание, започнало да излиза през 1951 г. е номерирано 1951/1 натъмък. Когато числително е част от хронологичното означение, първо винаги се въвежда годината, а след нея номера.)*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

6.

207	␣1	**a**Began in 1963 *(Когато данните не са взети от публикацията, въвеждаме ги в поле 207 в неструктуриран вид. Стойността на индикатора трябва да бъде 1.)*

7. * COBISS.SI-ID=32546

100	␣␣	**b**a **c**1951 **d**9999
207	␣0	**a**Letn. 1 (1951)-
210	␣␣	**d**1951- *(Списание, което продължава да излиза. Публикува се веднъж годишно и томовете имат само номер. Първият том е излязъл пред 1951 г. Данните не са структурирани и това е посочено чрез стойността 0 на индикатора.)*

8. * COBISS.SI-ID=103543040

207	␣0	**a**Št. 1 (sept. 1999)- *(Продължаващо издание, което излиза текущо. Частите са означени само с номера.)*

9. * COBISS.SI-ID=39446528

100	␣␣	**b**b **c**1994 **d**1996
207	␣0	**a**Letn. 1, št. 1 (1994/1995)-letn. 2, št. 26/27 (1995/1996)
210	␣␣	**d**1994-1996 *(Спряло продължаващо издание. Публикуван е по един том на всеки две години и това е посочено в поле 207. В полетата 100 и 210 са въведени първата и последната година на изданието.)*

10. * COBISS.SI-ID=5294409

207	␣0	**a**Letn. 9, št. 12 (maj 2003)- *(Продължаващо издание, което е продължение на друго издание, продължавайки номерацията на предходното.)*

11. * COBISS.SI-ID=32318720

207	␣0	**a**Letn. 1, št. 1 (14. nov. 1992)-letn. 6, št. 36 (7. feb. 1997) **a**n.s., letn. 1, št. 1 (16. feb. 1997)-letn. 1, št. 4 (9. mar. 1997) *(Продължаващо издание започнало да излиза през 1992. През 1997 е променена периодичността на издаване и е започнала нова номерация. Всяка следваща поредица от номера е въведена в ново подполе **a**.)*

12. * COBISS.SI-ID=6733

100	␣␣	**b**a **c**1992 **d**9999
207	␣0	**a**1992-
210	␣␣	**d**1991- *(Календар, започнал да излиза през 1991 г., а данните в него се отнасят до 1992 г. Годината, въведена в подполе100c и поле 207 се отнася за хронологичния период, за който се отнася календара, а годината, въведена в подполе 210d е годината на издаване.)*

13. * COBISS.BH-ID=7567622

100	␣␣	**b**b **c**1994 **d**1994
207	␣0	**a**God. 1, br. 1 (1994)
210	␣␣	**d**1994 *(През 1994 г. е публикувана само една част от продължаващото издание.)*

14. * COBISS.SR-ID=86103303

100	␣␣	**b**c **c**1976 **d**????
207	␣0	**a**God. 1, br. 1 (1976)-
210	␣␣	**d**1976- *(Продължаващо издание, основано през 1976. Няма сведения дали все още излиза.)*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

208 НОТНИ ИЗДАНИЯ

Полето съдържа сведение, което се отнася до определена форма на печатна или ръкописна нотна единица, когато това сведение се съдържа в тях. Това поле съответства на Специфичната област за нотни издания в ISBD(PM).

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
208		Нотни издания	nr
	a	*Специфични данни за нотни издания*	nr
	d	*Паралелни специфични данни за нотни издания*	r

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

208a Специфични данни за нотни издания

Сведение за формата на описваната библиографска единица, взето от заглавната страница.

208d Паралелни специфични данни за нотни издания

Паралелни сведения на различен език и/или азбука, взети от заглавната страница (Примери 2, 3, 6). Повтарящо се за всяко допълнително сведение (Пример 4).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Паралелни данни в библиографската единица, т.е. данни, повторени на друг език или азбука, се означават в ISBD със знак за равенство, последван от интервал. В подполе 208d знакът за равенство се генерира автоматично (Примери 2, 3, 4, 6). Сведенията в поле 208 трябва да съответстват на кодираните данни в поле 125 (Примери 2, 3, 4, 5, 6).

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

125 *ЗВУКОЗАПИСИ И НОТНИ ИЗДАНИЯ*

Полето съдържа кодирани данни за звукозаписи и ноти.

ПРИМЕРИ

1.

208	␣␣	**a**Miniature score

2. * COBISS.SI-ID=109908736

125	␣␣	**a**a **b**y
208	␣␣	**a**Partitura **d**Score *(Запис за музикална партитура, озаглавени „Concertino za piccolo in orkester”, виж пример 3. Сведенията в поле 208 трябва да съответстват на кодираните данни в поле 125.)*

3. * COBISS.SI-ID=114469376

125	␣␣	**a**c **b**y
208	␣␣	**a**Klavirski izvleček **d**Piano reduction *(Запис за ноти за вокалната партия с акомпанимент само от пиано от композиция, озаглавена „Concertino za piccolo in orkester”, виж пример 2.)*

4. * COBISS.SI-ID=10756909

125	␣␣	**a**a **b**y
208	␣␣	**a**Partitura za izvajanje **d**Spielpartitur **d**Performing score *(Запис, съдържащ паралелни сведения за някои данни. Всяко паралелно сведение е въведено в повторено поле **d**.)*

Във формат ISBD елементите изглеждат така:

Partitura za izvajanje = Spielpartitur = Performing score

5. * COBISS.BH-ID=8079879

125	␣␣	**a**c **b**y
208	␣␣	**a**Klavirski izvadak *(Запис за ноти за вокалната партия с акомпанимент само от пиано.)*

6. * COBISS.SR-ID=101187847

001	␣␣	**7**cb
125	␣␣	**a**c **b**a
208	␣␣	**a**Izvod za dva klavira **d**$^{L}_{F}$Reduction pour deux pianos *(Печатното издание е на кирилица и това е отбелязано с кода, въведен в подполе 0017. Специфичната форма на нотите е посочена на заглавната страница на кирилица. Паралелните сведения са на френски и затова са на латиница. В записа данните, които трябва да се показват на латиница са отбелязани (знак $^{L}_{F}$).)*

Във формат ISBD елементите изглеждат така:

Извод за два клавира = Reduction pour deux pianos

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

210 ИЗДАТЕЛСКИ ДАННИ, СВЕДЕНИЯ ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ДР.

Полето съдържа информация за публикуването, разпространението и производството на библиографската единица, включително свързаните с тях години. То съответства на Областта на издаването, разпространението и т.н. в ISBD.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
210		Издателски данни, сведения за разпространение и др.	nr
	a	*Място на издаване, разпространение и др.*	r
	b	*Адрес на издателя, разпространителя и др.*	r
	c	*Наименование на издателя, разпространителя и др.*	r
	d	*Година на издаване, разпространение и др.*	nr
	e	*Място на производство*	r
	f	*Адрес на производителя*	r
	g	*Наименование на производителя*	r
	h	*Година на производство*	r

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

210a Място на издаване, разпространение и др.

Мястото на издаване или разпространение на библиографската единица, във формата, в която е посочено в нея. Когато мястото не е достатъчно известно или е написано грешно или в остаряла форма, може да се добави пояснение в прави скоби според препоръките в ISBD (Примери 2, 3, 16). Повтарящо се за всяко допълнително споменато място (Примери 5, 7, 17, 20, 31) или за мястото на издаване на друг език (Примери 13, 18).

210b Адрес на издателя, производителя и др.

Пълният адрес на издателя или разпространителя. Включва се обикновено, когато издателят не е добре известен (Примери 4, 15). При визуализиране кръглите скоби се генерират автоматично.

210c Наименование на издателя, разпространителя и др.

Наименованието на издателя или разпространителя, може да бъде и в съкратена форма, при условие, че е лесно за идентифициране (Пример 1). След наименованието на разпространителя в квадратни скоби може да се добави изразът „разпространител" или неговото съответствие на друг език (Примери 5, 20).

210d Година на издаване, разпространение и др.

Годината или приблизителната година на издаване (Пример 18), годината на получаване на авторски права (Примери 7, 26, 29) или годината на производство (Пример 11). Допуска се и посочването на начална година (Пример 6) или на начална и крайна година на публикуване (Пример 10, 24, 30).

210e Място на производство

Мястото на производство на библиографската единица, напр. мястото на отпечатване на публикация (Пример 9, 20, 32). Когато мястото не е достатъчно известно или е написано грешно, може да се добави пояснение в прави скоби според препоръките в ISBD.

210f Адрес на производителя

Пълният адрес на производителя. Включва се обикновено, когато производителят не е добре известен (Пример 22).

210g Наименование на производителя

Наименованието на производителя (напр. печатар), което може да бъде и в съкратена форма (Примери 9, 18, 30, 33).

210h Година на производство

Годината на производство на библиографска единица, когато е използвана като допълнение към годината на публикуване (Примери 12, 18).

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Данните в подполето се въвеждат във формата и последователността, определени в ISBD. При визуализиране пунктуацията между подполетата се генерира автоматично, освен при подполетата с паралелни данни. Цялото сведение за производство се поставя в кръгли скоби. Съответствието между подполетата и елементите от данни в ISBD е показано по-долу:

ПОДПОЛЕ	НАИМЕНОВАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТА	РАЗДЕЛ В ISBD(G)	ПРЕДХОЖДАЩА ПУНКТУАЦИЯ
a	Място на издаване, разпространение и др.	4.1	Нова област
a повторено	Следващо място на издаване, разпространение и др.	4.1	;
c	Наименование на издателя, разпространителя и др.	4.2	:
d	Година на издаване, разпространение и др.	4.4	,
e	Място на производство	4.5	(
e повторено	Място на производство	4.5	;
g	Наименование на производителя	4.6	:
h	Година на производство	4.7	,)

Паралелни данни

Паралелни данни в библиографската единица, т.е. данни, повторени на друг език или азбука, се означават в ISBD със знак за равенство „=”. Отделни паралелни данни се въвеждат в съответното повтарящо се поле, като преди тях се въвежда знак за равенство и разстояние „=” (Пример 19). При група от паралелни данни, най-напред се въвеждат данните на един език, а след това на другия език и/или азбука (Примери 13, 18, 34).

Съдържание на подполетата

Когато мястото или наименованието на издателя са неизвестни, в подполета **a** или **c** се въвеждат в прави скоби съкращенията [S.l.] (sine loco) и [s.n.] (sine nomine) (Примери 3, 9, 11, 21) или техните съответствия на нелатински азбуки (на български - Б.м. и Б.и.) (Пример 32). Когато се въвежда повече от един издател, наименованието на всеки от тях се попълва в повтарящо се подполе **c**, предхождано от повторено подполе **a**, в което се нанася съответното място на издаване (Примери 5, 12, 20, 31). Когато се въвежда само един от издателите и едно място на издаване, разпространение и др. Пропуснатата информация се означава с „etc.” (Примери 10, 29) или с неговото съответствие на нелатински азбуки (на български – „и др.”) в прави скоби (Пример 33).

Години

Сведението за годината на издаване е задължително. Ако годината на публикуване е неизвестна, в подполе **d** се посочва годината на получаване на авторското право или годината на производство със съответното пояснение (Примери 11, 29). Когато тези данни не са известни, в прави скоби се въвежда приблизителната година на издаване (Пример 18).

Годината на получаване на авторското право може да бъде въведена в допълнение към годината на публикуване. Двете се въвеждат в едно и също подполе **d**, разделени със запетайка (Пример 26). Когато към годината от подполе **d** в допълнение се въвежда годината на производство, тя се въвежда в подполе **h** (Пример 12). В подполе **d** или **h** може да се въвеждат начална и крайна година (Пример 10, 24, 30).

Когато единицата е в повече от един том или част, публикувани в повече от една година (в

подполе 100b кодът е „g”**)**, а в подполе **d** с остри скоби „< >” се означава, че данните са временни (Пример 24). Временните данни се променят при излизането на всеки следващ том или част. След публикуването на последния том или част острите скоби се премахват. Сведението в подполе 210d трябва да съответства на сведението в подполе *100c – Година на публикуване 1,* съответно *100d – Година на публикуване 2,* както и на сведението за броя на томовете/частите в подполе *215a Специфично означение за материал* (Примери 24, 25).

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

100cd *ОБЩИ ДАННИ, СВЪРЗАНИ С ОБРАБОТКАТА. Година на публикуване 1, Година на публикуване 2*

Подполетата **c** и **d** съдържат години на издаване, които съответстват на кода в подполе 100**b** (Примери 16, 18, 24, 25, 26, 27, 29, 30)

102 *СТРАНА НА ПУБЛИКУВАНЕ ИЛИ НА ПРОИЗВОДСТВО*

Полето съдържа код за една или повече страни, в които е публикувана или произведена библиографската единица. (Примери 17, 29, 33).

205 *СВЕДЕНИЯ ЗА ИЗДАНИЕТО*

Полето съдържа сведения за изданието. Годината на отпечатване за препечатка може да бъде включена в сведението за издание или разновидност на изданието.

620 *МЯСТО НА ИЗДАВАНЕ КАТО ТОЧКА ЗА ДОСТЪП*

В това поле се въвежда мястото на издаване, производство и др., ако се прецени, че то трябва да е точка за достъп (Пример 28).

ПРИМЕРИ

1.

210	␣␣	**a**[Cambridge, Mass.] **c**Harvard Univ. P. **d**1981 *(Мястото на издаване не е на основния източник на информация и затова е заградено в прави скоби. Библиографската агенция допуска съкращения в наименованието на издателя.)*

2.

210	␣␣	**a**Brampton [Cumbria] **c**L.Y.T.C. **d**[1978 or 1979] *(Добавено е наименованието на по-голямата административна единица (графство), тъй като мястото на отпечатване не е достатъчно известно. Годината не е сигурна.)*

3.

210	␣␣	**a**Nottigham [i.e. Nottingham] **c**[s. n.] **d**1966 **g**Sherwood Printers *(Наименованието на мястото е сгрешено или със стар правопис. Името на издателя е неизвестно. Сведенията за издателя са задължителни и ако не е известен се въвежда „[s.n.]” или неговото съответствие на нелатинска азбука (на български - Б.и).)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

4.

210	␣␣	**a**London **b(**52, St. George's Avenue, N7) **c**St. George's Church **d**[1975] *(Адресът на издателя е добавен от агенцията, създаваща записа. Годината не е взета от основния източник на информация и затова е поставена в квадратни скоби.)*

5.

210	␣␣	**a**Colorado Springs **c**Myles **a**London **c**Houseman [distributor] **d**1980 *(Библиографската единица е издадена от две издателства. В подполе **c** е добавено сведение за ролята на разпространителя в прави скоби.)*

6.

210	␣␣	**a**London **c**Macmillan for the Linnean Society **d**1964- *(Библиографската единица излиза в продължение на повече от една година и затова е въведена първата година с тире.)*

7.

210	␣␣	**a**London **a**Boston **c**Butterworth **d**cop. 1982 *(Повтореното подполе за място на издаване се отнася за същия издател. Годината е тази на получаването на авторското право и е означена като такава.)*

8.

210	␣␣	**a**Ipswich **c**Boydell P. **a**Bungay **c**Waveney Publications **d**1976 *(Библиографската единица има повече от един издател.)*

9.

210	␣␣	**a**[S. l. **c**s. n.] **d**1974 **e**Manchester **g**Unity Press *(Библиографската единица съдържа само името на печатаря. Добавени са S.l. и s.n., тъй като другите данни не са известни.)*

10.

210	␣␣	**a**London [etc.] **c**O.U.P. **d**1978-1981 *(Когато се въвежда само първото място на издаване, пропуснатите данни се означават с [etc.] или с неговото съответствие на нелатинска азбука (на български – „и др.”) . Библиографската единица е била публикувана в отделни томове в продължение на период от време, по-дълъг от една година..)*

11.

210	␣␣	**a**Bombay **c**[s. n.] **d**1980 printing *(Вместо годината на издаване е посочена годината на отпечатване. Тя е въведена в подполе **d** със съответното обяснение.)*

12.

210	␣␣	**a**Geneva **c**WHO **a**London **c**distributed by H.M.S.O. **d**1970 **h**1973 printing *(Когато в библиографската единица е посочена функцията на разпространителя, сведението се въвежда като цяло. Ако годината на издаване е различна от годината на отпечатване, тя се въвежда в подполе **h**, заедно със съответното обяснение.)*

13.

210	␣␣	**a**Bern **c**Bundeskanzlei **a**= Berne **c**Chancellerie fédérale **d**1974 *(Наименованието на издателя и мястото на публикуване са на повече от един език. Пред паралелните данни се въвежда знак за равенство, последван от разстояние „=”.)*

14.

210	␣␣	**a**A Paris **c**Chez l'auteur **d**Avec Privilège du Roy, 1700 *(В библиографската единица е отбелязана годината на постъпване на задължителния екземпляр във Френската кралска библиотека.)*

15. * COBISS.SI-ID=122673408

210	␣␣	**a**Jesenice **b**Tavčarjeva 1b, 4270 Jesenice **c**Žetev **d**2003 *(В библиографската единица е посочен и адресът на издателя, който при визуализация се изписва заграден в кръгли скоби.)*

16. * COBISS.SI-ID=72281088

100	␣␣	**b**d **c**1966
210	␣␣	**a**University Park (Pa.) **c**Pennsylvania State University, Department of Slavic Languages **d**1966 *Мястото на издаване не е широко известно и затова е добавено наименованието на щата. Информацията е взета от препоръчания източник и е заградена в кръгли скоби. Когато издателят е посочен заедно с висшестояща институция, данните се въвеждат така, както са изписани в библиографската единица. Годината в подполе 210d трябва да съответства на годината, въведена в подполе 100c.)*

17. * COBISS.SI-ID=40223232

102	␣␣	**a**fra **a**gbr **a**usa
210	␣␣	**a**Paris **a**Londres **a**New York **c**Gordon & Breach **d**1974 *(В библиографската единица са посочени три места на издаване. Данните в подполетата трябва да съответстват на кодираните данни, въведени в поле 102.)*

18. * COBISS.SI-ID=104812800

100	␣␣	**b**f **c**1999 **d**2000
210	␣␣	**a**Piran **c**Pomorski muzej „Sergej Mašera” **a**= Pirano **c**Museo del mare „Sergej Mašera” **d**[1999?] **e**Ljubljana **g**„Jože Moškrič” **h**2000 *(Годината на издаване не е сигурна. В подполе 100c е въведена най-ранната възможна година на издаване, а в подполе 100d – най-късната. Собственото име, използвано като част от наименованието на издателя или производителя се въвежда изцяло, оградено в кавички. Мястото на издаване и наименованието на издателя са въведени на два различни езика. Пред паралелните данни е въведен знак за равенство, последван от разстояние „=”.)*

Във формат ISBD описанието изглежда така:

Piran : Pomorski muzej „Sergej Mašera” = Pirano : Museo del mare „Sergej Mašera”, [1999?] (Ljubljana : „Jože Moškrič”, 2000)

19. * COBISS.SI-ID=118477056

210	␣␣	**a**Ljubljana **c**Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije **c**= Anstalt zum Schutz des Kulturerbes von Slowenien **c**= Institute for the Protection of Cultural Heritage of Slovenia **d**2002 **e**[Ljubljana] **g**Pleško *(Наименованието на издателя е посочено на три езика. Пред паралелните данни е въведен знак за равенство, последван от разстояние „=”. Мястото на издаване не е посочено в препоръчания източник на информация и е оградено в квадратни скоби.)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

Във формат ISBD описанието изглежда така:

Ljubljana : Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije = Anstalt zum Schutz des Kulturerbes von Slowenien = Institute for the Protection of Cultural Heritage of Slovenia, 2002 ([Ljubljana] : Pleško)

20. * COBISS.SI-ID=110950400

210	␣␣	**a**Ljubljana **c**Planinska zveza Slovenije **a**[Radovljica] **c**Didakta [distributer] **d**2001 **e**Ljubljana **g**Euroadria *(В библиографската единица са посочени издател и разпространител. Функцията на разпространителя е въведена в подполе c, оградена в квадратни скоби.)*

21. * COBISS.SI-ID=768259

210	␣␣	**a**[S. l. **c**s. n.] **d**1951 *(В библиографската единица няма информация за мястото на издаване и наименованието на издателя. Съкращенията „S. l.” и „s. n.” са оградени в квадратни скоби.)*

22. * COBISS.SI-ID=33230080

210	␣␣	**a**Ljubljana **c**samozal. **d**1993 **e**Ljubljana **f**Kadilnikova 8 **g**Eurota *(В библиографската единица е посочено „Samozaložba” и този термин е въведен съкратен в подполе c. В библиографската единица е посочен и адресът на производителя.)*

23. * COBISS.SI-ID=118533120

210	␣␣	**a**Ljubljana **c**[Š. Virant] **d**2002 *(Авторите на дипломни работи, докторски дисертации и др.се приемат за издатели – физически лица. Личното име е съкратено и оградено с квадратни скоби.)*

24. * COBISS.SI-ID=1762305

100	␣␣	**b**g **c**1971 **d**1997
210	␣␣	**a**Ljubljana **c**Slovenska akademija znanosti in umetnosti **d**l971-<1997>
215	␣␣	**a**Zv. <1-2> **d**24 cm *(Отделни части на монографична публикация са издадени през период, по-дълъг от година. Публикацията продължава да излиза и годината на публикуване 2 в подполе 210d е оградена в остри скоби. След публикуването на последния том/част, скобите се заличават. Годините в подполе 210d трябва да съответстват на годините в подполетата 100c и d.)*

25. * COBISS.SI-ID=97723392

100	␣␣	**b**g **c**2001 **d**9999
210	␣␣	**a**Ljubljana **c**Družina **d**2001-
215	␣␣	**a**Zv. <1-> **c**ilustr. **d**24 cm *(Издаден е само първият том на издание, което е предвидено да излиза през период по-дълъг от година. В подполе 210d е въведена година, последвана от тире. Годината трябва да съответства на годината от подполе 100c. В подполе 100d е въведено „9999”.)*

26. * COBISS.SI-ID=105404160

100	␣␣	**b**h **c**2000 **d**1999
210	␣␣	**a**Ljubljana **c**Društvo slovenskih skladateljev **d**2000, cop. 1999 **e**Šmarje Sap **g**Mišmaš *(Когато в библиографската единица са посочени година на издаване и година на придобиване на авторско право, на първо място се въвежда годината на издаване, а след нея годината на придобиване на авторско право със съответното обяснение.)*

27. * COBISS.SI-ID=43253504

100	␣␣	**b**e **c**1994 **d**1584
210	␣␣	**a**Ljubljana **c**Mladinska knjiga **d**1994 **e**Ljubljana **g**"Jože Moškrič"
324	␣␣	**a**Izv. izd.: Wittemberg, 1584 *(При каталогизиране на факсимилно издание в поле 210 е въведена неговата година на издаване, а не годината на издаване на оригиналното издание. Данните в подполе 210d трябва да съответстват на данните, въведени в подполе 100c. Годината на публикуване на оригинала е въведена в подполе 100d.)*

28. * COBISS.SI-ID=36738560

210	␣␣	**a**Labaci **c**impensis Michaelis Promberger **d**1773 **e**Labaci **g**literis Egerianis
620	␣␣	**d**Ljubljana *(В библиографската единица мястото на издаване е изписано в старинна форма. За да се предостави достъп до информацията чрез мястото на издаване, то трябва да се въведе в подполе 620d.)*

29. * COBISS.BH-ID=10456070

100	␣␣	**b**h **c**1992
102	␣␣	**a**usa
210	␣␣	**a**Berkeley [etc.] **c**University of California Press **d**cop. 1992 *(Когато в библиографската единица са посочени повече от три места на издаване, се въвежда само първото и се добавя съкращението „[etc.]” или с неговото съответствие на нелатинска азбука (на български – „и др.”) . Кодираните данни в поле 102 се отнасят само до мястото, въведено в подполе 210a.)*

30. * COBISS.BH-ID=1672998

100	␣␣	**b**g **c**1952 **d**1955
210	␣␣	**a**Sarajevo **c**Svjetlost **d**1952-1955 **e**Sarajevo **g**"Veselin Masleša" *(Завършено многотомно издание, чиито томове са публикувани за период по-дълъг от една година. Данните в подполе 210d трябва да съответстват на данните, въведени в поле 100. Личното име, използвано като част от наименованието на производителя е въведено изцяло, заградено в кавички.)*

31. * COBISS.SR-ID=189206279

210	␣␣	**a**Novi Sad **c**Zmaj **c**Atlantis **a**Podgorica **c**Zavod za udžbenike i nastavna sredstva **d**2002 **e**Subotica **g**Birografika *(Библиографската единица е издадена от трима издатели, чиито издателства се намират на две различни места.)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

32. * COBISS.SR-ID=13854215

001	␣␣	**7**cb
210	␣␣	**a**Beograd **c**[b. i.] **d**1921 **e**Beograd **g**"Vuk Karadžić" *(Записът се визуализира на сръбска кирилица и това е отбелязано чрез кода, въведен в подполе 0017. Когато на библиографската единица няма информация за издател, в подполе с се въвежда съкращението „[b. i.]”)*

33. * COBISS.MK-ID=17430538

001	␣␣	**7**cc
102	␣␣	**a**mkd
210	␣␣	**a**Skopje [i dr.] **c**Prosvetno delo [i dr.] **d**1988 **e**Bjelovar **g**Prosveta *(Записът се визуализира на македонска кирилица и това е отбелязано чрез кода, въведен в подполе 0017. Когато в библиографската единица са посочени повече от три места на издаване или наименования на издател се въвежда само първото, последвано от съкращението „[i dr.]”.)*

34. * COBISS.MK-ID=8096266

001	␣␣	**7**cc
210	␣␣	**a**Struga **c**Struški večeri na poezijata **c**=$^{L}{}_{F}$Soirées poétiques de Struga **d**1981 **e**Kumanovo **g**Prosveta *(Записът се визуализира на македонска кирилица и това е отбелязано чрез кода, въведен в подполе 0017. Наименованието на издателя е посочено на два езика с различни азбуки. Пред паралелните данни е въведен знак за равенство, последван от разстояние „=”. В записа данните, които трябва да се изписват на латиница се маркират (знак $^{L}{}_{F}$).)*

Във формат ISBD описанието изглежда така:

Струга : Струшки вечери на поезијата = Soirées poétiques de Struga, 1981 (Куманово : Просвета)

211 ПЛАНИРАНА ДАТА НА ИЗДАВАНЕ

Полето съдържа планирана дата на издаване на библиографска единица. То се използва за записи за CIP (Каталогизация в публикацията) и за подобни записи, създадени на основата на информация, осигурена от издателя, преди излизането на публикацията.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
211		Планирана дата на издаване	nr
	a	*Дата*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

211a Дата

Датата се записва във вида ГГГГММДД. ГГГГ означава годината, ММ – месеца и ДД – деня. Когато ден или месец и ден са неизвестни, тези позиции остават празни.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Когато в записа има поле 211, в подполе 001a трябва да се въведе код „p” или „i”.

Полето е временно и когато записът се допълни, то се изтрива (Примери 1, 2)

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

001a *ИДЕНТИФИКАТОР НА ЗАПИСА, Статус на записа*

Подполето 001**a** съдържа код, означаващ работния статус на записа.

210d *ИЗДАТЕЛСКИ ДАННИ, СВЕДЕНИЯ ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ДР., Година на издаване, разпространение и др.*

Подполе 210**d** съдържа годината на издаване, разпространение и др.

ПРИМЕРИ

1.

001	␣␣	**a**p
210	␣␣	**a**London **c**Faber **d**1999
211	␣␣	**a**199911␣␣
		(Първоначален CIP запис за произведение, предвидено за публикуване през ноември 1999 г.)
001	␣␣	**a**n
210	␣␣	**a**London **c**Faber **d**1999
		(След публикуване на произведението записът е допълнен и поле 211 е заличено.)

2.

001	␣␣	**a**p
210	␣␣	**a**New York **c**Macmillian **d**1999
211	␣␣	**a**199912␣␣
		(Първоначален запис за произведение, предвидено за издаване през декември 1999.)
001	␣␣	**a**n
210	␣␣	**a**New York **c**Macmillian **d**2000
		(Допълнен запис за същото произведение. Издаването е забавено до 2000 г.)

3. *

001	␣␣	**a**p
210	␣␣	**a**Ljubljana **c**Kres **d**2003
211	␣␣	**a**200312␣␣
		(Запис за CIP за публикация, която е била предвидена за издаване през декември 2003 г. След излизането й записът е допълнен и поле 211 е заличено.)

 © IZUM, юни 2004, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

215 ФИЗИЧЕСКО ОПИСАНИЕ

Полето съдържа информация за физическата характеристика на библиографската единица. Това поле съответства на Областта на физическата характеристика в ISBD. При описание на съставни части полето съдържа физическата характеристика на съставната част и данни към коя основна библиографска единица принадлежи.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
215		Физическо описание	r
	a	*Специфично означение за материал*	nr
	c	*Други физически данни*	nr
	d	*Размери*	nr
	e	*Придружителен материал*	r
	f	*Приложение***	nr
	g	*Номерация – трето ниво**	nr
	i	*Номерация – второ ниво**	nr
	h	*Номерация – първо ниво**	nr
	k	*Хронология**	nr
	o	*Алтернативна пагинация**	nr
	p	*Алтернативна номерация – трето ниво**	nr
	q	*Алтернативна номерация – второ ниво**	nr
	r	*Алтернативна номерация – първо ниво**	nr
	s	*Алтернативна хронология**	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

215a Специфично означение за материал

Вид на материала и/или сведения за броя на съставните части (Примери 16, 22–32). При еднотомни печатни монографични публикации се въвежда само броят на страниците (Примери 1, 2, 5, 17, 33).

При описание на съставни части се въвеждат номерата на първата и последната страница (Примери 35–38) или специфичната характеристика на материала. (Пример 47).

215c Други физически данни

Физически данни за библиографска единица, извън тези които са посочени в това поле или в полетата на забележките, напр., подробности за наличие на илюстративен материал, цвят или звук и др. (Примери 11, 17, 28, 29, 31, 42).

215d Размери

Размери на библиографска единица (Примери 16 19, 22, 30) и/или размери, които са от значение, когато за ползването на библиографската единица е необходимо устройство (Пример 8). За старопечатни книги тук се въвежда библиографският формат (Пример 15).

215e Придружителен материал

Кратко описание на материал, който придружава описваната библиографска единица и е предназначен да бъде използван заедно с нея (Примери 1, 4, 17, 22, 25, 26, 32, 33). Повтарящо се за различни придружителни материали (Пример 18). В това подполе се въвеждат данни за най-значимите и най-големите приложения. Приложение, за което е необходимо по-подробно библиографско описание се описва в поле 421 – Приложение.

215f Приложение**

Подполето е използвно до 1991 за приложения към съставни части.

215g Номерация – трето ниво*

Третото ниво на номерация при описване на съставни части, когато има повече от две нива на номерация (Пример 51)

215i Номерация – второ ниво*

Второто ниво на номерация при описване на съставни части, обикновено годишнина (Примери 35, 37).

215h Номерация – първо ниво*

Първо ниво на номерация при описване на съставни части, обикновено брой (Примери 35, 36, 37, 39, 43, 44, 47, 48, 49).

 © IZUM април 2012, Прев. на англ.: май 2012, Прев. на бълг.: окт. 2012

215k Хронология*

Година, съответно дата на издаване при описване на съставни части (Примери 35, 36, 37, 41, 44, 48, 49).

215o Алтернативна пагинация*

Алтернативни първа и последна страница при описание на съставни части (Пример 37).

Подполета 215**opqrs** се попълват само когато съставната част е публикувана в продължаващо издание, което е подсерия или е приложение на продължаващо издание (попълнено е подполе 011**s**).

215p Алтернативна пагинация – трето ниво*

Трето ниво на номерация при описване на съставни части с повече от две нива на номерация.

215q Алтернативна пагинация – второ ниво*

Второ ниво на номерация при описване на съставни части, обикновено годишнина (Примери 38, 40).

215r Алтернативна пагинация – първо ниво*

Първо ниво на номерация п при описване на съставни части, обикновено брой (Примери 37, 38, 40).

215s Алтернативна хронология*

Година, съответно дата на издаване при описване на съставни части (Примери 37, 38, 40).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

В подполета 215acde се въвеждат данни за физическите характеристики на библиографската единица (Примери 1–34). Полето се повтаря, когато при мултимедиен комплект физическата характеристика на всяка съставна част се посочва отделно (Примери 14, 32). Според ISBD данните от повтореното поле 215 се изписват едно под друго след един знак разстояние.

Пунктуацията, която разграничава отделните подполета не се въвежда, но в рамките на подполтата се въвежда всяка пунктуация (Примери 4, 16, 22, 26, 27). Допълнителна информация за съдържанието на данните в това поле се съдържа в съответните ISBD. По-долу е показано съответствието между подполетата и елементите на ISBD:

ПОДПОЛЕ	НАИМЕНОВАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТА	РАЗДЕЛ В ISBD(G)	ПРЕДХОЖДАЩА ПУНКТУАЦИЯ
a	Специфично означение за материал	5.1	Нова област
c	Други физически данни	5.2	:
d	Размери	5.3	;
e	Придружителен материал	5.4	+

Когато библиографската единица е в повече броеве/части, излизащи в продължение на повече от една година (в подполе 100**b** кодът е **g**), в подполе 215**a** в остри скоби „< >” се означава, че данните са временни (Примери 20, 21). След излизане на първия брой/част, той се въвежда в острите скоби, последван от тире. При повече от един брой/част в острите скоби се въвежда първият и последният получен до момента брой/част, които се отделят с тире. Временните данни се подменят при излизането на всеки следващ брой/част. След публикуването на последния брой/част острите скоби се премахват и се нанася общият брой на броевете/частите.

Физическа характеристика на съставната част и данни към коя основна библиографска единица принадлежи

При физическата характеристика на съставните части в поле 215, наред с физическото описание на съставната част се нанасят и данни за основната библиографска единица, към която тя принадлежи (Примери 35–50).

Задължително е попълването на подполе 215**a**, в което се въвеждат страници или специфичен вид на материала (Пример 47). Полето се повтаря, когато се описва съставна част в две или три части, продължаваща в два или три броя (Примери 39, 40). При съставни части, които са публикувани в повече от три продължения подполе 215**a** не се попълва (Пример 41).

Въвеждането на данни за принадлежност към основна библиографска единица (подполета 215**agihkopqrs**) зависи от вида на основната единица:

1. за съставна част на монографична публикация (книжен и некнижен материал), която е излязла в един брой/част, се попълва само подполе 215a (Примери 42, 50).
2. за съставна част на монографична публикация (книжен и некнижен материал), която е излизала в повече от един брой/част, се попълват подполета 215agih (Примери 43, 44, 47). Когато основната единица излиза в продължение на повече от една година, попълва се и подполе 215k, в което въвеждаме годината на публикуване на тома/частта (Пример 44).
3. за съставна част на продължаващо издание се попълват подполета 215agihk (Примери 35, 36, 39, 41, 45, 48, 49).
4. за съставна част на продължаващо издание, което е подсерия или е включено като приложение на друго продължаващо издание наред с подполета 215agihk се попълват и подполетата 215opqrs с данни за алтернативна пагинация, номерация и хронология (Примери 37, 38, 40). Данните в подполета 215agihk трябва да съответстват на данните за публикацията, чийто ISSN е въведен в подполе 011a. Алтернативните данни в подполета 215opqrs трябва да съответстват на данните за публикацията, чийто ISSN е въведен в подполе 011s.

Според ISBD принадлежността на съставната част (подполета 215**agihkopqrs**) се изписва при идентификацията на основната библиографска единица, а другите физически данни и размери (подполета 215**cd**) при основното описание на съставната част (Примери 35, 39, 42).

Групата на алтернативните данни се означава със знака за равенство, който се поставя пред нея. В

тази група са включени и заглавието и ISSN (Примери 37, 38, 40).

Повече указания са дадени в публикацията *Guidelines for the application of the ISBDs to the description of Component Parts* (Ръководство за прилагане на ISBD при описанието на съставни части) и в съответните ISBD.

ПОДПОЛЕ	НАИМЕНОВАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТА	ПРЕДХОЖДАЩА ПУНКТУАЦИЯ
a	Специфично означение за материал	Нова област или ,
g	Номерация – трето ниво*	Нова област
i	Номерация – второ ниво*	Нова област или ,
h	Номерация – първо ниво*	Нова област или ,
k	Хронология*	(
o	Алтернативна пагинация*	,
p	Алтернативна номерация – трето ниво*	Нова област
q	Алтернативна номерация – второ ниво*	Нова област или ,
r	Алтернативна номерация – първо ниво*	Нова област или ,
s	Алтернативна хронология*	(

Означението за номерацията се поставя между символите NSL/NSE „≠”, за да не се взема предвид при сортиране и търсене (Примери 35, 37, 43, 46, 48, 49).

Връзка между основната библиографска единица и съставната част

При съставна част на продължаващо издание, връзката се осъществява чрез подполе 011**a** (Примери 35, 36, 39, 45, 46, 48, 49).

При съставната част, която е подсерия или приложение на продължаващо издание, връзката се осъществява чрез подполета 011**a** и 011**s** (Примери 37, 38, 40).

При съставна част на монографична публикация (книжен и некнижен материал), връзката се осъществява чрез подполе 464l, в което се въвежда идентификационния номер на записа за основната библиографска единица (Примери 41, 43, 44, 45, 47, 50)

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

011a *ISSN, ISSN за статия*

В записа за съставната част подполето съдържа ISSN на основната библиографска единица.

011s *ISSN, ISSN на серията / подсерията / приложението*

В записа за съставната част подполето съдържа ISSN на серията, подсерията или приложението.

4641 *СЪСТАВНА ЧАСТ НА МОНОГРАФИЯ. Идентификационен номер*

В записа за съставната част подполето съдържа идентификационния номер на основната библиографска единица

105a *ТЕКСТ – МОНОГРАФИЯ, Кодове за илюстрации*

Кодираните данни за вида на илюстрациите в подполе 105a трябва да съответстват на данните в подполе 215c (Примери 16, 17, 20, 32, 33).

106 *ТЕКСТ - ФИЗИЧЕСКО ОПИСАНИЕ*

(Пример 24)

115 *ВИДЕОМАТЕРИАЛИ*

(Примери 27, 28, 32)

116 *ГРАФИЧНИ МАТЕРИАЛИ*

(Примери 30, 32)

117 *ТРИИЗМЕРНИ АРТЕФАКТИ И ПРЕДМЕТИ*

(Пример 31)

120 *КАРТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ – ОБЩИ СВЕДЕНИЯ*

(Примери 22, 23, 32)

121 *КАРТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ: ФИЗИЧЕСКО ОПИСАНИЕ*

(Примери 22, 23, 32)

124 *КАРТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ: СПЕЦИФИЧНО ОЗНАЧЕНИЕ ЗА МАТЕРИАЛА*

(Примери 22, 23, 32)

125 *ЗВУКОЗАПИСИ И НОТНИ ИЗДАНИЯ*

(Пример 25)

126 *ЗВУКОЗАПИСИ: ФИЗИЧЕСКО ОПИСАНИЕ*

(Примери 29, 32, 47)

130 *МИКРОФОРМИ: ФИЗИЧЕСКО ОПИСАНИЕ*

(Пример 24)

135 *ЕЛЕКТРОННИ РЕСУРСИ*

(Примери 26, 34, 46)

140 *СТАРОПЕЧАТНИ ИЗДАНИЯ (ОБЩО)*

ПРИМЕРИ

1.

215	␣␣	**a**264 p., 24 leaves of plates **c**ill., 17 facs. **d**21 cm **e**1map *(Публикация с илюстрации, факсимилета, 264 страници и 24 листа приложения. Придружителният материал е географска карта. Височната е измерена от гърба на книгата.)*

2.

215	␣␣	**a**x, 32, 73 p., [1] leaf of plates cmaps **d**21 cm *(Публикацията съдържа географски карти, има три различни пагинации и приложение от един непагиниран лист.)*

3.

215	␣␣	**a**1 folder (6 p.) **c**maps, plans, charts, portraits **d**21 x 30 cm *(Папка с географски карти, графични материали и портрети. Когато ширината на библиографската единица е по-голяма от височината се въвеждат и двата размера.)*

4.

215	␣␣	**a**3 vol. (49, 37, 18 p.) **c**ill., col. maps **d**22 cm **e**sound disk (16 min) : 33 1/3 rpm., mono., 17.5 cm *(Публикацията е в три тома. Страниците на отделните томове се въвеждат в кръгли скоби след броя на томовете. Томовете съдържат илюстрации и цветни географски карти. Съпроводителният материал е грамофонна плоча, която се описва според препоръките на ISBD(NBM).*

5.

215	␣␣	**a**35 S. **c**16 graph. Darst. **d**24 cm *(Описание на библиографска единица с графики на немски език.)*

6.

215	␣␣	**a**1 map **c**both sides, col. **d**41 x 84 cm, folded to 22 x 10 cm *(Двустранно отпечатана цветна географска карта. Размерите на сгънатата географска карта са посочени след размерите на картата в разгънато състояние.)*

7.

215	␣␣	**a**1 globe **c**col., mounted on metal stand **d**31 cm in diam. *(Цветен глобус с диаметър 31 см, прикрепен към метална стойка.)*

8.

215	␣␣	**a**1 film reel (20 min., 570 m) **c**nitrate, b&w, si. **d**16 mm *(Библиографската единица е 16 милиметров чернобял, ням филм. Филмовата лента е на нитратна основа и е дълга 570 м.)*

9.

215	␣␣	**a**1 videocassette (U-matic) (30 min.) **c**col., sd. *(Библиографската единица е цветна видеокасета в U-matic формат, със звук и трае 30 минути.)*

10.

215	␣␣	**a**1 sound reel (100 min.) **c**19 cm/s., 4 track, adjacent (*Библиографската единица е четирипистова звукова лента, с продължителност на просвирване 100 минути със скорост 19 см/с. Посочена е и конфигурацията на пистите.)*

11.

215	␣␣	**a**1 sound reel (50 min.) **c**38 cm/s., 2 track, stereo, Dolby processed *(Библиографската единица е двупистова стерео лента с продължителност на просвирване 38 см/с. Използвана е система Dolby за редукция на шум.)*

12.

215	␣␣	**a**1 sound disc **c**33 1/3 rpm, coarse *(Библиографската единица е грамофонна плоча със скорост 33 1/3 об./мин. Ширината на браздата е стандартна.)*

13.

215	␣␣	**a**1 sound disc **c**78 rpm, vertical *(Библиографската единица е грамофонна плоча със скорост 78 об/мин. Вертикална бразда.)*

14.

215	␣␣	**a**3 filmstrips (96 fr.) **c**col. **d**35 mm
215	␣␣	**a**1 map **c**col. **d**25 x 25 cm folding to 10 x 18 cm
215	␣␣	**a**13 rocks and minerals **d**in container, 14 x 9 x 2 cm
215	␣␣	**a**1 wallchart **c**col. **d**48 x 90 cm folding to 24 x 15 cm
		(*Библиографската единица се състои от три диафилма, географска карта, тринадесет камъни и минерали в кутия и стенна карта. Когато единицата съдържа съставни части на различни носители и за всяка съставна част е необходимо пълно физическо описание, поле 215 се повтаря. Всяка съставна част се описва в според указанията в съответния ISBD.)*

15.

215	␣␣	**a**340 p., 4 leaves of plates **c**ill. **d**4° (19 cm) (*Библиографската единица е ръчно отпечатана старопечатна книга. Посочен е библиографският формат, а след него в кръгли скоби размерите в сантиметри.)*

16. * COBISS.SI-ID=107528192

105	␣␣	**a**a
215	␣␣	**a**2 zv. (72 str., [1] f. pril.; 72 str.) **c**ilustr. **d**30 cm *(Публикация в два тома. Първият том съдържа един неномериран лист приложение. И двата тома са илюстрирани. Сведенията в подполе 215c трябва да съответстват на кодираните данни, въведени в подполе 105a. Размерите са взети от гърба на книгата.)*

17. * COBISS.SI-ID=213463

105	␣␣	**a**a
215	␣␣	**a**XXXIII, 812 str. **c**ilustr., graf. prikazi **d**27 cm **e**1 f. errata *(Страниците са номерирани с римски и арабски цифри. Публикацията съдържа илюстрации и схеми. Сведенията в подполе 215c трябва да съответстват на кодираните данни, въведени в подполе 105a. Публикацията съдържа и един номериран лист с печатни грешки като приложение.)*

18. * COBISS.SI-ID=1626478

215	␣␣	**a**1 zv. (loč. pag.) **c**ilustr. **d**17 cm **e**sestavljanka **e**škatla (19 x 28 cm) *(Когато в публикацията има повече от тривида пагинация, въвежда се означението „loč. pag.” [„diff. pag.”] или негов еквивалент на друга азбука. Придружителният материал е въведен в повторени подполета **e**.)*

19. * COBISS.SI-ID=107085312

215	␣␣	**a**1 zgibanka ([6] str.) **c**barvne ilustr. **d**21 x 23 cm *(Брошура с цветни илюстрации. Страниците не са номерирани и затова са оградени с квадратни скоби. Когато размерите на изданието са необичайни (напр., ширината е по-голяма от височината), след височината могат да се посочат и други размери.)*

20. COBISS.SI-ID=1762305

105	␣␣	**a**y
210	␣␣	**a**Ljubljana **c**Slovenska akademija znanosti in umetnosti **d**1971-<1997>
215	␣␣	**a**Zv. <1-2> **d**24 cm *(Публикацията е излизала през период, по-дълъг от една година и още не е завършена. Временният брой на томовете/частите е ограден в счупени скоби. След като се получи последният том/част скобите се заличават и се въвежда броят на томовете/частите. Когато библиографската единица не е илюстрирана, в подполе 105a се въвежда код „y”.)*

21. * COBISS.SI-ID=97723392

210	␣␣	**a**Ljubljana **c**Družina **d**2001-
215	␣␣	**a**Zv. <1-> **c**ilustr. **d**24 cm *(Публикуван е само първия том/част на издание, което ще бъде издавано за период, по-дълъг от година. В подполе 215a е въведена временна информация (първия том/част, последван от тире), оградена в счупени скоби.)*

22. * COBISS.SI-ID=4181299

120	␣␣	**a**b **b**b **c**y **d**b **d**g
121	␣␣	**a**a **c**aa **d**b **g**a
124	␣␣	**b**d
215	␣␣	**a**1 zvd. **c**barve **d**68 x 78 cm, zložen na 13 x 23 cm **e**seznam imen (48 str. ; 20 cm) *(Цветна карта. Размерите на сгънатата карта са посочени след размерите на картата в разгънато състояние. Картата има приложени брошура, съдържаща показалец на имена. Елементите на описанието на придружителния материал са оградени в кръгли скоби. Сведението в поле 215 трябва да съответства на кодираните данни, въведени в полета 120, 121 и 124.)*

23. * COBISS.SI-ID=72607488

120	␣␣	**a**b **b**a **c**a
121	␣␣	**a**a **c**aa **d**b **g**c
124	␣␣	**a**c **b**a
215	␣␣	**a**1 atlas (144 str.) **c**barv. zvd. **d**34 cm *(Атлас, каталогиран като монография в поле 215.)*

24. * COBISS.SI-ID=47773184

106	␣␣	**a**g
130	␣␣	**a**e **b**a **d**c **f**a **g**a **h**c
215	␣␣	**a**32 mikrofišev **c**srebrov halid, 35x **d**11 x 15 cm *(Едноцветни микрофиши с голям коефициент на намаление (1:35)върху негорима основа със сребърна емулсия. Сведението в поле 215 трябва да съответства на кодираните данни, въведени в полета 106 и 130.)*

25. * COBISS.SI-ID=512019073

125	␣␣	**a**a **b**a
215	␣␣	**a**1 partitura (24 str.) **c**note **d**31 cm **e**3 parti (22, 22, 20 str.) *(Библиографската единица е ноти, а придружителният материал е в три части. Сведението в поле 215 трябва да съответства на кодираните данни, въведени в поле 125.)*

26. * COBISS.SI-ID=3757342

135	␣␣	**a**v **b**h
215	␣␣	**a**1 optični disk (CD-ROM) **c**barve, zvok **d**12 cm, v škatli 2 x 22 x 16 cm **e**1 spremna knjižica (15 str. : ilustr. ; 12 cm) *(CD-ROM, съдържащ звук и цветни изображения. Библиографската единица е в кутия с нестандартни размери и затова те са посочени отделно. Придружаващият материал е брошура, описана според ISBD(M). Сведението в поле 215 трябва да съответства на кодираните данни, въведени в поле 135.)*

27. * COBISS.SI-ID=105808384

115	␣␣	**a**c **b**017 **c**c **d**a **e**h **f**o **h**c **k**c **l**b **o**c
215	␣␣	**a**1 videokaseta (VHS, PAL) (ca 17 min) **c**č-b in barve, zvok *(Видеокасета във формат VHS и стандартен брой редове (PAL). Търговската марка или подобно означение за техническата система е оградена в кръгли скоби когато е от значение за ползването на библиографсктa единица. Когато е възможно, посочва се и времетраенето. Видеокасетата съдържа звук и е съчетание от черно-бели и цветни изображения. Сведението в поле 215 трябва да съответства на кодираните данни, въведени в поле 115.)*

28. * COBISS.SI-ID=12699449

115	␣␣	**a**c **b**172 **c**b **d**a **h**b **k**b **l**k **e**i
215	␣␣	**a**2 video DVD-ja (172 min) **c**barve, zvok (Dolby Digital 5.1) **d**12 cm *(Цветен видеозапис със звук, записан с дигитална технология Dolby. Сведението в поле 215 трябва да съатветства на кодираните данни, въведени в поле 115.)*

29. * COBISS.SI-ID=3663134

126	␣␣	**a**i **b**g **c**b **e**h **h**f **i**c **j**d **l**e
215	␣␣	**a**5 CD (ca 321 min) **c**stereo, DDD **d**12 cm *(Пет компактдиска с музика, записана с дигитална и стерео технология. Посочено е приблизителното общо времетраене. Сведението в поле 215 трябва да съответства на кодираните данни, въведени в поле 126.)*

30. * COBISS.SI-ID=124923648

116	␣␣	**a**d **b**i **d**c **g**ad
215	␣␣	**a**2 plakata **c**barve **d**99 x 67 cm, 97 x 136 cm *(Цветен плакат с различни размери. Сведението в поле 215 трябва да съответства на кодираните данни, въведени в поле 116.)*

31. * COBISS.SI-ID=7817266

117	␣␣	**a**aq **b**ea **b**ba **c**c
215	␣␣	**a**1 garnitura (144 lesenih ploščic, 144 nalepk različnih barv) **c**les, papir, barve **d**v leseni škatli 23 x 21 x 5 cm **e**navodilo *(Дървена играчка с цветни етикети. Придружена е от указания за ползване. Сведението в поле 215 трябва да съответства на кодираните данни, въведени в поле 117.)*

32. * COBISS.SI-ID=5013512

105	␣␣	**a**a
115	␣␣	**a**b **c**b **g**l **j**f
116	␣␣	**a**d **b**i **d**c **g**ad
120	␣␣	**a**b **b**a
121	␣␣	**a**a **c**aa **d**b
124	␣␣	**a**a **b**d
126	␣␣	**a**i **b**g **e**h **h**r **i**c
215	␣␣	**a**17 prosojnic **c**barve **d**32 cm **e**spremno besedilo (17 f.)
215	␣␣	**a**2 zv. (56, 32 str.) **c**ilustr. **d**26 cm
215	␣␣	**a**1 CD **c**AAD **d**12 cm
215	␣␣	**a**1 plakat **c**papir, barve **d**79 x 116 cm, zložen na 20 x 29 cm
215	␣␣	**a**2 zvd. **c**papir, barve **d**42 x 30 cm, zložen na 21 x 30 cm *(Когато частите на библиографската единица са на различни носители, поле 215 се повтаря за всяка част, която трябва да се каталогира отделно според принципите на съответното ISBD.)*

33. *

105	␣␣	**a**a
215	␣␣	**a**164 str., [4] lista s tabelama **c**tabele **d**23 cm **e**Amerikanski žurnal po dvojnom knjigovodstvu ([4] presavijena lista) *(Публикацията съдържа 4 неномерирани листа с таблици. Заглавието на придружителния материал е взето от библиографската единица. Сведението в подполе 215c трябва да съответства на кодираните данни, въведени в поле 105a.)*

34. * COBISS.SR-ID=111214860

135	␣␣	**a**v **b**h
215	␣␣	**a**1 elektronski optički disk (CD-ROM) **c**zvuk, boja **d**12 cm *(Компактдиск, съдържащ звук и цветни изображения. Сведението в поле 215 трябва да съответства на кодираните данни, въведени в поле 135.)*

Физическа характеристика на съставната част и данни към коя основна библиографска единица принадлежи

35. * COBISS.SI-ID=109246720

011	␣␣	**a**0353-5622
215	␣␣	**a**str. 95-123 **c**Portret **i**≠Letn. ≠12 **h**≠št. ≠107/108 **k**maj/jun. 2000 *(Съставна част на продължаващо издание. Двойният брой е означен с коса черта, наклонена на дясно „/”. Сведението за други физически данни е посочено в основното описание на съставната част, а местоположението – при идентификацията на основната библиографска единица, към която тя принадлежи. Съставната част е свързана с продължаващото издание чрез поле 011.)*

Във формат ISBD описанието изглежда така:

STEINER, George

Smrt tragedije / George Steiner ; prevedla Katarina Jerin. - Portret. - Besedilo je prevod devetega poglavja Steinerjeve Smrti tragedije.

V: Literatura. - ISSN 0353-5622. - Letn. 12, št. 107/108 (maj/jun. 2000), str. 95-123.

36. *

011	␣␣	**a**0351-8914
215	␣␣	**a**str. 437-467 **h**≠Letn. ≠63 **k**2003 *(Съставна част на периодично издание. Томът е на първото ново на номерация.)*

Във формат ISBD описанието изглежда така:

ŠTIBLAR, Franjo

Vpliv lastništva na uspešnost vodilnih podjetij v Sloveniji / Franjo Štiblar. - Bibliografija: str. 461-462. - Summary.

V: Zbornik znanstvenih razprav. - ISSN 1854-3839. - Letn. 63 (2003), str. 437-467.

37. * COBISS.SI-ID=118949120

011	␣␣	**a**0352-0730 **s**1408-1601
215	␣␣	**a**str. [36-38] **i**≠Leto ≠20 **h**≠[št.] ≠8/9 **k**15. mar. 2001 **o**str. XVI-XVIII **r**≠Št. ≠1 **s**2001 *(Съставна част – приложение, подвързано заедно с основното продължаващо издание. ISSN на приложението е въведен в подполе 011s, а неговата номерация - в подполетата за алтернативни данни. Страниците в подполе 215a трябва да съответстват на страниците, въведени в подполе 215o. Пагинацията на основната библиографска единица не е отпечатана в приложението и затова е оградена в квадратни скоби.)*

Във формат ISBD описанието изглежда така:

LITWAK, Mark

Internet - možnost in (pravne) pasti filmske distribucije / Mark Litwak ; prevedel Peter Kos.

V: PP. - ISSN 0352-0730. - Leto 20, [št.] 8/9 (15. mar. 2001), str. [36-38] = IP. – ISSN 1408-1601. - Št. 1 (2001), str. XVI-XVIII.

38. * COBISS.SI-ID=23135488

011	␣␣	**a**0353-4030 **s**0555-2419
215	␣␣	**a**str. E87-E89 **h**≠Št. ≠3 **k**1990 **q**≠ Letn. ≠27 [i. e. 28] **r**≠št. ≠ 6 **s**1990 *(Съставна част в подсерия на продължаващо издание. ISSN на подсерията е въведен в подполе 011a, а неговата номерация – в подполетата 215ahk. Установената печатна грешка е въведена в квадратни скоби, предшествана от израза „i.e.” или неговото съответствие на друга азбука.)*

Във формат ISBD описанието изглежда така:

ŽIŽEK, Slavoj

Rojstvo ideala-jaza iz dvojnega zrcaljenja / Slavoj Žižek. - O zgodbi Ringa Lardnerja „Kdo je delil?”.

V: Problemi. Eseji. - ISSN 0353-4030. - Št. 3 (1990), str. E87-E89 = Problemi. - ISSN 0555-2419. - Letn. 27 [i. e. 28], št. 6 (1990).

39. * COBISS.SI-ID=125034240

011	␣␣	**a**1318-4679
215	␣␣	**a**str. 32-35 **i**≠Letn. ≠7 **h**≠št. ≠63 **k**mar. 2000 **c**Ilustr.
215	␣␣	**a**str. 33-37 **i**≠Letn. ≠7 **h**≠št. ≠64 **k**apr. 2000 **c**Ilustr.
215	␣␣	**a**str. 19-22 **i**≠Letn. ≠7 **h**≠št. ≠65 **k**maj 2000 **c**Ilustr. *(Съставна част, публикувана с продължение в три последователни броя в рамките на една година. Когато съставната част е излизала с продължение в два или три броя, поле 215 се повтаря.)*

Във формат ISBD описанието изглежда така:

BILAN, Ozren

Povezovalni kabli zvočnikov / Ozren Bilan. - Ilustr.

V: Svet elektronike. - ISSN 1318-4679.
Letn. 7, št. 63 (mar. 2000), str. 32-35.
Letn. 7, št. 64 (apr. 2000), str. 33-37.
Letn. 7, št. 65 (maj 2000), str. 19-22.

40. * COBISS.SI-ID=17852258

011	␣␣	**a**0350-9737 **s**1408-4600
215	␣␣	**a**str. 38-39 **h**≠Št. ≠9 **k**sep. 2001 **q**≠Leto ≠9 **r**≠št. ≠9 **s**sep. 2001
215	␣␣	**a**str. 34-35 **h**≠Št. ≠10 **k**okt. 2001 **q**≠Leto ≠9 **r**≠št. ≠10 **s**okt. 2001 *(Съставна част – приложение, подвързана заедно с основната единица, публикувана в два последователни броя от една и съща година. Когато съставната част е излизала с продължение в два или три броя, поле 215 се повтаря.)*

Във формат ISBD описанието изглежда така:

KUŽNIK, Lea

Gremo v muzej! : družinski obisk muzeja / Lea Kužnik. - V prilogi revije Naša žena.

V: Naša žena. - ISSN 0350-9737.

Št. 9 (sep. 2001), str. 38-39 = Dediščina. - ISSN 1408-4600. - Leto 9, št. 9 (sep. 2001).
Št. 10 (okt. 2001), str. 34-35 = Dediščina. - ISSN 1408-4600. - Leto 9, št. 10 (okt. 2001).

41. * COBISS.SI-ID=1285211

011	␣␣	**a**0038-0482
215	␣␣	**c**Portret **i**≠Letn. ≠67 **h**≠št. ≠1-≠št. ≠5/6 **k**jan. 2003-maj/jun. 2003 *(Съставната част е публикувана с продължение в пет последователни броя в рамките на една година. Когато публикуването продължава в повече от три последователни броя, данните се въвеждат в едно поле 215. Информацията за първия и последния том е свързана с тире. Страниците не се посочват.)*

Във формат ISBD описанието изглежда така:

MÖDERNDORFER, Vinko, 1958-

Z Lorco pod pazduho po newyorških ulicah in gledališčih : 10. oktober - 29. november / Vinko Möderndorfer. - Portret. - Bibliografija z opombami na dnu strani.

V: Sodobnost. - ISSN 0038-0482. - Letn. 67, št. 1-št. 5/6 (jan. 2003-maj/jun. 2003).

42. * COBISS.SI-ID=126434304

215	␣␣	**a**Str. 17-19 **c**Ilustr.
464	␣1	**1**125716480 *(Съставна част на монография. Информацията за илюстрации е представена в основната част на описанието, а страниците са посочени при идентификацията на основната библиографска единица. Съставната част е свързана с монографията чрез поле 464.)*

Във формат ISBD описанието изглежда така:

KOKOLE, Metoda

Gabirello Puliti : prvi istrski monodik / Metoda Kokole. - Ilustr.

V: Glasbena dediščina slovenskih obalnih mest do 19. stoletja / [avtorici besedil Alenka Bagari, Metoda Kokole]. - Ljubljana : Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Založba ZRC,

2003. - ISBN 961-6500-02-3. - Str. 17-19.

43. * COBISS.SI-ID=302803

215	␣␣	**a**str. [41]-52 **h**≠Zv. ≠2
464	␣1	**1**108933632 *(Съставна част на многотомна монография. Въведен е номерът на тома/частта, в който се съдържа съставната част. Първата страница на съставната част няма отпечатана номерация и затова е оградена в квадратни скоби.)*

Във формат ISBD описанието изглежда така:

ČOK, Lucija

Vrednotenje interkulturne izkušnje / Lucija Čok. - Bibliografija: str. 51-52.

V: Kultura, identiteta in jezik v procesih evropske integracije / ur. Inka Štrukelj. - Ljubljana : Društvo za uporabno jezikoslovje Slovenije, 2000. - ISBN 961-90658-1-6. - Zv. 2, str. [41]-52.

44. * COBISS.SI-ID=46878465

215	␣␣	**a**str. 74 **h**≠Zv. ≠9 **k**1960
464	␣1	**1**1859652
		(Составна част на многотомна монография, публикувана през период по-дълъг от година. Въведени са номерът на тома/частта, в който се съдържа съставната част и годината на публикуването му.)

Във формат ISBD описанието изглежда така:

VRIŠER, Sergej

Reiss Franc Krištof / Všr.

V: Slovenski biografski leksikon. - V Ljubljani : Zadružna gospodarska banka, 1925-1991. – ISBN 86-7131-047-7. - Zv. 9 (1960), str. 74.

45. *

011	␣␣	**a**1318-0509
215	␣␣	**a**Str. 66-72
464	␣1	**1**28238637
		(Составна част от специално издание на периодично издание. Когато специалното издание периодичното издание се каталогира като монография, връзката със записа за съставната част по изключение се прави чрез полетата 011 и 464.)

*

001	␣␣	**a**n **b**a **c**m
225	1␣	**a**Maska **x**1318-0509 **v**≠letn. ≠23, ≠št. ≠113/114
		(В записа за специално издание на периодично издание информацията за периодичното издание и неговата номерация е въведена в поле 225.)

Във формат ISBD описанието изглежда така:

GRŽINIĆ, Marina

Na senčni strani Alp = On the dark side of the Alps / Marina Gržinić ; prevedla Tanja Passoni. - Ilustr. - Vzpor. besedilo v slov., prevod v angl. - Opombe pod besedilom. - Bibliografija: str. 72.

V: Pasaža pogleda / [uredili, editors Karla Železnik & Katja Praznik]. - Ljubljana : Maska, 2008. - (Maska, ISSN 1318-0509 ; letn. 23, št. 113/114). - Str. 66-72.

46. * COBISS.SI-ID=16586541

001	␣␣	**a**n **b**l **c**a **d**2
011	␣␣	**a**1580-4240
135	␣␣	**a**d **b**i
215	␣␣	**h**≠Št. ≠95 **k**9. dec. 1998
230	␣␣	**a**Besedilni podatki
		(Составна част на електронно издание на продължаващо издание. Записът трябва да съдържа всички полета, които съответстват на вида на документа според ISBD(ER).)

Във формат ISBD описанието изглежда така:

BORAK, Neven

Slovo neodvisnih [Elektronski vir] / Neven Borak. - Besedilni podatki.

Način dostopa (URL): http://www.finance-on.net/vpistem.php. - Naslov z nasl. zaslona. - Opis vira z dne 23.10.2000. - Rubrika: Gospodarstvo in politika.

V: Finance [Elektronski vir]. - ISSN 1580-4240. - Št. 95 (9. dec. 1998).

47. *

001	␣␣	**a**n **b**j **c**a **d**2
215	␣␣	**a**skladba 5 **h**CD 2
464	␣1	**1**275335
		(Съставната част е звукозапис. Основната библиографска единица е публикувана в няколко тома/части. Местоположението на съставната част е формулирано с изрази, подходящи за вида на документа според ISBD(NBM). Записът трябва да съдържа всички полета, които отговарят на вида на документа. Съставната част е свързана с некнижния материал чрез поле 464.)

Във формат ISBD описанието изглежда така:

BACH, Johann Sebastian

Kleines harmonisches Labyrinth, BWV 591 [Zvočni posnetek] / Johann Sebastian Bach ; Peter Hurford.

V: The organ works [Zvočni posnetek] / Bach. - London : DECCA, 1995. - CD 2, skladba 5.

48. * COBISS.BH-ID=644887

011	␣␣	**a**0032-7271
215	␣␣	**a**str. 219-244 **i**≠God. ≠79 **h**≠br. ≠3/4 **k**1990
		(Съставна част в продължаващо издание. Двойният брой е отбелязан с коса черта, наклонена на дясно „/”. Местоположението на съставната част е посочено при идентификацията на основната библиографска единица. Съставната част е свързана с продължаващото издание чрез поле 011.)

Във формат ISBD описанието изглежда така:

MUJAN, Azem

Socijalno-psihološke implikacije huliganstva / Azem Mujan, Snježana Zuković.

U: Pregled. - ISSN 0032-7271. - God. 79, br. 3/4 (1990), str. 219-244.

49. * COBISS.SR-ID=20388367

011	␣␣	**a**0040-2176
215	␣␣	**a**str. M7-M13 **i**≠God. ≠54 **h**≠br. ≠3 **k**1999
		(Съставна част на продължаващо издание. Местоположението на съставната част е представено при идентификацията на основната библиографска единица. Съставната част е свързана с продължаващото издание чрез поле 011.)

Във формат ISBD описанието изглежда така:

VORONJEC, Dimitrije

Određivanje efektivnog koeficijenta prenosa toplote za uprošćeni termički proračun tunelskih peći u keramičkoj industriji / Dimitrije Voronjec, Kemal Tahirbegović, Nenad Radojković . - Bibliografija: str. M13.

U: Tehnika. - ISSN 0040-2176. - God. 54, br. 3 (1999), str. M7-M13.

50. * COBISS.SR-ID=89161484

215	␣␣	**a**Str. 49-56
464	␣1	**1**159427335 *(Съставна част от монография. Местоположението е посочено при идентификацията на основната библиографска единица. Съставната част е свързана с монографията чрез поле 464.)*

Във формат ISBD описанието изглежда така:

KLAŠNJA, Mile

Kvalitet vode za industriju pića : tehnoekonomski aspekt / Mile Klašnja. - Bibliografija: str. 56.

U: Zbornik radova / V savetovanje industrije alkoholnih i bezalkoholnih pića i sirćeta sa međunarodnim učešćem, Vrnjačka Banja 4-7 juni 2000. god. - Beograd : Poslovna zajednica Vrenje, 2000. - Str. 49-56.

51. *

011	␣␣	**a**0025-5939
215	␣␣	**a**str. 5 **g**≠God. ≠184 **i**≠knj. ≠481 **h**≠sv. ≠1/2 **k**jan-feb. 2008 *(Съставна част на списанието. Основната единица има 3 нива на номерация.)*

225 СЕРИЯ

Полето съдържа заглавието на серията заедно с подзаглавните данни и сведението за отговорност, отнасяща се до заглавието, включително и когато те са повторени на други езици. То съответства на Областта на серията в ISBD.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
225		Серия	r
	a	*Заглавие на серията*	nr
	d	*Паралелно заглавие на серията*	r
	e	*Допълнение към заглавието*	r
	f	*Сведение за отговорност*	r
	h	*Номер на подсерия*	r
	i	*Наименование на подсерия*	r
	v	*Номерация в серията*	r
	x	*ISSN на серията*	r
	z	*Език на паралелното заглавие*	r

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Форма на заглавието***
	0	*Различава се от установената форма*
	1	*Няма установена форма*
	2	*Не се различава от установената форма*
2	-	-

Индикаторът означава дали заглавието на серията в поле 225 е еднакво с установената форма на заглавието на серията. В системата COBISS все още няма установени форми на заглавията на сериите и затова стойността на индикатора винаги трябва да бъде 1 (Примери 6 - 15).

ПОДПОЛЕТА

225a Заглавие на серията

Заглавие на серията във формата, в която то се явява в библиографската единица (Вж Примерите).

225d Паралелно заглавие на серията

Заглавието на серията на друг език и/или азбука, отговарящо на заглавието на серията в подполе **a** (Пример 14). Повтарящо се за всяко паралелно заглавие на серията (Пример 2).

225e Допълнение към заглавието

Подзаглавие, т.е. допълнение към заглавието на серията от подполета **a** или **d** (Примери 3, 6) или заглавието на подсерията в подполе **i**. Повтарящо се за всяко допълнение към заглавието или за паралелните допълнения към заглавието (Пример 7).

225f Сведения за отговорност

Сведението за отговорност, отнасящо се до заглавието на серията, попълнено в подполе **a** или **d** (Примери 4, 11) или до номерирана или наименована подсерия в серията, явяваща се в подполе **h** или **i**. Повтарящо се за допълнителни и за паралелни сведения за отговорност.

225h Номер на подсерия

Номер на подсерията, която е подразделение или част на серията от подполе **a** (Примери 9, 13). Повтарящо се за всяка следваща подсерия и за паралелното ú заглавие (Пример 2).

225i Наименование на подсерия

Наименование на подсерията, която е подразделение или част на серията от подполе **a**. (Примери 9, 10, 13). Повтарящо се за всяка следваща подсерия и за паралелното ѝ заглавие (Примери 2, 5).

225v Номерация в серията

Номерация на библиографската единица, която е част от серия или подсерия заедно с означенията за номерация в съкратен вид (Вж Примерите).

 © IZUM, юни 2004, Прев. на англ.: септ.2007, Прев. на бълг.:ноем. 2007

225x ISSN на серията

ISSN на серията или подсерията. Съкращението ISSN не се попълва и се генерира автоматично при извеждането на информацията (Примери 8, 9, 10, 12, 15).

225z Език на паралелното заглавие

Код за езика на паралелното заглавие на серията, което е попълнено в подполе **d**. Когато подполе **d** е повторено, трябва да се повтори и подполе **z**. Кодовете за езиците съответстват на реда на паралелните заглавия, към които се отнасят (Пример 2). Това подполе е винаги последно в полето.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Данните в полето се въвеждат във формата и последователността, предвидени в ISBD. Подполе **z** не е елемент от ISBD. При визуализация на записа пунктуацията между подполетата се генерира автоматично, освен при паралелните данни в подполета 225e, f, h, i. Текстът в областта на серията в ISBD се загражда в кръгли скоби „( )”. Връзката между подполетата и елементите на ISBD е посочена в следната таблица:

ПОДПОЛЕ	НАИМЕНОВАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТА	РАЗДЕЛ В ISBD(G)	ПРЕДХОЖДАЩА ПУНКТУАЦИЯ
a	Заглавие на серията	6.1	Нова област
d	Паралелно заглавие на серията	6.2	=
e	Допълнение към заглавието	6.3	:
f	Сведение за отговорност	6.4	/
h	Номер на подсерия	6.1	.
i	Наименование на подсерия	6.1	, (запетайка, когато е след 225h) . (точка, когато не е след 225h)
v	Номерация в серията	6.6	;
x	ISSN на серията	6.5	,

Паралелни данни

Паралелни данни в библиографската единица, т.е. данни, повторени на друг език или азбука, се означават в ISBD със знак за равенство „=”. В подполе 225**d** знакът за равенство се генерира автоматично (Примери 2, 14), а в другите подполета за паралелни данни той се въвежда от каталогизатора (Примери 5, 7).

Съдържание на подполето

В подполе 225 се въвеждат данни за серия и подсерия, към които принадлежи описваната библиографска единица. Когато се прави запис за продължаващо издание, поле 225 се използва само, ако то самото принадлежи към серия (Пример 12). Когато заглавието или номерацията в серията започва с израз, който не се взема предвид при сортиране, този израз, заедно с

разстоянието, което се оставя след него се въвежда между символите NSB/NSE „≠”. Така изразът (напр. т., кн. и др.) не се взема предвид при сортиране и търсене (Примери 6, 7, 8, 13, 14, 15).

Поле 225 се повтаря когато библиографската единица принадлежи към повече от една серия (Примери 1, 11).

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

011 *ISSN*

В запис за серия (заглавието на серията е въведено в поле 200), ISSN на серията се въвежда в поле 011. В подполе 225**x** се въвежда само ISSN на серия, чието заглавие е въведено в 225**a** или 225**i** (Примери 8, 9, 10, 12).

7XX *БЛОК ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*

Имена или наименования, които се отнасят до серията, се въвеждат в блок 7XX.

ПРИМЕРИ

1.

225	2␣	**a**International series in the science of the solide state **v**vol. 10
225	1␣	**a**Pergamon international library
		(Библиографската единица е съставна част на две отделни серии. Втората не се използва като точка за достъп, затова за нея няма установена форма.)

2.

225	2␣	**a**Europäische Hochschulschriften **h**Reihe I **i**Deutsche Literatur und Germanistik **v**Bd. 298 **d**Publications universitaires européennes **h**Série I **i**Langue et littérature allemandes **v**vol. 298 **d**European university papers **h**Series I **i**German language and literature **v**vol. 298 **z**fre **z**eng
		(Библиографска единица е том 298 от подсерия с паралелна информация на три езика. Формата на заглавието в поле 200 е същата като установената форма.)

Показване на записа във формат ISBD:
(Europäische Hochschulschriften. Reihe I, Deutsche Literatur und Germanistik ; Bd. 298 = Publications universitaires européennes. Série I, Langue et littérature allemandes ; vol. 298 = European university papers. Series I, German language and literature ; vol. 298)

3.

225	2␣	**a**Experimental biology and medicine **e**monographs on interdisciplinary topics **v**vol. 6
		(Библиографската единица е том 6 от серия с допълнение към заглавието.)

4.

225	2␣	**a**Abhandlungen der Mathematisch-Naturwissenschaftliche Klasse **f**Akademie der Wissenschaften und der Literatur **v**Jahrg. 1976, Nr. 3
		(Библиографската единица е съставна част на номерирана серия. Посочена е отговорността за серията.)

 © IZUM, юни 2004, Прев. на англ.: септ.2007, Прев. на бълг.:ноем. 2007

5.

225	0␣	**a**World films **i**France today **i**= La France aujourd'hui *(Библиографската единица е част от подсерия с паралелно заглавие.)*

6. * COBISS.SI-ID=124252160

225	1␣	**a**≠Knjižnica ≠Kondor **e**izbrana dela iz domače in svetovne književnosti **v**≠zv. ≠306 *(Библиографската единица е т.306 от серия с допълнение към заглавието. Термините „knjižnica" и „*zv.*" не се вземат предвид при сортиране. Стойността на индикатора е 1.)*

7. * COBISS.SI-ID=234452

225	1␣	**a**SLOBOX **e**slovenščina v paketu **e**= ≠das ≠Slowenisch-Lern-Paket **e**= ≠lo ≠sloveno in cofanetto **e**= ≠the ≠Slovene learning parcel **v**2.1.1 *(Библиографската единица е част от серия с паралелно заглавие. Пред паралелните елементи от данни в повторените полета е въведен знак за равенство, последван от разстояние „=".)*

8. * COBISS.SI-ID=114207232

225	1␣	**a**≠Zbirka ≠Čas in ljudje **x**1408-8568 **v**≠knj. ≠1 *(Библиографската единица принадлежи към номерирана серия с ISSN. Терминът ISSN е пропуснат и се генерира при визуализация. Термините „series"и „vol." не се вземат предвид при сортиране.)*

9. * COBISS.SI-ID=26745

225	1␣	**a**Rezultati raziskovanj **f**Statistični urad Republike Slovenije **x**0352-0226 **v**≠št. ≠667 **h**1 **i**Statistika nacionalnih računov *(Библиографската единица принадлежи към серия с ISSN и към подсерия без ISSN.)*

Показване на записа във формат ISBD:

(Rezultati raziskovanj / Statistični urad Republike Slovenije, ISSN 0352-0226 ; št. 667. 1, Statistika nacionalnih računov)

10. * COBISS.SI-ID=2316564

225	1␣	**a**Medicinski razgledi **i**Supplement **x**0353-3484 **v**≠letn. ≠40, 3 *(Библиографската единица принадлежи към серия с общо и подчинено заглавие. Затова ISSN на общото заглавие е пропуснат. Той може да се въведе в областта на забележките.)*

11. * COBISS.SI-ID=109994240

225	1␣	**a**Poezije **f**France Prešeren **v**3
225	1␣	**a**≠Zbirka ≠Prešeren v zvočnih knjigah *(Когато библиографската единица принадлежи към две серии, на първо място се въвежда номерираната серия, а след нея неномерираната. Терминът „zbirka" не се взема предвид при сортиране.)*

12. * COBISS.SI-ID=99221248

001	␣␣	**a**c **b**a **c**s
011	␣␣	**e**1580-0040
200	1␣	**a**Specialne knjižnice
225	1␣	**a**Slovenske knjižnice v številkah **x**1580-0032 *(Продължаващото издание принадлежи към серия с ISSN.)*

13. * COBISS.SI-ID=5679879

225	1␣	**a**≠Knjižnica ≠Cerkvenega glasbenika **h**≠Zbirka ≠3 **i**Cerkvena zborovska pesmarica **v**≠zv. ≠2 *(Библиографската единица принадлежи към номерирана серия. Термините „knjižnica", „zbirka" и „zv." не се вземат предвид при сортиране.)*

14. * COBISS.SR-ID=107083532

001	␣␣	**7**cb
225	1␣	**a**≠Biblioteka ≠Vukovnik **d**$^{L}{}_{F}$Vukovnik library *(Библиографската единица принадлежи към серия с паралелно заглавие. Заглавието на серията е на кирилица, а паралелното заглавие е на латиница. Записът се визуализира на кирилица и това е отбелязано с кода в подполе 0017. В записа данните, които се визуализират на латиница трябва да се отбележат (знак $^{L}{}_{F}$).Терминът „biblioteka" не се взема предвид при сортиране.)*

Показване на записа във формат ISBD:
(Библиотека Вуковник = Vukovnik library)

15. * COBISS.BH-ID=9155078

225	1␣	**a**≠Eko-biblioteka ≠Biznis i okolina **x**1512-729X **v**≠br. ≠4 *(Библиографската единица принадлежи към номерирана серия с ISSN. Термините „Eko-biblioteka" и „br." не се вземат предвид при сортиране.)*

 © IZUM, юни 2004, Прев. на англ.: септ.2007, Прев. на бълг.:ноем. 2007

230 СПЕЦИФИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕЛЕКТРОНЕН РЕСУРС

Полето съдържа сведения, отнасящи се до вида и размера на електронен ресурс. То съответства на Областта на вида и размера на ресурса в ISBD(ER). Задължително за електронни ресурси с отдалечен достъп.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
230		Специфични характеристики на електронен ресурс	r
	a	*Означение и обхват на файла*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

230a Означение и обхват на файла

Като описание на файла се въвежда вида на електронния файл. Определянето на вида на файла е задължително.

Размерът се изразява чрез броя на файловете, които съставят съдържанието на електронния ресурс. Когато е подходящо, могат да бъдат посочени и допълнителни данни за размера (Примери 1, 3, 4, 5, 6). Данните за размера не са задължителни.

Конкретните термини, с които се определя размерът на файла, се дават на езика на библиографската агенция. Препоръчва се да се използват термините, посочени в ISBD(ER).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Всяко сведение за размер се поставя в кръгли скоби след описанието на ресурса (Примери 1–6). Броят на файловете, съставящи съдържанието на електронния ресурс, се предава с арабски цифри. За файл от данни може да се посочи и броят на записите и/или байтовете (Примери 3, 5, 6), а за програма - броят на операторите и/или байтовете (Примери 1, 4, 5, 6). Когато електронният ресурс съдържа повече файлове, може да се въведе размерът на всеки файл поотделно (Примери 5, 6). Може да се въведе и приблизителен размер (Пример 4). Полето е повтарящо се когато в един запис се описва повече от един електронен ресурс.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

135 *ЕЛЕКТРОННИ РЕСУРСИ*

Полето съдържа кодирани данни, отнасящи се до електронни ресурси (Примери 7, 8, 9).

ПРИМЕРИ

1.

230	␣␣	**a**Computer program (1 file : 1985 statements) *(Програмен файл с 1985 конструкции.)*

2.

230	␣␣	**a**Computer data (5 files) and programs (15 files) *(Компютърни данни (5 файла) и програми (15 файла).)*

3.

230	␣␣	**a**Computer data (3 files : 800 records, 3150 bytes) and computer data (7 files) *(Три бази данни с 800 записа и седем бази данни без сведение за подробности.)*

4.

230	␣␣	**a**Computer program (2 files : ca. 650 statements each) *(Всяка програма съдържа около 650 оператора)*

5.

230	␣␣	**a**Computer data (2 files : 729 records each) and programs (3 files : 7260, 3450, 2518 bytes) *(Две бази данни и три програми. Посочени са и размерите на отделните бази данни.)*

6. * COBISS.SI-ID=118363904

230	␣␣	**a**Besedilni podatki (1 datoteka : 382 KB) in program za poizvedovanje (2 datoteki : 182, 99 KB) *(Електронен ресурс с отдалечен достъп.Той съдържа елементи от данни и програма. Двете означения са свързани със съюза „in”.)*

7. * COBISS.SI-ID=418325

135	␣␣	**a**v **b**i
230	␣␣	**a**Interaktivni multimediji *(Запис за интерактивна уебстраница, съдържаща мултимедия. Данните в поле 230 трябва да съответстват на кодираните данни от поле 135.)*

8. * COBISS.SI-ID=9622024

135	␣␣	**a**v **b**h
215	␣␣	**a**1 optični disk (CD-ROM) **d**12 cm
230	␣␣	**a**Besedilni podatki in programi *(В поле 230 могат да се въвеждат данни и за електронни ресурси с локален достъп. Данните в полета 215 и 230 трябва да съответстват на кодираните данни от поле 135.)*

 © IZUM, юни 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

9. * COBISS.SR-ID=168027655

135	␣␣	**a**d **b**i
230	␣␣	**a**El. časopis *(Запис за електронно списание. Терминът „elektronski” може да бъде съкратен.)*

3XX БЛОК ЗА ЗАБЕЛЕЖКИ

СПИСЪК НА ПОЛЕТАТА

300 Обща забележка
301 Забележка, отнасяща се до идентификационните номера
304 Забележка, отнасяща се до заглавието и сведенията за отговорност**
305 Забележка за изданието и библиографската му история**
306 Забележка, отнасяща се до издаването, разпространението и т.н.**
311 Забележка за свързано поле
314 Забележка, отнасяща се до интелектуалната отговорност
316 Забележка, отнасяща се до конкретния екземпляр
317 Забележка за произход
318 Забележка за действия, предприети с цел опазване на екземпляра
320 Забележка за библиографии/показалци/резюмета в описвания ресурс
321 Забележка за реферирane и позоваванията в други ресурси
322 Забележка за други участници в създаването на библиографската единица (филми, видеоматериали и звукозаписи)
323 Забележка за изпълнителите (филми, видеоматериали и звукозаписи)
324 Забележка за оригинала
325 Забележка за репродукция
326 Забележка за периодичност
327 Забележка за съдържание
328 Забележка за дисертация (теза)
330 Анотация или резюме
333 Забележка за читателско предназначение
334 Забележка за награди
336 Забележка за формата на електронния ресурс
337 Забележка за системните изисквания

Блок 3XX отговаря на област 7 на библиографското описание според ISBD. В тази област се въвеждат забележки (сведения в свободен текст), които допълват и поясняват библиографското описание. Те се отнасят до физическата характеристика на библиографската единица или до нейното съдържание.

Пунктуацията, съдържанието и вида на някои забележки са посочени в ISBD. Забележките се пишат на езика на библиографската агенция, която каталогизира, и се използват стандартни

въвеждащи изрази и съкращения.

Когато забележката се отнася до повече от една от категориите, представени в полетата от 301 до 318, тя се нанася в първото от съответстващите полета. Забележки, отнасящи се до полета 320 и по-нататък се въвеждат в специфичните за тях полета, а не в предходни полета. Ако има две забележки от един вид, те се въвеждат в подходящото поле, което се повтаря.

Забележките могат да се генерират автоматично и от данни в други полета, напр. от блок 4XX (Полета за връзка между записите). Когато забележката се генерира, тя не се въвежда в полетата на блок 3.

 © IZUM, юли 2007, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем.. 2007

300 ОБЩА ЗАБЕЛЕЖКА

Полето съдържа обща забележка, отнасяща се до библиографската единица или до библиографския запис, създаден за нея.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
300		Обща забележка	r
	a	*Текст на забележката*	nr

Индикатори**

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Индикатор за изход****
	0	*Изписва се на каталожната картичка и в библиографиите.*
	1	*Изписва се на каталожната картичка.*
2	-	-

ПОДПОЛЕТА

300a Текст на забележката

Обща забележка в свободен текст.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Всяка отделна забележка се въвежда като се повтаря поле 300.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

Виж другите полета за забележки.

ПРИМЕРИ

1.

300	␣␣	**a**Skeleton outline of events contemporary of Lady Margaret Roper (Alexander Alesius) : (1 folded leaf) in pocket *(Забележка за придружителен материал.)*

2.

300	␣␣	**a**Съдържа подробности за породите ловджийски кучета; страните, откъдето произхождат; разкази и сведения за бивши собственици на такива кучета във Великобритания, Ирландия, Америка, Европа; резултати от киноложки изложби; три карти, показващи границите на разпространение на кучета за лов на лисици и една за разпространението на кучетата за лов на зайци.

3. * COBISS.SI-ID=7722753

300	␣␣	**a**Prevod dela: Der Teil und das Ganze
300	␣␣	**a**Spremna beseda k slovenskemu prevodu / Miroslav Adlešič: str. 271-278 *(Забележка за оригинално заглавие, посочено в изданието и забележка за допълнение към съдържанието. Информацията за броя на страниците се въвежда винаги след заглавието и сведението за отговорност.)*

4. * COBISS.SI-ID=215758080

300	␣␣	**a**Izv. stv. nasl.: Brandvägg; prevedeno iz angl. *(Забележка за оригинално заглавие, което не е посочено в описваното издание.)*

5. * COBISS.SI-ID=520542

300	␣␣	**a**Referati v slov. ali srbohrv.; povzetki v jeziku referatov in v angl. *(При материали от конференции, забележката за езиците на изданието (с докладите) и забележката за езиците на резюметата са обединени в една забележка.)*

6. * COBISS.SR-ID=200125703

300	␣␣	**a**Got. *(Забележка за азбуката.)*

7. * COBISS.MK-ID=60709386

001	␣␣	**7**cc
300	␣␣	**a**Prevod na deloto: $^{L}{}_{F}$La femme rompue / Simone de Beauvoir
300	␣␣	**a**Beleška za avtorot: str. 236-237 *(Записът се визуализира на македонска кирилица и това е отбелязано чрез кода, въведен в подполе 0017. Първата забележка съдържа оригиналното заглавие, което трябва да се визуализира на латиница. В записа данните, които се показват на латиница трябва да се отбелязват (знак $^{L}{}_{F}$).)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем.. 2007

301 ЗАБЕЛЕЖКА, ОТНАСЯЩА СЕ ДО ИДЕНТИФИКАЦИОННИЯ НОМЕР

Полето съдържа забележка за идентификационен номер, посочен в библиографската единица или записа.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
301		Забележка, отнасяща се до идентификационния номер	r
	a	*Текст на забележката*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

301a Текст на забележката

Забележката се отнася за всеки идентификационен номер, който е посочен в документа или му е присъден.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Полето може да се използва за отбелязване на самия номер, когато той не може да бъде въведен в нито едно от полетата от 010 да 071, които са предназначени за идентификационни номера или за коментар, свързан с определен номер. Когато се налага да се включат забележки за повече от един номер, всяка от тях се въвежда в повторено поле 301.

Идентификационният номер може да се предхожда от подходящ въвеждащ израз, напр.: „Contract number:” или „Ref. nr.:”.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

0XX *БЛОК ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЯ*

Препоръчва се данните да се въвеждат в Блока за идентификация само когато са в структуриран вид.

ПРИМЕРИ

1.

071	20	**a**B. & H. 8797 **b**Breitkopf & Härtel
071	20	**a**B. & H. 8798 **b**Breitkopf & Härtel
071	20	**a**B. & H. 8799 **b**Breitkopf & Härtel
071	20	**a**B. & H. 8800 **b**Breitkopf & Härtel
071	20	**a**B. & H. 8801 **b**Breitkopf & Härtel
301	␣␣	**a**Plate no.: B. & H. 8797-8801
		(Поредица от номера на издателя за нотни издания, въведани в повтарящо се поле 071. В поле 301 е въведена обща забележка за всички номера на издателя.)

2. *

301	␣␣	**a**Int. št.: 21/185-91-TS
712	01	**a**Ljubljana **b**Mestna občina **4**400
		(Община Любляна е поръчала проучване под номер 21/185-91-TS.)

3. * COBISS.SI-ID=31930112

301	␣␣	**a**Številka pogodbe: C1-0509-487-90
301	␣␣	**a**Številka pogodbe: C1-0509-121-89
		(Докладът за резултатите от изследване има два номера на договора: C1-0509-487-90 и C1-0509-121-89.)

4. * COBISS.SI-ID=1313633

301	␣␣	**a**Št. patenta: 20404

5. * COBISS.SR-ID=195265543

301	␣␣	**a**Broj za cirkulaciju: AD/C/Y5389Tri/1/5.04/4000

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

304 ЗАБЕЛЕЖКА, ОТНАСЯЩА СЕ ДО ЗАГЛАВИЕТО И СВЕДЕНИЯТА ЗА ОТГОВОРНОСТ**

Забележка, отнасяща се до заглавието и/или сведението за отговорност във вида, в който те са въведени в поле 200 на записа.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
304		Забележка, отнасяща се до заглавието и сведенията за отговорност	r
	a	*Текст на забележката*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

304a Текст на забележката

Забележка за заглавието и сведението/-ята за отговорност.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Може да се посочи източника, от който е взето заглавието или допълнителни думи в заглавието, които са били пропуснати в описанието. Може също да се коментира или разшири сведението за отговорност. Например, ако в библиографската единица са посочени повече от три имена, в поле 200 се посочва само първото име, а останалите имена могат да се въведат в поле 304 (Пример 4). Полето се повтаря за всяка забележка. Според ISBD(ER) за електронните ресурси винаги трябва да се посочва източника на основното заглавие (Примери 5, 8).

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

305 *ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ИЗДАНИЕТО И БИБЛИОГРАФСКАТА МУ ИСТОРИЯ*

Поле 305 се използва за подробности за предходни или по-късни заглавия, свързани със заглавието, въведено в поле 200.

314 *ЗАБЕЛЕЖКА, ОТНАСЯЩА СЕ ДО ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА ОТГОВОРНОСТ*

В поле 314 се въвежда забележка, отнасяща се до сведения за интелектуалната отговорност, които не са посочени в поле 200.

ПРИМЕРИ

1.

200	1␣	**a**Who did/done it **e**a crime reader for students of English **f**Carlos A. Yoico, L. A. Morse
304	␣␣	**a**В заглавието е зачеркната думата „done”. *(На заглавната страница заглавието е: „Who did/~~done~~ it”.)*

2.

304	␣␣	**a**Cover title *(Основното заглавие е взето от корицата.)*

3.

304	␣␣	**a**Written by F. G. Cockman as if by Horace Mann *(На заглавната страница на документа е написано: Midland Engineman by Horace Mann edited by F. G. Cockman. Известно е че документът е написан от F.G. Cockman, който е консултирал Horace Mann и пренаписал неговия разказ.)*

4.

200	1␣	**a**Philosophy and literary criticism **f**edited by F. R. Leavis [et al.]
304	␣␣	**a**Edited by F. R. Leavis, A. C. Quine, A. Kenny and R. Quirk *(Когато отговорността за произведениетое на повече от три лица, всички имена се въвеждат в забележка.)*

5.

304	␣␣	**a**Title from home page *(Забележката, в която се посочва източника на основното заглавие за електронни ресурси е задължителна според ISBD(ER).)*

6. * COBISS.SI-ID=11658142

304	␣␣	**a**Nasl. na ov.: Live USA *(Забележка за вариант на заглавието.)*

7. * COBISS.SI-ID=7209524

200	1␣	**a**Slovenjgraški izobraženci med obema vojnama **b**Slikovno gradivo
304	␣␣	**a**Nasl. fotografije prepisan s hrbtne str. originala

8. * COBISS.SR-ID=126255372

304	␣␣	**a**Nasl. sa naslovnog ekrana.

 © IZUM, юли 2007, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем.. 2007

305 ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ИЗДАНИЕТО И БИБЛИОГРАФСКАТА МУ ИСТОРИЯ**

Полето съдържа забележка, отнасяща се до изданието на библиографската единица или до нейната библиографска история.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
305		Забележка за изданието и библиографската му история	r
	a	*Текст на забележката*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

305a Текст на забележката

Забележка за изданието и библиографската история.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Полето съдържа забележки за изданието на библиографската единица или за данни за произведенията, свързани с нея, когато в записа няма съответстващо поле за връзка от блок 4XX. Полето е повтарящо се за всяка забележка.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

300 *ОБЩА ЗАБЕЛЕЖКА*

Вместо поле 305 може да се използва поле 300.

311 *ЗАБЕЛЕЖКА ЗА СВЪРЗАНО ПОЛЕ*

Полето се използва за забележка за библиографската история на документа, отнасяща се до свързано поле.

4XX *БЛОК ЗА ВРЪЗКА МЕЖДУ ЗАПИСИТЕ*

Някои забележки за библиографската история на документа могат да се генерират от полетата в блок 4XX.

ПРИМЕРИ

1.

305	␣␣	**a**V. 2. 2nd ed. *(Записът се отнася до монография в 3 тома, от които само том 2 е второ издание.)*

2.

305	␣␣	**a**Previous ed.: 1978 *(Библиографската единица е публикувана през 1980 г. Преди това е публикувана през 1978 г. под същото заглавие.)*

3.

305	␣␣	**a**Originally published: London : Constable, 1957

4.

305	␣␣	**a„**Временен проект за експериментално използване, който все още не е утвърден от Комитета за административна практика” - Предговор *(Забележка, взета от самата библиографска единица. Забележката е поставена в кавички и е посочен източника, от който е взет цитатът.)*

5.

305	␣␣	**a„**Five of the stories were published in the compiler's T'ai-wan pen-ti tso-chia tuan-p'ien hsiao-shuo hsun" published in 1972” - CIP data *(Понеже забележката е взета от данните на каталогизацията в изданието (CIP), източникът им е посочен.)*

6. * COBISS.SI-ID=2078132

305	␣␣	**a**Posnela filmska družba: Columbia pictures *(Забележка в запис за видеокасета, издадена в Словения.)*

 © IZUM, юли 2007, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

306 ЗАБЕЛЕЖКА, ОТНАСЯЩА СЕ ДО ИЗДАВАНЕТО, РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО И Т.Н.**

Полето съдържа забележка за издаването, разпространението и т.н. на библиографската единица.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
306		Забележка, отнасяща се до издаването, разпространението и т.н.	r
	a	*Текст на забележката*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

306a Текст на забележката

Забележка за издаване, разпространение и др.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Полето съдържа данни, отнасящи се до издаването и разпространението, които не са въведени в поле 210 *ИЗДАТЕЛСКИ ДАННИ, СВЕДЕНИЯ ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ДР.* Ако се въвежда повече от една забележка, всяка следваща се дава отделно, в повтарящо се поле 306.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

210 *ИЗДАТЕЛСКИ ДАННИ, СВЕДЕНИЯ ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ДР.*

Някои правила за каталогизация предвиждат разпространителят и печатарят да се посочват в забележка. В такива случаи може да се използва поле 306 (Пример 1).

620 *МЯСТО НА ИЗДАВАНЕ КАТО ТОЧКА ЗА ДОСТЪП*

В поле 620 може да се въведе мястото на издаване, разпространение и др. във форма на точка за достъп.

ПРИМЕРИ

1.

306	␣␣	**a**Мястото на отпечатване е посочено погрешно. Типографската марка показва, че е отпечатано от Ruddiman.

2.

306	␣␣	**a**Imprint in volume 3: Tring : Lion Press *(Многотомно издание в три тома. Третият том е отпечатан в различна печатница от първите два тома.)*

3. * COBISS.SI-ID=14825106

306	␣␣	**a**Film posnet v sodelovanju z RTV Slovenija, finančna podpora Filmski sklad Republike Slovenije

 © IZUM, юли 2007, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

311 ЗАБЕЛЕЖКА ЗА СВЪРЗАНО ПОЛЕ

Полето съдържа забележка, която се отнася до едно от полетата за връзка в блок 4XX.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
311		Забележка за свързано поле	r
	a	*Текст на забележката*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

311a Текст на забележката

Забележка за свързано поле.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Полето съдържа забележки, които са свързани с данните, намиращи се в блок 4XX. Тези полета се използват за отразяване на отношението между описваната библиографска единица и свързаната с нея единица. Ако забележката, която трябва да бъде генерирана от поле от блок 4XX не изразява по подходящ начин връзката и свързаната с нея библиографска единица, забележката се въвежда в поле 311 (индикаторът на съответстващото/-ите поле/-та в блок 4XX получава стойност 0, така че забележката да не се генерира от тези полета автоматично). Най-често поле 311 се използва за въвеждане на забележка за полето за връзка 488, т.е. за обяснение на връзката между описваната библиографска единица и единицата, въведена в поле 488. Полето е повтарящо се за всяка следваща забележка.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

305 *ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ИЗДАНИЕТО И БИБЛИОГРАФСКАТА МУ ИСТОРИЯ***

Това поле се използва за забележки за библиографската история, които не се отнасят до полетата за връзка

4XX *БЛОК ЗА ВРЪЗКА МЕЖДУ ЗАПИСИТЕ*

ПРИМЕРИ

1.

311	␣␣	**a**„Produced in conjunction with the „Bloodstock breeders' annual”.”
488	␣0	**a**Bloodstock breeders' annual (*В поле 311 се обяснява връзката между описваната единица и свързаната с нея единица. В записа за библиографската единица, озаглавена „The stallion review”, в поле 488 е въведана библиографска единица със заглавие „Bloodstock breeders' annual”. Стойността на индикатора в поле 488 е 0 – забележката не се визуализира.)*

 © IZUM, август 2009, Прев. на англ.: окт. 2009, Прев. на бълг.: дек. 2009

314 ЗАБЕЛЕЖКА, ОТНАСЯЩА СЕ ДО ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА ОТГОВОРНОСТ

Полето съдържа забележка, отнасяща се до интелектуалната отговорност на произведението.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
314		Забележка, отнасяща се до интелектуалната отговорност	r
	a	*Текст на забележката*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

314a Текст на забележката

Забележка за интелектуалната отговорност за произведението, различна от сведенията за отговорност (вж поле 304).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Полето се използва за въвеждане на информация за интелектуалната отговорност (на лице или колектив), която не е въведена в основното описание. Всяка забележка се въвежда отделно в повторено поле 314.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

304 *ЗАБЕЛЕЖКА, ОТНАСЯЩА СЕ ДО ЗАГЛАВИЕТО И СВЕДЕНИЯТА ЗА ОТГОВОРНОСТ***

Всяка забележка, касаеща сведенията за отговорност, се въвежда в поле 304, а не в поле 314.

7XX *БЛОК ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*

Сведенията за интелектуална отговорност от поле 314 се въвеждат и в блок 7XX.

ПРИМЕРИ

1.

314	␣␣	**a**„Спонсорирано от Environmental Mutagen Society” *(Информацията липсва в поле 200.)*

2.

314	␣␣	**a**Съставено от Samuel French Ltd.

3.

314	␣␣	**a**Оформено и съставено от Publication Relations Unit, Melbourne

4.

314	␣␣	**a**Текст от Denise Hooker

5.

314	␣␣	**a**Съставител J. W. Jolliffe

6.

314	␣␣	**a**По поръчка на Royal Australian College of Surgeons

7. * COBISS.SI-ID=219892

200	0␣	**a**Katalog likovnih del **f**2. Jelovškovo likovno srečanje **g**[avtor strokovnega besedila Mirko Juteršek **g**urednik Janez Škrlep **g**fotografija Peter Škrlep]
314	␣␣	**a**Razstavljajo: Maša Bersan Mašuk, Blaž de Gleria, Lojze Kalinšek, Janez Kovačič, Zmago Puhar, Dušan Sterle in Urša Žajdela Hrovat *(Забележка за сведения за интелектуална отговорност, които не са въведени в поле 200.)*

8. * COBISS.SI-ID=4826

314	␣␣	**a**Naročnik raziskave: Savske elektrarne in SMELT

9. * COBISS.SR-ID=172149767

200	0␣	**a**Almaška crkva u punom sjaju **b**Elektronski izvor **f**Siniša Bokan, Goran Vukčević **g**dizajn Dejan Bondžić **g**HTML izrada Nebojša Vislavski
314	␣␣	**a**Stručni konsultant: Zavod za zaštitu spomenika kulture Novi Sad

 © IZUM, август 2009, Прев. на англ.: окт. 2009, Прев. на бълг.: дек. 2009

316 ЗАБЕЛЕЖКА, ОТНАСЯЩА СЕ ДО КОНКРЕТНИЯ ЕКЗЕМПЛЯР

Полето съдържа забележка, отнасяща се до конкретния екземпляр на монографии. То съответства на елемента Забележка от Областта на забележките в ISBD(A).

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
316		Забележка, отнасяща се до конкретния екземпляр	r
	a	*Текст на забележката*	nr
	0	*Сигнатура на екземпляра, за който се отнасят данните в полето**	nr
	5	*Институция, за която се отнасят данните в полето*	nr
	9	*Инвентарен номер на екземпляра, за който се отнасят данните в полето**	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

316a Текст на забележката

Забележка за характеристиките на описвания екземпляр при старите монографични публикации, напр.: за липсващи страници, подвързия, за номерирани екземпляри в рамките на едно издание и др.

3160 Сигнатура на екземпляра, за който се отнасят данните в полето*

Когато институцията притежава повече от един екземпляр, в подполето се въвежда сигнатурата на екземпляра, за който се отнасят данните в полето.

3165 Институция, за която се отнасят данните в полето

Наименованието на институцията в кодирана форма. Тъй като няма международни

приети кодове, за българските библиотеки се използва национален код (сигла).

3169 Инвентарен номер на екземпляра, за който се отнасят данните в полето*

В подполето се въвежда инвентарният номер на екземпляра, за който се отнасят данните в полето. Той служи за връзка с данните за състоянието на фонда. Когато се описва екземпляр в повече части, който има повече инвентарни номера, те се разграничават с точка и запетайка „**;**”.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Приема се, че записът се прави за идеалното копие. В това поле за забележка обаче се описват характеристиките на конкретен екземпляр, напр.: липсващи страници, характеристика на екземпляра, подвързия, номерирани екземпляри в издание, ръкописни бележки на заглавната страница или на полетата, подвързани заедно отделни части от книги или библиографски единици и др. За много от по-старите издания не може да се каже със сигурност дали особеностите на отделния екземпляр се отнасят до други или до всички екземпляри.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

317 *ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ПРОИЗХОД*

Полето съдържа забележка, отнасяща се до произхода на библиографската единица, напр. екслибриси, автографи на автор и/или собственик, печати и др.

ПРИМЕРИ

1.

316	␣␣	**a**Листове 15-6, подвързани между h3 и h4 **5**DLC

2.

316	␣␣	**a**Липсват всички страници след с. 312 **5**CaOONL

3.

316	␣␣	**a**No. 23 от издание в тираж 75 екземпляра **5**Uk

4.

316	␣␣	**a**Подвързано с: The Boston Edenezer. Boston : printed by B Green & J Allen, for Samuel Phillips, 1698 - The cure of sorrow. Boston : printed by B Green, 1709 **5**MAmHi

5.

316	␣␣	**a**Ръкописни бележки от автора **5**UkCU

 © IZUM, август 2009, Прев. на англ.: окт. 2009, Прев. на бълг.: дек. 2009

6.

316	␣␣	**a**Специална подвързия за подаряване на екземпляра, изработена от Williamson of Eton, около 1605 **5**UkCU

7.

316	␣␣	**a**Подвързия от телешка кожа от началото на XVIII в. **5**Uk

8.

316	␣␣	**a**Limited to 1000 copies signed by the author. Knopf copy is no. 281. **5**TxAuHRH **0**PR6023 L2 1928B HRC KNOPF *(Принадлежи към изданието на „Lady Chatterley's lover" от D. H. Lawrence, отпечатано частно във Флоренция през 1928 г. в 1000 екземпляра. Този екземпляр е от Библиотеката Alfred/Blanche Knopf към Harry Ransom Humanities Research Center, University of Texas, която притежава много издания на това произведение.)*

9. * [1]

316	␣␣	**a**Izvod je bil nekoliko poškodovan in nato restavriran v NUK: na dveh sprednjih praznih listih je zapis apostolske veroizpovedi in začetek nekega pisma [?], na nasl. str. lastniški vpis Leopolda Maksimiljana Raspa **5**50001 **0**R 23872 **9**030002136 *(Когато забележката, отнасяща се до конкретния екземпляр и забележката за произход са логически свързани, целият текст може да се въведа в поле 316.)*

10. * COBISS.SI-ID=36802304

316	␣␣	**a**Obrezano na 21 cm, manjka prvih 22 nepaginiranih strani z nasl. str. ter str. 1-10 in 589-626, nasl. str. prepisana na uvezanem listu **5**50001 **0**R 222928/3 **9**030000033
316	␣␣	**a**Obrezano na 20 cm, manjka prvih 22 nepaginiranih strani z nasl. str. ter str. 523-526, nadomeščene so z uvezanimi listi s prepisanim besedilom **5**50001 **0**R 10173/3 **9**030000032
316	␣␣	**a**Obrezano na 20 cm **5**50001 **0**R 10172/3 **9**030000031
...		*(Характеристиките на отделните екземпляри, напр.: липсващи страници, подвързия са въведени в повторени полета 316.)*

11. * COBISS.SR-ID=58920455

316	␣␣	**a**Nedostaje gornji deo str. 7-8 **5**80017 **0**RPalIt II 1 **9**000250540

[1] Примерът е предоставен от Националната и университетска библиотека в Любляна.

317 ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ПРОИЗХОД

Полето съдържа забележка, отнасяща се до произхода на библиографската единица. То съответства на Областта на забележките в ISBD(A).

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
317		Забележка за произход	r
	a	*Текст на забележката*	nr
	0	*Сигнатура на екземпляра, за който се отнасят данните в полето**	nr
	5	*Институция, за която се отнасят данните в полето*	nr
	9	*Инвентарен номер на екземпляра, за който се отнасят данните в полето**	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

317a Текст на забележката

Забележка, отнасяща се до произхода на библиографската единица, напр.: за екслибрис, автограф на автора и/или притежателя, печат и др.

3170 Сигнатура на екземпляра, за който се отнасят данните в полето*

Когато институцията притежава повече от един екземпляр, в подполето се въвежда сигнатурата на екземпляра, за който се отнасят данните в полето.

3175 Институция, за която се отнасят данните в полето

Наименованието на институцията в кодирана форма. Тъй като няма международни приети кодове, за българските библиотеки се използва национален код (сигла).

3179 Инвентарен номер на екземпляра, за който се отнасят данните в полето*

В подполето се въвежда инвентарният номер на екземпляра, за който се отнасят данните в полето. Той служи за връзка с данните за състоянието на фонда. Когато се описва екземпляр в повече части, който има повече инвентарни номера, те се разграничават с точка и запетайка „**;**”.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Приема се, че записът се прави за идеалното копие. В това поле обаче се описва произходът на екземпляра във формата, в която се намира в книгата, напр.: екслибрис, автограф на автора и/или на притежателя, печат и др.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

316 *ЗАБЕЛЕЖКА, ОТНАСЯЩА СЕ ДО КОНКРЕТНИЯ ЕКЗЕМПЛЯР*

Полето съдържа забележка, отнасяща се до особеностите на конкретния екземпляр за монографични издания, напр.: липсващи страници, особености на екземпляра, подвързия, номерирани екземпляри от едно издание и др.

ПРИМЕРИ

1.

317	␣␣	**a**Надпис на вътрешната страна на корицата: Theodorinis ab Engelsberg **5**Uk

2.

317	␣␣	**a**Ръкописен надпис от XVI в. на заглавната страница, „Iohannes Wagge me iure tenet” **5**DB/S-5-KK.555

3.

317	␣␣	**a**Надпис на заглавната страница: „Poklonio Narodnom muzeumu Aleksander Shue... Zupnik u Stenjevcu” **5**CiZaNSK **0**RII F-8° - 1541a **9**030000648
317	␣␣	**a**Надпис на заглавната страница: „Colegii Zagrabiensis Soc. Jesu. Inscriptus. 1698” **5**CiZaNSK **0**RII F-8° - 1541b **9**030000567
		(Забележки за надписи на заглавната страница на два различни екземпляра от една и съща библиографска единица.)

4.

317	␣␣	**a**Екслибрис: „Nikolai Skerlecz de Lomniza” **5**CiZaNSK **0**L III H13 **9**398800534

 © IZUM, август 2009, Прев. на англ.: окт. 2009, Прев. на бълг.: дек. 2009

5.

317	␣␣	**a**Надпис на заглавната страница: „Daruje sveučilištnoj knjižnici Ivan Kukuljević” **5**CiZaNSK **0**RII C-8° - 100b **9**030000987
317	␣␣	**a**В горната част на заглавната страница надпис на глаголица **5**CiZaNSK **0**RII C-8° - 100b **9**030000987 *(Екземплярът е подарен на Националната и университетска библиотека в Загреб от Иван Кукулйевич. На същия екземпляр има ръчно написан глаголически текст, вероятно от дарителя.)*

6.

317	␣␣	**a**From the Library of Kenneth Roberts, with his book plate, dated 20 November 1939. **5**ViU **0**PS3535 .O176 Z42 .S8 G7 1939
317	␣␣	**a**Author's inscription: „For Irving Bacheller I am honoured to inscribe this book. John Steinbeck Tos Gator 1939.” **5**ViU **0**PS1054 .B3 Z9 .S74 G7 1939
317	␣␣	**a**Gift of C. W. Barrett. **5**ViU **0**PS1054 .B3 Z9 .S74 G7 1939 *(Два екземпляра от „Grapes of wrath” в библиотеката за американска литература Clifton Waller Barrett в библиотеката на Университета на щата Вирджиния. За произхода на втория екземпляр са посочени два етапа.)*

7. * [1]

317	␣␣	**a**Izvod Marka Pohlina z lastniškim vpisom in njegovimi zapiski **5**50001 **0**18367 **9**030001681 *(Един от трите екземпляра на „Tu malu besedishe treh jesikov” от Marko Pohlin, които са притежание на Националната и университетска библиотека в Любляна е бил собственост на автора.)*

8. * COBISS.SI-ID=48450816

317	␣␣	**a**Iz knjižnice in z ekslibrisom (grbom) Karla Peera **5**50001 **0**R 4380 **9**030000338 *(Забележка за екслибрис.)*

9. * COBISS.SR-ID=58920455

317	␣␣	**a**Pečat na nasl. str.: Biblioteka A. Ivića Subotica **5**80017 **0**RPalIt II 1 **9**000250540

[1] Примерът е предоставен от Националната и университетска библиотека в Любляна.

318 ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДПРИЕТИ С ЦЕЛ ОПАЗВАНЕ НА ЕКЗЕМПЛЯРА

Полето съдържа данни за опазването и консервацията на материала. Използва се главно за старопечатни издания.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
318		Забележка за действия, предприети с цел опазване на екземпляра	r
	a	*Намеса*	nr
	b	*Идентификация на намесата*	r
	c	*Дата на намесата*	r
	d	*Интервал на намесата*	r
	e	*Възможност за осъществяване на намесата*	r
	f	*Основание за извършване на намесата*	r
	h	*Отговорен орган или лице*	r
	i	*Метод на намесата*	r
	j	*Място на намесата*	r
	k	*Изпълнител на намесата*	r
	l	*Статус*	r
	n	*Обхват на намесата*	r
	o	*Вид на единицата, която е подложена на намеса*	r
	p	*Служебна бележка*	r
	r	*Бележка, предназначена за ползвателя*	r
	0	*Сигнатура на екземпляра**	nr
	5	*Институция, която съхранява екземпляра*	nr
	9	*Инвентарен номер на екземпляра**	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

318a Намеса

Описание на намесата.

318b Идентификация на намесата

Код или описание, предназначен за идентифициране на специфично действие, който може да бъде свързан и с интервала, през който то е извършено, напр. код за проект.

318c Дата на намесата

Код за време във формат ISO (година, месец и ден).

318d Интервал на намесата

Подполето се използва, когато времето не може да се изрази с точна дата, напр. в края на академичния семестър или на всеки пет години (Пример 7).

318e Възможност за осъществяване на намесата

Подполето се използва, когато времето се отнася до непредвидимо събитие, напр. след получаване на пълния комплект (Примери 3, 6).

318f Основание за извършване на намесата

Подполето съдържа текст или посочване на правило и др., според които е извършена намесата (Пример 4).

318h Отговорен орган или лице

Подполето съдържа наименованието на лицето, институцията, поста или длъжността в институцията, които носят отговорност за извършване на намесата. (Пример 7).

318i Метод на намесата

Метод на извършване на намесата (Пример 6).

318j Място на намесата

Място на извършване на намесата (Пример 8).

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

318k Изпълнител на намесата

Името на лицето или наименованието на организацията, които изпълняват намесата (Примери 4, 8).

318l Статус

Състоянието на описваните материали преди или след намесата (Примери 1, 2, 4).

318n Обхват на намесата

Подполето се използва, когато намесата засяга само част от библиографската единица (Пример 5).

318o Вид на единицата, която е подложена на намеса

Подполето се използва, когато намесата засяга само част от библиографската единица (Пример 5).

318p Служебна бележка

Забележка за предприетата намеса, която не се показва за ползвателите и е предназначена за каталогизаторите.

318r Бележка, предназначена за ползвателя

Забележка за намесата, която се показва за ползвателите (Пример 8).

3180 Сигнатура на екземпляра*

Когато институцията притежава повече от един екземпляр, в подполето се въвежда сигнатурата на екземпляра, за който се отнасят данните в полето.

3185 Институция, която съхранява екземпляра

Наименованието на институцията в кодирана форма. Тъй като няма международно приети кодове, за българските библиотеки се използва национален код (сигла).

3189 Инвентарен номер на екземпляра*

В подполето се въвежда инвентарният номер на екземпляра, за който се отнасят данните в полето. Той служи за връзка с данните за състоянието на фонда. Когато се описва екземпляр в повече части, който има повече инвентарни номера, те се разграничават с точка и запетайка „;”.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Приема се, че записът се прави за идеалното копие. Данните в поле 318 се отнасят само до конкретния екземпляр.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

141 *СТАРОПЕЧАТНИ ИЗДАНИЯ - СПЕЦИФИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕКЗЕМПЛЯРА*

Полето съдържа кодирани данни, отнасящи се до специфичните характеристики на екземпляр от старопечатно монографично издание.

ПРИМЕРИ

1.

318	␣␣	**a**Състоянието проверено **c**19911121 **l**Текстът на петна, подвързията запазена, повреда от вода **5**QL/P18

2.

318	␣␣	**a**Реставрирано **c**1991 **l**с оригинала не се обслужва **5**CA/U-1

3.

318	␣␣	**a**Проверка на състоянието **e**след депозиране на целия комплект **5**CA/U66

4.

318	␣␣	**a**Състоянието проверено **c**19911121 **l**подвързията запазена **f**SCAN **k**CCM **5**Uk *(Състоянието е проверено от сътрудник на библиотеката с инициали CCM като част от проект наречен SCAN.)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

5.

318	␣␣	**a**Дезинфекция чрез опушване **n**12 **o**архивни кутии **c**19861010 **5**LO/N-1

6.

318	␣␣	**a**Отчислено **e**пет години след прекратяване на издаването **i**унищожено **5**CaQQCT

7.

318	␣␣	**a**Проверка **d**веднъж на 5 години **h**Архивен отдел **5**CaQQCT

8.

318	␣␣	aЕкспонат **c**19980401-19981231 **j**Victoria & Albert Museum **k**JStC **r**предоставен на Victoria and Albert Museum от 1 април 1998 до края на годината **5**CaQQCT

320 ЗАБЕЛЕЖКА ЗА БИБЛИОГРАФИИ/ПОКАЗАЛЦИ/РЕЗЮМЕТА В ОПИСВАНИЯ РЕСУРС

Полето съдържа забележка за наличие на библиография, показалец или резюме в библиографската единица.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
320		Забележка за библиографии/показалци/резюмета в описвания ресурс	r
	a	*Текст на забележката*	nr

Индикатори**

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Индикатор за изход *****
	0	*Изписва се на каталожната картичка и в библиографиите.*
	1	*Изписва се на каталожната картичка.*
2	-	-

ПОДПОЛЕТА

320a Текст на забележката

Забележка за библиография, показалец или резюме в свободен текст.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Забележките за всеки различен вид допълнение се въвеждат поотделно, в повтарящо се поле 320.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

105 *ТЕКСТ – МОНОГРАФИИ*

Полето съдържа кодирани данни, които показват дали библиографската единица съдържа библиография или показалец.

321 *ЗАБЕЛЕЖКА ЗА РЕФЕРИРАНЕ И ПОЗОВАВАНИЯ В ДРУГИ РЕСУРСИ*

Тук се въвежда забележка, отнасяща се за показалци и резюмета извън описваната библиографска единица.

ПРИМЕРИ

1.

320	␣␣	**a**Библиография: с. 210

2.

320	␣␣	**a**Включва библиографски позовавания

3.

320	␣␣	**a**Състои се главно от библиографии

4. * COBISS.SI-ID=507765

320	␣␣	**a**Kazali *(Изразът „показалец” или „показалци” се използва за всички видове показалци (на имената на авторите,азбучно-предметни и др.). Не се въвеждат сведения за страници със съдържания.)*

5. * COBISS.SI-ID=213438976

320	␣␣	**a**Bibliografija na koncu poglavij
320	␣␣	**a**Kazalo
320	␣␣	**a**Povzetek ; Summary ; Zusammenfassung ; Sunto *(Поле 320 е повторено за всеки отделен вид информация за допълнение към съдържанието. За резюметата са използвани изрази, взети от изданието.)*

6. * COBISS.SI-ID=547935

320	␣␣	**a**Bibliografija: f. 62
320	␣␣	**a**Kazalo
320	␣␣	**a**Izvleček ; Abstract

7. * COBISS.SR-ID=80496908

320	␣␣	**a**Bibliografija: str. 395-396
320	␣␣	**a**Registri.

8. * COBISS.SR-ID=29153551

320	␣␣	**a**Bibliografija: listovi 129-138
320	␣␣	**a**Summary ; Rezime

9. * COBISS.MK-ID=138250

320	␣␣	**a**Bibliografija kon oddelni trudovi

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.:ноем. 2007

321 ЗАБЕЛЕЖКА ЗА РЕФЕРИРАНЕ И ПОЗОВАВАНИЯ В ДРУГИ РЕСУРСИ

Полето съдържа данни за външни ресурси, в които има показалци или резюмета на описваната библиографска единица. За редките издания бележката може да съдържа библиография, каталог и др., където дадената единица е цитирана или описана.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
321		Забележка за реферирание и позовавания в други ресурси	r
	a	*Текст на забележката*	nr
	x	*ISSN*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Вид на информацията***
	#	*Без сведения*
	0	*Информация за реферирание в друг ресурс*
	1	*Цитат в библиография, каталог*
2	-	-

Индикатор 1означава размера на описанието, което ще се намери във външния ресурс.

Стойността „#” означава, че в полето е въведен свободен текст (Пример 1).

Стойността „0” означава, че библиографската единица е реферирана във външния ресурс (Пример 2). На стойността на индикатора отговаря въвеждащият израз „Реферирано в:”.

Стойността „1” означава, че библиографската единица е цитирана във външния ресурс (Пример 3). На стойността на индикатора отговаря въвеждащият израз „Цитирано в:”.

ПОДПОЛЕТА

321a Текст на забележката

Данни за външния източник, в който библиографската единица е реферирана или цитирана.

321x ISSN

ISSN на външния ресурс.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Въвеждащият израз не се генерира автоматично и затова при нужда се въвежда от каталогизатора. Полето се повтаря когато трябва да се въведе повече от един външен ресурс.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

320 *ЗАБЕЛЕЖКА ЗА БИБЛИОГРАФИИ/ПОКАЗАЛЦИ/РЕЗЮМЕТА В ОПИСВАНИЯ РЕСУРС*

Полето съдържа забележки за библиографии, показалци и/или резюмета, които са част от описваната библиографска единица.

ПРИМЕРИ

1.

321	#␣	**a**For a list of contents see Heyer. Historical sets, collected editions and monuments of music *(Комплект от музикални партитури, описани в друга публикация.)*

2.

321	0␣	**a**Applied science and technology index **x**0003-6986
321	0␣	**a**Biography index **x**0006-3053
321	0␣	**a**Chemical abstracts **x**0009-2258
321	0␣	**a**Index medicus **x**0019-3879
321	0␣	**a**International packaging abstracts **x**0260-7409
321	0␣	**a**Readers' guide to periodical literature **x**0034-0464 *(Продължаващ ресурс, включен в реферативни издания на различни служби.)*

3.

321	1␣	**a**Reuss, E. Bib. Novi. Testamenti Graeci, p. 35
321	1␣	**a**Rudolphi, E.C. Froschauer, 336
321	1␣	**a**Darlow & Moule, II, p. 586 *(Рядка книга, цитирана в няколко стандартни библиографии.)*

4. * COBISS.SI-ID=13295970

200	1␣	**a**≠The ≠classical journal
321	0␣	**a**Education index **x**0013-1385
321	0␣	**a**Annual bibliography of English language and literature **x**0066-3786
321	0␣	**a**Book review index **x**0524-0581

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

321	0␣	**a**Index to book reviews in the humanities **x**0073-5892
321	0␣	**a**MLA international bibliography of books and articles on the modern languages and literatures (Complete edition) **x**0024-8215

5. * COBISS.SI-ID=126397696

321	1␣	**a**Bibliografski citat: Škafar, Bibliografija prekmurskih tiskov od 1715 do 1919, Ljubljana 1978, št. 2

6. * COBISS.SR-ID=6892295

321	0␣	**a**Indeksira: Arts & Humanities Citation Index **x**0162-8445

322 ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ДРУГИ УЧАСТНИЦИ В СЪЗДАВАНЕТО НА БИБЛБИОГРАФСКАТА ЕДИНИЦА (ФИЛМИ, ВИДЕОМАТЕРИАЛИ И ЗВУКОЗАПИСИ)

Полето съдържа имената на лица или организации, които не са изпълнители, но са участвали в художественото или техническото създаване на произведението.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
322		Забележка за други участници в създаването на библиографската езиница (филми, видеоматериали и звукозаписи)	nr
	a	*Текст на забележката*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

322a Текст на забележката

Забележка за други участници в създаването на единицата.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

200 *ЗАГЛАВИЕ И СВЕДЕНИЯ ЗА ОТГОВОРНОСТ*

Когато лицата или организациите, които са участвали в художественото или техническото създаване на произведението са дадени в поле 200, не е необходимо да се попълва поле 322.

323 *ЗАБЕЛЕЖКИ ЗА ИЗПЪЛНИТЕЛИТЕ (ФИЛМИ, ВИДЕОМАТЕРИАЛИ И ЗВУКОЗАПИСИ)*

Полето съдържа данни за изпълнители, изпълнителски състави и т.н.

7XX *БЛОК ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*

Данните за участници от поле 322 се въвеждат и в блок 7XX.

ПРИМЕРИ

1.

322	␣␣	**a**Producer, Ray Jewell; writer, Don Hall; music, Jack Meakin; editor, Rick Eisman.

2. * COBISS.SI-ID=107867392

322	␣␣	**a**Izbor poezije Feri Lainšček ; prevodi Andreja Haberl-Zemljič, nem., Marjana Karer, an. *(В съпроводителния материал са посочени и сведения за отговорност. Те са въведени в забележка.)*

3. * COBISS.SR-ID=111013644

322	␣␣	**a**Za album, materijal iz fonoteke PGP-a odabrao i uradio digitalnu post produkciju Kosta Vesković.

4. * COBISS.MK-ID=43966730

322	␣␣	**a**Stilizacija na narodnite ora Pece Atanasovski; aranžman Miodrag Božinovski (8), Ljupčo Pandilovski (19)

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ.2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

323 ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ИЗПЪЛНИТЕЛИТЕ (ФИЛМИ, ВИДЕОМАТЕРИАЛИ И ЗВУКОЗАПИСИ)

Полето съдържа имената на артисти, изпълнители, разказвачи и др. във филми и видеоматериали и имената на изпълнители или изпълнителски състави, както и средството за изпълнение на звукозаписите.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
323		Забележка за изпълнителите (видеозаписи и звукозаписи)	r
	a	*Текст на забележката*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори

ПОДПОЛЕТА

323a Текст на забележката

Забележка за изпълнители, изпълнителски състави и т.н.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Забележките за всеки вид изпълнител се въвеждат в повтарящо се поле 323.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

200 *ЗАГЛАВИЕ И СВЕДЕНИЯ ЗА ОТГОВОРНОСТ*

Ако имената на изпълнителите са посочени в поле 200, поле 323 не се използва.

322 *ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ДРУГИ УЧАСТНИЦИ В СЪЗДАВАНЕТО НА БИБЛИОГРАФСКАТА ЕДИНИЦА (ФИЛМИ, ВИДЕОМАТЕРИАЛИ И ЗВУКОЗАПИСИ)*

Полето съдържа данни за лица и организации, които не са изпълнители, изпълнителски състави и т.н.

7XX *БЛОК ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*

Данните за изпълнителите и изпълнителските състави от поле 323 се въвеждат и в блок 7XX.

ПРИМЕРИ

1.

323	␣␣	**a**Cast: Mary Pickford, Claire McDowell, Dorothy Bernard, Charles West

2.

323	␣␣	**a**Narrators: Sian Phillips and Nigel Davenport

3.

323	␣␣	**a**Marshall Moss, violin; Neil Roberts, harpsichord

4.

323	␣␣	**a**Narrator: Salome Jens
323	␣␣	**a**Cast: Daryl Hannah (Ayla), Pamela Reed (Iza), James Remar (Creb) *(В записа има две полета 323 - по едно за всяка категория участници. Втората забележка включва имената на изпълнителите и действащите лица.)*

5. * COBISS.SI-ID=9241910

200	0␣	**a**Orion **b**Zvočni posnetek **f**Jure Robežnik **g**[Alenka Godec ... et. al.]
323	␣␣	**a**Izvajalci: Big band in Simfonični orkester RTV Slovenija, Plesni orkester Radia Ljubljana, Zabavni orkester Radia Ljubljana in Ansambel Mojmirja Sepeta z godali.

6. * COBISS.SI-ID=1624893

323	␣␣	**a**Igrajo: James Cromwell, Melanie Griffith, John Malkovich

7. * COBISS.SI-ID=2170684

323	␣␣	**a**Izvajalci: Jerko Novak, klasična in električna kitara, Karel Novak, bas kitara, Tone Dimnik, bobni, Igor Leonardi, električna in akustična kitara, table, Aleš Kacjan, flavta, triangel, zvonec, Lado Jakša, klaviature, klarinet, saksofon *(Запис за звукозаписа „Maček Muri & тиса Маса", който съдържа изпълнители, въведени в поле 323.)*

8. * COBISS.SR-ID=111428620

323	␣␣	**a**Stihove govori Andrea Miljević
323	␣␣	**a**Pevaju: Olja Bukvić i Helena Stanković

9. * COBISS.MK-ID=43966730

323	␣␣	**a**Dr. izveduvači: Bodan Arsovski, „Ezgija orkestar" (20)

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

324 ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ОРИГИНАЛА

Полето съдържа забележка, посочваща, че описвания екземпляр е репродукция (напр. факсимиле или микроформа) чрез включване на библиографска препратка към оригиналните библиографски единици.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
324		Забележка за оригинала	r
	a	*Текст на забележката*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

324a Текст на забележката

Въвежда се видът на репродукцията (напр. факсимиле, микроформа и т.н.) и данни за оригинала, които се записват с пунктуацията, предвидена в ISBD.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

325 *ЗАБЕЛЕЖКА ЗА РЕПРОДУКЦИЯ*

В записа за оригинала в поле 325 се въвеждат данни за репродукцията.

ПРИМЕРИ

1.

324	␣␣	**a**Facsimile reprint of: 1797 ed. originally published as „The complaint and the consolation, or, Night thoughts", London : Richard Edwards, 1797

2.

324	␣␣	**a**Microform reproduction of: Mithridates, or, Mr. Newmans essay on development its own confutation, London : W.J.Cleaver, 1846.

3.

200	1␣	**a**William Shakespeare sonnets
210	␣␣	**a**London **c**Noel Douglas **d**1926
215	␣␣	**a**[84] p. **d**23 cm
225	␣␣	**a**Noel Douglas replicas
324	␣␣	**a**Facsimile of: Shake-speare's sonnets. Neuer before imprinted. - At London : By G. Eld for T. T. and are to be solde by John Wright ..., 1609. „Reproduced from the copy in the British Museum”.

4. * COBISS.SI-ID=9508909

324	␣␣	**a**Faks. izd.: V Ljubljani : natisnil Joshef Blasnik, 1836 *(Забележка за подробности, свързани с библиографската единица.)*

5. * COBISS.SI-ID=113254400

324	␣␣	**a**P. o.: Rudarsko-metalurški zbornik ; 1994, letn. 41 *(Забележката за препечатана статия е започва с въвеждащ израз „P. o.”, без да се взема под внимание езика и формата на данните на публикацията.)*

6. * COBISS.SR-ID=961543

324	␣␣	**a**Fototipsko izd.: Zagreb : Matica hrvatska, 1895.

7. * COBISS.SR-ID=6683648

324	␣␣	**a**Fototipsko izd.: Ljubljana : Katoliško tiskovno društvo, 1926. Del 1
324	␣␣	**a**Fototipsko izd.: Ljubljana : Jugoslovanska knjigarna, 1929. Del 2 *(В запис за монография, издадена в два тома, забележките за оригиналните издания на двата тома са въведени в полета 324.)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

325 ЗАБЕЛЕЖКА ЗА РЕПРОДУКЦИЯ

Полето съдържа забележка, посочваща, че съществува репродукция на библиографската единица, описана в записа. В самия запис е описан оригиналът.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
325		Забележка за репродукция	r
	a	*Текст на забележката*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

325a Текст на забележката

Въвеждат се данни за характеристиките на репродукцията, по които тя се различава от оригинала. Данните се записват с пунктуацията, предвидена в ISBD.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

324 *ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ОРИГИНАЛА*

В записа за репродукцията в поле 324 се въвеждат данни за оригинала.

ПРИМЕРИ

1.

325	␣␣	**a**Microfiche. Cambridge : Chadwyck-Healy Ltd, 1988. 2 fiches ; 11x15 cm. (The Nineteenth Century : general collection ; N.1.1.18)

2.

325	␣␣	**a**Ed. microfilme. Lisboa : Biblioteca Nacional, 1987. 1 bobine (71 imagens) ; 35 mm

3.

325	␣␣	**a**Ed. microfilme. Lisboa : Biblioteca Nacional, 1986-1988. 3 bobines ; 35 mm

4.

325	␣␣	**a**Microforme de reproduction. Paris : Bibliothèque Nationale, 1990. 3 microfiches : argentique, 14x

5.

200	1␣	**a**Outline of a new system of logic, with a critical examination of Dr. Whately's „Elements of logic” **f**by George Bentham
210	␣␣	**a**London **c**Hunt and Clarke **b**4, York Street, Covent Garden **d**1827 **g**Printed by Joseph Mallett **f**59, Wardour Street, Soho, London
215	␣␣	**a**XII, 287, [1] p. **d**8º
325	␣␣	**a**Microfilm. London : British Library, 1990. 1 reel ; 35 mm
325	␣␣	**a**Microfiche. Cambridge : Chadwyck-Healey Ltd., 1990. 4 fiches ; 11x15 cm. (The Nineteenth Century : General Collection ; N. 1.1.4245)
700	␣1	**a**Bentham **b**George **f**1800-1884 *(Описва се оригиналното произведение. Репродукциите са описани в забележка.)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

326 ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ПЕРИОДИЧНОСТ

Полето съдържа забележка за периодичността на излизане на продължаващото издание или на допълване/актуализиране на интегрирания ресурс.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
326		Забележка за периодичност	r
	a	*Периодичност*	nr
	b	*Период*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

326a Периодичност

Сведение, показващо периодичността на издаване на продължаващото издание или допълване на интегрирания ресурс (Пример 8). Данните се използват при визуализация/изход и са първи елемент в Областта на забележките.

326b Период

Период от време, за който е валидна периодичността, посочена в подполе **a** (Примери 2, 5).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Данните за периодичността на издаване в поле 326 трябва да съответстват на кода в подполе *110b – Периодичност.*

Поле 326 се повтаря, когато трябва да се означи периодичността на излизане или допълване/актуализиране на продължаващия ресурс през различни периоди. Полетата се подреждат така, че на първо място да бъдат най-новите данни (Примери 2, 5).

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

110b *ПРОДЪЛЖАВАЩИ РЕСУРСИ, Периодичност*

Подполето съдържа код, посочващ периодичността на излизане на продължаващото издание или на допълване/актуализиране на интегрирания ресурс.

ПРИМЕРИ

1.

326	␣␣	**a**Monthly

2.

326	␣␣	**a**Quarterly **b**1981-
326	␣␣	**a**Monthly **b**1940-1980 *(Списанието е излизало месечно от 1940 г. до 1980 г. и тримесечно след 1981 г.)*

3. * COBISS.SI-ID=98658816

110	␣␣	**a**c **b**d **c**a
326	␣␣	**a**Štirinajstdnevnik (med šolskim letom) *(Списание, което се публикува на две седмици през учебната година.)*

4. *

326	␣␣	**a**Tri do petkrat letno

5. *

326	␣␣	**a**Letnik **b**1985-1990
326	␣␣	**a**Polletnik **b**1974-1984

6. * COBISS.SR-ID=16227074

110	␣␣	**a**c **b**c **c**a
326	␣␣	**a**Nedeljno

7. * COBISS.MK-ID=55519754

110	␣␣	**a**a **b**j
326	␣␣	**a**Dvapati godišno

8. *

110	␣␣	**a**g **b**p
326	␣␣	**a**Zaporedne osvežitve *(Уебстраница, която текущо се актуализира.)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

327 ЗАБЕЛЕЖКА ЗА СЪДЪРЖАНИЕ

Полето съдържа забележка за съдържанието на библиографската единица.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
327		Забележка за съдържание	r
	0	*Въвеждащ израз*	nr
	a	*Текст на забележката*	r

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Пълнота на забележката***
	0	*Забележката за съдържание е непълна*
	1	*Забележката за съдържание е пълна*
2		***Форма на изхода***
	0	*Пунктуацията между повтарящите се полета **a** е точка и запетая*
	1	*Пунктуацията между повтарящите се полета **a** е нов ред*

Когато индикатор 2 има стойност 1, на каталожната картичка всяко повтарящо се подполе 327**a** се визуализира на нов ред (Примери 3, 8 и Каталогизация *на монографии в повече части* – стр. 12).

ПОДПОЛЕТА

3270 Въвеждащ израз

Дума или израз, които въвеждат забележката за съдържание, напр.: „Съдържание:”, „Съдържа и:”, „Съдържание на заглавната страница: ” и др.

327a Текст на забележката

Данни за съдържанието на библиографската единица (обикновено наименованието или наименованията на съставните части). При въвеждането на данните в подполе 327a се използва пунктуацията, предвидена за съответните елементи на библиографското описание.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Когато забележката се отнася до произведения от един и същ автор, заглавията се въвеждат в повтарящо се подполе 327**a** (Примери 1, 2, 3, 5, 7, 8). Пунктуацията между подполетата **a**, разделяща отделните заглавия (точка и запетая или нов ред) се генерира автоматично. При изработване на каталожни картички с допълнителни описания (препратки), данните за отделните съдържащи се в библиографската единица произведения трябва да се въведат и в поле *423 Издаден с ...* .

Данните, касаещи произведения от различни автори, трябва да се дават в едно подполе 327a, т.к. препинателните знаци между отделните заглавия трябва да се нанасят прецизно. Според ISBD препинателният знак е точка (Примери 4, 6, 9). За нуждите на търсенето и изработването на допълнителни описания данните за отделните, съдържащи се в библиографската единица произведения, трябва да бъдат въвеждани и в поле *423 Издаден с ...* .

По изключение, поле 327 може да се повтори, когато първото поле 327 вече съдържа максимален брой подполета. Тогава, само първото поле 327 може да съдържа въвеждащ текст. Стойностите на индикаторите във всички полета 327 трябва да бъдат еднакви.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=6655744

327	10	**0**Vsebina: **a**Zalezujoč Godota **a**Klementov padec **a**Dedalus

2. * COBISS.SI-ID=4172033

327	10	**0**Vsebina na nasl. str.: **a**Mehanika **a**Toplota

3. * COBISS.SI-ID=17411

327	01	**0**Dosedanja vsebina: **a**1: A-Ca. - 1987. - XVII, 421 str. - 30.000 izv. **a**2: Ce-Ed. - 1988. - XV, 416 str. - 31.000 izv. **a**3: ...

4. * COBISS.SI-ID=78882048

327	10	**0**Vsebuje tudi: **a**Zatrjevanja usmerjajo energijo / Maruschi Magyarosy in Volker Z. Karrer. Za konec še očiščevalni obred / Stephan Kugel

5. * COBISS.SR-ID=9649936

327	10	**0**Sadržaj: **a**Jakov grli trnje **a**Medalja **a**Rat i mir u Grudi **a**Ljute trave **a**Događaji u magarčevoj sjenci **a**Motel za ljudine **a**Grickanje duše.

6. * COBISS.MK-ID=46209290

327	10	**0**Sodržina: **a**Nemušt jazik / Blaže Minevski. Erazmo Roterdamski / Danilo Kocevski. Kuka / Jadranka Vladova. Treta majka / Petar Petreski.

7. * COBISS.SR-ID=8045584

327	10	**0**Sadržaj s nasl. str.: **a**Zakon o lokalnoj samoupravi **a**Zakon o izboru predsjednika opštine.

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

8. * COBISS.SR-ID=898050

327	01	**0**Dosadašnji sadržaj: **a**Knj. 1: A-Bogoljub. - 1959. - $^{L}_{F}$CXV$^{C}_{R}$, 694 str. - Tiraž 10.500. **a**Knj. 2: Bogoljub-Vražogrnci. - 1962. - $^{L}_{F}$XII$^{C}_{R}$, 800 str. - Tiraž 10.500. **a**Knj. 3: ...

9. * COBISS.SR-ID=120757004

327	10	**0**Sadrži i: **a**Imperativ misije / Aleksandar Šmeman. Pravoslavna crkva i misija : prošlost i perspektive našeg doba / Jovan Majendorf. Pravoslavlje i misija / arhimandrit Anastasije Janulatos.

328 ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ДИСЕРТАЦИЯ (ТЕЗА)

Полето съдържа забележка, показваща че библиографската единица е теза или дисертация.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
328		Забележка за дисертация (теза)	r
	a	*Текст на забележката*	nr
	d	*Година на защита*	nr
	e	*Година на промоция (утвърждаване от ВАК)**	nr
	f	*Научна степен**	nr
	g	*Научна област (шифър)**	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

328a Текст на забележката

Забележка, отнасяща се до дисертация или теза. Тя може да съдържа научната степен, за която е представена и академичната институция, която е присъдила званието.

328d Година на защита

Дата на защитата на докторската дисертация (година; месец и ден - ако са известни).

328e Година на промоция (утвърждаване от ВАК)*

Дата на промоцията на докторската дисертация (година; месец и ден - ако са известни).

328f Научна степен*

Научна степен, получена след защита на докторска дисертация (доктор по математика, доктор на математическите науки) (Примери 2, 3, 4).

328g Научна област*

Научна област на научното звание, напр. биология, социология (Примери 2, 3, 4).

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

105b *ТЕКСТ – МОНОГРАФИИ. Кодове за формата на съдържанието*

Когато библиографската единица е дисертация или теза, подполето съдържа код „m” , който означава формата на съдържанието – докторска дисертация. Това поле съдържа код, който отразява формата на съдържанието. За дисертации се попълва код "m" или "mb31".

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=7746897

200	0␣	**a**Opština između norme i stvarnosti **f**Gordana Siljanovska-Davkova
328	␣␣	**a**Dokt. disert., Pravna fak., Ljubljana *(В поле 200 няма сведение, че публикацията е дисертация; затова това е посочено в забележка.)*

2. * COBISS.SI-ID=111723520

200	0␣	**a**Nietzsche in ničejanstvo v slovenski literaturi **e**doktorska disertacija **f**Matevž Kos
328	␣␣	**a**Univ. Ljubljana, Filozofska fak., Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo **d**20010309 **f**dr. znanosti **g**primerjalna književnost in literarna teorija *(В поле 200 има сведение, че публикацията е дисертация и затова не е необходимо да се прави забележка.)*

3. * COBISS.SI-ID=512059273

328	␣␣	**a**Univ. v Ljubljani, Biotehniška fak., Oddelek za biologijo **d**2002 **f**dr. naravoslovnih znanosti **g**biologija

4. * COBISS.SR-ID=28359183

328	␣␣	**a**Umnoženo za odbranu
328	␣␣	**a**Arhitektonski fak., Univ. u Beogradu **d**2004 **f**dr tehničkih nauka **g**arhitektura i urbanizam

 © IZUM, август 2009, Прев. на англ.: окт. 2009, Прев. на бълг.: дек. 2009

330 АНОТАЦИЯ ИЛИ РЕЗЮМЕ

Полето съдържа анотация, резюме или кратко описание на съдържанието на библиографската единица.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
330		Анотация или резюме	r
	a	*Текст на забележката*	nr
	f	*Автор на анотацията или резюмето**	r
	z	*Език**	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

330a Текст на забележката

Анотация, резюме или кратко съдържание на единицата, чийто код е въведен в подполе *330z – Език* на същото поле.

330f Автор на анотацията или резюмето*

Името на автора на анотацията или резюмето, когато той не е автор на описваната библиографска единица.

330z Език*

Трисимволен код за езика, на който са написани анотацията или резюмето.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Полето може да съдържа всякакъв вид резюмета - информативни, индикативни, критични, оценъчни или анотации. Когато се въвежда повече от една забележка, всяка една от тях се въвежда поотделно в повтарящо се поле 330.

Математическите и другите специални символи в поле се въвеждат според правилата на L^AT_EX[1]. Началото и края на въвеждането на тези символи се означава с едновременно натискане на клавишите CTRL+T, при което се изписва символът "ромб" (♦).

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

327 *ЗАБЕЛЕЖКА ЗА СЪДЪРЖАНИЕ*

Полето се използва за въвеждане на данни за отделните съставни части на библиографската единица, а не за анотация или резюме.

ПРИМЕРИ

1.

330	␣␣	**a**Използват се куклени герои за обучение по безопасност. За начално училище.

2.

330	␣␣	**a**Определя и илюстрира направления в различни модернистични стилове в американската живопис. Обяснява осъществяването на тези стилове най-вече с използването на цвят и форма, като пренебрегва откроряващи се сюжети.

3. * COBISS.SI-ID=512

330	␣␣	**z**slv **a**Informacijski sistem je vez med izvajalnim in upravljalnim sistemom poslovnega sistema. ... Predlagane so nekatere smernice za sprožitev in usklajevanje prizadevanj za racionaliziranje povezav informacijskega sistema delovne organizacije z informacijskimi sistemi v njenem okolju.
330	␣␣	**z**eng **a**The information system is a link between the operative and managing system within the business system. ... The article suggests some orientations to start and coordinate the endeavours intended to rationalize the connection of the information system of a working organization with other information systems in its environment. *(Представено е кратко съдържание на библиографската единица на словенски и английски.)*

[1] Препоръчителна литература:
1. *Marko Razpet: Sedi in piši z L^AT_EX-om!, Ljubljana, 1991*
2. *Leslie Lamport: L^AT_EX, a document preparation system, user's guide & reference manual Reading, Mass. [etc.], 1986*
3. *Paul W. Abrahams: TEX for the Impatient, Reading, Mass. [etc.], 1990*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

4. * COBISS.SI-ID=5842521

330	␣␣	**z**slv **a**V članku je dokazano, da se da vsak končen 2-dimenzionalen celični kompleks ♦K♦ s ciklično drugo kohomologijo ♦$Hˆ2(K)$♦ krotko vložiti v ♦$\ RRˆ4$♦.
330	␣␣	**z**eng **a**We prove that every finite 2-dimensional cell complex ♦K♦ with cyclic second cohomology ♦$Hˆ2(K)$♦ embeds in ♦$\ RRˆ4$♦ tamely. *(В библиографията се изписва следния запис: V članku je dokazano, da se da vsak končen 2-dimenzionalen celični kompleks K s ciklično drugo kohomologijo $H^2(K)$ krotko vložiti v $\mathbb{R}^4$. - We prove that every finite 2-dimensional cell complex K with cyclic second cohomology $H^2(K)$ embeds in $\mathbb{R}^4$ tamely.)*

5. *

330	␣␣	**z**slv **a**Razglednica prikazuje zunanjost in notranjost Marijine cerkve v Petrovčah. **f**Branko Goropevšek
330	␣␣	**z**eng **a**The postcard shows the exterior and interior of St. Mary's Church in Petrovče. **f**Branko Goropevšek

6. * COBISS.SR-ID=1577999

330	␣␣	**z**scr **a**Savremeni problemi organizacije rada na proizvodnim trakama nužno uključuju i probleme humanizacije koja se zasniva na rezultatima interdisciplinarnih istraživanja odnosa u sistemu Čovek – mašina – okruženje. ...
330	␣␣	**z**eng **a**Contemporary problems of organization of work on assembly lines necessarily include the problems of humanization based on the results of multidisciplinary research of relations in the system Man – machine – environment. ...

7. * COBISS.MK-ID=1208644

330	␣␣	**z**mac **a**Problemot na graničnite vrednosti na analitičkite funkcii i graničnite vrednosti na analitičkite funkcii vo smisla na distribucii e eden od najistražuvanite problemi vo matematičkata analiza. ...
330	␣␣	**z**eng **a**The problem of boundary values of analytic functions and boundary values of analytic functions in a distributional sense is one of the most explored problems in mathematical analysis. ...

333 ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ЧИТАТЕЛСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Полето съдържа информация за читателското предназначение на описвания материал.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
333		Забележка за читателско предназначение	r
	a	*Текст на забележката*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

333a Текст на забележката

Забележка за читателското предназначение.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

100e *ОБЩИ ДАННИ, СВЪРЗАНИ С ОБРАБОТКАТА; Код за предназначение*
Подполето съдържа кодове за определени видове читателско предназначение.

ПРИМЕРИ

1.

333	␣␣	**a**За програми за обучение по четене в помощни училища (*Забележка за запис за комплект от показни карти.)*

2.

333	␣␣	**a**MPAA rating: R *(Забележка в запис за художествен филм, посочваща ограничение за някои категории зрители.)*

3.

333	␣␣	**a**Програма, предназначена за географи, геодезисти, геолози, метеоролози и др. с професионален интерес към анализ на космически данни. *(Забележка към запис за машинночетим файл.)*

4.

333	␣␣	**a**„Католически вестник за словаци в Кливланд, Охайо и околностите” *(Забележка в запис за вестник, взета от библиографската единица.)*

5. * COBISS.SI-ID=374475

333	␣␣	**a**Za mladino in odrasle *(Забележка в запис за звукозапис.)*

6. * COBISS.SI-ID=771970

333	␣␣	**a**Videoprogram za vrtce, osnovne in srednje šole *(Забележка в запис за видеозапис.)*

7. * COBISS.SR-ID=117936652

333	␣␣	**a**Za decu od 7 godina i stariju.

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

334 ЗАБЕЛЕЖКА ЗА НАГРАДИ

Полето съдържа данни за награди или отличия, свързани с описваната библиографска единица.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
334		Забележка за награди	r
	a	*Текст на забележката*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

334a Текст на забележката

Забележка за награда или отличие.

ПРИМЕРИ

1.

334	␣␣	**a**Academy Award for Best Picture, 1987

2.

334	␣␣	**a**Booker Prize, 1980

3.

334	␣␣	**a**Prix Louis Delluc, 1984

4.

334	␣␣	**a**César 1984 du meilleur film de l'année

5. *

334	␣␣	**a**Nagrada Radijskega odra iz Trsta *(Забележка за награда в свободен текст.)*

336 ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ФОРМАТА НА ЕЛЕКТРОННИЯ РЕСУРС

В полето може да се въведат допълнителни данни за формата, обема и други характеристики на електронния ресурс. Полето отговаря на забележките към областта на формата, обема и другите характеристики на ресурса в ISBD(ER).

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
336		Забележка за формата на електронния ресурс	r
	a	*Текст на забележката*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

336a Текст на забележката

Забележка за формата на електронния ресурс.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

135 *ЕЛЕКТРОННИ РЕСУРСИ*

Полето съдържа кодирани данни за електронните ресурси.

230 *СПЕЦИФИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕЛЕКТРОНЕН РЕСУРС*

Полето съдържа данни за формата и обема на електронния ресурс.

ПРИМЕРИ

1.

336	␣␣	**a**Цифров (статистически данни)

2.

336	␣␣	**a**Текст (Законодателни доклади и извлечения)

3. * COBISS.SI-ID=279933

336	␣␣	**a**Besedilni podatki

4. * COBISS.SI-ID=217627904

336	␣␣	**a**Besedilni in numerični podatki

5. * COBISS.SI-ID=126824704

336	␣␣	**a**El. časopis *(Забележка в запис за електронното издание на списанието Knjižnica.)*

6. * COBISS.SR-ID=118685964

336	␣␣	**a**Текстов файл

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

337 ЗАБЕЛЕЖКА ЗА СИСТЕМНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ

Полето се използва за записване на техническа информация за електронния ресурс като наличие на някои видове кодове или физически характеристики на файла (напр. плътност на записа, паритет или коефициент на блок). Полето съответства на Забележки за изискванията на системите и Областта на физическата характеристика в ISBD(ER).

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
337		Забележка за системните изисквания	r
	a	*Текст на забележката*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

337a Текст на забележката

Забележка за системните изисквания.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

За софтуера могат да се запишат данни като: език за програмиране, брой на единиците на сорс програмата, изисквания към компютъра (напр. производител и модел, операционна система, изисквания към паметта) и към периферните устройства (напр. брой на лентовите устройства, брой на дисковете или на магнитните носители, брой на терминалите или на други периферни устройства, поддържащ или друг необходим софтуер). Данните се въвеждат с пунктуацията, предвидена в ISBD(ER).

Може да се даде и въвеждащ текст, напр. „Системни изисквания:”.

Поле 337 се е използвало за въвеждане на данни, свързани с унифицирания локатор на ресурси (URL). Откакто обаче поле *856 – Електронен адрес и достъп* е въведено в употреба, поле 337 не се използва повече с такава цел. Сега унифицирания локатор на ресурси (URL) се въвежда в подполе **856u**.

ПРИМЕРИ

1.

337	␣␣	**a**Данните са в разширен набор от символи ASCII

2.

337	␣␣	**a**Програмата е написана на FORTRAN H с 1.5K единици на сорс програмата

3.

337	␣␣	**a**Работи на IBM 360 и 370 под OS SVS и OSMVS с 9K вътрешна памет

4.

337	␣␣	**a**Изисква терминал IBM 2740 със специален цилиндър и захранваща програма на компютъра

5.

337	␣␣	**a**Характеристики на диска: Дискът е едностранен, с двойна плътност, с непостоянно разделяне на секторите

6.

337	␣␣	**a**Системни изисквания: IBM PC, 64K, с видеокарта, 1 дисково устройство. Препоръчва се цветен монитор.

7.

337	␣␣	**a**Начин на ползване: Онлайн видео или телетипен терминал, или малък специализиран компютър (напр. PDP 8).

8. * COBISS.SI-ID=105421056

200	1␣	**aS**lovar slovenskega knjižnega jezika z Odzadnjim slovarjem slovenskega jezika in Besediščem slovenskega jezika z oblikoslovnimi podatki **b**Elektronski vir **f**[pripravili in izdali SAZU in ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša in avtorji **g**izdelava programov Amebis]
337	␣␣	**a**Sistemske zahteve: 32-bitna različica: računalnik, združljiv z IBM modeli PC (procesor 486 ali višji); operacijski sistem MS Windows 95, Windows NT 4.0 ali novejši; vsaj 8 MB pomnilnika; enota CD-ROM; priporočljivo: trdi disk z 250 MB praznega prostora; 16 MB pomnilnika; miška ali druga podobna vhodna enota
337	␣␣	**a**Sistemske zahteve: 16-bitna različica: računalnik, združljiv z IBM modeli PC (procesor 386SX ali višji); operacijski sistem MS Windows 3.xx, Windows 95 ali Windows NT; vsaj 2 MB pomnilnika; trdi disk z vsaj 25 MB praznega prostora; enota CD-ROM; priporočljivo: 4 MB pomnilnika; miška ali druga podobna vhodna enota *(Поле 337 се повтаря, , когато в забележка са посочени условията за ползване на всяка нова версия.)*

9. * COBISS.SI-ID=11235890

337	␣␣	**a**Sistemske zahteve: 16 MB RAM; Windows 98/2000/ME/XP; barvna resolucija; zvočna kartica; CD-ROM ali DVD-ROM pogon; (priporočeno) mikrofon; pri Mac: operacijski sistem OS System 8,6 ali višji *(Системните изисквания за достъп до библиографската единица са въведени в поле 337.)*

10. * COBISS.SR-ID=117813516

337	␣␣	**a**Системни изисквания: Acrobat Reader

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ.2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

4XX БЛОК ЗА ВРЪЗКА МЕЖДУ ЗАПИСИТЕ

СПИСЪК НА ПОЛЕТАТА

410 Серия
411 Подсерия
421 Приложение
422 Публикация, към която е приложението
423 Издаден с ...
430 Продължение на ...
431 Частично продължение на …
434 Поглъща …
435 Частично поглъща …
436 Образуван след сливане на ..., ... и ...
440 Продължен от ...
441 Частично продължен от …
444 Погълнат от …
445 Частично погълнат от …
446 Разделен на ..., ... и...
447 Слят с ... в ...
452 Друго издание на друг носител
453 Преведен като …
454 Превод на …
464 Главна библиографска единица (монография)
481 Подвързани в същия том
482 Подвързан с ..
488 Произведение, свързано по друг начин

Полетата от блок 4XX се използват за представяне на връзката между описвания продължаващ ресурс и сродни или свързани по друг начин продължаващи ресурси. Полетата 41X и 42X представят йерархическите отношения между частите и цялото (подсерии, приложения), полетата 43X и 44X представят хронологични отношения (предходни или следващи заглавия), а полетата 45X и 488 – еквивалентни отношения (различни издания, издания на други езици и азбуки или свързани по друг начин публикации).

В записи за продължаващи ресурси полетата от блок 4XX могат да съдържат подполета *a – Основно/ключово заглавие* и *x – ISSN*. В тях се въвежда заглавието и ISSN на сродния продължаващ ресурс.

Когато в споделената база данни COBIB има и запис за сроден продължаващ ресурс, в полетата 4XX, съдържащи данни за ключовото заглавие, подполетата **a** може да не се попълват.

За полетата 4XX е определен само индикатор 2, с който се означава дали се предвижда от полето да се генерира текст на забележка. Когато стойността на индикатор 2 е *1 – Забележката се визуализира,* се визуализира забележка, която съдържа съответния въвеждащ текст, заглавието и ISSN (ако го има).

В записите за монографични публикации в блок 4XX има и въведени полета. В полетата 421, 423, 481 и 482 полетата се въвеждат с помощта на подполе 1. В подполе 1 се изписва етикетът на полето, който ще бъде въведен заедно със съответните индикатори; последван от подполето, в което се въвеждат данните на описанието.

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

410 СЕРИЯ

Полето се използва за осъществяване на връзка между каталогизираната библиографска единица и серията, към която тя принадлежи.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
410		Серия	r
	a	*Основно/ключово заглавие*	nr
	x	*ISSN*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

Когато стойността на индикатор 2 е *1 – Забележката се визуализира*, се генерира забележка, която е съставена от въвеждащия текст „Подсерия:“, заглавието и ISSN (ако той е въведен).

ПОДПОЛЕТА

410a Основно/ключово заглавие

Наименование на серията.

410x ISSN

ISSN на серията.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

225 *СЕРИЯ*

Поле 225 се използва за записване на информацията от Областта на серията в ISBD, във вида, в който е дадена в библиографската единица. Поле 410 се използва като точка за достъп на описанието на серията.

411 *ПОДСЕРИЯ*

Полето съдържа сведения за подсерията, когато каталогизираната библиографска единица е серия.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=66320384

200	1␣	**a**KIH **i**Pomlad **e**posebna izdaja revije KIH **e**križanke, informacije, humor
410	␣0	**x**0353-3522 *(KT=KIH. Križanke, informacije, humor)*
		(Запис за една от четирите серии (Примери 2, 3, 4), която е свързана със серията от поле 410.)

2. * COBISS.SI-ID=64066560

200	1␣	**a**KIH **i**Poletje **e**posebna izdaja revije KIH **e**križanke, informacije, humor
410	␣0	**x**0353-3522 *(KT=KIH. Križanke, informacije, humor)*

3. * COBISS.SI-ID=103788032

200	1␣	**a**KIH **i**Jesen **e**posebna izdaja revije KIH **e**križanke, informacije, humor
410	␣0	**x**0353-3522 *(KT=KIH. Križanke, informacije, humor)*

4. * COBISS.SI-ID=64065792

200	1␣	**a**KIH **i**Zima **e**posebna izdaja revije KIH **e**križanke, informacije, humor
410	␣0	**x**0353-3522 *(KT=KIH. Križanke, informacije, humor)*

5. * COBISS.SI-ID=217792512

200	1␣	**a**Statistične informacije **h**22 **i**Transport **d**Rapid reports **h**22 **i**Transport
225	1␣	**a**Statistične informacije **x**1408-192X
410	␣0	**x**1408-192X *(KT=Statistične informacije (Ljubljana))*
		(Според ISBD(CR) информацията за серия се въвежда в областта на серията. Затова в поле 410 се въвежда стойност на индикатора 0 – Забележката не се визуализира.)

6. * COBISS.SR-ID=27895554

200	1␣	**a**Prehrambena industrija **i**Industrija šećera
225	1␣	**a**Prehrambena industrija **x**0353-6564
410	␣0	**x**0353-6564 *(KT=Prehrambena industrija (1990))*

7. * COBISS.SR-ID=27899138

200	1␣	**a**Prehrambena industrija **i**Mleko i mlečni proizvodi
225	1␣	**a**Prehrambena industrija **x**0353-6564
410	␣0	**x**0353-6564 *(KT=Prehrambena industrija (1990))*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

411 ПОДСЕРИЯ

Полето се използва за осъществяване на връзка между каталогизираното продължаващо издание (серия) и подсерията, съдържаща се в него.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
411		Подсерия	r
	a	*Основно/ключово заглавие*	nr
	x	*ISSN*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

Когато стойността на индикатор 2 е *1 – Забележката се визуализира*, се генерира забележка, която е съставена от въвеждащия текст „Подсерия:”, заглавието и ISSN (ако той е въведен).

ПОДПОЛЕТА

411a Основно/ключово заглавие

Наименование на подсерията.

411x ISSN

ISSN на подсерията.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

410 *СЕРИЯ*

Полето съдържа сведения за серия, когато се описва подсерия.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=19746050

200	1␣	**a**KIH **e**križanke, informacije, humor **e**revija za ljubitelje ugank, šal in zanimivosti
411	␣0	**x**1408-0893 *(KT=KIH. Zima)*
411	␣0	**x**1408-0907 *(KT=KIH. Poletje)*
411	␣0	**x**1580-1462 *(KT=KIH. Jesen)*
411	␣0	**x**1408-239X *(KT=KIH. Pomlad)*
		(Списанието KIH има няколко подсерии, които са въведени в повторени полета 411.)

2. *

200	1␣	**a**Problemi **e**revija za kulturo in družbena vprašanja
311	␣␣	**a**Ima podzbirke: Problemi. Literatura = ISSN 0353-4022; Problemi. Razprave = ISSN 0353-4014; Problemi. Eseji = ISSN 0353-4030
411	␣0	**x**0353-4022 *(KT=Problemi. Literatura)*
411	␣0	**x**0353-4014 *(KT=Problemi. Razprave)*
411	␣0	**x**0353-4030 *(KT=Problemi. Eseji)*
		(При автоматичното генериране на забележка, въвеждащият израз „Подсерия:” се повтаря за всяко повторено поле 411. Затова в полетата 411 се въвежда стойност на индикатора 0. Ако е необходимо, в поле 311 се въвежда забележка.)

3. * COBISS.SR-ID=16903938

200	1␣	**a**Prehrambena industrija **e**jugoslovenski časopis za proizvodnju, tehnologiju, bioinženjerstvo i marketing
411	␣0	**x**0354-2084 *(KT=Prehrambena industrija. Industrija šećera)*
411	␣0	**x**0354-2068 *(KT=Prehrambena industrija. Mleko i mlečni proizvodi)*

4. * COBISS.SI-ID=65598976

200	1␣	**a**Statistične informacije **d**Rapid reports
311	␣␣	**a**Številne podzbirke
411	␣0	**x**1854-1259 *(KT=Statistične informacije (Informacijska družba))*
411	␣0	**x**1854-1275 *(KT=Statistične informacije (Turizem))*
411	␣0	**x**1854-1283 *(KT=Statistične informacije (Transport))*
...		
		(Серията „Statistične informacije” има няколко подсерии (няколко полета 411). Във всички полета 411 се въвежда стойност на индикатора 0 и затова ключовите заглавия и ISSN на подсериите се генерират при визуализирането. Когато подсериите са много, според ISBD(CR), в областта на забележките може да се въведе обща забележка, напр.: Няколко подсерии.)

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

421 ПРИЛОЖЕНИЕ

Полето се използва за осъществяване на връзка между каталогизираната библиографска единица и нейното приложение.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
421		Приложение	r
	a	*Основно/ключово заглавие*	nr
	x	*ISSN*	nr
	1	*Означение на полето*	r

За продължаващи ресурси се използват подполетата **a** и **x**, а за монографии – подполето **1.**

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

Когато стойността на индикатор 2 е *1 – Забележката се визуализира*, се генерира забележка, която е съставена от въвеждащия текст „Приложение:”, заглавието и ISSN (ако той е въведен).

ПОДПОЛЕТА

421a Основно/ключово заглавие

Наименование на приложението.

421x ISSN

ISSN на приложението.

4211 Означение на полето

Поле 421 е за връзка чрез въведени полета. В подполе 1 се попълва означението на полето, което се въвежда заедно с индикаторите.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Поле 421 се използва за въвеждане на сведения за по-големи приложения. Приложенията на продължаващите издания могат да бъдат обработвани като самостоятелни библиографски единици, а за приложенията на монографичните публикации не се прави отделен запис.

При продължаващите ресурси се попълват подполета **a** и **x,** а при монографичните публикации – подполе **1**. В полето за връзка се въвежда друго поле, като в подполе **1** се попълва означението на полето, което се въвежда, заедно с индикаторите. За да бъде полето правилно въведено, винаги трябва да бъдат попълнени всичките пет позиции, като три позиции са предназначени за цифрово означение на полето и две позиции за индикаторите 1 и 2 (когато не е предвиден индикатор се оставя пункт разстояние). Следват подполетата, които се отнасят към полето, което се въвежда.

При монографичните публикации в поле 421 може да се въведат всички полета 2XX (без поле 207) и полетата 300, 337 и 500. При сортиране и търсене полетата, въведени в поле 421 се третират като обикновени полета.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

422 *ПУБЛИКАЦИЯ, КЪМ КОЯТО Е ПРИЛОЖЕНИЕТО*

Полето съдържа сведения за публикацията, която има приложение, когато се описва приложението.

ПРИМЕРИ

Продължаващи ресурси:

1. * COBISS.SI-ID=86807

200	1␣	**a**Moj mikro
421	␣1	**x**1580-1349 *(KT=Telekomunikacije (1999))*
421	␣1	**x**1580-3457 *(KT=Spletka.net)*
		(Продължаващото издание „Moj mikro" има две приложения, въведени в поле 421.)

2. * COBISS.SI-ID=5143554

200	1␣	**a**Otrok in družina **e**revija za družinsko in družbeno vzgojo
421	␣1	**x**1580-5913 *(KT=Trobentica (Ljubljana))*

3. * COBISS.SR-ID=16907266

200	1␣	**a**Vreme
421	␣1	**x**0354-8171 *(KT=Vreme zabave)*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

421	␣1	**x**0354-8155 *(KT=Vreme dece)*
421	␣1	**x**0354-8104 *(KT=Vreme kompjutera)*

Монографии:

4. * COBISS.SI-ID=454677

200	0␣	**a**Mastering Microsoft Outlook 2000 **f**Gini Courter, Annette Marquis
215	␣␣	**a**XXVIII, 1023 str. **c**ilustr. **d**24 cm
421	␣1	**1**2000␣ **a**Mastering Microsoft Outlook 2000 **b**Elektronski vir **1**215␣␣ **a**1 optični disk (CD-ROM) **c**barve, zvok **1**3001␣ **a**Nasl. z nasl. ekrana *(CD-ROM приложение към книга.)*

Описанието изглежда така:

– – Mastering Microsoft Outlook 2000 [Elektronski vir]. - 1 optični disk (CD-ROM) : barve, zvok

Nasl. z nasl. ekrana

5. * COBISS.SI-ID=61820160

200	1␣	**a**Orientacijski tek **f**[avtorji prevodov in dopolnitev Boris Bauman … [et al.] **g**avtor predstavitve orientacijskega teka Krešo Keresteš]
215	␣␣	**a**84 str. **c**ilustr. **d**30 cm
421	␣1	**1**2001␣ **a**Slovenija **i**Karte za orientacijski tek v Sloveniji **b**Kartografsko gradivo **1**205␣␣ **a**8. popravljena izd. **1**206␣␣ **a**1:750.000 **1**215␣␣ **a**1 zvd **d**30 x 40 cm, zložen na 30 x 20 cm **1**300␣␣ **a**Zvd. vsebuje samo seznam kart *(В поле 421 е въведена информация за приложение – карта.)*

6. * COBISS.SR-ID=100930316

200	1␣	**a**OEBSov Vodič kroz ekološko zakonodavstvo **e**za svakoga **e**kako podržati izradu Zakona za zaštitu životne sredine i formiranje ministarstva **e**dobar primer iz prakse i analiza uspešnog projekta iz Srbije (Savezna Republika Jugoslavija) **f**[fotografije Svetlana Dingarac **g**prevodioci Biljana Ledeničanin ... et al.]
215	␣␣	**a**63 str. **c**fotogr. **d**28 cm **e**prilozi ([6] razglednica)
421	␣1	**1**2000␣ **a**Zagađenje zahteva rešenje **b**Elektronski izvor **1**215␣␣ **a**1 elektronski optički disk (DVD-ROM) **c**slika, zvuk **d**12 cm
421	␣1	**1**2000␣ **a**Zakon o sistemu zaštite životne sredine u Srbiji (SRJ) **b**Elektronski izvor **1**215␣␣ **a**1 elektronski optički disk (mini CD-ROM) *(Изданието има две приложения(DVD-ROM и CD-ROM), чието описание е специфично и затова те са въведени в подполета 421. Към библиографската единица са приложени пощенски картички и е предвидено те да се ползват заедно с нея (подполе 215е).)*

7. * COBISS.SR-ID=8585218

200	0␣	**a**Knjigovodstvo 2 **f**Maja Safret
215	␣␣	**a**255 str. **c**tabele **d**24 cm
421	␣1	**1**2001␣ **a**Kontni plan **e**s analitičkim kontima za poduzeća **1**215␣␣ **a**27 str. *(В поле 421 са въведени данни за печатно приложение.)*

422 ПУБЛИКАЦИЯ, КЪМ КОЯТО Е ПРИЛОЖЕНИЕТО

Полето се използва за осъществяване на връзка между каталогизираното приложение и публикацията, към която е това приложение.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
422		Публикация, към която е приложението	r
	a	*Основно/ключово заглавие*	nr
	x	*ISSN*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

Когато стойността на индикатор 2 е *1 – Забележката се визуализира*, се генерира забележка, която е съставена от въвеждащия текст „Приложение към:”, заглавието и ISSN (ако той е въведен).

ПОДПОЛЕТА

422a Основно/ключово заглавие

Наименование на публикацията, към която е приложението.

422x ISSN

ISSN на публикацията, към която е приложението.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

В записа за приложение, което се обработва като самостоятелна библиографска единица, в поле 422 се въвеждат сведения за публикацията, към която е приложението. Поле 422 се използва за обратна връзка на посочената чрез поле 421.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

421 *ПРИЛОЖЕНИЕ*

Полето съдържа информация за приложението, когато се описва публикация с приложение.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=106947584

200	1␣	**a**Spletka.net **e**svet je internet **e**[redna mesečna priloga revijam Stop, Smrklja, Moj mikro, Joker]
422	␣1	**x**0351-8094 *(KT=Stop (Ljubljana))*
422	␣1	**x**1318-8038 *(KT=Smrklja))*
422	␣1	**x**0352-4833 *(KT=Moj mikro (Slovenska izd.))*
422	␣1	**x**1318-461X *(KT=Joker (Ljubljana. Tiskana izd.))*
		(Записът за приложение съдържа данни, отнасящи се до публикациите, към които е приложението, въведени в поле 421.)

2. * COBISS.SI-ID=3560091

200	1␣	**a**Polet **e**magazin Dela in Slovenskih novic
422	␣1	**x**0354-1088 *(KT=Slovenske novice)*
422	␣1	**x**0350-7521 *(KT=Delo (Ljubljana))*

3. * COBISS.SR-ID=16367874

200	1␣	**a**Balneoclimatologia **i**Supplement
422	␣1	**x**0350-5952 *(KT*=Balneoclimatologia)

4. * COBISS.SR-ID=37943308

200	1␣	**a**Vreme kompjutera **e**specijalno izdanje nedeljnika Vreme
422	␣1	**x**0353-8028 *(KT=Vreme (Beograd))*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

423 ИЗДАДЕН С ...

Полето се използва за въвеждане на данни за библиографски единици, които са издадени заедно с описваната единица.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
423		Издаден с …	r
	1	*Означение на полето*	r

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на картичка с допълнително описание***
	0	*Без допълнително описание*
	1	*Допълнително описание*

ПОДПОЛЕТА

4231 Означение на полето

Поле 423 е поле за връзка чрез въведени полета. В подполе 1 се попълва означението на полето, което се въвежда заедно с индикаторите.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Поле 423 е предназначено за въвеждане на отделни, съдържащи се в библиографската единица произведения, които вече са описани в подполе *200c - Основно заглавие от друг автор* или в поле *327 – Забележка за съдържание.* Тези данни се въвеждат в поле 423 за изработване на каталожни картички с допълнителни описания.

В полето за връзка 423 се въвежда друго поле, като в подполе 1 се попълва означението на полето, което се въвежда, заедно с индикаторите. За да бъде полето правилно въведено, винаги трябва да бъдат попълнени всичките пет позиции, като три позиции са предназначени за цифрово означение на полето и две позиции за индикаторите 1 и 2 (когато не е предвиден индикатор се оставя пункт разстояние). Следват подполетата, които се отнасят към полето, което се въвежда.

В поле 423 могат да бъдат въведени подполетата 200abhi, 500abhi и полетата 503, 700, 701, 702, 710, 711, 900, 901 И 902, в които се въвеждат данни според правилата за попълване на тези полета (от значение е и последователността). При сортиране и търсене полетата, въведени в поле 423 се третират като обикновени полета.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=1832253

200	0␣	**a**Žverce iz hoste **b**Zvočni posnetek **f**Tomo Kočar **g**[avtor in izvajalec glasbe Mijo Popovič **g**režija Franci Rainer, Tomo Kočar]
327	10	**0**Vsebina: **a**Veverička zabava **a**Zajček išče sanje **a**Kralj živali **a**Miškov novi dom
423	␣1	**1**2000␣ **a**Veverička zabava **a**Zajček išče sanje **a**Kralj živali **a**Miškov novi dom **1**700␣1 **a**Kočar **b**Tomo **4**070
700	␣1	**3**5172579 **a**Kočar **b**Tomo **4**070 **4**300 *(Когато се въвеждат произведения от един автор, всички те се въвеждат в едно и също поле 423, а именно в повторено подполе **a** на въведеното поле 200.)*

2. * COBISS.SI-ID=126918656

200	1␣	**a**Teorije igre pri Johanu Huizingi, Rogerju Cailloisu in Eugenu Finku **f**izbor in spremna beseda Janez Strehovec **g[**prevod Seta Knop, Suzana Koncut, Jaša Drnovšek]
327	10	**0**Vsebina: **a**O izvoru kulture v igri / Johan Huizinga. Igre in ljudje / Roger Caillois. Igra kot simbol sveta / Eugen Fink
423	␣1	**1**2000␣ **a**O izvoru kulture v igri **1**50000 **a**Homo ludens **1**700␣1 **a**Huizinga **b**Johan **4**070
423	␣1	**1**2000␣ **a**Igre in ljudje **1**50000 **a≠**Les ≠jeux et les hommes **1**700␣1 **a**Caillois **b**Roger **4**070
423	␣1	**1**2000␣ **a**Igra kot simbol sveta **1**50000 **a**Spiel als Weltsymbol **1**700␣1 **a**Fink **b**Eugen **4**070 *(Поле 423 се повтаря, когато в него се въвеждат произведения от различни автори.)*

3. * COBISS.SR-ID=26292748

200	0␣	**a**Duhovne osnove života **f**Vladimir Solovjov **c**Spasenje i stvaralaštvo **f**Nikolaj Berđajev **g**preveli s ruskog [oba dela] Marija Marković, Branislav Marković
423	␣1	**1**2000␣ **a**Spasenje i stvaralaštvo **1**700␣1 **a**Berđajev **b**Nikolaj Aleksandrovič **4**070 *(В поле 423 са въведени данни, отнасящи се до произведенията на втория автор, за да се генерира допълнително описание.)*

4. * COBISS.SR-ID=100521484

200	0␣	**a**Zakoni o privatizaciji **f**[odgovorni urednik Svetlana Stojković]
327	10	**0**Sadržaj: **a**Zakon o privatizaciji **a**Zakon o Agenciji za privatizaciju **a**Zakon o Akcijskom fondu
423	␣1	**1**2000␣ **a**Zakon o privatizaciji **a**Zakon o Agenciji za privatizaciju **a**Zakon o Akcijskom fondu **1**5031␣ **a**Zakoni **1**71001 **a**Srbija

 © IZUM, дек. 2013, Прев. на англ.: март 2014, Прев. на бълг: апр. 2014

430 ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА ...

Полето се използва за осъществяване на връзка между каталогизирания продължаващ ресурс и неговото предишно заглавие

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
430		Продължение на	nr
	a	*Основно / ключово заглавие*	nr
	x	*ISSN*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

Когато стойността на индикатор 2 е *1 – Забележката се визуализира*, се генерира забележка, която е съставена от въвеждащия текст „Продължение на:”, заглавието и ISSN (ако той е въведен).

ПОДПОЛЕТА

430a Основно/ключово заглавие

Наименование на продължаващия ресурс.

430x ISSN

ISSN на продължаващия ресурс.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Каталогизираният продължаващ ресурс е продължение на ресурса, посочен в поле 430.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

440 *ПРОДЪЛЖЕН ОТ...*

Полето се използва за обратна връзка на посочената в поле 430.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=28700

200	1␣	**a**Obvestila EPF
430	␣1	**x**1318-1157 *(KT=Obvestila VEKŠ (Maribor))* *(Публикацията „Obvestila EPF” е продължение на публикацията „Obvestila VEKŠ”.)*

2. * COBISS.SI-ID=137244

200	1␣	**a**Podjetje in delo **e**revija za gospodarsko, delovno in socialno pravo
430	␣1	**x**0350-7327 *(KT=Združeno delo)*

3. * COBISS.SR-ID=26903

200	1␣	**a**Ekonomika **e**časopis za ekonomsku teoriju i praksu
430	␣1	**x**0558-3063 *(KT=Nauka i praksa)*

4. * COBISS.MK-ID=30427658

200	1␣	**a**Sigma **f**Sojuz na društvata na matematičarite i informatičarite od SR Makedonija
430	␣1	**a**Informativen glasnik-Sigma **x**0354-0049 *(В записа за „Informativen glasnik-Sigma” няма данни за ключово заглавие и затова в подполе 430a е въведено заглавието от 200a.)*

5. * COBISS.SR-ID=97154828

200	1␣	**a**Acta Periodica Technologica
430	␣1	**x**0550-2187 *(KT=Zbornik radova – Tehnološki fakultet u Novom Sadu)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

431 ЧАСТИЧНО ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА ...

Полето се използва за осъществяване на връзка между каталогизирания продължаващ ресурс и предишно негово заглавие.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
431		Частично продължение на …	r
	a	*Основно/ключово заглавие*	nr
	x	*ISSN*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

Когато стойността на индикатор 2 е *1 – Забележката се визуализира*, се генерира забележка, която е съставена от въвеждащия текст „Частично продължение на:”, заглавието и ISSN (ако той е въведен).

ПОДПОЛЕТА

431a Основно/ключово заглавие

Наименование на продължаващия ресурс.

431x ISSN

ISSN на продължаващия ресурс.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Каталогизираният продължаващ ресурс е частично продължение на ресурса, посочен в поле 431.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

441 *ЧАСТИЧНО ПРОДЪЛЖЕН ОТ...*

Полето се използва за обратна връзка на посочената в поле 431.

446 *РАЗДЕЛЕНО НА ..., ... И ...*

Поле 446 се използва в запис за продължаващ ресурс, който се е разделил на два или повече продължаващи ресурса за връзка с тях.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=16413

200	1␣	**a**Nova proga **e**glasilo Slovenskih železnic
431	␣1	**x**1581-4289 *(KT=Obvestila – Železniško gospodarstvo) (Публикацията „Nova proga" продължава частично публикацията, въведена в поле 431.)*

2. * COBISS.SI-ID=67972096

200	1␣	**a**Fotografija **e**revija slovenskih fotografov **f**Društvo fotografskih delavcev Slovenije
431	␣1	**x**1318-7988 *(KT=Fotobilten (Ljubljana))*

3. * COBISS.SR-ID=21935375

200	1␣	**a**Ekonomika preduzetništva
431	␣1	**a**0350-3801 *(KT=Ekonomika (Beograd))*

4. * COBISS.SR-ID=107196428

200	1␣	**a**Bibliografija Srbije **i**Monografske publikacije
431	␣1	**x**0523-2201 *(KT=Bibliografija Jugoslavije. Knjige, brošure i muzikalije)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

434 ПОГЛЪЩА ...

Полето се използва за осъществяване на връзка между каталогизирания продължаващ ресурс и погълнатия от него продължаващ ресурс.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
434		Поглъща ...	r
	a	*Основно/ключово заглавие*	nr
	x	*ISSN*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

Когато стойността на индикатор 2 е *1 – Забележката се визуализира*, се генерира забележка, която е съставена от въвеждащия текст „Поглъща:”, заглавието и ISSN (ако той е въведен).

ПОДПОЛЕТА

434a Основно/ключово заглавие

Наименование на продължаващия ресурс.

434x ISSN

ISSN на продължаващия ресурс.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Каталогизираният продължаващ ресурс е погълнал продължаващия ресурс, посочен в поле 434, като при това е запазил заглавието си.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

444 *ПОГЪЛНАТ ОТ…*

Полето се използва за обратна връзка на посочената в поле 434.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=28012800

200	1␣	**a**Monitor
434	␣1	**x**1318-0800 *(KT=Programer (Novo mesto))* *(Продължаващото издание „Monitor” е погълнало списанието „Programer”.)*

2. * COBISS.SI-ID=24012032

200	1␣	**a**Slovenske novice **e**24 ur na preži
434	␣1	**x**0353-7331 *(KT=Delo plus)*

3. * COBISS.SR-ID=54047751

200	1␣	**a**Bulletin of the World Health Organization **e**≠the ≠international journal of public health
434	␣1	**x**0251-8716 *(KT=Forum mondial de la Santé)*
434	␣1	**a**World Health Statistics Quarterly **x**0379-8070

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

435 ЧАСТИЧНО ПОГЛЪЩА ...

Полето се използва за осъществяване на връзка между каталогизирания продължаващ ресурс и погълнатия от него продължаващ ресурс.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
435		Частично поглъща ...	r
	a	*Основно/ключово заглавие*	nr
	x	*ISSN*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

Когато стойността на индикатор 2 е *1 – Забележката се визуализира*, се генерира забележка, която е съставена от въвеждащия текст „Частично поглъща:”, заглавието и ISSN (ако той е въведен).

ПОДПОЛЕТА

435a Основно/ключово заглавие

Наименование на продължаващия ресурс.

435x ISSN

ISSN на продължаващия ресурс.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Каталогизираният продължаващ ресурс е погълнал частично продължаващия ресурс, посочен в поле 435. Подобни примери се срещат рядко в практиката.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

445 *ЧАСТИЧНО ПОГЪЛНАТ ОТ...*

Полето се използва за обратна връзка на посочената в поле 435.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=41255936

200	1␣	**a**≠The ≠Canadian journal of information and library science
435	␣1	**x**0008-4352 *(KT=Canadian library journal)* *(Описваната публикация е погълнала частично публикацията, въведена в поле 435.)*

2. * COBISS.SI-ID=16623877

200	1␣	**a**Przegląd Kolejowy
435	␣1	**a**Drogi Kolejowe **x**0137-284X
435	␣1	**x**0137-219X *(KT=Eksploatacja Kolei)*
435	␣1	**a**Trakcja i Wagony **x**0137-2963
435	␣1	**a**Automatyka Kolejowa **x**0137-2858

3. * COBISS.SR-ID=5990919

200	1␣	**a**Endocrinology
435	␣1	**x**0096-7173 *(KT=Transactions of the American Goiter Association)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

436 ОБРАЗУВАН СЛЕД СЛИВАНЕ НА ... , ... И ...

Полето се използва за осъществяване на връзка между каталогизирания продължаващ ресурс и два или повече предишни продължаващи ресурса, които са се сляли в него.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
436		Образуван след сливане на ... , ... и ...	r
	a	*Основно/ключово заглавие*	nr
	x	*ISSN*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

Когато стойността на индикатор 2 е *1 – Забележката се визуализира*, се генерира забележка, която е съставена от въвеждащия текст „Образуван след сливане на:“, заглавието и ISSN (ако той е въведен).

ПОДПОЛЕТА

436a Основно/ключово заглавие

Наименование на продължаващия ресурс.

436x ISSN

ISSN на продължаващия ресурс.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Каталогизираният продължаващ ресурс е получен след сливане на продължаващи ресурси, посочени в полета 436. Заглавието на новия продължаващ ресурс се различава от предишните заглавия.

Поле 436 се повтаря за всеки от продължаващите ресурси, които са се слели.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

447 *СЛЯТ С ... В ...*

Полето се използва в записа за един от предишните продължаващи ресурси за връзка с онези продължаващи ресурси, с които се е слял и с новото заглавие.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=3922434

200	1␣	**a**Delo **e**samostojen časnik za samostojno Slovenijo
436	␣1	**x**1318-5152 *(KT=Ljudska pravica)*
436	␣1	**x**1318-4946 *(KT=Slovenski poročevalec)*
		(Запис за вестника „Delo”, който е резултат на сливането на вестниците, въведени в полетата 436.)

2. * COBISS.SI-ID=303436

200	1␣	**a**Škrjanček **e**glasilo Telekoma Slovenije
436	␣1	**x**1318-587X *(KT=Telekomunikacije (Ljubljana))*
436	␣1	**x**1318-9735 *(KT=Telekom Slovenije)*
		(Информационното издание „Škrjanček”е формирано от сливането на изданието „Telekomunikacije” и бюлетина „Telekom Slovenije”.)

3. * COBISS.SR-ID=86321671

200	1␣	**a**Bulletin astronomique de Belgrade
436	␣1	**x**0373-3734 *(KT=Bulletin de l'Observatoire astronomique de Belgrade)*
436	␣1	**x**0350-3283 *(KT=Publications of the Department of Astronomy)*

4. * COBISS.SR-ID=11831554

200	1␣	**a**Istorija 20. veka **e**časopis Instituta za savremenu istoriju **d**History of 20. century **e**the journal of the Institute of Contemporary History **d**Istorija 20. veka **e**žurnal Instituta sovremenoj istorii
436	␣1	**x**0535-8930 *(KT=Istorija 20. veka (1959))*
436	␣1	**x**0522-8042 *(KT=Prilozi za istoriju socijalizma)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

440 ПРОДЪЛЖЕН ОТ ...

Полето се използва за осъществяване на връзка между каталогизирания продължаващ ресурс със следващо заглавие.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
440		Продължен от ...	nr
	a	*Основно/ключово заглавие*	nr
	x	*ISSN*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

Когато стойността на индикатор 2 е *1 – Забележката се визуализира*, се генерира забележка, която е съставена от въвеждащия текст „Продължен от:“, заглавието и ISSN (ако той е въведен).

ПОДПОЛЕТА

440a Основно/ключово заглавие

Наименование на продължаващия ресурс.

440x ISSN

ISSN на продължаващия ресурс.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Каталогизираният продължаващ ресурс е продължен от продължаващия ресурс посочен в поле 440.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

430 *ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА ...*

Полето се използва за обратна връзка на посочената в поле 440.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=29984001

100	␣␣	**b**b
200	1␣	**a**Obvestila VEKŠ
440	␣1	**x**1318-1149 *(KT=Obvestila EPF (Maribor))* *(Публикацията „Obvestila VEKŠ”е спряла да излиза и е продължена от публикацията „Obvestila EPF”.)*

2. * COBISS.SI-ID=15919362

100	␣␣	**b**b
200	1␣	**a**Telesna kultura **e**revija za teoretična in praktična vprašanja telesne vzgoje, športa in rekreacije
440	␣1	**x**0353-7455 *(KT=Šport (Ljubljana))*

3. * COBISS.SR-ID=20944642

100	␣␣	**b**b
200	1␣	**a**Nauka i praksa **e**časopis za privrednu teoriju i praksu
440	␣1	**x**0350-137X *(KT=Ekonomika (Niš))*

4. * COBISS.MK-ID=29360394

100	␣␣	**b**b
200	1␣	**a**Informativen glasnik-Sigma **f**Sojuz na društvata na matematičarite od SR Makedonija
440	␣1	**a**Sigma **x**1409-6803

5. * COBISS.SR-ID=8981762

100	␣␣	**b**b
200	1␣	**a**Zbornik radova **f**Tehnološki fakultet u Novom Sadu **d**Proceedings **f**Faculty of Technology Novi Sad
440	␣1	**x**1450-7188 *(KT=Acta Periodica Technologica)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

441 ЧАСТИЧНО ПРОДЪЛЖЕН ОТ ...

Полето се използва за осъществяване на връзка на каталогизирания продължаващ ресурс със следващо заглавие.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
441		Частично продължен от ...	r
	a	*Основно/ключово заглавие*	nr
	x	*ISSN*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

Когато стойността на индикатор 2 е *1 – Забележката се визуализира*, се генерира забележка, която е съставена от въвеждащия текст „Частично продължен от:”, заглавието и ISSN (ако той е въведен).

ПОДПОЛЕТА

441a Основно/ключово заглавие

Наименование на продължаващия ресурс.

441x ISSN

ISSN на продължаващия ресурс.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Каталогизираният продължаващ ресурс е продължен частично от продължаващия ресурс, посочен в поле 441. Тези примери са много редки в практиката.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

431 *ЧАСТИЧНО ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА …*

Полето се използва за обратна връзка на посочената в поле 441.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=18952962

100	␣␣	**b**b
200	1␣	**a**Obvestila **e**glasilo samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij in drugih organov Železniškega gospodarstva Ljubljana
441	␣1	**x**1408-3728 *(KT=Nova proga)* *(Публикацията „Obvestila” е била продължена частично от публикацията, въведена в поле 441.)*

2. * COBISS.SI-ID=57022208

100	␣␣	**b**a
200	1␣	**a**Fotobilten **e**[informativno glasilo] **f**Društvo fotografov Slovenije
441	␣1	**x**1408-3566 *(KT=Fotografija (Ljubljana))*

3. * COBISS.SR-ID=5530373

100	␣␣	**b**a
200	1␣	**a**Aslib Proceedings
441	␣1	**x**0305-0033 *(KT=Aslib Information)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

444 ПОГЪЛНАТ ОТ ...

Полето се използва за осъществяване на връзка между каталогизирания продължаващ ресурс и поглъщащия го продължаващ ресурс.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
444		Погълнат от ...	r
	a	*Основно/ключово заглавие*	nr
	x	*ISSN*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

Когато стойността на индикатор 2 е *1 – Забележката се визуализира*, се генерира забележка, която е съставена от въвеждащия текст „Погълнат от:", заглавието и ISSN (ако той е въведен).

ПОДПОЛЕТА

444a Основно/ключово заглавие

Наименование на продължаващия ресурс.

444x ISSN

ISSN на продължаващия ресурс.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Каталогизираният продължаващ ресурс е престанал да излиза. Погълнал го е продължаващият ресурс посочен в поле 444.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

434 *ПОГЛЪЩА ...*

Полето се използва за обратна връзка на посочената в поле 444.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=12507397

100	␣␣	**b**b
200	1␣	**a**Programer **e**časopis za računalniške znalce
444	␣1	**x**1318-1017 *(KT=Monitor (Ljubljana))* *(Продължаващото издание „Programer”е било погълнато от продължаващото издание „Monitor”.)*

2. * COBISS.SR-ID=54113287

100	␣␣	**b**b
200	1␣	**a**World Health Statistics Quarterly
444	␣1	**x**0042-9686 *(KT=Bulletin of the World Health Organization)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

445 ЧАСТИЧНО ПОГЪЛНАТ ОТ ...

Полето се използва за осъществяване на връзка между каталогизирания продължаващ ресурс и частично поглъщащия го продължаващ ресурс.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
445		Частично погълнат от ...	r
	a	*Основно/ключово заглавие*	nr
	x	*ISSN*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

Когато стойността на индикатор 2 е *1 – Забележката се визуализира*, се генерира забележка, която е съставена от въвеждащия текст „Частично погълнат от:”, заглавието и ISSN (ако той е въведен).

ПОДПОЛЕТА

445a Основно/ключово заглавие

Наименование на продължаващия ресурс.

445x ISSN

ISSN на продължаващия ресурс.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Каталогизираният продължаващ ресурс е частично погълнат от продължаващия ресурс, посочен в поле 445. Подобни примери се срещат рядко в практиката.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

435 *ЧАСТИЧНО ПОГЛЪЩА ...*

Полето се използва за обратна връзка на посочената в поле 445.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=5928197

100	␣␣	**b**b
200	1␣	**a**≠Die ≠Bauverwaltung **e**Bauamt & Gemeindebau
445	␣1	**x**0007-5884 *(KT=Bundesbaublatt)*
		(Продължаващото издание „Die Bauverwaltung" е било частично погълнато от продължаващото издание „Bundesbaublatt".)

2. * COBISS.SI-ID=4375554

100	␣␣	**b**a
200	1␣	**a**Idrijski razgledi
445	␣1	**x**0350-5723 *(KT=Primorska srečanja)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

446 РАЗДЕЛЕН НА ... , ... И ...

Полето се използва за осъществяване на връзка между каталогизирания продължаващ ресурс и два или повече други продължаващи ресурса, които са се съдържали в него и са се отделили.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
446		Разделен на ... , ... и ...	r
	a	*Основно/ключово заглавие*	nr
	x	*ISSN*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

Когато стойността на индикатор 2 е *1 – Забележката се визуализира*, се генерира забележка, която е съставена от въвеждащия текст „Разделен на:“, заглавието и ISSN (ако той е въведен).

ПОДПОЛЕТА

446a Основно/ключово заглавие

Наименование на продължаващия ресурс.

446x ISSN

ISSN на продължаващия ресурс.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Каталогизираният продължаващ ресурс се е разделил на продължаващите ресурси, посочени в полета 446.

Полето се повтаря за всеки от новите продължаващи ресурси.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

431 *ЧАСТИЧНО ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА …*

Поле 431 се използва в запис за продължаващ ресурс, който е резултат на разделяне; за връзка с предишен продължаващ ресурс, който се е разделил.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=15906562

100	␣␣	**b**b
200	1␣	**a**Slovenska bibliografija **e**časopisje in knjige, članki in leposlovni prispevki v časopisju in zbornikih
446	␣1	**x**0353-1724 *(KT=Slovenska bibliografija. Serijske publikacije)*
446	␣1	**x**1318-0479 *(KT=Slovenska bibliografija. B, Knjige)*
446	␣1	**x**0353-4340 *(KT=Slovenska bibliografija. Serija C: Članki in leposlovni prispevki v serijskih publikacijah in zbornikih)* *(Генерира се забележка: „Разделен на: Slovenska bibliografija. Serijske publikacije = ISSN 0353-1724; Slovenska bibliografija. B, Knjige = ISSN 1318-0479; и: Slovenska bibliografija. Serija C: Članki in leposlovni prispevki v serijskih publikacijah in zbornikih = ISSN 0353-4340”.)*

2. * COBISS.SI-ID=68837376

100	␣␣	**b**b
200	1␣	**a**Zbornik Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani **d**Research reports [of the] Biotechnical Faculty University of Ljubljana
446	␣1	**x**1408-3388 *(KT=Zbornik Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani. Kmetijstvo (1966))*
446	␣1	**x**1408-3442 *(KT=Zbornik Biotehniške Fakultete Univerze v Ljubljani. Veterinarstvo)*
		(„Zbornik Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani” е бил разделен на две публикации, посочени в полетата 446.)

3. * COBISS.SR-ID=11400716

100	␣␣	**b**b
200	1␣	**a**Zbornik radova Prirodno-matematičkog fakulteta
446	␣1	**x**1450-9628 *(KT=Kragujevac Journal of Mathematics)*
446	␣1	**x**1450-9636 *(KT=Kragujevac Journal of Science)*

4. * COBISS.SR-ID=3741452

100	␣␣	**b**b
200	1␣	**a**British journal of social and clinical psychology
446	␣1	**x**0144-6665 *(KT=British journal of social psychology)*
446	␣1	**x**0144-6657 *(KT=British journal of clinical psychology)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

447 СЛЯТ С ... В ...

Полето се използва за осъществяване на връзка на каталогизирания продължаващ ресурс с онези продължаващи ресурси, с които се е слял и с новия продължаващ ресурс, който е резултат от сливането.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
447		Слят с ... в ...	r
	a	*Основно/ключово заглавие*	nr
	x	*ISSN*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

Когато стойността на индикатор 2 е *1 – Забележката се визуализира*, се генерира забележка, която е съставена от въвеждащия текст „Слят с:“, след който следва списък на заглавията и ISSN от всички полета 447, без последното. Забележката се допълва с „в:” и заглавието и ISSN от последното поле 447.

ПОДПОЛЕТА

447a Основно/ключово заглавие

Наименование на продължаващия ресурс.

447x ISSN

ISSN на продължаващия ресурс.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Полето 447 се повтаря за всеки продължаващ ресурс, който се слива с описвания продължаващ

ресурс, а в последното поле 447 се въвежда продължаващият ресурс, който е резултат от сливането.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

436 *ОБРАЗУВАН СЛЕД СЛИВАНЕ НА ..., ...И ...*

Поле 436 се използва в запис за продължаващ ресурс, който е резултат на сливане, за връзка с продължаващите ресурси, които са се сляли.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=7978242

100	␣␣	**b**b
200	1␣	**a**Geografski zbornik **d**Acta geographica
447	␣1	**x**0351-1731 *(KT=Geographica Slovenica)*
447	␣1	**x**1581-6613 *(KT=Acta geographica Slovenica)* *(Продължаващото издание „Geografski zbornik" се е сляло с продължаващото издание„Geographica Slovenica", образувайки новата публикация „Acta geographica Slovenica".)*

2. * COBISS.SI-ID=3535646

100	␣␣	**b**b
200	1␣	**a**Tel.net
447	␣1	**x**1408-0915 *(KT=Poslovna informatika (Ljubljana))*
447	␣1	**x**1580-5212 *(KT=I&T (Ljubljana))* *(Генерира се забележка: „Слят с: Poslovna informatika (Ljubljana) = ISSN 1408-0915; в: I&T (Ljubljana) = ISSN 1580-5212".)*

3. * COBISS.SR-ID=9373698

100	␣␣	**b**b
200	1␣	**a**Bulletin de l'Observatoire astronomique de Belgrade
447	␣1	**x**0350-3283 *(KT=Publications of the Department of Astronomy)*
447	␣1	**a**Bulletin astronomique de Belgrade **x**0354-2955

4. * COBISS.SR-ID=54237959

100	␣␣	**b**b
200	1␣	**a**Bilten dokumentacije **h**Serija E2.3: **i**Drumski saobraćaj. Gradski saobraćaj
447	␣1	**x**0351-2606 *(KT=Bilten dokumentacije. Serija E2.1: Železnički saobraćaj (1980))*
447	␣1	**x**0351-2614 *(KT=Bilten dokumentacije. Serija E2.2: Pomorski saobraćaj. Rečni i jezerski saobraćaj. Vazdušni saobraćaj (1980))*
447	␣1	**x**0351-7586 *(KT=Bilten dokumentacije – Jugoslovenski centar za tehnički i naučni dokumentaciju. Serija E2)* *(Последователността на полетата 447 е от значение, защото само последното поле 447 е предназначено за данни за публикацията, която е резултат от сливането.)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

452 ДРУГО ИЗДАНИЕ НА ДРУГ НОСИТЕЛ

Полето се използва за осъществяване на връзка между каталогизирания продължаващ ресурс с друго издание или версия на същия ресурс върху друг носител (напр. издание на печатна публикация в електронен вид).

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
452		Друго издание на друг носител	r
	a	*Основно/ключово заглавие*	nr
	x	*ISSN*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

ПОДПОЛЕТА

452a Основно/ключово заглавие

Наименование на продължаващия ресурс.

452x ISSN

ISSN на продължаващия ресурс.

ПРИМЕРИ

1. *

200	1␣	**a**Knjižnica **e**revija za področje bibliotekarstva in informacijske znanosti **d**[Library **e**journal for library and information science]
205	␣␣	**a**[Tiskana izd.]

452	␣0	**x**1581-7903 (KT=Knjižnica (Spletna izd.)) *(Запис за печатното издание на списанието „Knjižnica", което има и електронно издание.)*

2. *

200	1␣	**a**Braille book review **b**Elektronski vir **e**talking book topics
205	␣␣	**a**[Izd. na disketi]
311	␣␣	**a**Ima tiskano izd.: Braille book review = ISSN 0006-873X
452	␣0	**a**Braille book review **x**0006-873X *(Публикация, която излиза на дискета и в печатна форма.)*

3. *

200	1␣	**a**Uradni list Republike Slovenije
452	␣0	**x**1408-2233 *(KT=Uradni list Republike Slovenije (CD-ROM))*
452	␣0	**x**1580-3074 *(KT=Uradni list Republike Slovenije online)* *(Публикация, която е на разположение в печатна форма, на CD-ROM и в Интернет.)*

4. *

200	1␣	**a**Survey Serbia and Montenegro **b**Elektronski izvor
205	␣␣	**a**Online izd.
452	␣0	**x**1451-477X *(KT=Survey Serbia & Montenegro)*

5. *

200	1␣	**a**Vodič **f**Univerzitet u Beogradu ...
452	␣0	**x**1452-2608 (*KT=Vodič – Univerzitet u Beogradu (Online))*
452	␣0	**x**1452-2594 (K*T=Vodič – Univerzitet u Beogradu (CD-ROM izd.))*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

453 ПРЕВЕДЕН КАТО ...

Полето се използва за осъществяване на връзка между каталогизирания продължаващ ресурс и неговия превод или издание на друг език.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
453		Преведен като ...	r
	a	*Основно/ключово заглавие*	nr
	x	*ISSN*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

ПОДПОЛЕТА

453a Основно/ключово заглавие

Наименование на продължаващия ресурс.

453x ISSN

ISSN на продължаващия ресурс.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

454 *ПРЕВОД НА ...*

Полето се използва за връзка на превода с оригинала.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=86807

200	1␣	**a**Moj mikro
205	␣␣	**a**[Slovenska tiskana izd.]
453	␣0	**x**0352-6054 *(KT=Moj mikro (Srpskohrvatsko izd.))*

2. * COBISS.SI-ID=3998986

200	1␣	**a**Avtomatičeskaja svarka
311	␣␣	**a**V angleščino prevedeno kot: Automatic Welding = ISSN 0005-108X
453	␣0	**x**0005-108X *(KT=Automatic Welding)*

3. * COBISS.SI-ID=112375552

200	1␣	**a**Ekonomsko ogledalo **i**Socialni razvoj
205	␣␣	**a**[Slov. izd.]
453	␣0	**x**1580-6391 *(KT=Slovenian economic mirror. Social development)*

4. * COBISS.SI-ID=460099

200	1␣	**a**Evropsko ribištvo
311	␣␣	**a**Izhaja v vseh uradnih jezikih EU
453	␣0	**x**1606-0822 *(KT=Fishing in Europe)*
453	␣0	**x**1606-0814 *(KT=Fischerei in Europa)*
…		

5. * COBISS.SI-ID=45343745

200	1␣	**a**Fishing in Europe
311	␣␣	**a**Izhaja v vseh uradnih jezikih EU
453	␣0	**x**1606-0814 *(KT=Fischerei in Europa)*
453	␣0	**x**1606-0849 *(KT=La Peche européenne)*
…		

6. * COBISS.SR-ID=110460428

200	1␣	**a**Pregled Srbija i Crna Gora **e**informativno-dokumentarni tromesečnik
453	␣0	**x**1451-477X *(KT=Survey Serbia & Montenegro)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

454 ПРЕВОД НА ...

Полето се използва за осъществяване на връзка между каталогизираната библиографска единица, която е превод, и оригинала.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
454		Превод на ...	r
	a	*Основно/ключово заглавие*	nr
	x	*ISSN*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

Когато стойността на индикатор 2 е *1 – Забележката се визуализира*, се генерира забележка, която е съставена от въвеждащия текст „Превод на:“, заглавието и ISSN (ако той е въведен).

ПОДПОЛЕТА

454a Основно/ключово заглавие

Наименование на продължаващия ресурс.

454x ISSN

ISSN на продължаващия ресурс.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

453 *ПРЕВЕДЕН КАТО ...*

Полето се използва за обратна връзка на посочената в поле 454.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=16290818

200	1␣	**a**Moj mikro
205	␣␣	**a**Srbskohrv. izd
454	␣0	**x**0352-4833 *(KT=Moj mikro (Slovenska izd.))* *(Каталогизираната публикация е превод. Оригиналната публикация е въведена в поле 454.)*

2. * COBISS.SI-ID=25048064

200	1␣	**a**Automatic Welding
454	␣1	**x**0005-111X *(KT=Avtomatičeskaja svarka (Kiev))*

3. * COBISS.SI-ID=113036544

200	1␣	**a**Slovenian economic mirror **i**Social development
205	␣␣	**a**[Engl. ed.]
454	␣1	**a**1580-6162 *(KT=Ekonomsko ogledalo. Socialni razvoj)*

4. * COBISS.SR-ID=110460940

200	1␣	**a**Survey Serbia & Montenegro **e**[≠a ≠record of facts and information quarterly]
454	␣1	**x**1451-4761 *(KT=Pregled Srbija i Crna Gora)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

464 ГЛАВНА БИБЛИОГРАФСКА ЕДИНИЦА (МОНОГРАФИЯ)

Полето се използва за осъществяване на връзка между съставна част на монография и главната библиографска единица, към която тя принадлежи.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
464		Главна библиографска единица (Монография)	nr
	1	*Данни за връзка*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на главната единица***
	1	*Главната единица се визуализира*

ПОДПОЛЕТА

4641 Данни за връзка

Записът за съставната част се свързва със записа за монографията, към която принадлежи. В записа за съставната част, в подполе 4641 се въвежда идентификационният номер на записа за монографията.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=106413

001	␣␣	**a**n **b**a **c**a **d**2
200	0␣	**a**Podeželska okoljsko občutljiva območja **d**Rural environmental sensitive areas **f**Irena Rejec Brancelj
215	␣␣	**a**Str. 203-217
464	␣1	**1**104621 *(TI=Pokrajinsko ranljiva območja v Sloveniji = ≠The ≠landscape vulnerable areas in Slovenia AU=Špes, Metka AU=Pak-Dvorak, Snežana AU=Sajko, Iztok AU=Senegačnik, Jurij)* *(Кодът 2 в подполе 001d означава запис под най-високото ниво. Статията „Podeželska okoljsko občutljiva območja" е свързана с главната библиографска единица чрез поле 464.)*

2. * COBISS.SI-ID=22212

001	␣␣	**a**n **b**a **c**a **d**2
200	0␣	**a**Kapitalska ustreznost podjetja **f**Živko Bergant
215	␣␣	**a**Str. 79-97
464	␣1	**1**105551616 *(TI=Slovensko podjetje v devetdesetih : [zbornik referatov] AU=Borak, Neven)*

3. * COBISS.SR-ID=82046476

001	␣␣	**a**c **b**a **c**a **d**2
200	0␣	**a**Sadržinska informacija u lisnom i elektronskom katalogu **e**povodom pedeset godina predmetnog kataloga Narodne biblioteke Srbije **f**Slobodanka Todorović
215	␣␣	**a**Str. 11-20
464	␣1	**1**79926796 *(TI=Predmetna klasifikacija od lisnog do elektronskog kataloga : zbornik radova AU=Todorović, Slobodanka)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

481 ПОДВЪРЗАНИ В СЪЩИЯ ТОМ

Полето съдържа описание на други библиографски единици, подвързани в същия „изкуствено създаден" том, без да са издадени заедно. Използва се обикновено за старопечатни монографии.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
481		Подвързани в същия том	r
	1	*Означение на полето*	r

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

Когато стойността на индикатор 2 е *1 – Забележката се визуализира*, се генерира забележка, която е съставена от въвеждащия текст „Подвързани в същия том:" и данните от поле 481.

ПОДПОЛЕТА

4811 Означение на полето

Поле 481 е поле за връзка чрез въведени полета. В подполе 1 се попълва означението на полето, което се въвежда заедно с индикаторите.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

В записа за основната библиографска единица, в поле 481 се въвеждат данни за подвързаните към нея единици. Полето се повтаря за всяка подвързана единица.

В полето за връзка 481 се въвежда друго поле, като в подполе 1 се попълва означението на полето, което се въвежда, заедно с индикаторите. За да бъде полето правилно въведено винаги трябва да бъдат попълнени всичките пет позиции, като три позиции са предназначени за цифрово означение на полето и две позиции за индикаторите 1 и 2 (когато не е предвиден индикатор се оставя пункт разстояние). Следват подполетата, които се отнасят към полето, което се въвежда.

В поле 481 могат да бъдат въведени полетата 200, 205 и 210. Когато в поле 481 се въвежда поле 200, то може да съдържа и подполетата 0, 5 и 9. В подполе 5 се попълва наименованието на институцията, за която се отнася поле 200 в кодиран вид. Тъй като няма международно възприети

кодове, за българските библиотеки се въвежда национален код (сигла). Когато институцията притежава повече от един екземпляр, в подполе 0 се попълва сигнатурата, а в подполе 9 - инвентарният номер - като връзка със сведенията за състоянието на фонда. Въвеждането на данни в подполетата 0 и 9 не е задължително.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

316 *ЗАБЕЛЕЖКА, ОТНАСЯЩА СЕ ДО КОНКРЕТНИЯ ЕКЗЕМПЛЯР*

Полето съдържа забележка, която се отнася до конкретния екземпляр на монография.

482 *ПОДВЪРЗАНА С ...*

Полето се използва за връзка на подвързаната библиографска единица към основната.

ПРИМЕРИ

1.

481	␣1	**1**2000␣ **a**Theoria generalis aequationum omnium graduum novis illustrata formalis ac iuxta principia sublimioris calculi finitorum deducta **f**autore p. Dominico Martinovics **5**CiZaNSB **0**R IIF-8° - 1133 privez 1 **1**210␣␣ **a**Budae **d**1780

2.

481	␣1	**1**2000␣ **a**Commentatio de titulo hereditarii Austriae imperatoris ... a nobili Hungaro **5**CiZaNSB **0**R IIF-8° - 1597 privez 1 **1**210␣␣ **a**Pestini **d**1810
481	␣1	**1**2000␣ **a**Quis nunc aggressor est? Au Austria, au Gallia? **5**CiZaNSB **0**R IIF-8° - **1**597 privez 2 **1**210␣␣ **a**[S. l.] **d**1805
481	␣1	**1**2000␣ **a**Institutio grammatophylacii publici pro instituto diplomatico-historico inclyti regni Hungariae ... **f**Georg. Kovachich, Senquiciensis **5**CiZaNSB **0**R IIF-8° - **1**597 privez 3 **1**210␣␣ **a**Pestini cTypis M. Trattner **d**[s. a.] *(Три библиографски единици, подвързани заедно с книгата на Marcellus Daniel „Assertiones ex universa theologia" в изкуствено създаден том. Стойността „1” на индикатор 2 в полета 481 показва, че от тези полета ще се генерират забележки.)*

3. *[1]

200	0␣	**a**Shupanova Mizka
210	␣␣	**a**[V' Lublani] **c**stiskana per Joan. Frideriku Egerju **d**[1790]
481	␣1	**1**2000␣ **a**Ta vesseli dan ali: Matizhek se sheni **5**50001 **0**R 10215 **9**030002685 **1**210␣␣ **a**Stiskana v' Lublani v' lejti 1790 **c**per Ignazi od Kleinmayerja **d**[1790]

Виж и примерите към поле 482.

[1] Примерът е подготвен от Националната и университетска библиотека в Любляна.

 © IZUM, август 2009, Прев. на англ.: окт. 2009, Прев. на бълг.: дек. 2009

482 ПОДВЪРЗАНА С ...

Полето съдържа описание на първата библиографска единица, към която в „изкуствено създаден" том са подвързани други библиографски единици. Използва се обикновено за старопечатни монографии.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
482		Подвързана с …	r
	1	*Означение на полето*	r

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

Когато стойността на индикатор 2 е *1 – Забележката се визуализира*, се генерира забележка, която е съставена от въвеждащия текст „Подвързана с:" и данните от поле 482.

ПОДПОЛЕТА

4821 Означение на полето

Поле 482 е поле за връзка чрез въведени полета. В подполе **1** се попълва означението на полето, което се въвежда заедно с индикаторите.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

В записа за подвързаната библиографска единица, в поле 482 се въвеждат данни за основната единица.

В полето за връзка 482 се въвежда друго поле, като в подполе **1** се попълва означението на полето, което се въвежда, заедно с индикаторите. За да бъде полето правилно въведено, винаги трябва да бъдат попълнени всичките пет позиции, като три позиции са предназначени за цифрово означение на полето и две позиции за индикаторите 1 и 2 (когато не е предвиден индикатор се оставя пункт разстояние). Следват подполетата, които се отнасят към полето, което се въвежда.

В поле 482 могат да бъдат въведени полетата 200, 205 и 210. Когато в поле 482 се въвежда поле 200, то може да съдържа и подполетата **0, 5** и **9**. В подполе **5** се попълва наименованието на

институцията, за която се отнася поле 200 в кодиран вид. Тъй като няма международно възприети кодове, за българските библиотеки се въвежда национален код (сигла). Когато институцията притежава повече от един екземпляр, в подполе 0 се попълва сигнатурата, а в подполе 9 - инвентарният номер - като връзка със сведенията за състоянието на фонда. Въвеждането на данни в подполетата 0 и 9 не е задължително.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

316 *ЗАБЕЛЕЖКА, ОТНАСЯЩА СЕ ДО КОНКРЕТНИЯ ЕКЗЕМПЛЯР*

Полето съдържа забележка, която се отнася до конкретния екземпляр на монографии.

481 *ПОДВЪРЗАНИ В СЪЩИЯ ТОМ*

Полето се използва за връзка на основната библиографска единица и подвързаните към нея единици.

ПРИМЕРИ

1.

200	1␣	**a**Commentatio de titulo hereditarii Austriae imperatoris ... a nobili Hungaro
210	␣␣	**a**Pestini **c**[s. n.] **d**1810
482	␣1	**1**2000␣ **a**Assertiones ex universa theologia, quas ... **f**mense Junio publice propugnandas suscepit Marcellus Daniel ... **5**CiZaNSB **0**R IIF-8° - 1597 **1**210␣␣ **a**[S. l. **c**s. n. **d**s. a.]
200	1␣	**a**Quis nunc aggressor est? Au Austria, au Gallia?
210	␣␣	**a**[S. l. **c**s. n.] **d**1805
482	␣1	**1**2000␣ **a**Assertiones ex universa theologia, quas ... **f**mense Junio publice propugnandas suscepit Marcellus Daniel ... **5**CiZaNSB **0**R IIF-8° - 1597 **1**210␣␣ **a**[S. l. **c**s. n. **d**s. a.]
200	1␣	**a**Institutio grammatophylacii publici pro instituto diplomatico-historico inclyti regni Hungariae... **f**Georg. Kovachich, Senquiciensis
210	␣␣	**a**Pestini **c**Typis M. Trattner **d**[s. a.]
482	␣1	**1**2000␣ **a**Assertiones ex universa theologia, quas... **f**mense Junio publice propugnandas suscepit Marcellus Daniel ... **5**CiZaNSB **0**R IIF-8° - 1597 **1**210␣␣ **a**[S. l. **c**s. n. **d**s. a.] *(Три записа за три библиографски единици, подвързани заедно. Във всеки от тях присъства поле 482 с въведени полета, съдържащи данни за основната единица.)*

2.*[1]

200	0␣	**a**Ta vesseli dan ali: Matizhek se sheni
210	␣␣	**a**Stiskana v' Lublani v' lejti 1790 **c**per Ignazi od Kleinmayerja **d**[1790]
482	␣1	**1**2000␣ **a**Shupanova Mizka **5**50001 **0**R 10214 **9**03002684 **1**210␣␣ **a**[V' Lublani] **c**stiskana per Joan. Frideriku Egerju, **d**[1790]

[1] Примерите са подготвени от Националната и университетска библиотека в Любляна.

 © IZUM, август 2009, Прев. на англ.: окт. 2009, Прев. на бълг.: дек. 2009

3.*

200	0␣	**a**Pesmi za skupščine III. reda **b**Glasbeni tisk **f**vglasbil Hugolin Sattner
210	␣␣	**a**V Ljubljani **c**≠založil ≠III. red **d**1926
482	␣1	**1**2000␣ **a**Cvetje z vrtov sv. Frančiška **5**50001 **0**51756 **1**210␣␣ **a**Ljubljana **d**1926 *(Записът съдържа ноти, подвързани към книгата „Cvetje z vrtov sv. Frančiška”.)*

488 ПРОИЗВЕДЕНИЕ, СВЪРЗАНО ПО ДРУГ НАЧИН

Полето се използва за осъществяване на връзка между каталогизирания продължаващ ресурс и друг продължаващ ресурс когато отношението между тях не е предвидено в някое от другите полета на блок 4XX (напр. специален брой).

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
488		Произведение, свързано по друг начин	r
	a	*Основно/ключово заглавие*	nr
	x	*ISSN*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Визуализиране на забележката***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*

Малко вероятно е поле 488 да се използва за автоматично генериране на забележка, затова обикновено стойността на индикатор 2 е 0.

ПОДПОЛЕТА

488a Основно/ключово заглавие

Наименование на продължаващия ресурс.

488x ISSN

ISSN на продължаващия ресурс.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Каталогизираният продължаващ ресурс е свързан с посочения в поле 488 продължаващ ресурс по някакъв друг начин.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

311 *ЗАБЕЛЕЖКА ЗА СВЪРЗАНО ПОЛЕ*

Тъй като е малко вероятно поле 488 да се използва за автоматично създаване на забележка, всички забележки, които се отнасят до отношения на каталогизираната библиографска единица с библиографската единица, за която се отнасят данните в поле 488, се попълват в поле 311.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=672783

200	1␣	**a**Časopis za kritiko znanosti
488	␣0	**x**1580-481X (KT=Oikos (Ljubljana))
488	␣0	**a**Politikon : posebne izdaje [Časopisa za kritiko znanosti] **x**1580-4801

2. * COBISS.SR-ID=73551106

200	1␣	**a**Super kukičanje
311	␣␣	**a**Posebno izdanje publikacije Naša praktika u kući = ISSN 1450-9334
488	␣0	**a**1450-9334 *(KT=Naša praktika u kući)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

5XX БЛОК ЗА СВЪРЗАНИ ЗАГЛАВИЯ

СПИСЪК НА ПОЛЕТАТА

500 Унифицирано заглавие
501 Унифицирано общо заглавие
503 Подразделение на условна редна дума
510 Паралелно основно заглавие
512 Корично заглавие
513 Заглавие от допълнителна заглавна страница
514 Надтекстно заглавие
515 Колонтитул
516 Заглавие на гърба на книгата
517 Други варианти на заглавието
518 Заглавие на съвременен правопис
520 Предишно заглавие
530 Ключово заглавие
531 Съкратено ключово заглавие
532 Развито заглавие
539 Основно заглавие с команди LaTeX
540 Допълнително заглавие, добавено от каталогизатора
541 Преведено заглавие, добавено от каталогизатора

Блокът съдържа заглавията, освен основното, които се отнасят до каталогизираната библиографска единица и обикновено се срещат в нея и условни редни думи при някои видове официални и служебни издания.

Индикатор 1 при повечето от полетата на блок 5XX посочва заглавията, за които е взето решение да се използват като точки за достъп в базата данни или като форма, от която се прави препратка към основното заглавие (в традициония каталог). Позиция 1 на индикатора получава стойност 1, когато се прецени, че от поле на блок 5XX трябва да се получи автоматично каталожна картичка с допълнително описание.

500 УНИФИЦИРАНО ЗАГЛАВИЕ

Полето съдържа възприетото от библиографската агенция заглавие, което при каталогизацията служи за идентифициране на произведение, излизало под различни заглавия. Към заглавието може да се прибавят елементи, които осигуряват неговата уникалност.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
500		Унифицирано заглавие	r
	a	*Унифицирано заглавие*	r
	b	*Общо означение за материал*	r
	h	*Номер на част*	r
	i	*Наименование на частта*	r
	k	*Година на издаване*	nr
	l	*Пояснение към редната дума*	r
	m	*Език (като част от редната дума)*	nr
	n	*Друга информация*	r
	q	*Версия (или година на версията)*	nr
	r	*Средство за изпълнение (за музикални издания)*	r
	s	*Серия, опус или тема (за музикални издания)*	r
	t	*Преработка (за музикални издания)*	nr
	u	*Ключ (за музикални издания)*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Индикатор за значимост на заглавието***
	0	*Заглавието не е точка за достъп*
	1	*Заглавието е точка за достъп*
2		***Индикатор за основното описание***
	0	*Заглавието не е използвано за редна дума на основното описание*
	1	*Заглавието е редна дума на основното описание***

Индикатор 1 означава дали унифицираното заглавие трябва да се разглежда като самостоятелна точка за достъп на заглавието, т.е. дали ще се прави допълнителна каталожна картичка за унифицираното заглавие или не. Когато Индикатор 1 има стойност 1 се прави допълнителна каталожна картичка. Индикатор 2 винаги има стойност 0.

ПОДПОЛЕТА

500a Унифицирано заглавие

Заглавието, под което е известно произведението без каквито и да е пояснения или отделни части. Това подполе се попълва винаги, когато се използва поле 500.

500b Общо означение за материал

Текст на общото означение за материал (Пример 24).

500h Номер на част

Номерът на частта, когато библиографската единица, за която се използва унифицираното заглавие представлява само част от произведението, означено чрез унифицираното заглавие (Примери 2, 23). Повтарящо се, когато частта има подразделения (Пример 16).

500i Наименование на частта

Наименованието на частта, когато библиографската единица, за която се използва унифицираното заглавие представлява само част от произведението, означено чрез унифицираното заглавие (Примери 0, 4, 13, 14, 23). Повтарящо се, когато частта има подразделения (Примери 0, 10, 17).

500k Година на издаване

Годината на издаване, когато тя се прибавя към унифицираното заглавие (Примери 0, 10, 25). Годината на издаване се попълва и в поле 210.

500l Пояснение към редната дума

Стандартен израз, който се добавя към редната дума, за да уточни унифицираното заглавие (Примери 7, 9, 10, 26).

 © IZUM, юли 2007, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

500m Език (като част от редната дума)

Езикът на библиографската единица, когато се изисква той да бъде посочен като част от унифицираното заглавие (Примери 2, 0, 5, 7, 10, 18, 19, 20, 22-26). Когато произведението е на повече от един език, езиците се попълват в едно и също подполе **m** (Пример 5).

500n Друга информация

Всяка информация, за която не е определено място в някое от другите подполета (Примери 6, 8, 9).

500q Версия (или година на версията)

Идентификация на версията на произведението, което е представено в библиографската единица. Може да бъде наименование или оригинална година на версията (Примери 0, 25).

500r Средство за изпълнение (за музикални издания)

Инструментацията и т.н. на библиографската единица (Примери 11, 12, 15).

500s Серия, опус или тема (за музикални издания)

Номер, определен от композитора или от други лица, за да се отличават произведенията. Номерът може да представлява означение на серия, опус, номер от тематичен показалец или година, използвана като номер (виж Примери 11, 12, 13).

500t Преработка (за музикални издания)

Сведения за това, дали композицията е преработена (Пример 15).

500u Ключ (за музикални издания)

Музикалният ключ в случаите, когато е използван като част от унифицираното заглавие (Пример 11).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Унифицираното заглавие се въвежда според правилата за каталогизация. Отделните правила имат свои изисквания за формиране на редната дума в зависимост от традицията и езика на каталогизацията. Въпреки че няма международни стандарти, стъпка в тази посока са публикуваните от Международната служба за Универсален библиографски контрол при ИФЛА документи:

Anonymous classics : a list of uniform headings for European literatures. London : IFLA/UBC,1978. ISBN: 0-903043-15-7

List of uniform titles for liturgical works of the Latin rites of the Catholic Church. 2nd ed. rev. London : IFLA/UBC, 1981. ISBN: 0-903043-35-1

Данните в подполетата 500 **blmnqrtu** се въвеждат на езика и азбуката на агенцията, която създава записа.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

501 *УНИФИЦИРАНО ОБЩО ЗАГЛАВИЕ*

Унифицираното общо заглавие се използва само за да се групират произведения на плодовит писател, като например събрани произведения.

503 *ПОДРАЗДЕЛЕНИЕ НА УСЛОВНА РЕДНА ДУМА*

В полето се въвежда видът на официалното издание.

ПРИМЕРИ

1.

200	1␣	**a**≠The ≠Grimani breviary
500	00	**a**Brevarium
710	02	**a**Catholic Church
		(Някои видове унифицирани заглавия са предназначени само за подреждане на описания в рамките на една редна дума. За тях не се правят препратки. Според някои правила например, всички молитвеници се подреждат под редна дума означаваща съответната църква и унифицирано заглавие, напр. Brevarium. В поле 200 членът „the" не се взема предвид при подреждането).

2.

200	1␣	**a**Iliad, Book XXIV **f**Homer **g**edited by C.W. Macleod
500	10	**a**Iliad. **h**Book 24. **m**English
700	␣0	**a**Homer
		(Заглавието на библиографската единица е Книга XXIV на „Илиада" от Омир. Според използваните правила за каталогизация тя е описана под редна дума Омир. Унифицираното заглавие е създадено, за да се осигури събирането на едно място в каталога на всички екземпляри от Книга 24, едновременно под редната дума Омир и под препратки от заглавието.)

 © IZUM, юли 2007, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

3.

500	11	**a**Bible. **i**New Testament. **i**Luke. **m**English. **q**Revised Standard Version. **k**1972 *(Библиографската единица е поправена стандартна версия на Евангелието на Лука, което е част от Новия Завет, който от своя страна е част от Библията. Библията е редна дума на основното описание. Според някои правила за каталогизация, унифицираното заглавие е редна дума на основното описание и поради това стойността на индикатор 2 е 1. В системата COBISS, стойността на индикатор 2 винаги е 0, защото унифицираното заглавие не може да бъде редна дума на основното описание. Тъй като има многобройни издания на Библията, обикновено към унифицираното заглавие се прибавя годината на издаването за всяко от тях, за да се улесни подреждането им в смислена поредица.)*

4.

500	10	**a**Canterbury tales. **i**Knight's tale
700	␣1	**a**Chaucer, **b**Geoffrey, **f**d. 1400 *(„Разказ на рицаря" от Чосър (който е част от „Кентърберийски разкази"), преведен на съвременен английски език е описан под унифицираното заглавие "Canterbury tales. Knight's tale" („Кентърберийски разкази. Разказ на рицаря".)*

5.

500	10	**a**≠Le ≠malade imaginaire. **m**English & French
700	␣0	**a**Moliere, **f**1622-1673 *(Издание на комедията на Молиер „Мнимия болен" (Moliere's Le malade imaginaire) в паралелен текст - на френски и английски език. В този пример членът „Le" не се взема предвид при подреждането.)*

6.

500	00	**a**Treaties, etc. **n**Prussia, **n**1713
710	01	**a**France
711	01	**a**Prussia **c**(Kingdom) *(„Договорът отУтрехт" според някои правила за каталогизация може да бъде описан под редна дума „Франция" (France) с унифицирано заглавие „Договори и др. Прусия, 1713" ("Treaties, etc. Prussia, 1713").*

7.

200	1␣	**a**Londoner Skizzen von Boz
500	10	**a**Sketches by Boz. **m**German. **l**Selections
700	␣1	**a**Dickens, **b**Charles, **f**1812-1870 *(Избрани откъси от произведението на Дикенс (Charles Dickens' "Sketches by Boz", преведени на немски под заглавието "Londoner Skizzen von Boz".)*

8.

500	10	**a**Genesis **n**(Anglo-Saxon poem) *(Към унифицираното заглавие за англосаксонската поема "Genesis" се прибавя пояснение, за да се отличи от частта от Библията със същото заглавие.)*

9.

500	10	**a**Treaties,etc. **n**Poland, **n**1948 Mar. 2. **l**Protocols, etc., **n**1951 Mar. 6
710	01	**a**United Kingdom (*Унифицирано заглавие за договор, към което според използваните при описанието правила за каталогизация се прибавя подрубрика за форма „Протоколи и др.п.").*

10.

200	1␣	**a**Traduction en vers du cantique de Moïse, suivie d'autres sujets en vers **b**Texte imprimé **f**par Maurice L.L.
500	10	**a**Bible **i**A.T. **i**Psaumes **m**français **l**Extrait **l**Adaption **k**1861

11.

500	10	**a**Concertos **r**oboes(2), string orchestra **s**op.9, no.3 **u**F major *(Произведението има номер на опуса и номер в самия опус. И двата номера са включени в едно и също подполе s.)*

12.

500	10	**a**Concertos, **r**violin, orchestra **s**(1938) *(За номерация на произведението е използвана година.)*

13.

500	10	**a**Album für die Jugend. **s**Op. 68, Nr. 2. **i**Soldatenmarsch *(Произведението има едновременно номер и заглавие.)*

14.

500	10	**a**Aida **i**Céleste Aida *(Частта има само заглавие.)*

15.

500	10	**a**Concertos **r**bassoon, string orchestra **t**arr *(Произведението е аранжимент.)*

16.

500	10	**a**Pièces de violes. **h**4e livre. **h**23e partie. **h**80. **i**Arabesque

17.

500	10	**a**Opus musicum. **i**Cantiones sacrae. **i**O vos omnes

18.

200	1␣	**a**Jeruzalemska Biblija **e**Stari i Novi zavjet s uvodima i bilješkama iz La Bible de Jerusalem **f**uredili Adalbert Rebić, Jerko Fućak, Bonaventura Duda
300	␣␣	**a**Prijevod djela: La Bible de Jerusalem ; jedinstveni stv. nasl.: Biblia : Vetus et Novum testamentum
500	10	**a**Biblia **m**hrv. prijevod *(Унифицирано заглавие за Библията в превод на хърватски.)*

19.

200	1␣	**a**Rolando giesmė **f**[iš senosios prancūzų kalbos vertė Valdas Petrauskas] **c**Nibelungų giesmė **f**[iš viduriniosios vokiečių aukštaičių kalbos vertė Vladas Nausėdas]
300	␣␣	**a**Versta iš: La chanson de Roland, 1927
300	␣␣	**a**Versta iš: Das Nibelungenlied, 1959
500	10	**a**Chanson de Roland **m**vertimas į lietuvių k.
500	10	**a**Nibelungenlied **m**vertimas į lietuvių k. *(Библиографската единица е превод на литовски на две класически анонимни произведения.)*

20.

200	1␣	**a**Sterne der Eiszeit **e**Roman **f**Renata Šerelytė **g**Deutsch von Akvilė Galvosaitė
300	␣␣	**a**Versta iš: Ledynmečio žvaigždės, 1999
500	10	**a**Ledynmečio žvaigždės **m**vertimas į vokiečių k. *(Библиографската единица е превод на литовско произведение на немски.)*

 © IZUM, юли 2007, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

21.

200	1␣	**a**Kathechismas, arba Moksłas kiekwienam krikszczionii priwalvs **f**paraszitas per d. Iakvba Ledesma theologa Societatis Iesv **g**jżgulditas iż liężuvio ląnkiszko ing lietuwiszka per kuniga Mikałoiu Daugsza, kánonika Zemaicziu
300	␣␣	**a**Versta iš: Nauka chrzescianska, abo katechizmik dla dziatek. W Krakowie, [apie 1590]
300	␣␣	**a**Orig. antr.: Doctrina cristiana á manera de diálogo entre el mestre y el dexeble
500	10	**a**Doctrina cristiana á manera de diálogo entre el mestre y el dexeble *(Библиографската единица е превод на литовски от полски. Изданието на полски е превод от испански.)*

22. * COBISS.SI-ID=2606316

200	0␣	**a**Racconti romani **f**Zorko Simčič **g**[traduzione di Alessandra Foraus **g**postfazione di Marija Cenda]
300	␣␣	**a**Prevod dela: Rimske zgodbe
500	00	**a**Rimske zgodbe **m**italijanski jezik *(Библиографската единица е превод на италиански от словенски.)*

23. * COBISS.SI-ID=115288064

200	0␣	**a**Razločevanje **h**≠Del ≠1 **i**Doseči okušanje Boga **f**Marko Ivan Rupnik **g**[prevedla Anamarija Beniger]
300	␣␣	**a**Prevod dela: Il discernimento. Pt. 1, Verso il gusti di Dio
500	00	**a**≠Il ≠discernimento **h**≠Pt. ≠1 **i**Verso il gusti di Dio **m**slovenski jezik *(Библиографската единица е превод на словенски от италиански.)*

24. * COBISS.SI-ID=99854848

200	1␣	**a**Atlas evropske zgodovine **b**Kartografsko gradivo **f**uredili Thomas Cussans ... [et al.] **g**zemljevide izdelal Bartholomew, Edinburgh
300	␣␣	**a**Prevod dela: The Times atlas of European history
500	00	**a**≠The ≠Times atlas of European history **b**Kartografsko gradivo **m**slovenski jezik

25. * COBISS.SI-ID=61320704

200	1␣	**a**Sveto pismo Stare in Nove zaveze **e**slovenski standardni prevod iz izvirnih jezikov
210	␣␣	**a**Ljubljana **c**Svetopisemska družba Slovenije **d**1996 **e**Ljubljana **g**Delo
500	10	**a**Biblia **m**slovenski jezik **q**slovenski standardni prevod **k**1996 *(Към унифицираното заглавие за Библията са добавени версията на превода (словенски стандартен превод) и годината на публикуването.)*

26. * COBISS.SI-ID=104058112

200	0␣	**a**Pravljice **f**Jacob in Wilhelm Grimm **g**iz nemščine prevedla Polonca Kovač **g**ilustrirala Jelka Godec Schmidt **g**[izbral, uredil in spremno besedo napisal Andrej Ilc]
300	␣␣	**a**Izbor iz: Kinder- und Hausmärchen
500	00	**a**Kinder- und Hausmärchen **l**izbor **m**slovenski jezik *(В подполе 500l е добавен стандартен израз, за да се посочи, че „Pravljice” са подбрани от „Kinder- und Hausmärchen”.)*

503 ПОДРАЗДЕЛЕНИЕ НА УСЛОВНА РЕДНА ДУМА*

Полето съдържа подрубрика за форма, която посочва вида на официално издание (напр. конституция).

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
503		Подразделение на условна редна дума *	nr
	a	*Подразделение на условна редна дума*	nr
	b	*Подразделение на условна редна дума* **	nr
	j	*Година*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	***Индикатор за определяне на значимостта на подразделението на редната дума***
	0	*Подразделението на условната редна дума не е точка за достъп*
	1	*Подраздаланието на условната редна дума е точка за достъп*
2	-	-

ПОДПОЛЕТА

503a Подразделение на условна редна дума

В подполето се въвежда обобщен израз, който означава вида на официалното издание. (напр., Закони и др.п., Конституция)

503b Подразделение на условна редна дума **

Подполето е използвано до април 1996 г. за въвеждане на подразделение на условната редна дума, което определя вида на официалното издание (напр., конституция).

503j Година

Полето съдържа година, която уточнява подразделението, т.е. редната дума.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Първата част на условната редна дума, т.е. наименованието на политико-териториалната единица се въвежда в поле 710.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

500 *УНИФИЦИРАНО ЗАГЛАВИЕ*

ПРИМЕРИ

1. *

200	0␣	**a**Zakon o obligacijskih razmerjih **e**s stvarnim kazalom **f**[stvarno kazalo sestavil Janez Toplišek]
503	1␣	**a**Zakoni itd.
710	01	**a**Slovenija

2. *

200	0␣	**a**Ustava Republike Slovenije
503	1␣	**a**Ustava **j**1991
710	01	**a**Slovenija

3. *

200	0␣	**a**Predpisi o sodnih in upravnih taksah s taksno tarifo **a**Tarifa za storitve pravne pomoči
503	1␣	**a**Zakoni itd.
710	01	**a**Slovenija **c**1941-1991 *(Публикацията съдържа няколко закона на една и съща политико-териториална единица. Заглавията са посочени на заглавната страница).*

4. *

200	0␣	**a**Zakon o gasilstvu
327	10	**0**Vsebuje tudi: **a**Zakon o varstvu pred požarom
423	␣1	**1**2000␣ **a**Zakon o varstvu pred požarom **1**5031␣Zakoni itd. **1**71001 **a**Slovenija
503	1␣	**a**Zakoni itd.
710	01	**a**Slovenija *(Публикацията съдържа няколко закона на една и съща политико-териториална единица. На заглавната страница е посочено само заглавието на първата част. Другото произведение е издадено заедно с първото).*

 © IZUM, април 2012, Прев. на англ.: май 2012, Прев. на бълг.: окт. 2012

510 ПАРАЛЕЛНО ОСНОВНО ЗАГЛАВИЕ

Полето съдържа паралелно заглавие, т.е. основното заглавие на друг език или азбука.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
510		Паралелно основно заглавие	r
	a	*Паралелно заглавие*	nr
	e	*Допълнение към заглавието*	r
	h	*Номер на част*	r
	i	*Наименование на част*	r
	z	*Език на паралелното заглавие*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Индикатор за определяне на значимостта на паралелното основно заглавие***
	0	*Заглавието не е точка за достъп*
	1	*Заглавиета е точка за достъп*
2	-	-

Индикатор 1 означава дали за паралелното основно заглавие се прави картичка с допълнително описание. Когато индикаторът има стойност 1, за паралелното заглавие се прави каталожна картичка.

ПОДПОЛЕТА

510a Паралелно заглавие

Основното заглавие на библиографската единица на друг език и/или азбука, свързано с основното заглавие, попълнено в подполе 200**a.**

510e Допълнение към заглавието

Подзаглавие или друга информация, за която се преценява, че е свързана с паралелното заглавие в подполе **a**.

510h Номер на част

Номерацията на частта, която се отнася към паралелното заглавие в подполе **a**.

510i Наименование на част

Наименованието на частта, която се отнася към паралелното заглавие в подполе **a**.

510z Език на паралелното заглавие

Означение за езика на паралелното заглавие.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Полето се използва за паралелно заглавие, за което се генерира автоматично забележка или от което се прави препратка.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

200d *ЗАГЛАВИЕ И СВЕДЕНИЯ ЗА ОТГОВОРНОСТ, Паралелно основно заглавие*

Паралелното заглавие се попълва в поле 200, когато се записва в описателната част на записа заедно с основното заглавие, подзаглавието и сведенията за авторската отговорност в последователността, в която тези елементи са в библиографската единица. За да се получи каталожна картичка с допълнително описание, паралелното заглавие трябва да се въведе и в поле 510.

304 *ЗАБЕЛЕЖКА, ОТНАСЯЩА СЕ ДО ЗАГЛАВИЕТО И СВЕДЕНИЯТА ЗА ОТГОВОРНОСТ***

В поле 304 може да се запише забележка за паралелното заглавие или забележка, съдържаща текста на паралелното заглавие, ако той не е въведен в поле 200.

541 *ПРЕВЕДЕНО ЗАГЛАВИЕ, ДОБАВЕНО ОТ КАТАЛОГИЗАТОРА*

Паралелните заглавия са заглавия на други езици, които са дадени в библиографската единица. Когато заглавието не присъства в библиографската единица, а е преведено от каталогизатора или е взето от друг източник, то се въвежда в поле 541.

ПРИМЕРИ

1.

200	1␣	**a**Resúmenes sobre población en América Latina **f**Programma de información sobre Población en America Latina **d**Latin American population abstracts **f**Latin

 © IZUM, август 2009, Прев. на англ.: окт. 2009, Прев. на бълг.: дек. 2009

		American Population Information Program **z**eng
510	1␣	**a**Latin American population abstracts **z**eng *(Продължаващото издание „Resumenes sobre poblacion en America Latina" има паралелно заглавие „Latin American population abstracts". Двете заглавия са въведени в поле 200, за да се опише документа, но заглавието на английски се повтаря в поле 510, за да се получи препратка от основното заглавие на английски език.)*

2.

200	1␣	**a**Information transfer
510	1␣	**a**Transfert de l'information **z**fre

3. * COBISS.SI-ID=13912064

200	1␣	**a**Annotated bibliography of national sources of adult education statistics **f**prepared by the Division of Primary Education, Literacy and Adult Education and Education in Rural Areas, Unesco **d**Bibliographie annotee des sources nationales de statistiques sur l'education des adultes **f**prepare par la Division de l'enseignement primaire, de l'alphabetisation, de l'education des adultes et de l'education dans les zones rurales, Unesco
510	1␣	**a**Bibliographie annotee des sources nationales de statistiques sur l'education des adultes **z**fre

512 КОРИЧНО ЗАГЛАВИЕ

Индикатор 1 (Индикатор за определяне на значимостта на коричното заглавие):

- Заглавието не е точка за достъп
- Заглавието е точка за достъп

512А КОРИЧНО ЗАГЛАВИЕ

Въвежда се заглавието от обложката или корицата на библиографската единица, когато то се различава от основното заглавие на заглавната страница.

200 1␣ ≠**a***Zakaj Ivana Krambergerja niso izvolili za očeta slovenskega naroda*≠**f***[Ivan Kramberger]*
300 ␣␣ ≠**a***Ov. nasl.: Zakaj Ivan Kramberger ni predsednik Slovenije*
512 1␣ ≠**a***Zakaj Ivan Kramberger ni predsednik Slovenije*

200 1␣ ≠**a***Zaštita materijala*
512 1␣ ≠**a***ZM. Zaštita materijala*

513 ЗАГЛАВИЕ ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНА ЗАГЛАВНА СТРАНИЦА

Индикатор 1 (Индикатор за определяне на значимостта на коричното заглавие):

0 - Заглавието не е точка за достъп

1 - Заглавието е точка за достъп

513А ЗАГЛАВИЕ ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНА ЗАГЛАВНА СТРАНИЦА

Въвежда се заглавието от допълнителната заглавна страница на библиографската единица, когато то се различава от основното заглавие на заглавната страница.

200 0␣ ≠**a***Društvene i ekonomske prilike kosovskih Srba u XIX i početkom XX veka*≠**e***od čivčijstva do bankarstva*≠**f***Đorđe Mikić*
300 ␣␣ ≠**a***Na vzpor. nasl. str.: La situation sociale et economique des Serbes du Kosovo au XIXeme et au debut du XXeme siecle*
513 0␣ ≠**a***La situation sociale et economique des Serbes du Kosovo au XIXeme et au debut du XXeme siecle*

514 НАДТЕКСТНО ЗАГЛАВИЕ

Индикатор 1 (Индикатор за определяне на значимостта на коричното заглавие):

0 - Заглавието не е точка за достъп

1 - Заглавието е точка за достъп

514А НАДТЕКСТНО ЗАГЛАВИЕ

Въвежда се заглавието, което се намира над текста, в началото на първата страница на библиографската единица.

200 0␣ ≠**a***Spomenica palim borcima i žrtvama fašističkog terora*≠**e***1941-1945*≠**f***tekst napisao Ivan Bašić*
300 ␣␣ ≠**a***Na vrhu nasl. str.: Udruženje Saveza boraca NOR-a GAT [i] Mesna konferencija SRNJ*
514 0␣ ≠**a***Udruženje Saveza boraca NOR-a GAT [i] Mesna konferencija SRNJ*

 © IZUM, дек. 1991, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.:ноем. 2007 Проект

516 ЗАГЛАВИЕ НА ГЪРБА НА КНИГАТА

Индикатор 1 (Индикатор за определяне на значимостта на заглавието):

0 - Заглавието не е точка за достъп

1 - Заглавието е точка за достъп

516А ЗАГЛАВИЕ НА ГЪРБА НА КНИГАТА

Въвежда се заглавието на гърба на книгата.

200 0␣ ≠**a**Izabrani materijali sa jugoslovenskog simpozijuma o varioli održanog u Primoštenu od 21. do 24. novembra 1972. godine

300 ␣␣ ≠**a**Hrbt. stv. nasl.: Variola u Jugoslaviji 1972. godine

516 0␣ ≠**a**Variola u Jugoslaviji 1972

517 ДРУГИ ВАРИАНТИ НА ЗАГЛАВИЕТО

Полето съдържа всеки друг вариант на заглавието, който не е дефиниран в полетата 510–516 или 518, напр.: заглавие на книговезеца, шмуцтитул, заглавие върху футляр или кутия, непълно заглавие, подчинено заглавие и др.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
517		Други варианти на заглавието	r
	a	*Вариант на заглавието*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Индикатор за значимост на заглавието***
	0	*Заглавието не е точка за достъп*
	1	*Заглавието е точка за достъп*
2	-	-

Индикаторът определя дали за варианта на заглавието трябва да се прави допълнително описание. Допълнително описание се прави когато стойността на първия индикатор е 1.

ПОДПОЛЕТА

517a Вариант на заглавието

Вариантът на заглавието се въвежда без подзаглавия или сведения за отговорност.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Забележки, отнасящи се до това заглавие, се въвеждат в поле 300.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

510–516 *СПЕЦИФИЧЕН ВИД ВАРИАНТ НА ЗАГЛАВИЕТО*

Когато вариантът на заглавието е от определен специфичен вид, данните се въвеждат в полетата от 510 до 516.

ПРИМЕРИ

1.

517	1␣	**a**Scotland
312	␣␣	**a**Knjigoveški naslov: Scotland

2.

517	1␣	**a**Gregorian chants from Hungary
312	␣␣	**a**Naslov na kaseti: Gregorian chants from Hungary *(Основното заглавие на заглавната страница на библиографска единица във футляр е „Magyar Gregorianum”.)*

3.

200	1␣	**a**Computing engineering index
312	␣␣	**a**Znan tudi kot: COMPENDEX
517	1␣	**a**COMPENDEX *(Показалец, известен и под акроним.)*

4. *

200	1␣	**a**Šolski slikovni angleško-slovenski slovar
300	␣␣	**a**Nasl. v kolofonu: PONS šolski slikovni angleško-slovenski slovar
517	0␣	**a**PONS šolski slikovni angleško-slovenski slovar *(Речник, известен и под наименованието на издателството.)*

5. *

200	1␣	**a**International journal of sanitary engineering research
300	␣␣	**a**Vzporedni nasl. v kolofonu: Sanitarno inženirstvo
517	1␣	**a**Sanitarno inženirstvo *(Тъй като паралелното заглавие не е посочено на заглавната страница, а в издателското каре, то се въвежда в поле 517, а не в поле 510.)*

 © IZUM, август 2009, Прев. на англ.: окт. 2009, Прев. на бълг.: дек. 2009

518 ЗАГЛАВИЕ НА СЪВРЕМЕНЕН ПРАВОПИС

Полето съдържа заглавието, отделни думи от заглавието или вариант на заглавието на библиографската единица, повторени на стандартен съвременен правопис в случаите, когато правописът на библиографската единица е видимо остарял и се налага това да бъде отразено в забележка или за заглавието на съвременен правопис да се направи допълнително описание. Използва се обикновено за старопечатни издания.

Могат да се използват подполетата на поле 510. Обикновено се използва само подполе **а**.

Полето се използва само, когато правописът на заглавието/-ята на библиографската единица е видимо остарял и се налага това да бъде отразено в забележка или заглавието на съвременен правопис да се използва за генериране на каталожна картичка с допълнително описание.

Когато съдържанието на поле 518 е идентично със съдържанието на подполе 500**а** - *Унифицирано заглавие*, поле 518 не се попълва.

Подполета – повтаряемост/задължителност

			библиографско ниво
поле/подполе			a m s d
518		Заглавие на съвременен правопис	- r/p - -
	а	*Заглавие на съвременен правопис*	- nr/p - -

Индикатори

индикатор	стойност	значение
1	-	***Индикатор за определяне на значимостта на заглавието на съвременен правопис***
	0	*Заглавието не е точка за достъп*
	1	*Заглавието е точка за достъп*
2	-	-

Индикатор 1 означава дали заглавието на съвременен правопис е предвидено за търсене, т.е. като самостоятелна точка за достъп, за която ще се прави картичка с допълнително описание.

Когато индикатор 1 има стойност 0, за заглавието не се прави каталожна картичка. Тази стойност се използва и когато полето, с цел увеличаване възможностите за търсене, съдържа само отделни думи от заглавието, а не цялото заглавие (Пример 4).

Когато индикатор 1 има стойност 1, от заглавието се генерира каталожна картичка с допълнително описание на съвременен правопис.

ПОДПОЛЕТА

518a Заглавие на съвременен правопис

Основното заглавие, вариант на заглавието, унифицирано заглавие или отделни думи от заглавието на библиографската единица, повторени на стандартен съвременен правопис, без подзаглавни данни или сведения за отговорност.

ПРИМЕРИ

1.

200	**1**␣	≠**a***Izvarsita gliubav i napochom nemila i nesrichna smart Pirema i Tisbe*
518	**1**␣	≠**a***Izvarsita ljubav i napokom nemila i nesrićna smart*

2.

200	**1**␣	≠**a***Pistule, i Evanyelya*
518	**1**␣	≠**a***Pistule i evandelja*

3.

200	**1**␣	≠**a**≠*The* ≠*Description of the Countrey of Aphrique …*
518	**1**␣	≠**a**≠*The* ≠*description of the country of Africa …*

4.

200	**1**␣	≠**a***Umbständliche Beurtheyling der Frage, ob das Erd-Beben zu Lissabon der Ausdruck des Zornes Gottes sey*
518	**0**␣	≠**a***Umständliche Beurteilung Erdbeben Lissabon sei* *(Отделни думи от заглавието са повторени на стандартен съвременен правопис.)*

5.

200	**1**␣	≠**a**≠*Il* ≠*Cavaliero della Croce Rossa, o la Leggenda della Sànita*≠**e***poema i dodici canti*≠**f***dall'inglese di Edmundo Spenser recato in verso italiano, detto ottava rima, da T. J. Mathias*
500	**10**	≠**a**≠*The* ≠*shepheardes calender*≠**m***Italian*
518	**1**␣	≠**a**≠*The* ≠*shepherd's calendar* *(Оригиналното заглавие в старинна форма е избрано за унифицирано заглавие. Затова унифицираното заглавие в съвременната му форма е въведено в поле 518.)*

6. [1]

200	**0**␣	≠**a***Prasnishke pridige*
518	**0**␣	≠**a***Prazniške pridige*

[1] Примерът е предоставен от Националната и университетска библиотека в Любляна.

 © IZUM, ян. 1998, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.:ноем.. 2007, Проект

520 ПРЕДИШНО ЗАГЛАВИЕ

Полето съдържа предишно заглавие на интегриран ресурс, когато основното заглавие в съществуващ запис трябва да се замени с ново заглавие.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
520		Предишно заглавие	r
	a	*Предишно основно заглавие*	nr
	e	*Допълнение към заглавието*	r
	h	*Номер на част*	nr
	i	*Наименование на част*	nr
	j	*Годишнини или дати на предишното заглавие*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Индикатор за визуализиране на забележка***
	0	*Забележката не се визуализира*
	1	*Забележката се визуализира*
2	-	-

Когато индикатор 1 има стойност *1 – Забележката се визуализира*, забележката се съставя от въвеждащия текст „Предишно заглавие:” и данните от поле 520.

ПОДПОЛЕТА

520a Предишно основно заглавие

Предишното основно заглавие на интегриран ресурс.

520e Допълнение към заглавието

Подзаглавия и други допълнения към заглавието, които съпровождат основното заглавие на предишното заглавие в подполе **a**.

520h Номер на част

Означението на частта, която се отнася към основното заглавие в подполе **a**.

520i Наименование на част

Наименованието на частта, която се отнася към основното заглавие в подполе **a**.

520j Годишнини или дати на предишно заглавие

Номерацията на годишнините за периода, през който интегрираният ресурс е бил с предишното заглавие. Когато такава номерация не съществува, се въвежда времевият обхват на неговото публикуване. Възможно е да се въведат и двете.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Полето се използва когато се променя заглавието на интегрирания ресурс. Новото заглавие се въвежда в поле 200, а предишното се пренася в поле 520a. Нов запис се прави само когато два или повече интегрирани ресурса се сливат или когато ресурсът се разделя на два или повече нови ресурса.

Полето се повтаря за всяко предишно заглавие.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

43X *Полета за предишни заглавия*

Тези полета за връзка се използват за предишните заглавия на продължаващ ресурс, когато всяко предишно заглавие на продължаващия ресурс има отделно библиографско описание и отделен запис.

ПРИМЕР

1. *

200	1␣	**a**Urad Republike Slovenije za meroslovje **b**Elektronski vir
520	1␣	**a**Urad Republike Slovenije za standardizacijo in meroslovje *(Уебсайт на* Urad Republike Slovenije za meroslovje*, ново название* Urad Republike Slovenije za standardizacijo in meroslovje.*)*

 © IZUM, юли 2007, Прев. на англ.: март 2014, Прев. на бълг: апр. 2014

530 КЛЮЧОВО ЗАГЛАВИЕ

Полето съдържа ключовото заглавие - уникално заглавие, определяно за продължаващите издания от Центъра за ISSN.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
530		Ключово заглавие	nr
	a	*Ключово заглавие*	nr
	b	*Пояснение*	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Индикатор за основното ключово заглавие***
	0	*Ключовото заглавие е еднакво с основното заглавие*
	1	*Ключовото заглавие е различно от основното заглавие*
2	-	-

ПОДПОЛЕТА

530a Ключово заглавие

Ключовото заглавие без никакви допълнителни определения. До 2003 г. за изданията, чиито заглавия бяха родови понятия се въвеждаше наименованието на издаващия орган, последвано от разстояние, тире, разстояние (Примери 3, 4).

530b Пояснение

Пояснение, включено към ключовото заглавие, за да го различи от други продължаващи издания със същото заглавие (Примери 2, 4, 6, 8, 9). Поясненията се въвежда в ключовото заглавие, оградено с кръгли скоби, които се генерират автоматично.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Ключовото заглавие се съставя според изискванията на ISSN *Manual. Cataloguing part*. Ключовото заглавие се определя от Националния център за ISSN, отговорен за регистрацията на

продължаващото издание и се взема от информацията за заглавието, която се е съдържала в изданието по времето на неговата регистрация. Тъй като само Центърът за ISSN има право да определя ключови заглавия, всяка друга агенция, която създава запис въвежда ключово заглавие само ако то се съдържа в документа или след справка със съответния център за ISSN.

Индикатор 1 определя дали ключовото заглавие е еднакво или се различава от основното заглавие в подполе 200a. Когато в поле 530 е попълнено подполе **b**, стойността на индикатора е 1.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

011 *ISSN*

Според правилата на системата ISSN ключовото заглавие е неразделно свързано с ISSN на същото издание и когато данните за тях са известни, те трябва да се въведат в записа.

200 *ЗАГЛАВИЕ И СВЕДЕНИЯ ЗА ОТГОВОРНОСТ*

В поле 200 се въвежда заглавието от библиографската единица.

ПРИМЕРИ

1.

530	0␣	**a**Scientific American

2.

530	1␣	**a**≠La ≠Ciencia y la tecnica **b**Barcelona. 1936 *(Ключово заглавие: La Ciencia y la tecnica (Barcelona. 1936).)*

3.

530	1␣	**a**Annual accounts - Welsh Water Authority

4.

530	1␣	**a**Bulletin – Canadian Association of Medical Records Librarians **b**1944

5. * COBISS.SI-ID=2583554

200	1␣	**a**Geodetska služba
530	0␣	**a**Geodetska služba *(Ключовото заглавие е еднакво с основното заглавие.)*

6. * COBISS.SI-ID=15966210

200	1␣	**a**Most
530	1␣	**a**Most **b**Zagreb *(Ключовото заглавие е различно от основното заглавие.)*

7. * COBISS.SI-ID=108876

200	1␣	**a**Znanost & tehnologija **e**Z & T **f**Ministrstvo za znanost in tehnologijo
530	0␣	**a**Znanost & tehnologija

8. * COBISS.SI-ID=136220

200	1␣	**a**Manager **e**revija za podjetne
530	1␣	**a**Manager **b**Ljubljana

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

9. *.COBISS.SR-ID=53783

530	1␣	**a**Istorija 20. veka **b**1959

531 СЪКРАТЕНО КЛЮЧОВО ЗАГЛАВИЕ

Полето съдържа съкратената форма на ключовото заглавие, съставено според правилата на Международния център за ISSN на основата на ISO 4.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
531		Съкратено ключово заглавие	nr
	a	*Съкратено ключово заглавие*	nr
	b	*Съкратено пояснение към ключовото заглавие*	nr
	c	*Допълнение към съкратеното ключово заглавие**	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

531a Съкратено ключово заглавие

Съкратеното заглавие без прибавяне на пояснаваща информация. До 2003 г. за изданията, чиито заглавия бяха родови понятия се въвеждаше наименованието на издаващия орган, последвано от разстояние, тире, разстояние (Пример 3).

531b Съкратено пояснение към ключовото заглавие

Съкратено допълнение, чрез което се разграничават идентични ключови заглавия (Примери 1, 5). Обясненията към съкратеното ключово заглавие се поставят в кръгли скоби, които се генерират автоматично.

531c Допълнение към съкратеното ключово заглавие*

Пояснение в съкратен вид, чрез което се разграничават идентични ключови заглавия (Пример 6). Обясненията към съкратеното ключово заглавие се поставят в кръгли скоби, които се генерират автоматично.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Съкратената форма на ключовото заглавие се съставя според изискванията на *ISSN Manual. Cataloguing part*, които са съобразени със стандарта ISO 4: *Information and Documentation – Rules for the abbreviation of title words and titles of publications.*

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

530 *КЛЮЧОВО ЗАГЛАВИЕ*

ПРИМЕРИ

1.

531	␣␣	**a**Medicina. Supl. **b**B. Aires

2.

531	␣␣	**a**Rockfeller Brothers Fund Annu. rep.

3.

531	␣␣	**a**Ann. - Univ. Cathol. Louvain

4. * COBISS.SI-ID=108876

531	␣␣	**a**Znan. Tehnol.

5. * COBISS.SI-ID=53783

531	␣␣	**a**Istor. 20. veka **b**1959

6. * COBISS.SI-ID=3329026

530	0␣	**a**Kulturen život
531	␣␣	**a**Kult. život **c**Skopje

* COBISS.SI-ID=3581186

530	0␣	**a**Kulturni život
531	␣␣	**a**Kult. život **c**Beogr. *(Две продължаващи издания с различни ключови заглавия. Според правилата за съкращаване на думи от заглавието и заглавия на публикациите, двете издания получават едно и също съкратено заглавие. Затова в подполе* ***c*** *е въведено пояснение.)*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

532 РАЗВИТО ЗАГЛАВИЕ

Индикатор 1 (Индикатор за определяне на значимостта на заглавието):

0 - Заглавието не е точка за достъп

1 - Заглавието е точка за достъп

Индикатор 2 (Индикатор за вида на развитото заглавие):

0 - Инициали.(акроними)

1 - Цифра

2 - Съкращение

3 - Други

532А РАЗВИТО ЗАГЛАВИЕ

Въвежда се пълният текст на развитото основно или ключово заглавие, когато то съдържа инициали, съкращения, цифри, знаци или символи, които се отразяват на правилното азбучно подреждане.

200 1␣ ≠**a**100 + 5≠**e**živi zdravo da živiš bolje≠**f**autori tekstova Samo Modic ... [et al.]≠**g**ilustracije Bine Rogelj
532 11 ≠**a**Sto plus pet

200 1␣ ≠**a**Dr. Dečko
532 12 ≠**a**Doktor

200 0␣ ≠**a**DDR≠eLand, Volk, Wirtschaft in Stichworten≠**f**Johannes F. Gellert
532 12 ≠**a**Deutsche Demokratische Republik

С оглед на обстоятелството, че в ISDS индикатор 2 за вида на развитото заглавие не е раздробен (стойността му е 0 във всички примери), индикаторите трябва да се поправят ръчно във всички записи, взети от ISDS. Стойността на индикатор 2 е „0”:

ISDS:

222 ␣␣ ≠**a**OMO. Održavanje mašina i opreme
246 ␣0 ≠**a**Održavanje mašina i opreme

COMARC:

200 1␣ ≠**a**OMO
532 00 ≠**a**Održavanje mašina i opreme

Стойността на индикатор 2 е „1”:

ISDS:

222 ␣␣ ≠**a**30 dana
246 ␣0 ≠**a**Trideset dana

COMARC:

200 1␣ ≠**a**30 dana
532 01 ≠**a**Trideset dana

Стойността на индикатор 2 е „2”:

ISDS:

222 ␣␣ ≠**a**St. Clair news-aegis
246 ␣0 ≠**a**Saint Clair news-aegis

COMARC:

200 1␣ ≠**a**St. Clair news-aegis
532 02 ≠**a**Saint Clair news-aegis

 © IZUM, дек. 1991, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007, Проект

539 ОСНОВНО ЗАГЛАВИЕ С КОМАНДИ L^AT_EX

Поле 539 – Основно заглавие с команди L^AT_EX[1]е включено, за да се даде възможност за търсене в базите данни COBISS на математически и други специални символи.

Освен търсене с помощта на командите L^AT_EX, в полетата 539 - Основно заглавие с команди L^AT_EX, 330 - Анотация или резюме и 610 - Неконтролирани предметни термини възможно е и извличането на тези команди от споменатите полета при визуализирането на каталожни картички, библиографии и списъци на нови постъпления.

Когато основното заглавие (поле 200) съдържа математически и други специални символи, цялото съдържание на поле 200 се въвежда по същия начин и в поле 539. При попълването на отделните подполета на поле 539 се вземат предвид всички правила, които се отнасят за попълването на подполе 200. В поле 539 трябва да се попълнят всички подполета, които са попълнени в поле 200, дори и когато в определено подполе няма математически и други специални символи.

Математическите и другите специални символи в поле, които в поле 200 са представени описателно, в поле 539 се въвеждат според правилата на L^AT_EX. Началото и края на въвеждането на тези символи се означава с едновременно натискане на клавишите CTRL+T, при което се изписва символът “ромб” (♦). Според правилата на L^AT_EX е необходимо, началото и краят на въвеждането в математическа среда, да се означат допълнително със символа **$**.

Индикатор 1:

0 - Заглавието с команди L^AT_EX не се визуализира.
1 - Заглавието с команди L^AT_EX се визуализира.

Предефинираната стойност на индикатора е 0.

[1] Препоръчителна литература:
1. *Marko Razpet: Sedi in piši z L^AT_EX-om!, Ljubljana, 1991*
2. *Leslie Lamport: L^AT_EX, a document preparation system, user's guide & reference manual Reading, Mass. [etc.], 1986*
3. *Paul W. Abrahams: TEX for the Impatient, Reading, Mass. [etc.], 1990*

Когато стойността на индикатора е „1”, в модула на COBISS/Изходи – каталожни картички от заглавието в поле 539 се генерира каталожна картичка с допълнително описание под съответната редна дума. Съдържанието на полето се визуализира във вида, в който е въведено.

В модула на COBISS/Изходи – библиографии поле 539 се визуализира вместо поле 200 независимо от стойността на индикатора, но само при библиография, която се визуализира в L^AT_EX. Съдържанието на полето се визуализира във вида, в който се намира в описанието, което е точно описанието, въведено чрез командите L^AT_EX.

В модула на COBISS/OPAC визуализирането на полето 539 не зависи от стойността на индикатора. Полето се визуализира под заглавието от поле 200 след текста „ЗАГЛАВИЕ С КОМАНДИ L^AT_EX:”. Съдържанието на полето се визуализира във вида, в който е въведено.

При всички останали изходи визуализирането на заглавието от поле 539 не се прилага.

539a Основно заглавие

В повтарящо се поле 539≠a се въвеждат заглавията от повтарящите се подполета 200≠a. Математическите и другите специални символи се въвеждат според правилата на L^AT_EX.

200 0␣ ≠**a***On K [sub] [ast] (Z/n) and K [sub] [ast] (F [sub] q[t] / (t [sup] 2))*≠**f***Janet E. Aisbett, Emilio Lluis-Puebla and Victor Snaith* ≠**g***(with an appendix by Christophe Soulé)*

539 1␣ ≠**a***On ♦$K_\ast (Z/n)$♦ and ♦$K_\ast (F_q[t]/(t^2))$♦* ≠**f***Janet E. Aisbett, Emilio Lluis-Puebla and Victor Snaith*≠**g***(with an appendix by Christophe Soulé)*
(В библиографията е: On $K_*(Z/n)$ and $K_*(F_q[t]/(t^2))$ / Janet E. Aisbett, Emilio Lluis-Puebla and Victor Snaith ***;*** *(with an appendix by Christophe Soulé))*

Заглавие, започващо с определителен или неопределителен член (или друга дума, която не се взема предвид при търсене, сортиране и подреждане), се въвежда като се оставя интервал след члена (или другата дума) и се загражда със символите NSB/NSE „≠”.

Символите NSB/NSE в ръководствата са означени със символа „#”.

200 1␣ ≠**a***#The #Selberg trace formula for PSL [sub] 2 ([R]) [sup] n*≠**f***Isaac Y. Efrat*

539 1␣ ≠**a***#The #Selberg trace formula for ♦$PSL_2(\RR)^n$♦* ≠**f***Isaac Y. Efrat*

(В библиографията е: The Selberg trace formula for $PSL_2(\mathbb{R})^n$ / Isaac Y. Efrat)

 © IZUM, юни 1995, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.:.ноем. 2007, Проект

539c Основно заглавие от друг автор

Подполето се използва за въвеждане на първото основно заглавие от друг автор, респ. от други автори. Както и подполе 200≠c, това подполе също е повтарящо се.

200 0␣ ≠**a***Special and spurious solutions of x [dot] (t)= - [alpha] f(x(t-1))*≠**f***Roger D. Nussbaum and Heinz-Otto Peitgen* ≠**c***Approximation of biholomorphic mappings by automorphisms of [C] [sup] n*≠**f***Franc Forstnerič and Jean-Pierre Rosay*≠**c***Structure of the level one standard modules for the affine Lie algebras B [sub] 1 [sup] (1), F [sub] 4 [sup] (1) and G [sub] 2 [sup] (1)*≠**f***Marly Mandia*

539 1␣ ≠**a***Special and spurious solutions of ◆$\dot{x}(t)=-\alpha f(x(t-1))$◆* ≠**f***Roger D. Nussbaum and Heinz-Otto Peitgen* ≠**c***Approximation of biholomorphic mappings by automorphisms of ◆$\CC^n$◆* ≠**f***Franc Forstnerič and Jean-Pierre Rosay* ≠**c***Structure of the level one standard modules for the affine Lie algebras ◆$B_\ell^{(1)}$◆, ◆$F_4^{(1)}$◆ and ◆$G_2^{(1)}$◆* ≠**f***Marly Mandia*

(В библиографията е: Special and spurious solutions of $\dot{x}(t)= -\alpha f(x(t-1))$ / Roger D. Nussbaum and Heinz-Otto Peitgen. Approximation of biholomorphic mappings by automorphisms of $\mathbb{C}^n$ / Franc Forstnerič and Jean-Pierre Rosay. Structure of the level one standard modules for the affine Lie algebras $B_l^{(1)}$, $F_4^{(1)}$ and $G_2^{(1)}$ / Marly Mandia.)

539d Паралелно основно заглавие

539e Допълнение към заглавието

539i Заглавие на част от библиографската единица

Когато са попълнени подполетата на поле 200, те се попълват по същия начин и в поле 539. Математическите и другите специални символи се въвеждат според правилата на L^AT_EX.

539f Първо сведение за отговорност

539g Следващи сведения за отговорност

539h Означение на част

Съдържанието на подполетата 200≠f**,** 200≠g и 200≠h се копира в съответните подполета на поле 539.

 © IZUM, юни 1995, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.:.ноем. 2007, Проект

540 ДОПЪЛНИТЕЛНО ЗАГЛАВИЕ, ДОБАВЕНО ОТ КАТАЛОГИЗАТОРА

Индикатор 1 (Индикатор за определяне на значимостта на заглавието):

0 - Заглавието не е точка за достъп
1 - Заглавието е точка за достъп

540a Допълнително заглавие

Въвеждат се части от заглавието или общоизвестни заглавия, които не са дадени в библиографската единица. Полето съдържа и темата на конгреса, която се среща в името на конгреса.

200 0␣ ≠**a***Zaključek posvetovanja*≠**f***posvetovanje Srednje strokovno šolstvo na Slovenskem, Poljče, 13.-15. december 1989* ≠**g***organizatorji Oddelek za pedagogiko Filozofske fakultete v Ljubljani ... [etc.]*≠**g***[uredila Darja Piciga]*
540 0␣ ≠**a***Nadaljnji razvoj srednjega izobraževanja v Republiki Sloveniji*
540 1␣ ≠**a***Srednje strokovno šolstvo na Slovenskem*

541 ПРЕВЕДЕНО ЗАГЛАВИЕ, ДОБАВЕНО ОТ КАТАЛОГИЗАТОРА

Индикатор 1 (Индикатор за определяне на значимостта на заглавието):

0 - Заглавието не е точка за достъп

1 - Заглавието е точка за достъп

541a Преведено заглавие

Въвеждат се преведени заглавия, които не са дадени в библиографската единица и са добавени от каталогизатора.

200 0␣ ≠**a***Normativi delovnih obveznosti visokošolskih učiteljev in asistentov v visokošolskih organizacijah*≠**f***Tonka Jurejevčić, Jože Špindler, Gorazd Trpin*

300 ␣␣ ≠**a***V tipkopisu tudi naslov: Določila za pridobivanje in razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke po pravilnikih VO*

540 0␣ ≠**a***Določila za pridobivanje in razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke po pravilnikih VO*

541 0␣ ≠**a***Standards of working obligations of the University teachers and assistants in higher education institutions*≠**z***eng*

541z Език на преведеното заглавие

Подполето се използва за идентифициране на езика на преведеното заглавие.

6XX БЛОК ЗА АНАЛИЗ НА СЪДЪРЖАНИЕТО

СПИСЪК НА ПОЛЕТАТА

600 Име на лице, използвано като предмет
601 Наименование на колективен орган, използвано като предмет
602 Име на фамилия, използвано като предмет
605 Заглавие, използвано като предмет
606 Тематична предметна рубрика
607 Географска предметна рубрика
608 Хронологична предметна рубрика
609 Формална предметна рубрика
610 Неконтролирани предметни термини
620 Мястото на издаване като точка за достъп
627 Ключова дума
675 Универсална десетична класификация (УДК)
676 Десетична класификация на Дюи (ДКД)
680 Класификация на библиотеката на Конгреса на САЩ
686 Други класификации

В системата за споделена каталогизация предметните рубрики се въвеждат в структурирана форма в полетата 600 – 609 според правилата на избраната система за предметизация (контролирани предметни рубрики, тезаурус или друга). Като общи насоки т.е. основа на подбора на термини и конструиране на предметните рубрики се приемат принципите, изложени в публикацията *Splošni slovenski geslovnik : navodila za predmetno označevanje knjižničnega gradiva in geslovnik*. Ljubljana : Narodna in univerzitetna knjižnica, 2002. За по-подробни разработки се използват и някои други известни системи за анализ на съдържанието. Например, за представяне на съдържанието на литература от областта на медицината в детайли се ползват термини от MeSH (Medical Subject Headings). Невъзприетите предметни рубрики се въвеждат в полетата 960 – 969. Данните, въведени в тези полета се използват за създаване на нормативна база данни на контролиран речник. Търсенето в базите данни COBIB се извършва едновременно по полетата 600 – 609 и 960 – 969. Полетата 960 – 969 се свързват с полетата 600 – 609 чрез подполе 6, в което се въвежда двуцифрено означение за двете свързани полета (01 – 99). При попълването на полета 600 – 609 и 960 – 969 е задължителна употребата на подполе 2, в което се въвежда кодът на системата за предметизация. Това поле не се попълва от библиотеките, които използват за анализ на съдържанието локални системи от предметни рубрики. В един и същ библиографски запис, в

повтарящи се полета 600 – 609 могат да се използват едновременно повече от една различни системи за предметизация.

Посоченият по-долу списък от кодове за системи от предметни рубрики не е окончателен. Той се допълва и осъвременява при необходимост:

CAE	*Предметни рубрики на националната библиотека на Канада (версия на английски)*
CAF	*Предметни рубрики на националната библиотека на Канада (версия на френски)*
EET	*European Educational Thesaurus*
EET/slv	*European Educational Thesaurus/превод на словенски*
EUROVOCE	*Thesaurus EUROVOC (версия на английски)*
EUROVOCS	*Thesaurus EUROVOC (версия на словенски)*
GZL	*Subject headings for literature*
INIS	*International Nuclear Information System: Thesaurus*
INIS/slv	*International Nuclear Information System: Thesaurus/превод на словенски*
LC	*Предметни рубрики на Библиотеката на Конгреса на САЩ*
LCCH	*Предметни рубрики на Библиотеката на Конгреса на САЩ за деца*
MECH	*MECH – Mechanical Engineering*
MESH	*Medical Subject Headings*
MESH/slv	*Medical Subject Headings/превод на словенски*
NAL	*Предметни рубрики на Националната селскостопанска библиотека на САЩ*
NUK	*Splošni slovenski geslovnik (Общ словенски речник на предметни рубрики)* *Публикуван на адрес: http://www.nuk.uni-lj.si/sssg*
PKK	*Predmetnik za katoliške knjižnice (Списък от предметни рубрики за католически библиотеки)*
RPLB	*Ръководство за предметизация на литературата в библиотеките*
TPIT	*Thesaurus of Psychological Index Terms*
TPIT/slv	*Thesaurus of Psychological Index Terms/ превод на словенски*
eng	*Локален списък от предметни рубрики на английски*

Подполе 2 се използва и в поле 686, в което въвеждаме кодове за използваната класификационна система. За по-подробни указания вж. поле 686.

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

600 ИМЕ НА ЛИЦЕ, ИЗПОЛЗВАНО КАТО ПРЕДМЕТ

Полето е повтарящо се и съдържа името на лице, което е един от предметите на библиографската единица.

600 ␣**1** ≠**a***Gandi*≠**b***Mahatma*≠**f***1869-1948*≠**6***01*≠**y***Engleska*
960 ␣**4** ≠**a***Gandi*≠**b***Mohandas Karamčand*≠**f***1869-1948*≠**6***01*
960 ␣**3** ≠**a***Gandhi*≠**b***Mohandas Karamchand*≠**f***1869-1948*≠**6***01*

600 ␣**1** ≠**a***Kam Pičman*≠**b***Alenka*≠**f**–≠**x***Slikarstvo*≠**w***Katalog izložbe*≠**6***01*
960 ␣**3** ≠**a***Pičman*≠**b***Alenka Kham*≠**6***01*

600 ␣**1** ≠**a***Eminesku*≠**b***Mihail*≠**f***1850-1889*≠**x***Drame*≠**6***01*
960 ␣**4** ≠**a***Eminesku*≠**b***Mihail*≠**f***1850-1889*≠**6***01*

600 ␣**0** ≠**a***Petar II Petrović Njegoš*≠**c***crnogorski vladika*≠**f***1813-1851*
≠**6***01*≠**x***"Lažni car Šćepan Mali"*≠**x***Likovi*
960 ␣**9** ≠**a***Njegoš Petar II Petrović*≠**c***crnogorski vladika*≠**f***1813-1851*
≠**6***01*
960 ␣**9** ≠**a***Njegoš*≠**c***crnogorski vladika*≠**f***1813-1851*≠**6***01*

600 ␣**1** ≠**a***Borhes*≠**b***Horhe Luis*≠**f***1899-1986*≠**6***01*
960 ␣**2** ≠**a***Bustos*≠**b***Domek Onorio*≠**6***01*
960 ␣**5** ≠**a***Honorio Bustos Domecq*≠**6***01*
960 ␣**3** ≠**a***Borges*≠**b***Jorge Luis*≠**f***1899-1986*≠**6***01*
600 ␣**1** ≠**a***Bjoj Kasares*≠**b***Adolfo*≠**f***1914-*≠**6***02*
960 ␣**2** ≠**a***Bustos*≠**b***Domek Onorio*≠**6***02*
960 ␣**5** ≠**a***Honorio Bustos Domecq*≠**6***02*
960 ␣**3** ≠**a***Bioy*≠**b***Casares Adolfo*≠**f***1914-*≠**6***02*

601 НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН, ИЗПОЛЗВАНО КАТО ПРЕДМЕТ

В повтарящо се поле се въвежда името на колективен орган, който е един от предметите на библиографската единица.

601 01 ≠**a***Organizacija združenih narodov*≠**b***Varnostni svet*≠**6***01*
961 01 ≠**a***Združeni narodi*≠**b***Varnostni svet*≠**6***01*
961 01 ≠**a***UN*≠**b***Varnostni svet*≠**6***01*
961 01 ≠**a***OUN*≠**b***Varnostni svet*≠**6***01*

601 02 ≠**a***Čebelarski muzej*≠**c***Radovljica*

601 10 ≠**a***Komunistična partija Jugoslavije*≠**g***Kongres*≠**d***1*
≠**w***Zgodovinsko gradivo*≠**6***01*
961 10 ≠**a***Socialistična delavska partija Jugoslavije (komunistov)*
≠**g***Kongres*≠**d***1*≠**6***01*

601 12 ≠**a***Savetovanje "Predmetni katalog. Stvarnost i perspektiva"*
≠**f***1988*≠**e***Beograd*≠**6***01*≠**x***Učesnici*
961 12 ≠**a***Predmetni katalog. Stvarnost i perspektiva*≠**f***1988*≠**e***Beograd*
≠**6***01*

200 1␣ ≠**a***Donitovi razgledi*
210 ␣␣ ≠**a***Medvode*≠**c***Donit*≠**d***1966-*
601 ␣␣ ≠**a***Donit*≠**c***Medvode*

200 1␣ ≠**a***Glas Saturnusa*≠**d***glasilo delovnega kolektiva Saturnus, Ljubljana*
207 ␣**0** ≠**a***Leto 1, št. 1 (1960)-*
210 ␣␣ ≠**a***Ljubljana*≠**c***Saturnus*≠**d***1959-*
601 ␣␣ ≠**a***Saturnus*≠**c***Ljubljana*

602 ИМЕ НА ФАМИЛИЯ, ИЗПОЛЗВАНО КАТО ПРЕДМЕТ

В повтарящо се поле се въвежда името на фамилия, която е един от предметите на библиографската единица.

602 ␣␣ ≠**a***Eminesku (porodica)*≠**6***01*
962 ␣␣ ≠**a***Eminescu (porodica)*≠**6***01*

602 ␣␣ ≠**a***Hunjadi (družina)*≠**6***01*
962 ␣␣ ≠**a***Hunyadi (družina)*≠**6***01*

602 ␣␣ ≠**a***Zrinski (porodica)*≠**6***01*≠**x***Grb*
962 ␣␣ ≠**a***Zrinjski*≠**6***01*

605 ЗАГЛАВИЕ, ИЗПОЛЗВАНО КАТО ПРЕДМЕТ

В повтарящо се поле се въвежда заглавие на произведение, което е един от предметите на описваната библиографска единица. Заглавието може да бъде на произведение в каквато и да е форма или на какъвто и да е носител.

605 ␣␣ ≠**a***Dušanov zakonik*≠**6***01*≠**q***Struški rukopis*≠**k***1395*≠**x***Grafija*
965 ␣␣ ≠**a***Zakonik cara Stefana Dušana*≠**6***01*

605 ␣␣ ≠**a***Stari zavet*≠**6***01*≠**x***Likovi*≠**w***Zbornici*
965 ␣␣ ≠**a***Stari testament*≠**6***01*

605 ␣␣ ≠**a***Vuk Karadžić*≠**l***Televizijska serija*≠**6***01*≠**x***Scenografija*
965 ␣␣ ≠**a***televizijska serija Vuk Karadžić*≠**6***01*

606 ТЕМАТИЧНА ПРЕДМЕТНА РУБРИКА

В повтарящо се поле се въвежда терминът, който се използва като предметна рубрика.

606 ␣␣ ≠**a***Programski jezik "Bejzik"*≠**6***01*
966 ␣␣ ≠**a***bejzik*≠**6***01*
966 ␣␣ ≠**a***basic*≠**6***01*

606 ␣␣ ≠**a***Mojkovačka bitka 1916*≠**6***01*
966 ␣␣ ≠**a***Bitka kod Mojkovca 1916*≠**6***01*
966 ␣␣ ≠**a***Mojkovački boj 1916*≠**6***01*

606 ␣␣ ≠**a***Aluminijum*≠**x***Legure*≠**6***01*≠**x***Fazne transformacije*
966 ␣␣ ≠**a***legure aluminijuma*≠**6***01*

606 ␣␣ ≠**a***Štitna žlezda*≠**6***01*≠**x***Bolesti*≠**x***Dijagnostika*
966 ␣␣ ≠**a***štitasta žlezda*≠**6***01*
966 ␣␣ ≠**a***tireoidna žlezda*≠**6***01*

606 ␣␣ ≠**a***Hidrodinamika*≠**6***01*
966 ␣␣ ≠**a***mehanika tekočin*≠**6***01*
966 ␣␣ ≠**a***tekočine*≠**x***mehanika*≠**6***01*

606 ␣␣ ≠**a***Albanska abeceda*≠**6***01*
966 ␣␣ ≠**a***albanski jezik*≠**x***pismo*≠**6***01*

200 **1**␣ ≠**a***Zobozdravstveni vestnik*≠**e***glasilo slovenskih zobozdravstvenih delavcev*
207 ␣**0** ≠**a***Leto 1, št. 1 (1945)-*
210 ␣␣ ≠**a***Ljubljana*≠**c***Društvo zobozdravstvenih delavcev*≠**d***1945-*
606 ␣␣ ≠**a***medicina*≠**x***stomatologija*

200 **1**␣ ≠**a***Zbornik občine Grosuplje*≠**e***gospodarska, kulturna in zgodovinska kronika*
207 ␣**0** ≠**a***Zv. 1 (1969)-*
210 ␣␣ ≠**a***Grosuplje*≠**c***Občinska konferenca SZDL*≠**d***1969-*
606 ␣␣ ≠**a***domoznanstvo*≠**w***zborniki*≠**y***Grosuplje*

 © IZUM, дек. 1991, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007, Проект

607 ГЕОГРАФСКА ПРЕДМЕТНА РУБРИКА

В повтарящо се поле се въвежда географско наименование, което е предмет на библиографската единица.

607 ␣␣ ≠**a***ZDA*≠**6***01*≠**x***Prebivalstvo*≠**z***1961-1971*≠**w***Statistika*
967 ␣␣ ≠**a***Združene države Amerike*≠**6***01*

607 ␣␣ ≠**a***Beograd*≠**x***Pozorišni život*≠**z***19. v.*≠**w***U uspomenama*

607 ␣␣ ≠**a***Dravlje*≠**x***Cerkev Kristusovega učlovečenja*≠**x***Prostorna analiza*

607 ␣␣ ≠**a***Šri Lanka*≠**6***01*≠**x***Putopisi*
967 ␣␣ ≠**a**Cejlon≠**6***01*
967 ␣␣ ≠**a***Sri Lanka*≠**6***01*

200 **1**␣ ≠**a***Loški razgledi*
207 ␣**0** ≠**a***1 (1954)-*
210 ␣␣ ≠**a***V Škofji Loki*≠**c***Muzejsko društvo*≠**d***1954-*
607 ␣␣ ≠**a***Škofja Loka*≠**w***zborniki*≠**x***domoznanstvo*

608 ХРОНОЛОГИЧНА ПРЕДМЕТНА РУБРИКА

В повтарящо се поле се въвежда хронологична предметна рубрика.

608 ␣␣ ≠**a***Praistorija*≠**6***01*≠**w***Bibliografije, referativne*
968 ␣␣ ≠**a***preistorija*≠**6***01*
968 ␣␣ ≠**a***protoistorija*≠**6***01*

609 ФОРМАЛНА ПРЕДМЕТНА РУБРИКА

В повтарящо се поле се въвежда израз за формата на библиографската единица.

609 ␣␣ ≠**a***Englesko-srpskohrvatski rečnici*≠**x***Izdanja*≠**y***Jugoslavija*

609 ␣␣ ≠**a***Kuvarski recepti*≠**x***Poslastice*≠**6***01*
969 ␣␣ ≠**a***kuvarski recepti*≠**x***slatkiši*≠**6***01*

609 ␣␣ ≠**a***Enciklopedije, otroške*≠**6***01*
969 ␣␣ ≠**a***otroške enciklopedije*≠**6***01*

200 **1**␣ ≠**a***Biomedicina Slovenica*
207 ␣**0** ≠**a***Vol. 1, št. 1 (1977)- Vol. 10, št. 2/3 (1986)*
210 ␣␣ ≠**a***Ljubljana*≠**c***Inštitut za biomedicinsko informatiko*≠**d***1977-1986*
609 ␣␣ ≠**a***bibliografije*≠**x***medicina*≠**y***Slovenija*

610 НЕКОНТРОЛИРАНИ ПРЕДМЕТНИ ТЕРМИНИ

В повтарящо се поле се въвеждат предметни рубрики, които не са извлечени от контролирани речници и по съдържанието и предназначението си не отговарят на полетата 600–609.

Математически и други специални символи може да се въвеждат според правилата на LATEX[1]. Началото и края на въвеждането на тези символи се означава с едновременно натискане на клавишите CTRL+T, при което се изписва символът „ромб” (♦). Според правилата на LATEX е необходимо, началото и краят на въвеждането в математическа среда да се означат допълнително със символа $.

[1] Препоръчителна литература:
1. *Marko Razpet: Sedi in piši z* $\LaTeX$*-om!, Ljubljana, 1991*
2. *Leslie Lamport:* $\LaTeX$*, a document preparation system, user's guide & reference manual Reading, Mass. [etc.], 1986*
3. *Paul W. Abrahams: TEX for the Impatient, Reading, Mass. [etc.], 1990*

610 0␣ *≠**z**eng≠**a**algebra≠**a** Lie algebras≠**a**algebra ♦$Z_{L(\lambda)}$♦ ≠**a**♦$\widetilde{F}_4$♦-modules≠**a**♦$\widetilde{G}_2$♦-modules*
(In bibliography appears as: a) algebra b) Lie algebras c) algebra $Z_{L(\lambda)}$ d) $\widetilde{F}_4$-modules e) $\widetilde{G}_2$-modules

 © IZUM, юни 1995, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007, Проект

620 МЯСТОТО НА ИЗДАВАНЕ КАТО ТОЧКА ЗА ДОСТЪП

Полето съдържа наименованието на мястото на издаване, производство и т.н. във форма на точка за достъп. То може да включва име на страна, щат или провинция, област и/или град.

В зависимост от практиката на институцията, съдържанието на полето може да бъде в йерархична форма, напр.: страна, провинция и град или без употреба на йерархия, напр.: само град.

ПОДПОЛЕТА – ПОВТАРЯЕМОСТ/ЗАДЪЛЖИТЕЛНОСТ

			библиографско ниво			
поле/подполе			a	m	s	d
620		Мястото на издаване като точка за достъп	r/n	r/n	r/n	r/n
	a	*Страна*	nr/n	nr/n	nr/n	nr/n
	b	*Щат, провинция и др.*	nr/n	nr/n	nr/n	nr/n
	c	*Област*	nr/n	nr/n	nr/n	nr/n
	d	*Град*	nr/n	nr/n	nr/n	nr/n

ИНДИКАТОРИ

индикатор	стойност	значение
1	-	-
2	-	-

ПОДПОЛЕТА

620A СТРАНА

620B ЩАТ, ПРОВИНЦИЯ И ДР.

620C ОБЛАСТ

620D ГРАД

ПРИМЕРИ

1.

620 ␣␣ ≠**a**United States≠**b**Alabama≠**d**Montgomery
(*Библиографската единица е публикувана в град Монтгомери, щата Алабама на САЩ. Полето е попълнено в йерархична форма.)*

2.

620 ␣␣ ≠**d**Roma
(Библиографската единица е публикувана в Рим. Полето не е попълнено в йерархична форма.)

3.

620 ␣␣ ≠**a**United States≠**b**Virginia≠**c**Prince William County≠**d**Haymarket
(Библиографската единица е публикувана в Хеймаркет, щата Вирджиния на САЩ. Полето е попълнено в йерархична форма. Дадено е и името на окръга.)

4.

620 ␣␣ ≠**a**Slovenija≠**b**Ljubljana
(Библиографската единица е публикувана в Любляна. Полето е попълнено в йерархична форма.)

 © IZUM, юни 1998, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем.. 2007, Проект

675 УНИВЕРСАЛНА ДЕСЕТИЧНА КЛАСИФИКАЦИЯ

Полето съдържа класификационен индекс, определен за библиографската единица според схемата на Универсалната десетична класификация с означение на използваното издание на класификацията.

ПОДПОЛЕТА – ПОВТАРЯЕМОСТ/ЗАДЪЛЖИТЕЛНОСТ

			библиографско ниво			
поле/подполе			a	m	s	d
675		Универсална десетична класификация	r/o	r/o	r/o	r/o
	a	*Класификационен индекс*	nr/n	nr/n	nr/n	nr/n
	b	*Съкратен индекс**	nr/n	nr/n	nr/n	nr/n
	c	*Класификационен индекс за СОВІВ**	nr/o	nr/o	nr/o	nr/o
	s	*Статистика**	nr/n	nr/n	nr/n	nr/n
	v	*Издание*	nr/n	nr/n	nr/n	nr/n
	z	*Език на изданието*	nr/n	nr/n	nr/n	nr/n
	u	*Класификационен индекс за локални каталози**	nr/n	nr/n	nr/n	nr/n
	x	*Коментар***	-	-	-	-
	y	*Препратка в УДК***	-	-	-	-

ИНДИКАТОРИ

индикатор	стойност	значение
1	-	-
2	-	-

ПОДПОЛЕТА

675a Класификационен индекс

В подполето се въвеждат класификационните индекси от таблиците на УДК, които се изписват на каталожните картички и в библиографиите.

Когато публикацията се нуждае от повече класификационни индекси по УДК, те се въвеждат в повтарящи се полета 675.

При попълване на подполетата не се използва съкратеният вариант на УДК.

675 ␣␣ ≠**a***379.825(497.12 Bele Vode)"1995"*

675 ␣␣ ≠**a***519.682*
675 ␣␣ ≠**a***929:510 Gedel K.*
675 ␣␣ ≠**a***510.643*

675b Съкратен индекс*

В подполето се въвежда съкратен класификационен индекс по УДК, предназначен за търсене в библиографии и за други локални нужди. Препоръчва се използване на локални таблици на УДК.

Когато в записа са въведени повече класификационни индекси, в библиографиите той може да се подреди само под първия индекс или под всички индекси.

675 ␣␣ ≠**a***330.341.1*≠**b***33*≠**c***330.34*≠**s***33*
675 ␣␣ ≠**a***628.85:517.938(043.3)*≠**b***628.8*≠**s***628*

675c Класификационен индекс за COBIB*

В подполето се въвежда единен за системата COBISS класификационен индекс по УДК, предназначен за търсене в споделената база данни COBIB и в локалните бази данни COBISS. Използва се обща класификационна таблица за всички видове материали.

Подполето е задължително. С оглед на това, че в някои библиотеки библиографското описание се прави преди отразяването на съдържанието, за временна употреба може да се използва фиктивен код „fik”. След съдържателната обработка фиктивният код трябва да се замени със съответния класификационен индекс за търсене по УДК.

675 ␣␣ ≠***a****681.3.0*≠**b***681*≠**c***681.3*≠**s***681.3*
675 ␣␣ ≠**a***510.6(076)*≠**b***51*≠**c***510*≠**s***51*

675s Статистика*

В полето се въвежда съкратен класификационен индекс за нуждите на различни статистически таблици.

Подполето е подходящо за търсене в локалните бази данни и затова се препоръчва използването на локални таблици.

675 ␣␣ ≠**a***691.421.2(497.11)"04/14"*≠**s***69*
␣␣
675 ␣␣ ≠**a***726.71:691.421.2(497.11)"04/14"*≠**s***72*

675v Издание

Подполето е предназначено за въвеждане на означение на изданието на таблицата и се отнася към подполе 675a на същото поле 675.

675 ␣␣ ≠**a***316.277*≠**s***316*≠**v***do 4. izd.*

675z Език на изданието

Езикът на изданието, от което е извлечен индексът в подполе 675a в кодирана форма.

675u Класификационен индекс за локални каталози*

В подполето се въвежда класификационен индекс по УДК за други локални нужди. Препоръчва се използването на локална таблица.

675 ␣␣ ≠**a***308(497.12-15)(082)*≠**u***323.15(45=863)(082)*
*675x Коментар***
*675y Препратка в УДК***

Подполетата са използвани до 1992 от IIZZG за изход за изданието Bulletin Scientifique.

676 ДЕСЕТИЧНА КЛАСИФИКАЦИЯ НА ДЮИ

Полето съдържа класификационен индекс, определен за библиографската единица според Десетичната класификация на Дюи.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
676		Десетична класификация на Дюи	r
	a	*Класификационен индекс*	nr
	v	*Издание*	nr
	z	*Език на изданието*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

676a Класификационен индекс

Класификационният индекс от таблиците на Десетичната класификация на Дюи.

676v Издание

Изданието, от което е извлечен индексът в подполе **a**. Към номера на изданието се прибавя „a”, за да се означи, че изданието е съкратено (Пример 6).

676z Език на изданието

Езикът на изданието, от което е извлечен индексът в подполе **a**.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Индексът се взема от таблиците на ДКД, които се използват от дадената агенция за каталогизация. В индекса може да се използва наклонена черта (/), която означава международно договореното място, до което е разрешено да се съкрати индекса. Индексът не трябва да съдържа допълнения,

които се отнасят до отделни екземпляри на библиографската единица.

Подполе **z** се използва само когато преводната версия на класификацията се различава от оригинала, напр.: когато части от таблиците са пригодени за локална употреба.

ПРИМЕРИ

1.

676	␣␣	**a**943.0840924 **v**19 *(Класификационен индекс за книга, озаглавена „Кайзер Вилхелм II: нови интерпретации" - сборник от биографични есета за Вилхелм II, император на Германия, 1890-1917. Библиографската единица е класифицирана според 19. изд. на класификационните таблици.)*

2.

676	␣␣	**a**823.912 **v**19 *(Класификационен индекс за книга, озаглавена „Paddington at the station" - приказки за деца. Библиографската единица е класифицирана според 19. изд. на класификационните таблици.)*

3.

676	␣␣	**a**823/.912 **v**19 *(Класификационен индекс за същото произведение с използване на ограничителен знак (наклонена черта (/)), за отбелязване на мястото, до което е разрешено да се съкрати индекса.)*

4.

676	␣␣	**a**001.64/092/2 **v**19 *(Класификационен индекс за книга, озаглавена „Computer pioneers".)*

5.

676	␣␣	**a**A823/.2 **v**19 *(Класификационен индекс за книга, съдържаща австралийска художествена проза от периода 1890-1945. Използването на A823.2, за да се разграничи от 823.2 (Английска литература от периода 1400-1558) е предвидено в класификационната таблица.)*

6.

676	␣␣	**a**914.3 **v**11a *(Класификационният индекс е от единадесето съкратено издание.)*

 © IZUM, февр. 2001, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

680 КЛАСИФИКАЦИЯ НА БИБЛИОТЕКАТА НА КОНГРЕСА НА САЩ

Полето съдържа класификационен индекс определен за библиографската единица според схемата на Библиотеката на Конгреса на САЩ.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
680		Класификация на Библиотеката на Конгреса на САЩ	r
	a	*Класификационен индекс*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

680a Класификационен индекс

Класификационен индекс, взет от таблиците на класификационната схема на Библиотеката на Конгреса на САЩ.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Класификационният индекс по схемата на Библиотеката на Конгреса на САЩ може да се определя от всяка агенция, която притежава класификационните таблици.

ПРИМЕРИ

1.

680	␣␣	**a**QL737.C27C723 *(„Предложение за ограждане на застрашен хабитат на мечките гризли в областта Йелоустоун : монография, представена на Четвъртата международна конференция, посветена на изследването и контрола на популацията на мечките”.)*

2.

680	␣␣	**a**PZ8.3.A6A6 *(Класификационен индекс за „Приключенията на Егберт, Великденското яйце” от Richard Willard Armour.)*

 © IZUM, ноем. 2002, Прев. на англ.: 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

686 ДРУГИ КЛАСИФИКАЦИИ

Полето съдържа класификационни индекси от системи, които нямат международна популярност, но са публикувани и широко известни.

Подполета & повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
686		Други класификационни индекси	r
	a	*Класификационен индекс*	r
	b	*Book number*	r
	c	*Подделение на класификационния индекс*	r
	2	*Код за класификационната система*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

686a Класификационен индекс

Класификационният индекс от таблиците на класификационната система.

686b Авторски знак

Авторският знак, определен от агенцията за каталогизация.

686c Подделение на класификационния индекс

Подделение на класификационния индекс от таблиците на класификационната система.

6862 Код за класификационната система

Код за класификационната схема, използвана при съставянето на индекса.

BL	*Boggs&Lewis*
CC-APA	*Content Classification System APA*

CR 83	*Full Computing Reviews Classification. System 83*
CR 86	*Full Computing Reviews Classification. System 86*
CR 87	*Full Computing Reviews Classification. System 87*
CR 91	*Full Computing Reviews Classification. System 91*
CR 92	*Full Computing Reviews Classification. System 92*
CTK	*CTK Classification System*
FRASCATI	*Frascati Classification Code List*
GDK	*Forest Decimal Classification*
INSPEC	*INSPEC*
MECH	*MECH*
MSC 2010	*Mathematics Subject Classification 2010*
MSC 2000	*Mathematics Subject Classification 2000*
MSC 60	*Mathematics Subject Classification 1960*
MSC 70	*Mathematics Subject Classification 1970*
MSC 80	*Mathematics Subject Classification 1980*
MSC 85	*Mathematics Subject Classification 1985*
MSC 91	*Mathematics Subject Classification 1991*
OILJ	*OILJ Classification*
PACS	*PACS*
RTPS	*Teological-pastoral Computer System*

ПРИМЕРИ

1.

686	␣␣	**a**W1 **b**RE359 **2**usnlm *(Класификационен индекс, определен по схемата на Националната библиотека по медицина на САЩ.)*

2.

686	␣␣	**a**281.9 **b**C81A **2**usnal *(Класификационен индекс, определен по схемата на Националната библиотека за селскостопанска литература на САЩ.)*

3. *

200	␣␣	**a**Evropski matematični kenguru 1996-2001 **f**Gregor Dolinar, Darjo Felda, Matjaž Željko
686	␣␣	**a**97U40 **2**MSC 2000 *(Класификационен индекс, определен по Математическа класификация.)*

 © IZUM, април 2012, Превод на англ.: май 2012, Превод на бълг.: окт. 2012

7XX БЛОК ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ

СПИСЪК НА ПОЛЕТАТА

700 Име на лице - Първична интелектуална отговорност
701 Име на лице - Алтернативна интелектуална отговорност
702 Име на лице - Вторична интелектуална отговорност
710 Наименование на колективен орган - Първична интелектуална отговорност
711 Наименование на колективен орган - Алтернативна интелектуална отговорност
712 Наименование на колективен орган - Вторична интелектуална отговорност

Блокът съдържа имена на лица и наименования на колективни органи, които носят определена интелектуална отговорност за създаването на описваната библиографска единица.

Въвеждането на имената на авторите в полетата 700, 701, 702, 900, 901, 902 (оттук нататък в текста: 70X и 90X) зависи от това, дали в системата за споделена каталогизация се предвижда нормативен контрол на личните имена. Засега нормативен контрол на личните имена съществува само в системата COBISS.SI. При използването на това ръководство трябва да се има предвид, че в разделите 70X и 90X са описани паралелно двете версии. С въвеждането на нормативна база данни и нормативен контрол на личните имена на авторите в системата за споделена каталогизация се променя начинът на въвеждането на данни в полетата 70X и 90X. Възприетите форми на имената на авторите в полетата 70X могат да се въвеждат само през нормативната база данни. Връзката между контролните записи и личните имена в полетата 70X на библиографския запис се осъществява чрез подполетата 70X3 – *Номер на контролния запис* (вж *Каталогизация с нормативен контрол* и *COMARC/A Формат за контролни записи*). Същото се отнася и за добавянето на вариантни и сродни редни думи като съответните полета 90X на библиографските записи се попълват автоматично (вж указанията под *Предвижда се нормативен контрол на личните имена* към отделните полета 70X и 90X).

В система, при която въвеждането на личните имена не е контролирано, всички съответстващи подполета в полетата 70X и 90X трябва да се попълват внимателно и ипрецизно (вж указанията под *Не се предвижда нормативен контрол на личните имена* към отделните полета 70X и 90X).

700 ИМЕ НА ЛИЦЕ – ПЪРВИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ

Полето съдържа името на лицето с първична интелектуална отговорност за произведението, описано в библиографския запис. В поле 700 винаги се въвежда формата на името, която е установена редна дума.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
700		Име на лице – Първична интелектуална отговорност	nr
	a	*Първи елемент от редната дума*	nr
	b	*Част от името, различна от първия елемент на редната дума*	nr
	c	*Допълнения към името, освен години*	r
	d	*Римски цифри*	nr
	e	*Месторабота***	nr
	f	*Дати*	nr
	s	*Азбука**	nr
	3	*Номер на контролния запис*	nr
	4	*Код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица*	r
	7	*Шифър на изследователя**	nr
	8	*Шифър на институцията/ организацията**	r
	9	*Номер на предишен контролен запис**	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Индикатор за изход***
	␣	*Включва се в персонална библиография*
	2	*Не се включва в персонална библиография**
2		***Начин на въвеждане на името***
	0	*Въвежда се само име или име и фамилия (прав ред)*
	1	*Въвежда се фамилия (бащино име, име на фамилия и т.н.) и име (инверсия)*

С Индикатор 1 се означава дали библиографската единица се включва или не в персонална библиография на автора.

Индикатор 2 означава вида на личното име според начина на въвеждането му. Индикаторът означава дали името е въведено в прав ред (само име или име и фамилия) или в инверсия (фамилия и име).

Предвижда се нормативен контрол на имената на лица

При каталогизация с нормативен контрол стойността на индикатор 2 се взема от поле 200 на

съответния контролен запис (Пример 5).

Не се предвижда нормативен контрол на имената на лица

При каталогизация без нормативен контрол стойността на индикатор 2 трябва да се въведе ръчно.

ПОДПОЛЕТА

700a Първи елемент от редната дума

Частта от името, която в редната дума се използва като елемент за сортиране (подреждане) и осигурява търсенето в каталога. Това най-често е фамилното име. Когато първата част на името е съставена от два или повече елемента, те се въвеждат в подполе **a** (Примери 3, 4, 6, 7, 9, 17). Когато е попълнено поле 700, подполе **a** се попълва задължително.

700b Част от името, различна от първия елемент на редната дума

Останалата част от името, когато първият елемент на редната дума е бащино или фамилно име. Когато подполето се попълва, стойността на индикатор 2 е 1 (Примери 1-6, 8, 10-17, 19, 20).

700c Допълнения към името, освен години

Всякакви допълнения към имената (освен години), които не са неразделна част от името, включително титли, прякори или сведения за длъжност (Примери 8, 9, 18, 19). Когато има повече данни, подполето се повтаря.

Допълнение се добавя при еднакви имена на повече от един автор и е необходимо те да бъдат разграничени чрез него.

700d Римски цифри

Римските цифри, свързани с имената на някои папи, кралски особи и духовници. Ако номерацията е свързана с прякор (или допълнително собствено име), те се въвеждат в същото подполе. Когато подполето се използва, стойността на индикатор 2 е 0 (Пример 9).

700e Месторабота**

Това подполе е използвано до 1991 г. за отпечатване на Bulletin Scientifique.

 © IZUM дек. 2013, Прев. на англ.: март 2014, Прев. на бълг: апр. 2014

700f Дати

Дати, които се отнасят до личното име. В подполето може да бъде въведено и означение за вида на датата (напр. живял и творил, роден, умрял) в пълна или съкратена форма.

Датите служат като елемент за разграничаване в случаите на повече от един автор с еднакви имена. Датата обикновено се въвежда във формат „година на раждане-" или „година на раждане-година на смърт" (Примери 10, 12, 13).

700s Азбука*

Това поле съдържа код за азбуката но основната редна дума (виж примери 21, 22). Използва се при всички системи COBISS, които имат каталози на повече от една азбука.

7003 Номер на контролния запис

В подполето се въвежда идентификационният номер на контролния запис за въведеното в полето име на лице, (виж примери 4 – 0).

7004 Код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица

Кодът се използва за описание на връзката между споменатата в полето личност и библиографската единица, за която се отнася записът (Примери 5-20). Списъкът на кодовете може да се намери в Приложение H.

7007 Шифър на изследователя*

Подполето е предназначено за съставяне на библиография на изследовател в системите COBISS.

В системата COBISS.SI шифърът се използва при записи за всички документи/произведения, чиито автори са регистрирани като изследователи към системата SICRIS или кодът на изследовател им е определен от IZUM. Общата кодова таблица на изследователите съдържа следните данни: шифър на изследователя, фамилно и лично име, година на раждане и област на научните изследвания (Примери 12, 13).

7008 Шифър на институцията/организацията*

Подполето е предназначено за съставяне на библиография на институция в системите COBISS. То е задължително при записи, които институцията желае да включи в своята библиография (Пример 13). Използва се общ предефиниран списък на институциите/организациите (*Приложение F.7*)

7009 Номер на предишен контролен запис*

Подполето се генерира автоматично в процеса на съгласуване на библиографските и контролните записи, които са означени за изтриване или съдържат поле 990 – *Свързване*.

Когато поле 700 е свързано с такъв контролен запис, в подполе 3 автоматично се въвежда идентификационния номер на контролния запис, който се използва вместо „изтрития" или „разделения", а предишното съдържание на подполе 3 се прехвърля в подполе 9 (Пример 0).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Според принципите на ISBD, при отпечатване, редната дума на основното описание се генерира от поле 700. Поле 700 не трябва да съществува в един и същ запис с поле *710 – Колективен орган – Първична интелектуална отговорност*, тъй като не е възможно на каталожната картичка с основното описание да има едновременно две редни думи – име на лице и име на колективен орган.

В поле 700 трябва прецизно да се попълва подполе *4 – Код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица* (*Приложение H*).

Предвижда се нормативен контрол на имената на лица

Установените редните думи, които са имена на лица, се въвеждат в база данни за нормативен контрол. В подполе 7003 на библиографски запис се въвежда ID на контролния запис (примери 4-0), чрез който в поле 700 (подполета a, b, c, d, f, 7) се пренасят автоматично унифицираната редна дума и шифърът на изследователя от поле 200 (подполета a, b, c, d, f, r). Виж Ръководството *COBISS3/Каталогизация,* глава *Въвеждане на данни при нормативен контрол*.

За системите COBISS, които поддържат каталози на повече от една азбука, полето 700 е повтарящо се (виж примери 21, 22). Един контролен запис може да съдържа две установени точки за достъп на различни азбуки (кирилица, латиница). Следователно с подобен контролен запис се свързва повторено поле 700. В първото поле 700 се въвежда редна дума, която съответства на азбуката на основното заглавие.

Подполетата 7004 и 7008 трябва да се попълват прецизно.

Не се предвижда нормативен контрол на имената на лица

При каталогизация без нормативен контрол всички подполета в поле 700 трябва да се попълват прецизно (Примери 15–20). Първите елементи от редната дума не трябва да се въвеждат с главни букви, тъй като главните букви се визуализират автоматично.

Библиографии на изследователи

Когато стойността на индикатор 1 е 2, библиографската единица не се включва в библиографията на изследователя. Индикаторът няма отношение към визуализирането на други библиографии.

Подполетата 70X7 и 70X8 са предназначени за съставяне и оценка на библиографии на изследователи. Всички уточнения, отнасящи се до въвеждането на данни за библиографиите на изследователи се съдържат в *Приложение F*.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

200f *ЗАГЛАВИЕ И СВЕДЕНИЯ ЗА ОТГОВОРНОСТ, Първо сведение за отговорност*

Данните в поле 200 се попълват така както са в книгата. Името на лицето от подполе **f,** на което е определена първична отговорност за библиографската единица се въвежда в поле 700.

701 *ИМЕ НА ЛИЦЕ - АЛТЕРНАТИВНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*

Полето се използва когато освен лицето, чието име е посочено в поле 700, има други лица с равностойна или алтернативна отговорност на неговата. В поле 701 данните се въвеждат според правилата, които важат за поле 700.

702 *ИМЕ НА ЛИЦЕ – ВТОРИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*

Имената на лица, за които е преценено, че имат по-малка отговорност от тези, чиито имена са посочени в полета 700 и/или 701, трябва да се въвеждат в поле 702. В поле 702 данните се въвеждат според правилата, които важат за поле 700.

900 *ИМЕ НА ЛИЦЕ – ПЪРВИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ (ВАРИАНТ НА РЕДНА ДУМА)**

Вариант на редна дума, т.е. невъзприети форми на редните думи от поле 700.

903 *ИМЕ НА ЛИЦЕ - (ДРУГА УСТАНОВЕНА РЕДНА ДУМА)**

Сродна редна дума, т.е. установена редна дума, която е свързана с друга установена редна дума в поле 70X.

904 *ИМЕ НА ЛИЦЕ – (ПАРАЛЕЛНА УСТАНОВЕНА РЕДНА ДУМА)**

Паралелната редна дума, т.е. установената редна дума за лицето, въведена в поле 70X на друг език или азбука

ПРИМЕРИ

1.

700	␣1	**a**Benson, **b**Rowland S. *(Този начин на въвеждане е подходящ за системи, които при визуализиране не генерират автоматично пунктуация. При системите COBISS в края на подполето **a** не се въвежда запетайка.)*

2.

700	␣1	**a**Lawrence **b**D.H.
700	␣1	**a**Lawrence **b**David Herbert
700	␣1	**a**Lawrence **b**D.H. **g**David Herbert *(Горните примери илюстрират различно попълнени полета 700 с варианти на точка за достъп за една и съща редна дума, създадени от различни агенции, които използват различни правила за каталогизация: Lawrence, D.H.; или Lawrence, David Herbert; или Lawrence, D.H. (David Herbert).)*

3.

700	␣1	**a**Day Lewis **b**Cecil *(Cecil Day Lewis е съставно фамилно име без тире. Според правилата за каталогизация то се въвежда като Day Lewis, Cecil)*

4.

700	␣1	**3**014678 **a**Bridges-Webb, **b**Charles *(Двойно фамилно име, разделено с тире. Номерът на записа в контролния файл на системата е въведен в подполе 3 (014678).)*

5. * COBISS.SI-ID=115745280

200	0␣	**a**Alamut **f**Vladimir Bartol
700	␣1	**3**50787 **a**Bartol **b**Vladimir **4**070 *(В базата данни CONOR.SI съществува идентификационен номер на контролния запис, въведен в подполе 3.)*

* CONOR.SI-ID=50787

200	␣1	**a**Bartol **b**Vladimir

6. * COBISS.SI-ID=66818560

200	0␣	**a**Ciganske romance **f**Federico García Lorca
700	␣1	**3**269411 **a**García Lorca **b**Federico **4**070

7. * COBISS.SI-ID=6706

200	0␣	**a**Samorastniki **e**koroške povesti **f**Prežihov Voranc
700	␣0	**3**955235 **a**Prežihov Voranc **4**070 *(Когато подполе **b** не е попълнено, стойността на индикатор 2 е 0.)*

8. * COBISS.SI-ID=123914752

200	0␣	**a**Mojo **e**čas filmskih prospektov in cinefilije **f**Marcel Štefančič, jr.
700	␣1	**3**1405283 **a**Štefančič **b**Marcel **c**jr. **4**070

9. * COBISS.SI-ID=2830595

200	0␣	**a**Apostolsko pismo o družini **f**Janez Pavel II.
700	␣0	**3**427875 **a**Joannes Paulus **d**II **c**papež **4**070 *(Когато подполе **d** е попълнено, стойността на индикатор 2 е 0.)*

10. * COBISS.SI-ID=43791361

200	0␣	**a**Zlodejeve žalostinke **e**[pesmi] **f**Vinko Möderndorfer
700	␣1	**3**781923 **a**Möderndorfer **b**Vinko **f**1958- **4**070

11. * COBISS.SI-ID=117814

200	0␣	**a**Čuk na palici **f**[napisala in narisala Svetlana Makarovič]
700	␣1	**3**680803 **a**Makarovič **b**Svetlana **4**070 **4**440 *(Авторът е и илюстратор на текста. За книжка с картинки двете форми на интелектуална отговорност са равностойни и затова подполе 4 е повторено.)*

12. * COBISS.SI-ID=68420864

200	0␣	**a**Prolog in umetna inteligenca **f**Ivan Bratko
700	␣1	**3**1897059 **a**Bratko **b**Ivan **f**1946- **7**02275 **4**070 *(Кодът на изследователя е пренесен от подполе 200r на контролния запис в подполе 7007 на библиографския запис.)*

* CONOR.SI-ID=1897059

200	␣1	**a**Bratko **b**Ivan **f**1946- **r**02275 *(Ivan Bratko има код на изследователя 02275.)*

13. * COBISS.SI-ID=2996601

200	0␣	**a**Energija - za življenje in gospodarstvo **f**Franc Lobnik
700	␣1	**3**1649507 **a**Lobnik **b**Franc **f**1942- **7**00952 **4**070 **8**3-104.01 *(Лицето с код на изследователя 00952 е сътрудник на Катедрата по агрономия при Биотехническия факултет на Университета в Любляна с код на институцията/организацията 3-104.01.)*

14. * COBISS.SI-ID=121645056

200	0␣	**a**Aleksander Veliki **i**Amonove sipine **f**Valerio Massimo Manfredi
700	␣1	**3**6006115 **9**6945891 **a**Manfredi **b**Valerio Massimo **4**070
		(След процедурата на съпоставяне на библиографските и контролните записи, идентификационният номер на контролния запис, определен за изтриване е пренесен в подполе 9, а идентификационният номер на записа, който замества „изтрития", е въведен в подполе 3.)

* CONOR.SI-ID=6945891

001	␣␣	**a**d **b**x **c**a **x**6006115
200	␣1	**a**Manfredi **b**Massimo Valerio
835	␣␣	**a**Duplikat **b**Manfredi, Valerio Massimo **d**20030521

* CONOR.SI-ID=6006115

200	␣1	**a**Manfredi **b**Valerio Massimo
836	␣␣	**b**Manfredi, Massimo Valerio **d**20030521

15. * COBISS.BH-ID=7550214

200	0␣	**a**Pripovijetke **f**Ćamil Sijarić
700	␣1	**a**Sijarić **b**Ćamil **4**070

16. * COBISS.BH-ID=1099799

200	0␣	**a**Gluha zemlja **f**Amir S. Pleho
700	␣1	**a**Pleho **b**Amir S. **4**070

17. * COBISS.BH-ID=955671

200	0␣	**a**Ruža tmice **d**Rose of darkness **f**Melika Salihbeg Bosnawi
700	␣1	**a**Salihbeg Bosnawi **b**Melika **4**070

18. * COBISS.SR-ID=164858375

200	0␣	**a**Molitveni krinovi **e**zbornik članaka iz liturgičnog bogoslovlja **f**jeromonah Kiprijan **g**[preveo s ruskog đakon Grigorij Sapsaj **g**stihove preveo protođakon Dragan N. Protić]
700	␣0	**a**Kiprijan **c**jeromonah **4**070
		*(Когато подполе **b** не е попълнено, стойността на индикатор 2 е 0.)*

19. * COBISS.SR-ID=162353415

200	0␣	**a**Mrtva priroda sa satom **f**Laslo Blašković
700	␣1	**a**Blašković **b**Laslo **c**ml. **4**070

20. * COBISS.BH-ID=11326726

200	0␣	**a**Ulice i trgovi Sarajeva **e**topografija, geneza i toponimija **f**Alija Bejtić **g**[fotosi Alija Bejtić **g**prijevod rezimea Branka Bokonjić]
700	␣1	**a**Bejtić **b**Alija **4**070 **4**600
		(Авторът на текста е и фотограф. При такава книга двата вида отговорност са равнопоставени и затова подполе 4 е повторено.)

21. *

101	0␣	**a**bul
200	0␣	**a**Ноев ковчег **e**роман **f**Йордан Димитров Радичков
700	␣1	**3**1854053 **s**ca **a**Радичков **b**Йордан Димитров **f**1929-2004 **4**070
700	␣1	**3**1854053 **s**ba **a**Radičkov **b**Jordan Dimitrov **f**1929-2004 **4**070
		(Паралелни полета 70X се използват само в системи COBISS, които поддържат каталози на кирилица и латиница.)

22. *

100	␣␣	**b**d **c**1985 **h**bul **l**ba
101	0␣	**a**eng
200	0␣	**a**Mr. William Shakespeares comedies, histories and tragedies, published according to the true original copies
700	␣1	**3**975717 **s**ba **a**Shakespeare **b**William **f**1564-1616 **4**070
700	␣1	**3**975717 **s**ca **a**Шекспир **b**Уилям **f**1564-1616 **4**070 *(За паралелни полета 70X подполето s е задължително. Азбуката, въведена в първото поле 700 отговаря на азбуката на основното заглавие.)*

701 ИМЕ НА ЛИЦЕ – АЛТЕРНАТИВНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ

Полето съдържа името на лице с алтернативна отговорност за произведението, описано в библиографския запис. В поле 701 се въвежда винаги формата на имената, избрана за редна дума.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
701		Име на лице – Алтернативна интелектуална отговорност	r
	a	*Първи елемент от редната дума*	nr
	b	*Част от име, различно от първия елемент на редната дума*	nr
	c	*Допълнения към имената, освен години*	r
	d	*Римски цифри*	nr
	e	*Месторабота***	nr
	f	*Дати*	nr
	s	*Азбука**	nr
	3	*Номер на контролния запис*	nr
	4	*Код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица*	r
	6	*Данни за връзки между полетата***	nr
	7	*Шифър на изследователя**	nr
	8	*Шифър на институцията/ организацията**	r
	9	*Номер на предишен контролен запис**	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Индикатор за изход***
	0	*Включва се в персонална библиография*
	1	*Включва се в библиографии и каталози*
	2	*Не се включва в персонална библиография**
2		***Начин на въвеждане на името***
	0	*Въвежда се само име или име и фамилия (прав ред)*
	1	*Въвежда се фамилия (бащино име, име на фамилия и т.н.) и име (инверсия)*

С Индикатор 1 се означава дали под името на автора се прави каталожна картичка (препратка) с допълнително описание и дали библиографската единица се включва или не в неговата персонална библиография.

Индикатор 2 означава вида на личното име според начина на въвеждането му. Индикаторът означава дали името е въведено в прав ред (само име или име и фамилия) или в инверсия (фамилия и име).

Предвижда се нормативен контрол на личните имена

При каталогизация с нормативен контрол стойността на индикатор 2 се взема от поле 200 на съответния контролен запис.

Не се предвижда нормативен контрол на личните имена

При каталогизация без нормативен контрол стойността на индикатор 2 трябва да се въведе ръчно.

ПОДПОЛЕТА

7016 Данни за връзка между полетата**

Въвежда се номер от 01 до 99 за свързване на поле 701 със съответното поле 901.

За останалите подполета в поле 701се прилагат същите препоръки както за поле 700 (вж поле 700).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Когато публикацията е дело на двама или трима автори, редната дума за първия автор се въвежда в поле 700 (като редна дума на основната каталожна картичка). Имената на втория и на третия автор се въвеждат в повтарящо се поле 701. В записа, заедно с поле 700 не може да има повече от две полета 701.

Когато публикацията е дело на повече от трима автори, тя се разглежда като анонимна публикация. Редната дума за авторите се въвежда в поле 701 според действащите каталожни правила (Вж и *Приложение F*). В този случай поле 700 не се попълва.

В поле 701 задължително се попълва и подполе *4 – Код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица* (Вж Приложение H).

Предвижда се нормативен контрол на личните имена

Установените редни думи, които са имена на лица, се въвеждат в база данни за нормативен контрол. В подполе 7013 на библиографския запис се въвежда ID на контролния запис, чрез който в поле 700 (подполета a, b, c, d, f, 7) се пренасят автоматично установената редна дума и шифърът на изследователя от поле 200 (подполета a, b, c, d, f, r). Виж Ръководството *COBISS3/Каталогизация,* глава *Въвеждане на данни при нормативен контрол*.

За системите COBISS, които поддържат каталози на повече от една азбука, полето 701 е повтарящо се (виж примери 7, 8). Един контролен запис може да съдържа две установени точки за достъп на различни азбуки (кирилица, латиница). Следователно с подобен контролен запис се свързва повторено поле 701. В първото поле 701 се въвежда редната дума, която съответства на азбуката на основното заглавие.

След внедряването на нормативен контрол на имената на лица, подполето 7016 е отменено, защото връзката между полетата 701 и 901 вече се осъществява чрез поле *3 – Номер на контролния запис*. На основата на тази връзка съдържанието на полетата 400 от контролния запис се прехвърля автоматично в полетата 901.

 © IZUM, дек. 2013, Прев. на англ.: март 2014, Прев. на бълг: апр. 2014

Не се предвижда нормативен контрол на личните имена

При каталогизация без нормативен контрол всички подполета на поле 701 се попълват ръчно (Примери 5, 6). Подполе *6 – Данни за връзка между полетата* е предназначено за свързване на установената форма на редната дума с други форми на имената на автора. Полета 701 и 901 се свързват по такъв начин, че в подполе 6 и на двете полета се въвежда един и същ номер (01 – 99). Когато на поле 701 съответстват повече полета 901, във всяко едно от тях (в подполе 6) се въвежда един и същ номер.

Библиография на изследователя

Когато стойността на индикатор 1 е 2, библиографската единица не се включва в персоналната библиография на автора. Индикаторът не влияе върху съставянето на останалите библиографии.

Подполетата 70X7 и 70X8 са предназначени за съставяне и оценяване на библиографии на изследователите. Особеностите при въвеждане на имената на авторите за съставяне на библиография са посочени в *Приложение F*.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

200f *ЗАГЛАВИЕ И СВЕДЕНИЯ ЗА ОТГОВОРНОСТ*, Първо сведение за отговорност

В поле 200 данните се записват така, както са посочени в библиографската единица. Когато в подполе **f** има две или три имена на лица (предимно три имена), имената след първото често са имена на лица с алтернативна отговорност и се въвеждат в поле 701 във форма на точка за достъп.

700 *ИМЕ НА ЛИЦЕ - ПЪРВИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*

За произведения, чиито автори са не повече от трима, в поле 700 се въвежда установената редна дума за първия автор. В поле 701 данните се въвеждат според правилата, които важат за поле 700.

702 *ИМЕ НА ЛИЦЕ - ВТОРИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*

Имената на лица, за които е преценено, че имат по-малка отговорност от тези, чиито имена са посочени в полета 700 и/или 701, трябва да се въвеждат в поле 702. В поле 702 данните се въвеждат според правилата, които важат за поле 701.

901 *ИМЕ НА ЛИЦЕ – АЛТЕРНАТИВНА ОТГОВОРНОСТ (ВАРИАНТ НА УСТАНОВЕНАТА РЕДНА ДУМА)*

Вариант на редна дума, т.е. невъзприети форми на редните думи от поле 701.

903 *ИМЕ НА ЛИЦЕ (ДРУГА УСТАНОВЕНА РЕДНА ДУМА)*

Сродна редна дума, т.е. установена редна дума, която е свързана с друга установена редна дума в поле 70X.

904 *ИМЕ НА ЛИЦЕ (ПАРАЛЕЛНА УСТАНОВЕНА РЕДНА ДУМА)**

Паралелната редна дума, т.е. установената редна дума за лицето, въведена в поле 70X на друг език или азбука.

ПРИМЕРИ

1.

700	␣1	**a**Newton, **b**Clive R. *(автор)*
701	␣1	**a**Parker, **b**R.S. *(съавтор)*

2. * COBISS.SI-ID=120863744

200	0␣	**a**Veliki slovensko-nemški slovar **d**Grosses slowenisch- deutsches Wörterbuch **f**sestavili Doris, Božidar in Primož Debenjak
700	␣1	**3**179299 **a**Debenjak **b**Doris **4**070
701	11	**3**1870435 **a**Debenjak **b**Božidar **7**02124 **4**070
701	11	**3**179555 **a**Debenjak **b**Primož **4**070
		(Публикацията е дело на трима автори с равностойна отговорност. Името на първия автор се въвежда в поле 700, а имената на другите двама алтернативни автори – в полета 701.)

3. * COBISS.SI-ID=97748480

200	1␣	**a**Pogumno v računalništvo I **e**priročnik za prvo leto vpeljevanja predmeta računalništvo v osnovni šoli **f**[avtorji Rado Wechtersbach ... et al.]
701	11	**a**Wechtersbach **b**Rado **4**070
		(Публикацията има повече от трима автори с равностойна отговорност. Името на автора, посочено на първо място се въвежда в поле 701. Имената на останалите автори също могат да бъдат въведени, ако е необходимо да се визуализират или да бъдат точки за достъп.)

4. * COBISS.SI-ID=79345408

200	1␣	**a**Slovenci skozi čas **e**kronika slovenske zgodovine **f**Janez Marolt ... [et al.] **g**[uredil in podpise k slikam napisal Jaro Mihelač]
300	0␣	**a**Soavtorji: Darja Mihelič, Maja Žvanut, Franc Rozman, Janko Prunk, Ferdo Kresal
701	11	**3**1578339 **a**Marolt **b**Janez **f**1943- **7**00599 **4**070
701	11	**3**2633059 **a**Mihelič **b**Darja **7**06501 **4**070
701	11	**3**2265443 **a**Žvanut **b**Maja **7**04526 **4**070
701	11	**3**1535331 **a**Rozman **b**Franc **f**1941- **7**00386 **4**070
701	11	**3**1533027 **a**Prunk **b**Janko **7**00375 **4**070
701	11	**3**1519715 **a**Kresal **b**France **7**00312 **4**070
702	01	**a**Mihelač **b**Jaro **4**340
		(За нуждите на библиографиите на изследователи, при публикациите с повече от трима автори е възможно да се попълват повече полета 701. При записи, създадени преди прилагането на нормативен контрол, подполе 3 в полетата 70X не винаги е попълвано.)

5. * COBISS.BH-ID=7626758

200	0␣	**a**Higijena ishrane sa dijetetikom **f**Sejdo Ćatović, Sulejman Kendić, Amra Ćatović
700	␣1	**a**Ćatović **b**Sejdo **4**070
701	11	**a**Kendić **b**Sulejman **4**070
701	11	**a**Ćatović **b**Amra **4**070

6. * COBISS.SR-ID=182614279

200	1␣	**a**Tehnologija obrade II **e**za treći razred mašinske škole **e**obrazovni profili: mašinski tehničar i brodomašinski tehničar **f**Milenko Jovičić … [et al.] **g**[crteže izradio Blagoje Konstantinović]
701	11	**a**Jovičić **b**Milenko **4**070
702	01	**a**Konstantinović **b**Blagoje **4**440
		Когато публикацията има повече от трима автори с равностойна отговорност, името на автора, посочено на първо място се въвежда в поле 701.)

7. *

200	1␣	**a**Најлепше класичне бајке **f**Андерсен, Грим, Перо **g**изабрала и приредила

		Снежана Кићовић-Пејаковић
701	11	**3**7661415 **s**cb **a**Андерсен **b**Ханс Кристијан **f**1805-1875 **4**070
701	11	**3**7661415 **s**ba **a**Andersen **b**Hans Christian **f**1805-1875 **4**070
701	01	**3**3079271 **s**cb **a**Грим **b**Јакоб **f**1785-1863 **4**070
701	01	**3**3079271 **s**ba **a**Grimm **b**Jacob **f**1785-1863 **4**070
701	01	**3**3079527 **s**cb **a**Грим **b**Вилхелм **f**1786-1859 **4**070
701	01	**3**3079527 **s**ba **a**Grimm **b**Wilhelm **f**1786-1859 **4**070
701	01	**3**3079271 **s**cb **a**Перо **b**Шарл **f**1628-1703 **4**070
701	01	**3**3079271 **s**ba **a**Perrault **b**Charles **f**1628-1703 **4**070
		(Паралелни полета 70X се използват само в системи COBISS, които поддържат каталози на кирилица и латиница.)

8. *

200	0␣	**a**Електроенергетика **f**Петко Нотов, Стефка Неделчева
700	␣1	**3**10230629 **s**ca **a**Нотов **b**Петко Петров **f**1935- **4**070
700	␣1	**3**10230629 **s**ba **a**Notov **b**Petko Petrov **f**1935- **4**070
701	11	**3**13328229 **s**ca **a**Неделчева **b**Стефка Иванова **f**1953- **4**070
701	11	**3**13328229 **s**ba **a**Nedelčeva **b**Stefka Ivanova **f**1953- **4**070
		(Подполетата 3 в паралени полета 70X съдържат един и същ ID на контролен запис, защото двете паралелни установени форми на редни думи са прехвърлени от един и същ контролен запис.)

702 ИМЕ НА ЛИЦЕ – ВТОРИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ

Полето съдържа името на лицето, което има вторична отговорност за произведението, описано в библиографския запис (напр. илюстратор, преводач, редактор, фотограф и др.). Името се показва във формата, която е избрана за установена редна дума.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
702		Име на лице – Вторична интелектуална отговорност	r
	a	*Първи елемент от редната дума*	nr
	b	*Част от име, различно от първия елемент на редната дума*	nr
	c	*Допълнения към имената, освен години*	r
	d	*Римски цифри*	nr
	e	*Месторабота***	nr
	f	*Дати*	nr
	s	*Азбука**	nr
	3	*Номер на контролния запис*	nr
	4	*Код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица*	r
	5	*Институция, за която се отнася полето*	nr
	6	*Данни за връзки между полетата***	nr
	7	*Шифър на изследователя**	nr
	8	*Шифър на институцията/организацията**	r
	9	*Номер на предишен контролен запис**	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Индикатор за изход****
	0	*Включва се в персонална библиография*
	1	*Включва се в библиографии и каталози*
	2	*Не се включва в персонална библиография**
2		***Начин на въвеждане на името***
	0	*Въвежда се само име или име и фамилия (прав ред)*
	1	*Въвежда се фамилия (бащино име, име на фамилия и т.н.) и име (инверсия)*

С Индикатор 1 се означава дали под името на автора се прави каталожна картичка (препратка) с допълнително описание и дали библиографската единица се включва или не в неговата персонална библиография.

Индикатор 2 означава вида на личното име според начина на въвеждането му. Индикаторът означава дали името е въведено в прав ред (само име или име и фамилия) или в инверсия (фамилия и име).

Предвижда се нормативен контрол на имената на лица

При каталогизация с нормативен контрол стойността на индикатор 2 се взема от поле 200 на съответния контролен запис.

Не се предвижда нормативен контрол на имената на лица

При каталогизация без нормативен контрол стойността на индикатор 2 трябва прецизно да се въведе ръчно.

ПОДПОЛЕТА

7025 Институция, за която се отнася полето

Наименование на институцията в кодирана форма. Трябва да се въведе цифров код на библиотеката.

7026 Данни за връзки между полетата**

Въвежда се номер от 01 до 99 за свързване на поле 702 със съответното поле 902.

За останалите подполета в поле 702 се прилагат същите указания както за подполетата на поле 700 (вж поле 700).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

В записа поле 702 може да бъде попълнено и когато полетата 700 и 710 не са въведени. В поле 702 задължително трябва да бъде попълнено подполе *4 - Код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица (*вж *Приложение H*).

Предвижда се нормативен контрол на личните имена

Когато се прилага нормативен контрол за имената на лица, за въвеждането на данни в поле 702 се отнасят същите указания както за поле 701 (виж примери 7, 8).

Не се предвижда нормативен контрол на личните имена

При каталогизация без нормативен контрол всички подполета на поле 702 се попълват ръчно (Примери 5, 6). Подполе *6 – Данни за връзка между полетата* е предназначено за свързване на установената форма на редната дума с други форми на имената на автора. Полета 702 и 902 се свързват по такъв начин, че в подполе **6** и на двете полета се въвежда един и същ номер (01–99). Когато на поле 702 съответстват повече полета 902, във всяко едно от тях (в подполе **6**) се въвежда един и същ номер.

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

Библиография на изследователя

Когато стойността на индикатор 1 е 2, библиографската единица не се включва в персоналната библиография на автора. Индикаторът не влияе на визуализацията на други библиографии.

Подполетата 70X7 и 70X8 са предназначени за съставяне на библиография на изследователи. Подробности за включването на автори, за които се съставя библиография са дадени в *Приложение F.*

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

200fg *ЗАГЛАВИЕ И СВЕДЕНИЯ ЗА ОТГОВОРНОСТ, Първо сведение за отговорност, Следващо сведение за отговорност*

В поле 200 данните се записват така, както са посочени в библиографската единица. Установената форма на името на лицето, посочено в подполета **f** или **g**, което има вторична отговорност за библиографската единица се въвежда в поле 702.

700 *ИМЕ НА ЛИЦЕ - ПЪРВИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*

За произведения, чиито автори са не повече от трима, в поле 700 се въвежда установената редна дума за първия автор. В поле 701 данните се въвеждат според правилата, които важат за поле 702.

701 *ИМЕ НА ЛИЦЕ - АЛТЕРНАТИВНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*

Полето се използва когато повече автори имат една и съща интелектуална отговорност за произведението. В поле 701 данните се въвеждат според правилата, които важат за поле 702.

902 *ИМЕ НА ЛИЦЕ – ВТОРИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ (ВАРИАНТ НА РЕДНА ДУМА)**

Вариантна, невъзприета форма на името на автора, въведено в поле 702.

903 *ИМЕ НА ЛИЦЕ – (ДРУГА УСТАНОВЕНА РЕДНА ДУМА)**

Друга установена редна дума, която е свързана с установената редна дума в поле 70X.

904 *ИМЕ НА ЛИЦЕ (ПАРАЛЕЛНА УСТАНОВЕНА РЕДНА ДУМА)**

Паралелната редна дума, т.е. установената редна дума за лицето, въведена в поле 70X на друг език или азбука.

ПРИМЕРИ

1.

702	␣1	**a**Irvin **b**Thomas Francis **4**440 *(Името на лице с вторична интелектуална отговорност, с код, който го определя като илюстратор.)*

2. * COBISS.SI-ID=8665600

200	0␣	**a**O vprašanju biti **f**Martin Heidegger **g**[prevedel in spremno besedo napisal Tine Hribar]
700	␣1	**a**Heidegger **b**Martin **4**070
702	11	**3**1557347 **a**Hribar **b**Tine **7**00494 **4**080 **4**730 *(Когато едно и също лице има няколко вида интелектуална отговорност, те се въвеждат в повторени подполета 4. В записите, създадени преди въвеждането на нормативен контрол, подполето 3 на полета 70X невинаги е попълвано.)*

3. * COBISS.SI-ID=123567104

200	0␣	**a**Gospodinjstvo 5 **i**Učbenik za 5. razred devetletne osnovne šole **f**Gregor Torkar, Polonca Bratož Opaškar **g**[ilustratorji Matjaž Schmidt, Polonca Bratož Opaškar, Janja Kunaver **g**fotografije Vojko Opaškar ... et al.]
700	␣1	**3**8628323 **a**Torkar **b**Gregor **7**23553 **4**070
701	11	**3**8628835 **a**Bratož Opaškar **b**Polonca **4**070 **4**440
702	01	**3**5829219 **a**Schmidt **b**Matjaž **4**440
702	01	**3**9838435 **a**Kunaver **b**Janja **4**440
702	01	**3**8630371 **a**Opaškar **b**Vojko **4**600

4. * COBISS.SI-ID=7745849

200	1␣	**a**Koroške pripovedke **f**[zbral] Vinko Möderndorfer **g**[ilustriral Gvido Birolla]
702	11	**3**5177699 **a**Möderndorfer **b**Vinko **f**1894-1958 **4**220
702	01	**a**Birolla **b**Gvido **4**440 *(В записи, създадени преди прилагането на нормативен контрол, подполе 3 невинаги е въвеждано.)*

5. * COBISS.BH-ID=7294214

200	0␣	**a**Kosovo **e**kratka povijest **f**Noel Malcolm **g**[prevod Senada Kreso, Sabina Berberović, Amira Sadiković]
700	␣1	**a**Malcolm **b**Noel **4**070
702	01	**a**Kreso **b**Senada **4**730
702	01	**a**Berberović **b**Sabina **4**730
702	01	**a**Sadiković **b**Amira **4**730

6. * COBISS.SR-ID=43019783

200	1␣	**a**Zlatna vrba **e**erotske narodne pesme **f**[sakupio] Vitko Aleksić
702	01	**a**Aleksić **b**Vitko **4**220

7. *

200	0␣	**a**ǂLes ǂhistoriens français à l'œuvre: 1995-2010 **f**sous la direction de Jean-François Sirinelli ... [et al.]
702	01	**3**14127973 **s**ba **a**Sirinelli **b**Jean-Francois **f**1949- **4**340
702	01	**3**14127973 **s**ca **a**Сиринели **b**Жан-Франсоа **f**1949- **4**340 *(Паралелни полета 70X се използват само в системи COBISS, които поддържат каталози на кирилица и латиница.)*

8. *

200	1␣	**a**Интервенционизам Уједињених нација **e**1991-2004 **f**приредили Матс Бердал и Спирос Икономидис **g**превела са енглеског језика Наташа Бошковић
702	11	**3**13918873 **s**cb **a**Бердал **b**Матс **4**340 **4**080
702	11	**3**13918873 **s**ba **a**Berdal **b**Mats **4**340 **4**080
702	01	**3**13918903 **s**cb **a**Икономидис **b**Спирос **4**340 **4**080
702	01	**3**13918903 **s**ba **a**Economides **b**Spyros **4**340 **4**080
702	01	**3**1497703 **s**cb **a**Бошковић **b**Наташа **f**1982- **4**730
702	01	**3**1497703 **s**ba **a**Bošković **b**Nataša **f**1982- **4**730

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

710 НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН – ПЪРВИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ

Полето съдържа наименованието на колективен орган, който има първична интелектуална отговорност за произведението, описано в библиографския запис. В поле 710 се въвежда винаги формата на наименованието на колективен орган, която е избрана за установена редна дума.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
710		Наименование на колективен орган – Първична интелектуална отговорност	nr
	a	*Част от наименованието, използвана като първи елемент на редната дума*	nr
	b	*Подразделение*	r
	c	*Допълнение или пояснение към наименованието*	r
	d	*Поредност на конференцията*	nr
	e	*Място на провеждане на конференцията*	r
	f	*Година на провеждане на конференцията*	nr
	g	*Инвертиран елемент*	nr
	h	*Част от наименованието, различна от редната дума и от инвертирания елемент*	nr
	4	*Код за ролята на колективния орган по отношение на библиографската единица*	r
	8	*Код за институцията/организацията**	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Вид на колективния орган***
	0	*Колективен орган*
	1	*Конференция*
2		***Начин на въвеждане на наименованието***
	0	*Наименование в инвертирана форма*
	1	*Наименование, въведено под названието на страна или на висшестоящ орган*
	2	*Наименование, въведено в прав ред*

Индикатор 1 определя дали колективният орган е конференция (конгрес, симпозиум и т.н.) или не. Когато наименованието на конференцията е подразделение на наименование на колективен орган, то се приема като колективен орган (Примери 12, 13).

Индикатор 2 означава формата, съответно начина на въвеждане на наименованието на колективния орган. Индикаторът определя дали наименованието е въведено в инвертиран вид (Пример 9) под названието на страната или на висшестоящ орган (Пример 11) или в прав ред.

ПОДПОЛЕТА

710a Част от наименованието, използвана като първи елемент от редната дума

Частта от наименованието, която се използва в редната дума като елемент за сортиране и подпомага сортирането и търсенето в каталога. Когато се използва поле 710, подполе **a** се попълва задължително.

710b Подразделение

Наименованието на подразделение на колективния орган или наименованието на колективен орган (Пример 10), което е въведено под название на страна или на висшестоящ орган (Пример 11). В това поле не се включват добавени от каталогизатора допълнения към името, за да бъде то разграничено от институции със същото име (вж подполе **c**). Повтарящо се за всяка по-малка йерархична единица.

710c Допълнение или пояснение към наименованието

Допълнение към наименованието на колективния орган, което е добавено от каталогизатора (освен поредност, място и година на конференцията). (Примери 7-10). Когато допълненията са повече и са различни по вид, подполето се повтаря. Ако допълненията са повече и всички са равностойни, те се въвеждат в едно и също подполе, разделени с „/”.

710d Поредност на конференцията

Поредният номер на конференцията (Примери 13-15). Въвежда се с арабски цифри.

710e Място на провеждане на конференцията

Мястото, където се е състояла конференцията (Примери 12-15).

710f Година на провеждане на конференцията

Годината, в която се е състояла конференцията (Примери 12-15).

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

710g Инвертиран елемент

Част от наименованието на колективен орган, която не се оставя в началото на името, за да може той да бъде въведен под дума, под която е по-вероятно да бъде намерен (Пример 9).

710h Част от наименованието, различна от редната дума и от инвертирания елемент

При редна дума с инвертиран елемент, в подполе **h** се въвежда частта от наименованието, която не е първи или инвертиран елемент (Пример 9).

7104 Код за ролята на колективния орган по отношение на библиографската единица

Използва се за разграничаване на връзките между колективния орган, споменат в полето и библиографската единица, за която е направен записът (Пример 8). Списък на кодове може да се намери в *Приложение H*.

7108 Код за институцията/организацията*

Подполето се използва за съставяне на библиографии на институции в системите COBISS. Задължително е в записите, които определена институция желае да бъдат включени в нейната библиография (Пример 13). Списък на кодове може да се намери в *Приложение F.7*.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Полето съдържа установената форма на наименованието на колективен орган, която е редна дума на основното библиографско описание.

В записа поле 710 не може да съществува едновременно с поле 700 – *Лично име – Първична отговорност,* тъй като не е възможно на каталожната картичка едновременно да има редна дума за име на лице и наименование на колективен орган.

В изходите пунктуацията между подполетата се генерира автоматично.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

200f *ЗАГЛАВИЕ И СВЕДЕНИЯ ЗА ОТГОВОРНОСТ, Първо сведение за отговорност*

Данните в поле 200 се въвеждат така, както са посочени в библиографската единица.

Наименованието на колективния орган в подполе **f**, който носи първичната отговорност за произведението, се въвежда в поле 710.

711 *НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН - АЛТЕРНАТИВНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*

Наименованието на колективен орган с алтернативна отговорност се въвежда в поле 711.

712 *НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН - ВТОРИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*

Наименованието на колективен орган с вторична отговорност се въвежда в поле 712.

910 *НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН – ПЪРВИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ (ВАРИАНТ НА РЕДНА ДУМА)*

Паралелно наименование и друга форма на наименованието на колективния орган с първична отговорност се въвежда в поле 910.

ПРИМЕРИ

1.

710	02	**a**Light Railway Transport League *(Организацията The Light Railway Transport League носи първичната интелектуална отговорност за книгата "Johannesburg tramways" Правилата за описание обикновено не включват определителен или неопределителен член за всички колективни органи в редната дума.)*

2.

710	02	**a**Bell and Howell. **b**Micro Photo Division *(Подразделение в организацията Bell and Howell, наречено Micro Photo Division. Начинът на въвеждане е подходящ за системи, при които пунктуацията не се изписва автоматично в изходите. При системите COBISS не се въвеждат препинателните знаци между подполетата.)*

3.

710	01	**a**United States. **b**Farm Credit Administration. **b**Public Affairs Division *(Подразделението, отговорно за документа, е подчинен орган на подчинен орган.)*

4.

710	01	**a**Essex **c**(County). **b**Advisory Unit for Computer Education *(Национална държавна институция с пояснение (подполе **c**), което посочва нивото в държавното устройство.)*

5.

710	02	**a**National Conference of Catholic Bishops **c**(United States) *(За разграничаване между организации с едно и също име в различни страни може да се въведе пояснение, което се състои от наименование на място.)*

6.

710	12	**a**NASECODE II **c**(Conference) **f**(1981 : **e**Trinity College, Dublin) *(Наименованията на конференции се въвеждат като редни думи в стандартизирана форма. На заглавната страница наименованието на конференцията е: „proceedings of the NASECODE II conference held at Trinity College Dublin from 17th to 19th June 1981". Conference се въвежда като пояснение, за да се обясни понятието NASECODE II. Стойността на*

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

индикатор 1 е 1.)

7. * COBISS.SI-ID=55332097

200	1␣	**a**30 let Univerze v Mariboru **f**[glavni urednik Ivan Rozman **g**fotografije Arhiv UM, Mediaspeed.net]
710	02	**a**Univerza **c**Maribor
		(Редна дума – наименование на колективен орган за Университета в Марибор. Наименованието на града е въведено като пояснение, а не като част от наименованието.)

8. * COBISS.SI-ID=2203422

200	0␣	**a**Bolj pravljica kot res **b**Zvočni posnetek **f**Mladinski pevski zbor Maribor **g**dirigent[ka] Karmina Šilec **g**[klavir Olga Peceny]
710	02	**a**Mladinski pevski zbor **c**Maribor **4**590
		(Кодът за ролята на колективния орган по отношение на библиографската единица, въведен в подполе 4 определя вида на отговорността на колективния орган, чието наименование е въведено в поле 710.)

9. * COBISS.SI-ID=4017011

200	0␣	**a**Popis igrokaza za diletantska društva **e**uposlena muška i ženska lica navedena su kod svakog igrokaza
710	00	**a**Kugli **g**St. **h**knjižara **c**Zagreb
910	01	**a**St. Kugli knjižara **c**Zagreb
		(Наименованието на колективния орган е въведено в инвертирана форма.)

10. * COBISS.SI-ID=54543873

200	1␣	**a**Širjave krajine 2004 **b**Elektronski vir **e**razstava študentov Oddelka za likovno umetnost, februar/marec 2005 **f**mentorja Anka Krašna, Oto Rimele **g**...
710	02	**a**Pedagoška fakulteta **c**Maribor **b**Oddelek za likovno umetnost
		*(Наименованието на подчинения колективен орган е въведено в подполе **710b** като подразделение.)*

11. * COBISS.SI-ID=216398080

200	0␣	aUstavno sodišče Republike Slovenije d The Constitutional Court of the Republic of Slovenia f[besedilo Jadranka Sovdat, Ivan Biščak gfotografije Miran Kambič, Stane Klemenc, Tone Stojko gprevod Marko Novak, Dean De Vos]
710	01	**a**Slovenija **b**Ustavno sodišče
		(Наименованието на колективния орган се въвежда като подразделение на географско понятие или административна единица.)

12. *COBISS.SI-ID=220229632

200	1␣	**a**Slikovne metode v odkrivanju in zdravljenju žilnih bolezni **f**[Letno srečanje Združenja za žilne bolezni SZD, Šmarješke Toplice, 20. in 21. maj 2005 **g**uredniki Aleš Blinc, Matija Kozak, Mišo Šabovič]
710	02	**a**Slovensko zdravniško društvo **b**Združenje za žilne bolezni **b**Letno srečanje **f**2005 **e**Šmarješke Toplice
		(Наименованието на конференцията е подчинено на колективния орган. При конференции на колективен орган без индивидуализирано заглавие (напр. годишна среща, конференция), индикатор 1 има стойност 0.)

13. * COBISS.SI-ID=114566144

200	1␣	**a**Management v evropskem okolju **e**zbornik 1. strokovnega posveta Visoke šole za management v Kopru, Bernardin, 10.-11. november 2000 **f**[risbe Alen Ježovnik]
710	02	**a**Visoka šola za management **b**Strokovni posvet **d**1 **f**2000 **e**Bernardin **8**3-402
		(Наименованието на конференцията е подчинено на колективния орган. В

		подполе 8 е въведен кодът на институцията/организацията.)

14. * COBISS.SR-ID=23363087

200	1␣	**a**Mehanizacija i automatizacija u rudarstvu i energetika **e**zbornik radova **f**VI Međunarodni simpozijum povodom 40 godina Smera za mehanizaciju u rudarstvu **g**[glavni urednik Vojin Čokorilo] **d**Mechanization and automatization in mining and energetics **e**proceedings **f**VI International Symposium on the occasion of the 40th anniversary of department of Mining Mechanization Engineering
710	12	**a**Međunarodni simpozijum Mehanizacija i automatizacija u rudarstvu i energetika **d**6 **f**2002 **e**Beograd *(Конференцията е означена с номер, година и място на провеждането.)*

15. * COBISS.SR-ID=120113420

200	1␣	**a**Život i delo akademika Pavla Ivića **e**zbornik radova sa trećeg međunarodnog naučnog skupa Život i delo akademika Pavla Ivića, Beograd, Novi Sad, Subotica, 17-19. septembar 2001 **f**[organizatori] Gradska biblioteka Subotica … [i dr.] **g**glavni urednik Judita Plankoš
710	12	**a**Međunarodni naučni skup Život i delo akademika Pavla Ivića **d**3 **f**2001 **e**Subotica **e**Beograd **e**Novi Sad

 © IZUM, юни 2006, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

711 НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН – АЛТЕРНАТИВНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ

В полето се въвежда наименованието на колективния орган, който има алтернативна отговорност за публикацията. Полето съдържа установените форми на редни думи за втория и третия колективен автор, когато публикацията е дело на двама или трима колективни автори. Когато публикацията съдържа произведения на повече от трима колективни автори, въвеждат се данни за първия автор. Поле 711 съдържа същите подполета като поле 710.

200 0␣ ≠**a***Forma viva*≠**e***Jugoslavija 1987-1989*≠**f***27., 28., 29. mednarodni simpozij kiparjev Forma viva, The 27th, 28th, 29th International Symposium of Sculptors Forma viva, Portorož 1987, Kostanjevica na Krki 1988, Ravne na Koroškem 1989, Portorož 1989*≠**g***[uvod Mojca Drčar-Murko*≠**g***prevod Marjan Golobić*≠**g***dokumentacija Sonja Ana Hoyer*≠**g***fotografije Janez Kališnik, Stane Bernik]*
710 12 ≠**a***Mednarodni simpozij kiparjev Forma viva*≠**d***27*≠**f***1987* ≠**e***Portorož*
711 12 ≠**a***Mednarodni simpozij kiparjev Forma viva*≠**d***28*≠**f***1988* ≠**e***Kostanjevica na Krki*
711 12 ≠**a***Mednarodni simpozij kiparjev Forma viva*≠**d***29*≠**f***1989* ≠**e***Ravne na Koroškem, Portorož*
200 0␣ ≠**a***Zbornik rezimea*≠**f***XIV kongres SDFJ sa međunarodnim učešćem i Satelitski simpozijum Stres i povreda*≠**d***Abstract boot*≠**f***XIVth Congress of UYPS with International Participation and Satellite Symposium Stress and Trauma, Beograd, September 20-24. 1988*
710 12 ≠**a***Savez društava fiziologa Jugoslavije*≠**b***Kongres*≠**d***14* ≠**f***1988*≠**e***Beograd*
711 12 ≠**a***Satelitski simpozijum Stres i povreda*≠**f***1988*≠**e***Beograd* ≠**6***01*
911 12 ≠**a***Symposium Stress and Trauma*≠**6***01*

200 0␣ ≠**a***Zbornik dveh simpozijev*≠**f***I. [Simpozij] Začetki povojnega zobozdravstva na Slovenskem 1945-1955, Ljubljana, 9. 11. 1989 [in] II. [Simpozij] Organizacija in delovanje zobozdravstva v*

NOB na Slovenskem 1941-1945, Postojna, 17. 9. 1989
*≠**g**[urednika Ivo Pavšič, Velimir Vulikić]*

710 12 *≠**a**Simpozij povojnega zobozdravstva na Slovenskem 1945-1955≠**f**1989≠**e**Ljubljana*

711 12 *≠**a**Simpozij Organizacija in delovanje zobozdravstva v NOB na Slovenskem 1941-1945≠**f**1989≠**e**Postojna*

 © IZUM, окт. 1994, Прев. на англ.: септ.2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007, Проект

712 НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН – ВТОРИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ

Полето съдържа наименованието на колективен орган, който има вторична отговорност за произведението, описано в библиографския запис. В поле 712 се въвежда винаги формата на наименованието на колективен орган, която е избрана за установена редна дума.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
712		Наименование на колективен орган – Вторична интелектуална отговорност	r
	a	*Част от наименованието, използвана като първи елемент на редната дума*	nr
	b	*Подразделение*	r
	c	*Допълнение или пояснение към наименованието*	r
	d	*Поредност на конференцията*	nr
	e	*Място на провеждане на конференцията*	r
	f	*Година на провеждане на конференцията*	nr
	g	*Инвертиран елемент*	nr
	h	*Част от наименованието, различна от редната дума и от инвертирания елемент*	nr
	4	*Код за ролята на колективния орган по отношение на библиографската единица*	r
	5	*Институция, за която се отнася полето*	nr
	6	*Данни за връзки между полетата*	nr
	8	*Код за институцията/организацията**	nr

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Вид на колективния орган***
	0	*Колективен орган*
	1	*Конференция*
2		***Начин на въвеждане на наименованието***
	0	*Наименование в инвертирана форма*
	1	*Наименование, въведено под названието на страна или на висшестоящ орган*
	2	*Наименование, въведено в прав ред*

Индикатор 1 определя дали колективният орган е конференция (конгрес, симпозиум и т.н.) или не. Когато наименованието на конференцията е подразделение на наименование на колективен орган, то се приема като колективен орган.

Индикатор 2 означава формата, съответно начина на въвеждане на наименованието на колективния орган. Индикаторът определя дали наименованието е въведено в инвертиран вид, под названието на страната или на висшестоящ орган или в прав ред.

ПОДПОЛЕТА

7125 Институция, за която се отнася полето

Наименование на институцията в кодирана форма. Трябва да се въведе цифров код на библиотеката.

7126 Данни за връзки между полетата

Въвежда се номер от 01 до 99 за свързване на поле 712 със съответното поле 912.

За останалите подполета в поле 710 се прилагат същите указания както за подполетата на поле (вж поле 710).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Прилагат се същите указания както да поле 710.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

200fg *ЗАГЛАВИЕ И СВЕДЕНИЯ ЗА ОТГОВОРНОСТ, Първо сведение за отговорност, Следващо сведение за отговорност*

Данните в поле 200 се въвеждат така, както са посочени в библиографската единица. Наименованието на колективния орган в подполе f или g, който носи вторичната интелектуална отговорност за произведението, се въвежда в поле 712.

710 *НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН – ПЪРВИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*

Наименованието на колективен орган, който има първична интелектуална отговорност, трябва да се въведе в поле 710.

711 *НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН - АЛТЕРНАТИВНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*

Наименованието на колективен орган с алтернативна интелектуална отговорност се въвежда в поле 711.

912 *НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН – ВТОРИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ (ВАРИАНТ НА РЕДНА ДУМА)**

Паралелно наименование или друга форма на наименованието на колективния орган с вторична интелектуална отговорност се въвежда в поле 712.

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

ПРИМЕРИ

1.

712	02	**a**IEA Coal Research *(На заглавната страница: Coal research projects, United Kingdom, London, IEA Coal Research. IEA Coal Research е даден като издател, но определено има по-голяма степен на отговорност за самото произведение, отколкото обикновено има издателят, например организирал е конференция или е подготвил публикация.)*

2.

712	02	**a**Nacionalna i sveučilišna biblioteka **b**Knjigoveznica **5**ciZaNSB : R IV-4º -5b *(Копие на книгата* Slava vojvodine Kranjske от *J. V. Valvasor от 1689 е било преподвързано на 23. 5. 1991 в съответното звено на Националната и университетска библиотека на Загреб.)*

3. *

200	1␣	**a**Zobozdravstvena oskrba otrok in mladostnikov s kroničnimi boleznimi in zmanjšanimi zmožnostmi **f**10. slovenski pedontološki dnevi, Ljubljana, 27. – 28. september 2013 **g**[organizirala] Sekcija pedontologov Slovenskega zdravniškega društva v sodelovanju s Katedro za otroško in preventivno zobozdravstvo Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani in Centrom za otroško in preventivno zobozdravstvo Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana g[urednik Rok Kosem]
712	02	**a**Slovensko zdravniško društvo **b**Sekcija pedontologov
712	02	**a**Medicinska fakulteta **c**Ljubljana **b**Katedra za otroško in preventivno zobozdravstvo
712	02	**a**Univerzitetni klinični center **c**Ljubljana **b**Stomatološka klinika **b**Center za otroško in preventivno zobozdravstvo

4. *

200	1␣	**a**Slovensko pripovedništvo **e**o čem, zakaj in kako ga razumeti? **e**(zbornik povzetkov) **e**[znanstvena konferenca], 4. april 2014, Cankarjev dom, dvorana Lily Novy **f**[urednik zbornika povzetkov Ambrož Kvartič]
300	␣␣	**a**"17. pripovedovalski festival Pravljice danes" → kolofon
712	12	**a**Pripovedovalski festival Pravljice danes **d**17 **f**2014 **e**Ljubljana *(Когато името на конференцията не е изписано в кавички на основния източник за библиографско описание, а е дадено някъде другаде (например в колофона на книгата), тогава то трябва да се въведе в поле 712.)*

5. *

200	0␣	**a**Primorska poje 2013 **e**posvečeno 300-letnici Tolminskega punta **f**organizatorji revije Primorska poje 2013 Javni sklad RS za kulturne dejavnosti … [et al.] **g**[uredniški odbor Ivan Tavčar … et al.]
710	12	**a**Revija Primorska poje **f**2013
712	02	**a**Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti **6**01
912	02	**a**Javni sklad RS za kulturne dejavnosti **6**01

8XX БЛОК ЗА МЕЖДУНАРОДНО ИЗПОЛЗВАНЕ

СПИСЪК НА ПОЛЕТАТА

802 Център за ISSN
830 Обща бележка на каталогизатора
856 Електронен адрес и достъп

802 Център за ISSN

Полето съдържа кода на Центъра за ISSN, който отговаря за определянето на ISSN и ключови заглавия.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
802		Център за ISSN	nr
	a	*Код на центъра за ISSN*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

802a Код на центъра за ISSN

Международният център за ISSN е определил код за всеки център. Кодът се състои от един или два буквени или цифрови знака. Когато кодът е от един знак, първата позиция се заменя с долна черта. Списък на кодовете има в *Ръководството за ISSN*. (Пример 1).

БЕЖЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Полето е предназначено за центровете за ISSN. Кодовете са получени от записите, свалени от Регистъра на ISSN. Затова, когато се създават записи за периодични издания, те обикновено не се въвеждат. Кодове може да се въвеждат в записи, които са създадени първоначално от центровете за ISSN.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

011 *ISSN*
530 *Ключово заглавие*

Тези полета съдържат ISSN и ключовото заглавие, определено от Центъра за ISSN.

ПРИМЕРИ

1. *

802	␣␣	**a**_3 *Центъра за ISSN в Австралия.*

2. *

802	␣␣	**a**31 *Центъра за ISSN в Словения.*

 © IZUM, април 2012, Превод на англ.: май 2012, Превод на бълг.: окт. 2012

830 ОБЩА БЕЛЕЖКА НА КАТАЛОГИЗАТОРА

Полето се използва за записване на биографична, историческа или друга информация за записа.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
830		Обща бележка на каталогизатора	r
	a	*Текст на забележката*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

830a Текст на забележката

В подполето се въвежда текстът на бележката.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

В полето може да се включат работни бележки на каталогизатора за източници на информация, несигурни данни, препратки към конкретни правила, приложени при описанието, обяснения, свързани с избора на определени данни и т.н.

ПРИМЕРИ

1.

830	␣␣	**a**Да се допълни след получаването на последния том.

2. *

830	␣␣	**a**Имената са уточнени във връзка с проекта NKLI.

3. *

830	␣␣	**a**Запис за Булгарика.

856 ЕЛЕКТРОНЕН АДРЕС И ДОСТЪП

Полето съдържа необходимата информация за намиране на електронна библиографска единица. Информацията посочва електронния адрес, където се намира библиографската единица или адреса, откъдето тя може да се получи. В него се съдържа и информация, свързана с начина на търсене на библиографската единица, който е определен чрез Индикатор 1. Индикатор 2 описва отношението между електронния ресурс и библиографската единица, описана в записа. Информацията в това поле позволява прехвърляне на файл по електронен път, осъществяване на абонамент за електронно списание или ползване на отдалечен електронен ресурс. Понякога тук са посочени само уникалните елементи от данни, които дават възможност на ползвателя да получи достъп до списък от електронни адреси, намиращ се на отдалечен хост и съдържа останалата необходима информация за ползването на библиографската единица.

При попълване на поле 856 за въвеждане на данни за унифициран локатор на ресурси се използва поле 337 - *Забележка за изискванията на системата.* С въвеждането на поле 856 тази забележка се генерира от подполе 856u - *Унифициран локатор на ресурси.*

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
856		Електронен адрес и достъп	r
	a	*Наименование на хоста*	r
	b	*Номер за достъп*	r
	c	*Информация за компресирането*	r
	d	*Пътека*	r
	f	*Име на файла*	r
	g	*Унифицирано наименование на ресурса*	r
	h	*Компютър, от който се извършва търсенето (потребителско име)*	nr
	i	*Команда*	r
	j	*Скорост на преноса на данни (BPS)*	nr
	k	*Парола*	nr
	l	*Идентификатор на потребителя (Logon/login)*	nr
	m	*Помощ за осъществяване на достъп*	r
	n	*Наименование на местонахождението на хоста, посочен в подполето a*	nr
	o	*Операционна система*	nr
	p	*Порт*	nr
	q	*Вид на файла*	nr
	r	*Условия за инсталиране*	nr
	s	*Количествена характеристика на файла*	r
	t	*Терминална емулация*	r
	u	*URL (Унифициран локатор на ресурса)*	nr
	v	*Часове за достъп до ресурса*	r
	w	*Контролен номер на записа*	r
	x	*Служебна бележка*	r
	y	*Начин на достъп*	nr
	z	*Бележка за потребителите*	r
	3	*Информация за материала*	r

Индикатори

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Начин на достъп***
	␣	*Без информация*
	0	*Електронна поща*
	1	*FTP*
	2	*Включване към отдалечен компютър (Telnet)*
	3	*Включване чрез комутируема телефонна линия*
	4	*HTTP*
	7	*Начин на достъп, определен в подполе у*
2		***Отношение***
	0	*Електронен ресурс*
	1	*Електронна версия*
	2	*Сроден електронен ресурс*
	8	*Не се генерира автоматично въвеждащ израз*

Индикатор 1 описва начина на достъп до електронния ресурс.

Стойност 0 на индикатор 1 означава, че до електронния ресурс има достъп чрез електронна поща. Същата стойност на индикатор 1 може да се използва и когато чрез елекронна поща с помощта на специално програмно осигуряване може да се поръча списание в елекронен вид. Когато индикатор 1 има стойност 1, в съответните подполета може да се въведат данни, необходими за пренос на електронния ресурс, а когато стойността му е 2 и 3 – данни за начините на включване в него. Стойност 7 на индикатор 1 се използва при друг начин на достъп (въвежда се в подполе **у).** Индикатор 2 описва отношението между електронния ресурс от адреса, посочен в поле 856 и библиографската единица, описана в записа. Стойност 0 на индикатор 2 се използва в случаите, когато в поле 856 е посочен електронният адрес на библиографската единица, описана в записа. В този случай единицата, която е предмет на библиографския запис, представлява електронен ресурс (Виж примерите). Визуализирането на забележката се предхожда от въвеждащ израз „Начин на достъп (URL)”: , съответно „Начин на достъп (URN)”: Стойност 1 на индикатор 2 се използва в случаите когато библиографската единица, описана в записа не е електронен ресурс, но е достъпна и в електронен вид (версия). В поле 856 се въвеждат данни за достъпа до електронната версия (Примери 35, 36). Визуализирането на забележката се предхожда от въвеждащ израз „Достъпно и на :”. Стойност 2 на индикатор 2 се използва в случаите когато библиографската единица, описана в записа не е електронен ресурс, но е възможно ползването на сроден електронен ресурс. Данни за достъпа до сродния електронен ресурс се въвеждат в поле 856 (Пример 38). Визуализирането на забележката се предхожда от въвеждащ израз „Сроден електронен ресурс:”. Стойност 8 на индикатор 2 се използва в случаите когато от поле 856 не се генерира забележка.

ПОДПОЛЕТА

856a Наименование на хоста

Подполето съдържа адреса на хоста и е повтарящо се, когато за същия хост има повече адреси.

 © IZUM, април 2012, Прев. на англ.: май 2012, Прев. на бълг.: окт. 2012

856b Номер за достъп

Номерът за достъп, свързан с хоста. Полето може да съдържа Internet Protocol (IP) - цифров адрес, когато библиографската единица е ресурс от Интернет (Примери 3, 4, 22) или телефонен номер, когато е предвиден достъп чрез телефонна линия (Примери 10, 17). Тези данни може да се променят често и да се генерират от системата, вместо да се въвеждат ръчно. Телефонният номер се записва по следния начин: [код за страната]-[код за областта]-[телефонен номер]. Пример: 49-69-15251140 номер във Франкфурт, Германия); 1-202-7076237 (номер в САЩ, Вашингтон, окръг Колумбия). Ако има вътрешен номер, той се записва след телефонния номер, разграничен с „1x", например 1-703-3589800x515 (телефонен номер с вътрешен номер).

856c Информация, за компресирането

Подполето се използва когато е необходимо специално програмно осигуряване за декомпредсиране на данните (Примери 1, 26, 32).

856d Пътека

Виж примерите.

856f Име на файла

Въвежда се името на файла така, както е дадено в директорията/поддиректорията, посочена в подполе d на хоста, идентифициран в подполе a. Подполе f може да се повтори, когато логически единен файл е бил разделен на части, съхранени под различни имена (Пример 8). В този случай отделните части представляват една библиографска единица. Във всички други случаи файл с повече имена се отразява многократно в повтарящо се поле 856 като всяко отразяване отговаря на име на файла от подполе f. Наименованието на файла може да съдържа знак за разширение (напр. „*" или „?") с бележка в подполе z, в която се пояснява начинът на наименоване на файла. При някои системи трябва да се обръща внимание и дали наименованието на файла се изписва с главни или малки букви.

Подполето може да съдържа наименование на електронна публикация или конференция (Пример 19).

856g Унифицирано наименование на ресурса (URN)

Въвежда се унифицираното наименование на ресурса (URN), което осигурява уникален идентификатор за ресурса в световен мащаб, независимо от местоположението му.

856h Компютър, от който се извършва търсенето

Потребителско име или наименование на компютър, от който се извършва търсенето (Пример 16). Най-често това са данните, които предхождат знака („@”) в адреса на хоста.

856i Команда

Въвежда се команда, необходима, за да се извърши търсене в отдалечения хост (Пример 16).

856j Скорост на преноса на данни (BPS)

Въвеждат се най-малкият и най-големият брой битове в секунда, които могат да бъдат предадени при осъществена връзка с хоста. Броят на битовете за секунда се записва със следния синтаксис: [Най-ниска скорост]-[Най-висока скорост] (Примери 10, 17). Когато е дадена само най-ниската скорост: [Най-ниска скорост]-. Когато е дадена само най-високата скорост: -[Най-висока скорост].

856k Парола

Използва се за вписване на пароли за общо ползване и не съдържа пароли, които са свързани със сигурността (Пример 18).

856l Идентификатор на потребителя (Logon/login)

Идентификатори на потребителя за общо ползване, които не са свързани със специални изисквания за сигурност (Примери 12, 30, 32).

856m Помощ за осъществяване на достъп

Въвежда се адрес или име на лице за контакти при необходимост от съдействие за осъществяване на достъпа (Примери 3, 4, **Error! Reference source not found.**).

856n Наименование на местонахождението на хоста, посочен в подполето a

Примери 3, 7, 10, 13, 14, 15, 17.

 © IZUM, април 2012, Прев. на англ.: май 2012, Прев. на бълг.: окт. 2012

856o Операционна система

Подполето е предназначено за информация, отнасяща се до операционната система на хоста от поле a (Примери 10, 13, 17).

856p Порт

Частта от адреса, която определя процес или услуга в него (Пример 14).

856q Вид на файла

Съдържа означение за вида електронен формат, който определя начина на представяне на данните (напр. текст/HTML, ASCII и др.). Информацията дава възможност на крайния потребител да установи необходимостта от определен хардуер или софтуер за ползване на файла. Видът на файла определя и начина на преноса му, съответно начина на пренасяне на данните по мрежата. Текстовите файлове обикновено могат да се пренасят във вид на знакови (символни) данни и символите в текста са ограничени в рамките на стандартния набор от символи ASCII (American National Standard Code for Information Interchange), който позволява ползване на основна латиница, цифри от 0 до 9, няколко специални символа и повечето от препинателните знаци. За пренасяне на текстови файлове, които съдържат символи, извън набора ASCII или нетекстови данни (напр.: компютърни програми, изображения) трябва да се използва друг метод на прехвърляне, обикновено бинарен (Пример 11). Видът на електронния формат може да се вземе от списъци (MIME types) (Пример 25).

856r Условия за инсталиране

Параметри, използвани при предаване на данни. Включени са следните параметри:

- Брой на битове в данните (броят на битове за символ);
- Брой на стоп-битове (броят на битовете, които означават брой на байта); и
- Четност (използвана технология за проверка на четността).

Параметрите се се записват със следния синтаксис:

[Четност]-[Брой на битовете в данните]-[Брой на стоп-битовете] (Примери 10, 17). Когато е дадена само четността, останалите елементи на условията за инсталиране и свързаните с тях тирета се пропускат (напр., [Четност]). Когато е даден и един от останалите два елемента, на позицията на отсъстващия елемент се попълва тире (напр., [Четност]--[Брой на стоп-битовете] или [Четност]-[Брой на битовете в данните]-). За четността се използват следните стойности: O (Нечетно), E (Четно), N (Без проверка), S (Интервал), и M (Означение).

856s Количествена характеристика на файла

Количествена характеристика на файла, чието наименование е посочено в подполе f. Тя обикновено се изразява чрез байтове. Полето се повтаря когато се повтаря подполето f – *Име на файла*. В този случай то следва непосредствено подполе f, към което се отнася (Пример 8).

856t Терминална емулация

Примери 4, 7, 10.

856u URL (Унифициран локатор на ресурси)

Унифицираният локатор на ресурси (URL), който предлага данните за елекронен достъп в стандартен синтаксис. Тези данни могат да бъдат използвани за автоматичен достъп до електронен документ с помощта на някой от протоколите за Интернет. Поле 856 е структурирано така, че позволява URL да се състави чрез съчетаване на данни от други негови подполета. В системата COBISS подполе u се използва за генериране на забележка за начина на достъп според изискването на ISBD. Затова то се попълва винаги, когато е необходима забележка.

856v Часове за достъп до ресурса

Часовете, през които е възможен достъп до ресурса (Примери 3, 4).

856w Контролен номер на записа

Въвежда се контролен номер на записа.

856x Служебна бележка

В подполето може да се въведе информация, която е необходима на каталогизаторите, но не е подходяща за ползвателите на библиотеката (Пример 1).

856y Начин на достъп

Въвежда се начинът на достъп, когато Индикатор 1 има стойност 7 (Начин на достъп, определен в подполе y). Това подполе може да съдържа начини на достъп, различни от трите основни протоколи TCP/IP, определени чрез Индикатор 1. Данните в това подполе

 © IZUM, април 2012, Прев. на англ.: май 2012, Прев. на бълг.: окт. 2012

съответстват на схемите за достъп, уточнени в Унифицирани локатори на ресурси (URL) (RFC 1738), разработен от работна група за унифицирани идентификатори за ресурси при IETF. Internet Assigned Numbers Authority (IANA) поддържа регистър на схеми за URL и определя синтаксиса на ползване на нови схеми.

856z Бележка, предназначена за потребителите

В подполето може да се въведе подходяща за ползвателя на библиотеката (Примери 10, 27). Бележката за недостъпност на адрес URL се въвежда едновременно с датата на въвеждането на предназначената за потребителите бележка в следната форма: „Електронният ресурс на адрес http:// … не е достъпен (дата на въвеждането на бележката)" (Пример 41).

8563 Информация за материала

Въвежда се подробна информация за това, към коя част или аспект на библиографската единица се отнасят данните в поле 856 (Примери **Error! Reference source not found.**, 38, 39, 40).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Полето е повтарящо се когато има повече различни данни за наименованието (подполета abd) и когато има повече възможности за достъп (Пример 2). Отделните библиотеки могат да имат различни URL адреси за един и същ електронен ресурс. Поради това в споделената база данни в съществуващото поле 856, което е създадено от други библиотеки не се променя, а при необходимост данните се добавят в ново поле 856. Полето се повтаря и когато има повече наименования на файла (подполе f), както и когато една завършена библиографска единица е разделена на няколко части с цел съхраняване или търсене он лайн.

От поле 856 се генерира забележка за начина на достъп. Поради това полето е задължително когато се прави запис за файл с отдалечен достъп. Попълват се подполетата g, u и z с въвеждащ израз, чието съдържание зависи от наличието на подполета g и u и от стойността на индикатор 2.

В записите за продължаващи публикации в електронен вид поле 856 трябва да се отнася към наименованието на заглавието на ресурса, а не към отделните му броеве. В това поле не се въвеждат данни като големина на файла за отделни броеве.

При попълване на поле 856 за въвеждане на данни за унифицирания локатор на ресурси (URL) се използва поле 337 - *Забележка за изискванията на системата.*

ПРИМЕРИ

1.

856	10	**a**wuarchive.wustl.edu **c**decompress with PKUNZIP.exe **d**/mirrors2/win3/games **f**atmoids.zip **x**cannot verify because of transfer difficulty

2.

856	10	**u**ftp://path.net/pub/docs/urn2urc.ps
856	40	**u**http://lcweb.loc.gov/catdir/semdigdocs/seminar.html

3.

856	20	**a**pac.carl.org **b**192.54.81.128 **m**CARL Situation Room **m**help@CARL.org **n**CARL Systems Inc., Denver, CO **v**24 hours

4.

856	30	**a**locis.loc.gov **b**140.147.254.3 **m**lconline@loc.gov **t**3270 **t**line mode (e.g., vt100) **v**M-F 6:00 a.m. -21:30 p.m. USA EST, Sat. 8.30-17:00 USA EST, Sun. 13:00-17:00 USA EST

5.

856	40	**u**http://lcweb.loc.gov/catdir/toc/93-3471.html

6.

856	40	**u**http://www.gpntb.ru/win/inter-events/crimea94/report/prog_01r.html **s**14519 **v**24

7.

856	20	**a**maine.maine.edu **n**University of Maine **t**3270

8.

856	10	**a**wuarchive.wustl.edu **d**mirrors/info-mac/util **f**color-system-icons.hqx **s**16874 bytes
856	00	**a**keptvm.bitnet **f**acadlist file1 **s**34.989 bytes **f**acadlist file2 **s**32.876 bytes **f**acadlist file3 **s**23.987 bytes

9.

856	20	**a**gopac.berkeley.edu **m**Roy Tennant

10.

856	30	**b**1-202-7072316 **j**2400-9600 **n**Library of Congress, Washington, DC **o**UNIX **r**E-7-1 **t**vt100 **z**Requires logon and password

11.

856	10	**a**archive.cis.ohio-state.edu **d**pub/comp.sources.Unix/volume 10 **f**comobj.lisp.10.Z **q**binary

12.

856	10	**a**unmvm.bitnet **l**anonymous

13.

856	10	**a**seq1.loc.gov **d**/pub/soviet.archive **f**fk1famine.bkg **n**Library of Congress, Washington, D.C. **o**UNIX

14.

856	20	**a**madlab.sprl.umich.edu **n**University of Michigan Weather Underground **p**3000

15.

856	20	**a**pucc.princeton.edu **n**Princeton University, Princeton, N.J.

16.

856	00	**a**uccvma.bitnet **f**IR-L **h**Listserv **i**subscribe

17.

856	00	**b**1-202-7072316 **j**2400-9600 **n**Library of Congress, Washington, DC **o**UNIX **r**E-7-1

18.

856	10	**a**harvarda.harvard.edu **k**guest

19.

856	00	**a**uicvm.bitnet **f**AN2

20.

856	10	**a**wuarchive.wustl.edu **d**mirrors/info-mac/util **f**color-system-icons.hqx

21.

856	40	**a**www.gpntb.ru **b**193.233.14.7 **d**win/dewey **f**Moscow.Russia.GPNTB, Mikhail Goncharov **o**WINDOWS-NT **s**2048 bytes **q**text/WINI-1251 **v**24

22.

856	20	**a**anthrax.micro.umn.edu **b**128.101.95.23 *(Наименование и цифров IP адрес на хоста.)*

23.

856	30	**b**1-202-7072316 **j**2400-9600 **n**Library of Congress, Washington, DC **o**UNIX **r**E-7-1 **t**vt100 **z**Requires logon and password *(Телефонен номер и свързаните с него условия за терминална емулация.)*

24.

856	10	**a**wuarchive.wustl.edu **d**/aii/admin/CAT.games **f**mac-qubic.22.hqx

25.

856	40	**u**http://www.cdc.gov/ncidod/EID/eid.htm **q**text/html

26.

856	40	**u**http://www.nlc-bnc.ca/ifla/VI/3/p1996-1/concise.pdf **u**http://ifla.inist.fr/VI/3/p1996-1/concise.pdf **c**Requires Adobe Acrobat Reader

27.

200	0␣	**a**Bulletin d'informations de l'Association des bibliothécaires français
856	40	**u**http://www.abf.asso.fr/bulletin.htm **z**Sommaire des numéros disponible en ligne

28.

856	42	**u**http://www.bl.uk/services/bsds/nbs/interface/wface01.html **3**Interface (Web Version)

29. * COBISS.SI-ID=64219392

001	␣␣	**a**c **b**l **c**s **d**0
011	␣␣	**e**1408-0990
200	1␣	**a**Ljubljanske novice **b**Elektronski vir
856	40	**u**http://www.ljnovice.com/

30. *

856	20	**u**telnet://izumw.izum.si **l**cobiss

31. *

856	00	**u**mailto:listserv@infoserv.nlc-bnc.ca

32. *

856	10	**u**ftp://izumc.izum.si/opac20_1.zip **c**dekomprimiraj z WINZIP32.exe **l**anonymous

33. *

200	0␣	**a**≠The ≠king and his castle **b**Elektronski vir **e**≠a ≠few remarks on drawings of architectural elements on a medieval map **f**Nataša Golob
856	40	**u**http://www.let.ruu.nl/CIHA/posters/139.htm

34. * COBISS.SI-ID=79551232

001	␣␣	**a**n **b**l **c**s **d**0
011	␣␣	**e**1408-8134
200	1␣	**a**COBISS obvestila **b**Elektronski vir
856	40	**u**http://home.izum.si/cobiss/cobiss_obvestila/ *(Запис за списание в електронен формат.)*

35. * COBISS.SI-ID=59171072

001	␣␣	**a**c **b**a **c**s **d**1
011	␣␣	**e**1318-8585
200	1␣	**a**COBISS obvestila
856	41	**u**http://home.izum.si/cobiss/cobiss_obvestila/ *(Запис за списание в печатен формат.)*

36. * COBISS.SI-ID=360725

001	␣␣	**a**n **b**a **c**a **d**2
011	␣␣	**a**1318-8585
200	0␣	**a**Avtomatski telefonski odzivnik - kakovostna dopolnitev izposoje v Centralni tehniški knjižnici **f**Smilja Pejanovič
215	␣␣	**i**≠Let. ≠4 **h**≠zv. ≠3 **k**1999 **a**str. 33-37 **c**Ilustr.
856	41	**u**http://home.izum.si/cobiss/cobiss_obvestila/1999_3/html/clanek_03.html *(Статия от списание е излязла в печатен и в електронен формат. Статията е свързана с печатния брой. Поле 856 съдържа URL на статията, публикувана в електронен формат.)*

37. * COBISS.SI-ID=555441

001	␣␣	**a**n **b**l **c**a **d**2
011	␣␣	**a**1580-3538
200	0␣	**a**V vodi se dojenček navaja na samostojno gibanje **b**Elektronski vir **f**Dorica Šajber-Pincolič
215	␣␣	**i**≠Let. ≠1 **h**≠št. ≠8 **k**18. avgust 1999 **c**Ilustr.
856	40	**u**http://www.sportosplet.net/8/8_plav.html *(Статия, свързана със списание, което излиза само в електроннен формат.)*

38. *

001	␣␣	**a**n **b**a **c**s **d**0
011	␣␣	**e**0352-4833
200	1␣	**a**Moj mikro
856	42	**u**http://www.mojmikro.delo-revije.si/ **3**kazala ter vsebina tekoče številke *(Запис за печатно списание. На уебсайт са публикувани показалци на стари броеве на списанието и кратко съдържание на текущия брой.)*

39. *

001	␣␣	**a**n **b**a **c**m **d**0
200	0␣	**a**How the mind works **f**Steven Pinker
856	42	**u**http://www.amazon.com/exec/obidos/tg/detail/-/0393318486/qid=1064232588/sr=1-3/ref=sr_1_3/102-9167010-3008110?v=glance&s=books **3**uredniške ocene in ocene bralcev *(Запис за печатна монография. Извън основната информация, на уебсайта на интернет книжарницата Amazon са публикувани критични бележки и отзиви на читатели.)*

40. *

001	␣␣	**a**n **b**a **c**m **d**0
200	1␣	**a**Internet in pravo **f**Boštjan Makarovič ... [et al.]
856	42	**u**http://www.pasadena.si/knjigarna/kazalo.asp?id=18210 **3**kazalo *(Запис за печатна монография. Извън основната информация, на уебсайта на издателство Pasadena е публикуван показалец.)*

41. *

001	␣␣	**a**n **b**l **c**a **d**2 **t**1.19
200	0␣	**a**Branje med vrsticami **b**Elektronski vir **f**Milena Mileva Blažić
856	40	**z**Elektronski vir na naslovu http://www.mladinska.com/za_starse/branje_med_vrsticami ni več dostopen (17. 2. 2011) *(Запис за статия в електронна форма. Бележката за невалиден URL е въведена в подполе 856z. Въведена е и датата на въвеждането на бележката, защоно обикновено датата, на която адресът на URL е станал невалиде,н не е известна).*

9XX БЛОК ЗА НАЦИОНАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ*

СПИСЪК НА ПОЛЕТАТА

900 Име на лице – първична нтелектуална отговорност (вариант на редна дума)
901 Име на лице – алтернативна интелектуална отговорност (вариант на редна дума)
902 Име на лице – вторична интелектуална отговорност (вариант на редна дума)
903 Име на лице (свързана установена редна дума)
904 Име на лице (паралелна установена редна дума)
910 Наименование на колективен орган – първична интелектуална отговорност (вариант на редна дума)
911 Наименование на колективен орган – алтернативна интелектуална отговорност (вариант на редна дума)
912 Наименование на колективен орган – вторична интелектуална отговорност (вариант на редна дума)
960 Име на лице, използвано като предмет (невъзприета форма на името)
961 Наименование на колективен орган, използвано като предмет (невъзприета форма на наименованието)
962 Име на фамилия, използвано като предмет (невъзприета форма на името)
965 Заглавие, използвано като предмет (вариант на заглавието)
966 Тематична предметна рубрика (невъзприета форма на рубриката)
967 Географска предметна рубрика (невъзприета форма на рубриката)
968 Хронологична предметна рубрика (невъзприета форма на рубриката)
969 Формална предметна рубрика (невъзприета форма на рубриката)
970 Поле за нуждите на библиографията
992 Поле за локално използване
993 Поле с локално определяно съдържание

Блок 9XX е предназначен за национално и локално използване.

Данните, въведени в този блок не са включени в международния обмен на данни.

900 ИМЕ НА ЛИЦЕ – ПЪРВИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ (ВАРИАНТ НА РЕДНА ДУМА)*

Полето съдържа вариантна редна дума, т.е. вариантна или невъзприета форма на името на автора, въведено в поле 700.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
900		Име на лице – първична интелектуална отговорност (вариант на редна дума)	r
	a	*Първи елемент от редната дума*	nr
	b	*Част от име, различно от първия елемент на редната дума*	nr
	c	*Допълнения към имената, освен години*	r
	d	*Римски цифри*	nr
	f	*Дати*	nr
	z	*Унифицирана форма на името***	nr
	3	*Номер на контролния запис*	nr
	5	*Контрол на трасирането*	nr
	9	*Език на основната част на редната дума*	nr

Индикатори

Значението на индикаторите в полетата, които са свързани с нормативната база се различава от значенията на индикаторите в полетата, които не са свързани с нея.

Предвижда се нормативен контрол на личните имена

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Индикатор за изход***
	␣	*Включва се в персонална библиография*
	2	*Не се включва в персонална библиография*
2		***Начин на въвеждане на името***
	0	*Въвежда се само име или име и фамилия (прав ред)*
	1	*Въвежда се фамилия (бащино име, име на фамилия и т.н.) и име (инверсия)*

Стойността на индикатор 1 се пренася автоматично от поле 700. Стойността на индикатор 2 се пренася автоматично от поле 400 на контролния запис.

Не се предвижда нормативен контрол на личните имена

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1	-	-
2		***Начин на въвеждане на името***
	0	*Име или име и фамилия – етимологична форма (паралелна форма за каталога на латиница)*
	1	*Име или име и фамилия – фонетична форма (паралелна форма за каталога на кирилица)*
	2	*Име или име и фамилия – псевдоним*
	3	*Фамилия и име - етимологична форма (паралелна форма за каталога на латиница)*
	4	*Фамилия и име – фонетична форма (паралелна форма за каталога на кирилица)*
	5	*Фамилия и име – псевдоним*
	6	*Двойна фамилия*
	8	*Инициали*
	9	*Друго*

Индикатор 2 определя вида на вариантната форма на името на автора, записана в поле 900 (Примери 6-10).

ПОДПОЛЕТА

900z Унифицирана форма на името**

Полето е използвано са генериране на каталожна картичка с обща препратка от поле 900.

9005 Контрол на трасирането

Кодът означава отношението между вариантните и установената форма на редната дума (Примери 1, 2, 4, 5). Използват се следните кодове:

e	*псевдоним*
f	*истинско име*
i	*духовно име*
j	*име след сключване на брак*
k	*име преди сключване на брак*
l	*общ псевдоним*
m	*светско име*
z	*друго*

9009 Език на основната част на редната дума

Кодът означава езика на основната част на вариантната форма на редната дума, когато той се различава от езика на основната част на установената форма на редната дума

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

(Примери 2, 3).

За останалите подполета се използват указанията, описани в поле 700 (вж поле 700). Подполетата **5** и **9** са разработени подробно в частта *Контролни подполета* на *COMARC/A*.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Предвижда се нормативен контрол на личните имена

Връзката на установената форма на редната дума с нейните вариантни форми се осъществява чрез подполе *3 - Номер на контролния запис* (вж и поле 700). След съхраняване на библиографския запис, поле 900 (подполета **a, b, c, d, f, 3, 5, 9**) се допълва автоматично. В него се пренася съдържанието на поле 400 (подполета **a, b, c, d, f, 5, 9**) от контролния запис за името на автора в поле 700, а в подполе **3** се записва идентификационният номер на този контролен запис (Примери 1-5). Когато в контролния запис има повече вариантни форми на редната дума, поле 900 се повтаря (Примери 2, 3, 4).

Не се предвижда нормативен контрол на личните имена

При каталогизация без нормативен контрол трябва прецизно да се попълнят ръчно всички подполета на поле 900 (подполета **a, b, c, d, f**). Полетата 700 и 900 не е нужно да бъдат свързани, тъй като в записа може да съществува само едно поле 700, а идентификацията на автора в полетата 900 е еднозначна (Примери 6-10). Когато съществуват повече вариантни форми на редната дума, поле 900 се повтаря (Примери 6, 8).

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

200f *ЗАГЛАВИЕ И СВЕДЕНИЕ ЗА ОТГОВОРНОСТ, Първо сведение за отговорност*

В поле 200 данните, свързани с интелектуалната отговорност, се въвеждат така, както са посочени в библиографската единица.

700 *ИМЕ НА ЛИЦЕ - ПЪРВИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*

Установена редна дума за името на автора, въведено в поле 900.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=36374272

200	0␣	**a**Za sončno damo **f**Vintgarski
700	␣0	**3**1242211 **a**Vintgarski **4**070
900	␣1	**3**1242211 **5**f **a**Žumer **b**Viktor *(Истинското име на автора е Viktor Žumer.)*

2. * COBISS.SI-ID=2830595

200	0␣	**a**Apostolsko pismo o družini **f**Janez Pavel II.
700	␣0	**3**427875 **a**Joannes Paulus **d**II **c**papež **4**070
900	␣0	**3**427875 **9**slv **a**Janez Pavel **d**II **c**papež

900	␣1	**3**427875 **5**m **a**Wojtyła **b**Karol *(Когато има повече варианти на редната дума поле 900 се повтаря.)*

3. * COBISS.SI-ID=4761937

200	0␣	**a**≠The ≠property rights school **e**is economic ownership the missing link? **f**Alexander Bajt
700	␣1	**3**1568099 **a**Bajt **b**Aleksander **7**00547 **4**070 **8**4-048
900	␣1	**3**1568099 **a**Bajt **b**A.
900	␣1	**3**1568099 **9**scr **a**Bajt **b**Aleksandar
900	␣1	**3**1568099 **9**eng **a**Bajt **b**Alexander *(В поле 900 са въведени сръбската и английската форми на името на автора.)*

4. * COBISS.SI-ID=110712

200	0␣	**a**Primerjava različnih postopkov sušenja sadja **e**diplomska naloga **f**Irma Bizjak
700	␣1	**3**2490211 **a**Koren **b**Irma **7**05763 **4**070
900	␣1	**3**2490211 **5**k **a**Bizjak **b**Irma
900	␣1	**3**2490211 **5**z **a**Koren **b**I.

5. * COBISS.SI-ID=9386713

200	0␣	**a**Uporaba sedativa ob analgetiku pri neintubiranem bolniku **d**Conscious sedation **f**Miša Hribar-Habinc
700	␣1	**3**366435 **a**Hribar-Habinc **b**Miša **4**070
900	␣1	**3**366435 **5**z **a**Habinc **b**Miša Hribar-

6. * COBISS.BH-ID=955671

200	0␣	**a**Ruža tmice **d**Rose of darkness **f**Melika Salihbeg Bosnawi
700	␣1	**a**Salihbeg Bosnawi **b**Melika **4**070
900	␣6	**a**Bosnawi **b**Melika Salihbeg
900	␣9	**a**Salihbegović **b**Melika *(Когато има повече варианти на редната дума поле 900 се повтаря. При двойно фамилно име на автора, стойността на индикатор 2 е 6, а при име на автора преди брака – 2.)*

7. * COBISS.SR-ID=133138695

200	0␣	**a**Francuski jezik **e**tekstovi za III i IV razred usmerenog obrazovanja mašinske i mašinsko-energetske struke **f**Nadežda Ićić-Krpan
700	␣1	**a**Ićić-Krpan **b**Nadežda **4**070
900	␣6	**a**Krpan **b**Nadežda Ićić-

8. * COBISS.BH-ID=2016294

200	0␣	**a**Ezopove basne **f**Esop
700	␣0	**a**Aesopus 4070
900	␣1	**a**Esop
900	␣1	**a**Ezop *(За фонетичната форма на името на автора стойността на индикатор 2 е 1.)*

9. * COBISS.SR-ID=153702919

200	0␣	**a**Mit o Sizifu **e**[ogled o apsurdu] **f**Alber Kami **g**prevela sa francuskog Vesna Injac
700	␣1	**a**Kami **b**Alber **4**070
702	01	**a**Injac **b**Vesna **4**730
900	␣3	**a**Camus **b**Albert *(За етимологичната форма на името на автора, стойността на индикатор 2 е 3.)*

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

10. * COBISS.SR-ID=174583303

200	0␣	**a**Besudni dani **e**(roman) **f**Pavle Ugrinov
700	␣1	**a**Ugrinov **b**Pavle **4**070
900	␣9	**a**Popović **b**Vasilije
		(За истинското име на автора, стойността на индикатор 2 е 9.)

901 ИМЕ НА ЛИЦЕ – АЛТЕРНАТИВНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ (ВАРИАНТ НА РЕДНА ДУМА) *

902 ИМЕ НА ЛИЦЕ – ВТОРИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ (ВАРИАНТ НА РЕДНА ДУМА) *

Поле 901, съответно 902, съдържа вариантна форма на редната дума, т.е. невъзприета форма на името на автора, въведено в поле 701, съответно 702.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
901		Име на лице – алтернативна интелектуална отговорност	r
902		Име на лице – вторична интелектуална отговорност	r
	a	*Първи елемент от редната дума*	nr
	b	*Част от име, различно от първия елемент на редната дума*	nr
	c	*Допълнения към имената, освен години*	r
	d	*Римски цифри*	nr
	f	*Дати*	nr
	z	*Унифицирана форма на името***	nr
	3	*Номер на контролния запис*	nr
	5	*Контрол на трасирането*	nr
	6	*Данни за връзка между полетата***	nr
	9	*Език на основната част на редната дума*	nr

Индикатори

Значението на индикаторите в полетата, които са свързани с нормативната база се различава от значенията на индикаторите в полетата, които не са свързани с нея.

Предвижда се нормативен контрол на личните имена

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Индикатор за изход***
	0	*Включва се в персонална библиография*
	1	*Включва се в библиографии и каталози*
	2	*Не се включва в персонална библиография*
2		***Начин на въвеждане на името***
	0	*Въвежда се само име или име и фамилия (прав ред)*
	1	*Въвежда се фамилия (бащино име, име на фамилия и т.н.) и име (инверсия)*

Стойността на индикатор 1 в поле 901, съответно 902 се пренася автоматично от поле 701, съответно 702. Стойността на индикатор 2 се пренася автоматично от поле 400 на контролния запис.

Не се предвижда нормативен контрол на личните имена

ИНДИКАТОР	СТОЙНОСТ	ЗНАЧЕНИЕ
1		***Индикатор за изход***
	0	*Включва се в персонална библиография*
	1	*Включва се в библиографии и каталози*
2		***Начин на въвеждане на името***
	0	*Име или име и фамилия – етимологична форма (паралелна форма за каталога на латиница)*
	1	*Име или име и фамилия – фонетична форма (паралелна форма за каталога на кирилица)*
	2	*Име или име и фамилия – псевдоним*
	3	*Фамилия и име - етимологична форма (паралелна форма за каталога на латиница)*
	4	*Фамилия и име – фонетична форма (паралелна форма за каталога на кирилица)*
	5	*Фамилия и име – псевдоним*
	6	*Двойна фамилия*
	8	*Инициали*
	9	*Друго*

Индикатор 1 в поле 901, съответно 902 трябва да има същите стойности както индикатор 1 в поле 701, съответно 702. Индикатор 2 определя вида на вариантната форма на името на автора, записана в поле 901, съответно 902.

ПОДПОЛЕТА

9016, 9026 Данни за връзка между полетата**

Въвежда се номер от 01 до 99 за свързване на поле 701, съответно 702, със съответното поле 901, съответно 902 (Примери 3, 4).

За останалите подполета в полетата 901 и 902 се отнасят същите указания както при поле 900.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Предвижда се нормативен контрол на личните имена

Откакто се използва нормативен контрол на личните имена, подполе 6 повече не се употребява за връзка между полетата 701 и 901 и между полетата 702 и 902. Връзката на установената форма на редната дума с нейните вариантни форми сега се осъществява чрез подполе *3 - Номер на контролния запис* (вж и описанията на подполетата на поле 701, съответно 702). След съхраняване на библиографския запис полета 901 и 902 (подполета **a, b, c, d, f, 3, 5, 9**) се допълват автоматично.

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

В тях се пренася съдържанието на поле 400 (подполета **a, b, c, d, f, 5, 9**) от контролния запис за името на автора в поле 701, съответно 702, а в подполе **3** се записва идентификационният номер на този контролен запис (Примери 1, 2). Когато в контролния запис има повече вариантни форми на редната дума, поле 901, съответно 902 се повтаря (Пример 2).

Не се предвижда нормативен контрол на личните имена

При каталогизация без нормативен контрол всички подполета на поле 901, съответно 902 се попълват ръчно (подполета **a, b, c, d, e, f, 6**). Подполе ***6*** *– Данни за връзка между полетата* е предназначено за свързване на установената форма на редната дума с други форми на имената на автора (Примери 3, 4). Полета 701, съответно 702 се свързват със съответните полета 901, съответно 902 по такъв начин, че в подполе **6** и на двете полета се въвежда един и същ номер (01–99). Когато на поле 701, съответно 702, съответстват повече полета 901, съответно 902, във всяко едно от тях (в подполе **6**) се въвежда един и същ номер.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

200fg *ЗАГЛАВИЕ И СВЕДЕНИЕ ЗА ОТГОВОРНОСТ, Първо сведение за отговорност, Следващо сведение за отговорност*

В поле 200 данните се записват така, както са посочени в библиографската единица.

701 *ИМЕ НА ЛИЦЕ – АЛТЕРНАТИВНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*

Установената форма на редната дума за името на автора, въведена в поле 901.

702 *ИМЕ НА ЛИЦЕ – ВТОРИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*

Установената форма на редната дума за името на автора, въведена в поле 902.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=124718592

200	0␣	**a**Prvi koraki v svetu prometa **e**v pomoč staršem pri prometni vzgoji otrok **f**[avtorja Mateja Markl, Bojan Žlender **g**fotografije Aleš Fevžer]
700	␣1	**3**4964451 **a**Markl **b**Mateja **7**20483 **4**070
701	11	**3**1448035 **a**Žlender **b**Bojan **f**1954- **4**070
702	01	**3**5550691 **a**Fevžer **b**Aleš **4**600
901	11	**3**1448035 **5**z **9**eng **a**Zlender **b**Bojan
902	01	**3**5550691 **a**Fevžar **b**Aleš
		(V polje 901 e vvedena angleška oblika imena avtorja.)

2. COBISS.SI-ID=122532096

200	1␣	**a**Periodni sistem elementov **f**[metodično obdelali N. Dekleva, S. Glažar, P. Menzel]
702	11	**3**19333475 **a**Dekleva **b**Nina **4**340
702	01	**3**2316899 **a**Glažar **b**Saša A. **7**04810 **4**340
702	01	**a**Menzel **b**Peter **4**340
902	01	**3**2316899 **5**z **a**Glažar **b**S. A.
902	01	**3**2316899 **5**z **a**Glažar **b**Saša Aleksij
902	01	**3**2316899 **5**z **a**Glažar **b**Saša Aleksej
902	01	**3**2316899 **5**z **a**Glažar **b**Saša

902	01	**3**2316899 **5**z **a**Glažar **b**S.
902	01	**3**2316899 **5**z **9**eng **a**Glazar **b**S. A.
902	01	**3**2316899 **5**z **9**eng **a**Glazar **b**Sasa A.
		(В записите, създадени преди въвеждането на нормативен контрол, подполе 3 невинаги е попълвано. При повече вариантни форми на редната дума, поле 902 се повтаря.)

3. * COBISS.BH-ID=8852742

200	0␣	**a**Uticaj ishemičnih promjena očnog dna-retine na biohemijski sastav corpus vitreuma **e**doktorska disertacija **f**Amila Alikadić-Husović **g**mentor Ljiljana Milanović-Eichberger
700	␣1	**a**Alikadić-Husović **b**Amila **4**070
702	11	**a**Milanović-Eichberger **b**Ljiljana **4**991 **6**01
900	␣6	**a**Husović **b**Amila Alikadić-
902	16	**a**Eichberger **b**Ljiljana Milanović- **6**01
		(В подполе 6 на поле 702 и съответстващото му поле 902 е въведен един и същ номер, за да може двете форми на името да се свържат.)

4. * COBISS.SR-ID=177659143

200	0␣	**a**Ružno pače **e**najlepše bajke **f**Hans Kristijan Andersen **g**[prevod Petar Vujičić **g**izbor bajki Dušan Patić **g**ilustracije Vilhelm Pedersen i Lorens Frelih]
700	␣1	**a**Andersen **b**Hans Kristijan **4**070
702	01	**a**Vujičić **b**Petar **4**730
702	01	**a**Patić **b**Dušan **4**340
702	01	**a**Pedersen **b**Vilhelm **4**440 **6**01
702	01	**a**Frelih **b**Lorens **4**440 **6**02
900	␣3	**a**Andersen **b**Hans Christian
902	03	**a**Pedersen **b**Vilhelm **6**01
902	03	**a**Frolich **b**Lorenz **6**02
		(Когато има повече полета 702 и на всяко от тях съответства поле 902, в подполетата 6 на всяка двойка полета се въвежда един и същ отделен номер.)

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

903 ИМЕ НА ЛИЦЕ (ДРУГА УСТАНОВЕНА РЕДНА ДУМА)*

Поле 903 съдържа друга форма на редната дума т.е. установена редна дума, свързана с установените редни думи в полета 700, 701 или 702.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
903		Име на лице (Друга установена редна дума)	r
	a	*Първи елемент от редната дума*	nr
	b	*Част от име, различно от първия елемент на редната дума*	nr
	c	*Допълнения към имената, освен години*	r
	d	*Римски цифри*	nr
	f	*Дати*	nr
	3	*Номер на контролния запис*	nr
	5	*Контрол на трасирането*	nr

Индикатори

Стойността на индикатор 1 в поле 903 автоматично се пренася от полетата 70X (вж описанието на индикатор 1 към полета 700, 701 и 702).

Индикатор 2 означава вида на личното име според начина на въвеждането му (вж описанието на индикатора в поле 700). Стойността на индикатор 2 се пренася автоматично от поле 500 на съответния контролен запис.

ПОДПОЛЕТА

За подполетата на поле 903 се отнасят същите указания като за поле 900 (вж описанието на подполетата в поле 900).

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Полето се използва само при каталогизация с нормативен контрол. Свързването на установената форма на редната дума с други нейни форми се осъществява чрез подполе *3 – Номер на контролния запис*. След съхраняване на библиографския запис, в поле 903 автоматично се пренася съдържанието на поле 500 от контролния запис за името на автора от поле 70X (Пример 1). Когато в контролния запис има повече други форми на името, поле 903 се повтаря.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

200fg *ЗАГЛАВИЕ И СВЕДЕНИЕ ЗА ОТГОВОРНОСТ, Първо сведение за отговорност, Следващо сведение за отговорност*

В поле 200 данните за отговорност се записват така, както са посочени в библиографската единица.

70X *ИМЕ НА ЛИЦЕ – ПЪРВИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ, ИМЕ НА ЛИЦЕ - АЛТЕРНАТИВНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ, ИМЕ НА ЛИЦЕ – ВТОРИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*

Друга форма на редната дума, т.е. установена форма на редна дума, която е свързана с установена форма на редна дума от поле 903.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=19996160

200	0␣	**a**Prišli so časi, ki pomenijo konec izganjanja grščine in latinščine **f**Silvester Kopriva **g**[zapisala] Marjeta Novak-Kajzer
700	␣1	**3**6612579 **a**Kopriva **b**Silvester **f**1908-1991 **4**460
702	01	**3**6408547 **a**Novak-Kajzer **b**Marjeta **4**470
900	␣1	**3**6612579 **a**Kopriva **b**S.
902	01	**3**6408547 **5**z **a**Kajzer **b**Marjeta Novak-
902	01	**3**6408547 **a**Novak Kajzer **b**Marjeta
902	01	**3**6408547 **5**z **a**Kajzer **b**Marjeta Novak
902	00	**3**6408547 **a**M. N. K.
903	01	**3**6408547 **a**Novak **b**Marjeta **f**1951- *(Авторката използва две различни форми на името си според съдържанието на произведенията. Под името Marjeta Novak са публикувани само литературните творби.)*

 © IZUM, септ. 2003, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007

904 ИМЕ НА ЛИЦЕ (ПАРАЛЕЛНА УСТАНОВЕНА РЕДНА ДУМА)

Поле 904 съдържа паралелна установена редна дума, т.е. установена редна дума, свързана с установената редна дума в поле 700, 701 или 702. В свързаните полета се показва едно и също име, въведено на различни азбуки или езици.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
904		Име на лице (паралелна установена редна дума)*	r
	a	*Първи елемент от редната дума*	nr
	b	*Част от име, различно от първия елемент на редната дума*	nr
	c	*Допълнения към имената, освен години*	r
	d	*Римски цифри*	nr
	f	*Дати*	nr
	s	*Азбука*	nr
	3	*Номер на контролния запис*	nr
	9	*Език*	nr

Индикатори

Стойността на индикатор 1 в поле 904 автоматично се пренася от полетата 70X (виж описанието на индикатор 1 към полета 700, 701 и 702).

Стойността на индикатор 2, с която се означава формата, т.е. начина на въвеждане на името на лицето, се прехвърля автоматично от поле 700 на съответния контролен запис (виж индикаторите в поле 700).

ПОДПОЛЕТА

904s Азбука

Подполето съдържа код, с който се означава азбуката на основната установена редна дума (виж примери 1, 2). То се използва само при системи COBISS, които поддържат каталози на повече от една азбука.

За всички други подполета на поле 904 се отнасят същите указания като за поле 900.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Полето се използва само при каталогизация с нормативен контрол в системата COBISS.BG, в която за произведения, публикувани на български език и на езици с друга кирилица се използват различни установени редни думи. След като в поле 70X3 се въведе ID на контролния запис, съответният брой полета 904 (едно или две) се добавя автоматично. Копират се данните от поле 700 на съответния контролен запис.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

200fg *ЗАГЛАВИЕ И СВЕДЕНИЯ ЗА ОТГОВОРНОСТ, Първо сведение за отговорност, Следващи сведения за отговорност*

В поле 200 данните за отговорност се записват така, както са посочени в библиографската единица.

70X *ИМЕ НА ЛИЦЕ – ПЪРВИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ, ИМЕ НА ЛИЦЕ - АЛТЕРНАТИВНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ, ИМЕ НА ЛИЦЕ – ВТОРИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*

Установени редни думи на друга азбука или друг език.

ПРИМЕРИ

1. *

101	0␣	**a**rus
200	0␣	**a**Петербургские повести **f**Н. В. Гоголь **g**[подг. текста Б. М. Эйхенбаум]
700	␣1	**3**4562789 **s**ca **a**Гоголь **b**Николай Васильевич **f**1809-1852 **4**070
700	␣1	**3**4562789 **s**ba **a**Gogol' **b**Nikolaj Vasil'evič **f**1809-1852 **4**070
702	01	**3**27162725 **s**ca **a**Эйхенбаум **b**Борис Михайлович **f**1886-1959 **4**220
702	01	**3**27162725 **s**ba **a**Ejhenbaum **b**Boris Mihajlovič **f**1886-1959 **4**220
904	01	**3**4562789 **9**bul **s**ca **a**Гогол **b**Николай Василиевич **f**1809-1852
904	01	**3**27162725 **9**bul **s**ca **a**Ейхенбаум **b**Борис Михайлович **f**1886-1959
		(В паралелни полета 700 и 702 са въведени унифицирани редни думи на кирилица и на латиница. В полетата 904 са въведени унифицирани редни думи на български език.)

2. *

101	1␣	**a**bul **c**rus
200	0␣	**a**Мъртви души **e**поема **f**Николай В. Гогол **g**Прев. от рус. Димитър Подвързачов
700	␣1	**3**4562533 **s**ca **a**Гогол **b**Николай Василиевич **f**1809-1852 **4**070
702	01	**3**4563045 **s**ca **a**Подвързачов **b**Димитър Димитров **f**1881-1937 **4**730
702	01	**3**4563045 **s**ca **a**Podvarzacov **b**Dimitar Dimitrov **f**1881-1937 **4**730
904	␣1	**3**4562533 **s**ca **a**Гоголь **b**Николай Васильевич **f**1809-1852
904	␣1	**3**4562533 **s**ba **a**Gogol' **b**Nikolaj Vasil'evic **f**1809-1852
		(Когато оригиналната форма на името е на чужда кирилица, в поле 700 се въвежда установената редна дума на български език. В едното от полетата 904 установената редна дума е на кирилица, а в другото - на латиница.)

 © IZUM, дек. 2013, Прев. на англ.: март 2014, Прев. на бълг: апр. 2014

910 НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН – ПЪРВИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ (ВАРИАНТ НА РЕДНА ДУМА)

911 НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН – АЛТЕРНАТИВНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ (ВАРИАНТ НА РЕДНА ДУМА)

912 НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН – ВТОРИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ (ВАРИАНТ НА РЕДНА ДУМА)

Полетата съдържат паралелно наименование или друга форма на наименованието на колективен орган, който носи първична, алтернативна или вторична отговорност за публикацията. Наименованието на колективния орган се въвежда така, както е дадено в библиографската единица. Подполетата в полета 910, 911 и 912 са идентични с подполетата в полета 710, 711, 712. За свързване на поле 711 с поле 911 и 712 с 912 се използва подполе ≠6.

712 01 ≠**a***Bienale slovenske grafike*≠**d***2*≠**f***1992*≠**e***Otočec*≠**6***01*
912 01 ≠**a***Biennial of Slovene Graphic Arts*≠**d***2*≠**f***1992*≠**e***Otočec*≠**6***01*

960 ИМЕ НА ЛИЦЕ, ИЗПОЛЗВАНО КАТО ПРЕДМЕТ (НЕВЪЗПРИЕТА ФОРМА НА ИМЕТО)
961 НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН, ИЗПОЛЗВАНО КАТО ПРЕДМЕТ (НЕВЪЗПРИЕТА ФОРМА НА НАИМЕНОВАНИЕТО)
962 ИМЕ НА ФАМИЛИЯ, ИЗПОЛЗВАНО КАТО ПРЕДМЕТ (НЕВЪЗПРИЕТА ФОРМА НА ИМЕТО)
965 ЗАГЛАВИЕ, ИЗПОЛЗВАНО КАТО ПРЕДМЕТ (ВАРИАНТ НА ЗАГЛАВИЕТО)
966 ТЕМАТИЧНА ПРЕДМЕТНА РУБРИКА (НЕВЪЗПРИЕТА ФОРМА НА РУБРИКАТА)
967 ГЕОГРАФСКА ПРЕДМЕТНА РУБРИКА (НЕВЪЗПРИЕТА ФОРМА НА РУБРИКАТА)
968 ХРОНОЛОГИЧНА ПРЕДМЕТНА РУБРИКА (НЕВЪЗПРИЕТА ФОРМА НА РУБРИКАТА)
969 ФОРМАЛНА ПРЕДМЕТНА РУБРИКА (НЕВЪЗПРИЕТА ФОРМА НА РУБРИКАТА)

Според UNIMARC полетата 960–969 се използват за въвеждане на предметни рубрики, които се различават от въприетата форма на предметната рубрика, въведена в блок 6XX.

Търсенето се извършва едновременно по полетата 600–609 и 960–969.

Термините в полетата 960–969 се изписват с малки букви, освен в случаите, когато това противоречи на правилата на правописа.

Неуеднаквените съкращения се изписват с главни букви.

Използват се арабски цифри, с изключение на означаването на имена на владетели или религиозни водачи.

Изборът и въвеждането на критерии за невъзприети термини зависи от честотата на срещането им в литературата и употребата им в научната област. Препоръчва се, с оглед на потребителите, термините, срещнати по време на търсене на информация, да се регистрират и въвеждат (вж примерите към 6XX).

© IZUM, окт. 1991, Прев. на англ.: септ. 2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007, Проект

970 ПОЛЕ ЗА НУЖДИТЕ НА БИБЛИОГРАФИЯТА*

Полето е предназначено за въвеждане на данни, които са необходими за представяне на резултатите от изследователския труд, които не съществуват в други категории данни във формата COMARC/B.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
970		Поле за нуждите на библиографията*	nr
	a	*Отговорност – колективен орган*	nr
	b	*Общ брой на авторите*	nr
	c	*Брой знаци*	nr
	d	*Начин на публикуване на сборника*	nr
	e	*Данни за точкова система на оценка*	nr
	f	*Общ брой сътрудници в изследване*	nr

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

970a Отговорност – колективен орган

Подполето се използва за въвеждане на данни за първична колективна отговорност. Данните се въвеждат само когато първичната отговорност не личи от подполе 200a. (напр. Материали от конференция). Това подполе дава възможност и за въвеждане на код за отношението на колективния орган към библиографската единица (виж пример 14).

970b Общ брой на авторите

Подполето се използва за въвеждане на общия брой на авторите, когато всички автори не са въведени в полетата на 70X. Лица, които са взели участие в научното изследване, но не са участвали в изготвянето на документа (обикновено статия), не се включват в общия брой на авторите. Данните се използват за определяне приноса на отделните автори.

970c Брой на знаците

Подполето е определено за въвеждане на броя на знаците (включително разстояния и пунктуация), които произведението съдържа. Използва се когато на основата на данните

в подполе 215a - *Вид и специфична характеристика на материала* не може задоволително да се оцени обемът на текста в съответствие с действащите разпоредби за оценка на дейността на изследователите.

970d Начин на публикуване на сборника

Данните се въвеждат в записи за сборници, които са излизали като част от научно списание. Подполето е кодирано. Въвежда се код, който означава дали сборникът е излизал като редовен или извънреден брой на списание.

0	*редовен брой* Библиографската единица е публикувана като редовен брой на списанието или се приема за редовен брой с решение на компетентния орган.
1	*извънреден брой*

970e Данни за точкова система на оценка

Тези данни се отнасят до оценката на дейността на изследователите.

0	*оригиналното произведение не е публикувано* Данните се въвеждат когато, на основата на други данни, изчисленият брой точки за дейността на изследователя е бил неправилен (броят на точките трябва да се намали наполовина или произведението би останало без точки). На основата на този код произведението може да получи всички необходими точки. Примерът представя произведения, които са публикувани в превод, без да са публикувани на оригиналния език. На основата на този код на превода се определят точки като на оригинално произведение. (виж пример 10). Когато има повече от един превод, данните се въвеждат само в подполе за първото произведение. Данни се въвеждат и в записи за някои съставни части. Когато публикациите са маркирани като препечатки, но в действителност са поправени издания, кодът се въвежда в записите за онези глави, които в сравнение с предишното издание са добавени по-късно (виж пример 15).
1	*за записа не са определени точки* Данните се въвеждат, когато за записа не са определени точки. Запис, съдържащ този код се включва в персоналната библиография с принадлежащите към него цитирания, но на самото произведение не се определят точки (Примери **Error! Reference source not found.**, **Error! Reference source not found.**, **Error! Reference source not found.**).

970f Общ брой на сътрудници в изследване

Подполето е предназначено за въвеждане на данни за общия брой на сътрудниците в научно изследване, когато те не са посочени в полетата 70X (виж примери 16, 17). Данните се използват за изчисляване на частта на авторство в изследователския процес.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Въвеждането на данни в подполе 970a е необходимо за представяне на записа като библиографско цитиране (ISO 690, IEEE …). Извличането на първична отговорност на колективен орган от подполе 710a е невъзможно, защото то може да се повтори с поле 200a. Извличането на

отговорността от подполе 200f също е неуместно, тъй като там тя е съпроводена от въвеждащи изрази, (напр. организатор, организирана от и др.). Ако поле 710 съдържа подполе 4 – Код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица, *видът на авторската отговорност може да се въведе в подполе 970a в кръгли скоби (виж пример 14).*

Информацията за броя на знаците се дава на каталогизатора от автора. Тя се използва при следните случаи:

- когато няма информация за броя на страниците, въведени в подполе 215a (Примери **Error! Reference source not found.**, **Error! Reference source not found.**);
- когато информацията за броя на страниците, въведени в подполе 215a е във форма, която не позволява автоматично изчисляване на броя на страниците;
- когато в една страница от материала се съдържат повече от 2000 знака (вкл. разстоянията и пунктуационите знаци) (Пример 14);
- в случай на издаване на един и същ текст на няколко езика (в този случай за меродавен се приема само обемът на оригиналния текст, Пример **Error! Reference source not found.**).

При оценката на научно произведение броят на страниците се изчислява като броят на знаците от подполе 970c се разделя на 2000. Когато в записа отсъства подполе 970c, броят на страниците се изчислява от подполе 215a.

Подполетата 970b и 970f се използват когато в полетата 70X не може да се въведат поименно всички автори. В подполе 970b се въвежда броят на лицата, които биха получили кода за роля на лицето по отношение на библиографската единица *"070" – автор,* ако те не са изброени в полета 70X, а в подполе 970f – броят тна лицата, които биха получили кода *"927" – сътрудник в изследване**.

ПРИМЕРИ

1. * COBISS.SI-ID=1350164

001	␣␣	**a**c **b**a **c**m **d**0
200	0␣	**a**Zbornik predavanj XXXI. podiplomskega tečaja kirurgije za zdravnike splošne medicine, od 9.-11. februarja 1995 **f**uredil Vladimir Smrkolj **g**[izdale] Kirurške klinike, Univerzitetni klinični center, Ljubljana [in] Katedra za kirurgijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani
702	11	**3**2042467 **a**Smrkolj **b**Vladimir **7**03250 **4**340
710	12	**a**Podiplomski tečaj kirurgije za zdravnike splošne medicine **d**31 **f**1995 **e**Ljubljana
712	02	**a**Univerzitetni klinični center **c**Ljubljana **b**Kirurške klinike
712	02	**a**Medicinska fakulteta **c**Ljubljana **b**Katedra za kirurgijo
		(Първичната отговорност на колективния орган личи от поле 200a и затова поле 970a не е необходимо.)

2. * COBISS.SI-ID=123457024

001	␣␣	**a**n **b**a **c**m **d**1
200	1␣	**a**Zbornik posvetovanja **f**Dnevi slovenske informatike 2003, Portorož, Slovenija, 16-18. april 2003 **g**[uredniški odbor Sašo Novaković (odgovorni urednik) ... et al.]
702	11	**3**804707 **a**Novaković **b**Aleksander **4**340
702	01	**3**2698339 **a**Schlamberger **b**Niko **7**06882 **4**340
702	01	**3**4227939 **a**Indihar Štemberger **b**Mojca **7**15478 **4**340
702	01	**3**11298147 **a**Učak **b**Martina **4**340
710	12	**a**Dnevi slovenske informatike **f**2003 **e**Portorož

970	␣␣	**a**Dnevi slovenske informatike, Portorož, Slovenija, 16-18. april 2003 *(Първичната отговорност на колективния орган не личи от поле 200a и затова трябва да бъде въведена в подполе 970a.)*

3. *

001	␣␣	**a**n **b**a **c**a **d**2 **t**1.01
200	1␣	**a**≠The ≠second data release of the Sloan Digital Sky Survey **f**Kevork Abazajian ... [et al.]
701	11	**3**110793059 **a**Abazajian **b**Kevork **4**070
701	01	...
701	01	**3**3442275 **a**Seljak **b**Uroš **7**111814070
701	01	...
970	␣␣	**b**163 *(Статията е подписана от 163 души. Препоръчва се в записите за библиографии на изследователи да се въвеждат колкото е възможно повече автори, защото по-подробните записи осигуряват по-голяма съпоставимост с чуждестранни бази данни (например, Scopus) и по-добро идентифициране при цитиране. Ако все пак авторите са прекалено много, за да може всички да се въведат, в подполе 970b се въвежда техният брой.)*

4. * COBISS.SI-ID=120123392

001	␣␣	**a**n **b**a **c**m **d**0
200	0␣	**a**Zbornik referatov **f**10. mednarodna konferenca o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov, Čatež, 24.-26. september 2002 **g**[urednik Ivan Turk]
702	01	**3**1782115 **a**Turk **b**Ivan **f**1930- **7**01604 **4**340
710	12	**a**Mednarodna konferenca o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov **d**10 **f**2002 **e**Čatež
970	␣␣	**a**10. mednarodna konferenca o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov, Čatež, 24.-26. september 2002 *(Първичната отговорност на колективния орган не личи от поле 200a и затова трябва да бъде въведена в подполе 970a.)*

* COBISS.SI-ID=1858258

001	␣␣	**a**n **b**a **c**a **d**2 **t**1.08
100	␣␣	**c**2001 **h**slv **e**k
101	0␣	**a**slv
102	␣␣	**a**svn
200	0␣	**a**Strateško načrtovanje razvoja informatike **e**mit ali resničnost **f**Aleš Groznik
215	␣␣	**a**str. 73-94
464	␣1	**1**120123392 (TI=Zbornik referatov AU=Turk, Ivan)
700	␣1	**3**4130147 **a**Groznik **b**Aleš **7**14990 **4**070 **8**3-125 *(Записът за съставна част е свързан с монографията чрез поле 464.)*

Записът във формат ISBD:

GROZNIK, Aleš
Strateško načrtovanje razvoja informatike : mit ali resničnost / Aleš Groznik.

V: Zbornik referatov / 10. mednarodna konferenca o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov, Čatež, 24.-26. september 2002. - Ljubljana : Slovenski inštitut za revizijo, 2002. - ISBN 961-90962-4-X. - str. 73-94.

Записът във формат ISO 690:

GROZNIK, Aleš. Strateško načrtovanje razvoja informatike : mit ali resničnost. V: TURK, Ivan (ur.). 10. mednarodna konferenca o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov, Čatež, 24.-26. september 2002. *Zbornik referatov*. Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo, 2002, str. 73-94.

Записът във формат IEEE:

Aleš Groznik, "Strateško načrtovanje razvoja informatike : mit ali resničnost", V: *Zbornik referatov*, 10. mednarodna konferenca o revidiranju in kontroli informacijskih sistemov, Čatež, 24.-26. september 2002, Ivan Turk, ur., Ljubljana, Slovenski inštitut za revizijo, 2002, str. 73-94.

5. *

001	␣␣	**a**n **b**a **c**m **d**1
200	1␣	**a**≠V.M. ≠Goldschmidt conference, Toulouse, 30th August-3rd September 1998 **e**extended abstracts
225	1␣	**a**Mineralogical magazine **x**0026-461X **v**Vol. 62A, September 1998
710	12	**a**Goldschmidt conference **f**1998 **e**Toulouse
970	␣␣	**d**0
		(Кодът 0 в подполе 970d определя библиографската единица като материали от конференция, публикувани като редовен брой на научното списание „Mineralogical magazine”.)

6. *

001	␣␣	**a**n **b**a **c**a **d**2 **t**1.01 **7**ba
200	0␣	**a**Transition of smectic A to tilted phases in thin free standing films of liquid crystal **f**Chia-Yuee Lum, Lye-Hock Ong & Mojca Čepič
215	␣␣	**a**str. 9-11 **i**≠Vol. ≠40 **h**≠no. ≠1 **k**2011
970	␣␣	**c**8269
		(В подполе 215a е посочено, че статията съдържа 3 страници. На основата на броя на знаците, според критериите на компетентната агенция за оценка на резултатите от дейността на изследователите, тя съдържа повече от 4 страници (напр., най-малко 8 000 знака). Данните за броя на страниците трябва да се въведат в подполе 970c.)

7. *

001	␣␣	**a**n **b**a **c**m **d**1 **t**2.01 **7**ba
200	1␣	**a**Handbook of research on wireless security **f**Yan Zhang, Jun Zheng, Miao Ma [editors]
215	␣␣	**a**2 zv. (loč. pag.) **c**ilustr. **d**29 cm
970	␣␣	**c**2400000
		(В подполето 215a не е посочен брой на страници. Необходимо е той да се въведе в подполе 970c, за да се оцени правилно монография с повече от 50 страници.)

8. *

001	␣␣	**a**n **b**l **c**a **d**2 **t**1.01 **7**ba
011	␣␣	**a**1987-6092
200	1␣	**a**From local to global and vice versa **b**Elektronski vir **e**comparative literature as a plural discipline **f**Tomaž Toporišič
215	␣␣	**i**≠Vol. ≠5 **h**≠issue ≠1 **k**2011
970	␣␣	**c**12243
		(В подполето 215a не е посочен брой на страници (статията е публикувана в интернет). Данните за броя на страниците отговарят на правилата за оценка на резултатите от дейността на изследователите. Затова е необходимо броят на знаците да се въведе в подполе 970c.)

9. *

001	␣␣	**a**n **b**a **c**a **d**2 **t**1.16 **7**ba
101	2␣	**a**slv **a**eng **c**slv

200	0␣	**a**Uvod v mirila **d**Mirila **e**≠a ≠cultural phenomenon **f**Andrej Pleterski
215	␣␣	**a**Str. 9-10, 209-210
464	␣1	**1**251763456
970	␣␣	**c**6633
		(Пример за многоезичен текст. Програмата събира страниците на двата текста от подполе 215a. В съответствие с правилата за компетентната агенция за оценка на ефективността на дейностите на изследователите, при текстове на няколко езика се взема предвид само обема на текста на оригиналния език. В подполе 970c трябва да се въведе броят на знаците на оригиналния текст.)

10. *

001	␣␣	**a**n **b**a **c**m **d**0 **t**2.01 **7**ba
101	1␣	**a**slv **c**scc **d**eng
200	0␣	**a**Ne tu, ne tam **e**Srbi v Beli krajini in njihova jezikovna ideologija v procesu zamenjave jezika **f**Tanja Petrović **g**[prevod Maja Đukanović]
300	␣␣	**a**Delo je prevod srb. rokopisa za prvo objavo v slov.
970	␣␣	**e**0
		(Стойността на индикатора в поле 101 означава превод на оригинално произведение. В съответствие с правилата за компетентната агенция точките трябва да се намалят наполовина. Тъй като оригиналното произведение не е публикувано, кодът 0 в подполе 970e дава възможност на превода да бъдат определени точки като на оригинално произведение.)

11. *

001	␣␣	**a**n **b**a **c**m **d**1 **t**2.01 **7**ba
200	1␣	**a**Danes za jutri **e**razmišljanja o vzgoji in izobraževanju za trajnostni razvoj **f**uredila Suzana Sedmak **g**[risbe Alen Ježovnik]
215	␣␣	**a**142 str. **c**ilustr., preglednice **d**24 cm

001	␣␣	**a**n **b**l **c**m **d**0 **7**ba
135	␣␣	**a**v **b**i
200	1␣	**a**Danes za jutri **b**Elektronski vir **e**razmišljanja o vzgoji in izobraževanju za trajnostni razvoj **f**uredila Suzana Sedmak **g**[risbe Alen Ježovnik]
230	␣␣	**a**El. knjiga
970	␣␣	**e**1
		(Монография е публикувана в печатен и в електронен формат и представлява пример за едно и също съдържание на различни носители. Следователно, с помощта на код 1 в подполе 970e, трябва единият от записите да се изключи от системата за определяне на точки.)

12. *

001	␣␣	**a**n **b**a **c**m **d**0 **t**2.11 **7**ba
200	0␣	**a**Uporaba metode benchmarking na področju komunalnih dejavnosti **e**diplomska naloga **d**The application of benchmarking method for municipal activities **e**graduation thesis **f**Špela Petelin

001	␣␣	**a**n **b**a **c**m **d**0 **t**2.25 **7**ba
200	0␣	**a**Uporaba metode benchmarking na področju komunalnih dejavnosti **e**delo je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o podeljevanju Prešernovih nagrad študentom pod mentorstvom izr. prof. dr. Albina Rakarja **f**Špela Petelin
970	␣␣	**e**1
		(Бакалавърска теза е публикувана като научен проект (напр., проект, номиниран за наградата Прешерн). Следователно, с помощта на код 1 в

		подполе 970e, трябва единият от записите да се изключи от системата за определяне на точки.)

13. *

001	␣␣	**a**c **b**a **c**a **d**2 **t**1.01 **7**ba
011	␣␣	**a**0268-3768
200	0␣	**a**Detection of the eroding surface in the EDM process based on the current signal in the gap **f**Joško Valentinčič, Mihael Junkar
215	␣␣	**a**str. 294-301 **c**Ilustr. **i**≠Vol. ≠28 **h**≠no. ≠3/4 **k**2006
300	1␣	**a**Članek objavljen tudi v isti reviji Vol. 33, no. 7/8, 2007

001	␣␣	**a**n **b**a **c**a **d**2 **t**1.01 **7**ba
011	␣␣	**a**0268-3768
200	1␣	**a**Detection of the eroding surface in the EDM process based on the current signal in the gap **f**Joško Valentinčič, Mihael Junkar
215	␣␣	**a**str. 698-705 **c**Ilustr. **i**≠Vol. ≠33 **h**≠no. ≠7/8 **k**2007
300	␣␣	**a**Članek objavljen tudi v isti reviji Vol. 28, no. 3/4, 2006
970	␣␣	**e**1
		(Една и съща статия е публикувана по погрешка в два различни броя на едно и също списание. Затова има два записа (също и в Web of Science).Един запис трябва да се изключи от от системата за определяне на точки с помощта на код 1 в подполе 970e.Записът с този код се включва в персоналната библиография и свързаните с него цитати също се вземат предвид.)

14. *

200	0␣	**a**Dostojno jest **e**koncert pred gostovanjem v Rusiji, dvorana Union, Maribor, 4. marec 2012 **f**Koncertni zbor Carmina Slovenica **g**dirigentka Karmina Šilec **g**tolkala Nino Mureškič
300	␣␣	**a**Opis po koncertnem listu
675	␣␣	**a**78.087.68 **c**78.08 **v**UDCMRF 2006
702	01	**3**8387683 **a**Šilec **b**Karmina **7**35579 **4**250 **8**3-216.03
702	01	**3**14886499 **a**Mureškič **b**Nino **4**545
710	02	**a**Carmina Slovenica **4**590
970	␣␣	**a**Carmina Slovenica (izvajalec)
		(Колективният орган с първична отговорност не личи от подполе 200a. Затова е необходимо той да се въведе в поле 970a. Видът на авторската отговорност на колективния орган по отношение на оригиналното произведение се въвежда в кръгли скоби.)

15. *

001	␣␣	**a**n **b**a **c**m **d**1 **t**2.16
100	␣␣	**c**2007 **h**slv **l**ba
200	0␣	**a**Razpad **f**Chinua Achebe **g**[prevedel Branko Avsenak **g**spremno besedo napisal Nikolai Jeffs]
205	␣␣	**a**Dopolnjeni ponatis prevoda iz leta 1964
215	␣␣	**a**219 str.
300	1␣	**a**Prevod dela: Things fall apart
700	␣1	**3**29454691 **a**Achebe **b**Chinua **f**1930-2013 **4**070
702	01	**3**6652259 **a**Avsenak **b**Branko **4**730
702	01	**3**6691939 **a**Jeffs **b**Nikolai **7**31375 **4**080
		(Актуализирана препечатка на публикацията Razpad.*)*

001	␣␣	**a**n **b**a **c**a **d**2 **t**1.16
100	␣␣	**c**2007 **h**slv **l**ba
200	0␣	**a**Vzpon kritičnega bibliomita **f**Nikolai Jeffs
215	␣␣	**a**str. 165-217
464	␣␣	**1**4752655 *(TI=Razpad AU=Achebe, Chinua AU=Avsenak, Branko AU=Jeffs, Nikolai)*
700	01	**3**6691939 **a**Jeffs **b**Nikolai **7**31375 **4**070
970	␣␣	**e**0 *(Запис за главата* Vzpon kritičnega bibliomita *от актуализираната препечатка на публикацията* Razpad. *В първото издание тази глава не съществува.. Кодът в подполе 970e означава, че на главата са определени всички точки, въпреки обстоятелството, че тя е била публикувана в препечатка.*

16. *

001	␣␣	**a**n **b**a **c**a **d**2 **t**1.01
200	1␣	**a**Ki-67 expression in breast carcinoma **e**its association with grading systems, clinical parameters, and other prognostic factors - a surrogate marker? **f**Helen Trihia ... [et al.]
701	11	**3**<n.z.1> **a**Trihia **b**Helen **4**070
701	01	**3**<n.z.2> **a**Murray **b**Susan **4**070
701	01	**3**<n.z.3> **a**Price **b**Karen **4**070
701	01	**3**<n.z.4> **a**Gelber **b**Richard D. **4**070
701	01	**3**<n.z.5> **a**Golouh **b**Rastko **7**02686 **4**070 **8**4-024
701	01	**3**<n.z.6> **a**Goldhirsch **b**Aron **4**070
701	01	**3**<n.z.7> **a**Coates **b**Alan S. **4**070
701	01	**3**<n.z.8> **a**Collins **b**John **4**070
701	01	**3**<n.z.9> **a**Castiglione-Gertsch **b**Monica **4**070
701	01	**3**<n.z.10> **a**Gusterson **b**Barry A. **4**070
702	01	**3**<n.z.11> **a**Lamovec **b**Janez 704376 **4**927 **8**4-024
702	01	**3**<n.z.12> **a**Jančar **b**Janez **7**09170 **4**927 **8**4-024
702	01	**3**<n.z.13> **a**Lindtner **b**Jurij **7**05278 **4**927 **8**4-024
702	01	**3**<n.z.14> **a**Novak **b**Janez **7**02882 **f**1941- **4**927 **8**4-024
702	01	**3**<n.z.15> **a**Eržen **b**Darja **7**14441 **4**927 **8**4-024
702	01	**3**<n.z.16> **a**Naglas **b**M. **4**927
702	01	**3**<n.z.17> **a**Senčar **b**Mojca **7**09216 **4**927
702	01	**3**<n.z.18> **a**Červek **b**Jožica **7**03289 **4**927 **8**4-024
702	01	**3**<n.z.19> **a**Cerar **b**Olga **7**15832 **4**927 **8**4-024
702	01	**3**<n.z.20> **a**Štabuc **b**Borut **7**11949 **4**927
702	01	**3**<n.z.21> **a**Šebek **b**Slava **4**927
970	␣␣	**f**54 *(Освен десетте автори, в изследователския екип* Breast Study Group International, *резултатите от работата на който са представени в статията, има още 54 члена. Извън авторите са въведени и имената на участниците в изследователската група от Словения. В подполе 970f е въведен общият брой на членовете на изследователския екип.)*

17. *

001	␣␣	**a**n **b**a **c**a **d**2 **t**1.01
200	1␣	**a**Search for new phenomena in the WW [to] l[nul′[nu]′final state in pp collisions at [square root] s = 7 TeV with the ATLAS detector **f**[prepared by]ATLAS Collaboration

702	01	**3**3088739 **a**Cindro **b**Vladimir **7**090814927
702	01	**3**23035235 **a**Dolenc **b**Irena **7**24260 **f**1978- **4**927
702	01	**3**2805091 **a**Filipčič **b**Andrej **7**07525 **4**927
702	01	**3**24534627 **a**Fratina **b**Saša **7**23570 **4**927
702	01	**3**4607075 **a**Gorišek **b**Andrej 718277 **4**927
702	01	**3**4607331**a**Kerševan **b**Borut Paul **7**18278 **4**927
702	01	**3**4260451**a**Kramberger **b**Gregor **7**15642 **4**927
702	01	**3**105470819 **a**Maček **b**Boštjan **7**28481 **4**927
702	01	**3**3666275 **a**Mandić **b**Igor **7**12313 **f**1966- **4**927
702	01	**3**82629475 **a**Mijović **b**Liza **7**26577 **4**927
702	01	**3**2309219 **a**Mikuž **b**Marko **7**04763 **4**927
702	01	**3**194012771 **a**Tykhonov **b**Andrii **7**31187 **4**927
970	␣␣	**a**ATLAS Collaboration **f**2891 *(В подполе 970ae въведен изследователският екип, който е посочен като автор на статията. В поле 702 са въведени имената на участниците от Словения. В подполе 970f е въведен общият брой на членовете на изследователския екип.)*

992 ПОЛЕ ЗА ЛОКАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ*

Полето е предназначено за въвеждане на данни за локалните нужди на отделни библиотеки.

ПОДПОЛЕТА – ПОВТАРЯЕМОСТ/ЗАДЪЛЖИТЕЛНОСТ

			библиографско ниво			
поле/подполе			a	m	s	d
992		Поле за локално използване*	nr/n	nr/n	nr/n	nr/n
	a	*Код на статистиката***	-	-	-	-
	b	*Означения на записа**	nr/n	nr/n	nr/n	nr/n
	c	*Общ брой на броеве за година***	-	-	-	-
	d	*Предназначение на публикацията***	-	-	-	-
	e	*Тираж***	-	-	-	-
	f	*Вид на издателя***	-	-	-	-
	g	*Първа година и означение на том***	-	-	-	-
	h	*Бележка за годината на публикуване***	-	-	-	-
	l	*Име и адрес за насочване***	-	-	-	-
	x	*Предметен термин за сортиране***	-	-	-	-
	y	*Инвентарен номер на продължаващо издание**	-	nr/p	-	-
	6	*Данни за връзка***	-	-	-	-

ИНДИКАТОРИ

индикатор	стойност	значение
1	-	-
2	-	-

ПОДПОЛЕТА

*992a Код на статистиката***

Подполето е използвано до 1991 г.

992b Означения на записа*

Подполето е предназначено за въвеждане на означението на записа, на основата на което по-късно могат да се извеждат различни изходи.

По този начин се означават записи, които по-късно се включват в акцесионни списъци, библиографии, статистика и др.

Този начин на означаване може да се използва за нуждите на статистиката за работата на отделен сътрудник на библиотеката, като отделните означения се отделят едно от друго със запетайка.

992 ␣␣ ≠**b***broj_bibliografije, lična_statistika_bibliotekara*

992 ␣␣ ≠**b***dd9010,ap9015*

992 ␣␣ ≠**b***aonv9010,sovm9014,povs9023*

*992c Общ брой на броеве за година***
*992d Предназначение на публикацията***
*992e Тираж***
*992f Вид на издателя***
*992g Първа година и означение на том***
*992h Бележка за годината на публикуване***
*992l Име и адрес за насочване***
*992x Предметен термин за сортиране***

Подполетата са използвани до 1991 г.

992y Инвентарен номер на продължаващо издание*

Полето е предназначено за установяване на връзка между продължаващо издание и завършена публикация, която е негова съставна част.

Такава публикация се обработва като продължаващо издание и като завършена публикация (има ISSN и ISBN). В поле 997 се отразяват само данни за продължаващото издание, а връзката със записа за завършената публикация се осъществява чрез въвеждане на инвентарния номер на продължаващото издание в подполе 992**y** на записа за нея.

Освен инвентарния номер на продължаващото издание в подполе 992**y** се въвежда и номерът/означението на тематичния брой, отделени едно от друго със запетайка. Означението на броя се изписва винаги с главни букви.

992 ␣␣ ≠**y***199401130,6*

992 ␣␣ ≠**y***198100231,2/3*

992 ␣␣ ≠**y***199605012,PRIL1*

 © IZUM, март 1996, Прев. на англ.: септ.2007, Прев. на бълг.: ноем. 2007, Проект

В записа на завършената публикация, в подполе 225a е необходимо да се въведе заглавието на продължаващото издание, в подполе 225x – неговият ISSN и в подполе 225v – номерацията на броя (годишнина, брой и т.н.). При необходимост може да се попълнят и останалите подполета на поле 225.

Запис за продължаващо издание:

COBISS.SI-ID=3287810

011 ␣␣ ≠**e***0351-0026*
200 **1**␣ ≠**a***Zdravstveno varstvo*≠**e***revija za teorijo in prakso preventivnega zdravstvenega varstva*≠**e***= Slovenian journal of public health*
997 **02** ≠**c***1*≠**d***f2\n4572\s34,1995*≠**f***199502760*≠**j***Let.\34*≠**k***1995*≠**m***št.\1/2+3/4+5/8<I. slovenski kongres preventivne medicine>+9-10+11/12*≠**o***19950623* ≠**p***4*≠**v***d*

Запис за отделен тематичен брой:

COBISS.SI-ID=56026880

200 **0**␣ ≠**a***I. slovenski kongres preventivne medicine, Bled, 19. - 22. oktober 1994*
225 **2**␣ ≠**a***Zdravstveno varstvo*≠**x***0351-0026*≠**v***Let. 34, št. 5/8*
992 ␣␣ ≠**y***199502760,5/8*

*9926 Данни за връзка***

Подполето е използвано до 1991 г.

993 ПОЛЕ С ЛОКАЛНО ОПРЕДЕЛЯНО СЪДЪРЖАНИЕ*

Това поле съдържа данни, които не могат да бъдат въведени в друго специфично поле или подполе на формата COMARC/B. То се съхранява само на локално ниво и не може да се открие в COBIB.

Подполета & повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
993		Поле с локално определяно съдържание*	r
	a	*Подполе a*	r
	b	*Подполе b*	r
	c	*Подполе c*	r
		...	
	8	*Подполе 8*	r
	9	*Подполе 9*	r

Индикатори

Полето няма индикатори.

ПОДПОЛЕТА

993a Подполе a

993b Подполе b

993c Подполе c ...

9938 Подполе 8

9939 Подполе 9

Подполетата съдържат различни данни, които трябва да бъдат регистрирани от библиотеките, но не могат да бъдат въведени в никое от полетата или подполетата на формата COMARC/B.

БЕЛЕЖКИ ЗА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ПОЛЕТО

Тъй като подполетата, съдържащи се в поле 993 са означени най-общо като подполе a, подполе b и т..н., библиотеките, които възнамеряват да използват това поле в локалните си бази данни трябва

да определят унифицирано предназначение за тях. Препоръчва се на библиотеките да подготвят вътрешни инструкции за употребата на това поле, които трябва да се спазват от всеки каталогизатор. Най-напред трябва да се определят данните, които трябва да се въвеждат в определено подполе. Едновременно с това, библиотеката трябва да установи формата, структурата и качеството на въведените данни. Когато за въвеждането на данните са необходими повтарящи се подполета, трябва да се определи и реда на повтарянето им (напр., последователно повтаряне на едно и също подполе или повтаряне на група подполета, които се състоят от две или повече последователни подполета). При планиране на използването на поле 993 библиотеките трябва да се съветват с националния Център COBISS.

Поле 993 не се съхранява в COBIB. Тъй като всяка библиотека може да го използва по различен начин, то не е подходящо за употреба в приложения, които изискват унифицирана структура на данните (напр., COBISS/OPAC), в стандартно дефинирани визуализации и др. Полето се индексира и се използва само за търсене в локалната база данни и само за формати на показване, определени от потребителя на локално ниво в софтуера за споделена каталогизация.

СВЪРЗАНИ ПОЛЕТА

992b *ПОЛЕ ЗА ЛОКАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ*, Означения на записа**

Подполето 992b също се използва за някои локални нужди на библиотеките, но само донякъде, защото то е подходящо само за въвеждане на означения, които могат по-късно да послужат за извличане на маркираните по този начин записи.

ПРИМЕРИ

1. *

993	␣␣	**a**[$^{C}_{R}$Sofi±ja] **b**$^{C}_{R}$Balkan pres *(В библиотеката е взето решение поле 993 да съдържа следните данни: мястото на производство в именителен падеж в подполе* a *и унифицираната форма на наименованието на производителя в подполе* b*. Въведените в подполета 993a и 993b данни може да се различават от данните в 210e и 210g, където те се въвеждат във формата, в която са в ресурса. Поле 993 трябва да се използва от библиотеката за изготвяне на списък на производители.)*

 © IZUM, април 2012, Прев. на англ.: май 2012, Прев. на бълг.: окт. 2012

1. Отделната част няма заглавие

По този начин се обработват монографии в повече от една част, при които всички части се различават помежду си само по цифровото означение. Всяка отделна част има собствено цифрово означение, но няма заглавие (следователно, няма подчинени заглавия). Когато всяка част има собствен ISBN, поле 010 се повтаря, а в подполе ≠**b** се записва съответното цифрово означение на частта. В подполе 215≠a се въвежда броят на частите и пагинацията на отделните части.

Въвеждане на данните:

001 ␣␣ ≠**a***c*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***0*
010 ␣␣ ≠**a***86-7195-026-3*
100 ␣␣ ≠**b***d*≠**c***1990*≠**g***0*≠**h***slv*
101 **1**␣ ≠**a***slv*≠**c***eng*
102 ␣␣ ≠**a***svn*
105 ␣␣ ≠**a***y*
200 **0**␣ ≠**a***Kdo je Bourne*≠**e***roman*≠**f***Robert Ludlum*≠**g***[prevedel Božidar Pahor]*
210 ␣␣ ≠**a***Murska Sobota*≠**c***Pomurska založba*≠**d***1990*≠**e***Murska Sobota*≠**g***Pomurski tisk*
215 ␣␣ ≠**a***2 zv. (337; 338 str.)*≠**d***21 cm*
225 **2**␣ ≠**a***#Zbirka #Pesti*
300 ␣␣ ≠**a***Prevod dela: The Bourne identity*
675 ␣␣ ≠**a***820(73)-312.4*≠**s***820*
700 ␣**1** ≠**a***Ludlum*≠**b***Robert*≠**4***070*
702 **01** ≠**a***Pahor*≠**b***Božidar*≠**4***730*
996 **01** ≠**d***lA\n129340\x1*≠**f***099004906*≠**v***a*
996 **01** ≠**d***lA\n129340\x2*≠**f***099004907*≠**v***a*

Каталогизация на монографии в повече части COMARC/B

Описанието се визуализира в следния вид:

A 129340

LUDLUM, Robert

Kdo je Bourne : roman / Robert Ludlum ; [prevedel Božidar Pahor]. - Murska Sobota : Pomurska založba, 1990 (Murska Sobota : Pomurski tiski). - 2 zv. (337; 338 str.) ; 21 cm. - (Zbirka Pesti)

Prevod dela: The Bourne identity

ISBN 86-7195-026-3
820(73)-312.4
A 129340/1 *1990/4906*
A 129340/2 *1990/4907*

© IZUM, юни 1994, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: юли 2008, Проект

2. Поредици

По този начин се обработват монографии в повече части, които излизат редовно, с предварително обявен брой на частите. Всеки отделен том има заглавие, което не е достатъчно за идентифициране. То може да замества номерацията (буквени означения за начало и край на част, когато съдържанието е подредено по азбучен ред, напр., енциклопедии, речници, указатели и др.) или родов израз (напр., Текст, Справочен апарат и др.) Данните за отделните части се допълват в полетата 215 и 327 според реда на номерацията, а не по реда на получаването им.

2.1 Завършени поредици

В подполе 100≠b се въвежда код „**g** – монография, чието публикуване продължава повече от една година", в подполе 100≠**c** се въвежда годината на публикуване на първата част, а в подполе 100≠**d** – годината на публикуване на последната част. Когато монография в повече части е издадена в една календарна година, в подполе 100≠**b** се въвежда код „**d** – монография, издадена едновременно или в рамките на една календарна година" (COMARC/B, с. 100 - 1). Подполе 210≠**b** се попълва по същия начин като поле 100, във вида „Година на публикуване 1 – Година на публикуване 2". В подполе 215≠**a** се въвежда броят на частите и пагинацията на отделните части. Пагинацията на отделните части може да се въведе и в поле 327. Подчинените заглавия се въвеждат в повтарящи се подполета 327≠**a** – Забележка за съдържание. В подполе ≠**0** се записва въвеждащ израз (напр., „Съдържа:"), а в подполе ≠**a** се въвеждат подчинените заглавия: цифровите означения и заглавията на подчинените части, а ако е необходимо и останалите данни (година на публикуване, пагинация, отговорност). Индикатор 2 трябва да има стойност 1 – в такъв случай съдържанието на всяко повторено подполе ≠**a** ще се визуализира на нов ред.

100 ␣␣ ≠**b***g*≠**c***1990*≠**d***1993*≠**h***slv*
210 ␣␣ ≠**d***1990-1993*
215 ␣␣ ≠**a***4 zv. (100; 110; 110; 120 str.)*
327 11 ≠**0***Vsebina:*≠**a***1: A-G. - 1990*≠**a***2: H-K. - 1991*≠**a***3: L-O. - 1992*≠**a***4: P-Ž. - 1993*

© IZUM, юни 1994, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: юли 2008, Проект

Въвеждане на данните:

001 ␣␣ ≠**a***n*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***0*
100 ␣␣ ≠**b***e*≠**c***1967*≠**d***1928*≠**e***m*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***eng*
102 ␣␣ ≠**a***nld*
105 ␣␣ ≠**a***a*
200 **0**␣ ≠**a***Gothic & renaissance bookbindings*≠**e***exemplified and illustrated from the author's collection*≠**f***E. Ph. Goldschmidt*
205 ␣␣ ≠**a***2nd unchanged ed.*
210 ␣␣ ≠**a***Nieuwkoop*≠**c***De Graaf*≠**a***Amsterdam*≠**c***N. Israel*≠**d***1967*
215 ␣␣ ≠**a***2 zv. (369 str.; VII str., CX f., pril.)*≠**c***ilustr.*≠**d***28 cm*
324 ␣␣ ≠**a***reprint of the ed. London, 1928*
327 **11** ≠**0***Vsebina:*≠**a***Vol. 1: Text*≠**a***Vol. 2: Plates - photographes*
532 **03** ≠**a***Gothic and renaissance bookbindings*
675 ␣␣ ≠**a***686.11(091)"14/15"*≠**s***6*
675 ␣␣ ≠**a***745.531:686.11(100)"14/15"*
700 ␣**1** ≠**a***Goldschmidt*≠**b***Ernst Philip*≠**4***070*
996 **01** ≠**d***f2\n234980\x1*≠**f***197200177*≠**v***a*
996 **01** ≠**d***f2\n234980\x2*≠**f***197200178*≠**v***a*

Описанието се визуализира в следния вид:

II 234980
GOLDSCHMIDT, Ernst Philip
Gothic & renaissance bookbindings : exemplified and illustrated from the author's collection / E. Ph. Goldschmidt. - 2nd unchanged ed. - Nieuwkoop : De Graaf ; Amsterdam : N. Israel, 1967. - 2 zv. (369 str.; VII str., CX f., pril.) : ilustr. ; 28 cm
Vsebina:
Vol. 1: Text
Vol. 2: Plates - photographes

686.11(091)"14/15"
745.531:686.11(100)"14/15"

II 234980/1 *1972/177*
II 234980/2 *1972/178*

© IZUM, юни 1994, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: юли 2008, Проект

2.2. Незавършени поредици

В подполе 100≠b се въвежда код „**g** - монография, чието публикуване продължава повече от една година", който не трябва да се променя и след излизането на последната част на публикацията. В подполе 100≠c се въвежда годината на публикуване на първата част. В подполе 100≠d се въвежда „9999" (ако е излязла само първата част) или годината на частта, която е публикувана до момента (когато са излезли повече от една части). Подполе 210≠d се попълва по същия начин като поле 100, във вида: „година на публикуване 1–" (след излизането на първата част), съответно „година на публикуване 1 - <година на публикуване на последната, публикувана до момента част>" (излезли са повече от една части). В подполе 215≠a, в остри скоби, се въвежда броят на получените до този момент части. Данните, заградени в остри скоби са временни и се променят след публикуването на всяка следваща част (годината на получаване на последната излязла до момента част в подполета 210≠d и 100≠d, както и броя на частите в подполе 215≠a). Подчинените заглавия се въвеждат в повтарящи се подполета 327≠a – Забележка за съдържание. В подполе ≠0 се записва въвеждащ израз (напр., „Получени досега:"), а в подполе ≠a се въвеждат подчинените заглавия: цифровите означения и заглавията на подчинените части, а ако е необходимо и останалите данни (година на публикуване, пагинация, отговорност). Индикатор 2 трябва да има стойност 1 – в такъв случай съдържанието на всяко повторено подполе ≠a ще се визуализира на нов ред. Забележката в поле 327 се допълва след публикуването на всяка следваща част (добавя се ново подполе ≠a)

100 ␣␣ ≠**b***g*≠**c***1988*≠**d***9999*≠**h***slv*
210 ␣␣ ≠**d***1988-*
215 ␣␣ ≠**a***Zv. <1->*
327 01 ≠**0***Dosedanja vsebina:*≠**a***1: A-Č. - 1988. - 108 str.*
(Публикуван е първият том. Предвижда се публикуването да продължи.)

100 ␣␣ ≠**b***g*≠**c***1988*≠**d***1989*≠**h***slv*
210 ␣␣ ≠**d***1988-<1989>*
215 ␣␣ ≠**a***Zv. <1-2>*
327 01 ≠**0***Dosedanja vsebina:*≠**a***1: A-Č. - 1988. - 108 str.*≠**a***2: D-F. - 1989. - 95 str.*
(Публикувани са първият и вторият томове. Предвижда се публикуването да продължи.)

100 ␣␣ ≠**b***g*≠**c***1988*≠**d***1992*≠**h***slv*
210 ␣␣ ≠**d***1988-<1992>*
215 ␣␣ ≠**a***Zv. <1-2, 4-6>*
327 01 ≠**0***Dosedanja vsebina:*≠**a***1: A-Č. - 1988. - 108 str.*≠**a***2: D-F. - 1989. - 95 str.*≠**a***4: K-M. - 1990. - 93 str.*≠**a***5: N-Q. - 1991. - 104 str.*≠**a***6: R-Š. - 1992. - 100 str.*
(Публикувани са първият, вторият и 4 до 6 томове. Предвижда се публикуването да продължи.)

100 ␣␣ ≠**b***g*≠**c***1980*≠**d***1994*≠**h***slv*
210 ␣␣ ≠**a***München*≠**a***Zürich*≠**c***Artemis*≠**c***Winkler Verlag*≠**d***1980-<1994>*
215 ␣␣ ≠**a***Zv. <1-6; 7, Lief. 1->*≠**d***27 cm*
327 01 ≠**0***Dosedanja vsebina:*≠**a***Bd 1: Aachen bis Bettelordenskirchen. - 1980. - LXIII str., 2108 stolp.*≠**a***Bd. 2: Bettlerwesen bis Codex von Valencia. - 1983. - VIII str., 222 stolp.*≠**a***Bd. 3: Codex Wintoniensis bis Erziehungs- und Bildungswesen. - 1986. - VIII str., 2218 stolp.*≠**a***Bd. 4: Erzkanzler-Hiddensee. - 1987-1989. - 2220 stolp.*≠**a***Bd. 5: Hiera-Likanien. - 1990-1991. - 2219 stolp. - Bd. 6: Lukasbilder-Plantagenet. - 1992-1993. - 2206 stolp.*≠**a***Bd. 7, Lief. 1: Planudes-Privileg(ien). - 1994. - Stolp. 3-224*
(Публикувани са томове 1 до 6 и първата част на седмия том. Предвижда се публикуването да продължи.)

© IZUM, юни 1994, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: юли 2008, Проект

Въвеждане на данните:

001 ␣␣ ≠**a***c*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***0*
100 ␣␣ ≠**b***g*≠**c***1987*≠**d***1993*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***slv*
102 ␣␣ ≠**a***svn*
105 ␣␣ ≠**a***a*≠**b***f*
200 **1**␣ ≠**a***Enciklopedija Slovenije*≠**f***[glavni urednik Marjan Javornik*≠**g***izdelava zemljevidov in risb Geodetski zavod SR Slovenije, Ljubljana*≠**g***izdelava grafikonov Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo, Ljubljana]*
205 ␣␣ ≠**a***[1. natis]*
210 ␣␣ ≠**a***Ljubljana*≠**c***Mladinska knjiga*≠**d***1987-<1993>*≠**e***Ljubljana*≠**g***Mladinska knjiga*
215 ␣␣ ≠**a***Zv. <1-7>*≠**c***ilustr.*≠**d***30 cm*
300 ␣␣ ≠**a***Od 7. zv. dalje glavni in odgovorni urednik Dušan Voglar*
300 ␣␣ ≠**a***Urednica posameznih zvezkov Alenka Dermastia*
327 **01** ≠**0***Dosedanja vsebina:*≠**a***1: A-Ca. - 1987. - XVII, 421 str. - 30.000 izv.*≠**a***2: Ce-Ed. - 1988. - XV, 416 str. - 31.000 izv.*≠**a***3: Eg-Hab . - 1989. - XV, 416 str. - 30.000 izv.*≠**a***4: Hac-Kare. - 1990. - XVII, 416 str. - 30.000 izv.*≠**a***5: Kari-Krei. - 1991. - XV, 416 str. - 22.000 izv.*≠**a***6: Krek-Marij. - 1992. - XV, 416 str. - 20.000 izv.*≠**a***7: Marin-Nor. - 1993. - XV, 416 str. - 20.000 izv.*
675 ␣␣ ≠**a***908(497.12)(031)*≠**s***9*
702 **11** ≠**a***Javornik*≠**b***Marjan*≠**4***340*
702 **11** ≠**a***Voglar*≠**b***Dušan*≠**4***340*
702 **01** ≠**a***Dermastia*≠**b***Alenka*≠**4***340*
996 **11** ≠**d***lČ\f2\n363507\x1*≠**f***098705271*≠**v***a*
996 **11** ≠**d***lČ\f2\n363507\x2*≠**f***098805869*≠**v***a*
996 **11** ≠**d***lČ\f2\n363507\x3*≠**f***098905773*≠**v***a*
996 **11** ≠**d***lČ\f2\n363507\x4*≠**f***099006881*≠**v***a*
996 **11** ≠**d***lČ\f2\n363507\x5*≠**f***099107161*≠**v***a*
996 **11** ≠**d***lČ\f2\n363507\x6*≠**f***099206955*≠**v***a*
996 **11** ≠**d***lČ\f2\n363507\x7*≠**f***099400125*≠**v***a*

Каталогизация на монографии в повече части COMARC/B

Описанието се визуализира в следния вид:

Č II 363507

ENCIKLOPEDIJA Slovenije / [glavni urednik Marjan Javornik ; izdelava zemljevidov in risb Geodetski zavod SR Slovenije, Ljubljana ; izdelava grafikonov Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo, Ljubljana] . - [1. natis]. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1987-<1993> (Ljubljana : Mladinska knjiga). - Zv. <1-7> : ilustr. ; 30 cm

Od 7. zv. dalje glavni in odgovorni urednik Dušan Voglar. - Urednica posameznih zvezkov Alenka Dermastia

Dosedanja vsebina:
1: A-Ca. - 1987. - XVII, 421 str. - 30.000 izv.
2: Ce-Ed. - 1988. - XV, 416 str. - 31.000 izv.
3: Eg-Hab. - 1989. - XV, 416 str. - 30.000 izv.
4: Hac-Kare. - 1990. - XVII, 416 str. - 30.000 izv.
5: Kari-Krei. - 1991. - XV, 416 str. - 22.000 izv.
6: Krek-Marij. - 1992. - XV, 416 str. - 20.000 izv.
7: Marin-Nor. - 1993. - XV, 416 str.. - 20.000 izv.
1. Javornik, Marjan 2. Voglar, Dušan
908(497.12)(031)

Č II 363507/1	*1987/5271*
Č II 363507/2	*1988/5869*
Č II 363507/3	*1989/5773*
Č II 363507/4	*1990/6881*
Č II 363507/5	*1991/7161*
Č II 363507/6	*1992/6955*
Č II 363507/7	*1994/0125*

© IZUM, юни 1994, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: юли 2008, Проект

3. Отделната част има самостоятелно заглавие

3.1 Йерархия на две нива

По този начин се обработват монографии в повече части, при които йерархичното отношение е на две нива („баща", „син"), а всяка отделна част има собствено заглавие. В подполе 200≠a се въвежда общото заглавие, в подполе 200≠h – цифровото означение на частта, а в подполе 200≠i – заглавието на частта (подчинено заглавие).

Въвеждане на данните:

Том 1:

001 ␣␣ ≠**a***c*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***0*
100 ␣␣ ≠**b***d*≠**c***1991*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***slv*
102 ␣␣ ≠**a***svn*
105 ␣␣ ≠**a***y*
200 **0**␣ ≠**a***Beli menihi*≠**h***#Knj. #1*≠**i***Ustanovitev samostana*≠**e***povest iz prve polovice XII. stoletja*≠**f***Ivan Zorec*
210 ␣␣ ≠**a***Ljubljana*≠**c***Založništvo slovenske knjige*≠**d***1991*≠**e***Ljubljana*≠**g***"Tone Tomšič"*
215 ␣␣ ≠**a***184 str.*≠**d***18 cm*
225 **2**␣ ≠**a***#Zbirka #Slovenska povest*
300 ␣␣ ≠**a***Izšlo v broš. in ital. vezavi*
300 ␣␣ ≠**a***Recept Mohorjanske zgodovinske povesti / Miran Hladnik: str. 177-183*
675 ␣␣ ≠**a***886.3-311.6*≠**s***82*≠**b***886.3*
700 ␣**1** ≠**a***Zorec*≠**b***Ivan*≠**4***070*
996 **11** ≠**d***n391969\s1*≠**f***099102979*≠**v***d*

Том 2:

001 ␣␣ ≠**a***c*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***0*
100 ␣␣ ≠**b***d*≠**c***1991*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***slv*
102 ␣␣ ≠**a***svn*
105 ␣␣ ≠**a***y*
200 **0**␣ ≠**a***Beli menihi*≠**h***#Knj. #2*≠**i***Samostan v turški sili*≠**e***povest iz druge polovice XV. stoletja*≠**f***Ivan Zorec*
210 ␣␣ ≠**a***Ljubljana*≠**c***Založništvo slovenske knjige*≠**d***1991*≠**e***Ljubljana*≠**g***"Tone Tomšič"*
215 ␣␣ ≠**a***158 str.*≠**d***18 cm*
225 **2**␣ ≠**a***#Zbirka #Slovenska povest*
300 ␣␣ ≠**a***Izšlo v broš. in ital. vezavi*
675 ␣␣ ≠**a***886.3-311.6*≠**s***82*≠**b***886.3*
700 ␣**1** ≠**a***Zorec*≠**b***Ivan*≠**4***070*
996 **11** ≠**d***n391969\s2*≠**f***099102981*≠**v***d*

Том 3:

001 ␣␣ ≠**a***c*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***0*
100 ␣␣ ≠**b***d*≠**c***1991*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***slv*
102 ␣␣ ≠**a***svn*
105 ␣␣ ≠**a***y*
200 **0**␣ ≠**a***Beli menihi*≠**h***#Knj. #3*≠**i***Samostan ob kmečkih uporih*≠**e***povest iz druge polovice XVI. stoletja*≠**f***Ivan Zorec*
210 ␣␣ ≠**a***Ljubljana*≠**c***Založništvo slovenske knjige*≠**d***1991*≠**e***Ljubljana*≠**g***"Tone Tomšič"*
215 ␣␣ ≠**a***166 str.*≠**d***18 cm*
225 **2**␣ ≠**a***#Zbirka #Slovenska povest*
300 ␣␣ ≠**a***Izšlo v broš. in ital. vezavi*
675 ␣␣ ≠**a***886.3-311.6*≠**s***82*≠**b***886.3*
700 ␣**1** ≠**a***Zorec*≠**b***Ivan*≠**4***070*
996 **11** ≠**d***n391969\s3*≠**f***099103309*≠**v***d*

© IZUM, юни 1994, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: юли 2008, Проект

Том 4:

001 ␣␣ ≠**a***c*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***0*
100 ␣␣ ≠**b***d*≠**c***1991*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***slv*
102 ␣␣ ≠**a***svn*
105 ␣␣ ≠**a***y*
200 **0**␣ ≠**a***Beli menihi*≠**h***#Knj. #4*≠**i***Samostan ob razpustu*≠**e***povest iz druge polovice XVIII. stoletja*≠**f***Ivan Zorec*
210 ␣␣ ≠**a***Ljubljana*≠**c***Založništvo slovenske knjige*≠**d***1991*≠**e***Ljubljana*≠**g***"Tone Tomšič"*
215 ␣␣ ≠**a***153 str.*≠**d***18 cm*
225 **2**␣ ≠**a***#Zbirka #Slovenska povest*
300 ␣␣ ≠**a***Izšlo v broš. in ital. vezavi*
300 ␣␣ ≠**a***Opombe / M. H.: str. [154]*
300 ␣␣ ≠**a***Slovarček manj znanih besed: str. [155]*
675 ␣␣ ≠**a***886.3-311.6*≠**s***82*≠**b***886.3*
700 ␣**1** ≠**a***Zorec*≠**b***Ivan*≠**4***070*
996 **11** ≠**d***n391969\s4*≠**f***099104088*≠**v***d*

Том 1 се визуализира в следния вид:

391969/1

ZOREC, Ivan
Beli menihi. Knj. 1, Ustanovitev samostana : povest iz prve polovice XII. stoletja / Ivan Zorec. - Ljubljana : Založništvo slovenske knjige, 1991 (Ljubljana : "Tone Tomšič"). - 184 str. ; 18 cm. - (Zbirka Slovenska povest)

Izšlo v broš. in ital. vezavi. - Recept Mohorjanske zgodovinske povesti / Miran Hladnik: str. 177-183
886.3-311.6
391969/1 *1991/2979*

Том 2 се визуализира в следния вид:

391969/2

ZOREC, Ivan

Beli menihi. Knj. 2, Samostan v turški sili : povest iz druge polovice XV. stoletja / Ivan Zorec. - Ljubljana : Založništvo slovenske knjige, 1991 (Ljubljana : "Tone Tomšič"). - 158 str. ; 18 cm. - (Zbirka Slovenska povest)

Izšlo v broš. in ital. vezavi
886.3-311.6
391969/2 *1991/2981*

Том 3 се визуализира в следния вид:

391969/3

ZOREC, Ivan

Beli menihi. Knj. 3, Samostan ob kmečkih uporih : povest iz druge polovice XVI. stoletja / Ivan Zorec. - Ljubljana : Založništvo slovenske knjige, 1991 (Ljubljana : "Tone Tomšič"). - 166 str. ; 18 cm. - (Zbirka Slovenska povest)

Izšlo v broš. in ital. vezavi
886.3-311.6
391969/3 *1991/3309*

© IZUM, юни 1994, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: юли 2008, Проект

Том 4 се визуализира в следния вид:

391969/4

ZOREC, Ivan

Beli menihi. Knj. 4, Samostan ob razpustu : povest iz druge polovice XVIII. stoletja / Ivan Zorec. - Ljubljana : Založništvo slovenske knjige, 1991 (Ljubljana : "Tone Tomšič"). - 153 str. ; 18 cm. - (Zbirka Slovenska povest)

Izšlo v broš. in ital. vezavi. - Opombe / M. H.: str. [154]. - Slovarček manj znanih besed: str. [155]

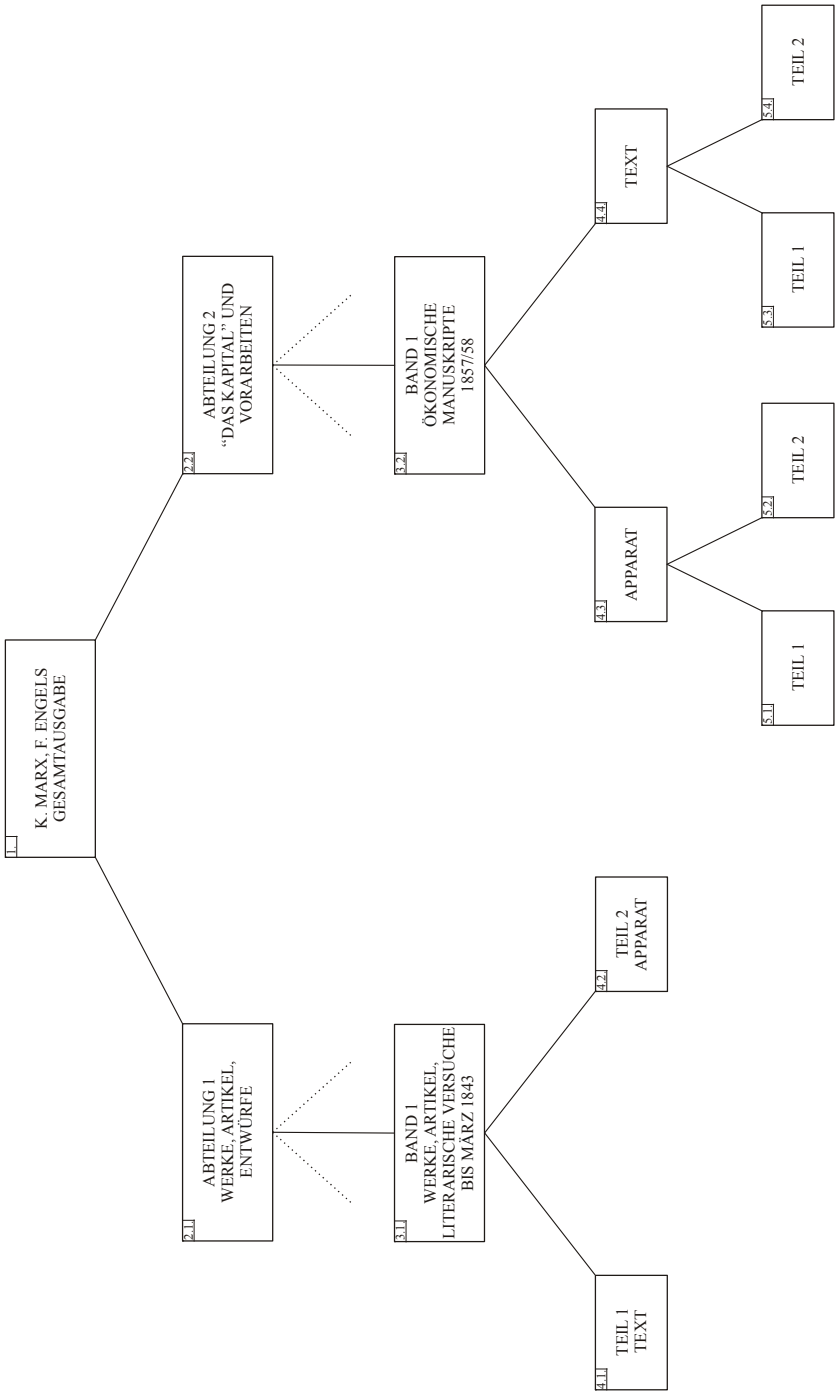
886.3-311.6

391969/4 *1991/4088*

3.2 Йерархия на повече нива

По този начин се обработват монографии в повече части, при които йерархичните отношения са на повече от две нива („баща", „син", „внук", „правнук" ...). Записите се създават за частите, които са на най-ниско ниво в йерархията и имат две или повече висшестоящи заглавия. В подполе 200≠a се въвежда общото заглавие, а в повтарящи се подполета 200≠h, ≠i се въвеждат подчинените заглавия като се следва йерархията. Като пример за каталогизиране на многотомни монографични издания с йерархия на повече нива е посочено изданието на Карл Маркс и Фридрих Енгелс, озаглавено Gesamtausgabe. Схемата е представена частично на следващата страница.

© IZUM, юни 1994, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: юли 2008, Проект

1
K. MARX, F. ENGELS
GESAMTAUSGABE
2.1
ABTEILUNG 1
WERKE, ARTIKEL,
ENTWÜRFE
2.2
ABTEILUNG 2
"DAS KAPITAL" UND
VORARBEITEN
3.1
BAND 1
WERKE, ARTIKEL,
LITERARISCHE VERSUCHE
BIS MÄRZ 1843
3.2
BAND 1
ÖKONOMISCHE
MANUSKRIPTE
1857/58
4.1
TEIL 1
TEXT
4.2
TEIL 2
APPARAT
4.3
APPARAT
4.4
TEXT
5.1
TEIL 1
5.2
TEIL 2
5.3
TEIL 1
5.4
TEIL 2

Въвеждане на данните:

Запис 4.1.:

001 ␣␣ ≠**a***n*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***0*≠**7***ba*
100 ␣␣ ≠**b***d*≠**c***1975*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***ger*
102 ␣␣ ≠**a***deu*
105 ␣␣ ≠**a***y*
200 **0**␣ ≠**a***Werke, Artikel, Entwürfe*≠**h***#Bd. #1*≠**i***Werke, Artikel, literarische Versuche bis März 1843*≠**h***#Teil #1*≠**i***Text*≠**f***Karl Marx, Friedrich Engels* ≠**g***herausgegeben vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der KPdSU und vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der SED*
210 ␣␣ ≠**a***Berlin*≠**c***Dietz*≠**d***1975*
215 ␣␣ ≠**a***88, 858 str.*≠**d***25 cm*
225 **2**␣ ≠**a***Gesamtausgabe*≠**f***Karl Marx, Friedrich Engels*≠**v***#Abt. #1*
540 **0**␣ ≠**a***Gesamtausgabe*
675 ␣␣ ≠**a***141.82*
675 ␣␣ ≠**a***321.6/.7*
675 ␣␣ ≠**a***330.84/.86*
700 ␣**1** ≠**a***Marx*≠**b***Karl*≠**4***070*
701 **11** ≠**a***Engels*≠**b***Friedrich*≠**4***070*
996 **01** ≠**d***n4566\s1/1/1*≠**f***000009947*≠**v***a*

© IZUM, юни 1994, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: юли 2008, Проект

Запис 4.2.:

001 ␣␣ ≠**a***n*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***0*≠**7***ba*
100 ␣␣ ≠**b***d*≠**c***1975*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***ger*
102 ␣␣ ≠**a***deu*
105 ␣␣ ≠**a***y*
200 **0**␣ ≠**a***Werke, Artikel, Entwürfe*≠**h***#Bd. #1*≠**i***Werke, Artikel, literarische Versuche bis März 1843*≠**h***#Teil #2*≠**i***Apparat*≠**f***Karl Marx, Friedrich Engels* ≠**g***herausgegeben vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der KPdSU und vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der SED*
210 ␣␣ ≠**a***Berlin*≠**c***Dietz*≠**d***1975*
215 ␣␣ ≠**a***Str. 863-1337*≠**d***25 cm*
225 **2**␣ ≠**a***Gesamtausgabe*≠**f***Karl Marx, Friedrich Engels*≠**v***#Abt. #1*
540 **0**␣ ≠**a***Gesamtausgabe*
675 ␣␣ ≠**a***141.82*
675 ␣␣ ≠**a***321.6/.7*
675 ␣␣ ≠**a***330.84/.86*
700 ␣**1** ≠**a***Marx*≠**b***Karl*≠**4***070*
701 **11** ≠**a***Engels*≠**b***Friedrich*≠**4***070*
996 **01** ≠**d***n4567\s1/1/2*≠**f***000009948*≠**v***a*

Запис 4.3.:

001 ␣␣ ≠**a***n*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***0*≠**7***ba*
100 ␣␣ ≠**b***g*≠**c***1976*≠**d***1981*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***ger*
102 ␣␣ ≠**a***deu*
105 ␣␣ ≠**a***y*
200 **0**␣ ≠**a***"#Das #Kapital" und Vorarbeiten*≠**h***#Bd. #1*≠**i***Ökonomische Manuskripte 1857/58*≠**i***Apparat*≠**f***Karl Marx, Friedrich Engels*≠**g***herausgegeben vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der KPdSU und vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der SED*
210 ␣␣ ≠**a***Berlin*≠**c***Dietz*≠**d***1976-1981*
215 ␣␣ ≠**a***2 zv. (155 str.; str. 753-1182)*≠**d***25 cm*
225 **2**␣ ≠**a***Gesamtausgabe*≠**f***Karl Marx, Friedrich Engels*≠**v***#Abt. #2*
540 **0**␣ ≠**a***Gesamtausgabe*
675 ␣␣ ≠**a***141.82*
675 ␣␣ ≠**a***321.6/.7*
675 ␣␣ ≠**a***330.84/.86*
700 ␣**1** ≠**a***Marx*≠**b***Karl*≠**4***070*
701 **11** ≠**a***Engels*≠**b***Friedrich*≠**4***070*
996 **01** ≠**d***n4565\s2/1/Apparat\x1*≠**f***000009945*≠**v***a*
996 **01** ≠**d***n4565\s2/1/Apparat\x2*≠**f***000009946*≠**v***a*

© IZUM, юни 1994, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: юли 2008, Проект

Запис 4.4.:

001 ␣␣ ≠**a***n*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***0*≠**7***ba*
100 ␣␣ ≠**b***g*≠**c***1976*≠**d***1981*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***ger*
102 ␣␣ ≠**a***deu*
105 ␣␣ ≠**a***y*
200 **0**␣ ≠**a***"#Das #Kapital" und Vorarbeiten*≠**h***#Bd. #1*≠**i***Ökonomische Manuskripte 1857/58*≠**i***Text*≠**f***Karl Marx, Friedrich Engels*≠**g***herausgegeben vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der KPdSU und vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der SED*
210 ␣␣ ≠**a***Berlin*≠**c***Dietz*≠**d***1976-1981*
215 ␣␣ ≠**a***2 zv. (29, 747 str.)*≠**d***25 cm*
225 **2**␣ ≠**a***Gesamtausgabe*≠**f***Karl Marx, Friedrich Engels*≠**v***#Abt. #2*
540 **0**␣ ≠**a***Gesamtausgabe*
675 ␣␣ ≠**a***141.82*
675 ␣␣ ≠**a***321.6/.7*
675 ␣␣ ≠**a***330.84/.86*
700 ␣**1** ≠**a***Marx*≠**b***Karl*≠**4***070*
701 **11** ≠**a***Engels*≠**b***Friedrich*≠**4***070*
996 **01** ≠**d***n4564\s2/1/Text\x1*≠**f***000009943*≠**v***a*
996 **01** ≠**d***n4564\s2/1/Text\x2*≠**f***000009944*≠**v***a*

Описанието се визуализира в следния вид:

Запис 4.1.:

4566/1/1/1

MARX, Karl

Werke, Artikel, Entwürfe. Bd. 1, Werke, Artikel, literarische Versuche bis März 1843. Teil 1, Text / Karl Marx, Friedrich Engels ; herausgegeben vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der KPdSU und vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der SED . - Berlin : Dietz, 1975. - 88, 858 str. ; 25 cm. - (Gesamtausgabe / Karl Marx, Friedrich Engels ; Abt. 1)

1. Engels, Friedrich

141.82
321.6/.7
330.84/.86

4566/1/1/1 *9947*

Запис 4.2.:

4567/1/1/2

MARX, Karl

Werke, Artikel, Entwürfe. Bd. 1, Werke, Artikel, literarische Versuche bis März 1843. Teil 2, Apparat / Karl Marx, Friedrich Engels ; herausgegeben vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der KPdSU und vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der SED . - Berlin : Dietz, 1975. - Str. 863-1337 ; 25 cm. - (Gesamtausgabe / Karl Marx, Friedrich Engels ; Abt. 1)

1. Engels, Friedrich

141.82
321.6/.7
330.84/.86

4567/1/1/2 *9948*

© IZUM, юни 1994, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: юли 2008, Проект

Запис 4.3.:

4565/2/1/Apparat

MARX, Karl
"Das Kapital" und Vorarbeiten. Bd. 1, Ökonomische Manuskripte 1857/58. Apparat / Karl Marx, Friedrich Engels ; herausgegeben vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der KPdSU und vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der SED. - Berlin : Dietz, 1976-1981. - 2 zv. (155 str. ; str. 753-1182) ; 25 cm. - (Gesamtausgabe / Karl Marx, Friedrich Engels ; Abt. 2)

1. Engels, Friedrich

141.82
321.6/.7
330.84/.86

4565/2/1/Apparat/1 *9945*
4565/2/1/Apparat/2 *9946*

Запис 4.4.:

4564/2/1/Text

MARX, Karl
"Das Kapital" und Vorarbeiten. Bd. 1, Ökonomische Manuskripte 1857/58. Text / Karl Marx, Friedrich Engels ; herausgegeben vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der KPdSU und vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der SED. - Berlin : Dietz, 1976-1981. - 2 zv. (29, 747 str.) ; 25 cm. - (Gesamtausgabe / Karl Marx, Friedrich Engels ; Abt. 2)

1. Engels, Friedrich

141.82
321.6/.7
330.84/.86

4564/2/1/Text/1 *9943*
4564/2/1/Text/2 *9944*

Заглавията Text (запис 4.1) и Apparat (запис8са относително неидентифициращи. Това позволява двата записа да се обединят. Двата „внука" са въведени в поле 327 както при описанието на поредици.

200 0␣ ≠**a***Werke, Artikel, Entwürfe*≠**h***#Bd. #1*≠**i***Werke, Artikel, literarische Versuche bis März 1843*≠**f***Karl Marx, Friedrich Engels*≠**g***herausgegeben vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der KPdSU und vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der SED*
215 ␣␣ ≠**a***2 zv. (88, 1337 str.)*≠**d***25 cm*
225 2␣ ≠**a***Gesamtausgabe*≠**f***Karl Marx, Friedrich Engels*≠**v***#Abt. #1*
327 10 ≠**0***Vsebina*≠**a***#Teil #1: Text*≠**a***#Teil #2: Apparat*
996 01 ≠**d***n4566\s1/1\x1*≠**f***000009947*≠**v***a*
996 01 ≠**d***n4567\s1/1\x2*≠**f***000009948*≠**v***a*

Записите 4.3 и 4.4 също могат да се обединят в един запис.

200 0␣ ≠**a***"#Das #Kapital" und Vorarbeiten*≠**h***#Bd. #1*≠**i***Ökonomische Manuskripte 1857/58*≠**f***Karl Marx, Friedrich Engels*≠**g***herausgegeben vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der KPdSU und vom Institut für Marxismus-Leninismus beim ZK der SED*
215 ␣␣ ≠**a***4 zv.*≠**d***25 cm*
225 2␣ ≠**a***Gesamtausgabe*≠**f***Karl Marx, Friedrich Engels*≠**v***#Abt. #2*
327 10 ≠**0***Vsebina*≠**a***Text. - 1976-1981. - 2 zv.(29, 747 str.)*≠**a***Apparat. - 1976-1981. - 2 zv. (155 str. ; str. 753-1182)*
996 01 ≠**d***n4564\s2/1\xText/1*≠**f***000009943*≠**v***a*
996 01 ≠**d***n4564\s2/1\xText/2*≠**f***000009944*≠**v***a*
996 01 ≠**d***n4565\s2/1\xApparat/1*≠**f***000009945*≠**v***a*
996 01 ≠**d***n4565\s2/1\xApparat/2*≠**f***000009946*≠**v***a*

© IZUM, юни 1994, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: юли 2008, Проект

4. Отделната част има две или повече равностойни по значение заглавия

По този начин се обработват монографии в повече части, при които йерархичните отношения са на две нива („баща”, „син”), а всяка отделна част съдържа две или повече равностойни по значение заглавия. В подполе 200≠a се въвежда общото заглавие, а в подполе 200≠h – цифровото означение на частта. За да бъдат равностойни по значение подчинените заглавия на отделните части, те не трябва да се въвеждат в повтарящи се полета 200≠i (това би означавало, че между тях съществува йерархично отношение). Подчинените заглавия, които са равностойни по значение, се въвеждат в поле 327≠a – Забележка за съдържание. В подполе ≠0 се записва въвеждащ израз (напр., „Съдържа:”). Когато подчинените заглавия, които са равностойни по значение, са произведения от един автор (посочен в подполе 200≠f), те се въвеждат в повтарящи се подполета ≠a. Индикатор 2 трябва да има стойност 0 – в такъв случай пунктуацията между повтарящите се подполета ≠a, съответно между равностойните по значение подчинени заглавия (точка и запетайка) се изписва автоматично. Когато произведенията са от различни автори, съответно в случаите на анонимни произведения, всички равностойни по значение заглавия трябва да се въведат в едно подполе 327≠a, защото така пунктуационните знаци между заглавията могат да се въведат прецизно. Подчинените заглавия се въвеждат и в поле 423, за да се получат каталожни картички с допълнителни описания. Поле 423 трябва да се попълва и в случаите на различни автори и анонимни произведения, за да се осигури търсене по заглавие.

Въвеждане на данните:

Том 1:

001 ␣␣ ≠**a***n*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***0*
100 ␣␣ ≠**c***1992*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***slv*
102 ␣␣ ≠**a***svn*
105 ␣␣ ≠**a***d*≠**b***j3*
200 **0**␣ ≠**a***Fizika*≠**h***#Del #1*≠**f***Janez Strnad*≠**g***[slike Berto Žitko]*
205 ␣␣ ≠**a***7. natis*
210 ␣␣ ≠**a***Ljubljana*≠**c***Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije*≠**d***1992*
215 ␣␣ ≠**a***284 str.*≠**c***graf. prikazi*≠**d***24 cm*
225 **0**␣ ≠**a***Matematika-fizika*≠**e***zbirka univerzitetnih učbenikov in monografij*≠**v***9e*
300 ␣␣ ≠**a***500 izv.*
320 ␣␣ ≠**a***Učne knjige: str. 7*
320 ␣␣ ≠**a***Kazalo*
327 **10** ≠**0***Vsebina na nasl. str.:*≠**a***Mehanika*≠**a***Toplota*
423 ␣**1** ≠**1***200***0**␣≠**a***Mehanika*≠**a***Toplota*≠**1***700*␣**1**≠**a***Strnad*≠**b***Janez*≠**4***070*
675 ␣␣ ≠**a***53(075.8)*≠**s***53*
700 ␣**1** ≠**a***Strnad*≠**b***Janez*≠**4***070*
702 **01** ≠**a***Žitko*≠**b***Berto*≠**4***440*
996 **01** ≠**d***lČ\n200064\s9e/1*≠**f***099200561*≠**v***d*

© IZUM, юни 1994, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: юли 2008, Проект

Том 2:

001 ␣␣ ≠**a***n*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***0*
100 ␣␣ ≠**c***1992*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***slv*
102 ␣␣ ≠**a***svn*
105 ␣␣ ≠**a***d*≠**b***j3*
200 **0**␣ ≠**a***Fizika*≠**h***#Del #2*≠**f***Janez Strnad*≠**g***[slike Berto Žitko]*
205 ␣␣ ≠**a***4. natis*
210 ␣␣ ≠**a***Ljubljana*≠**c***Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije*≠**d***1992*
215 ␣␣ ≠**a***Str. 293-564*≠**c***graf. prikazi*≠**d***24 cm*
225 **0**␣ ≠**a***Matematika-fizika*≠**e***zbirka univerzitetnih učbenikov in monografij*≠**v***11c*
300 ␣␣ ≠**a***500 izv.*
320 ␣␣ ≠**a***Kazalo*
327 **10** ≠**0***Vsebina na nasl. str.:*≠**a***Elektrika*≠**a***Optika*
423 ␣**1** ≠**1***200***0**␣≠**a***Elektrika*≠**a***Optika*≠**1***700*␣**1**≠**a***Strnad*≠**b***Janez*≠**4***070*
675 ␣␣ ≠**a***53(075.8)*≠**s***53*
700 ␣**1** ≠**a***Strnad*≠**b***Janez*≠**4***070*
702 **01** ≠**a***Žitko*≠**b***Berto*≠**4***440*
996 **01** ≠**d***lČ\n200065\s11c/2*≠**f***099200657*≠**v***d*

Том 3:

001 ␣␣ ≠**a***n*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***0*
100 ␣␣ ≠**c***1992*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***slv*
102 ␣␣ ≠**a***svn*
105 ␣␣ ≠**a***d*≠**b***j3*
200 **0**␣ ≠**a***Fizika*≠**h***#Del #3*≠**f***Janez Strnad*≠**g***[slike Berto Žitko]*
205 ␣␣ ≠**a***4. natis*
210 ␣␣ ≠**a***Ljubljana*≠**c***Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije*≠**d***1992*
215 ␣␣ ≠**a***320 str.*≠**c***graf. prikazi*≠**d***24 cm*
225 **1**␣ ≠**a***Matematika-fizika*≠**e***zbirka univerzitetnih učbenikov in monografij*≠**v***14c*
300 ␣␣ ≠**a***300 izv.*
320 ␣␣ ≠**a***Kazalo*
327 **10** ≠**0***Vsebina na nasl. str.:*≠**a***Posebna teorija relativnosti*≠**a***Kvantna fizika* ≠**a***Atomi*
423 ␣**1** ≠**1***200***0**␣≠**a***Posebna teorija relativnosti*≠**a***Kvantna fizika*≠**a***Atomi*≠**1***700*␣**1** ≠**a***Strnad*≠**b***Janez*≠**4***070*
675 ␣␣ ≠**a***53(075.8)*≠**s***53*
700 ␣**1** ≠**a***Strnad*≠**b***Janez*≠**4***070*
702 **01** ≠**a***Žitko*≠**b***Berto*≠**4***440*
996 **01** ≠**d***n200066\s14c/3*≠**f***099200372*≠**v***a*

© IZUM, юни 1994, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: юли 2008, Проект

Том 4:

001 ␣␣ ≠**a***n*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***0*
100 ␣␣ ≠**c***1992*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***slv*
102 ␣␣ ≠**a***svn*
105 ␣␣ ≠**a***d*≠**b***j3*
200 **0**␣ ≠**a***Fizika*≠**h***#Del #4*≠**f***Janez Strnad*≠**g***[slike Berto Žitko]*
205 ␣␣ ≠**a***2. natis*
210 ␣␣ ≠**a***Ljubljana*≠**c***Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije*≠**d***1992*
215 ␣␣ ≠**a***284 str.*≠**c***graf. prikazi*≠**d***24 cm*
225 **2**␣ ≠**a***Matematika-fizika*≠**e***zbirka univerzitetnih učbenikov in monografij*≠**v***19a [i. e. 18a]*
300 ␣␣ ≠**a***1.000 izv.*
320 ␣␣ ≠**a***Kazalo*
327 **10** ≠**0***Vsebina na nasl. str.:*≠**a***Molekule*≠**a***Kristali*≠**a***Jedra*≠**a***Delci*
423 ␣**1** ≠**1***200***0**␣≠**a***Molekule*≠**a***Kristali*≠**a***Jedra*≠**a***Delci*≠**1***700*␣**1**≠**a***Strnad*≠**b***Janez* ≠**4***070*
675 ␣␣ ≠**a***53(075.8)*≠**s***53*
700 ␣**1** ≠**a***Strnad*≠**b***Janez*≠**4***070*
702 **01** ≠**a***Žitko*≠**b***Berto*≠**4***440*
996 **01** ≠**d***n200067\s18a/4*≠**f***099200886*≠**v***a*

Описанието на том 1 се визуализира в следния вид:

Č 200064/9e/1

STRNAD, Janez
Fizika. Del 1 / Janez Strnad ; [slike Berto Žitko]. - 7. natis. - Ljubljana : Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije, 1992. - 284 str. : graf. prikazi ; 24 cm. - (Matematika-fizika : zbirka univerzitetnih učbenikov in monografij ; 9e)

500 izv. - Učne knjige: str. 7. - Kazalo. - Vsebina na nasl. str.: Mehanika ; Toplota
1. Strnad, Janez: Mehanika 2. Strnad, Janez: Toplota

53(075.8)

Č 200064/9e/1 *1992/561*

Описанието на том 2 се визуализира в следния вид:

Č 200065/11c/2

STRNAD, Janez
Fizika. Del 2 / Janez Strnad ; [slike Berto Žitko]. - 4. natis. - Ljubljana : Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije, 1992. - Str. 293-564 : graf. prikazi ; 24 cm. - (Matematika-fizika : zbirka univerzitetnih učbenikov in monografij ; 11c)

500 izv. - Kazalo. - Vsebina na nasl. str.: Elektrika ; Optika
1. Strnad, Janez: Elektrika 2. Strnad, Janez: Optika

53(075.8)

Č 200065/11c/2 *1992/657*

© IZUM, юни 1994, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: юли 2008, Проект

Описанието на том 3 се визуализира в следния вид:

200066/14c/3

STRNAD, Janez
Fizika. Del 3 / Janez Strnad ; [slike Berto Žitko]. - 4. natis. - Ljubljana : Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije, 1992. - 320 str. : graf. prikazi ; 24 cm. - (Matematika-fizika : zbirka univerzitetnih učbenikov in monografij ; 14c)

300 izv. - Kazalo. - Vsebina na nasl. str.: Posebna teorija relativnosti ; Kvantna fizika ; Atomi
1. Strnad, Janez: Posebna teorija relativnosti 2. Strnad, Janez: Kvantna fizika 3. Strnad, Janez: Atomi

53(075.8)

200066/14c/3 *1992/372*

Описанието на том 4 се визуализира в следния вид:

200067/18a/4

STRNAD, Janez
Fizika. Del 4 / Janez Strnad ; [slike Berto Žitko]. - 2. natis. - Ljubljana : Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije, 1992. - 284 str. : graf. prikazi ; 24 cm. - (Matematika-fizika : zbirka univerzitetnih učbenikov in monografij ; 19a [i. e. 18a])

1.000 izv. - Kazalo. - Vsebina na nasl. str.: Molekule ; Kristali ; Jedra ; Delci
1. Strnad, Janez: Molekule 2. Strnad, Janez: Kristali 3. Strnad, Janez: Jedra 4. Strnad, Janez: Delci

53(075.8)

200067/18a/4 *1992/886*

5. Общото заглавие е родов израз

По този начин се обработват монографии в повече части, при които общото заглавие е родов израз (напр., събрани съчинения, Collected works, Gesamtwerke, Gesamtausgabe), а на заглавната страница са посочени и отделните равностойни по значение подчинени заглавия. В повтарящи се подполета 200≠a се въвеждат отделните равностойни по значение подчинени заглавия. Когато на заглавната страница е посочен само родовият израз, конкретните равностойни по значение заглавия на отделните части, за които може да се получи информация от показалеца или съдържанието, не трябва да се въвеждат в поле 200, а само в поле 327 – Забележка за съдържание. В подполе 225 – Серия се въвеждат общото заглавие, сведенията за отговорност и цифровото означение на частта (в съответните подполета 225≠a ≠f ≠v). За да се осигури търсене по заглавие, общото заглавие трябва да се въведе и в подполе 540≠a (стойността на индикатора е 0 когато не е необходимо да се генерира каталожна картичка с допълнително библиографско описание).

Въвеждане на данните:

001 ␣␣ ≠**a***n*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***0*
100 ␣␣ ≠**c***1955*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***slv*
102 ␣␣ ≠**a***svn*
105 ␣␣ ≠**a***y*
200 **0**␣ ≠**a***Dramatski spisi*≠**a***Logarjevi*≠**f***Josip Stritar*≠**g***[uredil in z opombami opremil France Koblar]*
210 ␣␣ ≠**a***Ljubljana*≠**c***Državna založba Slovenije*≠**d***1955*
215 ␣␣ ≠**a***501 str.*≠**d***21 cm*
225 **2**␣ ≠**a***Zbrano delo*≠**f***Josip Stritar*≠**v#***knj. #5*
225 **2**␣ ≠**a***Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev*
540 **0**␣ ≠**a***Zbrano delo*
675 ␣␣ ≠**a***886.3 Stritar J.*≠**b***886.3*
700 ␣**1** ≠**a***Stritar*≠**b***Josip*≠**4***070*
702 **01** ≠**a***Koblar*≠**b***Jože*≠**4***340*
996 **01** ≠**d***lA\n2372\s5*≠**f***095501332*≠**v***d*

001 ␣␣ ≠**a***n*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***0*
100 ␣␣ ≠**c***1956*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***slv*
102 ␣␣ ≠**a***svn*
105 ␣␣ ≠**a***y*
200 **0**␣ ≠**a***Šest parov klobas*≠**a***Po tobaku smrdiš*≠**a***Ženitev iz nevoščljivosti* ≠**a***Ponarejeni bankovci*≠**a***Kako je Kotarjev Peter delal pokoro, ker je krompir kradel*≠**a***Pravda med bratoma*≠**a***Rokovnjači*≠**f***Josip Jurčič*≠**g***[uredil in z opombami opremil Mirko Rupel]*
210 ␣␣ ≠**a***Ljubljana*≠**c***Državna založba Slovenije*≠**d***1956*
215 ␣␣ ≠**a***333 str.*≠**d***21 cm*
225 **2**␣ ≠**a***Zbrano delo*≠**f***Josip Jurčič*≠**v#***knj. #7*
225 **2**␣ ≠**a***Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev*
540 **0**␣ ≠**a***Zbrano delo*
675 ␣␣ ≠**a***886.3-821*≠**s***886.3*
675 ␣␣ ≠**a***82 Jurčič J.*
700 ␣**1** ≠**a***Jurčič*≠**b***Josip*≠**4***070*
702 **01** ≠**a***Rupel*≠**b***Mirko*≠**4***340*
996 **01** ≠**d***lA\n2278\s7*≠**f***095601317*≠**v***d*

© IZUM, юни 1994, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: юли 2008, Проект

001 ␣␣ ≠**a***n*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***0*
100 ␣␣ ≠**c***1956*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***slv*
102 ␣␣ ≠**a***svn*
105 ␣␣ ≠**a***y*≠**f***z2*
200 **0**␣ ≠**a***Cvetje v jeseni*≠**a***Visoška kronika*≠**a***Variante*≠**f***Ivan Tavčar*≠**g***[uredila in z opombami opremila Marja Boršnik]*
210 ␣␣ ≠**a***Ljubljana*≠**c***Državna založba Slovenije*≠**d***1957*≠**e***Ljubljana*≠**g***Triglavska tiskarna*
215 ␣␣ ≠**a***423 str.*≠**d***21 cm*
225 **2**␣ ≠**a***Zbrano delo*≠**f***Ivan Tavčar*≠**v#***knj. #6*
225 **2**␣ ≠**a***Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev*
540 **0**␣ ≠**a***Zbrano delo*
675 ␣␣ ≠**a***886.3 Tavčar I.*≠**s***886.3*≠**b***82*
675 ␣␣ ≠**a***886.3.09 Tavčar I.*
700 ␣**1** ≠**a***Tavčar*≠**b***Ivan*≠**4***070*
702 **01** ≠**a***Boršnik*≠**b***Marja*≠**4***340*
996 **01** ≠**d***lA\n2308\s6*≠**f***095601320*≠**v***d*

Описанието се визуализира в следния вид:

A 2372/5

STRITAR, Josip
Dramatski spisi ; Logarjevi / Josip Stritar ; [uredil in z opombami opremil France Koblar]. - Ljubljana : Državna založba Slovenije, 1955. - 501 str. ; 21 cm. - (Zbrano delo / Josip Stritar ; knj. 5) (Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev)

1. Stritar, Josip: Logarjevi

886.3 Stritar J.

A 2372/5 *1955/1332*

A 2278/7

JURČIČ, Josip

Šest parov klobas ; Po tobaku smrdiš ; Ženitev iz nevoščljivosti ; Ponarejeni bankovci ; Kako je Kotarjev Peter delal pokoro, ker je krompir kradel ; Pravda med bratoma ; Rokovnjači / Josip Jurčič ; [uredil in z opombami opremil Mirko Rupel]. - Ljubljana : Državna založba Slovenije, 1956. - 333 str. ; 21 cm. - (Zbrano delo / Josip Jurčič ; knj. 7) (Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev)

1. Jurčič, Josip: Po tobaku smrdiš 2. Jurčič, Josip: Ženitev iz nevoščljivosti 3. Jurčič, Josip: Ponarejeni bankovci 4. Jurčič, Josip: Kako je Kotarjev Peter delal pokoro, ker je krompir kradel 5. Jurčič, Josip: Pravda med bratoma

886.3-821
82 Jurčič J.

A 2278/7 *1956/1317*

A 2308/6

TAVČAR, Ivan

Cvetje v jeseni ; Visoška kronika ; Variante / Ivan Tavčar ; [uredila in z opombami opremila Marja Boršnik]. - Ljubljana : Državna založba Slovenije, 1957 (Ljubljana : Triglavska tiskarna) . - 423 str. ; 21 cm. - (Zbrano delo / Ivan Tavčar ; knj. 6) (Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev)

1. Tavčar, Ivan: Visoška kronika 2. Tavčar, Ivan: Variante

886.3 Tavčar I. 1
886.3.09 Tavčar I.

A 2308/6 *1956/1320*

© IZUM, юни 1994, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: юли 2008, Проект

A СПИСЪК НА ПОЛЕТА/ПОДПОЛЕТА

Легенда:

Инд.	:	Индикатори (подразбиращи се стойности)
␣	:	Без стойност на индикатора
M	:	Монографии
K	:	Продължаващи ресурси
Z	:	Записи за колекция (при групова обработка)
A	:	Статии и други съставни части
N	:	Некнижни материали
-	:	Подполето не се използва.
0	:	Подполето е в маската.
1	:	Подполето е задължително.
Повт.	:	Повтаряемост
R	:	Подполето е повтарящо се.
NR	:	Подполето не е повтарящо се.
Дълж.	:	Дължина
v	:	Може да се въведат и по-малко от предвидените символи.
Подр.	:	Подразбираща се стойност

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
000		БЛОК ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЯ	␣␣						NR		
001		ИДЕНТИФИКАТОР НА ЗАПИСА	␣␣						NR		
	a	Статус на записа		1	1	1	1	1	NR	1	n
	b	Вид на записа		1	1	1	1	1	NR	1	a[1]
	c	Библиографско ниво		1	1	1	1	1	NR	1	m[2]
	d	Йерархично ниво		1	1	1	1	1	NR	1	0[3]
	e	Стар номер на записа*		0	0	0	0	0	NR	20[v]	
	g	Код за пълнота на записа		0	0	0-	0	0	NR	1	
	h	Форма на библиографското описание		0	0	-	0	0	NR	1	
	t	Типология на документите/произведенията*		0	0-	-	0	0	NR	4[v]	
	x	Номер на оригиналния запис*		0	0	0	0	0	NR	79[v]	
	7	Азбука на каталогизацията*		0	0	0	0	0	NR	2	
010		МЕЖДУНАРОДЕН СТАНДАРТЕН НОМЕР НА КНИГАТА (ISBN)	␣␣						R		
	a	ISBN		0	0	0	0	0	NR	17[v]	
	b	Пояснение		0	0	0	0	0	NR		
	d	Начин на разпространение и/или цена		0	0	-	-	0	NR		
	z	Сгрешен ISBN		0	0	-	-	0	R		

[1] В маската за въвеждане N няма предефинирана стойност за вид на записа.

[2] Предефинираната стойност на библиографското ниво е различна при различните маски за въвеждане. В маските за въвеждане M и N, предефинираната стойност е "m", в маската за въвеждане Z е "c" и в маска за въвеждане A, предефинираната стойност е "a".

[3] В маските за въвеждане M, K, Z и N, предефинираната стойност на йерархичното ниво е "0", а в маската за въвеждане A е "2".

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
011		ISSN	␣␣						NR		
	a	ISSN за статия*		-	-	-	1[4]	-	NR	9	
	c	Вътрешен номер на продължаващ ресурс*		-	1[5]	-	-	-	NR	9	
	d	Начин на разпространение и/или цена		-	0	-	-	-	R		
	e	Валиден ISSN*		-	1[6]	-	-	-	NR	9	
	f	Непотвърден ISSN*		-	1[6]	-	-	-	NR	9	
	l	ISSN-L*		-	0	-	-	-	NR	9	
	m	Отменен ISSN-L*		-	0	-	-	-	R	9	
	s	ISSN – статия в серия с подсерия или в приложение		-	-	-	0	-	NR	9	
	y	Отменен ISSN		-	0	-	-	-	R	9	
	z	Сгрешен ISBN		-	0	-	-	-	R	9[v]	
012		ИДЕНТИФИКАТОР ЗА СТАРОПЕЧАТНИ И РЕДКИ ИЗДАНИЯ	␣␣						R		
	a	Фингърпринт		0	-	-	-	-	NR		
	0	Сигнатура, за която се отнася полето*		0	-	-	-	-	NR	30[v]	
	2	Код на системата за идентифициране на старопечатни издания		0	-	-	-	-	NR	10[v]	
	5	Институция, за която се отнася полето		0	-	-	-	-	NR	5	
	9	Инвентарен номер, за който се отнася полето*		0	-	-	-	-	NR		
013		МЕЖДУНАРОДЕН СТАНДАРТЕН НОМЕР НА НОТНО ИЗДАНИЕ (ISMN)	␣␣						R		
	a	Номер (ISMN)		0	-	-	-	0	NR	13	
	b	Пояснение		0	-	-	-	0	NR		
	d	Начин на разпространение и/или цена		0	-	-	-	0	NR		
	z	Сгрешен ISMN		0	-	-	-	0	R		
017		ДРУГ СТАНДАРТЕН ИДЕНТИФИКАТОР	␣␣						R		
	a	Стандартен номер		0	0	-	0	0	NR	79[v]	
	b	Пояснение		0	0	-	0	0	NR		
	d	Начин на разпространение и/или цена		0	0	-	0	0	NR		
	z	Сгрешен номер или код		0	0	-	0	0	R		
	2	Източник на кода		0	0	-	0	0	NR	4[v]	
020		НОМЕР НА ДОКУМЕНТА В НАЦИОНАЛНАТА БИБЛИОГРАФИЯ	␣␣						R		
	a	Код за страната		0	0	-	0	0	NR	2	
	b	Номер		0	0	-	0	0	NR	30[v]	
	z	Сгрешен номер		0	0	-	0	0	R	30[v]	
021		НОМЕР НА ДОКУМЕНТА НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИЯ ЕКЗЕМПЛЯР	␣␣						R		
	a	Код за страната		0	0	-	-	0	NR	3	
	b	Номер		0	0	-	-	0	NR	9[v]	
	z	Сгрешен номер		0	0	-	-	0	R	8	
022		НОМЕР НА ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ	␣␣						R		
	a	Код за страната		0	0	0	-	0	NR	3	
	b	Номер		0	0	0	-	0	NR		
	z	Сгрешен номер		0	0	0	-	0	R		
040		CODEN	␣␣						R		
	a	CODEN		-	0	-	-	-	NR		
	z	Сгрешен CODEN		-	0	-	-	-	R		

[4] В маската за въвеждане А подполетата 011a или 4641 са задължителни.

[5] В маската за въвеждане K за продължаващи ресурси, едно от следните подполета е задължително: 011c, e или f.

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
041		ДРУГИ ИДЕНТИФИКАЦИОННИ НОМЕРА*	␣␣						R		
	a	Код		-	0		-	-	NR		
071		НОМЕР НА ИЗДАТЕЛЯ (ЗВУКОЗАПИСИ И НОТНИ ИЗДАНИЯ)	01						R		
	a	Номер		-	-	-	-	0	NR		
	b	Източник		-	-	-	-	0	NR		
100		ОБЩИ ДАННИ, СВЪРЗАНИ С ОБРАБОТКАТА	␣␣						NR		
	b	Означение за годината на публикуване		0	1	0	0	0	NR	1	
	c	Година на публикуване 1		1	1	1	1	1	NR	4	
	d	Година на публикуване 2		0	0	0	0	0	NR	4	
	e	Код за предназначение		0	0	0	0	0	NR	1	
	f	Код за официално издание		0	0	-	-	0	NR	1	
	g	Код за модифициран запис		0	0	0	0	0	NR	1	
	h	Език на каталогизиране		1	1	1	1	1	NR	3	slv[6]
	i	Код за транслитерация		0	0	0	0	0	NR	2[v]	
	l	Азбука на основното заглавие		1	1	1	1	1	NR	2	
101		ЕЗИК НА ДОКУМЕНТА	0␣						NR		
	a	Език на текста		1	1	0	1	0	R	3	
	b	Език на текста, от който е превеждано		0	-	0	0	0	R	3	
	c	Език на оригинала		0	0	0	0	0	R	3	
	d	Език на резюмето		0	0	0	0	0	R	3	
	e	Език на съдържанието		0	0	0	-	0	R	3	
	f	Език на заглавната страница		0	0	0	-	0	R	3	
	g	Език на основното заглавие		0	0	0	0	0	NR	3	
	h	Език на либрето и др.		0	-	0	-	0	R	3	
	i	Език на съпроводителния материал		0	-	0	0	0	R	3	
	j	Език на субтитрите		0	-	0	-	0	R	3	
102		СТРАНА НА ПУБЛИКУВАНЕ ИЛИ НА ПРОИЗВОДСТВО	␣␣						NR		
	a	Страна		0	0	0	1	0	R	3	
	b	Регион		0	0	0	0	0	R	2	
105		ТЕКСТ - МОНОГРАФИИ	␣␣						NR		
	a	Кодове за илюстрации		0	-	0	0	0	R	1	
	b	Кодове за формата на съдържанието		0	-	0	0	0	R	4[v]	
	c	Код за конференции		0	-	0	-	0	NR	1	
	d	Означение за юбилеен сборник		0	-	0	-	0	NR	1	
	e	Означение за наличие на показалец		0	-	0	-	0	NR	1	
	f	Код за жанр		0	-	0	0	0	NR	2[v]	
	g	Код за биография		0	-	0	-	0	NR	1	
106		ТЕКСТ – ФИЗИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ	␣␣						NR		
	a	Означение за физическа форма		0	0	0	-	0	NR	1	
110		ПРОДЪЛЖАВАЩИ РЕСУРСИ	␣␣						NR		
	a	Вид на продължаващия ресурс		-	1	-	-	-	NR	1	
	b	Периодичност		-	1	-	-	-	NR	1	
	c	Регулярност		-	0	-	-	-	NR	1	
	d	Код за форма на материала		-	0	-	-	-	NR	1	
115		ВИДЕОМАТЕРИАЛИ	␣␣						R		
	a	Вид на материала		-	-	0	-	0	NR	1	
	b	Продължителност		-	-	0	-	0	NR	3	

[6] Предефинираната стойност за езика на каталогизацията зависи от езика, който се използва в библиотеката.

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
	c	Цвят		-	-	0	-	0	NR	1	
	d	Звук		-	-	0	-	0	NR	1	
	e	Носител на звука		-	-	0	-	0	NR	1	
	f	Ширина или размери		-	-	0	-	0	NR	1	
	g	Физическа форма – прожекция на образи, филм		-	-	0	-	0	NR	1	
	h	Техника – видеозапис, филм		-	-	0	-	0	NR	1	
	i	Формат на показване – филм		-	-	0	-	0	NR	1	
	j	Придружаващ материал		-	-	0	-	0	R	1	
	k	Физическа форма – видеозаписи		-	0	0	-	0	NR	1	
	l	Формат на показване – видеозаписи		-	0	0	-	0	NR	1	
	m	Основа на емулсионния материал - прожекция на образи		-	-	0	-	0	NR	1	
	n	Вторична основа - прожекция на образи		-	-	0	-	0	NR	1	
	o	Стандарт за излъчване – видеозаписи		-	-	0	-	0	NR	1	
	p	Поколение		-	-	0	-	0	NR	1	
	r	Елементи при производството		-	-	-	-	0	NR	1	
	s	Цвят		-	-	-	-	0	NR	1	
	t	Емулсия на филма (полярност)		-	-	-	-	0	NR	1	
	u	Основа на филма		-	-	-	-	0	NR	1	
	v	Вид на звука		-	-	-	-	0	NR	1	
	z	Вид на филмовата основа		-	-	-	-	0	NR	1	
	1	Степен на износеност на основата на филма		-	-	-	-	0	NR	1	
	2	Комплектност		-	-	-	-	0	NR	1	
	3	Дата на проверка на състоянието на филма		-	-	0	-	0	NR	6	
116		ГРАФИЧНИ МАТЕРИАЛИ	␣␣						R		
	a	Означение за конкретния материал		-	0	0	0	0	NR	1	
	b	Първична материална основа		-	-	0	0	0	NR	1	
	c	Вторична материална основа		-	-	0	0	0	NR	1	
	d	Цвят		-	-	0	0	0	NR	1	
	e	Техника (рисунки, живопис)		-	-	0	0	0	R	2	
	f	Техника (графични отпечатъци)		-	-	0	0	0	R	2	
	g	Предназначение		-	-	0	0	0	NR	2	
117		ТРИИЗМЕРНИ АРТЕФАКТИ И ПРЕДМЕТИ	␣␣						R		
	a	Означение за конкретния материал		-	0	0	-	0	NR	2	
	b	Материал		-	-	0	-	0	R	2	
	c	Цвят		-	-	0	-	0	NR	1	
120		КАРТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ – ОБЩИ СВЕДЕНИЯ	␣␣						NR		
	a	Цвят		-	0	0	0	0	NR	1	
	b	Показалец		-	0	0	0	0	NR	1	
	c	Съпроводителен текст		-	0	0	0	0	NR	1	
	d	Релеф		-	0	0	0	0	R	1	
	e	Картографска проекция		-	0	0	0	0	NR	2	
	f	Нулев меридиан		-	0	0	0	0	R	2	
121		КАРТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ – ФИЗИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ	␣␣						NR		
	a	Размери		-	0	0	0	0	NR	1	
	b	Първично картографско изображение		-	0	0	0	0	R	1	
	c	Физически носител		-	0	0	0	0	NR	2	
	d	Техника на създаване		-	0	0	0	0	NR	1	
	e	Вид на репродукцията		-	0	0	0	0	NR	1	
	f	Изравнение с геодезична мрежа		-	0	0	0	0	NR	1	

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
	g	Форма на публикацията		-	0	0	0	0	NR	1	
	h	Височина на датчика		-	0	0	0	0	NR	1	
	i	Положение на датчика		-	0	0	0	0	NR	1	
	j	Спектрален диапазон		-	0	0	0	0	NR	2	
	k	Качество на изображението		-	0	0	0	0	NR	1	
	l	Облачно покритие		-	0	0	0	0	NR	1	
	m	Средна стойност на яснота на изображението на земната повърхност		-	0	0	0	0	NR	2	
122		ВРЕМЕВИ ПЕРИОД НА СЪДЪРЖАНИЕТО НА ЕДИНИЦАТА	0␣						R		
	a	Времеви период (d ГГГГММДДЧЧ)		-	0	0	-	0	R	11[v]	
123		КАРТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ – МАЩАБ И КООРДИНАТИ	0␣						R		
	a	Вид на мащаба		-	0	0	0	0	NR	1	
	b	Стойност на линейния хоризонтален мащаб		-	0	0	0	0	R		
	c	Стойност на линейния вертикален мащаб		-	0	0	0	0	R		
	d	Координати – най-западна географска дължина		-	0	0	0	0	NR	8	
	e	Координати – най-източна географска дължина		-	0	0	0	0	NR	8	
	f	Координати – най-северна географска ширина		-	0	0	0	0	NR	8	
	g	Координати – най-южна географска ширина		-	0	0	0	0	NR	8	
	h	Ъглов мащаб		-	0	0	0	0	R	4	
	i	Деклинация - северна граница		-	0	0	0	0	NR	8	
	j	Деклинация - южна граница		-	0	0	0	0	NR	8	
	k	Ректасцензия - източна граница		-	0	0	0	0	NR	6	
	m	Ректасцензия - западна граница		-	0	0	0	0	NR	6	
	n	Равноденствие		-	0	0	0	0	NR	4[v]	
	o	Епоха		-	0	0	0	0	NR	4[v]	
124		КАРТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ – ОЗНАЧЕНИЕ ЗА СПЕЦИФИЧЕН МАТЕРИАЛ	␣␣						NR		
	a	Вид на изображението		-	0	0	0	0	NR	1	
	b	Форма на картографската единица		-	0	0	0	0	R	1	
	c	Техника на представяне		-	0	0	0	0	R	2	
	d	Позиция на платформата		-	0	0	0	0	R	1	
	e	Категория на спътника		-	0	0	0	0	R	1	
	f	Наименование на спътника		-	0	0	0	0	R	2	
	g	Техника на записа		-	0	0	0	0	R	2	
125		ЗВУКОЗАПИСИ И НОТНИ ИЗДАНИЯ	␣␣						NR		
	a	Вид на партитурата		-	0	0	0	0	NR	1	
	b	Означение за партии		-	0	0	0	0	NR	1	
	c	Означение за говор		-	0	0	0	0	R	1	
126		ЗВУКОЗАПИСИ – ФИЗИЧЕСКО ОПИСАНИЕ	␣␣						NR		
	a	Форма		-	0	0	0	0	NR	1	
	b	Скорост		-	0	0	0	0	NR	1	
	c	Вид на звука		-	0	0	0	0	NR	1	
	d	Ширина на браздата		-	0	0	0	0	NR	1	
	e	Размери (звукозаписи)		-	0	0	0	0	NR	1	
	f	Ширина на лентата		-	0	0	0	0	NR	1	
	g	Конфигурация на лентата		-	0	0	0	0	NR	1	
	h	Придружителен текстов материал		-	0	0	0	0	R	1	
	i	Техника на записа		-	0	0	0	0	NR	1	
	j	Специални характеристики навъзпроизвеждането		-	0	0	0	0	NR	1	
	k	Вид на плочата, цилиндъра или лентата		-	0	0	0	0	NR	1	
	l	Вид на материала		-	0	0	0	0	NR	1	

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
	m	Начин на нарязване		-	0	0	0	0	NR	1	
127		ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ЗВУКОЗАПИСИ И НОТНИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ	␣␣						NR		
	a	Продължителност		-	-	0	0	0	R	6	
128		МУЗИКАЛНИ ИЗПЪЛНЕНИЯ И ПАРТИТУРИ	␣␣						R		
	a	Форма на музикалното произведение		-	0	0	0	0	R	3[v]	
	b	Инструменти или гласове за ансамбли		-	0	0	0	0	R	2	
	c	Инструменти или гласове за солисти		-	0	0	0	0	R	2	
130		МИКРОФОРМИ – ФИЗИЧЕСКО ОПИСАНИЕ	␣␣						R		
	a	Означение за конкретен материал		-	0	0	-	0	NR	1	
	b	Полярност		-	0	0	-	0	NR	1	
	c	Размери		-	0	0	-	0	NR	1	
	d	Коефициент на намаление		-	0	0	-	0	NR	1	
	e	Специфичен коефициент на намаление		-	0	0	-	0	NR	3	
	f	Цвят		-	0	0	-	0	NR	1	
	g	Емулсия върху филма		-	0	0	-	0	NR	1	
	h	Поколение (копие)		-	0	0	-	0	NR	1	
	i	Основа на филма		-	0	0	-	0	NR	1	
135		ЕЛЕКТРОННИ РЕСУРСИ	␣␣						NR		
	a	Вид на електронния ресурс		-	0	0	0	0	NR	1	
	b	Означение за конкретния материал		-	0	0	0	0	NR	1	
140		СТАРОПЕЧАТНИ ИЗДАНИЯ - ОБЩО	␣␣						NR		
	a	Кодове за илюстрации – книга		0	-	-	-	-	R	2	
	b	Кодове за илюстрации – отделни листове		0	-	-	-	-	R	1	
	c	Код за илюстрация – техника		0	-	-	-	-	NR	1	
	d	Форма на съдържанието		0	-	-	-	-	R	2	
	e	Жанр		0	-	-	-	-	NR	2	
	f	Биография		0	-	-	-	-	NR	1	
	g	Основен материал – Книга		0	-	-	-	-	NR	1	
	h	Основен материал - отделни листове		0	-	-	-	-	NR	1	
	i	Воден знак		0	-	-	-	-	NR	1	
	j	Печатарски знак		0	-	-	-	-	NR	1	
	k	Издателски знак		0	-	-	-	-	NR	1	
	l	Украса		0	-	-	-	-	NR	1	
141		СТАРОПЕЧАТНИ ИЗДАНИЯ – СПЕЦИФИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕКЗЕМПЛЯРА	␣␣						R		
	a	Материал на подвързията		0	-	-	-	-	R	1	
	b	Вид на подвързията		0	-	-	-	-	NR	1	
	c	Подвързан с		0	-	-	-	-	NR	1	
	d	Състояние на подвързията		0	-	-	-	-	NR	1	
	e	Състояние на книжното тяло		0	-	-	-	-	R	1	
	0	Сигнатура на екземпляра, за който се отнасят данните в полето*		0	-	-	-	-	NR	30[v]	
	5	Институция, за която се отнасят данните в полето		0	-	-	-	-	NR	5	
	9	Инвентарен номер на екземпляра, за който се отнасят данните в полето*		0	-	-	-	-	NR		

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
200		ЗАГЛАВИЕ И СВЕДЕНИЯ ЗА ОТГОВОРНОСТ	0␣[7]						NR		
	a	Основно заглавие		1	1	1	1	1	R		
	b	Общо означение за материал		0	0	0	0	0	R		
	c	Основно заглавие от друг автор		0	0	-	0	0	R		
	d	Паралелно основно заглавие		0	0	0	0	0	R		
	e	Допълнение към заглавието		0	0	0	0	0	R		
	f	Първо сведение за отговорност		0	0	0	0	0	R		
	g	Следващо сведение за отговорност		0	0	0	0	0	R		
	h	Номер на част		0	0	0	0	0	R		
	i	Наименование на част		0	0	0	0	0	R		
	z	Език на паралелно основно заглавие		0	-	-	-	-	R	3	
205		СВЕДЕНИЯ ЗА ИЗДАНИЕТО	␣␣						NR		
	a	Сведение за изданието		0	0	0	0	0	NR		
	b	Допълнително сведение за изданието		0	0	-	-	0	R		
	d	Паралелно сведение за изданието		0	-	-	-	0	R		
	f	Сведение за отговорност, отнасящо се до изданието		0	0	-	-	0	R		
	g	Следващо сведение за отговорност		0	0	-	-	0	R		
206		КАРТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ – МАТЕМАТИЧЕСКИ ДАННИ	␣␣						R		
	a	Математически данни		0	0	-	0	0	NR		
207		ПРОДЪЛЖАВАЩИ РЕСУРСИ - НОМЕРАЦИЯ	␣0						NR		
	a	Година и означение на том		-	0	-	-	-	R		
208		НОТНИ ИЗДАНИЯ	␣␣						NR		
	a	Специфични данни за нотни издания		-	-	-	-	0	NR		
	d	Паралелни специфични данни за нотни издания		-	-	-	-	0	R		
210		ИЗДАТЕЛСКИ ДАННИ, СВЕДЕНИЯ ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ДР	␣␣						NR		
	a	Място на издаване, разпространение и др.		1	1	0	-	0	R		
	b	Адрес на издателя, разпространителя и др.		0	0	-	-	0	R		
	c	Наименование на издателя, разпространителя и др.		1	1	0	-	0	R		
	d	Година на издаване, разпространение и др.		1	0	0	-	0	NR	50[v]	
	e	Място на производство		0	0	0	-	0	R		
	f	Адрес на производителя		0	0	-	-	0	R		
	g	Наименование на производителя		0	0	0	-	0	R		
	h	Година на производство		0	0	-	-	0	R		
211		ПЛАНИРАНА ДАТА НА ИЗДАВАНЕ	␣␣						NR		
	a	Дата		0	-	-	-	0	NR	8[v]	
215		ФИЗИЧЕСКО ОПИСАНИЕ	␣␣						R		
	a	Специфично означение за материал		0	0	0	0	0	NR		
	c	Други физически данни		0	0	0	0	0	NR		
	d	Размери		0	0	0	0	0	NR		
	e	Придружителен материал		0	0	0	-	0	R		
	g	Приложение**		-	-	-	0	-	NR	70[v]	
	i	Номерация – трето ниво*		-	-	-	0	-	NR	70[v]	
	h	Номерация – второ ниво*		-	-	-	0	-	NR	70[v]	
	k	Номерация – първо ниво*		-	-	-	0	-	NR	70[v]	

[7] В маската за въвеждане К предефинираната стойност на индикатора е настроена на *"1" – Заглавието е точка за достъп*.

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
	o	Хронология*		-	-	-	0	-	NR		
	p	Алтернативна пагинация*		-	-	-	0	-	NR	70^{v}	
	q	Алтернативна номерация – трето ниво*		-	-	-	0	-	NR	70^{v}	
	r	Алтернативна номерация – второ ниво*		-	-	-	0	-	NR	70^{v}	
	s	Алтернативна номерация – първо ниво*		-	-	-	0	-	NR	70^{v}	
225		СЕРИЯ	1␣						R		
	a	Заглавие на серията		0	0	0	0	0	NR		
	d	Паралелно заглавие на серията		0	0	-	-	0	R		
	e	Допълнение към заглавието		0	-	0	0	0	R		
	f	Сведение за отговорност		0	-	-	-	0	R		
	h	Номер на подсерия		0	-	-	-	0	R		
	i	Наименование на подсерия		0	-	-	-	0	R		
	v	Номерация в серията		0	-	0	0	0	R		
	x	ISSN на серията		0	0	-	-	0	R	9	
	z	Език на паралелното заглавие		0	-	-	-	-	R	3	
230		СПЕЦИФИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕЛЕКТРОНЕН РЕСУРС	␣␣						R		
	a	Означение и обхват на файла		-	0	-	0	0	NR		
300		ОБЩА ЗАБЕЛЕЖКА	␣␣						R		
	a	Текст на забележката		0	0	0	0	0	NR		
301		ЗАБЕЛЕЖКА, ОТНАСЯЩА СЕ ДО ИДЕНТИФИКАЦИОННИЯ НОМЕР	␣␣						R		
	a	Текст на забележката		0	0	0	0	0	NR		
311		ЗАБЕЛЕЖКА ЗА СВЪРЗАНО ПОЛЕ	␣␣						R		
	a	Текст на забележката		-	0	-	-	-	NR		
314		ЗАБЕЛЕЖКА, ОТНАСЯЩА СЕ ДО ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА ОТГОВОРНОСТ	␣␣						R		
	a	Текст на забележката		0	-	-	-	0	NR		
316		ЗАБЕЛЕЖКА, ОТНАСЯЩА СЕ ДО КОНКРЕТНИЯ ЕКЗЕМПЛЯР	␣␣						R		
	a	Текст на забележката		0	0	-	-	0	NR		
	0	Сигнатура на екземпляра, за който се отнасят данните в полето*		0	0	-	-	0	NR	30^{v}	
	5	Институция, за която се отнасят данните в полето		0	0	-	-	0	NR	5	
	9	Инвентарен номер на екземпляра, за който се отнасят данните в полето*		0	0	-	-	0	NR		
317		ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ПРОИЗХОД	␣␣						R		
	a	Текст на забележката		0	0	-	-	0	NR		
	0	Сигнатура на екземпляра, за който се отнасят данните в полето*		0	0	-	-	0	NR	30^{v}	
	5	Институция, за която се отнасят данните в полето		0	0	-	-	0	NR	5	
	9	Инвентарен номер на екземпляра, за който се отнасят данните в полето*		0	0	-	-	0	NR		
318		ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДПРИЕТИ С ЦЕЛ ОПАЗВАНЕ НА ЕКЗЕМПЛЯРА	␣␣						R		
	a	Намеса		0	-	-	-		NR		
	b	Идентификация на намесата		0	-	-	-		R		
	c	Дата на намесата		0	-	-	-		R	8^{v}	
	d	Интервал на намесата		0	-	-	-		R		
	e	Възможност за осъществяване на намесата		0	-	-	-		R		
	f	Основание за извършване на намесата		0	-	-	-		R		

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
	h	Отговорен орган или лице		0	-	-	-		R		
	i	Метод на намесата		0	-	-	-		R		
	j	Място на намесата		0	-	-	-		R		
	k	Изпълнител на намесата		0	-	-	-		R		
	l	Статус		0	-	-	-		R		
	n	Обхват на намесата		0	-	-	-		R		
	o	Вид на единицата, която е подложена на намеса		0	-	-	-		R		
	p	Служебна бележка		0	-	-	-		R		
	r	Бележка, предназначена за ползвателя		0	-	-	-		R		
	0	Сигнатура на екземпляра*		0	-	-	-		NR	30^{v}	
	5	Институция, която съхранява екземпляра		0	-	-	-		NR	5	
	9	Инвентарен номер на екземпляра*		0	-	-	-		NR		
320		ЗАБЕЛЕЖКА ЗА БИБЛИОГРАФИИ / ПОКАЗАЛЦИ / РЕЗЮМЕТА В ОПИСВАНИЯ РЕСУРС	␣␣						R		
	a	Текст на забележката		0	-	0	0	0	NR		
321		ЗАБЕЛЕЖКА ЗА РЕФЕРИРАНЕ И ПОЗОВАВАНИЯ В ДРУГИ РЕСУРСИ	1␣						R		
	a	Текст на забележката		0	0	-	-	0	NR		
	x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
322		ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ДРУГИ УЧАСТНИЦИ В СЪЗДАВАНЕТО НА БИБЛИОГРАФСКАТА ЕДИНИЦА (ФИЛМИ, ВИДЕОМАТЕРИАЛИ И ЗВУКОЗАПИСИ)	␣␣						NR		
	a	Текст на забележката		-	-	-	-	0	NR		
323		ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ИЗПЪЛНИТЕЛИТЕ (ФИЛМИ, ВИДЕОМАТЕРИАЛИ И ЗВУКОЗАПИСИ)	␣␣						R		
	a	Текст на забележката		-	-	-	-	0	NR		
324		ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ОРИГИНАЛА	␣␣						R		
	a	Текст на забележката		0	0	0	0	0	NR		
325		ЗАБЕЛЕЖКА ЗА РЕПРОДУКЦИЯ	␣␣						R		
	a	Текст на забележката		0	0	-	-		NR		
326		ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ПЕРИОДИЧНОСТ	␣␣						R		
	a	Периодичност		-	0	-	-	-	NR		
	b	Период		-	0	-	-	-	NR		
327		ЗАБЕЛЕЖКА ЗА СЪДЪРЖАНИЕ	10						R		
	0	Въвеждащ израз		0	0	0	0	0	NR		
	a	Текст на забележката		0	0	0	0	0	R		
328		ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ДИСЕРТАЦИЯ (ТЕЗА)	␣␣						R		
	a	Текст на забележката		0	-	0	0	0	NR		
	d	Година на защита		0	-	-	-	0	NR	8^{v}	
	e	Година на промоция (утвърждаване от ВАК)*		0	-	-	-	0	NR	8^{v}	
	f	Научна степен*		0	-	-	-	0	NR		
	g	Научна област (шифър)*		0	-	-	-	0	NR		
330		АНОТАЦИЯ ИЛИ РЕЗЮМЕ	␣␣						R		
	a	Текст на забележката		0	0	0	0	0	NR		
	f	Автор на анотацията или резюмето*		0	0	-	0	0	R	79^{v}	
	z	Език*		0	0	0	0	0	NR	3	
333		ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ЧИТАТЕЛСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ	␣␣						R		
	a	Текст на забележката		-	-	-	-	0	NR		

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
334		ЗАБЕЛЕЖКА ЗА НАГРАДИ	␣␣						R		
	a	Текст на забележката		0	-	-	0	0	NR		
336		ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ФОРМАТА НА ЕЛЕКТРОННИЯ РЕСУРС	␣␣						R		
	a	Текст на забележката		-	0	-	-	0	NR		
337		ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ИЗИСКВАНИЯТА НА СИСТЕМАТА	␣␣						R		
	a	Текст на забележката		0	0	-	0	0	NR		
410		СЕРИЯ	␣0						R		
	a	Основно / ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
411		ПОДСЕРИЯ	␣0						R		
	a	Основно / ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
421		ПРИЛОЖЕНИЕ	␣1						R		
	a	Основно / ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
	1	Означение на полето[8]		0	-	-	-	0	R	5	
422		ПУБЛИКАЦИЯ, КЪМ КОЯТО Е ПРИЛОЖЕНИЕТО	␣1						R		
	a	Основно / ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
423		ИЗДАДЕН С ...	␣0						R		
	1	Означение на полето[9]		0	-	0	-	0	R	5	
430		ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА ...	␣1						NR		
	a	Основно / ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
431		ЧАСТИЧНО ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА …	␣1						R		
	a	Основно / ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
434		ПОГЛЪЩА …	␣1						R		
	a	Основно / ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
435		ЧАСТИЧНО ПОГЛЪЩА …	␣1						R		
	a	Основно / ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
436		ОБРАЗУВАН СЛЕД СЛИВАНЕ НА _ , _ И _	␣1						R		
	a	Основно / ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
440		ПРОДЪЛЖЕН ОТ ...	␣1						NR		
	a	Основно / ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
441		ЧАСТИЧНО ПРОДЪЛЖЕН ОТ …	␣1						R		

[8] В маските за въвеждане M и N в поле 421 могат да се въвеждат всички полета от блок 2XX (без поле 207) и полетата 300, 337 и 500. В маската за въвеждане K се използват само подполетата a и x.

[9] В маските за въвеждане M, Z и N в поле 423 могат да се въвеждат подполетата 200abhi, 500abhi и полетата 503, 700, 701, 702, 710 и 711, 900, 901 и 902.

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
	a	Основно / ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
444		ПОГЪЛНАТ ОТ …	␣1						NR		
	a	Основно / ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
445		ЧАСТИЧНО ПОГЪЛНАТ ОТ …	␣1						R		
	a	Основно / ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
446		РАЗДЕЛЕН НА _ , _ И _	␣1						R		
	a	Основно / ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
447		СЛЯТ С _ В _	␣1						R		
	a	Основно / ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
452		ДРУГО ИЗДАНИЕ НА ДРУГ НОСИТЕЛ	␣0						R		
	a	Основно / ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
453		ПРЕВЕДЕН КАТО …	␣0						R		
	a	Основно / ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
454		ПРЕВОД НА …	␣1						R		
	a	Основно / ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
464		ГЛАВНА БИБЛИОГРАФСКА ЕДИНИЦА	␣1						NR		
	1	Данни за връзка		-	-	-	1[10]	-	NR	10[v]	
481		ПОДВЪРЗАНИ В СЪЩИЯ ТОМ	␣1						R		
	1	Означение на полето[11]		0	-	-	-	0	R	5	
482		ПОДВЪРЗАН С _	␣1						R		
	1	Означение на полето[12]		0	-	-	-	0	R	5	
488		ПРОИЗВЕДЕНИЕ, СВЪРЗАНО ПО ДРУГ НАЧИН	␣0						R		
	a	Основно / ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	x	ISSN		-	0	-	-	-	NR	9	
500		УНИФИЦИРАНО ЗАГЛАВИЕ	00						R		
	a	Унифицирано заглавие		0	-	0	-	0	R		
	b	Общо означение за материал		0	-	0	-	0	R		
	h	Номер на част		0	-	0	-	0	R		
	i	Наименование на частта		0	-	0	-	0	R		
	k	Година на издаване		0	-	0	-	0	NR	20[v]	
	l	Пояснение към редната дума		0	-	0	-	0	R		
	m	Език (като част от редната дума)		0	-	0	-	0	NR		
	n	Друга информация		0	-	0	-	0	R		
	q	Версия (или година на версията)		0	-	0	-	0	NR		
	r	Средство за изпълнение (за музикални издания)		-	-	0	-	0	R		

[10] В маската за въвеждане А подполетата 4641 или 011а са задължителни.
[11] В поле 481 могат да се въвеждат полетата 200, 205 и 210.
[12] В поле 482 могат да се въвеждат полетата 200, 205 и 210.

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
	s	Серия, опус или тема (за музикални издания)		-	-	0	-	0	R		
	t	Преработка (за музикални издания)		-	-	0	-	0	NR		
	u	Ключ (за музикални издания)		-	-	0	-	0	NR		
501		УНИФИЦИРАНО ОСНОВНО ЗАГЛАВИЕ	0␣						R		
	a	Унифицирано основно заглавие		0	-	-	-	0	NR		
	b	Общо означение за материал		0	-	-	-	0	R		
	e	Унифицирано основно подзаглавие		0	-	-	-	0	NR		
	k	Година на издаване		0	-	-	-	0	NR		
	m	Език (като част от редната дума)		0	-	-	-	0	NR	3	
	r	Средство за изпълнение (за музикални издания)		-	-	-	-	0	R		
	s	Серия, опус или тема (за музикални издания)		-	-	-	-	0	R		
	u	Ключ (за музикални издания)		-	-	-	-	0	NR		
	w	Преработка (за музикални издания)		-	-	-	-	0	NR		
503		ПОДРАЗДЕЛЕНИЕ НА УСЛОВНА РЕДНА ДУМА	1␣						NR		
	a	Подразделение на условна редна дума		0	0	0	0	0	NR		
	j	Година		0	0	0	0	0	NR		
510		ПАРАЛЕЛНО ОСНОВНО ЗАГЛАВИЕ	1␣						R		
	a	Паралелно заглавие		0	0	0	0	0	NR		
	e	Допълнение към заглавието		0	0	-	0	0	R		
	h	Номер на част		0	0	-	0	0	R		
	i	Наименование на част		0	0	-	0	0	R		
	z	Език на паралелното заглавие		0	0	-	0	0	NR	3	
512		КОРИЧНО ЗАГЛАВИЕ	1␣						R		
	a	Корично заглавие		0	0	0	-	0	NR		
	e	Допълнение към заглавието		0	-	-	-	0	NR		
513		ЗАГЛАВИЕ ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНА ЗАГЛАВНА СТРАНИЦА	1␣						R		
	a	Заглавие от допълнителна заглавна страница		0	0	0	-	0	NR		
	e	Допълнение към заглавието		0	0	-	-	0	R		
	h	Номер на част		0	0	-	-	0	R		
	i	Наименование на част		0	0	-	-	0	R		
514		НАДТЕКСТНО ЗАГЛАВИЕ	1␣						R		
	a	Надтекстно заглавие		0	0	0	-	0	NR		
515		КОЛОНТИТУЛ	1␣						R		
	a	Колонтитул		0	0	0	-	0	NR		
516		ЗАГЛАВИЕ НА ГЪРБА НА КНИГАТА	1␣						R		
	a	Заглавие на гърба на книгата		0	0	0	-	0	NR		
517		ДРУГИ ВАРИАНТИ НА ЗАГЛАВИЕТО	1␣						R		
	a	Вариант на заглавието		0	0	0	0	0	NR		
518		ЗАГЛАВИЕ НА СЪВРЕМЕНЕН ПРАВОПИС	1␣						R		
	a	Заглавие на съвременен правопис		0	0	-	-	-	NR		
	e	Допълнение към заглавието		0	-	-	-	-	R		
520		ПРЕДИШНО ЗАГЛАВИЕ	1␣						R		
	a	Предишно основно заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	e	Допълнение към заглавието		-	0	-	-	-	R		
	h	Номер на част		-	0	-	-	-	NR		
	i	Наименование на част		-	0	-	-	-	NR		
	j	Годишнини или дати на предишно заглавие		-	0	-	-	-	NR		

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
530		КЛЮЧОВО ЗАГЛАВИЕ	0␣						NR		
	a	Ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	b	Пояснение		-	0	-	-	-	NR		
531		СЪКРАТЕНО КЛЮЧОВО ЗАГЛАВИЕ	␣␣						NR		
	a	Съкратено ключово заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	b	Съкратено пояснение към ключовото заглавие		-	0	-	-	-	NR		
	c	Допълнение към съкратеното ключово заглавие*		-	0	-	-	-	NR		
532		РАЗВИТО ЗАГЛАВИЕ	00						R		
	a	Развито заглавие		0	0	0	0	0	NR		
539		ОСНОВНО ЗАГЛАВИЕ С КОМАНДИ $L^{A}T_{E}X$	0␣						NR		
	a	Основно заглавие		0	-	-	0	0	R		
	b	Общо означение за материал		0	-	-	0	0	R		
	c	Основно заглавие от друг автор		0	-	-	0	0	R		
	d	Паралелно основно заглавие		0	-	-	0	0	R		
	e	Допълнение към заглавието		0	-	-	0	0	R		
	f	Първо сведение за отговорност		0	-	-	0	0	R		
	g	Следващо сведение за отговорност		0	-	-	0	0	R		
	h	Номер на част		0	-	-	0	0	R		
	i	Наименование на част		0	-	-	0	0	R		
540		ДОПЪЛНИТЕЛНО ЗАГЛАВИЕ, ДОБАВЕНО ОТ КАТАЛОГИЗАТОРА	0␣						R		
	a	Допълнително заглавие		0	0	0	0	0	NR		
541		ПРЕВЕДЕНО ЗАГЛАВИЕ, ДОБАВЕНО ОТ КАТАЛОГИЗАТОРА	0␣						R		
	a	Преведено заглавие		0	0	0	0	0	NR		
	z	Език на преведеното заглавие		0	-	-	0	-	R	3	
600		ИМЕ НА ЛИЦЕ, ИЗПОЛЗВАНО КАТО ПРЕДМЕТ	10						R		
	a	Редна дума		0	0	0	0	0	NR		
	b	Част от името, различна от редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	c	Пояснения към името, различни от години		0	0	0	0	0	R		
	d	Римски цифри		0	0	0	0	0	NR		
	f	Години		0	0	0	0	0	NR		
	w	Подрубрика за форма		0	0	0	0	0	R		
	x	Тематична подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	y	Географска подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	z	Хронологична подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	2	Код на системата за предметизация		0	0	0	0	0	NR	10^{v}	
	6	Данни за връзка		0	0	0	0	0	NR	2	
601		НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН, ИЗПОЛЗВАНО КАТО ПРЕДМЕТ	02						R		
	a	Редна дума		0	0	0	0	0	NR		
	b	Подразделение		0	0	0	0	0	R		
	c	Допълнение или пояснение към наименованието		0	0	0	0	0	R		
	d	Поредност на конференция		0	0	0	0	0	NR		
	e	Място на провеждане на конференция		0	0	0	0	0	R		
	f	Година на провеждане на конференция		0	0	0	0	0	NR		
	g	Инвертиран елемент		0	0	0	0	0	NR		
	h	Част от наименованието, различна от редната дума		0	0	0	0	0	R		
	w	Подрубрика за форма		0	0	0	0	0	R		
	x	Тематична подрубрика		0	0	0	0	0	R		

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
	y	Географска подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	z	Хронологична подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	2	Код на системата за предметизация		0	0	0	0	0	NR	10^{v}	
	6	Данни за връзка		0	0	0	0	0	NR	2	
602		ИМЕ НА ФАМИЛИЯ, ИЗПОЛЗВАНО КАТО ПРЕДМЕТ	1␣						R		
	a	Редна дума		0	-	0	0	0	NR		
	f	Години		0	-	0	0	0	NR		
	w	Подрубрика за форма		0	-	0	0	0	R		
	x	Тематична подрубрика		0	-	0	0	0	R		
	y	Географска подрубрика		0	-	0	0	0	R		
	z	Хронологична подрубрика		0	-	0	0	0	R		
	2	Код на системата за предметизация		0	-	0	0	0	NR	10^{v}	
	6	Данни за връзка		0	-	0	0	0	NR	2	
605		ЗАГЛАВИЕ, ИЗПОЛЗВАНО КАТО ПРЕДМЕТ	1␣						R		
	a	Редна дума		0	-	0	0	0	NR		
	h	Номер на част		0	-	0	0	0	R		
	i	Наименование на част		0	-	0	0	0	R		
	k	Година на публикуване		0	-	0	0	0	NR		
	l	Подрубрика за форма		0	-	0	0	0	NR		
	m	Език (когато е част от предметната рубрика)		0	-	0	0	0	NR		
	n	Друга информация		0	-	0	0	0	R		
	q	Версия (или година на версията)		0	-	0	0	0	NR		
	w	Подрубрика за форма		0	-	0	0	0	R		
	x	Тематична подрубрика		0	-	0	0	0	R		
	y	Географска подрубрика		0	-	0	0	0	R		
	z	Хронологична подрубрика		0	-	0	0	0	R		
	2	Код на системата за предметизация		0	-	0	0	0	NR	10^{v}	
	6	Данни за връзка		0	-	0	0	0	NR	2	
606		ТЕМАТИЧНА ПРЕДМЕТНА РУБРИКА	1␣						R		
	a	Редна дума		0	0	0	0	0	NR		
	w	Подрубрика за форма		0	0	0	0	0	R		
	x	Тематична подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	y	Географска подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	z	Хронологична подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	2	Код на системата за предметизация		0	0	0	0	0	NR	10^{v}	
	6	Данни за връзка		0	0	0	0	0	NR	2	
607		ГЕОГРАФСКА ПРЕДМЕТНА РУБРИКА	1␣						R		
	a	Редна дума		0	0	0	0	0	NR		
	w	Подрубрика за форма		0	0	0	0	0	R		
	x	Тематична подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	y	Географска подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	z	Хронологична подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	2	Код на системата за предметизация		0	0	0	0	0	NR	10^{v}	
	6	Данни за връзка		0	0	0	0	0	NR	2	
608		ХРОНОЛОГИЧНА ПРЕДМЕТНА РУБРИКА	1␣						R		
	a	Редна дума		0	-	0	0	0	NR		
	w	Подрубрика за форма		0	-	0	0	0	R		
	x	Тематична подрубрика		0	-	0	0	0	R		
	y	Географска подрубрика		0	-	0	0	0	R		
	z	Хронологична подрубрика		0	-	0	0	0	R		
	2	Код на системата за предметизация		0	-	0	0	0	NR	10^{v}	
	6	Данни за връзка		0	-	0	0	0	NR	2	
609		ФОРМАЛНА ПРЕДМЕТНА РУБРИКА	1␣						R		
	a	Редна дума		0	0	0	0	0	NR		

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
	w	Подрубрика за форма		0	0	0	0	0	R		
	x	Тематична подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	y	Географска подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	z	Хронологична подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	2	Код на системата за предметизация		0	0	0	0	0	NR	10[v]	
	6	Данни за връзка		0	0	0	0	0	NR	2	
610		НЕКОНТРОЛИРАНИ ПРЕДМЕТНИ ТЕРМИНИ	0␣						R		
	a	Предметен термин		0	0	0	0	0	R		
	z	Език		0	0	0	0	0	NR	3	
620		МЯСТОТО НА ИЗДАВАНЕ КАТО ТОЧКА ЗА ДОСТЪП	␣␣						R		
	a	Страна		0	0	-	0	0	NR		
	b	Щат, провинция и др.		0	0	-	0	0	NR		
	c	Област		0	0	-	0	0	NR		
	d	Град		0	0	-	0	0	NR		
627		КЛЮЧОВА ДУМА	␣␣						R		
	a	Ключова дума		0	-	0	0	0	NR		
675		УНИВЕРСАЛНА ДЕСЕТИЧНА КЛАСИФИКАЦИЯ (УДК)	␣␣						R		
	a	Класификационен индекс		0	0	0	0	0	NR		
	b	Съкратен индекс*		0	0	0	0	0	NR	79[v]	
	c	Класификационен индекс за COBIB*		1	1	1	1	1	NR	30[v]	
	s	Статистика*		0	0	0	0	0	NR	79[v]	
	u	УДК за локални каталози*		0	0	0	0	0	NR		
	v	Издание		0	0	0	0	0	NR	12[v]	
	z	Език на изданието		0	0	-	0	0	NR	3	
676		ДЕСЕТИЧНА КЛАСИФИКАЦИЯ НА ДЮИ (ДКД)	␣␣						R		
	a	Класификационен индекс		0	0	-	0	0	NR		
	v	Издание		0	0	-	0	0	NR	20[v]	
	z	Език на изданието		0	0	-	0	0	NR	3	
680		КЛАСИФИКАЦИЯ НА БИБЛИОТЕКАТА НА КОНГРЕСА НА САЩ	␣␣						R		
	a	Класификационен индекс		0	0	0	0	0	NR		
686		ДРУГИ КЛАСИФИКАЦИИ	␣␣						R		
	a	Класификационен индекс		0	0	0	0	0	R		
	b	Авторски знак		0	-	-	0	-	R		
	c	Подделение на класификационния индекс		0	0	0	0	0	R		
	2	Код за класификационната система		0	0	0	0	0	NR	20[v]	
700		ИМЕ НА ЛИЦЕ - ПЪРВИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ [13]	␣1						NR		
	a	Първи елемент от редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	b	Част от името, различна от първия елемент на редната дума		0	0	0	0	0	NR		

[13] В маските за въвеждане на системите COBISS.XX, при които се прилага нормативен контрол на имената на лица, има само подполета 3, 4, 8 и 9. Редните думи за имена на лица се въвеждат от нормативната база данни с въвеждане на номера на контролния запис в подполе 7003. В маските за въвеждане на системите COBISS.XX, при които не се прилага нормативен контрол на имената на лица, са включени всички подполета (без подполетата 3 и 9). В полетата 9XX на записите, каталогизирани на сръбски език може да има и установени редни думи, тъй като библиотеките поддържат каталози на различни азбуки. В такъв случай поле 700 се визуализира по правилата, прилагани за поле 900.

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
	c	Допълнения към името, освен години		0	0	0	0	0	R		
	d	Римски цифри		0	0	0	0	0	NR		
	f	Дати		0	0	0	0	0	NR		
	s	Азбука*		0	0	0	0	0	NR		
	3	Номер на контролния запис		0	0	0	0	0	NR	70^{v}	
	4	Код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица		0	0	0	0	0	R	3	
	7	Шифър на изследователя *		0	0	0	0	0	NR	5^{v}	
	8	Шифър на институцията/ организацията*		0	0	0	0	0	R	11^{v}	
	9	Номер на предишен контролен запис**		0	0	0	0	0	NR	70^{v}	
701		ИМЕ НА ЛИЦЕ - АЛТЕРНАТИВНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ [14]	11						R		
	a	Първи елемент от редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	b	Част от име, различно от първия елемент на редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	c	Допълнения към имената, освен години		0	0	0	0	0	R		
	d	Римски цифри		0	0	0	0	0	NR		
	f	Дати		0	0	0	0	0	NR		
	s	Азбука*		0	0	0	0	0	NZ		
	3	Номер на контролния запис		0	0	0	0	0	NR	70^{v}	
	4	Код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица		0	0	0	0	0	R	3	
	6	Данни за връзки между полетата **		0	0	0	0	0	NR	2^{v}	
	7	Шифър на изследователя *		0	0	0	0	0	NR	5^{v}	
	8	Шифър на институцията/ организацията *		0	0	0	0	0	R	11^{v}	
	9	Номер на предишен контролен запис *		0	0	0	0	0	NR	70^{v}	
702		ИМЕ НА ЛИЦЕ - ВТОРИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ [15]	01						R		
	a	Първи елемент от редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	b	Част от име, различно от първия елемент на редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	c	Допълнения към имената, освен години		0	0	0	0	0	R		
	d	Римски цифри		0	0	0	0	0	NR		
	f	Дати		0	0	0	0	0	NR		
	s	Азбука*		0	0	0	0	0	NR		
	3	Номер на контролния запис		0	0	0	0	0	NR	70^{v}	
	4	Код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица		0	0	0	0	0	R	3	
	5	Институция, за която се отнася полето		0	0	-	-	0	NR	5	
	6	Данни за връзки между полетата **		0	0	0	0	0	NR	2^{v}	
	7	Шифър на изследователя *		0	0	0	0	0	NR	5^{v}	
	8	Шифър на институцията/организацията *		0	0	0	0	0	R	11^{v}	
	9	Номер на предишен контролен запис *		0	0	0	0	0	NR	70^{v}	
710		НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН - ПЪРВИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ	02						NR		
	a	Част от наименованието, използвана като първи елемент на редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	b	Подразделение		0	0	0	0	0	R		

[14] Също като поле 700. Подполе 6 се използва при системите COBISS.XX, които не прилагат нормативен контрол на имената на лица. В системите COBISS.XX с нормативен контрол то се появява само в стари записи.

[15] Също като поле 701.

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
	c	Допълнение или пояснение към наименованието		0	0	0	0	0	R		
	d	Поредност на конференцията		0	0	0	0	0	NR		
	e	Място на провеждане на конференцията		0	0	0	0	0	R		
	f	Година на провеждане на конференцията		0	0	0	0	0	NR	9[v]	
	g	Инвертиран елемент		0	0	-	0	0	NR		
	h	Част от наименованието, различна от редната дума и от инвертирания елемент		0	0	-	0	0	NR		
	4	Код за ролята на колективния орган по отношение на библиографската единица		0	0	-	0	0	R	3	
	8	Код за институцията/организацията*		0	0	0	0	0	NR	11[v]	
711		НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН - АЛТЕРНАТИВНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ	02						R		
	a	Част от наименованието, използвана като първи елемент на редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	b	Подразделение		0	0	0	0	0	R		
	c	Допълнение или пояснение към наименованието		0	0	0	0	0	R		
	d	Поредност на конференцията		0	0	0	0	0	NR		
	e	Място на провеждане на конференцията		0	0	0	0	0	R		
	f	Година на провеждане на конференцията		0	0	0	0	0	NR	9[v]	
	g	Инвертиран елемент		0	0	0	0	0	NR		
	h	Част от наименованието, различна от редната дума и от инвертирания елемент		0	0	0	0	0	NR		
	4	Код за ролята на колективния орган по отношение на библиографската единица		0	0	0	0	0	R	3	
	6	Данни за връзка		0	0	0	0	0	NR	2[v]	
	8	Код за институцията/организацията*		0	0	0	0	0	NR	11[v]	
712		НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН - ВТОРИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ	02						R		
	a	Част от наименованието, използвана като първи елемент на редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	b	Подразделение		0	0	0	0	0	R		
	c	Допълнение или пояснение към наименованието		0	0	0	0	0	R		
	d	Поредност на конференцията		0	0	0	0	0	NR		
	e	Място на провеждане на конференцията		0	0	0	0	0	R		
	f	Година на провеждане на конференцията		0	0	0	0	0	NR	9[v]	
	g	Инвертиран елемент		0	0	0	0	0	NR		
	h	Част от наименованието, различна от редната дума и от инвертирания елемент		0	0	0	0	0	NR		
	4	Код за ролята на колективния орган по отношение на библиографската единица		0	0	0	0	0	R	3	
	5	Институция, за която се отнася полето		0	0	-	-	0	NR	5	
	6	Данни за връзка		0	0	0	0	0	NR	2[v]	
	8	Код за институцията/организацията*		0	0	0	0	0	NR	11[v]	
802		Център за ISSN	␣␣						NR		
	a	Код на центъра за ISSN		-	0	-	-	-	NR	2	
830		ОБЩА БЕЛЕЖКА НА КАТАЛОГИЗАТОРА	␣␣						R		
	a	Текст на забележката		0	0	0	0	0	NR		

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
856		ЕЛЕКТРОНЕН АДРЕС И ДОСТЪП	␣0						R		
	a	Наименование на хоста		0	0	-	0	0	R		
	b	Номер за достъп		0	0	-	0	0	R		
	c	Информация за компресирането		0	0	-	0	0	R		
	d	Пътека		0	0	-	0	0	R		
	f	Име на файла		0	0	-	0	0	R		
	g	Унифицирано наименование на ресурса		0	0	-	0	0	R		
	h	Компютър, от който се извършва търсенето (потребителско име)		0	0	-	0	0	NR		
	i	Команда		0	0	-	0	0	R		
	j	Скорост на преноса на данни (BPS)		0	0	-	0	0	NR		
	k	Парола		0	0	-	0	0	NR		
	l	Идентификатор на потребителя (Logon/login)		0	0	-	0	0	NR		
	m	Помощ за осъществяване на достъп		0	0	-	0	0	R		
	n	Наименование на местонахождението на хоста, посочен в подполето **a**		0	0	-	0	0	NR		
	o	Операционна система		0	0	-	0	0	NR		
	p	Порт		0	0	-	0	0	NR		
	q	Вид на файла		0	0	-	0	0	NR		
	r	Условия за инсталиране		0	0	-	0	0	NR		
	s	Количествена характеристика на файла		0	0	-	0	0	R		
	t	Терминална емулация		0	0	-	0	0	R		
	u	URL (Унифициран локатор на ресурса)		0	0	-	0	0	NR		
	v	Часове за достъп до ресурса		0	0	-	0	0	R		
	w	Контролен номер на записа		0	0	-	0	0	R		
	x	Служебна бележка		0	0	-	0	0	R		
	y	Начин на достъп		0	0	-	0	0	NR		
	z	Бележка за потребителите		0	0	-	0	0	R		
	3	Информация за материала		0	0	-	0	0	R		
900		ИМЕ НА ЛИЦЕ - ПЪРВИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ [*16]	␣0						R		
	a	Първи елемент от редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	b	Част от име, различно от първия елемент на редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	c	Допълнения към имената, освен години		0	0	-	0	0	R		
	d	Римски цифри		0	0	-	0	0	NR		
	f	Дати		0	0	-	0	0	NR		
	3	Номер на контролния запис		0	0	0	0	0	NR	70^{v}	
	5	Контрол на трасирането		0	0	0	0	0	NR	2^{v}	
	9	Език		0	0	0	0	0	NR	3	
901		ИМЕ НА ЛИЦЕ - АЛТЕРНАТИВНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ [*17]	00						R		

[16] При системите COBISS.XX, които прилагат нормативен контрол на имената на лица, в маските за въвеждане няма полета 900. Те се допълват автоматично, след съхраняване на библиографския запис. При системите COBISS.XX, без нормативен контрол на имената на лица, в маските за въвеждане са включени всички подполета (без подполетата 3, 5 и 9).

При системите COBISS.XX, които използват визуализация на кирилица и на латиница, поле 900 се визуализира на кирилица, когато индикатор 2 има стойности 1 или 4. Визуализацията трябва да бъде на латиница при стойности на индикатора 0 или 3. За останалите стойности на индикатор 2 азбуката се определя по правилата за визуализация на редните думи.

[17] Също като поле 900. Подполе 6 се използва при системите COBISS.XX, които не прилагат нормативен контрол на имената на лица. В системите COBISS.XX с нормативен контрол то се появява само в стари записи.

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
	a	Първи елемент от редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	b	Част от име, различно от първия елемент на редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	c	Допълнения към имената, освен години		0	0	-	0	0	R		
	d	Римски цифри		0	0	-	0	0	NR		
	f	Дати		0	0	-	0	0	NR		
	3	Номер на контролния запис		0	0	0	0	0	NR	70^{v}	
	5	Контрол на трасирането		0	0	0	0	0	NR	2^{v}	
	6	Данни за връзка**		0	0	0	0	0	NR	2^{v}	
	9	Език		0	0	0	0	0	NR	3	
902		ИМЕ НА ЛИЦЕ - ВТОРИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ [*18]	00						R		
	a	Първи елемент от редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	b	Част от име, различно от първия елемент на редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	c	Допълнения към имената, освен години		0	0	-	0	0	R		
	d	Римски цифри		0	0	-	0	0	NR		
	f	Дати		0	0	-	0	0	NR		
	3	Номер на контролния запис		0	0	0	0	0	NR	70^{v}	
	5	Контрол на трасирането		0	0	0	0	0	NR	2^{v}	
	6	Данни за връзка**		0	0	0	0	0	NR	2^{v}	
	9	Език		0	0	0	0	0	NR	3	
903		ИМЕ НА ЛИЦЕ - (ДРУГА УСТАНОВЕНА РЕДНА ДУМА)[*19]							R		
	a	Първи елемент от редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	b	Част от име, различно от първия елемент на редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	c	Допълнения към имената, освен години		0	0	0	0	0	R		
	d	Римски цифри		0	0	0	0	0	NR		
	f	Дати		0	0	0	0	0	NR		
	3	Номер на контролния запис		0	0	0	0	0	NR	70^{v}	
	5	Контрол на трасирането		0	0	0	0	0	NR	2^{v}	
904		ИМЕ НА ЛИЦЕ (ПАРАЛЕЛНА УСТАНОВЕНА РЕДНА ДУМА)*[20]							R		
	a	Първи елемент от редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	b	Част от име, различно от първия елемент на редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	c	Допълнения към имената, освен години		0	0	0	0	0	R		
	d	Римски цифри		0	0	0	0	0	NR		
	f	Дати		0	0	0	0	0	NR		
	s	Азбука		0	0	0	0	0	NR		
	3	Номер на контролния запис		0	0	0	0	0	NR	70^{v}	
	9	Език		0	0	0	0	0	NR	3	
910		НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН - ПЪРВИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*	02						R		
	a	Част от наименованието, използвана като първи елемент на редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	b	Подразделение		0	0	0	0	0	R		
	c	Допълнение или пояснение към наименованието		0	0	0	0	0	R		

[18] Също като поле 901.
[19] Полето се използва само при каталогизация с нормативен контрол и се генерира автоматично.
[20] Полето се използва само при каталогизацията с нормативен контрол в системата COBISS.BG, и се генерира автоматично.

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
	d	Поредност на конференцията		0	0	0	0	0	NR		
	e	Място на провеждане на конференцията		0	0	0	0	0	R		
	f	Година на провеждане на конференцията		0	0	0	0	0	NR	9[v]	
	g	Инвертиран елемент		0	0	0	0	0	NR		
	h	Част от наименованието, различна от редната дума и от инвертирания елемент		0	0	0	0	0	NR		
	4	Код за ролята на колективния орган по отношение на библиографската единица		0	0	0	0	0	NR	3	
911		НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН - АЛТЕРНАТИВНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*	02						R		
	a	Част от наименованието, използвана като първи елемент на редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	b	Подразделение		0	0	0	0	0	R		
	c	Допълнение или пояснение към наименованието		0	0	0	0	0	R		
	d	Поредност на конференцията		0	0	0	0	0	NR		
	e	Място на провеждане на конференцията		0	0	0	0	0	R		
	f	Година на провеждане на конференцията		0	0	0	0	0	NR	9[v]	
	g	Инвертиран елемент		0	0	0	0	0	NR		
	h	Част от наименованието, различна от редната дума и от инвертирания елемент		0	0	0	0	0	NR		
	4	Код за ролята на колективния орган по отношение на библиографската единица		0	0	0	0	0	NR	3	
	6	Данни за връзка		0	0	0	0	0	NR	2[v]	
912		НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН - ВТОРИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ*	02						R		
	a	Част от наименованието, използвана като първи елемент на редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	b	Подразделение		0	0	0	0	0	R		
	c	Допълнение или пояснение към наименованието		0	0	0	0	0	R		
	d	Поредност на конференцията		0	0	0	0	0	NR		
	e	Място на провеждане на конференцията		0	0	0	0	0	R		
	f	Година на провеждане на конференцията		0	0	0	0	0	NR	9[v]	
	g	Инвертиран елемент		0	0	0	0	0	NR		
	h	Част от наименованието, различна от редната дума и от инвертирания елемент		0	0	0	0	0	NR		
	4	Код за ролята на колективния орган по отношение на библиографската единица		0	0	0	0	0	NR	3	
	6	Данни за връзка		0	0	0	0	0	NR	2[v]	
960		ИМЕ НА ЛИЦЕ, ИЗПОЛЗВАНО КАТО ПРЕДМЕТ* [21]	10						R		
	a	Редна дума		0	0	0	0	0	NR		
	b	Част от името, различна от редната дума		0	0	0	0	0	NR		
	c	Пояснения към името, различни от години		0	0	0	0	0	R		
	d	Римски цифри		0	0	0	0	0	NR		

[21] При системите COBISS.XX, които използват визуализация на кирилица и на латиница, поле 960 се визуализира на кирилица, когато индикатор 2 има стойности 1 или 4. Визуализацията е на латиница при стойности на индикатора 0 или 3. За останалите стойности на индикатор 2 азбуката се определя по правилата за визуализация на предметните рубрики.

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
	f	Години		0	0	0	0	0	NR		
	w	Подрубрика за форма		0	0	0	0	0	R		
	x	Тематична подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	y	Географска подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	z	Хронологична подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	2	Код на системата за предметизация		0	0	-	0	-	NR	10^{v}	
	6	Данни за връзка		0	0	0	0	0	NR	2	
961		НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН, ИЗПОЛЗВАНО КАТО ПРЕДМЕТ*	02						R		
	a	Редна дума		0	0	0	0	0	NR		
	b	Подразделение		0	0	0	0	0	R		
	c	Допълнение или пояснение към наименованието		0	0	0	0	0	R		
	d	Поредност на конференция		0	0	0	0	0	NR		
	e	Място на провеждане на конференция		0	0	0	0	0	R		
	f	Година на провеждане на конференция		0	0	0	0	0	NR		
	g	Инвертиран елемент		0	0	0	0	0	NR		
	h	Част от наименованието, различна от редната дума		0	0	0	0	0	R		
	w	Подрубрика за форма		0	0	0	0	0	R		
	x	Тематична подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	y	Географска подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	z	Хронологична подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	2	Код на системата за предметизация		0	-	-	0	-	NR	10^{v}	
	6	Данни за връзка		0	0	0	0	0	NR	2	
962		ИМЕ НА ФАМИЛИЯ, ИЗПОЛЗВАНО КАТО ПРЕДМЕТ*	1␣						R		
	a	Редна дума		0	-	0	0	0	NR		
	f	Години		0	-	0	0	0	NR		
	w	Подрубрика за форма		0	-	0	0	0	R		
	x	Тематична подрубрика		0	-	0	0	0	R		
	y	Географска подрубрика		0	-	0	0	0	R		
	z	Хронологична подрубрика		0	-	0	0	0	R		
	2	Код на системата за предметизация		0	-	-	0	-	NR	10^{v}	
	6	Данни за връзка		0	-	0	0	0	NR	2	
965		ЗАГЛАВИЕ, ИЗПОЛЗВАНО КАТО ПРЕДМЕТ*	1␣						R		
	a	Редна дума		0	-	0	0	0	NR		
	h	Номер на част		0	-	0	0	0	R		
	i	Наименование на част		0	-	0	0	0	R		
	k	Година на публикуване		0	-	0	0	0	NR		
	l	Подрубрика за форма		0	-	0	0	0	NR		
	m	Език (когато е част от предметната рубрика)		0	-	0	0	0	NR		
	n	Друга информация		0	-	0	0	0	R		
	q	Версия (или година на версията)		0	-	0	0	0	NR		
	w	Подрубрика за форма		0	-	0	0	0	R		
	x	Тематична подрубрика		0	-	0	0	0	R		
	y	Географска подрубрика		0	-	0	0	0	R		
	z	Хронологична подрубрика		0	-	0	0	0	R		
	2	Код на системата за предметизация		0	-	-	0	-	NR	10^{v}	
	6	Данни за връзка		0	-	0	0	0	NR	2	
966		ТЕМАТИЧНА ПРЕДМЕТНА РУБРИКА*	1␣						R		
	a	Редна дума		0	0	0	0	0	NR		
	w	Подрубрика за форма		0	0	0	0	0	R		
	x	Тематична подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	y	Географска подрубрика		0	0	0	0	0	R		

		Поле/Подполе	Инд.	Маска					Повт.	Дълж	Подр
				M	K	Z	A	N			
	z	Хронологична подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	2	Код на системата за предметизация		0	0	-	0	-	NR	10^{v}	
	6	Данни за връзка		0	0	0	0	0	NR	2	
967		ГЕОГРАФСКА ПРЕДМЕТНА РУБРИКА*	1␣						R		
	a	Редна дума		0	0	0	0	0	NR		
	w	Подрубрика за форма		0	0	0	0	0	R		
	x	Тематична подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	y	Географска подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	z	Хронологична подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	2	Код на системата за предметизация		0	-	-	0	-	NR	10^{v}	
	6	Данни за връзка		0	0	0	0	0	NR	2	
968		ХРОНОЛОГИЧНА ПРЕДМЕТНА РУБРИКА*	1␣						R		
	a	Редна дума		0	-	0	0	0	NR		
	w	Подрубрика за форма		0	-	0	0	0	R		
	x	Тематична подрубрика		0	-	0	0	0	R		
	y	Географска подрубрика		0	-	0	0	0	R		
	z	Хронологична подрубрика		0	-	0	0	0	R		
	2	Код на системата за предметизация		0	-	-	-	-	NR	10^{v}	
	6	Данни за връзка		0	-	0	0	0	NR	2	
969		ФОРМАЛНА ПРЕДМЕТНА РУБРИКА*	1␣						R		
	a	Редна дума		0	0	0	0	0	NR		
	w	Подрубрика за форма		0	0	0	0	0	R		
	x	Тематична подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	y	Географска подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	z	Хронологична подрубрика		0	0	0	0	0	R		
	2	Код на системата за предметизация		0	-	-	0	-	NR	10^{v}	
	6	Данни за връзка		0	0	0	0	0	NR	2	
970		ПОЛЕ ЗА НУЖДИТЕ НА БИБЛИОГРАФИЯТА *	␣␣						NR		
	a	Отговорност – колективен орган		0	0	-	0	0	NR		
	b	Общ брой на авторите		0	-	-	0	0	NR	3v	
	c	Брой знаци		0	-	-	0	0	NR	10	
	d	Начин на публикуване на сборника		0	-	-	-	0	NR	1	
	e	Данни за точкова система за оценка		0	0	-	0	0	NR	1	
	f	Общ брой сътрудници в изследване		0	-	-	0	0	NR	4^{v}	
992		ПОЛЕ ЗА ЛОКАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ*	␣␣						NR		
	b	Означения на записа		0	0	0	0	0	NR		
	y	Инвентарен номер на продължаващо издание		0	-	-	-	0	R	30^{v}	
993		ПОЛЕ С ЛОКАЛНО ОПРЕДЕЛЯНО СЪДЪРЖАНИЕ*	␣␣						R		
	a	Подполе a		0	0	0	0	0	R		
	b	Подполе b		0	0	0	0	0	R		
	c	Подполе c		0	0	0	0	0	R		
	8	Подполе 8[22]		0	0	0	0	0	R		
	9	Подполе 9		0	0	0	0	0	R		

[22] Подполета с цифрови означения може да се редактират и от библиотекари, които имат права да редактират само ограничен набор от библиографски данни в локалната база данни.

Приложение В

СХЕМА НА ПУНКТУАЦИОННИТЕ ЗНАЦИ, взети от ISBD(M)

Поле	Обхват Подполе	Елемент	Елемент, предхождан или заграждан от установената пунктуация
1.	**Област на заглавието и сведенията за авторската отговорност**		
200			
	a	Основно заглавие	нова група
	a повтарящо се	Основно заглавие	;
	b	Общо означение за материал	[ ]
	c	Основно заглавие от друг автор	.
	d	Паралелно основно заглавие	=
	e	Допълнение към заглавието	:
	f	Първо сведение за отговорност	/
	g	Следващо сведение за отговорност	;
	h	Номер на част	.
	i	Наименование на част	,
	v	Означение на том	нов ред
2.	**Област на характеристика на изданието**		
205			
	a	Сведение за изданието	нова група
	b	Допълнително сведение за изданието	,
	d	Паралелно сведение за изданието	=
	f	Сведение за отговорност, отнасящо се до изданието	/
	g	Следващо сведение за отговорност	;

© IZUM, авг. 1991, Прев. на англ.: февр. 2008, чернова, Прев. на бълг.: ян. 2010

Поле	Обхват Подполе	Елемент	Елемент, предхождан или заграждан от установената пунктуация
4.	**Област на издателските данни, данните за производство, разпространение и др.**		
210			
	a	Място на издаване, разпространение и др.	нова група
	a повтарящо се	Място на издаване, разпространение и др.	;
	c	Наименование на издателя, разпространителя и др.	:
	d	Година на издаване, разпространение и др.	,
	e	Място на производство	(
	e повтарящо се	Място на производство	;
	g	Наименование на производителя	:
	h	Година на производство	,)
5.	**Област на физическата характеристика**		
215			
	a	Специфично означение за материал	нова група
	c	Други физически данни	:
	d	Размери	;
	e	Придружителен материал	+
6.	**Област на серията**		
	Забележка:		
	Сведенията за серията се заграждат в кръгли скоби.		

© IZUM, авг. 1991, Прев. на англ.: февр. 2008, чернова, Прев. на бълг.: ян. 2010

Когато сведенията са две или повече, всяко от тях се заграждa в кръгли скоби.

225

	a	Заглавие на серията	нова група
Поле	Обхват Подполе	Елемент	Елемент, предхождан или заграждан от установената пунктуация
	d	Паралелно заглавие на серията	=
	e	Допълнение към заглавието	:
	f	Сведение за отговорност	/
	f повтарящо се	Сведение за отговорност	;
	h	Номер на подсерия	.
	i	Наименование на подсерия	,
	v	Номерация в серията	;
	x	ISSN на серията	,

7. Област на забележките

8. Област на Международния стандартен (или алтернативен) номер и за условията за достъпност

010

	a	ISBN	
	d	Начин на разпространение и/или цена	:

Забележка: Всеки елемент на описанието, с изключение на първия елемент от област 1, се предхожда от точка, интервал, тире, интервал ".␣–␣".

© IZUM, авг. 1991, Прев. на англ.: февр. 2008, чернова, Прев. на бълг.: ян. 2010

СХЕМА НА ПУНКТУАЦИОННИТЕ ЗНАЦИ, взети от документацията

Поле	Подполе	Елемент	Елемент, предхождан или заграждан от установената пунктуация
3XX			
		Блок за забележки	.␣–␣
314			
	a	Забележка, отнасяща се до интелектуалната отговорност	␣;␣
503			
	b	Подразделение на условна редна дума	.␣
700			
	b	Част от името, различна от първия елемент на редната дума	␣,
710			
	c	Допълнение или пояснение към наименованието	()
	d	Поредност на конференцията	(
	f	Година на провеждане на конференцията	␣;␣
	e	Място на провеждане на конференцията	␣;␣)

Забележка: Символът "␣" означава интервал.

© IZUM, авг. 1991, Прев. на англ.: февр. 2008, чернова, Прев. на бълг.: ян. 2010

C Индекси за търсене

ОСНОВЕН ИНДЕКС

В основния индекс се индексират повечето от полетата и подполетата. За кодирани подполета обикновено се индексират заложените в кодовете стойности (а не самите кодове).

В целия основен индекс може да се търси и без да се използва префикс за търсене или с префикса KW=. Префиксите за търсене са създадени за подполетата, които представят най-добре съдържанието на индексирания документ. Тези подполета се използват най-често за търсене. С употребата им търсенето може да се ограничава само до определени подполета.

Основен индекс – библиографска информация

суфикс	значение	търсене	подполета
/AB	Анотация или резюме	по дума	330af
/AU	Интелектуална отговорност - Име на лице	по дума	200f, 700abcdf–702abcdf, 900abcdf–902abcdf, 903abcdf, 904abcdf
/CB	Интелектуална отговорност – Наименование на колективен орган	по дума	710abgh–712abgh, 910abgh–912abgh
/CL	Серия	по дума	225adefhiv
/CP	Място, свързано с колективен орган	по дума	710ce–712ce, 910ce–912ce
/GM	Общо означение за материал	по дума	200b, 539b
/NM	Наименование на производителя	по дума	210g
/NT	Забележки	по дума	300a, 301a, 317a, 321ax, 323a–325a, 328adefg
/PM	Място на производство	по дума	210ef
/PP	Място на издаване, разпространение и др.	по дума	210ab, 620abcd
/PU	Наименование на издателя	по дума	210c
/TI[1]	Заглавие	по дума	200acdehi, 327a, 501ae, 503a, 510aehi, 512ae, 513aehi, 514a–517a, 518ae, 520aehi, 530ab, 531abc, 532a, 540a, 541a, 996h, 997h
/TO	Оригинално заглавие	по дума	500ahi

[1] Когато в подполетата 996h или 997h, въвеждащият израз е „ISBN_”, съдържанието на подполето не се индексира в индексите /TI и TI=, а номерът, предхождан от този низ от символи се индексира в индекса BN=.

Основен индекс – анализ на съдържанието

суфикс	значение	търсене	подполета
/PN	Име на лице, използвано като предмет	по дума	600abcdf, 960abcdf
/CS	Наименование на колективен орган, използвано като предмет	по дума	601abc, 961abc
/FN	Име на фамилия, използвано като предмет	по дума	602af, 962af
/TS	Заглавие, използвано като предмет	по дума	605ahiklnq, 965 ahiklnq
/TN	Тематична предметна рубрика	по дума	606a, 966a
/GN	Географска предметна рубрика	по дума	607a, 967a
/CH	Хронологична предметна рубрика	по дума	608a, 968a
/FS	Формална предметна рубрика	по дума	609a, 969a
/DX	Тематична подрубрика	по дума	600x–609x, 960x–969x
/DY	Географска подрубрика	по дума	600y–609y, 960y–969y
/DW	Формална подрубрика	по дума	600w–609w, 960w–969w
/DZ	Хронологична подрубрика	по дума	600z–609z, 960z–969z
/DU	Неконтролирани предметни термини	по дума	610abz
/SU	Предметни термини	по дума	600–610, 960–969 (всички подполета)
/GE	Ключови думи – NUK	по дума	627a

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИНДЕКСИ

Допълнителни индекси – данни за записа

префикс	значение	търсене	подполета
CR=	Създател на записа/Запис, прехвърлен от COBISS.Net	по израз	---
CY=	Запис, прехвърлен от COBIB	по израз	---
DM=[2]	Дата на създаването/прехвърлянето от COBIB или от COBISS.Net	по израз	---
DR=	Дата на последната актуализация		---
ID=	Идентификация на записа	по израз	---
LN=	Локален номер	по израз	---
RE=	Последен редактор на записа	по израз	---

Допълнителни индекси – библиографски данни

префикс	значение	търсене	подполета
AU=[3]	Интелектуална отговорност - Име на лице	по израз	700abcdf–702abcdf, 900abcdf–902abcdf, 903abcdf, 904abcdf
CB=	Интелектуална отговорност – Наименование на колективен орган	по израз	710ab–712ab, 910ab–912ab
CL=	Серия	по израз	225adefhiv
CP=	Място, свързано с колективен орган	по израз	710ce–712ce, 910ce–912ce
GM=	Общо означение за материал	по израз	200b, 539b
HE=[4]	Автор – унифицирана форма на име на лице	по израз	700abcdf–702abcdf, 904abcdf
IS=	Номер на том	по дума	215h
NM=	Наименование на производителя	по израз	210g
PM=	Място на производство	по израз	210e
PP=[4]	Място на издаване, разпространение и др.	по израз	210a, 620abcd
PU=	Наименование на издателя	по израз	210c
PY=[5]	Година на публикуване	по израз	100cd
P2=[6]	Година на завършване на публикуването	по израз	100d
TI=[7]	Заглавие	по израз	200acdehi, 501a, 510ai, 512ae, 513ai, 514a–517a, 518ae, 520aehi, 530a, 531ab, 532a, 539acdehi, 540a, 541a, 996h, 997h
TO=	Оригинално заглавие	по израз	500ahi
SO=[8]	Наименование на източник	по израз	200ai

[2] При създаване на нов запис, се индексира датата на създаването, а при прехвърляне в локалната база на запис от базата данни за споделена каталогизация или от мрежата COBISS.Net, се индексира датата на прехвърлянето на записа.

[3] Подполетата a, b, c, d и f на отделно поле се индексират като един израз във формата a, b d, c, f. Затова, при търсене с префиксите AU= или HE=, се препоръчва терминът за търсене да се съкращава със символа "*".

[4] Подполетата в поле 620 се индексират като израз, в който подполетата a, b и c са добавени към подполе d. Подполетата са разделени със символа "/".

[5] Подполето 100d се индексира в индекса PY=, ако кодът в подполе 100b е различен от b или j. Когато кодът в 100b е f или g, всички години между годината в 100c и годината в 100d се индексират.

[6] Когато в подполе 100b е въведен код b, подполето 100d се индексира в индекс P2= .

[7] Подполетата 531ab се индексират като един израз във формата a b. За индексирането на подполе 996/997h виж Забележка 1.

Допълнителни индекси – идентификационни данни

префикс	значение	търсене	подполета
AR=	Номер на контролен запис	по израз	7003–7023
BI=[9]	Означения на записа	по дума и израз	830a, 992bx, 993 (всички подполета)
BN=[10]	ISBN	по израз	010az, 996h, 997h
CD=	CODEN	по израз	040a
CX=	ISSN на серия	по израз	225x
HI=	Йерархия	по израз	4611–4641
NB=[11]	Номер в националната библиография	по израз	020ab
NP=[12]	Други означения за идентификация	по дума и израз	001e, 012a, 013a[13], 022a, 071a
OI=	Номер на задължителния екземпляр	по израз	021b
OR=	Номер на оригиналния запис	по дума	001x
SC=	Отменен ISSN	по израз	011yz
SF=	Непотвърден ISSN	по израз	011f
SN=	ISSN – статия	по израз	011as
SP=	ISSN	по израз	011ec
SL=	ISSN-L	по израз	011l

[8] В записи за периодични издания подполетата 200ai се индексират като един израз във формата: a. i. Когато се търси с префикс SO= , се препоръчва изразът за търсене да се ограничава със звездичка.

[9] Подполетата 830a и 992b се индексират по дума, подполе 992x и всички подполета на поле 993 – по израз.

[10] Съдържанието се индексира без тирета. Ако в подполе 010a е въведен десетцифрен номер (десет цифри без тирета), автоматично се генерира съответният тринайсетцифрен номер и също се прибавя към индекса. Когато първите пет символа в поле 996h или 997h са „ISBN”, номерът, предхождан от тези символи се индексира в индекса BN=. В противен случай подполетата 996h или 997h се индексират в индексита /TI и TI=.

[11] Съдържанията на подполетата 020a и 020b, които са разделени с интервал, се индексират като един израз. Подполе b се индексира и самостоятелно.

[12] Подполетата 001e, 013az, 017az, 022a и 856g се индексират по израз, подполето 012a по думи и подполето 071a по думи и по израз.

[13] Съдържанието на подполе 013a се индексира с тирета и без тирета. Когато номерът в подполета 013a или 013z е десетцифрен (десет цифри без тирета), автоматично се генерира 13-цифров номер и и също се добавя към индекса.

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

Допълнителни индекси – анализ на съдържанието

префикс	значение	търсене	подполета
PN=[14]	Име на лице, използвано като предмет	по израз	600abcdf, 960abcdf
CS=	Наименование на колективен орган, използвано като предмет	по израз	601ab, 961ab
FN=	Име на фамилия, използвано като предмет	по израз	602a, 962a
TS=	Заглавие, използвано като предмет	по израз	605ai, 965ai
TN=	Тематична предметна рубрика	по израз	606a, 966a
GN=	Географска предметна рубрика	по израз	607a, 967a
CH=	Хронологична предметна рубрика	по израз	608a, 968a
FS=	Формална предметна рубрика	по израз	609a, 969a
DX=	Тематична подрубрика	по израз	600x–609x, 960x–969x
DY=	Географска подрубрика	по израз	600y–609y, 960y–969y
DW=	Формална подрубрика	по израз	600w–609w, 960w–969w
DZ=	Хронологична подрубрика	по израз	600z–609z, 960z–969z
DU=	Неконтролирани предметни термини	по израз	610abz
SU=	Всички предметни термини	по израз	600–610, 960–969 (всички подполета)
GE=	Ключови думи – NUK	по израз	627a
DC=	УДК	по израз	675au
OC=[15]	Индекси от други класификационни системи	по израз	686a2

[14] За индексирането на полетата 600 и 960 виж Забележка 3 .

[15] Първата дума от подполе 6862 и съдържанието на подполе 686a се индексират като един израз. Между тях се добавя интервал. Ако не е въведено подполе 6862, се индексира само съдържанието на подполе 686a, предхождано от "--- ".

Допълнителни индекси – кодирани данни

префикс	значение	търсене	подполета
AC=[16]	Код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица	по израз	7004–7024
AS=	Шифър на изследователя	по израз	7007–7027
CC=	Код за съдържание	по израз	105bc, 140d
CO=	Страна/регион на публикацията	по израз	102ab
DT=[17]	Библиографско ниво	по израз	001c
FC=	Шифър на институцията/ организацията	по израз	7008–7028, 7108–7128
FQ=	Периодичност	по израз	110b
FR=[18]	Физическа форма	по израз	001b, 115agk, 116ag, 117a,

[16] Вместо чрез булевия оператор AND, префиксите за търсене AU=, AC=, FC= и AS= могат да се съчетават и чрез (W). В такъв случай, те трябва да се подреждат в посочената по-горе последователност. Когато един от префиксите AC= или FC= е пропуснат, се използва операторът (2W). Резултатите от такова търсене са записи, които съдържат зададените данни само в същото поле 7XX.

Примери: *SELECT AU=Kos, Vinko* (W) AC=730* – търсене на записи, в които авторът Vinko Kos е посочен като преводач

SELECT AU=Rozman, Ivan (W) AC=991 (W) FC=3-2** – търсене на записи, в които Ivan Rozman е посочен като научен ръководител в един от факултетите на Университета в Марибор

SELECT AU=Rozman, Ivan (2W) FC=3-2** – търсене на записи, в които Ivan Rozman е посочен като автор в един от факултетите на Университета в Марибор

SELECT AC=991 (2W) AS=08067 – търсене на записи, в които Ivan Rozman (код на изследователя 08067) е посочен като научен ръководител

При такова търсене булевият оператор AND не винаги е достатъчно прецизен.

Пример: *SELECT AU=Cankar, Ivan* AND AC=730* – в този случай се извличат и преведените книги на автора Ivan Cankar

[17] Всички кодове от подполе 001c се индексират, с изключение на кодовете m и a.

[18] Индексът FR= (физическа форма) включва кода за вид на записа (**001b**) и кода, който означава отделен вид некнижен материал:

- Подполе **115g** (Физическа форма – прожекция на образи, филм): съдържанието на подполето се предхожда от кодовете g (код за проекционни и видеоматериали в 001b) и a (код за филм в 115a) или b (код за прожекция на образи в 115a).
  Примери: *SELECT FR=gac* – извлича филм в касети
  *SELECT FR=ga** – извлича филми
- Подполе **115k** (физическа форма – видеозапис): съдържанието на подполето се предхожда от кодовете g (код за проекционни и видеоматериали в 001b) и c (кодът за видеозапис в 115a).
  Примери: *SELECT FR=gcc* – извлича видеозаписи на видеокасета
  *SELECT FR=gc** – извлича видеозаписи
- Подполе **116a** (графични материали – означение за конкретния материал): съдържанието на подполето се предхожда от код k (код за двуизмерна графика в 001b).
  Пример: *SELECT FR=ke* – извлича фотонегатив – код e
- Подполе **116g** (графични материали – предназначение): съдържанието на подполето се предхожда от код k (код за двуизмерна графика в 001b).
  Пример: *SELECT FR=kae* – извлича пощенски картички – код ae
- Подполе **117a** (триизмерни артефакти и предмети – означение за конкретния материал): съдържанието на подполето се предхожда от код r (код за триизмерни артефакти и предмети в 001b).
  Пример: *SELECT FR=raq* – извлича играчки – код aq
- Подполе **124b** (картографски материали – форма на картографската единица): съдържанието на подполето се предхожда от код e (код за печатни картографски материали в 001b).
  Пример: *SELECT FR=ed* – извлича карти – код d
- Подполе **126a** (звукозаписи – форма): съдържанието на подполето се предхожда от код i (код за немузикални звукозаписи в 001b) или j (код за музикални звукозаписи в 001b).
- Пример: *SELECT FR=ja* – извлича музикални изпълнения, записани на дискове – код a
- Подполе **128a** (форма на композицията): съдържанието на подполето се предхожда от код от подполетата 001b, c (музикални партитури, печатни), d (музикални партитури, ръкописни) или j (звукозаписи, музикални).
- Примери: *SELECT FR=cmr* – извлича маршове - музикални партитури, печатни
  SELECT FR=jmr – извлича маршове – звукозаписи, музикални

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

префикс	значение	търсене	подполета
			124b, 126a, 128a, 135ab
GP=	Код за официално издание	по израз	100f
IC=	Код за илюстрация	по израз	105a, 140a
LA=	Език	по израз	101a
LC=	Код за жанр	по израз	105fg, 140ef
LO=	Език на оригинала	по израз	101c
MC=[19]	Микроформи – означение за конкретен материал	по израз	130a
RS=[20]	Статус на записа	по израз	001a, 998e
RT=[21]	Вид на записа	по израз	001b
SS=	Статус на продължаващ ресурс	по израз	100b
TA=	Код за предназначение	по израз	100e
TD=	Типология на документите/произведенията	по израз	001t
TY=	Означение за вида на продължаващ ресурс	по израз	110a
UC=	УДК за търсене	по израз	675c
UG=	УДК – съкратен индекс	по израз	675b
US=	УДК за статистика	по израз	675s
EA=[22]	Електронен достъп	по израз	0172, 856u

- Подполе **135a (**вид на електронния ресурс): съдържанието на подполето се предхожда от код "l" (електронни ресурси) от подполе 001b и буквата "t" (вид).
  Пример: *SELECT FR=ltd* – извлича текстови електронни ресурси
- Подполе **135b** (електронни ресурси): съдържанието на подполето се предхожда от код l (електронни ресурси) от подполе 001b.
  Пример: *SELECT FR=li* – извлича електронни ресурси онлайн

[19] Подполе 130a (микроформи –означение за конкретен материал) се индексира в допълнителния индекс MC=.
Пример: *SELECT MC=e* – извлича микрофиши

[20] Подполе 001a се индексира в индекс RS=, ако е въведен код i, p, r или d.
Пример: *SELECT RS=p* – извлича записи за каталогизация в публикацията (CIP)

Подполе 998e (индикатор на набавянето) се индексира и в допълнителния индекс RS=. Префиксите SI=, RS= и AM= могат да бъдат съчетавани чрез оператор (W). В такъв случай, те трябва да се подреждат в посочената по-горе последователност. Когато префиксът RS= е пропуснат, се използва операторът (2W). Резултатите от такова търсене са записи, които съдържат зададените данни само в същото поле 998. Това е от особено значение за институции, които подготвят сведения за други институции.
Примери: *SELECT RS=o*

Извлича текущо абонирани периодични издания. Когато търсенето се извършва в локални бази данни на институции, които подготвят сведения за други институции, шифърът на институцията/организацията не е от значение.

SELECT SI=50003 (W) RS=o (W) AM=a

Извлича текущо абонирани периодични издания, набавени чрез покупка от Централната медицинска библиотека (СМК) (номер на институцията 50003). Командата има смисъл само за локалната база данни на СМК.

SELECT SI=50202 (W) RS=93

Търси дезидератa за 1993 г. в институция с номер 50202. Командата има смисъл само за локалната база данни на тази институция, която подготвя сведения за друга институция.

SELECT SI=50001 (2W) AM=a

Извлича периодични издания, набавени чрез покупка от Националната и университетска библиотека (номер на институцията 50001).

[21] Подполе 001b се индексира в индекс RT=, когато не е въведен код a.
Пример: *SELECT RT=c* – извлича печатни музикални партитури
Със суфикса /BMA търсенето може да се ограничи до записи, в които подполето 001b съдържа код a и в подполе 130a няма въведена стойност.
Търсенето може да се ограничи само до некнижни материали и чрез логическото отрицание /NBM.
Пример: *SELECT AU=Cankar, Ivan*/BMA*

ОГРАНИЧАВАНЕ

суфикс	значение	подполета
/MON	Монографии	001c=m
/SER	Периодични издания	001c=s
/ART	Съставни части (статии ...)	001c=a
/BMA	Книжни материали	001b=a and 130a does not exist
/NOMON	Всички видове материали, без монографии	
/NOSER	Всички видове материали, без периодични издания	
/NOART	Всички видове материали, без съставни части	
/NBM	Некнижни материали	
/year	Година на публикуване	
/LAT	Латиница	100l=ba
/CIR	Кирилица	100l=c* or 100l=oc

ДРУГИ КОДОВЕ ЗА ИЗХОДИ

код за изход	значение	подполета
AT	Съкратено ключово заглавие	531abc
CE	Дата на създаване	---
CT	Забележка за съдържание	327a
ES	Сведения за изданието	205abdfg
II	Текст на забележка	320a
IF	Импакт фактор	959ab, 110t
MD	Специфично означение за материал	215acdeghik
NU	Номерация на продължаващи ресурси	207a
PA	Адрес на издателя, разпространителя и др.	210b
UR	Унифициран локатор на ресурс (URL)	856u

ЗАБЕЛЕЖКА

Полетата, въведени в полета от блок 4XX са индексирани като самостоятелни полета.

[22] С помощта на префикса за търсене *EA=1* може да се ограничи търсенето само до записи за ресурси с електронен достъп (в подполето 0172 стойността е "doi" или в подполето 856u втоприят индикатор има стойност *0 – Електронен ресурс* или *1 – Електронна версия*).

АЗБУКИ

D.1 ПРАВИЛА ЗА ВИЗУАЛИЗАЦИЯ НА БИБЛИОГРАФСКИТЕ ДАННИ

В системата за споделена каталогизация данните в библиографските записи се въвеждат на латиница. Отпечатването и представянето им в COBISS/OPAC е възможно и на кирилица или на съчетание от латиница и кирилица.

Начинът на отпечатване или визуализация зависи от:

- параметрите на принтера (команда *SET UP)* в модулите на COBISS2 или иконката *настройки* в COBISS/OPAC;
- съответната транслитерация;
- символите * или –[1],които трябва да се въвеждат в отделни подполета, за да се означи началото на визуализация на латиница или на кирилица;
- предефинираните азбуки за някои полета или подполета, които трябва да се дефинират като параметри на визуализацията;
- съдържанието на подполето:
  - *0017 – Азбука на каталогизацията*;
  - *100h – Език на каталогизиране*;
  - *100i – Код за транслитерация*;
  - *100l – Азбука на основното заглавие*;
  - *101a – Език на текста*;
  - подполетата z на полетата *330 – Анотация или резюме*, *610 – Неконтролирани предметни термини,* в които се означава език и в някои полета от блок 5XX, използвани за заглавия.

В софтуера COBISS2 целият текст се визуализира на латиница. Азбуката, която трябва да се използва при печатния изход се определя от символите * или –, които се появяват преди съответните части на текста.

По-долу са описани всички параметри, които се отнасят до различните азбуки. Параметрите трябва да се използват в последователността, в която са подредени в описанието: описаните в началото параметри са по-важни от описаните след тях.

НАСТРОЙКИ

Когато е необходима визуализация на данни от модулите на COBISS2 на кирилица или на съчетание от латиница и кирилица, наборът от символи на кирилица се включва с помощта на

[1] В по-стари записи за означаване на азбуката са използвани други два символа. Символът $^{V}_{T}$ посочва началото на текст, който трябва да се визуализира на стара кирилица. Софтуерът COBISS обаче засега не поддържа печатен изход на стара кирилица.
Текстът, означен със символа $^{V}_{T}$ се визуализира на съвременна кирилица. Символът $^{H}_{T}$ означава началото на текст, който трябва да се визуализира на гръцка азбука. Тази азбука може да се вижда в някои формати за показване в HTML в рамките на WWW COBISS/OPAC. В другите модули на софтуера текстът се визуализира на латиница.

командата *SET UP*. Ако е настроен набор от символи на латиница, печатният изход е изцяло на латиница, независимо от начина, по който са настроени останалите параметри.

В WWW COBISS/OPAC е включена опция за визуализация на кирилица за страните, в които кирилицата също е официална азбука. Визуализацията на кирилица се включва с кликване върху иконката *настройки*.

ПРАВИЛА ЗА ТРАНСЛИТЕРАЦИЯ НА COBISS

Визуализацията на определен запис на кирилица е възможна, само когато той съдържа означение, че данните са транслитерирани правилно, т.е. въведени са в съответствие с правилата за транслитерация на COBISS. Това означава, че записът трябва да съдържа кода *„b1" – Правила за транслитерация на COBISS,* въведен в подполе *100i – Код за транслитерация* и че данните, за които се изисква да бъдат представени на кирилица трябва да бъдат транслитерирани според правилата на системата COBISS. Когато записът не съдържа кода „b1", той трябва да се визуализира на латиница, независимо от начина, по който са настроени останалите параметри за превключване между азбуките.

Правилата за транслитерация на COBISS са описани в *Приложение С* на ръководствата *COBISS2/Каталогизация* и *COBISS3/Каталогизация* .

СИМВОЛИ ЗА ПРЕВКЛЮЧВАНЕ МЕЖДУ АЗБУКИ

В софтуера COBISS за превключване между азбуките се използват следните символи:

- $^{L}_{F}$ – символ за превключване на латиница;
- $^{C}_{R}$ – символ за превключване на кирилица.

Символите се използват когато съдържанието на подполето трябва да се представи на азбука, различна от предефинираната или на азбука, дефинирана с помощта на кодирани данни. Те се използват и когато част от подполето трябва да се визуализира на различна азбука.

Когато цялото съдържание на подполето трябва да се визуализира на различна азбука, съответният знак се въвежда в началото на подполето. Ако азбуката трябва да се промени в средата на подполето (напр. когато в изписана на кирилица забележка се цитира заглавие на чужд език, което се изписва на латиница), символът за превключване на азбуките се въвежда там, където трябва да започне визуализацията на различната азбука.

Азбуката, активирана чрез символите $^{L}_{F}$ или $^{C}_{R}$ е включена само за визуализацията на подполето, в което е въведен символът.

ПРЕДЕФИНИРАНИ АЗБУКИ

Някои части от записа се визуализират винаги на една и съща азбука, независимо от кодираните данни. Това са международните стандартни номера, римските цифри и електронните адреси, които винаги се изписват на латиница.

Когато цялото подполе е предназначено за въвеждане на такъв вид данни, то се визуализира на латиница автоматично. В този случай не е необходимо да се въвежда символ за включване на латиница. Ако тези данни са само част от подполе, в което обикновено се въвеждат данни на кирилица, латиницата трябва да се включи с помощта на символа $^{L}_{F}$.

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

В системите COBISS, които все още не прилагат нормативен контрол, вариантите на редни думи от полетата 90X с определени стойности на индикатор 2 (на кирилица за стойности 1 и 4, а на латиница за стойности 0 и 3) се визуализират винаги на същата азбука. Затова в полетата 90X не трябва да се въвеждат символите $^{L}_{F}$ и $^{C}_{R}$ когато на индикатор 2 е определена стойност 0, 1, 3 или 4.

КОДИРАНИ ДАННИ В ЗАПИСА

За превключване на азбуките на определени части от записа се използват и различни кодирани данни. При визуализацията на определен запис трябва първо да се провери кода за транслитерация в подполе 100i. Ако отсъства съответен код, който установява, че данните са транслитерирани за визуализация в системата COBISS правилно (код „b1”), целият запис се визуализира на латиница. След това трябва да се провери езика на каталогизиране, който е кодиран в подполе 100h. Правилата за визуализация за езиците, които допускат изписване на повече от една азбука (сръбски), се различават от правилата за останалите езици, които ползват само една азбука. Взема се предвид и азбуката на каталогизацията от подполе 0017, азбуката на основното заглавие от подполе 1001 и някои други полета за кодирани данни.

Примерите, при които този метод на управление на азбуките не е подходящ, се решават с превключване между азбуките директно в записа.

Визуализацията на различни части от записа зависи от различни кодирани данни. Данните са групирани по следния начин, независимо от алгоритъма за управление на визуализацията им:

- авторски редни думи;
- предметни рубрики;
- данни на езика на каталогизирането (без предметните рубрики);

  Тази група съдържа данни, които се въвеждат обикновено на езика на каталогизиране. Когато в такова поле има и данни на различна азбука, взети от библиографската единица (напр. цитат като част от забележка), трябва да се използва символ за превключване между азбуките.

- данни, взети от библиографската единица;

  Тази група се състои от подполета, които съдържат винаги само данни, взети от библиографската единица. За подполетата, в които данните по правило се въвеждат на езика на каталогизирането, но могат да съдържат и цитирани данни на езика на библиографската единица (напр. забележки), азбуката се определя според правилата, прилагани за данните, които се представят на езика на каталогизирането. За частите, които представляват цитати се използва символ за превключване между азбуките. Този символ се употребява и за паралелни данни на друга азбука, когато не е възможно азбуката да се определи чрез съответното подполе за език.

Полетата *330 – Анотация или резюме, 610 – Неконтролирани предметни термини* и полетата за заглавия от блок 5XX, които съдържат в подполе z код за език, различен от езика на каталогизирането, се визуализират на азбуката на езика, чийто код е въведен в подполето.

Визуализация на записи, каталогизирани на език, който използва една азбука[2]

Когато записът не съдържа код *„b1" – правила за транслитерация на COBISS* в подполе *100i – Код за транслитерация,* визуализацията е изцяло на латиница. В противен случай трябва да се провери код"„а в подполе *0017 – Азбука на каталогизацията.* Може да се използват следните кодове:

- *„ba" – латиница*

  Визуализацията е изцяло на латиница.

- *„cc" – кирилица – македонска*

  Редните думи и данните, взети от библиографската единица се визуализират на кирилица, когато подполе *100l – Азбука на основното заглавие* съдържа един от кодовете за кирилица („са", „cb", „cc" or „oc"). Ако в подполе 100l е въведен друг код, съдържанието се визуализира на латиница.

  Предметните рубрики и други данни, въведени на езика на каталогизацията, се визуализират на кирилица.

Визуализация на записи, каталогизирани на сръбски език

Когато записът не съдържа код *„b1" – правила за транслитерация на COBISS* в подполе *100i – Код за транслитерация,* визуализацията е изцяло на латиница. В противен случай трябва да се провери кода в подполе *0017 – Азбука на каталогизацията.* Може да се използват следните кодове:

- *„ba" – латиница*

  Кодът се отнася за визуализирането на редните думи и предметните термини, които се представят на латиница.

- *„cb" – кирилица – сръбска*

  Кодът се отнася за визуализирането на редните думи и предметните термини, които се представят на кирилица.

- *„vv" – различни азбуки*

  Кодът се отнася за визуализирането на редните думи и предметните термини. Предметните термини се визуализират на кирилица. Визуализацията на редните думи зависи от данните, въведени в подполе *100l – Азбука на основното заглавие* и подполе *101a – Език на текста:*

  - на кирилица, ако подполе 100l съдържа един от кодовете за кирилица („са", „cb", „cc" или „oc");
  - на кирилица, ако подполе 100l съдържа код за латиница и подполе 101a съдържа кода *„scc" – сръбски* или *"srp" – сръбски*;
  - на латиница за всички други примери.

Визуализацията на всички останали данни зависи от кода за азбука в подполе 101l –

[2] По този алгоритъм в системата COBISS се визуализират записи, каталогизирани на словенски, босненски, хърватски и македонски език.

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

Азбука на основното заглавие.

- Ако подполе 100l съдържа един от кодовете за кирилица („ca”, „cb”, „cc” или „oc”), данните трябва да се визуализират на кирилица.
- При всички други примери данните трябва да се визуализират на латиница.

ПРИМЕРИ

1.

001	␣␣	**a**n **b**a **c**m **d**0 **7**cc
010	␣␣	**a**0-14-062105-9
100	␣␣	**c**1994 **g**1 **h**mac **e**k **i**b1 **l**ba
101	0␣	**a**eng
102	␣␣	**a**gbr
105	␣␣	**a**y **f**b
200	0␣	**a**Othello **f**William Shakespeare
210	␣␣	**a**London **c**Penguin Books **d**1994
215	␣␣	**a**156 str. **d**18 sm
225	1␣	**a**Penguin Popular Classics
300	␣␣	**a**Beleška za avtorot: str. 6-11
300	␣␣	**a**$^{L}_{F}$The Elizabethan Theatre: $^{C}_{R}$str. 11-14
300	␣␣	**a**$^{L}_{F}$Introduction: $^{C}_{R}$str. 15-19
320	␣␣	**a**$^{L}_{F}$Notes
320	␣␣	**a**$^{L}_{F}$Glossary
609	1␣	**a**Drami, angliski
675	␣␣	**a**821.111-21=20 **c**821.111 **b**820
700	␣1	**a**Shakespeare **b**William **4**070
900	␣4	**a**Šekspir **b**Vilijam

Библиографската единица е каталогизирана на македонски език (100h=„mac”). Затова са приложени правилата от частта *Визуализация на записи, каталогизирани на език, който използва една азбука*. Записът съдържа кода *„b1” – правила за транслитерация на COBISS* и азбуката на каталогизацията е *„cc” – кирилица – македонска.* Затова някои от данните са визуализирани на кирилица.

```
SHAKESPEARE, William
   Othello / William Shakespeare. - London : Penguin Books, 1994. -
156 стр. ; 18 см. - (Penguin Popular Classics)

Белешка за авторот: стр. 6-11. - The Elizabethan Theatre: стр.  11-
14. - Introduction: стр. 15-19. - Notes. - Glossary

ISBN 0-14-062105-9

I. Шекспир, Вилијам в. Shakespeare, William

a) Драми, англиски

821.111-21=20
```

Пред отделните визуализирани части са посочени данните, които включват латиница или кирилица:

- код *„ba" – латиница* в подполе *100l – Азбука на основното заглавие*:
  SHAKESPEARE, William
  Othello / William Shakespeare. - London : Penguin Books,1994
- код *„cc" – кирилица – македонска* в подполе *0017 – Азбука на каталогизацията*:
  156 стр. ; 18 см
- код *„ba" – латиница* в подполе *100l – Азбука на основното заглавие*:
  Penguin Popular Classics
- код *„cc" – кирилица – македонска* в подполе *0017 – Азбука на каталогизацията*:
  Белешка за авторот: стр. 6-11
- символ за превключване на латиница $^{L}_{F}$:
  The Elizabethan Theatre:
- символ за превключване на кирилица $^{C}_{R}$:
  стр. 11-14
- символ за превключване на латиница $^{L}_{F}$:
  Introduction:
- символ за превключване на кирилица $^{C}_{R}$:
  стр. 15-19
- символ за превключване на латиница $^{L}_{F}$:
  Notes
- символ за превключване на латиница $^{L}_{F}$:
  Glossary
- предефинирана азбука (латиница):
  ISBN 0-14-062105-9
- предефинирана азбука (кирилица):
  Шекспир, Вилијам
- код *„ba" – латиница* в подполе *100l – Азбука на основното заглавие*:
  Shakespeare, William
- код *„cc" – кирилица – македонска* в подполе *0017 – Азбука на каталогизацията*:
  Драми, англиски
  821.111-21=20

2.

001	␣␣	**a**c **b**a **c**m **d**0 **7**cc
010	␣␣	**a**86-369-0197-9
100	␣␣	**c**1991 **g**1 **h**mac **i**b1 **l**cc
101	0␣	**a**mac
102	␣␣	**a**mkd
105	␣␣	**a**y **f**g
200	0␣	**a**Poetski tvorbi **f**Kočo Racin **g**izbor i predgovor Gane Todorovski **g**[likovno-

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

		grafička oprema Kosta Bojadžievski]
210	␣␣	**a**Skopje **c**Makedonska kniga **c**Kultura **c**Misla **c**Naša kniga **c**Detska radost **d**1991 **e**Skopje **g**Nova Makedonija
215	␣␣	**a**181 str. **d**21 sm
225	1␣	**a**Makedonska književnost
300	␣␣	**a**Predizvikot na Racin: str. 5-12
300	␣␣	**a**Poezijata na mladiot Racin: str. 13-28
300	␣␣	**a**Beleški: str. 163-176
600	10	**a**Racin **b**Kočo **f**1908-1943 **x**Poezija
675	␣␣	**a**886.6-1 **u**886.6-1 **b**886.6-1
700	␣1	**a**Racin **b**Kočo **4**070
702	01	**a**Todorovski **b**Gane **4**130
702	01	**a**Bojadžievski **b**Kosta **4**410

Библиографската единица е каталогизирана на македонски език (100h=„mac”). Затова са приложени правилата от частта *Визуализация на записи, каталогизирани на език, който използва една азбука*. Записът съдържа кода *„b1” – правила за транслитерация на COBISS* и азбуката на каталогизацията е *„cc” – кирилица – македонска.* Затова почти целият запис трябва да бъде транслитериран на кирилица.

```
Рацин, Кочо
   Поетски творби / Кочо Рацин ; избор и предговор Гане Тодоровски
; [ликовно-графичка опрема Коста Бојациевски]. - Скопје :
Македонска книга : Култура : Мисла : Наша книга : Детска радост,
1991 (Скопје : Нова Македонија). - 181 стр. ; 21 см. – (Македонска
книжевност)

Предизвикот на Рацин: стр. 5-12. - Поезијата на младиот Рацин: стр.
13-28. – Белешки: стр. 163-176

ISBN 86-369-0197-9

а) Рацин, Кочо, 1908-1943 - Поезија

886.6-1
```

Имената на авторите от полета 702 също се визуализират на кирилица, напр. в показалец на библиография.

```
Теодоровски, Гане

Бојациевски, Коста
```

Пред отделните визуализирани части са посочени данните, които включват латиница или кирилица:

- код *„cc” – кирилица – македонска* в подполе *100l – Азбука на основното заглавие*:

```
Рацин, Кочо
   Поетски творби / Кочо Рацин ; избор и предговор Гане Тодоровски
; [ликовно-графичка опрема Коста Бојациевски]. - Скопје : Македонска
книга : Култура : Мисла : Наша книга : Детска радост, 1991 (Скопје :
Нова Македонија)
```

- код *„cc” – кирилица – македонска* в подполе *0017 – Азбука на каталогизацията*:

```
181 стр. ; 21 см
```

- код *„cc" – кирилица – македонска* в подполе *100l – Азбука на основното заглавие*:
  Македонска книжевност
- код *„cc" – кирилица – македонска* в подполе *0017 – Азбука на каталогизацията*:
  Предизвикот на Рацин: стр. 5-12. - Поезијата на младиот Рацин: стр. 13-28. – Белешки: стр. 163-176
- предефинирана азбука (латиница):
  ISBN 86-369-0197-9
- код *„cc" – кирилица – македонска* в подполе *0017 – Азбука на каталогизацията*:
  Рацин, Кочо, 1908-1943 – Поезија
  886.6-1
- код *„cc" – кирилица – македонска* в подполе *100l – Азбука на основното заглавие*:
  Теодоровски, Гане
  Бојациевски, Коста

3.

001	␣␣	**a**n **b**a **c**m **d**0 **7**cc
010	␣␣	**a**5-02-027215-9
100	␣␣	**c**1989 **e**k **h**mac **i**b1 **l**ca
101	0␣	**a**rus **a**eng
102	␣␣	**a**rus
105	␣␣	**a**a **b**z **c**0
200	1␣	**a**Paleolit Kavkaza i Severnoî Azii **d**$^{L}{}_{F}$≠The ≠palaeolithic of Caucasus and Northern Asia **f**[otv. redaktor Pavel Iosifovič Boriskovskiî]
210	␣␣	**a**Leningrad **c**Nauka **d**1989
215	␣␣	**a**264 str. **c**ilustr. **d**27 sm
225	1␣	**a**Paleolit mira **e**issledovani±ja po arheologii drevnego kamennogo veka **d**$^{L}{}_{F}$≠The ≠old stone age of the world **e**$^{L}{}_{F}$studies in the palaeolithic cultures
300	␣␣	**a**Tekst na rus. i angl. jazik
320	␣␣	**a**Bibliografija: str. 244-[254]
320	␣␣	**a**Registri
510	1␣	**a**≠The ≠old stone age of the world **z**eng
606	1␣	**a**Arheološki naodi **y**Kavkaz **z**Paleolit
606	␣␣	**a**Arheološki naodi **y**Severna Azija **z**Paleolit
675	␣␣	**a**903(479)"632" **u**903(479)"632" **c**903/904
675	␣␣	**u**903(5-17)"632"
702	11	**a**Boriskovskiî **b**Pavel Iosifovič **4**345

Библиографската единица е каталогизирана на македонски език (100h=„mac"). Затова са приложени правилата от частта *Визуализация на записи, каталогизирани на език, който използва една азбука*. Записът съдържа кода *„b1" – правила за транслитерация на COBISS,* азбуката на каталогизацията е *„cc" – кирилица – македонска* и азбуката на основното заглавие е *„ca" – кирилица – неопределена.* Затова кирилицата е основна азбука при визуализацията.

ПАЛЕОЛИТ Кавказа и Северной Азии = The palaeolithic of Caucasus and Northern Asia / [отв. редактор Павел Иосифивич Борисковский]. - Ленинград : Наука, 1989. - 264 стр. : илустр. ; 27 см. - (Палеолит мира : исследования по археологии древнего каменного века = The old stone age of the world : studies in the palaeolithic cultures)

Текст на рус. и англ. јазик. - Библиографија: стр. 244-[254]. - Регистри

ISBN 5-02-027215-9

1. Насп. ств. насл. 2. Борисковский, Павел Иосифович

а) Археолошки наоди - Кавказ – Палеолит б) Археолошки наоди – Северна Азија – Палеолит

903(479)”632”

Кодът за английски език, въведен в подполе z касае визуализирането на латиница на заглавието от поле 510 (напр. в показалец на библиография):

The old stone age of the World

Пред отделните визуализирани части са посочени данните, които включват латиница или кирилица:

- код *„ca” – кирилица – неопределена* в подполе *100l – Азбука на основното заглавие*:
  ПАЛЕОЛИТ Кавказа и Северной Азии
- символ за превключване на латиница $^{L}_{F}$:
  The palaeolithic of Caucasus and Northern Asia
- код *„ca” – кирилица – неопределена* в подполе *100l – Азбука на основното заглавие*:
  [отв. редактор Павел Иосифивич Борисковский]. - Ленинград : Наука, 1989
- код *„cc” – кирилица – македонска* в подполе *0017 – Азбука на каталогизацията*:
  264 стр. : илустр. ; 27 см
- code *„ca” – кирилица – неопределена* в подполе *100l – Азбука на основното заглавие*:
  Палеолит мира : исследования по археологии древнего каменного века
- символ за превключване на латиница $^{L}_{F}$:
  The old stone age of the world
- символ за превключване на латиница $^{L}_{F}$:
  studies in the palaeolithic cultures
- код *„cc” – кирилица – македонска* в подполе *0017 – Азбука на каталогизацията*:
  Текст на рус. и англ. јазик. - Библиографија: стр. 244-[254]. - Регистри
- предефинирана азбука (латиница):
  ISBN 5-02-027215-9
- код *„cc” – кирилица – македонска* в подполе *0017 – Азбука на каталогизацията*:
  Насп. ств. насл
- код *„cc” – кирилица – неопределена* в подполе *100l – Азбука на основното заглавие*:
  Борисковский, Павел Иосифович
- код *„cc” – кирилица – македонска* в подполе *0017 – Азбука на каталогизацията*:
  Археолошки наоди - Кавказ – Палеолит б) Археолошки наоди – Северна

```
Азија – Палеолит
903(479)"632"
```

- код *„eng" – английски* в подполе *510z – Език на заглавието*:
  `The old stone age of the World`

4.

001	␣␣	**a**c **b**a **c**m **d**0 **7**ba
100	␣␣	**c**1989 **h**srp **l**ba
101	0␣	**a**srp
102	␣␣	**a**bih **b**rs
105	␣␣	**f**c
200	0␣	**a**Andrić i Krleža kao pisci detinjstva **f**Rade Prelević
205	␣␣	**a**[1. izd.]
210	␣␣	**a**Banja Luka **c**Glas **d**1989 **e**Bosanska Gradiška **g**Nova štampa
215	␣␣	**a**119 str. **d**20 cm
225	1␣	**a**≠Biblioteka ≠Osvjetljenja
300	␣␣	**a**Tiraž 1.000
300	␣␣	**a**Beleške uz tekst
600	␣1	**a**Andrić **b**Ivo **f**1892-1975 **x**Književno delo **x**Motivi **x**Dete i detinjstvo
600	␣1	**a**Krleža **b**Miroslav **f**1893-1981 **x**Književno delo **x**Motivi **x**Dete i detinjstvo
675	␣␣	**a**886.1/.2-4 **b**886.1/.2-4 **c**821.163.4.09 **v**do 4. izd.
700	␣1	**a**Prelević **b**Rade **4**070

Библиографската единица е каталогизирана на сръбски език (100h=„srp"). Затова са приложени правилата от частта *Визуализация на записи, каталогизирани на език, който използва една азбука*. И в двата случая азбуката на каталогизацията и азбуката на основното заглавие са *„ba" – латиница*. Записът не съдържа код за транслитерация. Затова визуализацията е изцяло на латиница.

```
PRELEVIĆ, Rade
   Andrić i Krleža kao pisci detinjstva / Rade Prelević. - [1.
izd.]. - Banja Luka : Glas, 1989 (Bosanska Gradiška : Nova štampa).
- 119 str. ; 20 cm. - (Biblioteka Osvjetljenja)

Tiraž 1.000. - Beleške uz tekst

a) Andrić, Ivo, 1892-1975 - Književno delo - Motivi - Dete i
detinjstvo  b) Krleža, Miroslav, 1893-1981 - Književno delo -
Motivi - Dete i detinjstvo

886.1/.2-4
```

Същият запис, създаден от библиотека, която поддържа два каталога – на латиница и на кирилица:

001	␣␣	**a**c **b**a **c**m **d**0 **7**vv
100	␣␣	**c**1989 **g**1 **h**srp **i**b1 **l**ba
101	0␣	**a**srp
102	␣␣	**a**bih **b**rs
105	␣␣	**f**c
200	0␣	**a**Andrić i Krleža kao pisci detinjstva **f**Rade Prelević
205	␣␣	**a**[1. izd.]
210	␣␣	**a**Banja Luka **c**Glas **d**1989 **e**Bosanska Gradiška **g**Nova štampa

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

215	␣␣	**a**119 str. **d**20 cm
225	1␣	**a**Biblioteka Osvjetljenja
300	1␣	**a**Тираж 1.000
300	1␣	**a**Beleške uz tekst
600	␣1	**a**Andrić **b**Ivo **f**1892-1975 **x**Književno delo **x**Motivi **x**Dete i detinjstvo
600	␣1	**a**Krleža **b**Miroslav **f**1893-1981 **x**Književno delo **x**Motivi **x**Dete i detinjstvo
675	␣␣	**a**886.1/.2-4 **b**886.1/.2-4 **c**821.163.4.09 **v**do 4. izd.
700	␣1	**a**Prelević **b**Rade **4**070

Записът съдържа кода *„b1" – правила за транслитерация на COBISS*, азбуката на каталогизацията е *„vv" – различни азбуки*, а азбуката на основното заглавие е *„ba" – латиница.* Затова част от записа трябва да бъде визуализирана на кирилица. Езикът на каталогизацията е сръбски. Затова данните, които се визуализират на езика на каталогизацията са представени на същата азбука като данните, взети от библиографската единица.

```
ПРЕЛЕВИЋ, РАДЕ
    Andrić i Krleža kao pisci detinjstva / Rade Prelević. - [1.
izd.]. - Banja Luka : Glas, 1989 (Bosanska Gradiška : Nova štampa).
- 119 str. ; 20 cm. - (Biblioteka Osvjetljenja)

Тираж 1.000. - Beleške uz tekst

a) Андрић, Иво, 1892-1975 – Књижевно дело – Мотиви – Дете и
детињство b) Крлежа, Мирослав, 1893-1981 - Књижевно дело – Мотиви –
Дете и детињство

886.1/.2-4
```

Пред отделните визуализирани части са посочени данните, които включват латиница или кирилица:

- код за език *„srp" – сръбски* в подполе *101a – Език на текста*:

  ```
  Прелевић, Раде
  ```

- код *„ba" – латиница* в подполе *100l – Азбука на основното заглавие*:

  ```
      Andrić i Krleža kao pisci detinjstva / Rade Prelević. - [1.
  izd.]. - Banja Luka : Glas, 1989 (Bosanska Gradiška : Nova štampa).
  - 119 str. ; 20 cm. - (Biblioteka Osvjetljenja)
  Тираж 1.000. - Beleške uz tekst
  ```

- код *„vv" – различни азбуки* в подполе *0017 – Азбука на каталогизацията*:

  ```
  Андрић, Иво, 1892-1975 – Књижевно дело – Мотиви – Дете и детињство
  b) Крлежа, Мирослав, 1893-1981 – Књижевно дело – Мотиви - Дете и
  детињство

  886.1/.2-4
  ```

5.

001	␣␣	**a**n **b**a **c**m **d**0 **7**vv
010	␣␣	**a**86-09-00020-6
100	␣␣	**c**1986 **g**1 **h**srp **i**b1 **l**cb
101	1␣	**a**srp **c**eng
102	␣␣	**a**srb **b**cs
200	0␣	**a**Hamlet **f**Viljem Šekspir **g**[predgovor Borivoje Nedić **g**preveli Živojin Simić i

		Sima Pandurović]
210	␣␣	**a**Beograd **c**Rad **d**1986
215	␣␣	**a**169 str. **d**21 $^{L}{}_{F}$cm
225	1␣	**a**≠Biblioteka ≠Dom i škola
300	␣␣	**a**Prevod dela: $^{L}{}_{F}$Hamlet / William Shakespeare
300	␣␣	**a**Predgovor / Borivoj Nedić: str. 5-[28]
600	11	**a**Šekspir **b**Vilijam **f**1564-1616 **6**01
675	␣␣	**a**820-21 **c**821.111
700	␣1	**a**Šekspir **b**Vilijam **4**070
702	01	**a**Nedić **b**Borivoj **4**080
702	01	**a**Simić **b**Živojin **4**730
702	01	**a**Pandurović **b**Sima **4**730
900	␣3	**a**Shakespeare **b**William
900	␣9	**a**Šekspir **b**Viljem
960	13	**a**Shakespeare **b**William **f**1564-1616 **6**01

Езикът на каталогизацията е сръбски. Затова данните, които се визуализират на езика на каталогизацията, са представени на същата азбука като данните, взети от библиографската единица. Записът съдържа кода *„b1" – правила за транслитерация на COBISS*, азбуката на каталогизацията е *„vv" – различни азбуки*, а азбуката на основното заглавие е *„cb" – кирилица – сръбска.* Затова основната част на записа се визуализира на кирилица.

ШЕКСПИР, Вилијам
Хамлет / Виљем Шекспир ; [предговор Боривоје Недић ; превели Живојин Симић и Сима Пандуровић]. – Београд : Рад, 1986. - 169 стр. ; 21 cm. - (Библиотека Дом и школа)

Превод дела: Hamlet / William Shakespeare. - Предговор / Б. Недић: стр. 5-[28]

ISBN 86-09-00020-6

I. Shakespeare, William в. Шекспир, Вилијам II. Шекспир, Виљем в. Шекспир, Вилијам III. Shakespeare, William, 1564-1616 в. Шекспир, Вилијам, 1564-1616

а) Шекспир, Вилијам, 1564-1616

820-21

Пред отделните визуализирани части са посочени данните, които включват латиница или кирилица:

- код за език *„srp" – сръбски* в подполе *101a – Език на текста*:
  ШЕКСПИР, Вилијам
- код *„cb" – кирилица –сръбска* в подполе *100l – Азбука на основното заглавие*:
  Хамлет / Виљем Шекспир ; [предговор Боривоје Недић ; превели Живојин Симић и Сима Пандуровић]. – Београд : Рад, 1986. - 169 стр.
- символ за превключване на латиница *:
  cm
- код *„cb" – кирилица –сръбска* в подполе *100l – Азбука на основното заглавие*:
  Библиотека Дом и школа
  Превод дела

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

- символ за превключване на латиница *:
  Hamlet / William Shakespeare

- код *„cb" – кирилица –сръбска* в подполе *100l – Азбука на основното заглавие*:
  Предговор / Б. Недић: стр. 5-[28].

- предефинирана азбука (латиница):
  ISBN 86-09-00020-6
  I. Shakespeare, William

- код за език *„srp" – сръбски* в подполе *101a – Език на текста*:
  в. ШЕКСПИР, Вилијам II. Шекспир, Вијем в. Шекспир, Вилијам

- предефинирана азбука (латиница):
  Shakespeare, William, 1564-1616

- код за език *„srp" – сръбски* в подполе *101a – Език на текста*:
  ШЕКСПИР, Вилијам, 1564-1616

- код *„vv" – различни азбуки* в подполе *0017 – Азбука на каталогизацията*:
  Шекспир, Вилијам, 1564-1616
  820-21

6.

001	␣␣	**a**n **b**a **c**m **d**0 **7**ba
010	␣␣	**a**86-7762-001-X
021	␣␣	**a**svn **b**200405970
100	␣␣	**b**d **c**2004 **e**a **g**1 **h**slv **i**b **l**cb
101	1␣	**a**srp **c**slv
102	␣␣	**a**srb **b**cs
105	␣␣	**a**y **b**j1
200	0␣	**a**Igra brojeva i oblika 1 **e**matematika za 1. razred osnovne škole **i**Priručnik za učitelje **f**Jasna Žic, Martina Rajšp
210	␣␣	**a**Beograd **c**Klett **d**2004 **e**Ljubljana **g**Delo
215	␣␣	**a**32 str. **d**30 cm
300	1␣	**a**Cir.
540	0␣	**a**Igra brojeva i oblika
540	0␣	**a**Matematika za prvi razred osnovne škole
610	0␣	**a**začetni pouk **a**učni pripomočki
675	␣␣	**a**372.47(076.1) **b**3 **c**372.4 **s**51 **v**do 4. izd.
700	␣1	**3**1355107 **a**Žic **b**Jasna **4**070
701	11	**3**982115 **a**Rajšp **b**Martina **4**070
900	␣1	**3**1355107 **5**k **a**Šafarič **b**Jasna

Записът не съдържа кода *„b1" – правила за транслитерация на COBISS.* Затова целият запис се визуализира на латиница.

ŽIC, Jasna

Igra brojeva i oblika 1 : matematika za 1. razred osnovne škole. Priručnik za učitelje / Jasna Žic, Martina Rajšp. - Beograd : Klett, 2004 (Ljubljana : Delo). - 32 str. ; 30 cm

Cir.

ISBN 86-7762-001-X
1. Rajšp, Martina
I. Šafarič, Jasna glej Žic, Jasna
a) začetni pouk b) učni pripomočki
372.47(076.1)

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

D.2 УКАЗАНИЯ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА БИБЛИОГРАФСКИ ЗАПИСИ В СИСТЕМИТЕ COBISS.XX, КОИТО ИЗПОЛЗВАТ ВИЗУАЛИЗАЦИЯ НА ЗАПИСИТЕ НА РАЗЛИЧНИ АЗБУКИ

В рамките на самостоятелните библиотечно-информационни системи, които използват системата COBISS и данните се визуализират на кирилица и на латиница, при съставянето на библиографските записи трябва да се ползват единни правила за каталогизация. Според правилата един и същ запис трябва да се визуализира веднъж на кирилица или на съчетание от кирилица и латиница, и веднъж само на латиница. Изборът на азбука за визуализация е възможно само с подходящите настройки на софтуера, описани в частта *Настройки* на *Приложение D.1- Правила за визуализация на библиографските данни,* а не с промяна на данните в записа.

За да се осигури качеството на библиографските записи в споделената и локалните бази данни, трябва да се спазват следните единни правила:

- модифицирано въвеждане на данни на езика на библиографската единица с помощта на набора от шрифтове и транслитерацията на COBISS, както и използване на унифицирани кодове за език и азбука;
- въвеждане на определени данни на езика и азбуката, използвани от каталогизиращата институция, съпроводени от прецизно въведени кодове, които се употребяват за такива данни;
- спазване на всички други правила за визуализация на кирилица, които са описани в *Приложение D.1*;
- въвеждане на фонетичните и етимологичните форми на името във всеки запис, когато те се различават помежду си.

УКАЗАНИЯ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА ДАННИ В НЯКОИ СПЕЦИФИЧНИ ПОЛЕТА НА БИБЛИОГРАФСКИЯ ЗАПИС

Когато се създава нов запис, особено внимание трябва да се обръща на въвеждането на правилните кодове в подполетата *0017 – Азбука на каталогизацията*, *100h – Език на каталогизиране, 100i – Код за транслитерация* и *100l – Азбука на основното заглавие*. Кодовете за език и азбука на каталогизиращата институция се генерират автоматично в записите като предефинирана стойност.

Когато се посочват паралелни данни на азбука, различна от азбуката на основното заглавие, в началото на подполетата *200d – Паралелно основно заглавие, 205d – Паралелно сведение за изданието, 208d – Паралелни специфични данни за нотни издания* и *225d – Паралелно заглавие на серията* трябва да се въведе символ за превключване между азбуките. Същото правило се прилага и за поле *500 – Унифицирано заглавие.*

Когато в подполе *510a – Паралелно заглавие* или *541a – Преведено заглавие, добавено от каталогизатора* се въвежда заглавие на азбука, различна от азбуката на основното заглавие, в подполетата 510z или 541z трябва да се въведе кодът за език, съответстващ на езика на заглавието. Ако в подполе z е въведен кодът *„srp" – сръбски* (или „scc") и е необходима визуализация на азбука, различна от азбуката на основното заглавие, в началото на подполе 510a или 541a се въвежда символ за превключване между азбуките.

Когато сведенията за съпроводителен материал към монография (поле 421) са изписани на азбука, различна от азбуката на основното заглавие на основната единица, в началото на всяко въведено подполе на различна азбука се въвежда символ за превключване между азбуките. Същото правило се прилага и за поле *423 – Издаден с ...*

Когато в полетата за връзка между продължаващи издания са въведени данни само в подполе *4XXx*

– *ISSN,* софтуерът трябва да визуализира правилно заглавията на свързаните описания. Ако тези заглавия са били въведени прецизно в подполетата 4XXa, всяко основно заглавие на свързана публикация, което е на различна от кодираната в подполе 100l азбука на основното заглавие, трябва да бъде означено със символ за превключване между азбуките.

Когато се визуализира резюме на различен от езика на останалите забележки език, в подполе 330z трябва да се въведе код за езика на резюмето. Ако в подполе 330z е въведен кодът *„srp" – сръбски* (или „scc"), азбуката за визуализиране на анотацията се означава с въвеждане на символ за превключване между азбуките.

Контролираните предметни термини от полетата 600–609, както и езиковите изрази на класификационните индекси по УДК от полетата 675 и 686 се представят на езика на каталогизиране, използван от отделната библиотека. Думи и изрази, които трябва да се показват на друга азбука, се означават с въвеждане на символ за превключване между азбуките.

За да се показват неконтролирани предметни термини на различен от езика на каталогизирането език, в подполе 610z трябва да се въведе кодът за езика на предметния термин. Ако в подполе 610z е въведен кодът *„srp" – сръбски* (или „scc"), азбуката за визуализиране на неконтролираните предметни термини се означава с въвеждане на символ за превключване между азбуките.

Номерът на документа в националната библиография и номера на документа на задължителния екземпляр се въвеждат на азбуката на каталогизацията. Когато записът е прехвърлен от друга система и по някаква причина номер или част от него трябва да бъде показан на кирилица, въвежда се символ за превключване между азбуките.

Записите, създадени при спазване на приетите стандарти, трябва да съдържат както фонетичната, така и етимологичната форми на името, ако те се различават една от друга. Така ползвателите ще могат да търсят всички записи, създадени за произведения на едно лице и всички записи за произведения, посветени на него.

За имената на лица в полетата 90X (инд. 2 = 0, 3) визуализацията е дефинирана на латиница, а в полетата 90X (инд. 2 = 1, 4) тя е дефинирана на кирилица. Предефинираната стойност за азбуката на визуализацията може да се промени с въвеждане на символ за превключване между азбуките.

За библиотеки, в които езикът на каталогизацията е сръбски, за редните думи – имена на лица е предвидено автоматично превключване на азбуките в процеса на прехвърляне на записите. Превключването се извършва в записа от локалната база данни на основата на паралелната редна дума, въведена в полетата 90X (инд. 2 = 0, 3, 1, 4) и на различието между кодовете в подполе *0017 – Азбука на каталогизацията.*

За да се намалят допълнителните корекции в полета 70X и 90X се препоръчва за паралелни редни думи в каталозите, поддържани на латиница да се използват само полетата 90X (инд. 2 = 0, 3), а в каталозите, поддържани на кирилица само полетата 90X (инд. 2 = 1, 4). За фонетични и етимологични форми на името се използват полетата 90X (инд. 2 = 9).

Когато записът е бил променен само в споделената база данни и са променени данни, чиято визуализация е била дефинирана с помощта на кодове в подполетата 0017 и 100h, съдържанието на тези полета трябва да се хармонизира с кодовете в споменатите по-горе подполета.

БИБЛИОГРАФСКИ ЕДИНИЦИ НА ЛАТИНИЦА

Когато основното заглавие на произведението е на език, който се пише с латиница, в подполе *100l – Азбука на основното заглавие* се въвежда кодът *„ba" – латиница.* В библиотеките, за които латиницата е азбука на каталогизацията (0017=„ba"), в подполе *100i – Код за транслитерация* се въвежда кодът *„y" – не са използвани правила за транслитерация*. В библиотеките, за които кирилицата е език на каталогизацията и се използват и двете азбуки (0017=„cb", „cc" или „vv"), в подполе *100i – Код за транслитерация* се въвежда кодът *„b1" – правила за транслитерация на COBISS за кирилица*. Така данните, изписани на езика на произведението, се визуализират на

латиница, а данните, изписани на езика на каталогизацията, се визуализират на азбуката, използвана от каталогизиращата институция.

В библиотеките, в които езикът на каталогизацията винаги е на кирилица (напр. македонски), при цитиране на данни от библиографска единица или въвеждане на друг текст в полетата за забележки, се налага те да се визуализират на латиница. Преди този текст трябва да се въведе символът за латиница.

БИБЛИОГРАФСКИ ЕДИНИЦИ НА СЪВРЕМЕННА КИРИЛИЦА

Когато основното заглавие на произведението е на някой от съвременните езици, които използват кирилица, в подполе *100l – Азбука на основното заглавие* се въвеждат следните кодове: *„cb" – кирилица – сръбска,* ако езикът на основното заглавие е сръбски, *„cc" – кирилица – македонска,* ако езикът на основното заглавие е македонски и *„ca" –кирилица – неопределена* за останалите езици на кирилица. Всички библиотеки трябва да въвеждат кода *„b1" – правила за транслитерация на COBISS за кирилица* в подполе *100i – Код за транслитерация,* защото със съответния софтуер той осигурява визуализацията на данните на кирилица.

В полетата, които (в съответствие с ISBD) съдържат информация на езика на публикацията, данните от библиографската единица се въвеждат на основата на набора от символи на COBISS, и то по начина, който е описан в *Приложение C* на ръководствата *COBISS2/Каталогизация и COBISS3/Каталогизация.* Наборът от символи на COBISS дава възможност за визуализация на кирилица и едновременно показване на съвременна кирилица и латиница (транслитерация на COBISS). Всички библиотеки в националните библиотечни системи COBISS, които използват и двете азбуки, трябва да въвеждат подобни текстове според правилата за визуализация на кирилица. Въвеждането на данни по този начин се основава на транслитерацията на латиница и някои транслитерации се посочват със символа „±" (CTRL/A). Специално внимание трябва да се обръща на буквите Й и Ў, на украинската буква И и на българската Щ, защото за тези букви транслитерацията на COBISS не съответства на транслитерацията, описана в *Приложение* III на *Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga* (Правила и наръчник за изграждане на азбучни каталози) от Ева Верона.

Когато данни от библиографската единица или друг текст, въведен в полетата за забележки, трябва да се визуализира на латиница, преди него трябва да се въведе символът за превключване на латиница. Типичен пример за тези случаи са забележките за превод на произведение, чийто оригинал е на латиница. След встъпителния израз за превод на произведение, в подполе 300a се въвежда символ за превключване на латиница и след това се цитира оригинално заглавие.

БИБЛИОГРАФСКИ ЕДИНИЦИ НА ДРУГИ АЗБУКИ

Когато основното заглавие е на език, който не се изписва на латиница или на кирилица, в подполе *100l – Азбука на основното заглавие* се въвежда кодът за съответната азбука. В библиотеките, за които азбука на каталогизацията е латиницата (0017=„ba"), в подполе *100i – Код за транслитерация* се въвежда кодът *„b" – други правила за транслитерация.* В библиотеките, за които азбука на каталогизацията е кирилицата или кирилицата и латиницата едновременно (0017=„cb", „cc" или „vv"), в подполе *100i – Код за транслитерация* се въвежда кодът *„b1" – правила за транслитерация на COBISS.* Така данните на езика на произведението се визуализират на латиница, а данните на езика на каталогизацията се визуализират на езика на каталогизиращата институция.

В полетата, които (в съответствие с ISBD) съдържат информация на езика на публикацията, данните от библиографската единица се въвеждат на основата на стандарта за транслитерация на латиница, приет за този език. Наборът от символи на COBISS за визуализация на гръцка азбука не

се базира на транслитерирани форми на гръцките букви и затова едновременното показване на гръцка азбука и латиница не е възможно.

В библиотеките, в които езикът на каталогизацията винаги е на кирилица (напр. македонски), при цитиране на данни от библиографска единица или въвеждане на друг текст в полетата за забележки, се налага те да се визуализират на латиница. Преди този текст трябва да се въведе символ за превключване на латиница. Това не е необходимо за библиотеките, в които езикът на каталогизацията винаги е латиница, както и за библиотеките, в които езикът на каталогизацията е сръбски (за да се хармонизира азбуката в блока за забележки с азбуката в блока за описателна информация).

 © IZUM, дек. 2013, Прев. на англ.: март 2014, Прев. на бълг: апр. 2014

Таблица на най-често срещаните в заглавията математически и други специални символи

В модула COBISS2/Каталогизация математически и други специални символи се въвеждат съгласно правилата на L^AT_EX. Тези символи започват и завършват със знак ромб (♦), който се въвежда чрез едновременно натискане на клавишите <CTRL> и <T>. Началото и края на запис, според правилата на L^AT_EX, трябва да бъде допълнително отбелязано с $.

Значение на колоните в таблицата:

Колона 1: оригинална форма, както излиза
2: израз в L^AT_EX
3: обяснение на оригиналната форма на български
4: обяснение на оригиналната форма на английски

Степенни показатели, индекси, производни, дроби и корени

x^2	xˆ2	x [на степен] 2	x [sup] 2
x^{13}	xˆ{13}	x [на степен] 13	x [sup] 13
x^n	xˆn	x [на степен] n	x [sup] n
x^{-7}	xˆ{-7}	x [на степен] -7	x [sup] -7
x^{-n}	xˆ{-n}	x [на степен] -n	x [sup] -n
$(x^2)^3$	(xˆ2) ˆ3	(x [на степен] 2) [на степен] 3	(x [sup] 2) [sup] 3
x^{2^3}	xˆ{2ˆ3}	x [на степен] (2 [на степен] 3)	x [sup] (2 [sup] 3)
a_k	a_k	a [долен индекс] k	a [sub] k
a_{ki}	a_{ki}	a [долен индекс] (ki)	a [sub] (ki)
A_i^j	A_iˆj	(A [долен индекс] i) [на степен] j	(A [sub] i) [sup] j
y'	yˆ{\prime}	y [прим]	y [prime]
$\frac{numerator}{denominator}$	\frac{numerator}{denominator}	числител [делено на] знаменател	numerator [over] denominator
$\frac{a}{b+c}$	\frac{a}{b+c}	a [делено на] (b+c)	a [over] (b+c)

© IZUM, юни 1995, Прев. на англ.: февр. 2008, чернова, Прев. на бълг.: ян. 2010

$\sqrt{phrase}$	\sqrt {phrase}	[корен квадратен от] израз	[square root] phrase
$\sqrt[n]{phrase}$	\root [n] {phrase}	n [-ти корен от] израз	[root] n [of] phrase
$\sqrt{2}$	\sqrt 2	[корен квадратен от] 2	[square root] 2

Степенни показатели, индекси, производни, дроби и корени

$\sqrt{1+x}$	\sqrt {1+x}	[корен квадратен от] (1+x)	[square root] (1+x)
$\sqrt[3]{\frac{a}{b}}$	\root [3] {\frac{a}{b}}	3 [-ти корен от] a [делено на] b	[root] 3 [of] a [over] b

Главни и малки гръцки букви

α	\alpha	[алфа]	[alpha]
β	\beta	[бета]	[beta]
γ	\gamma	[гама]	[gamma]
δ	\delta	[делта]	[delta]
ε	\epsilon	[епсилон]	[epsilon]
ζ	\zeta	[зета]	[zeta]
η	\eta	[ета]	[eta]
θ	\theta	[тита]	[theta]
ι	\iota	[йота]	[iota]
κ	\kappa	[капа]	[kappa]
λ	\lambda	[ламбда]	[lambda]
μ	\mu	[мю]	[mu]
ν	\nu	[ню]	[nu]
ξ	\xi	[кси]	[xi]
o	o	[омикрон]	[o]
π	\pi	[пи]	[pi]
ρ	\rho	[ро]	[rho]
σ	\sigma	[сигма]	[sigma]
τ	\tau	[тау]	[tau]
υ	\upsilon	[ипсилон]	[upsilon]
ϕ	\phi	[фи]	[phi]
φ	\varphi	[фи]	[varphi]
χ	\chi	[хи]	[chi]
ψ	\psi	[пси]	[psi]
ω	\omega	[омега]	[omega]

Γ	\Gamma	[Гама]	[Gamma]
Δ	\Delta	[Делта]	[Delta]
Π	\Pi	[Пи]	[Pi]
Σ	\Sigma	[Сигма]	[Sigma]
Ω	\Omega	[Омега]	[Omega]

Други символи

$\Re$	\Re	[реална част]	[real part]
$\Im$	\Im	[имагинерна част]	[imaginary part]
∂	\partial	[частна производна]	[partial derivative]
∞	\infty	[безкрайност]	[infinity]
∇	\nabla	[набла]	[nabla]
$\triangle$	\triangle	[триъгълник]	[triangle]
$\perp$	\bot	[перпендикулярно]	[orthogonal]
$\forall$	\forall	[за всяко]	[for all]
$\neg$	\neg	[отрицание]	[negation]

Бинарни операции

$\pm$	\pm	[плюс минус]	[plus minus]
$\mp$	\mp	[минус плюс]	[minus plus]
$\cdot$	\cdot	[точка (умножение)]	[times]
$\times$	\times	[умножение (векторно)]	[times]
$\div$	\div	[делено (на)]	[divided (by)]
$\Leftarrow$	\cap	[сечение]	[cut]
$\Uparrow$	\cup	[обединение]	[union]
$\vee$	\or	[или]	[or]
$\wedge$	\land	[и]	[and]
$\circ$	\circ	[градус]	[compositum]
$*$	\ast	[зведа]	[ast]

Големи оператори

Σ	\sum	[сума]	[sum]
Π	\prod	[произведение]	[product]
$\int$	\int	[интеграл]	[integral]
$\oint$	\oint	[криволинеен интеграл]	[contour integral]

Акценти в математически режим

$\dot{x}$	\dot{x}	x [точка]	x [dot]

$\ddot{x}$	\ddot{x}	x [две точки]	x [two dots]
$\vec{a}$	\vec{a}	[вектор] a	[vector] a
$\tilde{o}$	\tilde{o}	o [вълна]	o [tilde]
$\bar{x}$	\bar{x}	x [черта]	x [bar]
$\underline{x}$	\underline{x}	[подчертано] x	x [underlined]

Връзки

$\subset$	\subset	[е подмножество]	[subset]
$\in$	\in	[принадлежи]	[belongs]
$\mid$	\mid	[вертикално]	[vertical]
)	\parallel	[успоредно]	[parallel]
$\equiv$	\equiv	[еквивалентно]	[equivalent]
$\sim$	\sim	[тилда]	[in relation]
$\supset$	\simeq	[съдържа]	[congruent]
$\doteq$	\doteq	[приблизително еднакво]	[approximately equal]

Бинарни отношения

$\neq$	\ne	[различно]	[not equal]
$\notin$	\notin	[не е елемент]	[not element]

Стрелки

$\Rightarrow$	\Rightarrow	[следва]	[implies]
$\Leftrightarrow$	\iff	[тогава и само тогава]	[if and only if]
$\rightarrow$	\to	[клони към]	[to]

Числови множества

$\mathbb{N}$	\NN	[N] естествени числа	[N]
$\mathbb{Z}$	\ZZ	[Z] цели числа	[Z]
$\mathbb{Q}$	\QQ	[Q] рационални числа	[Q]
$\mathbb{R}$	\RR	[R] реални числа	[R]
$\mathbb{C}$	\CC	[C] комплексни числа	[C]

Тази таблица е резултат от сътрудничеството между IZUM и Математическата библиотека към Факултета по математика и физика на университета в Любляна. За съдействие при разбирането на математическите и други символи в поле 200 и

съгласно принципите на L^AT_EX в полета 330, 539 и 610, се обръщайте към сътрудниците на библиотеката.

Търсене на математически и други специални символи[1]

- При търсене с изрази, знаците < > [ ] = не се използват.

  200 0␣ ≠**a***x [sub] i=a(i+1) [sup] 2*

  539 1␣ ≠**a**□*$x_i=a(i+1)^2$*□

  (На библиографската единица: $x_i = a(i + 1)^2$)

  - търсене (поле 200): Select TI="x sub ia(i+1) sup 2"
  - търсене (поле 539): Select TI="$x_ia(i+1)^2$

- При търсене по думи, знаците/препинателните знаци, предназначени за обособяване на думи в израза за търсене, не се използват:

  , . : ; ? ! / \ ( ) { } + – * & % $ #

  Гореспоменатите символи < > [ ] = не се използват и при търсене по изрази..

  200 0␣ ≠**a***x [sub] i=a(i+1) [sup] 2*

  539 1␣ ≠**a**□*$x_i=a(i+1)^2$*□

  (На библиографската единица: $x_i = a(i + 1)^2$)

  - търсене (поле 200): Select x (W) sub (W) ia (W) i (W) 1(W) sup (W) 2
  - търсене (поле 539): Select x_ia (W) i (W) 1 (W) ^2

- При търсене по изрази или думи в полета 330/539/610, символите на L^AT_EX за долен индекс (_) и степенуване (^) трябва да се въвеждат, ако присъстват в израза за търсене. Споменатите вече символи не се използват

[1] Ако в израза за търсене са използвани запазен символ (?, :, (,), =, *, /, %, ") или запазена дума (AND, OR, NOT, FROM, STEPS, E1, E2, E3, и т.н., R1, R2, R3, etc., S1, S2, S3, и т.н.), те трябва да бъдат въведени в кавички.

© IZUM, юни 1995, Прев. на англ.: февр. 2008, чернова, Прев. на бълг.: ян. 2010

като разделители на думи и не са отхвърлени при индексиране на базата данни.

539 1␣ ≠**a**□*x^3*□
(На библиографската единица: x^3)

- търсене по изрази (поле 539): Select TI=x^3
- търсене по думи (поле 539): Select x^3

610 0␣ ≠**a**□*$(x+y)^3$*□
(На библиографската единица: $(x+y)^3$)

- търсене по изрази (поле 610): Select DU="$(x+y)^3$"
- търсене по думи (поле 610): Select x (W) y (W) ^3

539 1␣ ≠**a**□*$3^{(x+y)}$*□
(На библиографската единица: $3^{(x+y)}$)

- търсене по изрази (поле 539): Select TI="$3^{(x+y)}$"
- търсене по думи (поле 539): Select 3^ (W) x (W) y

610 1␣ ≠**a**□*$(x_i)^3$*□
(На библиографската единица: $(x_i)^3$)

- търсене по изрази (поле 610): Select DU="$(x_i)^3$"
- търсене по думи (поле 610): Select x_i (W) ^3

Пример 1:

200 0␣ ≠**a***Special and spurious solutions of x [dot] (t)= - [alpha]f(x(t-1))*
539 1␣ ≠**a***Special and spurious solutions of* □*$\dot{x}(t)= -\alpha f(x(t-1))$*□
(На библиографската единица:Special and spurious solutions of $\dot{x}(t) = -\alpha f(x(t-1))$*)*

- търсене по изрази:
  Select TI="special and spurious solutions of x dot (t) - alpha f(x(t-1))"

Select TI="special and spurious solutions of $\dot{x}(t)-\alpha f(x(t-1))$"

- търсене по думи:
  Select x (W) dot (W) t (W) alpha (W) f (W) x (W) t (W) 1
  Select dot (W) x (W) t (W) alpha (W) f (W) x (W) t (W) 1

Пример 2:

200 1␣ ≠**a***#The #Selberg trace formula for PSL [sub] 2 ([R]) [sup] n*
539 1␣ ≠**a***#The #Selberg trace formula for □$PSL_2(\RR)ˆn$□*
(На библиографската единица: The Selberg trace formula for $PSL_2(\mathbb{R})^n$)

- търсене по изрази:
  Select TI="the selberg trace formula for psl sub 2 (r) sup n"
  Select TI="the selberg trace formula for $psl_2(\rr)ˆn$"

- търсене по думи:
  Select psl (W) sub (W) 2 (W) r (W) sup (W) n
  Select psl_2 (W) rr (W) ˆn

Пример 3:

200 0␣ ≠**a***Structure of the level one standard modules for the affine Lie algebras B [sub] l [sup] (1), F [sub] 4 [sup] (1) and G [sub] 2 [sup] (1)*
539 1␣ ≠**a***Structure of the level one standard modules for the affine Lie algebras □$B_\ellˆ{(1)}$□, □$F_4ˆ{(1)}$□ and □$G_2ˆ{(1)}$□*
(На библиографската единица: Structure of the level one standard modules for the affine Lie algebras $B_l^{(1)}$, $F_4^{(1)}$ *and* $G_2^{(1)}$*)*

- търсене по изрази:

Select TI="*b sub l sup (1), f sub 4 sup (1) and g sub 2 sup (1)"
Select TI="*$b_\ellˆ{(1)}$, $f_4ˆ{(1)}$ and $g_2ˆ{(1)}$"

- търсене по думи:
  Select b (W) sub (W) l (W) sup (W) 1 (W) f (W) sub (W) 4 (W) sup (W) 1 (1W) g (W) sub (W) 2 (W) sup (W) 1
  Select b_ (W) ellˆ (W) 1 (W) f_4ˆ (W) 1 (1W) g_2ˆ (W) 1

Пример 4:

610 0␣ ≠**a***algebra □$Z_{L(\lambda)}$□≠a□$\widetilde{F}_4$□-modules*
(На библиографската единица: algebra $Z_{L(\lambda)}$; $\widetilde{F}_4$-modules)

- търсене по изрази:
  Select DU="algebra $z_{l(\lambda)}$"
  Select DU =$\widetilde{f}_4$-modules

- търсене по думи:
  Select algebra (W) z_ (W) 1 (W) lambda
  Select widetilde (W) f (W) _4 (W) modules

Пример 5:

330 ␣␣ ≠**z***eng*≠**a***We prove that every finite 2-dimensional cell complex □K□ with cyclic second cohomology □$Hˆ2(K)$□ embeds in □$\RRˆ4$□ tamely.*
(На библиографската единица: We prove that every finite 2-dimensional cell complex K with cyclic second cohomology $H^2(K)$ embeds in $\mathbb{R}^4$ tamely.)

- търсене по думи:
  Select rrˆ4 (W) tamely
  Select cell (W) complex (W) k (4W) hˆ2 (W) k

© IZUM, юни 1995, Прев. на англ.: февр. 2008, чернова, Прев. на бълг.: ян. 2010

F. Поддържане на библиографии в системата COBISS

F.1 Общи положения

Начинът на поддържане на библиографии в системата COBISS беше актуализиран в резултат на Постановленията за критериите за оценка на качеството на научната дейност и за регистрирането и отчитането на резултатите от нея (Uradni List RS, № 65/94) и на Указанията на Министерството на науката и технологията (21 ноември 1995) за поддържане на библиографии от системата COBISS, както и на промяната на някои неподходящи и остарели предишни решения.

Отначало беше променена организацията на въвеждането на данни в локалните бази данни и базата данни COBIB. Стана възможно да се получават разпечатки от локалните бази и от споделената база данни COBIB.

В съответствие с кодовата таблица, използвана от Министерството на науката и технологията, в системата беше включена нова типология на документите/произведенията под формата на обща кодова таблица. С въвеждането на новата типология беше отменено разделението на материалите на публикации и полупубликации и бяха възприети три основни вида документи/произведения: статии и съставни части, монографии и други завършени произведения, публични изяви и произведения, които не могат да се ползват в библиотеките. Четвъртата категория резултати от научна дейност се изразява във вторична авторска отговорност, напр. редакторска работа.

Освен това, към системата беше включена и обща кодова таблица на изследователите, съответстваща на официалния регистър на Министерството на науката и технологията и обща кодова таблица на институциите/организациите, която дава възможност за връзка с официалната кодова таблица на изследователските организации и групи от регистъра на Министерството на науката и технологията.

Документите, които представляват резултати от научна дейност се каталогизират в системата COBISS както останалите документи. За тях обаче трябва да се въвеждат допълнителни данни като: типология на документите/произведенията, код на изследователя, код на институцията/организацията. Необходимо е също така да се обръща особено внимание на последователността при въвеждането на данните в записа.

Указанията за каталогизацията на документите/произведенията са определени от валидните за системата COBISS правила за каталогизация и от форматите COMARC/B за библиографски записи и COMARC/H за данни за състоянието на фонда.

В Приложение F.2 са посочени всички типични особености на въвеждането на данни в отделни полета и подполета, на които трябва да се обръща внимание при записи, свързани с отчитането на резултати от научна дейност.

Ретроспективното въвеждане на данни за продължаващи издания, които са описани в специалната справочна база данни е представено в Приложение F.3.

Свързването на статиите и съставните части с основната библиографска единица (продължаващи издания, завършени публикации: монографии, материали от конференции, специални броеве) е представено в Приложение F.4.

Представянето на резултатите от научна дейност с помощта на системата COBISS е изяснено в Приложение F.5.

Определения и препоръки за въвеждането на данните за типологията на документите/произведенията са представени в Приложение F.6.

Начинът на определяне на кодовете, както и кодовата таблица на институциите/организациите са представени в Приложение F.7.

Приложение F.8 съдържа списък на всички полета и подполета, които имат значение за отпечатването на библиографии. За някои полета е отбелязано нивото на задължителност (o – задължително, p – задължителни данни, когато съществуват и n – незадължителни данни) за всяко отделно библиографско ниво: a – аналитично ниво, m –завършена публикация, s – продължаващо издание, d – публична изява (събитие).

F.2 Особености при въвеждането на данни в определени полета/подполета

001 Идентификатор на записа

001c Библиографско ниво

Данните трабва да съответстват на типологията на документите/произведенията:

a - аналитично ниво (съставна част)
Вид на документа/произведението от група 1
Маска за въвеждане A

m - монографии и други завършени произведения
Вид на документа/произведението от групи 2 или 3
Маски за въвеждане M или N

d - публична изява (събитие)
Вид на документа/произведението от група 3
Маски за въвеждане M или N

Данните, които трябва да се визуализират в библиографския изход, се дефинират на основата на данните от 001c.

001d Код за йерархично ниво

Данните трябва да съответстват на данните за библиографското ниво:

1 - запис на най-високо ниво
Продължаващи издания (001c=s), към които са свързани статии.
Завършени публикации (001c=m): материали от конгреси и конференции, специализирани броеве и други монографии, към които са свързани съставни части.

2 - запис на ниво под най-високото
Статии и съставни части (001c=a)

0 - без йерархична връзка
Завършени публикации (001c=m) и продължаващи издания (001c=s), към които не са свързани съставни части и статии.
Публична изява (събитие) (001c=d).

001t Типология на документите/произведенията

Данните са задължителни за всички библиографски единици, които принадлежат към определена категория научна дейност. Това подполе не се въвежда, само когато

библиографската единица ще бъде включена в библиографията в раздела „4. ВТОРИЧНА АВТОРСКА ОТГОВОРНОСТ”. Определенията и препоръките за въвеждане на тези данни са представени в Приложение F.6.

011 ISSN

011e Валиден ISSN

Данните са задължителни когато се въвежда продължаващо издание с валиден ISSN (вж поле 011).

011c Вътрешен номер на продължаващ ресурс

Когато продължаващото издание няма валиден ISSN, то трябва да получи номер на продължаващо издание за COBIB или ВРЕМЕНЕН номер от националния Център за ISSN (вж поле 011).

Преди да се въвежда статия от продължаващо издание, което има ISSN ″0000-0000″, то трябва да получи номер на продължаващо издание за COBIB или ВРЕМЕНЕН номер.

011a ISSN за статия

Може да се въвеждат данни само за статии, свързани с продължаващо издание, чийто ISSN е въведен в това поле.

011s ISSN на серия/подсерия/приложение

Може да се въвеждат данни само за статии, свързани с продължаващо издание което е серия/подсерия/приложение на друго (основно) продължаващо издание. И двете продължаващи издания имат ISSN, ВРЕМЕНЕН номер или номер за COBIB. Основната връзка на статията е с продължаващото издание, в което е публикувана (подполе 011a), с изключение на статии от приложения, които които се свързват с основната библиографска единица. ISSN на другото (алтернативно) продължаващо издание се въвежда в подполе 011s, а алтернативната номерация се въвежда в подполетата 215opqrs.

100 Общи данни, свързани с обработката

100c Година на публикуване 1

Въвеждането на данни за годината на публикуване в подполе 100c е задължително. От тази информация се генерира индексът на годините на публикуване (PY=), който е основа за подбора на записите в процеса на отпечатване на библиографията.

102 Страна на публикуване или на производство

102a Страна

При статиите, с въвеждане на символа „*” информацията за страната на публикуване се прехвърля автоматично от записа за продължаващото издание. Когато се въвеждат ретроспективни данни, трябва да се въвежда информация за страната на публикуване, която е била валидна в момента на публикуването на изданието.

По същия начин се прехвърля и информацията от завършена публикация към съставните части.

105 Текст - монографии

105i Вид на произведението

Стойността от подполе 105i се прехвърля с конвертиране на данните в подполе 001t. Възможността за актуализиране на данните се изключва.

215 Физическо описание

С оглед на необходимостта описанията на статии и съставни части да се отпечатват в библиографии във формат, съобразен с изискванията на ISO 690 (международния стандарт за библиографско цитиране), физическото описание и принадлежността трябва да се въвеждат в отделни подполета.

За съставни части на завършени публикации се въвежда само подполе 215a, а за статии от продължаващи издания се въвеждат и подполетата 215gihkopqrs.

За по-подробни указания за въвеждането на данни за физическото описание на статии и съставни части, вж поле 215.

215a Специфично означение за материал

215g Номерация – трето ниво*

215i Номерация – второ ниво*

215h Номерация – първо ниво*

215k Хронология*

215o Алтернативна пагинация*

215p Алтернативна номерация – трето ниво*

215q Алтернативна номерация – второ ниво*

215r Алтернативна номерация – първо ниво*

215s Алтернативна хронология *

330 Анотация или резюме

330a Текст на забележката

Забележка, която съдържа съставени от автора анотация или резюме на статия или съставна част е задължителна. Когато са дадени анотация или резюме на повече от един език, подполето се повтаря за всеки език.

330f Автор на анотацията или резюмето

Името на автора на анотацията или резюмето, когато то е различно от името на автора на библиографската единица, която се описва. Когато анотацията или резюмето са съставна част на библиографската единица, въвеждането на тези данни не е необходимо.

330z Език

В това подполе се въвежда код за езика на анотацията или резюмето.

464 Главна библиографска единица (монография)

4641 Данни за връзка

Записът за съставна част се свързва с главната библиографска единица чрез въвеждане на идентификационния номер на основната единица в подполе 4641.

600-609

60X2 Код на системата за предметизация

Когато се въвеждат данни в полетата от 600 до 609 в съответствие с изискванията на определена система за предметизация или на чужд език, въвеждането на кода на системата (напр. въвеждане на език според общата кодова таблица) е задължително:

blank - локални предметни рубрики на словенски
eng - локални предметни рубрики на английски
NUK - предметни рубрики на Националната библиотека на Словения
MESH - предметни рубрики на Националната медицинска библиотека на САЩ
... -

700 Име на лице – Първична интелектуална отговорност

701 Име на лице – Алтернативна интелектуална отговорност

702 Име на лице - Вторична интелектуална отговорност

Когато се каталогизират документи/произведения, които трябва да бъдат включени в библиография, трябва да се въвеждат всички словенски автори с алтернативна отговорност (също и онези, които не принадлежат към словенска институция/организация). Задължително е и въвеждането на автори с такъв вид вторична интелектуална отговорност (редактор, преводач, научен ръководител и др.), който се признава за научна дейност.

Когато авторът носи първична/вторична интелектуална отговорност за произведение и едновременно с това един или повече видове вторична отговорност, името му се въвежда в поле 700/701 със съответния код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица (подполе 4) и повторно в поле 702 със съответния код, отговарящ на вида на вторичната интелектуална отговорност (подполе 7024 е повтарящо се). В този случай библиографската единица на автора трябва да се визуализира повече от веднъж. На основата на първичната авторска отговорност (700/701) единицата трябва да се сортира според типологията (001t), а според вторичната отговорност (702) тя трябва да се представи още веднъж или повече пъти в раздела 4 Вторична отговорност (в зависимост от броя и вида на кодовете, въведени в подполетата 7024).

COBISS-ID=67160832

001 ␣␣ ≠**a***n*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***0*≠**t***2.04*
200 0␣ ≠**a**Anatomija in fiziologija za medicinske šole≠**f**Marjan Pocajt in Anton Širca≠**g**[risbe izdelala avtorja]
700 ␣**1** ≠**a**Pocajt≠**b**Marjan≠**4**070 - avtor≠**7**05286
701 11 ≠**a**Širca≠**b**Anton≠**4**070 - avtor≠**7**00405
702 01 ≠**a**Pocajt≠**b**Marjan≠**4**440 - ilustrator≠**7**05286
702 01 ≠**a**Širca≠**b**Anton≠**4**440 - ilustrator≠**7**00405
(В персоналната библиография на Anton Širca библиографската единица трябва да бъде включена два пъти: в раздела Монографии и други завършени произведения, 2.04 Одобрен учебник за средно и начално училище или друг учебник и в раздела Вторична интелектуална отговорност – Илюстратор.)

COBISS-ID=75510784

200 1␣ ≠**a**Kri in voda≠eantologija sodobnih irskih kratkih zgodb ≠**f**izbrala Tina Mahkota≠**g**prevedli Nina Grahek-Križnar ... [et al.]
702 11 ≠**a**Mahkota≠**b**Tina≠**4**220 - zbiratelj≠**4**340 - urednik≠**4**730 - prevajalec≠**7**15453

702 01 ≠**a**Grahek-Križnar≠bNina≠**4**730 - prevajalec
702 01 ≠**a**Grahek≠**b**Staša≠**4**730 - prevajalec
702 01 ≠**a**Skubic≠**b**Andrej≠**4**730 - prevajalec
(В персоналната библиография на Tina Mahkota библиографската единица трябва да бъде включена три пъти в раздела Вторична интелектуална отговорност – Редактор, Преводач и Съставител.)

Първият индикатор в полетата 701 и 702 има значение за изхода за персонални библиографии:

0 - Включва се в персонална библиография
1 - Включва се в библиографии и каталози
2 - Не се включва в персонална библиография

В персоналната библиография на определен автор трябва да се включват само записи, в които името на автора фигурира в полетата 700, 701 или 702 със стойност на първия индикатор е 0 или 1. Библиографията не трябва да съдържа записи, в които името на автора е въведено в полета 701 или 702 със стойност на първия индикатор 2.

Стойността 2 на първия индикатор може да се използва когато публикацията или съставната част се посочва в персоналната библиография на две места, тъй като е каталогизирана по два различни начина. Например, за послеслова на монография е съставен отделен запис, но името на неговия автор е въведено и като автор на предговора. Погледнато формално, това не е дублиран запис, но двата записа имат едно и също съдържание.

По този начин е възможно да се отстраняват библиографските единици, които авторите не желаят да включват в персоналните си библиографии.

COBISS-ID=3721728

001 ␣␣ ≠**a***c*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***0*
200 0␣ ≠**a**Ponovitev≠**a**Filozofske drobtinice ali Drobec filozofije≠**f**Soren A. Kierkegaard≠**g**[tekste izbral Valentin Kalan≠**g**prevedel Franc Burgar≠**g**spremna beseda Tine Hribar]
300 1␣ ≠**a**Kierkegaardovski suspenz : (estetika - etika - religija) / Tine Hribar: str. 233-268
700 ␣**1** ≠**a**Kierkegaard≠**b**Soren A.≠**4**070 - avtor
702 21 ≠**a**Hribar≠**b**Tine≠**4**080 - avtor dodatnega besedila≠**7**00494
702 01 ≠**a**Burgar≠**b**Franc≠**4**730 - prevajalec
702 11 ≠**a**Kalan≠**b**Valentin≠**4**340 - urednik
(Послесловът от Tine Hribar е каталогизиран и в отделен запис. Индикатор 1 в първото поле 702 има стойност 2 и

затова първата единица не трябва да бъде включена в персоналната библиография на Hribar, а в персоналните библиографии на други автори.)

70X7 Шифър на изследователя

Шифърът е задължителен при записите за всички документи/произведения, авторите на които са регистрирани като изследователи към компетентното министерство.

70X8 Код на институцията/организацията

Данните са задължителни при записите за всички документи/произведения, авторите на които са регистрирани като изследователи към компетентното министерство и при записите, които институцията/организацията желае да включи в библиографията си.

970 Поле за нуждите на библиографията

970a Отговорност – колективен орган

Това подполе се използва за въвеждане на данни за колективен орган с първична отговорност. Данните се въвеждат само когато първичната отговорност не личи от подполе 200a (напр. материали от конференция). Вж примерите към поле 970.

970b Общ брой на авторите

Това поле е предназначено за въвеждане на общия брой на авторите, когато техните имена не са въведани в полетата 70X. Данните се използват, за да се пресмята относителната част на авторството.

992 Поле за локално използване

992y Инвентарен номер на продължаващо издание

Полето е задължително и е предназначено за осъществяване на връзка между данните за фонда на продължаващо издание и завършена публикация, която е издадена като негова съставна част.

F.3 РЕТРОСПЕКТИВНИ ДАННИ ЗА ПРОДЪЛЖАВАЩИ ИЗДАНИЯ

1. ПОЛЕТА/ПОДПОЛЕТА

Ретроспективните данни за някои видове вторична авторска отговорност (напр. редакторство на продължаващо издание) се поддържат отделно от споделената библиографска база данни. За тази цел, а именно за въвеждането на ретроспективни данни, се поддържа специална база данни CORES.XX. За всяко продължаващо издание има един запис.

Подполета и повтаряемост

ПОЛЕ/ПОДПОЛЕ			ПОВТАРЯЕМОСТ
011		ISSN	nr
	e	*Валиден ISSN*	nr
	c	*Вътрешен номер на продължаващ ресурс*	nr
200		Заглавие и сведения за отговорност	nr
	a	*Основно заглавие*	r
	b	*Общо означение за материал*	r
	h	*Номер на част*	r
	i	*Наименование на част*	r
702		Име на лице – Вторична интелектуална отговорност	r
	a	*Първи елемент от редната дума*	nr
	b	*Част от име, различно от първия елемент на редната дума*	nr
	c	*Допълнения към името, освен години*	r
	d	*Римски цифри*	nr
	f	*Дати*	nr
	0	*Хронологичен период*	r
	4	*Код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица*	r
	7	*Шифър на изследователя*	nr
	8	*Шифър на институцията/организацията*	r
	9	*Номер на предишен контролен запис*	nr
712		Наименование на колективен орган – вторична интелектуална отговорност	r
	a	*Първи елемент от редната дума*	nr
	b	*Подразделение*	r
	c	*Допълнение или пояснение към наименованието*	r
	d	*Поредност на конференцията*	nr
	e	*Място на провеждане на конференцията*	r
	f	*Година на провеждане на конференцията*	nr
	g	*Инвертиран елемент*	nr
	h	*Част от наименованието, различна от редната дума и от инвертирания елемент*	nr
	0	*Хронологичен период*	r

	4	*Код за ролята на колективния орган по отношение на библиографската единица*	r
	8	*Код за институцията/организацията*	nr
	9	*Забележки за хронологичния период*	nr

Записите в базата данни CORES.XX съдържат полета за идентифициране на продължаващото издание и полета за ретроспективни данни. Полетата 011 и 200 се използват за идентифициране, а полетата 702 и 712 – за съставяне на библиографии, които съдържат ретроспективни данни.

Подполетата *0 – Хронологичен период* и *9 – Забележки за хронологичния период* са добавени към полетата, чието съдържание се променя постепенно. Първото подполе съдържа хронологичния период, за който данните в полето са валидни, а второто – възможни забележки, свързани с този период.

011 ISSN

Това поле е задължително и е необходимо за идентифицирането и търсенето на продължаващото издание. Въвеждат се подполетата 011e и/или 011c. Данните се въвеждат в съответствие с правилата за библиографско описание (вж глава *011 ISSN*).

200 ЗАГЛАВИЕ И СВЕДЕНИЯ ЗА ОТГОВОРНОСТ

Това поле е задължително и е необходимо за идентифицирането и търсенето на продължаващото издание. Въвеждат се подполетата 200abhi. Данните се въвеждат в съответствие с правилата за библиографско описание (вж глава *200 Заглавие и сведения за отговорност*).

702 ИМЕ НА ЛИЦЕ – ВТОРИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ

В това поле се въвежда установената редна дума за името на лицето, за което се приема, че носи вторична интелектуална отговорност за продължаващо издание (напр. редактор, преводач и др.).

Индикаторът 2 има стойност по подразбиране „1”, тъй като най-често в подполе 702a се въвежда фамилното име, а в подполе 702b – личното.

Подполетата на поле 702, които не съществуват в библиографските бази данни или се използват по различен начин, са описани по-долу. За описание на всички останали подполета, вж глава *700 Име на лице – първична интелектуална отговорност*.

7020 Хронологичен период

Въвежда се хронологичният период, за който са валидни данните в полето.

1. година1-година2
   (Данните в полето са валидни за посочения хронологичен период.)

 © IZUM, дек. 2013, Прев. на англ.: март 2014, Прев. на бълг: апр. 2014

2. година -

   (Данните в полето са валидни за хронологичен период, който започва от посочената година.)

3. година

   (Данните в полето са валидни за посочената година.)

Всяка година трябва да отговаря на данните за хронологичния период, който се покрива (по съдържание) от продължаващото издание, а не на данните за годината на публикуване.

Подполето *0 – Хронологичен период* е повтарящо се, тъй като данните в полето може да са валидни за различни, непоследователни хронологични периоди.

7024 Код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица

Кодът се въвежда, за да означи връзката между посоченото в полето лице и библиографската единица.

Кодовата таблица за това подполе съдържа само най-значимите за продължаващите издания кодове:

130	*оформител на книга*
340	*редактор*
341	*член на редакционна колегия**
342	*гостуващ редактор**
343	*научен редактор**
344	*главен редактор**
345	*отговорен редактор**
346	*главен и отговорен редактор**
347	*член на редакционен съвет**
348	*председател на редакционен съвет**
349	*технически редактор**
400	*спомоществувател/спонсор*
440	*илюстратор*
540	*лице или организация, които упражняват контрол върху изпълнението на договор, отговарят за отчетността и контролират разпространението*
600	*фотограф/оператор*
730	*преводач*
901	*автор на рецензия**
913	*автор на резюме**
914	*преводач на резюме**
926	*коректор**

* кодовете са актуализирани от кодовата таблица на UNIMARC

7029 Забележки за хронологичния период

Забележки може да се въведат, когато данните за годините, въведени в подполето *0 – Хронологичен период* не са достатъчни за идентифициране на периода. Тези забележки подпомагат работата на библиографите и не се показват в библиографските указатели.

Когато авторът изпълнява определена функция през различни хронологични периоди, данните, свързани с тази дейност се въвеждат в едно и също поле 702, в което подполе 0 се повтаря. Едно и също поле 702 се използва и когато авторът изпълнява повече функции за един и същ период. В такъв случай се повтаря подполе 4. Различни кодове за ролята на лицето по отношение на библиографската единица за различни хронологични периоди изискват данните да се въведат в повтарящи се полета 702.

712 НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН – ВТОРИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ

Това поле съдържа установената редна дума за наименованието на колективния орган, за който се приема, че носи вторична интелектуална отговорност за изданието.

Подполетата на поле 712, които не съществуват в библиографските бази данни или се използват по различен начин, са описани по-долу. За описание на всички останали подполета вж глава *710 Наименование на колективен орган – първична интелектуална отговорност.*

7120 Хронологичен период

Въвежда се хронологичният период, за който са валидни данните в полето (вж подполе *7020 – Хронологичен период*).

7124 Код за ролята на колективния орган по отношение на библиографската единица

Кодът се въвежда, за да означи връзката между колективния орган, посочен в полето и библиографската единица.

Кодовата таблица за това поле съдържа само най-значимите за продължаващите издания кодове (вж подполе *7024 – Код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица*).

7129 Забележки за хронологичния период

Забележки може да се въведат, когато данните за годините, въведени в подполето *0 – Хронологичен период* не са достатъчни за идентифициране на периода. Тези забележки подпомагат работата на библиографите и не се показват в библиографските указатели.

Когато колективният орган изпълнява определена функция през различни хронологични периоди, данните, свързани с тази дейност се въвеждат в едно и също поле 712, в което подполе 0 се повтаря. Едно и също поле 712 се използва и когато колективният орган изпълнява повече функции за един и същ период. В такъв случай се повтаря подполе 4. Различни кодове за ролята на колективния орган по отношение на библиографската единица за различни хронологични периоди, свързани с един и същ колективен орган, налагат данните да се въвеждат в повтарящи се полета 712.

 © IZUM, дек. 2013, Прев. на англ.: март 2014, Прев. на бълг: апр. 2014

2. АКТУАЛИЗАЦИЯ И ПРЕДСТАВЯНЕ

Въвеждането на командата *CORES* в командния ред на програмния модул COBISS2/Каталогизация позволява на потребителя да се включи в базата данни с ретроспективни данни за продължаващи издания. След като се покаже `Потребителско име:`, се въвежда думата COBISSCORES, а след това – потребителското име на ползвателя и парола, която се изисква за достъп до базата данни CORES.

Запис за продължаващо издание в базата данни CORES.XX се открива с търсене по ISSN (011ec) или по основно заглавие (200a). Записът трябва да се допълни и да се съхрани в базата данни по същия начин, по който се съхранява запис в библиографска база данни.

Когато в базата данни CORES.XX не може да се открие запис за определено продължаващо издание, трябва да се прехвърли записът от споделената база данни. За това се прилага следната процедура: след стрелка в реда над лентата на статуса се въвежда командата *NEW/ISSN*, последвана от цифрите на ISSN. Така данните от споделената база данни (подполета 011ec и 200abhi) са прехвърлени в ретроспективната база данни. Новият запис е актуализиран с липсващите ретроспективни данни и след това е съхранен в ретроспективната база данни.

В ретроспективната база данни не може да се създават нови записи, тъй като всеки нов запис за продължаващо издание трябва да бъде въведен първо в библиографската база данни.

3. ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДАННИТЕ

Освен записи от библиографската база данни, софтуерът за персонални библиографии включва и записи от ретроспективната базата данни за продължаващи издания.

Запис от от ретроспективната база данни за продължаващи издания трябва да се включва в персоналната библиография, само когато в поле 702 са въведени данни за лицето, което е обект на библиографията. Данните в подполе *0 – Хронологичен период* трябва да съответстват на времевия период, който обхваща библиографията.

ПРИМЕРИ

1. CORES.SI-ID=10339

011	␣␣	**e**0570-8966
200	␣␣	**a**Arheološki vestnik
702	01	**a**Korošec **b**Josip **4**340 **8**1-008 **0**1950-1958
		(Josip Korošec е бил редактор на списанието от 1950 до 1958 г.)
		...
702	01	**a**Kastelic **b**Jože **4**340 **7**02596 **0**1959-1966
702	01	**a**Kastelic **b**Jože **4**341 **7**02596 **0**1973-1983
		(От 1959 до 1966 Jože Kastelic е бил редактор; от 1973 до 1983 г. той е бил член на редакционната колегия. Поле 702 трябва да се повтори заради двата вида авторска отговорност през различни времеви периоди.)
		...
702	01	**a**Gabrovec **b**Stane **4**340 **7**00284 **8**4-048 **0**1960-1966 **0**1968
		(Stane Gabrovec е бил редактор от 1960 до 1966 г., както и през 1968 г.)
		...
702	01	**a**Dolenc Vičič **b**Andreja **4**349 **7**04622 **8**1-008 **0**2006-

	(Andreja Dolenc Vičič е технически редактор на списанието от 2006 г до сега.)

Когато се подготвя персонална библиография на Jože Kastelic за период, включващ хронологични периоди от подполе 0 (напр. след 1950 г.), в нея трябва да бъде включен и *Arheološki vestnik.* Във формат ISO описанието в библиографията изглежда по следния начин:

…

ВТОРИЧНА АВТОРСКА ОТГОВОРНОСТ

Редактор

…

96. *Arheološki vestnik*. Kastelic, Jože (urednik 1959-1966, član uredniškega odbora 1973-1983). Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 1950-. ISSN 0570-8966. [COBISS.SI-ID 6431490]

…

2. CORES.SI-ID=73571

011	␣␣	**e**0352-1982
200	␣␣	**a**AB
702	01	**a**Koželj **b**Janez **0**1998- **4**730 **4**341 **7**09810 *(Janez Koželj е преводач на списанието и член на редакционната колегия от 1998 г. до сега.)*
		...
702	01	**a**Lobnik **b**Uroš **0**1999 **4**342 **7**21512 **9**Gost. urednik za št. 143/144, julij 1999 *(Uroš Lobnik е бил гостуващ редактор само на един брой на списанието. Тази информация е въведена в подполе 9.)*

Когато се подготвя персонална библиография на Janez Koželj за хронологичен период, включващ времето след 1998 г. до сега, в нея трябва да се включи и списанието *AB.* Във формат ISO описанието в библиографията изглежда по следния начин:

…

ВТОРИЧНА АВТОРСКА ОТГОВОРНОСТ

Редактор

…

4. *AB. Arhitektov bilten*. Koželj, Janez (član uredniškega odbora 1998-). Ljubljana: Društvo arhitektov, 1972-. ISSN 0352-1982. [COBISS.SI-ID 6878208]

…

Преводач

…

15. *AB. Arhitektov bilten*. Koželj, Janez (prevajalec 1998-). Ljubljana: Društvo arhitektov, 1972-. ISSN 0352-1982. [COBISS.SI-ID 6878208]

…

3.

712	01	**a**Slovenija **b**Ministrstvo za kulturo **4**400 **0**1994- *(Министерството на културата подкрепя финансово издаването на продължаващото издание от 1994 г. до сега.)*

F. 4 Особености, свързани с каталогизацията на някои видове документи

1. Каталогизация на статии от продължаващо издание

Когато продължаващото издание няма валиден ISSN, трябва да му се определи вътрешен номер на продължаващото издание, който се въвежда в подполе 011c (вж поле 011).

Статията е свързана с продължаващото издание чрез валидния ISSN, въведен в подполе 011a. Когато не е определен ISSN, в подполе 011a се въвежда ВРЕМЕНЕН номер или номер на COBIB.

Статията не се свързва с продължаващото издание чрез поле 464.

Данните за фонда за продължаващите издания се поддържат в поле 997.

продължаващо

издание 011≠**e**ISSN or 011≠**c**internal number

200≠**a**Title of the serial

↑

статия 011≠**a**ISSN or internal number

200≠**a**Title of the article

Запис за продължаващо издание:

COBISS-ID=331277

001 ␣␣ ≠**a***n*≠**b***a*≠**c***s*≠**d***1*
011 ␣␣ ≠**e***0023-2424*
100 ␣␣ ≠**b***a*≠**c***1957*≠**d***9999*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***slv*
102 ␣␣ ≠**a***svn*
110 ␣␣ ≠**a***a*≠**b***h*≠**c***a*
200 **1**␣ ≠**a***Knjižnica*≠**e***glasilo Zveze bibliotekarskih društev Slovenije* ≠**d***Library*≠**e***journal of the Slovene Library Association*

207 ␣**0** ≠**a***Let. 1, št. 1 (1957)-*
210 ␣␣ ≠**a**≠*Ljubljana*≠**c***Zveza bibliotekarskih društev Slovenije*≠**d***1957-*
215 ␣␣ ≠**d***20 cm*
530 **0**␣ ≠**a***Knjižnica*
531 ␣␣ ≠**a**Knjižnica
675 ␣␣ ≠**a***01/02*
997 **02** ≠**c***1*≠**d***u02\aKNJIŽNICA\51993*≠**f***000000997*≠**j***Vol.\37*≠**k***1993*
≠**m***No.\1/2+3*≠**o***19940125*≠**p***4*

Запис за статия:

COBISS-ID=36079872

001 ␣␣ ≠**a***n*≠**b***a*≠**c***a*≠**d***2*≠**t***1.09*
011 ␣␣ ≠**a***0023-2424*
100 ␣␣ ≠**c***1993*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***slv*
102 ␣␣ ≠**a***svn*
200 **0**␣ ≠**a***Nabava dokumentov z omejenimi viri*≠**e***medknjižnična izposoja in nabava dokumentov v Centralni tehniški knjižnici (CTK) Univerze v Ljubljani*≠**f***Monika Klašnja in Vida Močnik*
215 ␣␣ ≠**i***Let.* ≠*37*≠**h***a*≠*št.* ≠*1/2*≠**k***1993*≠**a***str. 85-100*≠**c***Ilustr.*
300 **1**␣ ≠**a***Referat na 3. mednarodni konferenci o medknjižnični izposoji v Budimpešti, 29.3-2.4.1993*
320 **0**␣ ≠**a***Literatura: str. 99-100*
320 **0**␣ ≠**a***Povzetek ; Summary*
330 ␣␣ ≠**z***slv*≠**a***V besedilu je podan pregled medknjižnične izposoje in nabave dokumentov v Centralni tehniški knjižnici (CTK) Univerze v Ljubljani. Opisuje: bibliografska orodja, razvoj vzajemnega kataloga in vpliv avtomatizacije na aktivnost in postopke v medknjižnični izposoji v CTK. Glavni poudarek je dan sodelujočim knjižnicam v povezovalnih procesih v Sloveniji in tujini. Za CTK, glavno dobaviteljico dokumentov s področja tehniških in naravoslovnih ved v Sloveniji, je najpomembnejše mednarodno sodelovanje. V zaključku smo omenili nekaj splošnih smernic za izboljšanje stanja.*
675 ␣␣ ≠**a***024.68(497.12)*
700 ␣**1** ≠**a***Klašnja*≠**b***Monika*≠**4***070*≠**8***3-127*
701 **11** ≠**a***Močnik*≠**b***Vida*≠**4***070*≠**8***3-127*

2. Каталогизация на съставни части на завършена публикация

В подполе 4641 се въвежда идентификационният номер на публикацията COBISS-ID.

Данните за фонда за завършените публикации се поддържат в поле 996.

завършена ID

публикация 200≠**a**Title of the completed publication

↑

съставна част 464≠**1**ID

200≠**a**Title of the component part

Запис за завършена публикация:

COBISS-ID=2112517

001 ␣␣ ≠**a***n*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***1*
010 ␣␣ ≠**a***0-85365-839-0*
100 ␣␣ ≠**c***1991*≠**h***slv*
101 0␣ ≠**a***eng*
102 ␣␣ ≠**a***gbr*
105 ␣␣ ≠**a***a*
200 1␣ ≠**a***Academic library management*≠**e***edited papers of a British Council sponsored course, 15-27 January 1989, Birmingham* ≠**f***edited by Maurice B. Line*
210 ␣␣ ≠**a***London*≠**c***The Library Association*≠**d***1991*
215 ␣␣ ≠**a***XII, 266 str.*≠**c***ilustr.*≠**d***23 cm*
320 0␣ ≠**a***Bibliografija na koncu vsakega prispevka*
320 0␣ ≠**a***Kazalo*
675 ␣␣ ≠**a***025:027*
702 11 ≠**a***Line*≠**b***Maurice B.*≠**4***340*

Запис за статия:

001 ␣␣ ≠**a***n*≠**b***a*≠**c***a*≠**d***2*≠**t***1.04*
100 ␣␣ ≠**c***1991*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***eng*
102 ␣␣ ≠**a***gbr*
200 **0**␣ ≠**a***Monitoring and management information*≠**f***Lynne Brindley*
215 ␣␣ ≠**a***Str. 206-214*
464 ␣**1** ≠**1***2112517*
675 ␣␣ ≠**a***02*
700 ␣**1** ≠**a***Brindley*≠**b***Lynne*≠**4***070*

3. Каталогизация на статии/съставни части от материали от конференция и специален брой

В тази група са включени статии/съставни части от публикации, които спадат към категорията на продължаващите издания заради начина на издаване (материали от конференции, годишници, календари, пътеводители, алманаси, вторични публикации, специални броеве). Такива публикации обикновено имат ISBN и ISSN.

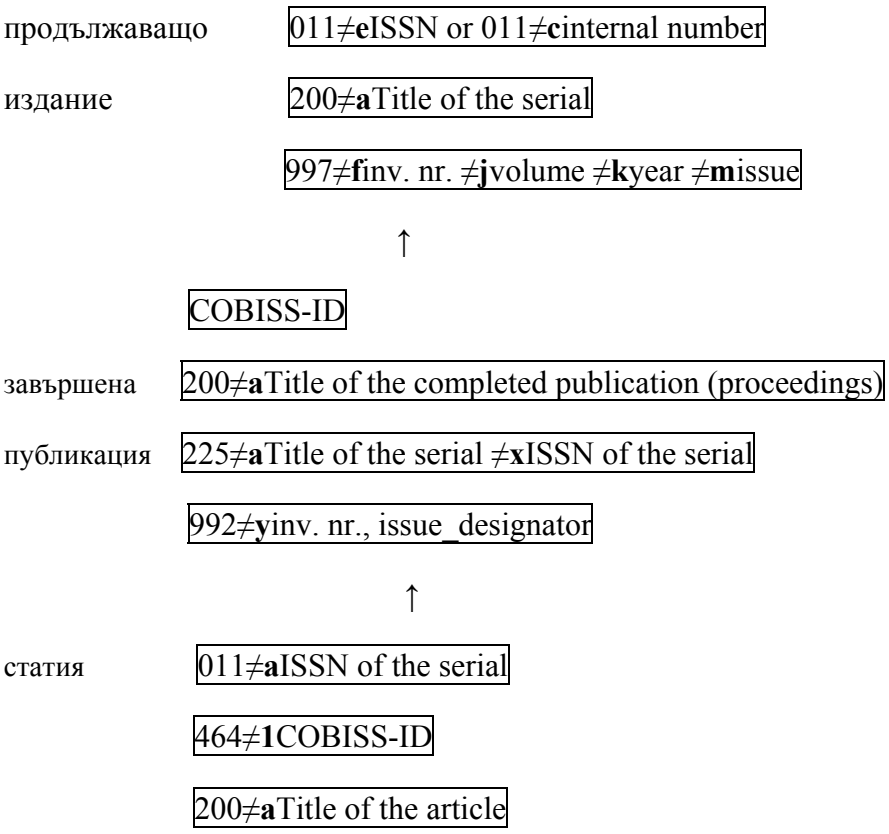
Статията/съставната част е свързана с главната публикация чрез подполе 4641, където се въвежда идентификационният номер COBISS-ID; а в подполе 011a се въвежда ISSN на продължаващото издание. Въвеждането на данни в 011a е необходимо, за да се откриват всички статии от определено продължаващо издание.

В запис за завършена публикация заглавието на продължаващо издание се въвежда в поле 225. ISSN на публикацията се въвежда в подполе 225x.

По правило всички данни за фонда се поддържат за продължаващите издания. За всеки специален брой (или материали от конференция), които трябва да се каталогизират, се създава отделен запис за завършена публикация. Данните за фонда не трябва да се въвеждат в поле 996 на записа за завършена публикация, а може да се направи връзка към данните за фонда на продължаващото издание. Връзката се осъществява с подполе 992y, където се въвеждат инвентарният номер и означението за броя от съответното подполе 997m, когато то съществува. Данните се разграничават със запетая.

Когато продължаващите издания излизат годишно (материали от конференции), данните за фонда може да се поддържат и в поле 996 на записа за завършена публикация. В този случай не е необходимо да се поддържат данни за фонда за продължаващи издания (не трябва да се въвежда и поле 998). Това не се отнася до чуждестранните продължаващи издания, които са получени в резултат на координирано комплектуване. Тогава данните за фонда не трябва да се поддържат в

поле 996 на записа за завършена публикация, а в поле 997 на записа за продължаващото издание.

Запис за продължаващо издание:

COBISS-ID=3287810

001 ␣␣ ≠**a***c*≠**b***a*≠**c***s*≠**d***0*
011 ␣␣ ≠**e***0351-0026*
040 ␣␣ ≠**a***ZDVAFY*
100 ␣␣ ≠**b***a*≠**c***1962*≠**d***9999*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***slv*
102 ␣␣ ≠**a***svn*
110 ␣␣ ≠**a***a*≠**b***f*≠**c***a*

200 **1**␣ ≠**a***Zdravstveno varstvo*≠**e***revija za teorijo in prakso preventivnega zdravstvenega varstva*≠**e**= *Slovenian journal of public health*
210 ␣␣ ≠**a***Ljubljana*≠**c***Univerzitetni zavod za zdravstveno in socialno varstvo*≠**d***1962-*
207 ␣**0** ≠**a***Let. 1, št. 1 (1962)-*
215 ␣␣ ≠**d***29 cm*
326 ␣␣ ≠**a***Mesečno*
421 ␣**1** ≠**x***0353-3352*
421 ␣**1** ≠**x***1318-0665*
421 ␣**1** ≠**x***1318-0657*
530 **0**␣ ≠**a***Zdravstveno varstvo*
531 ␣␣ ≠**a***Zdrav. varst.*
675 ␣␣ ≠**a***613/614*≠**b***614*
...
997 **02** ≠**c***1*≠**d***f2\n4572\s34,1995*≠**f***199502760*≠**j***Let.\34*≠**k***1995*≠**m***št.\1/2+3/4+5/8<I. slovenski kongres preventivne medicine>+9-10+11/12*≠**o***19950623*≠**p***4*≠**v***d*
...

Запис за специален брой:

COBISS-ID=56026880

001 ␣␣ ≠**a***n*≠**b***a*≠**c***m*≠**d***1*
021 ␣␣ ≠**a***svn*
100 ␣␣ ≠**c***1995*≠**h***slv*
101 **0**␣ ≠**a***slv*≠**d***eng*
102 ␣␣ ≠**a***svn*
105 ␣␣ ≠**a***d*≠**b***z*≠**c***1*
200 **0**␣ ≠**a***I. slovenski kongres preventivne medicine, Bled, 19.-22. oktober 1994*
210 ␣␣ ≠**a***Ljubljana*≠**c***Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije* ≠**d***1995*
215 ␣␣ ≠**a***Str. 138-385*≠**c***graf. prikazi*≠**d***28 cm*
225 **2**␣ ≠**a***Zdravstveno varstvo*≠**x***0351-0026*≠**v***Let.* *34,* *št.* *5/8*
300 **1**␣ ≠**a***Ov. nasl.*
320 **0**␣ ≠**a***Bibliografija pri večini prispevkov*
320 **0**␣ ≠**a***Povzetek v angl. pri vseh prispevkih*
512 **1**␣ ≠**a***I. Slovenian preventive medicine congress*
540 **0**␣ ≠**a***Slovenski kongres preventivne medicine*
540 **0**␣ ≠**a***Slovenian preventive medicine congress*
675 ␣␣ ≠**a***614(082)*

710 12 ≠**a***Slovenski kongres preventivne medicine*≠**d***1*≠**f***1994*≠**e***Bled*
992 ␣␣ ≠**y***199502760,5/8*

Запис за статия:

001 ␣␣ ≠**a***n*≠**b***a*≠**c***a*≠**d***2*≠**t***1.04*
011 ␣␣ ≠**a***0351-0026*
100 ␣␣ ≠**c***1995*≠**h***slv*
101 0␣ ≠**a***slv*
102 ␣␣ ≠**a***svn*
200 1␣ ≠**a***Možni izvori onesnaženja tal in podtalnic*≠**f***Franc Lobnik ... [et al.]*
215 ␣␣ ≠**a***Str. 145-148*
464 ␣**1** ≠**1***56026880*
675 ␣␣ ≠**a***628.112:504.064*≠**b***621.1/.2+621.4*
701 11 ≠**a***Lobnik*≠**b***Franc*≠**4***070*≠**7***00952*
701 01 ≠**a***Pintar*≠**b***Marina*≠**4***070*≠**7***10024*
701 01 ≠**a***Suhadolc*≠**b***Metka*≠**4***070*
701 01 ≠**a***Zupan*≠**b***Marko*≠**4***070*≠**7***08834*

4. Каталогизация на отпечатъци

За да се отрази като библиографска единица в библиография, отпечатъкът трябва да бъде каталогизиран според правилата за статии и съставни части (маска за въвеждане A).

В системата COBISS отпечатъците се каталогизират, само когато с тях се обслужва (имат инвентарен номер) и само като завършени публикации (маска за въвеждане M). Когато отсъства информация за издател (която е задължителна), поле 210 не се въвежда.

Отпечатъците, които се каталогизират като завършени публикации, трябва да получават кода "8" – отпечатък, въведен в подполе 105b (тъй като е възможно да не се представят в библиографии). Записите за отпечатъци не трябва да съдържат подполе 001t Типология на документите/произведенията.

F.5 Библиографски изходи в системата COBISS

Библиографските изходи за резултатите от научни дейности са предназначени за различни ползватели, с различни информационни потребности. Софтуерните решения в модулите COBISS/OPAC и COBISS/Изходи предлагат възможности за извличане на библиографии.

Подборът на записите, които трябва да се представят в персоналната библиография се извършва с помощта на код на изследователя. При отсъствие на код на изследователя, подборът се извършва по фамилното и собственото име на лицето.

За персоналната библиография е логично да се представят записите от споделената база данни COBIB, защото се предполага, че тя съдържа записите от всички локални бази данни. Изключение правят машинночетимите данни, които се прехвърлят в локалната база данни чрез конверсия на ретроспективни записи. Няма технически пречки персонална библиография да се извлича и от локалните бази данни на отделни библиотеки, но нейната пълнота не е гарантирана. Изследователите често сменят институциите, към които работят и някои от тях работят едновременно в повече от една институция.

Възможно е да се получава библиография за определен период от време, а библиографските единици могат да бъдат подбирани по език на документа/произведението, по страна на публикуване и т.н.

Засега библиографските описания могат да се визуализират в три стандартни формата:

- библиографско цитиране по форма́та, препоръчан от ISO 690 (Документация – Библиографско цитиране – Съдържание, форма и структура),
- представяне според ISBD (Международен стандарт за библиографско описание) за нуждите на библиотеките,
- библиографско цитиране по форма́та, препоръчан за публикациите на IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers).

Библиографията може да се визуализира в една (предефинирана стойност) или в две колони.

Библиографските описания може да се групират по вид на документа/произведението, по година на публикуване, автор и заглавие или редна дума. Възможни са следните варианти:

- вид на документа/произведението, година на пуубликуване, автор, заглавие (предефинирана стойност),

- година на публикуване, вид на документа/произведението, автор, заглавие,
- вид на документа/произведението, автор, заглавие,
- година на публикуване, автор, заглавие,
- автор, заглавие.

Библиография на институции/организации се представя по същия начин.

Прехвърлянето на библиографски записи за отделни изходи при локални приложения може да се структурира по отделни полета/подполета според вида на документа/произведението.

F.6 ТИПОЛОГИЯ НА ДОКУМЕНТИТЕ / ПРОИЗВЕДЕНИЯТА – ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ

СТАТИИ И ДРУГИ СЪСТАВНИ ЧАСТИ

1.01	*Оригинална научна статия* Оригинална научна статия е първото публикуване на оригинални научни резултати във форма, която позволява да се повтори процеса на изследването и да се потвърдят резултатите. Тя е организирана в съответствие със схемата IMRAD (Introduction, Methods, Results And Discussion) за експерименталните изследвания или в описателен вид за дескриптивните научни области. Тя трябва да бъде публикувана в научно списание, чиито критерии за подбор са основани на система на предварително рецензиране на предлаганите статии. Статията трябва да бъде рецензирана и системата за предварително рецензиране трябва да личи от указанията за авторите. Доклади на конференции, които са публикувани в сборници от материали, независимо дали те са излезли като специален брой на научно списание, не се включват в тази категория. Те се класифицират в 1.06 или 1.08.
1.02	*Обзорна статия* Обзорна статия е преглед на най-новите произведения в определена научна област, на произведенията на определен изследовател или група изследователи с цел да се обобщи, анализира, оцени или синтезира публикувана информация. Той е основание за нов синтез, който включва и резултатите от изследванията на автора. Тя трябва да бъде публикувана в научно списание, чиито критерии за подбор са основани на система на предварително рецензиране на предлаганите статии. Статията трябва да бъде рецензирана и системата за предварително рецензиране трябва да личи от указанията за авторите. Доклади на конференции, които са публикувани в сборници от материали, независимо дали те са излезли като специален брой на научно списание, не се включват в тази категория. Те се класифицират в 1.06 или 1.08.
1.03	*Кратка научна статия* Кратката научна статия е оригинална научна статия, в която са пропуснати някои от елементите на схемата IMRAD. Тя обобщава резултатите от завършена или текуща научна дейност. Тук се включват и кратки обзори и предварителни публикации когато имат значимост на кратки научни статии. Доклади на конференции, които са публикувани в сборници от материали, независимо дали те са излезли като специален брой на научно списание, не се включват в тази категория. Те се класифицират в 1.06 или 1.08. Кратки доклади на конференция не влизат в тази категория, дори когато са публикувани в научно списание, но може да се отнасят към категориите 1.10 или 1.12.
1.04	*Професионална статия* Професионална статия е представяне на познати неща с ударение върху приложимостта на резултатите от оригинално изследване и разпространяване на знание. Сложният текст е адаптиран към потребностите на ползватели и читатели на професионалното или научно списание, в което е публикувана статията. Доклади на конференции, които са публикувани в сборници от материали, независимо дали те са излезли като специален брой на професионално или научно списание, не се включват в тази категория. Те се класифицират в 1.07 или 1.09.
1.05	*Научно-популярна статия* Популярна статия е статия, която се занимава с популяризиране на научно или професионално знание, както и с общественото значение на изследователски и развойни дейности. Обикновено тя се публикува в популярни списания, вестници и списания за популяризиране на науката. Доклади на конференции, които са публикувани в сборници от материали, независимо дали те са излезли като специален брой на списание, не се включват в тази категория. Те се класифицират в

	1.07 или 1.09.
1.06	*Публикуван доклад от научна конференция (основен доклад)* Основният доклад трябва да личи от публикацията или от програмата на конференцията или да се докаже чрез поканата, отправена от организатора на конференцията и трябва да отговаря на критериите от 1.08. Основният доклад се отличава по значимост от всички останали доклади на конференцията. Обикновено такива доклади се изнасят на пленарни заседания за откриване или закриване на конференция и обикновено в сборниците с доклади от конференции спадат към отделна категория (напр., „Основни доклади"). Обичайните покани за участие с доклад в конференция не принадлежат към тази категория.
1.07	*Публикуван доклад от професионална конференция (основен доклад)* Основният доклад трябва да личи от публикацията или от програмата на конференцията или да се докаже чрез поканата, отправена от организатора на конференцията и трябва да отговаря на критериите от 1.09. Основният доклад се отличава по значимост от всички останали доклади на конференцията. Обикновено такива доклади се изнасят на пленарни заседания за откриване или закриване на конференция и обикновено в сборниците с доклади от конференции спадат към отделна категория (напр., „Основни доклади"). Обичайните покани за участие с доклад в конференция не принадлежат към тази категория.
1.08	*Публикуван доклад от научна конференция* Принос от научна конференция (лекция, доклад, постер), излязъл без съкращения в публикувани като монография материали от конференцията, в редовен или специален брой на научно списание или на уебсайт, поддържан от организатора на конференцията. Публикуваната статия трябва да бъде организирана като научна статия. Предварителният подбор според критерии за оригинални научни статии и/или самостоятелни научни съставни части в монографии се преценява на основата на типологията на материалите от конференцията, които могат да бъдат самостоятелна монография, редовен или специалин брой на списание, приложение или мрежови ресурс. В тази категория не се включват резюмета, разширени съдържания или публикувани слайдове (виж 1.12).
1.09	*Публикуван доклад от професионална конференция* Принос от научна конференция (лекция, доклад, постер), излязъл без съкращения в публикувани като монография материали от конференцията, в редовен или специален брой на професионално (или научно) списание или на уебсайт, поддържан от организатора на конференцията. В тази категория не се включват резюмета, разширени съдържания или публикувани слайдове (виж 1.13).
1.10	*Публикувано резюме на доклад от научна конференция (основен доклад)* Основният доклад трябва да личи от публикацията или от програмата на конференцията или да се докаже чрез поканата, отправена от организатора на конференцията и трябва да отговаря на критериите от 1.12. *Основният доклад се отличава по значимост от всички останали доклади на конференцията. Обикновено такива доклади се изнасят на пленарни заседания за откриване или закриване на конференция и обикновено в сборниците с доклади от конференции спадат към отделна категория (напр., „Основни доклади"). Обичайните покани за участие с доклад в конференция не принадлежат към тази категория.*
1.12	*Публикувано резюме на доклад от научна конференция* Резюме или разширено резюме на принос (лекция, доклад, постер) от научна конференция, публикувано в материали от конференцията, в професионално или научно списание или на уебсайт, поддържан от организатора на конференцията. Към тази категория се включват и разширени резюмета и публикувани слайдове.
1.13	*Публикувано резюме на доклад от професионална конференция* Резюме или разширено резюме на принос (лекция, доклад, постер) от конференция, публикувано

	в материали от конференцията, в професионално или научно списание или на уебсайт, поддържан от организатора на конференцията. Към тази категория се включват и разширени резюмета и публикувани слайдове.
1.16	*Самостоятелна съставна част на научна монография* Самостоятелна научна съставна част или глава от монография се каталогизира като отделна библиографска единица само когато се отнася до т.н. сборна публикация с обособени статии от различни автори, а не до цялостен текст от повече автори, които са посочени на заглавната страница на монографията. Тук се включват и карти с научен характер, когато са самостоятелни произведения с установено авторство. Доклади на конференции, които са публикувани в сборници от материали, в тематичен или специален брой на списание или съставни части или глави от видовете публикации, описани в 2.04, 2.05, 2.12, 2.13 и 2.14, не се включват в тази категория
1.17	*Самостоятелна съставна част на професионална монография* Самостоятелна професионална съставна част или глава от монография се каталогизира като отделна библиографска единица само когато се отнася до т.н. сборна публикация с обособени статии от различни автори, а не до цялостен текст от повече автори, които са посочени на заглавната страница на монографията. Тук се включват и професионални карти, когато са самостоятелни произведения с установено авторство. Доклади на конференции, които са публикувани в сборници от материали, в тематичен или специален брой на списание или съставни части или глави от видовете публикации, описани в 2.05, 2.12, 2.13 и 2.14, не се включват в тази категория.
1.18	*Статия в енциклопедия, речник и др.* Статията като съставна част съдържа общо систематично изложение и преглед на конкретна тема, проблем, предмет, дума, лице или събитие. Каталогизират се само статии, които се състоят от повече от 200 думи. Самостоятелните научни есета, които са съпоставими със самостоятелни научни съставни части от монографии могат да се класифицират към категорията 1.16
1.19	*Отзив, рецензия, критична статия* Материал в научна или професионална публикация (списание, книга и др.), в който авторът прави оценка или доказва правотата/погрешността на научно или професионално произведение, критерий, идея или заключение и/или отхвърля или подкрепя гледищата на други автори. Преглед на професионално становище, преценка на научно, професионално или художествено произведение, особено по отношение на неговото качество.
1.20	*Предговор, послеслов* Кратко есе преди или след основния текст, което се отнася до него или до неговия автор. Изложения на признателност, благодарности и т.н. не се каталогизират. Придружителните студии от научен или професионален интерес могат да се класифицират към 1.16 или 1.17.
1.21	*Полемика, дискусия* Материал, в който авторът доказва правилността на определен критерий, на свое схващане или становище и отхвърля или подкрепя възгледите на други автори.
1.22	*Интервю* Разговор с научна или професионална стойност, който е замислен за публикуване и издаден най-често под формата на въпроси и отговори. Публикации, които са основани на отговори на въпроси, но не са публикувани под тази форма, както и отделни изявления, изказвания на кръгла маса и въпросници не се включват в тази категория.
1.23	*Художествена съставна част* Поезия, проза, композиция и други художествени съставни части, които са включени в завършена творба.
1.24	*Библиография, показалец и др.*
1.25	*Други съставни части*

МОНОГРАФИИ И ДРУГИ ЗАВЪРШЕНИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ

2.01	*Научна монография* Научна монография е публикация, в която научно, систематично, в подробности и цялостно са разгледани проблем, въпрос или предмет, лице или събитие. Публикацията е в един том или в ограничен брой томове, които са публикувани едновременно или в предварително определен период от време. Такава публикация трябва да бъде рецензирана и може да има всички необходими елементи, за да й бъдат определени CIP и ISBN (ISMN). В тази категория се включват и научни публикации на оригинали с критичен апарат, научни преводи с коментари, научни речници и научни карти. Материали от конференции, завършени или други доклади за научна дейност (дори и когато са подвързани) не се включват в тази категория. Докторски дисертации, публикувани по-късно като научни монографии, също не се включват към тази категория, ако в съдържанието не са направени актуализации/промени. Решенията за изключения се вземат от отговарящата за науката държавна институция.
2.02	*Професионална монография* Професионална монография е публикация, в която професионално са разгледани проблем, въпрос или предмет, лице или събитие. Публикацията е в един том или в ограничен брой томове, които са публикувани едновременно или в предварително определен период от време. Такава публикация трябва да има всички необходими елементи, за да й бъдат определени CIP и ISBN. Материали от конференции, доклади за резултатите от завършени проекти или други доклади за научна дейност (дори и когато са подвързани) не се включват в тази категория.
2.03	*Одобрен учебник за университет и висше училище* Учебник за висше училище е вид публикация, която е предназначена за студенти и се препоръчва като образователен материал за определен курс на обучение или предмет (напр., учебник по алгебра, практически курс).
2.04	*Одобрен учебник за средно или начално училище* Учебник за основно и средно училище и друг вид неуниверситетско образование. Такъв учебник се подготвя в съответствие с посочен учебен план и се утвърждава по съответна процедура.
2.05	*Други образователни материали* Систематично изложение на образователния материал в съответствие с учебна програма, подготвено от автора въз основа на собствени или чужди материали (записки от лекции, сборник материали, размножени бележки към лекции), сборник от упражнения и задачи по определен предмет и други образователни инструменти (напр. звукови материали, мултимедиа и др.).
2.06	*Наръчник, речник, списък от термини, атлас, карта* Публикация с общ или професионален характер, в която са представени ясно данни и указания за определена област или предмет.
2.07	*Библиография* Редактиран общ преглед на публикувани и/или изпълнени произведения, издаден във вид на монография.
2.08	*Докторска дисертация* Докторска дисертация е произведение, за което авторът получава званието доктор (PhD).
2.09	*Магистърска теза* Магистърска теза е произведение, за което авторът получава образователната степен магистър.
2.10	*Теза след специализация* Теза за специалист е произведение, за което авторът получава образователната степен специалист.
2.11	*Бакалавърска теза* Бакалавърска теза е произведение, за което авторът получава валидна професионална степен.
2.12	*Заключителен доклад за изследване*

	Публикация, която показва развитието и резултатите (знания и открития) на задачи, свързани с развитие на науката. Тази категория включва само завършени доклади, които са обществено достъпни. Временни, междинни и годишни доклади, както и административни доклади, предназначени за финансиращи институции не се регистрират.
2.13	*Студия, предварително проучване, изследване* Доклад за приключена проектна задача във вид на завършена професионална публикация, т.е. документация, предназначена за известен ползвател, в която, на основата на релевантни източници на информация, е разгледан систематично и подробно определен проблем или тема и е предложено указание за разрешаване на проблеми и насоки за бъдеща работа.
2.14	*Проектна документация (идеен проект, работен проект)* Проект може да се издаде като цялостна публикация, в която са определени методите и начините на извършване на бъдеща дейност. На практика се отнася до съвкупност от планове, технически спецификации и обща оценка на разходите за определен обект (напр., проект за път, за сграда в строителното инженерство и архитектурата, проект за машина в машинното инженерство, проект за информационна система, проект за инвестиция в икономиката и т.н.).
2.15	*Експертна оценка, арбитражно решение*
2.16	*Художествено произведение* Поезия, проза, композиция, кинофилм, рисунки и други художествени произведения.
2.17	*Каталог на изложба*
2.18	*Научен филм, звукозапис или видеозапис* Публикуване на научни проблеми и резултати на филмова или магнитна лента или друг електронен носител на информация. Научно-популярните документални филми, създадени за телевизията, не се включват в тази категория.
2.19	*Популярен филм, радио или телевизионно предаване* Пуснат в прожекция филм или излъчено радио или телевизионно предаване, в които документално и професионално е разгледан определен предмет. Когато не се каталогизира на основата на представено копие, материалът се класифицира в 3.11.
2.20	*Цялостна научна база данни или корпус* Колекция от електронни данни, чиято научна стойност се проявява при използването им за изследване на много и различни теоретични и приложни проблеми. Тя трябва да бъде резултат от приключило научно изследване и да отговаря на стандарти за високо качество. Качеството се установява на основата на подробна съпроводителна документация. Колекцията трябва да бъде обществено достъпна в национални или международни архиви за научни данни. Тя трябва да бъде документирана и достъпна във форма, която позволява да се повторят направените въз основа на нея и публикувани научни заключения. Корпусът е унифицирана колекция от автентични текстове със стандартна вътрешна структура и идентификатори, създадена в съответствие с предварително определени критерии и със специфична цел, която е достъпна по електронен път и е снабдена с инструменти за многопластово търсене и статистическо каталогиране на данни.
2.21	*Софтуер* Софтуер на дигитални носители, който е обществено достъпен или е разработен за известен ползвател. Произведението трябва да бъде с установено авторство. Софтуер, използван за поддръжка на информационна система или процес не се класифицира в тази категория, тъй като обикновено е произведение с колективно авторство.
2.22	*Нова разновидност на селскостопански растителен вид* Нова разновидност на селскостопански растителен вид е интелектуална собственост, която е доказана с решение за потвърждаването или запазването ѝ, издадено от компетентен държавен орган на основата на международно сравними резултати от изпитване за DUS (Distinctness, Uniformity and Stability), проведено от признати от ЕС институции и е включена в Общия каталог на разновидностите на селскостопански растителни видове на Европейския съюз
2.23	*Искане за регистриране на патент* Заявлението за регистриране на патент има статут на искане за патент за периода от подаването

	му до публикуването на патента в официалния орган на службата, опълномощена да защитава интелектуалната собственост. Службата издава разписка за полученото заявление.
2.24	*Патент* Патентът е защитено изобретение. Той се получава след публикуване на искането за регистриране на патента и регистрирането му от службата, опълномощена да защитава интелектуалната собственост. След присъждането на патента записът, който съдържа искането за регистриране на патента (2.23) трябва да бъде заличен! Когато няколко патента, принадлежащи към едно и също семейство са присъдени от различни страни на едно и също изобретение, точки се определят само за един запис (избран от изобретателя или заявителя). На останалите записи не се присъждат точки. Изключение от това правило са патентите, при които оригиналното изобретение е претърпяло значителни изменения.
2.25	*Други видове монографии и завършени произведения*
2.30	*Материали от конференция с нерецензирани доклади*
2.31	*Материали от научна конференция с рецензирани доклади (международни конференции или конференции в чужбина)*
2.32	*Материали от научна конференция с рецензирани доклади (конференции в страната)* Материали от научна конференция с доклади, рецензирани според критериите за оригинални научни статии или самостоятелни съставни части от научни монографии. Материалите трябва да бъдат издадени като самостоятелни монографии, редовен брой, специален брой или приложение на списание. Рецензирането на докладите трябва да личи от сведения в публикацията. Международните конференции се организират и координират от международен програмен комитет.

ПУБЛИЧНИ ИЗЯВИ (СЪБИТИЯ)

3.10	*Художествено представление* Концерти, театрални и оперни представления и други публични представяния на художествени произведения.
3.11	*Радио или телевизионно събитие* Участие в радио или телевизионни предавания, прегледи, интервюта и др.
3.12	*Изложба* Изява, която е организирана от автора на изложените произведения или от автора на изложбата.
3.14	*Лекция в чуждестранен университет* Лекция в университет, научна или академична институция и научни дружества извън страната. Други гостувания в чуждестранни университети се включват в биографията.
3.15	*Непубликуван доклад на конференция* Заглавието на доклада трябва да личи от програмата на конференцията.
3.16	*Непубликуван основен доклад на конференция* Непубликуваният основен доклад трябва да личи от покана от организационния комитет или от програмата на конференцията. Обикновено такива доклади се изнасят на пленарни заседания за откриване или закриване на конференция.
3.25	*Други публични изяви*

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ОБЯСНЕНИЯ И УКАЗАНИЯ

Библиографските записи за системата COBISS се създават от специално обучени библиотекари в отделните библиотеки. Статиите и другите съставни части и монографиите и другите завършени произведения се каталогизират в съответствие с първичен документ/произведение. Публичните изяви (събития) се регистрират на основата на съответно доказателство за осъществяването им. Когато библиотеката не притежава публикацията, тя трябва да бъде предоставена на библиотекаря от автора. Прецизното класифициране на типологията на библиографските единици е отговорност най-вече на автора, а видът на документа/произведението може да бъде определен и от специалист по съответната тематична област.

Видът на статията се определя на основата на:

- сведение за вида, посочен обикновено в рубриката, под която е публикувана статията,
- сведение, че списанието публикува само статии, класифицирани към определена категория, което обикновено се съдържа в указанията за авторите,
- название на рубриката, под която е публикувана статията, когато списанието е оформено по такъв начин.

В други случаи библиотекарят, със съдействието на автора или на специалист по тематичната област, може да определи вида на документа/произведението според описанието на видовете документи/произведения в тази типология.

По правило в системата COBISS не се въвеждат записи за неотпечатани съставни части (напр., записи за статии от списания и за глави от монографии).

Изключения:

- Статии, които отговарят на следните три критерия:
  - статията е приета за публикуване;
  - статията вече е публикувана или може да се види в пълнотекстов вид на уебсайта на издателя;
  - на статията е определен DOI (идентификатор за дигитален обект).

- Глави от монографии, които отговарят на следните три критерия:
  - главата вече е публикувана в пълнотекстов вид на уебсайта на издателя;
  - на главата и/или монографията е определен DOI (идентификатор за дигитален обект);
  - данните от уебсайта на издателя са достатъчни за създаване на нов запис от каталогизатора.

Каталогизаторите създават предварителен, незавършен запис за съставни части, които отговарят на изброените по-горе критерии.

Преди да се създаде предварителният незавършен запис, изследователите са задължени да информират каталогизаторите, ако съставната част е доклад на конференция, който ще се публикува в списание.

Каталогизаторите могат да довършат непълния запис, когато списанието или монографията се публикуват. Те трябва да бъдат предупредени за това от изследователите. Преди да се завършат

записите, типологията не се сверява.

Когато едно и също съдържание излиза на различни носители или в различни публикации и се налага да се направят няколко записа, точки се определят само на един запис (на останалите записи не се определят точки). Това се отнася за: монографии, публикувани в печатен и електронен вариант, дипломни работи, публикувани по-късно (напр., произведения, номинирани за наградата Прешерн), статии, публикувани по погрешка в два броя на едно и също списание и др.

Правила на системата COBISS:

- когато статията съществува в електронен и печатен вариант, се създава запис само за едната от версиите;
- когато оригиналният текст и преводът са излезли в едно и също издание, се създава само един запис;
- не се създават записи, които се отнасят до организиране на събития и присъдени награди, тъй като това е част от биографична информация.

F.7 КОДОВА ТАБЛИЦА ЗА ИНСТИТУЦИИ/ОРГАНИЗАЦИИ

Кодът за институция/организация се въвежда в подполета 70X8 и 71X8. Той се състои от две части, които са разделени с тире „–”.

Част 1:

В системата COBISS.SI едносимволният код означава вида на научната организация. Това е съкратена форма на официалния формуляр на Службата за статистика на Република Словения за Годишен отчет за научната и развойната дейност на научните организации за 1993 г. (Metodološka navodila za popis znanstvenoraziskovalnih in raziskovalno-razvojnih organizacij, Ljubljana, 1994 (Metodološko gradivo, ISSN 0489-1589; št.5)).

1	*обществена научноизследователска институция* Всички обществени научни институции.
2	*научноизследователски отдел на фирма или обществена икономическа служба* Всички активни научноизследователски отдели на фирми или на обществени икономически служби.
3	*обществени институции в областта на висшето образование* Всички обществени институции в областта на висшето образование (факултети, висши училища и академии по изкуствата).
4	*други институции* Всички други институции, които се занимават с научноизследователска дейност, но нямат статут на обществена научноизследователска институция.

Част 2:

Тази част е променлива и дължината ѝ зависи от организационната структура на институцията/организацията и от нуждите от библиографски изходи.

При институциите от областта на висшето образование първата позиция от тази част на кода означава университета.

Структурата на кодовата таблица за организации дава възможност за изход във вид на библиографии на изследователите за:

- **определена катедра**
  FC=3-207.10 (извлича записи за библиография на Катедрата по математика на Факултета по образование на Университета в Марибор);
- **факултет**
  FC=3-207* (извлича записи за библиография на Факултета по образование на Университета в Марибор);
- **университет**
  FC=3-2* (извлича записи за библиография на Университета в Марибор).

За всяка система COBISS.XX трябва да се състави отделна кодова таблица за институции/организации.

F.8 Полета/подполета с ниво на задължителност за определено библиографско ниво

Тази таблица съдържа данни за задължителността на полетата/подполетата (o – данните са задължителни; p - данните са задължителни, ако съществуват; n – данните не са задължителни) за отделно библиографско ниво: a – аналитично ниво, m – завършена публикация, s – продължаващо издание и d - публични изяви (събития).

Включени са и забележки за полета/подполета, които въздействат на визуализацията на библиографията на изследовател или институция/организация. Необходимо е да се въвеждат всички други полета, които са задължителни за системата COBISS.

Поле/Подполе		Задължителност			
		a	m	s	d
001	ИДЕНТИФИКАТОР НА ЗАПИСА				
a	Статус на записа	o	o	o	o
b	Вид на записа	o	o	o	o
c	Библиографско ниво	o	o	o	o
	(Софтуерът определя формата за визуализация на определен запис за библиографски изход въз основа на данните в 001c.)				
d	Йерархично ниво	o	o	o	o
	(Кодът за йерархично ниво има стойност 1 в записи за продължаващи издания и материали от конференции, с които са свързани записи за статии. В записите за статии и съставни части кодът за йерархично ниво има стойност 2. При останалите записи кодът има стойност 0.)				
t	Типология на документите/произведенията	o	o	–	o
	(Подполето не се въвежда когато единицата се отнася в дадена библиография само към категория "4. ВТОРИЧНА АВТОРСКА ОТГОВОРНОСТ".)				
010	МЕЖДУНАРОДЕН СТАНДАРТЕН НОМЕР НА КНИГАТА (ISBN)				
a	ISBN	–	p	–	
b	Пояснение	–	p	–	
011	ISSN				
	(Въвежда се само за статии, които са публикувани в продължаващи издания.)				
e	Валиден ISSN	–	–	p	
c	Вътрешен номер на продължаващ ресурс	–	–	p	

Поле/Подполе		Задължителност			
		a	m	s	d
a	ISSN за статия	p	–	–	
s	ISSN на серия/подсерия/приложение	p	–	–	
100	ОБЩИ ДАННИ, СВЪРЗАНИ С ОБРАБОТКАТА				
b	Означение за годината на публикуване	–	n	o	
c	Година на публикуване 1	o	o	o	o
d	Година на публикуване 2	p	p	o	
h	Език на каталогизиране	o	o	o	o
101	ЕЗИК НА ДОКУМЕНТА				
a	Език на текста	p	p	p	
102	СТРАНА НА ПУБЛИКУВАНЕ ИЛИ НА ПРОИЗВОДСТВО				
a	Страна	o	o	o	
(За статиите подполето се добавя автоматично от данните за източника.)					
110	ПРОДЪЛЖАВАЩИ РЕСУРСИ				
a	Вид на продължаващия ресурс	–	–	o	
b	Периодичност	–	–	o	
200	ЗАГЛАВИЕ И СВЕДЕНИЯ ЗА ОТГОВОРНОСТ				
a	Основно заглавие	o	o	o	o
b	Общо означение за материал	n	n	n	
c	Основно заглавие от друг автор	–	p	–	
d	Паралелно основно заглавие	p	p	p	
e	Допълнение към заглавието	p	p	p	
f	Първо сведение за отговорност	p	p	p	
g	Следващо сведение за отговорност	p	p	p	
h	Номер на част	p	p	p	
i	Наименование на част	p	p	p	
205	СВЕДЕНИЯ ЗА ИЗДАНИЕТО				
a	Сведение за изданието	–	p	p	
b	Допълнително сведение за изданието	–	p	–	
d	Паралелно сведение за изданието	–	n	p	
f	Сведение за отговорност, отнасящо се до изданието	–	p	p	
g	Следващо сведение за отговорност	–	p	p	
206	КАРТОГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ – МАТЕМАТИЧЕСКИ ДАННИ				
a	Математически данни	p	p	p	
207	ПРОДЪЛЖАВАЩИ РЕСУРСИ – НОМЕРАЦИЯ				
a	Година и означение на том	–	–	p	
208	НОТНИ ИЗДАНИЯ				
a	Специфични данни за нотни издания	p	p	p	
d	Паралелни специфични данни за нотни издания	n	n	n	
210	ИЗДАТЕЛСКИ ДАННИ, СВЕДЕНИЯ ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ДР.				
a	Място на издаване, разпространение и др.	–	p	o	
c	Наименование на издателя, разпространителя и др.	–	p	o	

Поле/Подполе		Задължителност			
		a	m	s	d
d	Година на издаване, разпространение и др.	–	p	p	
e	Място на производство	–	n	n	
h	Година на производство	–	n	n	
g	Наименование на производителя	–	n	n	
(Данните за производителя (210g) са задължителни за карти.)					
215	ФИЗИЧЕСКО ОПИСАНИЕ				
a	Специфично означение за материал	p	p	n	
c	Други физически данни	p	p	n	
d	Размери	–	p	p	
e	Придружителен материал	–	n	n	
g	Номерация – трето ниво	p	–	–	
i	Номерация – второ ниво	p	–	–	
h	Номерация – първо ниво	p	–	–	
k	Хронология	p	–	–	
o	Алтернативна пагинация	p	–	–	
p	Алтернативна номерация – трето ниво	p	–	–	
q	Алтернативна номерация – второ ниво	p	–	–	
r	Алтернативна номерация – първо ниво	p	–	–	
s	Алтернативна хронология	p	–	–	
225	СЕРИЯ				
a	Заглавие на серията	–	p	p	
d	Паралелно заглавие на серията	–	p	p	
e	Допълнение към заглавието	–	n	p	
f	Сведение за отговорност	–	n	p	
h	Номер на подсерия	–	p	p	
i	Наименование на подсерия	–	p	p	
v	Номерация в серията	–	n	p	
x	ISSN на серията	–	n	p	
230	СПЕЦИФИЧНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ЕЛЕКТРОНЕН РЕСУРС				
(Данните са задължителни за електронни ресурси.)					
a	Означение и обхват на файла	–	n	n	
300	ОБЩА ЗАБЕЛЕЖКА				
a	Текст на забележката	n	n	n	
314	ЗАБЕЛЕЖКА, ОТНАСЯЩА СЕ ДО ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА ОТГОВОРНОСТ				
a	Текст на забележката	n	n	n	
320	ЗАБЕЛЕЖКА ЗА БИБЛИОГРАФИИ/ПОКАЗАЛЦИ/РЕЗЮМЕТА В ОПИСВАНИЯ РЕСУРС				
a	Текст на забележката	n	n	n	
321	ЗАБЕЛЕЖКА ЗА РЕФЕРИРАНЕ И ПОЗОВАВАНИЯ В ДРУГИ РЕСУРСИ				

Поле/Подполе		Задължителност			
		a	m	s	d
a	Текст на забележката	n	n	n	
x	ISSN	n	n	n	
324	ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ОРИГИНАЛА				
a	Текст на забележката	–	n	–	
327	ЗАБЕЛЕЖКА ЗА СЪДЪРЖАНИЕ				
0	Въвеждащ израз	n	n	–	
a	Текст на забележката	n	n	–	
328	ЗАБЕЛЕЖКА ЗА ДИСЕРТАЦИЯ (ТЕЗА)				
a	Текст на забележката	–	n	–	
330	АНОТАЦИЯ ИЛИ РЕЗЮМЕ				
a	Текст на забележката	p	p	–	
(Въвеждането на съставени от автора резюмета на статия или съставна част е задължително.)					
f	Автор на анотацията или резюмето	p	p	–	
z	Език	p	p	–	
(Подполето е задължително когато резюмето е на различен език от езика на каталогизиране.)					
421	ПРИЛОЖЕНИЕ	–	n	n	
423	ИЗДАДЕН С ...	–	p	–	
(Съдържанието на полето се визуализира в показалци.)					
464	ГЛАВНА БИБЛИОГРАФСКА ЕДИНИЦА (МОНОГРАФИЯ)				
(Полето се въвежда за съставни части на завършени публикации.)					
1	Данни за връзка	p	–	–	
503	ПОДРАЗДЕЛЕНИЕ НА УСЛОВНА РЕДНА ДУМА				
a	Подразделение на условна редна дума	–	p	p	
j	Година	–	p	p	
532	РАЗВИТО ЗАГЛАВИЕ				
a	Развито заглавие	p	p	p	
541	ПРЕВЕДЕНО ЗАГЛАВИЕ, ДОБАВЕНО ОТ КАТАЛОГИЗАТОРА				
z	Език на преведеното заглавие	n	n	n	
a	Преведено заглавие	n	n	n	
6XX	БЛОК ЗА АНАЛИЗ НА СЪДЪРЖАНИЕТО	p	p	p	
(Съдържанието на полетата от блок 6XX се визуализира в предметния показалец.)					
2	Код на системата за предметизация	p	p	p	
675	УНИВЕРСАЛНА ДЕСЕТИЧНА КЛАСИФИКАЦИЯ (УДК)				
a	Класификационен индекс	n	n	n	
c	Класификационен индекс за СОВІВ	o	o	o	o
700	ИМЕ НА ЛИЦЕ – ПЪРВИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ				
a	Първи елемент от редната дума	p	p	–	
b	Част от името, различна от първия елемент на редната дума	p	p	–	
4	Код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица	p	p	–	

Поле/Подполе		Задължителност			
		a	m	s	d
7	Шифър на изследователя	p	p	–	
8	Код на институцията/организацията	p	p	–	
701	ИМЕ НА ЛИЦЕ – АЛТЕРНАТИВНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ				
a	Първи елемент от редната дума	p	p	–	
b	Част от името, различна от първия елемент на редната дума	p	p	–	
4	Код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица	p	p	–	
7	Шифър на изследователя	p	p	–	
8	Код на институцията/организацията	p	p	–	
702	ИМЕ НА ЛИЦЕ – ВТОРИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ (Данните са задължителни когато авторът е регистриран като изследовател към научна институция или ако се налага от правилата за каталогизация.)				
a	Първи елемент от редната дума	n	n	n	
b	Част от името, различна от първия елемент на редната дума	n	n	n	
4	Код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица	n	n	n	
7	Шифър на изследователя	n	n	n	
8	Код на институцията/организацията	n	n	n	
710	НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН - ПЪРВИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ				
a	Част от наименованието, използвана като първи елемент от редната дума	p	p	p	
b	Подразделение	p	p	p	
c	Допълнение или пояснение към наименованието	p	p	p	
d	Поредност на конференцията	p	p	p	
f	Година на провеждане на конференцията	p	p	p	
e	Място на провеждане на конференцията	p	p	p	
g	Инвертиран елемент	p	p	p	
h	Част от наименованието, различна от редната дума и от инвертирания елемент	p	p	p	
4	Код за ролята на колективния орган по отношение на библиографската единица	p	p	p	
8	Код на институцията/организацията	p	p	p	
711	НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН – АЛТЕРНАТИВНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ				
a	Част от наименованието, използвана като първи елемент от редната дума	p	p	p	
b	Подразделение	p	p	p	
c	Допълнение или пояснение към наименованието	p	p	p	
d	Поредност на конференцията	p	p	p	
f	Година на провеждане на конференцията	p	p	p	

Поле/Подполе		Задължителност			
		a	m	s	d
e	Място на провеждане на конференцията	p	p	p	
g	Инвертиран елемент	p	p	p	
h	Част от наименованието, различна от редната дума и от инвертирания елемент	p	p	p	
4	Код за ролята на колективния орган по отношение на библиографската единица	p	p	p	
8	Код на институцията/организацията	p	p	p	
712	НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН – ВТОРИЧНА ИНТЕЛЕКТУАЛНА ОТГОВОРНОСТ				
a	Част от наименованието, използвана като първи елемент на редната дума	p	p	p	
b	Подразделение	p	p	p	
c	Допълнение или пояснение към наименованието	p	p	p	
d	Поредност на конференцията	p	p	p	
f	Година на провеждане на конференцията	p	p	p	
e	Място на провеждане на конференцията	p	p	p	
g	Инвертиран елемент	p	p	p	
h	Част от наименованието, различна от редната дума и от инвертирания елемент	p	p	p	
4	Код за ролята на колективния орган по отношение на библиографската единица	p	p	p	
8	Код на институцията/организацията	p	p	p	
90X	ИМЕ НА ЛИЦЕ - ПРЕПРАТКИ (Съдържанието на полето се визуализира като препратка в именния показалец. Въвеждането на данни е задължително, когато се изисква от правилата за каталогизация.)	n	n	n	
91X	НАИМЕНОВАНИЕ НА КОЛЕКТИВЕН ОРГАН - ПРЕПРАТКИ (Съдържанието на полето се визуализира като препратка в именния показалец. Въвеждането на данни е задължително, когато се изисква от правилата за каталогизация.)	n	n	n	
96X	ПРЕДМЕТНИ РУБРИКИ - ПРЕПРАТКИ (Съдържанието на полето се визуализира като препратка в предметния показалец.)	n	n	n	
970	ПОЛЕ ЗА НУЖДИТЕ НА БИБЛИОГРАФИЯТА				
a	Отговорност – колективен орган	p	p	–	
b	Общ брой на авторите	p	p	–	
992	ПОЛЕ ЗА ЛОКАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ				
a	Код на статистиката	n	n	n	
y	Инвентарен номер на продължаващо издание	–	p	–	

F.9 БИБЛИОГРАФСКИ ЗАПИСИ ЗА ПУБЛИЧНИ ИЗЯВИ (СЪБИТИЯ)

Библиографските записи за публични изяви (събития) се създават за библиографии, особено за библиографии на изследователи, изготвени от институциите, към които те принадлежат. Обикновено те не се използват за други цели. Записът за събитието се създава когато определено интелектуално или художествено произведение няма въплъщение върху физически насител или в интернет. Когато се създават библиографски записи за такива произведения, може да се прибегне да помощта на свързани със събитието документи, които са достъпни в процеса на каталогизация.

При каталогизацията трябва да се обърне внимание на факта, че нейната цел е да документира произведението, представено на събитието. Документите, които са на разположение, са само източници на информация за каталогизацията, а не неен обект.

Последователното описание на публични изяви (събития) дава възможност:

- да се разграничават ясно публичните изяви от другите записи;
- да се търсят записи за публични изяви по основни критерии (автор, заглавие, тема, типология на документите, вид на записа);
- да се показват записи в библиографиите на изследователи.

Записи се създават само за вече осъществени, а не за предстоящи събития.

СЪЗДАВАНЕ НА ЗАПИСИ ЗА ПУБЛИЧНИ ИЗЯВИ

При създаването на запис за публична изява трябва да се вземат предвид следните особености:

1. Записът трябва да съдържа минималния обем данни, необходими за идентифициране на публичната изява (събитието).
2. Кодираните данни са предназначени преди всичко за идентифициране на записа, а не на произведението.
3. Заглавието и сведенията за отговорност трябва да идентифицират подробно публичната изява (събитието) и нейния контекст.
4. При формулирането на заглавие и сведения за отговорност може да се извлича информация от вторични ресурси.
5. Забележките са предназначени за информация за източниците на данните и допълнителни пояснения за събитието.
6. За публичната изява (събитието) няма обществено достъпен носител на съдържание, затова записът не съдържа данни за общо означение за материал, за означение за специфичен материал и физическо описание.
7. Когато документи, отнасящи се до публична изява (събитие) се съхраняват в личен архив на автори или в архива на институция, може да се въведе забележка за условията за ползване.
8. Кодовете за ролята на лицето по отношение на библиографската единица, които свързват произведението с лице или колективен орган, се описват в съответствие с данните от вторичния ресурс.

При подбора на произведения, за които се съставят записи за публични изяви, се взема предвид *Типология на документи/произведения за поддържане на библиографии в систе*мата *COBISS*.

Следва описание на полета от формата COMARC/B в записи за публични изяви. Указанията за създаване на данни в библиографски запис за публична изява произхождат от приложими правила за каталогизация на книги, международния стандарт за описание на архивни материали и от

дългогодишната каталогизационна практика, натрупана от системата COBISS при поддържането на библиографии на изследователи.

Записите за публични изяви се създават с маската за въвеждане N (некнижни материали).

Вторични ресурси на данни

Библиографските записи за събития се създават на основата на вторични ресурси, които предвиждат, обобщават или коментират публичната изява – обект на библиографски запис. Вторичните ресурси включват: програми за събития, покани, съобщения за програма по радиото, телевизията, вестниците или интернет, отзиви и коментари в печатни или електронн медии и др.

0XX Блок за идентификация

В подполето *001b – Вид на записа* се въвежда кодът *"u" – събития,* а в подполето *001c – Библиографско ниво* се въвежда кодът *"d" – представление*. В подполето *001t – Типология на документите/произведенията* може да се въвежда само типология, която започва с цифрата 3.

1XX Блок за кодирана информация

В подполето *100c - Година на публикуване 1* на записа за публична изява трябва да се въвеждат данните за годината на събитието, защото те са необходими за класифициране на библиографските единици в персонална библиография.

Подполето *101a – Език на текста* се добавя само в запис за произведение (събитие), което без съмнение е било представено чрез говор или песен, при положение че езикът (или езиците) е известен.

Подполето *102a – Страна на публикуване или на производство* не е между препоръчаните за въвеждане на данни в запис за публична изява, но то може да се използва за въвеждане на код за местоположението на събитието за целите на групирането на статистическите сведения за събитията по страни.

Други кодирани данни не се въвеждат.

2XX Блок за описателна информация

Записите за публични изяви съдържат заглавието, дадено от каталогизатора на основата на документи, отнасящи се до събитието. Предназначението на заглавието е да идентифицира произведението и да посочи контекста на събитието, в което е изпълнено произведението. Затова заглавията са кратки и се препоръчва да съдържат по преценка:

- темата и вида на публичната изява (събитието),
- лицата или институциите, свързани със събитието,
- контекста на събитието,
- времето и мястото на събитието.

 © IZUM, дек. 2013, Прев. на англ.: март 2014, Прев. на бълг: апр. 2014

По принцип заглавието трябва да бъде на езика на каталогизацията. Когато то съдържа части от текст, заимствани от вторичен ресурс, допуска се те да останат на езика на вторичния ресурс.

В подполето *200a – Основно заглавие* се въвежда заглавието на публичната изява, т.е. текстът, който най-добре разкрива нейното съдържание.

Когато данните в подполе 200a не са достатъчни, за да се разбере съдържанието на публичната изява, в поле *200e – Допълнение към заглавието* може да се въведат данни за вида, за местоположението и времето на събитието. Добавените от каталогизатора цифри трябва да бъдат арабски.

Сведението за отговорност за публичните изяви се въвежда в областта на заглавието и сведенията за отговорност, дори и когато е взето от вторични ресурси. Данните за лица и институции, които са най-тясно свързани с публичната изява, се въвеждат в подполе *200f – Първо сведение за отговорност*, ако вече не са споменати в заглавието.

Как ще се уточняват други сведения за отговорност зависи от вида на публичната изява. Обикновено повечето сведения за отговорност се посочват във вторичните ресурси като музикални, визуални или театрални събития. При определянето на последователността на данните за отговорност може да се ползват съответните указания от ISBD за музикални и аудиовизуални ресурси.

Макар че данните от поле 200 обикновено се съставят от каталогизатора, те не се посочват в квадратни скоби. При записи за обекти без физически носител не се използват полетата и подполетата, предназначени за данни за публикуването, разпространяването, годината на издаване, както и за описанието на физическите характеристики на произведението.

В маската за въвеждане N, в блока от данни 2XX задължително е само подполето *200a – Основно заглавие*.

001	␣␣	**a**n **b**u **c**d **d**0 **t**3.10
100	␣␣	**c**2012 **h**slv **l**ba
200	0␣	**a**Koncert kitaristov Jerka Novaka in Žarka Ignjatovića **e**dvorana GŠ Risto Savin, Žalec, 20. januar 2012 *(Записът е за художествено представление. Заглавието включва цялата информация, която идентифицира събитието: вида на концерта, двамата музикални изпълнители и мястото и времето на събитието.)*

001	␣␣	**a**n **b**u **c**d **d**0 **t**3.10
100	␣␣	**c**2012 **h**slv **l**ba
200	0␣	**a**Dostojno jest **e**koncert pred gostovanjem v Rusiji, dvorana Union, Maribor, 4. marec 2012 **f**Koncertni zbor Carmina Slovenica **g**dirigentka Karmina Šilec **g**tolkala Nino Mureškič *(В концерта са участвали повече лица. При посочването им се вписва и вида отговорност.)*

001	␣␣	**a**n **b**u **c**d **d**0 **t**3.12
100	␣␣	**c**2004 **h**slv **l**ba
200	0␣	**a**20 let v razvoju knjižničnega informacijskega sistema **e**razstava v okviru konference COBISS 2004, Kongresni center Habakuk, Maribor, 9.-11. november, in Institut informacijskih znanosti, od 15. novembra do konca decembra 2004 **f**avtorji razstave Breda Emeršič, Andrej Korošec in Marij Bizjak

		(Изложбата няма каталог. Заглавието е извлечено от програма за конференция, която съдържа темата на изложбата, събитието, към което е организирана изложбата и мястото и времето на събитието.)

001	␣␣	**a**n **b**u **c**d **d**0 **t**3.11
100	␣␣	**c**2012 **h**slv **l**ba
101	0␣	**a**slv
200	0␣	**a**Dr. Danilo Šuster **e**portretni intervju v Galeriji portretov znanstvenikov in intelektualcev, oddaja Podobe znanja, Radio Slovenija, Tretji program ARS, 29. 6. 2012, od 16.30 do 17.00 *(Запис на радиопредаване, което не е достъпно в интернет. Заглавието съдържа данни за заглавието на конкретното събитие и други подробности за радиопредаването.)*

001	␣␣	**a**n **b**u **c**d **d**0 **t**3.14
100	␣␣	**c**2013 **h**slv **l**ba
101	0␣	**a**eng
102	␣␣	**a**fre
200	0␣	**a**Colored scalars and Higgs physics **e**lecture at Laboratoire de Physique, Théorique d'Orsay, Université Paris-Sud, February 7, 2013 **f**Svjetlana Fajfer *(Запис за лекция в чуждестранен университет. В подполето, предвидено за заглавие са посочени заглавието на лекцията, мястото и времето на събитието.)*

001	␣␣	**a**n **b**u **c**d **d**0 **t**3.15
100	␣␣	**c**2011 **h**slv **l**ba
101	0␣	**a**eng
200	0␣	**a**COBISS.Net: support to knowledge, intercultural dialogue and development of the region for a successful integration into EU **e**presentation at 40th International ABDOS Conference, Ljubljana, May 30 to June 2, 2011 **f**Marta Seljak, Pero Šobot *(Запис за неотпечатан доклад на конференция. В подполето, предвидено за заглавие, са посочени заглавието на доклада и други данни, които идентифицират конференцията.)*

3XX Блок за забележки

Забележките съдържат информация за ресурсите, които са използвани при формирането на заглавието и останалите данни. Те съдържат и допълнителна информация за контекста на събитието, която не е включена в поле 200, за да се спази принципът на сбитост на данните.

Забележка за вторичните ресурси, които са използвани при описанието на публичната изява се въвежда в поле 300. Когато за публичната изява, която е обект на записа, е използван ръкопис и той е достъпен при определени условия, това може да се посочи в забележка.

Ако извън обхвата на необходимата за идентифициране на произведението информация има и друга, свързана с контекста на събитието, тя се посочва в повтарящо се поле *300 – Обща забележка*. По същия начин, в поле *323 – Забележка за изпълнителите (филми, видеоматериали и звукозаписи)* се изброяват други изпълнители.

Забележките за награди, особено при представления и изложби, се въвеждат в поле *334 – Забележка за награди*.

Ако заглавието съдържа общи термини като: концерт, рецитал, пиеса и др., в поле *327 – Забележка за съдържание* може да се въведат подробности за съдържанието.

200	0␣	**a**Nagovor Brigite Čanč ob odprtju 15. razstave Mineralni fosili Pohorja in razstave Vizija Pohorja 2013 **e**Knjižno razstavišče Univerzitetne knjižnice Maribor, 22. maj 2013
300	␣␣	**a**Opis po vabilu na razstavo *(Забележка за ресурса, на основата на който е съставен записа.)*

200	0␣	**a**Koncert kitaristov Jerka Novaka in Žarka Ignjatovića **e**dvorana GŠ Risto Savin, Žalec, 20. januar 2012
300	␣␣	**a**Opis po koncertnem listu
327	10	**0**Program: **a**Suite for two guitars / William Lawes. Les deux amis ; Fantazija za dve kitari op. 41 / Fernando Sor. Afrodita ; Izgubljeni ples / Jerko Novak. Suite italiana / Mario Gangi *(Програмата на концерта е въведена като забележка за съдържанието на събитието.)*

200	0␣	**a**COBISS.Net: support to knowledge, intercultural dialogue and development of the region for a successful integration into EU **e**presentation at 40th International ABDOS Conference, Ljubljana, May 30 to June 2, 2011 **f**Marta Seljak, Pero Šobot
300	␣␣	**a**Opis po programu konference in dokumentaciji avtorjev
300	␣␣	**a**Rokopis prispevka lahko posreduje knjižnica Instituta informacijskih znanosti v Mariboru z dovoljenjem avtorjev *(Забележката съдържа условията за достъп до ръкописа, който авторите са пожелали да предоставят.)*

200	0␣	**a**Nina Prešiček et Dejan Prešiček **e**à la suite du 13ème concours de Musique de Chambre, Paris, le 19 mai 2001 - Concours International d'Interprétation Pierre Lantier
334	␣␣	**a**Tretja nagrada Grand Prix International *(Забележка за награда. В актуализирания формат ISO 690 се показва съдържанието на поле 334.)*

6XX Блок за анализ на съдържанието

Съдържанието на публичната изява се определя тематично чрез индекса по УДК, въведен в подполето *675c – Класификационен индекс за COBIB.*

По правило на публичните изяви не се определят предметни рубрики. Това може да се направи по изключение, когато съществува запис с подобна тематика от същия автор или в случай на художествено изпълнение на произведението. Предметните рубрики се въвеждат в поле 610 или в полетата 600-609, в съответствие с възприетата от библиотеката практика.

200	1␣	**a**In-vitam **e**praizvedba **e**Dom španskih borcev, 13. 4.-14. 4. 2010 in Velika dvorana SNG Maribor, 20. 4. 2010 **f**Urška Pompe **g**zbor Carmina Slovenica **g**dirigentka Karmina Šilec
610	0␣	**a**slovenska glasba **a**koncerti
675	␣␣	**c**784

200	0␣	**a**COBISS.Net: support to knowledge, intercultural dialogue and development of the region for a successful integration into EU **e**presentation at 40th International ABDOS Conference, Ljubljana, May 30 to June 2, 2011 **f**Marta Seljak, Pero Šobot
610	0␣	**a**COBISS.Net **a**SICRIS **a**bibliografije raziskovalcev
675	␣␣	**a**021.64:012 **c**02 **v**UDCMRF 2006 *(Описанието на съдържанието е на основата на ръкопис на лекцията.)*

7XX Блок за интелектуална отговорност

В записите за публични изяви най-често се посочват само автори с първична отговорност. Изключенията са най-вече записи за художествени представления (музикални и театрални), при които се изброяват повече видове данни. При създаване на данни за отговорност се спазват правилата за употреба на полетата 700-702 от формата COMARC/B и се избира най-точният код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица.

В подполето *70X3 – Номер на контролния запис* се въвежда номерът на съответния контролен запис за име на лице. Контролните записи за изследователите трябва да съдържат и кода на изследователя, защото той е едно от условията за поддържането на неговата персонална библиография. Ролята на определено лице в публична изява (събитие) се въвежда в подполето 70X4 - *Код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица*. Когато вторичният ресурс на данни позволява, се въвежда точният код за вида на авторската отговорност (например, *„545" – музикант, „005" - актьор* или *„721" – певец*, вместо *„590" – изпълнител*). Кодът на институцията се въвежда в подполето *70X8 – Код на институцията/организацията*.

В подполето *71X – Наименование на колективен орган* се въвежда наименованието на музикалната или художествена група, която е свързана с публичната изява. В подполето *71X4 - Код за ролята на лицето по отношение на библиографската единица* се въвежда точен код.

200	0␣	**a**Koncert kitaristov Jerka Novaka in Žarka Ignjatovića **e**dvorana GŠ Risto Savin, Žalec, 20. januar 2012
700	␣1	**3**23240291 **a**Novak **b**Jerko **4**545
701	11	**3**24689251 **a**Ignjatović **b**Žarko **7**27735 **4**545 **8**3-216.03

200	0␣	**a**20 let v razvoju knjižničnega informacijskega sistema **e**razstava v okviru konference COBISS 2004, Kongresni center Habakuk, Maribor, 9.-11. november, in Institut informacijskih znanosti, od 15. novembra do konca decembra 2004 **f**avtorji razstave Breda Emeršič, Andrej Korošec in Marij Bizjak
700	␣1	**3**36964195 **a**Emeršič **b**Breda **7**40054 **4**904 **8**4-007
701	11	**3**4813155 **a**Korošec **b**Andrej **7**19457 **f**1972- **4**904 **8**4-007
701	11	**3**61576035 **a**Bizjak **b**Marij **4**904 **8**4-007

 © IZUM, дек. 2013, Прев. на англ.: март 2014, Прев. на бълг: апр. 2014

200	0␣	**a**Dr. Danilo Šuster **e**portretni intervju v Galeriji portretov znanstvenikov in intelektualcev, oddaja Podobe znanja, Radio Slovenija, Tretji program ARS, 29. 6. 2012, od 16.30 do 17.00
700	␣1	**3**3514723 **a**Šuster **b**Danilo **7**11554 **4**460 **8**3-215.08

200	0␣	**a**Dostojno jest **e**koncert pred gostovanjem v Rusiji, dvorana Union, Maribor, 4. marec 2012 **f**Koncertni zbor Carmina Slovenica **g**dirigentka Karmina Šilec **g**tolkala Nino Mureškič
702	01	**3**8387683 **a**Šilec **b**Karmina **7**35579 **4**250 **8**3-216.03
702	01	**3**14886499 **a**Mureškič **b**Nino **4**545
710	02	**a**Carmina Slovenica **4**590

ПРИМЕРИ

1.

001	␣␣	**a**n **b**u **c**d **d**0 **t**3.10 **7**ba
100	␣␣	**c**2012 **h**slv **l**ba
200	0␣	**a**Koncert kitaristov Jerka Novaka in Žarka Ignjatovića **e**dvorana GŠ Risto Savin, Žalec, 20. januar 2012
300	␣␣	**a**Opis po koncertnem listu
327	10	**0**Program: **a**Suite for two guitars / William Lawes. Les deux amis ; Fantazija za dve kitari op. 41 / Fernando Sor. Afrodita ; Izgubljeni ples / Jerko Novak. Suite italiana / Mario Gangi
675	␣␣	**a**785.6 **c**785 **v**UDCMRF 2006
700	␣1	**3**23240291 **a**Novak **b**Jerko **4**545
701	11	**3**24689251 **a**Ignjatović **b**Žarko **7**27735 **4**545 **8**3-216.03

Във формат ISO 690 описанието изглежда така:

NOVAK, Jerko (glasbenik), IGNJATOVIĆ, Žarko (glasbenik). *Koncert kitaristov Jerka Novaka in Žarka Ignjatovića : dvorana GŠ Risto Savin, Žalec, 20. januar 2012.*

2.

001	␣␣	**a**n **b**u **c**d **d**0 **t**3.10
100	␣␣	**c**2012 **h**slv **l**ba
200	0␣	**a**Dostojno jest **e**koncert pred gostovanjem v Rusiji, dvorana Union, Maribor, 4. marec 2012 **f**Koncertni zbor Carmina Slovenica **g**dirigentka Karmina Šilec **g**tolkala Nino Mureškič
300	␣␣	**a**Opis po koncertnem listu
675	␣␣	**a**78.087.68 **c**78.08 **v**UDCMRF 2006
702	01	**3**8387683 **a**Šilec **b**Karmina **7**35579 **4**250 **8**3-216.03
702	01	**3**14886499 **a**Mureškič **b**Nino **4**545
710	02	**a**Carmina Slovenica **4**590
970	␣␣	**a**Carmina Slovenica (izvajalec)

Във формат ISO 690 описанието изглежда така:

Carmina Slovenica (izvajalec). *Dostojno jest : koncert pred gostovanjem v Rusiji, dvorana Union, Maribor, 4. marec 2012.*

3.

001	␣␣	**a**n **b**u **c**d **d**0 **t**3.12
100	␣␣	**c**2004 **h**slv **l**ba
200	0␣	**a**20 let v razvoju knjižničnega informacijskega sistema **e**razstava v okviru konference COBISS 2004, Kongresni center Habakuk, Maribor, 9.-11. november, in Institut informacijskih znanosti, od 15. novembra do konca decembra 2004 **f**avtorji razstave Breda Emeršič, Andrej Korošec in Marij Bizjak
300	␣␣	**a**Opis po programu konference
675	␣␣	**c**02
700	␣1	**3**36964195 **a**Emeršič **b**Breda **7**40054 **4**904 **8**4-007
701	11	**3**4813155 **a**Korošec **b**Andrej **7**19457 **f**1972- **4**904 **8**4-007
701	11	**3**61576035 **a**Bizjak **b**Marij **4**904 **8**4-007

Във формат ISO 690 описанието изглежда така:

EMERŠIČ, Breda (avtor razstave), KOROŠEC, Andrej (avtor razstave), BIZJAK, Marij (avtor razstave). *20 let v razvoju knjižničnega informacijskega sistema : razstava v okviru konference COBISS 2004, Kongresni center Habakuk, Maribor, 9.-11. november, in Institut informacijskih znanosti, od 15. novembra do konca decembra 2004.*

4.

001	␣␣	**a**n **b**u **c**d **d**0 **t**3.11
100	␣␣	**c**2012 **h**slv **l**ba
101	0␣	**a**slv
200	0␣	**a**Dr. Danilo Šuster **e**portretni intervju v Galeriji portretov znanstvenikov in intelektualcev, oddaja Podobe znanja, Radio Slovenija, Tretji program ARS, 29. 6. 2012, od 16.30 do 17.00
675	␣␣	**c**01
700	␣1	**3**3514723 **a**Šuster **b**Danilo **7**11554 **4**460 **8**3-215.08 *(Радиопредаването не е достъпно чрез интернет.)*

Във формат ISO 690 описанието изглежда така:

ŠUSTER, Danilo (intervjuvanec). *Dr. Danilo Šuster : portretni intervju v Galeriji portretov znanstvenikov in intelektualcev, oddaja Podobe znanja, Radio Slovenija, Tretji program ARS, 29. 6. 2012, od 16.30 do 17.00.*

5.

001	␣␣	**a**n **b**u **c**d **d**0 **t**3.14
100	␣␣	**c**2013 **h**slv **l**ba
101	0␣	**a**eng
102	␣␣	**a**fre
200	0␣	**a**Colored scalars and Higgs physics **e**lecture at Laboratoire de Physique, Théorique d'Orsay, Université Paris-Sud, February 7, 2013 **f**Svjetlana Fajfer
300	␣␣	**a**Opis po vabilu in po rokopisu predavanja
675	␣␣	**c**539.1
700	␣1	**3**3988067 **a**Fajfer **b**Svjetlana **7**14130 **4**070 **8**3-111.01 **8**1-001.01.01 *(Записът съдържа и поле 102, тъй като статистическите сведения по страни са от значение за институцията.)*

Във формат ISO 690 описанието изглежда така:

FAJFER, Svjetlana. *Colored scalars and Higgs physics : lecture at Laboratoire de Physique, Théorique d'Orsay, Université Paris-Sud, February 7, 2013.*

6.

001	␣␣	**a**n **b**u **c**d **d**0 **t**3.14
100	␣␣	**c**2012 **h**slv **l**ba
101	0␣	**a**slv
200	0␣	**a**Slovenska narečja v evropskih globalizacijskih procesih **e**vabljeno predavanje na Univerzi ELTE v Budimpešti, na Inštitutu za slovansko in baltsko filologijo, 22. 3. 2012 **f** Mihaela Koletnik
300	␣␣	**a**Opis po vabilu
675	␣␣	**c**811.163.6
700	␣1	**3**3695715 **a**Koletnik **b**Mihaela **7**12507 **4**070 **8**3-215.04

Във формат ISO 690 описанието изглежда така:

KOLETNIK, Mihaela. *Slovenska narečja v evropskih globalizacijskih procesih : vabljeno predavanje na Univerzi ELTE v Budimpešti, na Inštitutu za slovansko in baltsko filologijo, 22. 3. 2012*.

7.

001	␣␣	**a**n **b**u **c**d **d**0 **t**3.15
100	␣␣	**c**2012 **h**slv **l**ba
101	0␣	**a**eng
200	0␣	**a**COBISS.Net: support to knowledge, intercultural dialogue and development of the region for a successful integration into EU **e**presentation at 40th International ABDOS Conference, Ljubljana, May 30 to June 2, 2011 **f**Marta Seljak, Pero Šobot
300	␣␣	**a**Opis po programu konference in dokumentaciji avtorjev
300	␣␣	**a**Rokopis prispevka lahko posreduje knjižnica Instituta informacijskih znanosti v Mariboru z dovoljenjem avtorjev
610	0␣	**a**COBISS.Net **a**SICRIS **a**bibliografije raziskovalcev
675	␣␣	**a**021.64:012 **c**02 **v**UDCMRF 2006
700	␣1	**3**2862179 **a**Seljak **b**Marta **7**07817 **4**070 **8**4-007
701	11	**3**1632611 **a**Šobot **b**Pero **7**00875 **4**070 **8**4-007

Във формат ISO 690 описанието изглежда така:

SELJAK, Marta, ŠOBOT, Pero. *COBISS.Net: support to knowledge, intercultural dialogue and development of the region for a successful integration into EU : presentation at 40th International ABDOS Conference, Ljubljana, May 30 to June 2, 2011*.

8.

001	␣␣	**a**n **b**u **c**d **d**0 **t**3.25
100	␣␣	**c**2013 **h**slv **l**ba
200	1␣	**a**Pravno in alternativno reševanje sporov **e**okrogla miza na istoimenski konferenci v organizaciji Evropske pravne fakultete iz Nove Gorice, 23.–24. 4. 2013, Brdo pri Kranju **f**sodelujejo Slobodan Dujić … [et al.]
300	␣␣	**a**Opis po povabilu
300	␣␣	**a**Sodelujejo tudi: Krešo Puharič, Gordana Ristin, Dimitrij Rupel, Ernest Petrič, Miha Pogačnik, Bojan Žalec, Vojko Strahovnik, Jože Dežman, Zvone Vodovnik; moderatorja Peter Jambrek in Barney Jordaan
675	␣␣	**a**001.891.32(497.4) **c**001.891 **v**UDCMRF 2006
701	11	**3**5710435 **a**Dujić **b**Slobodan **4**905
701	01	**3**3201379 **a**Puharič **b**Krešimir **7**09833 **4**905
701	01	**3**12302947 **a**Ristin **b**Gordana **4**905
701	01	**3**2350691 **a**Rupel **b**Dimitrij **7**04999 **4**905
701	01	**3**2013027 **a**Petrič **b**Ernest **7**03076 **4**905

701	01	**3**3922531 **a**Pogačnik **b**Miha **7**13780 **f**1970- **4**905
701	01	**3**4140131 **a**Žalec **b**Bojan **7**15057 **4**905 **8**3-119
701	01	**3**15027811 **a**Strahovnik **b**Vojko **f**1978- **7**26014 **4**905 **8**3-119
701	01	**3**191075 **a**Dežman **b**Jože **7**35155 **4**905
701	01	**3**3071587 **a**Vodovnik **b**Zvone **7**08987 **4**905
701	01	**3**1729635 **a**Jambrek **b**Peter **7**01327 **4**905
701	01	**3**234303843 **a**Jordaan **b**Barney **4**905
901	01	**3**3201379 **a**Puharič **b**Krešo **7**09833
		(От наличните ресурси не става ясно на какъв език е протекла дискусията на участниците в кръглата маса. Затова записът не съдържа поле 101.)

Във формат ISO 690 описанието изглежда така:

DUJIĆ, Slobodan (diskutant), PUHARIČ, Krešimir (diskutant), RISTIN, Gordana (diskutant), RUPEL, Dimitrij (diskutant), PETRIČ, Ernest (diskutant), POGAČNIK, Miha (diskutant), ŽALEC, Bojan (diskutant), STRAHOVNIK, Vojko (diskutant), DEŽMAN, Jože (diskutant), VODOVNIK, Zvone (diskutant), JAMBREK, Peter (diskutant), JORDAAN, Barney (diskutant). *Pravno in alternativno reševanje sporov **:** okrogla miza na istoimenski konferenci v organizaciji Evropske pravne fakultete iz Nove Gorice, 23.-24. 4. 2013, Brdo pri Kranju.*

9.

001	␣␣	**a**n **b**u **c**d **d**0 **t**3.16
100	␣␣	**c**2013 **h**slv **l**ba
101	0␣	**a**eng
200	0␣	**a**Liquid crystal phase transitions under nanoconfinement and role of nanoparticles **e**guest lecture at the I-CAMP 2013 Summer School on Liquid Crystals and Inter-Continental Advanced Materials for Photonics Summer School, University of Cambridge, United Kingdom, July 2, 2013**f** Samo Kralj
300	␣␣	**a**Opis po vabilu
675	␣␣	**c**532
700	␣1	**3**3004515 **a**Kralj **b**Samo **7**08612 **4**070 **8**3-217.02

Във формат ISO 690 описанието изглежда така:

KRALJ, Samo. *Liquid crystal phase transitions under nanoconfinement and role of nanoparticles : guest lecture at the I-CAMP 2013 Summer School on Liquid Crystals and Inter-Continental Advanced Materials for Photonics Summer School, University of Cambridge, United Kingdom, July 2, 2013*

УДК ЗА ТЪРСЕНЕ (675C)

За нуждите на системата COBISS.BG е приета следната обща кодова таблица. Тя може да бъде адаптирана за другите национални системи COBISS в COBISS.Net.

Индекси за търсене	Значение на индексите
0	Общ отдел
00	Общи въпроси на науката и културата
001	Наука и знание (общи въпроси). Организация на умствения труд
001.1	Общо понятие за науката
001.18	Бъдеще на науката. Прогнози. Научно предвиждане. Футурология
001.2	Връзки и взаимоотношения между науките
001.3	Значение на науката (стойност, полза, статус, защита и признание на науката)
001.32	Научноизследователски институции. Академии. Научни институти и др. Научни дружества
001.4	Научна терминология. Научна номенклатура
001.5	Научни теории. Хипотези, системи (установяване на зависимост между научните факти)
001.6	Научни закони (Идеални случаи, изключения)
001.8	Методология (общо учение за метода). Научни и технически процедури при изучаването, изследването, дискусията. Научен анализ и синтез
001.89	Организация на науката и научноизследователската работа
001.891	Научни изследвания. Методи на научноизследователската работа
001.893	Контрол и надзор върху научните изследвания
001.895	Иновации
001.9	Разпространяване на научното и псевдонаучното знание
002	Документация и информационна дейност. Книги. Печатна продукция. Авторство
002.6	Документационни центрове
003	Системи на писмо (знаци и символи, кодове, графично представяне на мисълта)
003.3	Писменост
003.349	Кирилица. Глаголица
004	Компютърни науки и технологии
004.2	Компютърна архитектура
004.3	Компютърен хардуер
004.4	Софтуер
004.42	Компютърно програмиране. Компютърни програми
004.43	Езици за програмиране
004.45	Системен софтуер
004.5	Взаимодействие между човека и компютъра. Интерфейс човек-машина. Потребителски интерфейс. Потребителска среда
004.55	Хипермедии. Хипертекст
004.6	Данни
004.7	Компютърна комуникация. Компютърни мрежи
004.738.5	Интернет
004.8	Изкуствен интелект
004.9	Приложно-ориентирани технологии на компютърна основа
004.92	Компютърна графика
004.94	Симулация
005	Управление
005.1	Теория на управлението
005.3	Управленски дейности
005.336.1	Производителност на труда
005.336.3	Качество
005.4	Управленски процеси
005.44	Глобализация
005.5	Управленски операции
005.57	Вътрешни комуникации, информация
005.6	Управление на качеството. Тотално управление на качеството (TQM)

Индекси за търсене	Значение на индексите
005.7	Управление на организацията
005.9	Области на приложение на управлението
005.912	Управление на офиса
005.912:82-86	Бизнес кореспонденция
005.96	Управление на човешките ресурси
006	Стандартизация
006.3/.8	Стандарти
006.91	Метрология. Мерки и теглилки
006.92	Определяне и стандартизация на времето
006.95	Хронология. Календар
007	Дейност и организация. Информация. Общи въпроси на теорията на комуникацията и контрола (кибернетика). Техника на човешкия труд
007.5	Автоматични системи за управление
007.52	Автоматични системи без човек оператор. Автомати. Роботи
008	Цивилизация. Култура. Прогрес
008.2	Футурология
009	Хуманитарни науки (общи въпроси)
01	Библиография. Теория на библиографията
011	Универсални и общи библиографски указатели
012	Персонални библиографски указатели
013	Библиографски указатели на произведенията на отделни групи автори
014	Библиографски указатели на произведения с нови особености
015	Библиографски указатели според местоиздаването на произведенията. Национални библиографии
016	Специални библиографски указатели
016:929	Биобиблиографии
017/019	Каталози. Описи на отделни колекции. Библиотечни каталози
017.3/.4	Издателски и книготърговски каталози
02	Библиотечно дело. Библотекознание
021	Функции, значение, създаване и развитие на библиотеките
022	Библиотечни сгради, помещения и обзавеждане
023	Управление на библиотеката. Персонал
024	Обслужване. Правила за ползване на библиотеката
025	Функционални отдели и дейности в библиотеките
025.1	Общо ръководство. Дирекция
025.2	Комплектуване
025.3	Каталогизация. Организация на каталозите
025.4	Класифициране и предметизиране (информационно-търсещи езици, класификационни схеми, тезауруси и др.)
025.5	Справочна работа (справочни фондове, информационни служби, работа с читателя)
025.6	Заемане на библиотечни материали (заемни бележки, системи за контрол на заемането, читателски карти и др.)
025.7/.9	Опазване и съхраняване на библиотечните фондове
026/027	Библиотеки
026	Специални библиотеки
027	Универсални библиотеки
027.54	Национални библиотеки
027.7/.8	Училищни библиотеки. Университетски библиотеки
028	Четене. Методика на четенето. Ръководство на четенето
030	Общи справочници (енциклопедии и речници)
050	Периодични издания. Списания
050.8/.9	Годишници. Указатели, адресни книги. Алманаси. Календари
06	Организации и други видове обединения. Асоциации. Фондации. Музеи
061	Организации и други видове обединения
061.1	Държавни организации и обединения
061.1ЕС	Европейски съюз
061.2	Неправителствени организации. Асоциации. Фондации
061.23	Организации, дружества, движения за специални цели или области на дейност
061.25	Асоциации. Федерации. Съюзи

Индекси за търсене	Значение на индексите
061.27	Фондации
061.5	Бизнес организации (фирми, търговски къщи, концерни и др.)
069	Музеи. Галерии. Постоянни изложби. Музеология.
069.5	Музейни сбирки и експонати
070	Вестници. Преса. Журналистика
070.1	Теория и значение на пресата. Връзка с други области на дейност. Свобода на печата. Цензура
070.3	Организация и технически въпроси при издаването на вестници
070.4	Управление на редакционно-издателската дейност
070.48	Специални видове вестници
08	Издания със смесено съдържание. Сборници
081	Събрани съчинения на един автор
082	Сборници с произведения на различни автори
082.1	Продължаващи издания. Издателски серии.
084	Сборници с изобразителни и графични произведения. Албуми
087.5	Издания за деца и юноши
09	Ръкописи. Редки и ценни издания
091	Ръкописи
093	Инкунабули. Старопечатни издания
094/096	Други редки и ценни издания
097	Означения за собственост или произход на книгата (екслибриси, монограми и др.)
1	Философия
1 А/Я	Философи
1(091)	История на философията
1(3)	Древна философия
1(37/38)	Антична философия
1(4)”04/14”	Европейска средновековна философия
1(4)"15/19"	Европейска философия на новото време
1(4/9)"19/..."	Съвременна философия
1(5)	Източна философия
101	Същност и задачи на философията
11/12	Метафизика. Философия на природата
111	Обща метафизика. Онтология
111.852	Естетика (обективна и субективна)
113/119	Космология. Философия на природата
114	Пространство
115	Време
116	Движение. Развитие
117	Материя
122/129	Специална метафизика
122	Каузалитет. Причинност и случайност
123	Свобода и необходимост
124	Телеология
125	Крайно. Безкрайно
128	Душа
13	Философия на духа. Метафизика на духовния живот
130.2	Философия на културата. Културни системи. Теория на културните комплекси
133	Паранормално. Окултизъм. Астрология
14	Философски системи и направления
140.8	Мироглед
141	Философски системи
141.1	Според броя и качеството на принципите (монизъм, дуализъм, плурализъм, онтологически материализъм, метафизически идеализъм, платонизъм, неоплатонизъм, рационализъм, интелектуализъм, универсализъм, спиритуализъм, анимизъм, панисихизъм, волунтаризъм, алогизъм, монадологизъм, персонализъм, механицизъм, динамизъм, енергитизъм, еволюционизъм)
141.2	Според съждението за ценностните ориентации (оптимизъм, песимизъм, мелиоризъм)
141.3	Самостоятелни и смесени форми (схоластика, терминизъм, номинализъм, концептуализъм, екзистенциализъм, философски мистицизъм, антропософия)

Индекси за търсене	Значение на индексите
141.4	Според отношението към проблема за бога (теизъм, деизъм, пантеизъм, акосмизъм, панентеизъм, атеизъм)
141.5	Според отношението към проблема за съществуването на душата и свободата на волята
141.7	Според отношението към обществото (феминизъм, постмодернизъм)
141.8	Социалистически школи и системи (утопичен социализъм, марксизъм)
159.9	Психология
159.9.01	Психологически теории
159.9.018	Психологически методи
159.9.019	Психологически системи и школи (структурна психология, функционална психология, рефлексология, бихевиоризъм)
159.9.07	Експериментална психология
159.9.072	Експеримент. Изследване. Тестове. Измерване
159.91	Психофизиология
159.913	Ментална хигиена
159.92	Развитие на психиката и способностите. Сравнителна психология
159.922	Фактори, които влияят върху психиката
159.922.1	Сексуална психология. Психология на половете
159.922.4	Народопсихология. Психология на расите
159.922.6	Възрастова психология. Старост
159.922.7	Детска психология
159.922.72	Интелектуално развитие на децата
159.922.76	Деца с физически, умствени и характерови недостатъци
159.922.8	Психология на ранната юношеска възраст
159.923	Индивидуална психология. Психология на личността. Психологическа типология
159.924	Гениалност. Надареност. Психология на великите личности
159.925	Външен израз на психическите процеси и чертите на характера
159.93/.94	Сетивни процеси. Усещания и възприятия
159.938	Психофизика. Психометрия
159.942	Емоционалност. Чувства. Преживявания
159.943	Моторни функции. Инстинкти
159.944	Работоспособност. Умора. Стрес
159.947	Волеви процеси. Воля
159.95	Висши психически процеси (внимание, памет, въображение, мислене, интуиция)
159.96	Особени психически състояния и процеси (парапсихология, халюцинации, хипноза, психология на съня)
159.964	Дълбинна психология. Безсъзнателно и подсъзнателно
159.964.2	Психоанализа
159.97	Психопатология
159.98	Приложна психология (психотехника, психотестове)
16	Логика. Теория на познанието. Епистемология. Логическа методология
161/162	Основи на логиката
164	Логистика. Символна логика. Математическа логика
165	Теория на познанието. Епистемология. Структурализъм
167/168	Логическа методология. Виж и 001
17	Етика. Учение за морала. Практическа философия
171	Индивидуална етика. Морал на индивида
172	Социална етика
173	Семейна етика
174	Професионална етика
175	Етика на развлеченията
176	Сексуална етика. Сексуален морал
177	Етика и общество (уважение към личността, благоприличие, непристойност)
178	Етика и въздържание (морални проблеми на токсикоманията и другите видове зависимост)
179	Различни въпроси, свързани с морала
2	Религия. Теология
2-1	Теория и философия на религията. Природа на религията.
2-18	Човек. Религия. Религиозна антропология
2-2	Доказателства в религията

Индекси за търсене	Значение на индексите
2-3	Личности в религията. Основатели на религии
2-4	Религиозни дейности. Религиозна практика
2-5	Боготворене. Култ. Обреди и церемонии
2-6	Религиозни процеси
2-7	Верска организация и администрация. Канонично право
2-8	Религиите според техните особености
2-9	История на вярата, религиите, вероизповеданията или църквите
21/29	Религиозни системи, религии и вярвания
21	Праисторически и примитивни религии
22	Религии на Далечния Изток
221	Религии на Китай
221.3	Таоизъм
225	Религии на Япония
225.2	Шинтоизъм
23	Религии на Индия. Индуизъм. Джайнизъм. Сикхизъм
24	Будизъм
25	Древни религии. Култове и религии с по-ограничено разпространение (древни религии в Месопотамия, Иран и др.)
255	Антични религии
256	Религии на Средна Азия. Шаманизъм
257	Предхристиянски религии в Европа
258	Религии на Южна и Средна Америка. Индиански религии
259	Религии на други области
26	Юдаизъм
27	Християнство
27-1	Християнска теология
27-23	Библия
27-242	Стар завет
27-246	Нов завет
27-27	Критически произведения. Въведения към Библията
27-28	Небиблейски християнски текстове
27-285.2	Апологетика
27-29	Християнска литература
27-31	Иисус Христос. Христология
27-36	Светци
27-4	Практическо богословие. Християнска практика
27-46	Пасторско богословие. Пасторска дейност. Християнска благотворителност
27-47	Християнско възпитание. Проповеди
27-5	Християнски обред и ритуал
27-528	Християнска литургия (богослужение)
27-534.3	Молитви
27-55	Тайнства
27-562	Религиозни празници
27-58	Съзерцателна и рефлективна религия. Аскетизъм
27-67	Отношение на християнството към другите религии
27-675	Екуменизъм
27-72	Същност и стуктура на християнската църква. Еклезиология
27-725	Клир. Християнски свещеници
27-74	Християнско канонично право
27-76	Християнски мисии
27-78	Монашески ордени. Монашество. Религиозни ордени
27-87	Ерес. Ереси
27-87.645	Богомилство
27-9	История на християнството. Обща история на християнската църква
271	Източна църква
271.2	Източноправославна църква
271.222	Национални православни църкви
271.222(497.2)	Българска православна църква
271.222(497.2)-9	История на Българската православна църква

Индекси за търсене	Значение на индексите
272/279	Западна църква
272	Римокатолическа църква
274/278	Протестантски църкви
279	Други християнски църкви и движения
28	Ислям
29	Съвременни духовни движения
3	Обществени науки
303	Методи на обществените науки
304	Обществени въпроси. Обществена практика. Културна практика. Начин на живот
305	Социални изследвания на пола
305-055.1	Социални изследвания на мъжете
305-055.2	Социални изследвания на жените. Обществено положение на жените
308	Социография. Изследвания на състоянието на обществото (количествени и качествени)
308(4)	Състояние на обществото в европейските страни
308(497.2)	Състояние на обществото в България
308(5/9)	Състояние на обществото в другите страни
311	Статистиката като наука. Теория на статистиката
311.3	Обща организация на статистиката. Официална статистика
314	Демография. Изучаване на населението
314.15	Миграция. Движения на населението
314.151.3(=163.2)	Български емигранти
316.1	Предмет и обхват на социологията
316.2	Социологически учения, школи и направления
316.3	Структура на обществото. Обществото като система. Глобални общества
316.334	Социология на икономиката. Политическа социология. Социология на правото. Социология на икономическите подсистеми и институции
316.34	Социална стратификация. Социално разделение
316.34(4/9)	Социално разделение в отделните страни
316.346	Демографско разделение по пол и възраст
316.347	Социално разделение по специфични национални, расови, етнически и религиозни принципи
316.35	Социални групи. Организации в обществото. Социология на семейството
316.36	Брак и семейство
316.37	Индивиди (като основен елемент на социалната структура)
316.4	Обществени процеси. Социална динамика
316.42	Обществени промени в глобалното общество. Обществено развитие. Социология на развитието
316.422	Реформа. Трансформация. Модернизация. Иновации
316.43	Социално планиране и развитие. Социално прогнозиране
316.44	Социална диференциация. Разслоителни процеси. Социална мобилност
316.45	Групови процеси
316.46	Лидерство (авторитет)
316.47	Социални отношения. Междуличностни отношения
316.48	Социален конфликт. Социология на конфликтите
316.6	Социално поведение. Социална психология
316.653	Обществено мнение
316.7	Социология на културата. Културен контекст на обществения живот
316.72	Култура на различните общества. Цивилизация. Субкултури. Стил на живот. Социология на ежедневния живот
316.73	Динамика на културата
316.74	Културни феномени
316.74:001	Социология на науката
316.74:2	Социология на религията
316.74:37	Социология на образованието
316.74:7	Социология на изкуството
316.74:78	Социология на музиката
316.74:81	Социология на езика
316.74:82	Социология на литературата
316.75	Нормативни и оценъчни аспекти на културата. Идеология

Индекси за търсене	Значение на индексите
316.77	Социална комуникация. Социология на комуникацията
316.774	Предаване на информация. Канали. Средства
316.776	Комуникационни процеси. Обмен на информация
32	Политика. Политически науки
32.019.5	Обществено мнение. Политически маркетинг, връзки с обществеността. Пропаганда
321	Форми на политическа организация. Държавите като политически сили. Политически системи
321.01	Обща теория на държавата. Теория и философия на властта. Държава и територия. Власт и опозиция. Узурпация
321.011	Суверенитет
321.6/8	Съвременни форми на власт и управление
321.6	Недемократични форми на власт и управление. Диктатура
321.7	Демокрация
322	Отношения между държавата и църквата. Политика по отношение на религията. Църковна политика
323	Вътрешна политика. Вътрешни работи. Политическа ситуация
323(4)	Вътрешна политика на европейските страни
323(497)	Вътрешна политика на балканските страни
323(497.2)	Вътрешна политика на България. Политическа ситуация в България
323(5/9)	Вътрешна политика на неевропейските страни
323.1	Национални и етнически движения и проблеми. Национални и етнически малцинства. Шовинизъм. Расизъм
323.15	Национални и етнически малцинства
323.15(=163.2)	Български национални малцинства
323.2	Отношения между население и държава. Вътрешнополитически прояви
323.3	Социални групи и прослойки. Класи. Професии
323.4	Класова борба
324	Избори. Плебисцити. Референдуми. Избирателни кампании. Изборни нарушения. Изборни резултати
325	Заселване на територии. Колонизация
326	Робство. Принудителен труд
327	Международни отношения. Световна политика. Международна политика. Външна политика
327(4)	Външна политика на европейските страни
327(497)	Външна политика на балканските страни
327(497.2)	Външна политика на България
327(5/9)	Външна политика на неевропейските страни
327.2	Империализъм. Империалистическа политика. Политически експанзионизъм
327.3	Интернационализъм. Международни движения
327.5	Международни блокове. Международно напрежение и конфликти. Успокояване на напрежението
327.7	Дейност на международни и междудържавни организации
327.8	Политическо влияние и натиск върху други държави
328	Парламенти. Органи на представителната власт. Правителства
329	Политически партии и движения
329(497.2)	Политически партии в България
329.1/6	Политически партии и движения според техните общи политически гледища и цели
329.11	Партии и движения с консервативни възгледи
329.12	Партии и движения с либерални възгледи
329.14	Партии и движения със социалистически и социалдемократически възгледи
329.15	Партии и движения с комунистически възгледи
329.17	Партии и движения с националистически възгледи
329.18	Партии и движения с фашистки възгледи
329.21	Партии и движения с монархически възгледи
329.23	Партии и движения с републикански възгледи
329.3	Партии и движения на религиозна основа
329.4	Партии и движения с доминиращи расови и езикови цели. Апартейд
329.61	Нелегални партии и движения
329.7	Политически и национални движения и съюзи

Индекси за търсене	Значение на индексите
329.8	Структура, стратегия и тактика на партиите
33	Икономика. Икономически науки
33.025.28	Денационализация. Приватизация
33.025.88	Денационализация. Приватизация – ОТМЕНЕН / ВИЖ: 33.025.28
330	Икономика в цялост. Икономически теории
330.1	Икономическа наука. Основни икономически понятия, теория. Стойност. Капитал. Фондове
330.101.54	Макроикономика. Микроикономика
330.11	Икономически явления и закони.
330.12	Обекти на икономическото управление. Стоки. Услуги
330.13	Рентабилност. Икономически принцип. Потребителна стойност. Стойност. Закон за стойността
330.14	Капитал. Финансова основа на производството
330.15	Природни фактори. Земя. Природа. Природни ресурси. Природни богатства
330.16	Физиологически и психологически фактори. Икономическо поведение. Потребности. Ограничения. Икономически инстинкти. Интуиция
330.3	Динамика на икономиката. Икономическо движение
330.322	Капиталовложения. Инвестиции
330.34	Икономическо развитие. Икономически етапи. Икономически системи
330.4	Математическа икономика. Иконометрия
330.47	Икономическа информатика
330.5	Национално богатство. Национално имущество. Съвкупен обществен продукт. Национален стопански баланс. Брутен и чист национален продукт. Потребление
330.8	История на икономическите теории, доктрини, догми
331	Труд. Заетост. Икономика на труда. Организация на труда
331.1	Теория и организация на труда. Взаимоотношения между работодатели и работещи.
331.103	Организация на труда
331.105	Трудови отношения. Работодатели. Работещи. Професионални съюзи
331.106	Трудови договори
331.107	Участие на работещите в управлението на производството. Самоуправление. Участие на работещите в планирането и контрола
331.108	Организация на персонала. Правилник за вътрешния ред. Трудова дисциплина
331.109	Трудови спорове между работодатели и работещи. Стачки
331.2	Работна заплата. Възнаграждения. Премии. Хонорари. Парична подкрепа
331.3	Споразумения в трудовия договор, които не засягат заплащането. Работно време. Отпуск. Почивни дни
331.4	Работна обстановка. Работна среда. Организация на работното място. Охрана на труда. Хигиена на труда. Трудови злополуки
331.5	Пазар на труда. Трудова заетост
331.54	Професия. Професионално ориентиране. Избор на професия
331.56	Безработица
332	Регионална икономика. Териториална икономика. Поземлена собственост. Икономика на недвижимото имущество
332.1	Регионална икономика. Териториална икономика
332.2	Поземлена собственост. Икономика на недвижимото имущество
332.26	Ограничения на собствеността (национализация, денационализация)
332.5	Изисквания към земята. Дългосрочно планиране на земеползването
332.6	Стойност на земята. Стойност на поземлените участъци. Стойност на недвижимата собственост. Продуктивност. Рента
332.7	Оборот на земята. Оборот на недвижимата собственост
332.8	Икономика на недвижимото имущество
334	Форми на организация и кооперииране в икономиката
334.7	Форми на стопанска организация. Стопански обединения
334.71	Търговски, промишлени системи. Занаятчийство
334.72	Форми на предприятията в зависимост от отношението към собствеността, източниците на финансирането и сферата на дейност
334.73	Кооперииране на предприятия
334.75	Споразумения между предприятия и организационни форми в пазарното стопанство.Монополни организации

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. и адапт. на бълг.: март 2016

Индекси за търсене	Значение на индексите
334.76	Обединения на предприятия в плановото стопанство
334.788	Стопански организации с административни функции. Търговски палати. Търговски камари
336	Финанси
336.1	Публични финанси, държавни финанси
336.2	Държавни приходи
336.22	Такси. Данъци. Налози
336.24	Митнически налози като източник на приходи
336.3	Държавни заеми. Държавни дългове
336.4	Други приходи и финансови източници. Митническо управление
336.5	Публични разходи. Държавни разходи
336.6	Финанси на стопанските организации
336.7	Пари. Валутна (парична) система. Банково дело. Борси
336.71	Банки. Банково дело
336.74	Пари. Валута
336.748	Валутни обменни курсове. Движение на обменните курсове. Флуктуации на обменните курсове.
336.76	Стоков пазар. Паричен пазар. Капиталов пазар. Доверително управление на финанси
336.77	Кредит. Функции на кредита в икономиката
336.78	Лихва. Възвръщаемост на капитала. Лотарии
338	Икономическо положение. Икономическа политика. Управление на икономиката. Икономическо планиране. Производство. Услуги. Цени
338(497.2)	Икономика на България
338.1	Икономическо положение. Конюнктура. Стопанска структура – развитие. Икономически растеж
338.2	Икономическа политика
338.23	Специална икономическа политика
338.23:336.74	Парична (монетарна) политика
338.24	Контрол върху икономиката. Управление на стопанството. Икономически реформи
338.27	Икономически прогнози и предвиждания. Икономическо прогнозиране
338.3	Производство
338.4	Производство и услуги по стопански отрасли
338.43	Селското стопанство като стопански отрасъл. Икономика на производството на храни
338.434	Финансиране на селското стопанство
338.45	Икономика на промишленото производство
338.46	Услуги. Сфера на услугите
338.47	Икономика на транспорта и комуникациите. Стопански аспекти на комуникационните средства. Политика в областта на транспорта
338.48	Икономика на туризма. Политика по отношение на туризма.
338.49	Икономическа инфраструктура (общи въпроси)
338.5	Цени. Ценообразуване. Производствени разходи
338.53	Ценова политика
339	Търговия. Международни икономически отношения. Световно стопанство
339.1	Общи въпроси на търговията. Пазар
339.13	Пазар. Анализ на пазара. Търсене и предлагане. Конкуренция
339.138	Маркетинг
339.3	Вътрешна търговия
339.5	Външна търговия. Международна търговия
339.7	Международни финанси. Международни плащания. Международен паричен и капиталов пазар. Международни банки
339.738	Валутни съюзи
339.74	Валутна политика. Инструменти на валутната политика. Валутни курсове
339.9	Международна икономика (общи въпроси). Международни икономически отношения. Световно стопанство
339.91	Международно разделение на труда
339.923	Международна икономическа интеграция. Икономически съюзи. Икономически общности. Икономически блокове
339.98	Икономически противоречия. Икономически национализъм. Стопански войни
34	Право. Правни науки

Индекси за търсене	Значение на индексите
34(091)	История на правото
34(4/9)	Правни системи в отделните страни
340	Право (общи въпроси). Пропедевтика. Правни методи и помощни науки
340.1	Видове и форми на правото
340.12	Направления в теорията на правото. Правни школи. Философия на правото. Теория на държавата и правото
340.13	Позитивно право. Правна норма. Закон. Действие на правната норма. Правила за приложението й.
340.5	Сравнително право
340.6	Помощни правни науки. Съдебна психология. Съдебна химия. Съдебна медицина
341	Международно право
341.1	Право на международните политически и административно-правни организации
341.2	Субекти и обекти на международното право
341.24	Международни правни актове. Международни съглашения. Международни договори
341.3	Военно право. Международни правни отношения по време на война
341.4	Международно наказателно право
341.6	Международен арбитраж. Международно съдопроизводство
341.7/.8	Дипломатическо право. Закони на дипломацията. Консулско право
341.9	Международно частно право
342	Държавно право. Конституционно право. Административно право
342.1	Държавна територия. Народ. Нация. Държавна власт
342.2	Държава. Структура на държавите
342.3	Върховна власт. Суверенитет. Форми на държавно управление
342.4	Конституции
342.4(497.2)	Конституционно право на България
342.5	Държавна власт. Системи и функции на държавните органи
342.51	Изпълнителна власт. Правителство
342.52	Законодателна власт. Законодателни органи
342.53	Парламентарно право. Парламенти
342.55	Местни органи на държавната власт
342.56	Съдебна власт. Съдебни органи
342.57	Народ. Права на народа. Референдуми. Плебисцити
342.58	Съвещателни органи на държавната власт
342.7	Основни права. Права на човека. Права и задължения на гражданите
342.8	Избирателно право. Гласуване. Избирателни системи
342.9	Административно право
343	Наказателно право. Углавни престъпления
343.1	Наказателен процес. Наказателно следствие. Наказателно процесуално право
343.2	Обща част на наказателното право
343.3/.7	Специална част на наказателното право. Видове наказуеми действия
343.8	Наказание. Изпълнение на наказанието. Превенция на престъпленията
343.9	Криминология. Помощни науки на наказателното право. Криминалистика
344	Специално наказателно право. Военно, морско, военно-въздушно наказателно право
346	Икономическо право. Правни проблеми на държавния контрол над икономиката
347	Гражданско право
347.1	Обща част на гражданското право
347.2	Вещно право. Вещи. Имущество. Право на собственост
347.3	Движимо имущество (общи въпроси)
347.4/.5	Облигационно право. Задължения. Договори. Споразумения. Извъндоговорно облигационно право. Обща отговорност
347.6	Семейно право. Наследствено право. Наследници
347.7	Търговско право. Фирмено право
347.72	Търговски дружества. Дружества с ограничена отговорност. Акционерни дружества
347.73	Търговско дело. Финансово право
347.77	Индустриална, търговска, научна собственост и право на собственост. Патентно право и право на запазена (търговска) марка
347.78	Авторско право в областта на изкуството и литературата
347.79	Морско право. Морско законодателство
347.8	Въздушно право. Космическо право. Право на ефир

Индекси за търсене	Значение на индексите
347.9	Съдопроизводство. Съдоустройство. Персонал и организация на съда
348	Църковно право. Каноническо право. Религиозно право
349	Специални отрасли на правото
349.2	Трудово право
349.3	Осигурително право
349.4	Поземлено право. Правни проблеми на териториалното планиране
349.6	Правни проблеми на опазването на околната среда
349.7	Атомно право
35	Публична администрация. Административно управление. Военно дело
35(497.2)	Публична администрация в България
351	Отделни дейности на публичната администрация
351.71	Управление на обществената собственост
351.72	Публични финанси
351.74/.75	Полиция. Органи на обществения ред. Опазване на обществения ред и спокойствие
351.76	Надзор върху обществената нравственост
351.77	Надзор върху общественото здравеопазване и хигиена. Санитарен контрол. Жилищни въпроси. Жилища
351.78	Надзор върху обществената безопасност. Мерки за предотвратяване на нещастни случаи
351.79	Надзор върху водните пътища. Мерки за контрол на водните пространства
351.81	Надзор на движението. Транспортна полиция
351.82	Публична администрация в икономиката
351.83	Публично администриране на труда и трудовата заетост. Административен надзор на социалното законодателство
351.84	Администриране на социалните грижи. Администриране на държавното подпомагане и общественото осигуряване
351.85	Администриране на културата
351.86	Администриране на националната отбрана
351.87	Администриране на правосъдието
351.88	Администриране на външната политика
351.9	Надзор и контрол над публичната администрация
352/354	Нива на администрацията. Местна, регионална и централна администрация
352	Най-ниски нива на администрацията. Местно управление. Общинска администрация. Местни власти
353	Средни нива на администрацията. Регионално, провинциално управление. Регионални власти
354	Високо и най-високо ниво на администрацията. Централно, национално управление
355/359	Военно дело. Военно изкуство. Военна наука. Отбрана. Въоръжени сили
355	Военно дело в цялост
355.01	Война. Социология на войната. Философия на войната. Милитаризъм
355.02	Военна политика. Отбранителна политика
355.1	Военна служба. Военен живот в мирно и военно време
355.3	Обща организация на въоръжените сили
355.4	Военни операции в цялост. Тактика. Стратегия. Бойно поле
355.48/.49	Военна история. Войни. Кампании. Битки. Героични подвизи
356/358	Отделни видове сухопътни и въздушни въоръжени сили
359	Военноморски сили. Военноморски флот
36	Осигуряване на духовни и материални жизнени потребности
364	Социално подпомагане. Видове социална помощ
365	Потребност и осигуряване с жилище. Защита на наемателя
366	Поведение и защита на потребителя
368	Застрахователно дело
368.914	Пенсионно осигуряване
369	Обществено осигуряване
37	Образование
37(4/9)	Образователни системи в отделните страни
37(497.2)	Образователна система в България
37.01	Основи на образованието
37.013	Теория на образованието. Принципи на педагогическата дейност. Практическа педагогика

Индекси за търсене	Значение на индексите
37.013.74	Сравнителна педагогика
37.013.75	Експериментална педагогика
37.013.82	Ортопедагогика. Лечебна педагогика
37.013.83	Андрагогика
37.014	Образователна политика. Образование и общество
37.014.22	Борба с неграмотността. Огрмотяване
37.014.3	Реформа на образованието
37.014.5	Образователна политика. Планиране на образователната система.
37.015	Специални педагогически дисциплини. Педагогическа психология
37.015.3	Педагогическа психология. Методи за развитие на умствените, интелектуалните и творческите възможности
37.015.4	Педагогическа социология
37.015.6	Икономика на образованието
37.016	Учебна програма
37.017	Цели и идеали на възпитанието. Възпитание на гражданско съзнание
37.018	Основни форми на възпитание и образование
37.018.1	Домашно възпитание. Семейно възпитание
37.018.2	Възпитание в училище
37.018.3	Възпитание в домове, интернати и др.
37.018.4	Организационни форми на образованието
37.018.5	Учебни заведения според организационната им форма
37.02	Общи въпроси на дидактиката и методиката
37.04	Възпитание и образование с оглед на възпитаниците (самообразование, продължителност на образаването, професионална ориентация и др.)
37.05	Учебни заведения според вида на тяхното финансиране (обществени, частни)
37.06	Обществени проблеми на възпитанието и образованието
37.07	Управление на училищата и другите образователни заведения
37.08	Проблеми на персонала на учебното заведение
37.091	Организация на образователната система. Училищна организация. Проблеми на персонала. Щат
37.091.2	Организация на преподаването и обучението
37.091.3	Методика на преподаването. Форми на обучение
37.091.3:0/9	Методика на преподаването на отделни предмети
37.091.4	Образователни системи
37.091.5	Ред и дисциплина в училището
37.091.6	Училищни сгради и помещения, обзавеждане. Учебни помагала
37.091.64	Средства за обучение. Учебни средства и помагала
37.091.8	Живот и бит на учениците и студентите
372	Съдържание, учебни планове и програми за предучилищното и за началното образование. Учебни предмети в общообразователните училища
372.3	Занимания в предучилищна възраст
372.4	Основно образование (основи на обучението по четене, писане, математика, родинознание, чужди езици)
372.8	Други учебни предмети. Методика на обучението
373	Общообразователни училища
373.1	Организация на учебния процес
373.2	Предучилищно образование
373.3	Начално и основно образование. Основни училища
373.5	Средно образование. Средни училища
373.6	Професионално обучение като част от общото образование
374	Извънучилищно образование и възпитание. Образование на възрастни. Продължаващо образование
376	Специално възпитание, образование и обучение. Специални училища
377	Професионално образование. Професионални училища. Производствено обучение. Специализирано обучение след средното (колежи). Квалификация и преквалификация
378	Висше образование. Висши училища
378(4/9)	Висше образование в отделните страни
378(497.2)	Висшето образование в България
378.1	Организация на висшето образование

Индекси за търсене	Значение на индексите
378.2	Степени и звания. Дипломи и изпити за квалификация
378.3	Дарения. Стипендии. Помощи. Финансиране на студентите
378.4	Университети
378.4(497.2)	Университети в България
378.6	Специализирани висши училища
379.8	Организация на свободното време. Любителски занимания. Хоби
39	Етнология. Културна антропология. Етнография. Фолклор. Обичаи.
39(=163.2)	Традиционна българска култура. Обичаи. Традиции
398(=163.6)	Словенски фолклор. Словенски обичаи ОТМЕНЕН
391	Костюм. Облекло. Носия. Мода. Накити
392	Нрави и обичаи в частния живот
393	Смърт. Погребения. Погребални обичаи
394	Обществен живот. Народен бит
395	Церемониал. Етикет. Добри обноски. Обществени норми на поведение. Йерархия. Титли
397	Нрави и обичаи на примитивните народи. Специфични раси и племена от гледна точка на техните нрави и обичаи
398	Фолклор в тесен смисъл
398(=163.2)	Български фолклор
5	Математика и естествени науки
501	Общи въпроси на точните науки. Математически науки в широк смисъл, вкл. Астрономия, механика, математическа физика
502	Природа. Изучаване и опазване на природата. Опазване на растителния и на животинския свят
502.1	Околна среда и общество. Опазване и защита на околната среда (общи въпроси)
502.131.1	Устойчиво развитие
502.2	Изучаване и наблюдение на природата. Природознание
502.4	Резервати и други защитени територии (в цялост) и тяхната организация
502.5	Природна среда и опасност от нарушаване на равновесието в нея.
502.6	Опазване на земята, водата и ландшафта
502.7	Опазване на флората и фауната
504	Наука за околната среда
504.3	Въздушна (атмосферна) околна среда
504.3.05	Вредно влияние на човешката дейност върху атмосферата
504.4	Водна (хидросферна) околна среда
504.4.05	Вредно влияние на човешката дейност върху хидросферата
504.5	Земна (литосферна) околна среда
504.5.05	Вредно влияние на човешката дейност върху литосферата
504.7	Биосферна околна среда
504.7.05	Вредно влияние на човешката дейност върху биосферата. Глобално затопляне. Парников ефект
51	Математика
51-7	Математически методи и изследвания в други области на знанието
51-8	Математически игри
510	Основни и общи проблеми на математиката
510.2	Основи на математиката
510.3	Теория на мрежите
510.5	Алгоритми. Числени функции
510.6	Математическа логика
510.8	Общи математически системи
511	Теория на числата. Аритметика. Елементарна теория на числата
512	Алгебра
512.1	Елементарна алгебра. Операции и формули
512.5	Обща алгебра. Групи, теория на групите. Пръстени. Модули
512.6	Специални раздели на алгебрата
512.7	Алгебрична геометрия
512.81	Групи на Ли
514	Геометрия
514.1	Обща геометрия
514.11	Елементарна геометрия, тригонометрия, полигонометрия

Индекси за търсене	Значение на индексите
514.18	Дескриптивна геометрия
514.7	Диференциална геометрия. Алгебрични и аналитични методи в геометрията
514.8	Геометрично изследване на обектите на механиката и физиката
515.1	Топология
515.14	Алгебрична топология
517	Математичен анализ
517.1	Увод в анализа
517.2	Диференциално смятане. Диференциране
517.3	Интегрално смятане. Интегриране
517.4	Функционални детерминанти. Интегрални преобразувания. Операционно смятане
517.5	Теория на функциите
517.9	Диференциални уравнения. Интегрални уравнения. Други функционални уравнения. Крайни разлики. Вариационно смятане. Функционален анализ
519.1	Комбинаторика. Теория на графите
519.2	Теория на вероятностите. Математическа статистика
519.6	Изчислителна математика. Числен анализ.
519.7	Математическа кибернетика
519.76	Семиотика. Математическа лингвистика
519.8	Изследване на операциите
52	Астрономия. Астрофизика. Космически изследвания. Геодезия
520	Астрономически уреди и технологии
521	Теоретична астрономия. Небесна механика
521.932	Определяне на времето чрез астрономични наблюдения
523	Слънчева система
523.2	Общи свойства на слънчевата система
523.3	Луна. Система Земя – Луна
523.4	Планети и техните спътници. Планетология
523.6	Междупланетна среда. Комети. Метеори и метеорити
523.9	Слънце. Физика на слънцето
524	Звезди и звездни системи. Вселена
524.1	Първични космични лъчи
524.3	Звезди
524.4	Звездни купове. Звездни асоциации
524.5	Междузвездна среда. Галактически мъглявини
524.6	Галактиката. Млечен път
524.7	Извънгалактически системи
524.8	Вселената. Метагалактика. Космология
527	Астрономическа навигация (в корабоплаването и въздухоплаването)
528	Геодезия. Топографско-геодезични работи. Фотограметрия. Дистанционни изследвания. Картография
528.1	Теория на грешките и уравнителни изчисления в геодезията и фотограметрията
528.2	Фигура на земята. Измерване на земята. Математическа геодезия. Физическа геодезия. Астрономическа геодезия
528.3	Геодезични проучвания
528.4	Топографски проучвания. Земемерство. Кадастрални снимки. Топография. Инженерни проучвания. Специални области на проучване
528.5	Геодезични инструменти и технологии
528.7	Фотограметрия: въздушна, земна
528.8	Дистанционни изследвания
528.9	Картография. Картографиране (текстови материали)
529	Хронология. Календар. Определяне на времето
53	Физика
53.08	Физически измервания (теория и методи)
530.1	Основни теории (принципи) във физиката
530.12	Принцип на относителността
530.145	Синтез на принципите на постоянство и променливост. Квантова теория
530.16	Причинност и вероятност - ОТМЕНЕН
531/534	Механика. Акустика - ОТМЕНЕН
531/533	Механика

Индекси за търсене	Значение на индексите
531	Обща механика. Механика на твърдите тела
531.1	Кинематика на твърдите тела
531.2	Статика на твърдите тела
531.3	Динамика на твърдите тела
531.5	Сила на тежестта. Гравитация. Махала. Балистика
531.8	Техническа механика
532	Механика на течности (общи въпроси). Хидромеханика
532.5	Хидродинамика. Движение на течностите
533	Механика на газовете.
533.6	Аеромеханика. Теория на летенето
533.9	Физика на плазмата
534	Механични трептения. Акустика
534.7/.8	Приложение на акустиката
535	Оптика
535.1	Теория на светлината
535.2	Разпространение и енергетика на светлинното излъчване. Фотометрия
535.3	Разпространение на светлинните лъчи. Отражение. Пречупване. Поглъщане. Изпускане. Геометрична оптика
535.4/.5	Интерференция. Дифракция. Дифракционно разсейване. Поляризация. Двойно пречупване. Дисперсия в анизотропни среди
535.6	Цветове и техните свойства. Учение за цветовете. Колориметрия
535.8	Приложение на оптиката (общи въпроси)
536	Топлина. Термодинамика. Енергетика
536.2	Топлопроводимост. Топлопредаване
536.5/.6	Температура. Термометри. Измерване на количеството топлина. Калориметрия
536.7	Термодинамика. Топлинна енергия
536.8	Теория на топлинните машини
537	Електричество. Магнетизъм. Електромагнетизъм
537.2	Статично електричество. Електростатика
537.3	Електрически ток. Електрокинетика
537.5	Електронни и йонни явления. Разряди. Излъчвания
537.6/.8	Магнетизъм и електромагнетизъм
538.9	Физика на кондензираната материя (течна и твърда фаза)
539	Строеж на материята
539.1	Ядрена, атомна, молекулярна физика
539.12	Елементарни частици
539.14	Атомни ядра
539.16	Радиоактивност. Радиоактивно разпадане
539.17	Ядрени реакции. Деление и синтез на ядрата. Верижни реакции
539.18	Атомна физика
539.19	Молекулярна физика
539.2	Свойства и структура на молекулярните системи
539.3	Механика на деформируемите тела. Еластичност. Деформация
539.4	Здравина
539.6	Междумолекулярни сили. Адхезия. Кохезия
539.92	Триене
54	Химия. Кристалография. Минералогия
542	Практическа лабораторна химия. Препаративна и експериментална химия
543	Аналитична химия
543.061	Качествен анализ
543.062	Количествен анализ
543.08	Принципи и методи на измерване
543.2/.9	Химични методи за анализ. Аналитичен метод
544	Физикохимия
544.1	Химична структура на материята
544.2	Физикохимия на твърдите тела, течностите и газовете
544.3/.4	Химична термодинамика
544.4	Химична кинетика. Катализа
544.5	Химия на високоенергийните процеси

Индекси за търсене	Значение на индексите
544.6	Електрохимия
544.7	Химия на повърхностните явления и колоидите
546	Неорганична химия
546.1/.2	Металоиди
546.3/.9	Метали
547	Органична химия
547.2/.4	Ациклични съединения
547.5/.6	Циклични съединения
547.7/.8	Хетероциклични съединения
547.9	Природни вещества. Вещества с неизвестен състав
548	Кристалография
549	Минералогия. Специално минералознание
55	Науки за земята. Геология. Метеорология и др.
550	Помощни геологически науки
550.1	Физиография
550.2	Геоастрономия. Космогония
550.3	Геофизика
550.4	Геохимия
550.7	Геобиология. Геоложки въздействия на организмите
550.8	Приложна геология и геофизика. Геоложки проучвания и експлоатация. Интерпретация на резултатите
550.93	Геохронология. Геоложко датиране. Определяне на абсолютната геоложка възраст
551	Обща геология. Метеорология. Климатология. Историческа геология. Стратиграфия. Палеогеография
551.1/.4	Обща геология
551.1	Строеж на Земята (общи въпроси)
551.2	Вътрешна геодинамика. Ендогенни процеси
551.3	Външна геодинамика (екзогенни процеси)
551.4	Геоморфология. Изследване на физическите форми на земята
551.44	Спелеология. Пещери. Пукнатини. Карстови явления
551.5	Метеорология
551.58	Климатология
551.7	Историческа геология. Стратиграфия
551.8	Палеогеография
552	Петрология. Петрография
553	Икономическа геология. Минерални находища
556	Хидросфера. Вода (общи въпроси). Хидрология
556.1	Кръговрат на водата в природата. Свойства на водата. Стопанисване на водата. Воден баланс
556.3	Хидрология на подземните води. Геохидрология. Хидрогеология
556.5	Хидрология на повърхностните води
56	Палеонтология
561	Систематична палеоботаника
562/569	Систематична палеозоология
57	Биология
572	Физическа антропология
574	Обща екология и биоразнообразие. Хидробиология.
574.1	Биоразнообразие
575	Обща генетика. Обща цитогенетика. Имуногенетика. Еволюция. Филогенезис
575.111	Геном. Геномика
576	Клетъчна и субклетъчна биология. Цитология
577	Материални основи на живота. Биохимия. Молекулярна биология. Биофизика
578	Вирусология
579	Микробиология
579.6	Приложна микробиология
579.8	Класификация и систематика на микроорганизмите
58	Ботаника
581	Обща ботаника. Физиология на растенията. Болести на растенията. Фитопатология. Ембриология на растенията. Морфология на растенията. Анатомия на растенията

Индекси за търсене	Значение на индексите
581.5	Местообитание и поведение на растенията. Екология на растенията. Етология на растенията. Растения и околна среда. Биономия на растенията
581.6	Приложна ботаника. Използване на растенията. Техноботаника. Икономическа ботаника
581.8	Хистология на растенията
581.9	География на растенията (фитогеография). Флора. Географско разпространение на растенията
582	Систематична ботаника
59	Зоология
591	Обща зоология. Физиология на животните. Болести на животните (без болести на домашните животни). Патология на животните. Ембриология на животните. Онтогенеза. Индивидуално развитие. Органология на животните. Анатомия. Зоотомия
591.5	Местообитание и поведение на животните. Екология. Етология. Животни и околна среда. Биономия
591.6	Икономическа зоология. Приложна зоология
591.8	Хистология на животните
591.9	Зоогеография. Фауна. Географско разпространение на животните
592/599	Систематична зоология
6	Приложни науки. Техника. Медицина. Селско стопанство
60	Биотехнология
601	Основни понятия на биотехнологията
602	Процеси и техники в биотехнологията
602.6/.7	Генно инженерство. Генетично инженерство. Клониране
604	Биотехнологични продукти. Биотехнологични производства. Продукти на първичния и вторичния метаболизъм
606	Приложение на биотехнологията в други области
608	Социални, законодателни, икономически и морални аспекти на биотехнологията
61	Медицина
611	Анатомия. Анатомия на човека и сравнителна анатомия
612	Физиология. Физиология на човека и сравнителна физиология
613	Хигиена. Лично здраве и хигиена
613.2	Диететика. Хигиена на храненето
613.4	Лична хигиена. Хигиена на облеклото
613.5	Жилищна хигиена
613.6	Професионални вредности. Професионално здраве и хигиена
613.7	Хигиена на свободното време. Хигиена на отдиха и съня
613.8	Психическа и нравствена хигиена. Здраве и етика. Зависимости
613.9	Хигиенни въпроси, свързани с расата, възрастта и пола
614	Здравеопазване. Социална хигиена. Профилактика на нещастните случаи
614.1	Здравно състояние на населението
614.2	Публична и професионална организация на здравеопазването
614.3	Санитарна инспекция и контрол
614.4	Борба с инфекциозните болести. Противоепидемично дело
614.7	Хигиена на въздуха, водата и почвата. Санитарен контрол върху замърсяванията
614.8	Нещастни случаи. Рискове. Профилактика на нещастните случаи. Лични защитни средство. Мерки за сигурност
614.84	Опасност от пожари. Пожари. Противопожарна защита
614.88	Първа помощ при нещастни случаи. Организация на бърза помощ. Червен кръст
614.9	Зоохигиена. Ветеринарна хигиена
615	Фармакология. Обща терапия. Токсикология
615.1	Обща и професионална фармация
615.2	Лекарствени средства според основното им действие
615.3	Лекарствени средства, групирани според произхода им
615.4	Фармацевтични препарати. Медицински материали. Оборудване
615.8	Медицинска рехабилитация. Физиотерапия. Физикална терапия. Радиотерапия. Други, немедицински терапевтични средства и методи. Алтернативна медицина
615.851	Психотерапия
615.89	Народна медицина. Популярни, домашни лечебни средства
615.9	Обща токсикология. Общо учение за отровите и отравянията (интоксикация)

Индекси за търсене	Значение на индексите
616	Патология. Клинична медицина
616-001	Травми. Рани. Увреждания
616-002	Възпаления. Хиперемия
616-002.5	Туберкулоза
616-002.77	Ревматизъм
616-003	Регресивни и репаративни процеси
616-004	Склероза. Уплътняване (индурация). Цироза
616-005	Местни разстройства на кръвообращението
616-006	Тумори. Неоплазми (новообразувания). Бластоми. Хористоми. Хамартоми. Онкология
616-007	Аномалии в структурното развитие. Физиологични деформации. Малформации. Уродства. Уголемени, намалени органи. Тератология. Чудовища. Абнормални
616-008	Функционални метаболитни разстройства
616-009	Нервни разстройства
616-02	Етиология
616-03	Различни форми на заболявания, лечение. Епидемиология
616-053.2	Педиатрия. Детски болести
616-053.9	Гериатрия. Болести на напредналата възраст
616-057	Професионална медицина. Професионални болести
616-058	Обществен произход на заболяванията. Заболявания сред отделните социални класи. Социална медицина.
616-07	Семиология. Симптоматология. Признаци и симптоми. Клинично изследване. Диагностика. Пропедевтика
616-08	Терапия (лечение)
616-083	Грижа за болния. Хигиена на болния
616-083.98	Първа помощ. Спешна медицина
616-084	Профилактика. Профилактични мероприятия. Превантивно лечение
616-089	Хирургическо оперативно лечение. Оперативна техника. Оперативна хирургия
616-089.23	Ортопедия. Ортодонтия
616-091	Патологична анатомия (общи въпроси). Хистопатология. Цитопатология
616-092	Патологична физиология. Патогенеза. Учение за развитието на болестния процес. Експериментална патология
616-097	Антигени. Антитела. Клинична имунология
616-099	Отравяния
616-7	Медицински инструменти и оборудване
616.1	Патология на кръвоносната система, кръвоносни съдове. Сърдечносъдови болести. Хематология
616.1/.4	Вътрешни болести
616.2	Патология на дихателната система. Болести на дихателните органи
616.21	Оториноларингология
616.3	Патология на храносмилателната система. Болести на храносмилателния тракт
616.31	Стоматология. Заболявания на устната кухина и зъбите.
616.4	Патология на лимфната система, кръвотворните органи и жлезите с вътрешна секреция
616.5	Кожа. Кожни придатъци. Клинична дерматология. Кожни болести
616.6	Патология на пикочно-половата система. Урология
616.7	Патология на опорно-двигателния апарат
616.8	Неврология. Невропатология
616.89	Психиатрия. Патологична психология. Френопатии. Психози. Психични (душевни) болести. Поведенчески емоционални разстройства
616.9	Заразни болести. Инфекциозни и преносни болести. Венерология. СПИН
617	Хирургия
617.3	Ортопедия (общи въпроси)
617.7	Офталмология. Очни болести
618	Гинекология. Акушерство
618.1	Болести на женските полови органи
618.2/.7	Акушерство. Бременност. Раждане. Послеродов период
62	Техника. Технология (общи въпроси)
62-1/-9	Характеристики и части на машините, апаратите, инсталациите, процесите и изделията
620.1/.2	Изпитване на материалите. Дефекти на материалите. Защита на материалите
620.3	Нанотехнология

Индекси за търсене	Значение на индексите
620.9	Обща енергетика
620.92/.98	Алтернативни енергийни ресурси
621	Общо машиностроене. Ядрена техника. Електротехника. Технология на машиностроенето
621.039	Ядрена техника. Ядрена и атомна енергетика
621.039.58	Въпроси на ядрената безопасност. Предпазни устройства
621.039.7	Управление на радиоактивните отпадъци
621.039.8	Приложение на радиоактивните изотопи
621.1	Топлинни двигатели (общи въпроси). Получаване, разпределяне и използване на парата. Парни машини. Парни котли
621.22	Хидроенергетика. Водна сила. Хидравлични машини
621.3	Електротехника
621.31	Производство, пренасяне, разпределяне и контрол на електроенергията. Електрически машини и апарати. Електроизмервателна техника. Приложен магнетизъм. Приложна електростатика
621.311	Производство, пренасяне и разпределяне на електроенергията. Електрически централи. Електроенергийни системи, оборудване, планиране.
621.313/.314	Електрически машини. Трансформатори. Преобразуватели. Изправители
621.315	Пренасяне на електрическа енергия. Разпределение на електроенергията. Проводници. Електроизолационни материали. Линейна арматура. Проектиране и изграждане на линии.
621. 316	Разпределяне и регулиране на електрическата енергия. Включване и изключване на електрически вериги. Комутация. Предпазване
621.317	Електрически измервания (методи и апарати)
621.32	Електрически източници на светлина
621.33	Електрическа тяга
621.35/.36	Електрохимична технология. Термоелектричество и електротермия
621.37	Техника на електрическите вълни, електромагнитни вълни, колебания и импулси
621.38	Електронни устройства. Електронни лампи. Фотоклетки. Ускорители за частици. Рентгенови тръби
621.39	Телекомуникация. Телеграфия. Телефония.
621.396/.398	Радиосъобщителна техника. Предаване на изображения. Телевизия. Телемеханика. Телеметрия
621.4	Топлинни двигатели (с изключение на парни двигатели)
621.43	Двигатели с вътрешно горене
621.5/.6	Пневматична енергия. Хладилна техника. Инсталации и технология за обработка, съхраняване и разпределение на течности и газове. Компресори
621.7	Механична технология в цялост (процеси, инструменти, машини, съоръжения)
621.73	Ковашко производство
621.74	Леярско производство. Технология и оборудване. Формоване и леене на метали
621.753	Производство на инструменти и съоръжения (общи въпроси)
621.762	Прахова металургия (металокерамика)
621.77	Прокатно производство. Пресуване, изтегляне и други видове обработка на металите под налягане (с изключение на коването и обработката на листовия материал)
621.78	Нагряване. Термична обработка на металите
621.79	Съединяване на материалите. Повърхностна обработка. Съхраняване и складиране. Опаковане и опаковъчни машини
621.8	Машинни елементи. Технология на задвижващите механизми. Подемно-транспортно оборудване. Свързващи средства. Смазване
621.9	Обработка чрез рязане (общи въпроси)
622	Минно дело
622.1	Маркшайдерско дело. Минни проучвания и картографиране. Проучване на минералните находища (повърхностни и подземни)
622.3	Отрасли на минната промишленост
622.7	Обработка на полезни изкопаеми. Обогатяване на полезни изкопаеми
622.8	Рискови ситуации, нещастни случаи и травматизъм в рудниците. Охрана на труда и техника на безопасност
623	Военна техника
624	Гражданско строителство и строителни конструкции (общи въпроси)

Индекси за търсене	Значение на индексите
624.04	Строителна механика. Методи за изчисляване на строителните конструкции
624.07	Конструктивни елементи. Носещи конструкции
624.1	Подземно строителство. Земни работи. Фундаменти и основи. Тунели
624.2/.8	Мостове. Строителство на мостове
624.9	Високо строителство
625	Пътно строителство. Железопътно строителство
625.1/.5	Релсови пътища. Въжени линии
625.7/.8	Строителство на автомагистрали
626/627	Хидротехническо строителство. Хидротехника
628	Санитарна техника. Водоснабдяване. Канализация. Светотехника
628.1	Водоснабдяване. Пречистване на водите
628.2	Градска канализация. Канализационни съоръжения и системи
628.3	Отпадъчни води. Пречистване и използване на отпадъчни води
628.4	Хигиена на населените места. Отпадъци. Смет. Събиране и изхвърляне на отпадъци
628.5	Промишлена хигиена. Защита от производствени и други вредности
628.8	Микроклимат. Климатизиране (кондициониране) на въздуха. Отопление. Вентилация
628.9	Светотехника
629	Техника на транспортните средства
629.3	Техника на сухопътните транспортни средства (с изключение на релсовита)
629.4	Железопътни транспортни средства. Локомотиви. Подвижен състав. Железопътни депа. Инсталации и служби на подвижния състав
629.5	Воден транспорт. Морски транспорт. Плавателни съдове. Кораби. Корабостроене
629.7	Въздушен и космически транспорт. Въздухоплаване и летателни апарати. Ракети. Космонавтика и космически апарати
63	Селско стопанство и свързаните с него науки и технологии. Горско стопанство. Земеделие. Лов. Рибно стопанство
630	Горско стопанство
630*1	Фактори на околната среда в горското стопанство. Биология на гората
630*2	Лесовъдство
630*3	Дърводобив. Лесоинженерство
630*6	Организация и управление на горското стопанство. Икономика на горското стопанство. Администрация и организация на горските предприятия
630*7	Маркетинг на горските продукти. Икономика на горския транспорт и горската промишленост
630*8	Горски продукти и тяхното използване
630*9	Гори и горско стопанство от национална гледна точка. Горскостопанска политика. Политика на залесяване. Социална икономика на горското стопанство
631	Селско стопанство (общи въпроси)
631.147	Биотехническо, екологично земеделие. Екологични земеделски стопанства
631.4	Почвознание. Изследвания на почвата
631.5	Агротехника
631.6	Селскостопанска мелиорация
631.8	Торене на почвите. Стимулиране на растежа на растенията. Стимулатори на растежа
631.95	Селскостопанска екология
632	Увреждания на растенията. Болести по растенията. Неприятели на растенията. Защита на растенията
633	Полевъдство. Полски култури и продукцията от тях
634.1/.7	Овощарство
634.8	Лозарство. Лози. Лозови насаждения
635	Зеленчукопроизводство
635.9	Декоративни растения. Декоративно градинарство
636	Животновъдство (общи въпроси). Скотовъдство. Развъждане на домашнни животни
636.09	Ветеринарна наука
636.09:616	Ветеринарна медицина
636.1/.9	Домашни животни
636.6/.9	Животни, които се отглеждат от човека, но не се отнасят към домашните. Домашни любимци
637	Животински продукти
638	Отглеждане и развъждане на насекоми и други членестоноги. Пчеларство. Бубарство

Индекси за търсене	Значение на индексите
639	Лов. Риболов. Рибно стопанство
639.34	Развъждане на декоративни риби
64	Комунално-битово стопанство. Домакинство
640	Видове домакинство. Хотелска индустрия. Кетеринг
641/642	Хранителни продукти. Приготовление на храната. Готварство. Ястия. Хранене
643/645	Жилища. Домакински принадлежности и обзавеждане
646/649	Предмети за всекидневна употреба. Поддържане на домакинството
654	Телекомуникация и телеконтрол (организация, услуги)
655	Полиграфическа промишленост
655.1	Полиграфическа промишленост. Печатарство.
655.4/.5	Издателско дело. Книжна търговия
656	Транспорт и пощенски услуги. Организация и контрол на движението
656.025	Превоз на пътници и товари
656.03	Тарифи. Билети. Такси
656.05	Регулиране на движението. Сигнализация. Управление на превозните средства
656.08	Аварии и произшествия в транспорта. Пътна помощ
656.1/5	Сухопътен транспорт
656.6	Воден транспорт
656.7	Въздушен транспорт. Въздушно движение
656.8	Пощенско дело. Пощенска администрация
657	Счетоводство
657.3	Бюджети на предприятията. Счетоводни книги. Баланси
657.4	План-сметки. Калкулация на себестойността
657.6	Проверка на отчетността. Ревизия. Одит
658	Управление и администрация на предприятията. Търговска организация
658.1	Видове предприятия. Финансиране
658.152	Инвестиране на капитал. Недвижими активи. Използване на парични средства
658.2	Инсталации и съоръжения. Помещения. Сгради. Фабрики. Заводи. Материали
658.3	Производствен микроклимат. Управление на персонала
658.5	Проектно-конструкторска дейност и планиране. Дизайн. Управление и контрол на производството
658.562	Контрол на дейностите. Надзор на производството. Качествен контрол
658.6	Търговска организация и практика. Стоки и услуги
658.7	Покупки. Снабдяване. Управление на запасите
658.8	Маркетинг. Продажби. Пласмент. Разпространение
659.1	Реклама
659.2	Информационна дейност. Системи за информиране
659.3	Масова комуникация. Информиране на обществеността
659.4	Връзки с обществеността (PR)
66	Химична технология. Химична промишленост и сродни отрасли
661	Химични продукти
662	Взривни вещества. Горива
663	Промишлена микробиология. Промишлена микология. Ферментология. Ферментационни производства. Производство на напитки. Производство на вкусови продукти и хранителни добавки. Производство на стимуланти
664	Производство и консервиране на хранителни продукти
665	Масла. Мазнини. Восъци. Лепила. Смоли
665.5	Етерични масла. Парфюмерия. Козметика
665.6/.7	Процеси и продукти на нефтената промишленост и сродните отрасли
666	Стъкларска промишленост. Керамични изделия. Цимент и бетон
667	Багрилна промишленост (производство и използване на багрила, мастила, бои и др.)
669	Металургия
669.017	Металознание
669.1	Черна металургия. Желязо, чугун и стомана
669.2/.8	Цветна металургия. Цветни метали
67/68	Различни производства и занаяти. Лека промишленост
67	Различни производства и занаяти
671	Изделия от благородни метали и скъпоценни камъни
672	Изделия от желязо, чугун и стомана (общи въпроси)

Индекси за търсене	Значение на индексите
673	Изделия от цветни метали (с изключение на благородните метали)
674	Дървен материал и дървообработваща промишленост
675	Кожарска промишленост (изделия от естествена и изкуствена кожа)
676	Хартиена промишленост. Изделия от хартия и картон
677	Текстилна промишленост
678	Производство на високомолекулни съединения. Каучукова промишленост. Пластмасова промишленост
679.8/.9	Технология на обработката на камък и други природни материали
68	Лека промишленост
681	Фина механика
681.2	Уредостроене (общи въпроси). Измервателна техника. Измервателни уреди и тяхното производство. Везни. Теглилки
681.5	Автоматика. Системи, технологии и съоръжения за контрол. Техническа кибернетика и технология на автоматизацията
681.6	Репрографска техника
681.7	Оптически уреди и инструменти
681.8	Техническа акустика.
682	Ковашки занаяти
683	Железарски, шлосерски, отоплителни и други метални уреди и изделия
684	Мебелни и други сродни производства. Тапицерство
685	Обувна промишленост. Производство на пътни, туристически и спортни принадлежности
686	Книговезко производство. Производство на рамки и огледала. Производство на канцеларски и други принадлежности
687	Шивашка промишленост. Производство на конфекция. Козметика
688	Производство на художествени и галантерийни изделия и др. Играчки
69	Строителство. Строителни материали. Строително-монтажни работи
691	Строителни материали. Строителни елементи
692	Конструктивни части и елементи на сградите
693	Зидарство и сродни строителни занаяти
694	Дървени конструкции. Дърводелство
696	Съоръжения, инсталации, монтаж в сградите (санитарни, газови, парни, електрически). Монтаж на водопроводни и дренажни инсталации. Монтаж на електрически и други инсталации.
697	Отопление, вентилация и климатизация на сгради
698	Довършителни и декораторски работи
699.8	Защита на сградите. Противоаварийни мероприятия. Предпазни мерки. Топлоизолация. Звукоизолация. Противоземетръсни конструкции
7	Изкуство. Игри. Развлечения. Спорт
7(1/9)	Изкуството в отделните страни
7.01	Теория и философия на изкуството. Принципи на дизайна, пропорция, оптически влияния
7.02	Художествени техники. Художествено майсторство
7.025	Повреждане. Унищожаване. Реставрация. Съхраняване. Опазване на произведенията на изкуството
7.03	История на изкуството. Художествени школи, стилове, влияния
7.036/.038	Съвременни направления в изкуството. Абстрактно изкуство
7.04	Обекти на художествено изображение. Художествени образи. Иконография. Иконология. Декорация. Орнаментация.
7.05	Приложение и предназначение на изкуството. Индустриален дизайн
7.06	Различни въпроси на изкуството (Фалшификации на произведения на изкуството, имитации, плагиатство. Изкуство и общество).
7.07	Професии и дейности, свързани с изкуствата и развлеченията
71/72	Териториално планиране. Урбанистика. Архитектура – ОТМЕНЕН / ВИЖ: 71 or 72
71	Териториално планиране. Регионално и градско планиране. Ландшафтна, градинска и паркова архитектура
711.4	Планиране на населени места. Урбанистика.
712	Планиране на ландшафт (естествен и формиран). Паркове. Градини.

Индекси за търсене	Значение на индексите
718	Гробища. Крематориуми. Други места за погребения (планиране, оформяне, поддържане).
719	Опазване на природните забележителности и културните паметници
72	Архитектура
72(1/9)	Архитектура на отделните страни
72(497.2)	Архитектура в България
72.01	Теория и философия на архитектурата. Принципи на проектирането, пропорция, оптически влияния.
72.03	История на архитектурата. Школи, стилове, влияния
72.04	Архитектурни детайли и довършителни работи
72.05	Архитектура на сгради (планиране, части за специфична употреба, помещения)
72.071	Архитекти
725	Обществени, търговски и промишлени сгради. Светска архитектура
726	Религиозна, църковна архитектура. Култови и погребални сгради
727	Сгради с просветно, научно и културно предназначение
728	Жилищна архитектура. Жилищни сгради
728.8	Извънградски сгради. Дворци. Замъци. Вили. Имения. Летовища
73/76	Изобразителни изкуства и художествени занаяти
73/76(083.824)	Каталози от художествени изложби
73	Пластични изкуства
73.03	История на пластичните изкуства. Школи, стилове, влияния
730	Скулптура (общи въпроси)
730(1/9)	Скулптура в отделните страни
730.03	История на скулптурата
730.071	Скулптори
737	Нумизматика
738	Художествена керамика. Грънчарство
739	Художествена обработка на метали. Бижутерия
74	Рисуване. Чертане. Дизайн. Приложни изкуства и художествени занаяти
741	Рисуване (общи въпроси)
741.5	Карикатура. Сатирични и хумористични рисунки
741.7	Силуети
741.8	Колекции от рисунки (чертежи)
741.9	Албуми с рисунки
742	Перспектива в рисунките и чертежите
743	Анатомично рисуване. Пластична анатомия
744	Чертане. Геометрично, техническо чертане. Надписи
745/749	Приложни изкуства. Художествени занаяти. Интериор. Дизайн
745/749(083.824)	Каталози от изложби на приложни изкуства
745.9	Подреждане и аранжиране на цветя. Икебана
746	Художествени ръкоделия
747	Интериор (художествено оформление на вътрешността на сградите)
748	Художествени предмети от стъкло и кристал. Витражно изкуство
749	Художествено изработване на мебели, отоплителни прибори и осветителни тела
75	Живопис
75(1/9)	Живопис в отделните страни
75(497.2)	Българска живопис
75.03	История на живописта. Школи, стилове, влияния
75.071	Художници
76	Графични изкуства. Графика
766	Приложна графика
77	Фотография и подобни процеси
77(1/9)	Фотография на отделните страни
77.02	Фотографски операции
77.03/.08	Видове фотография и снимки
77.04	Художествена фотография
77.04(083.824)	Каталози от изложби на художествена фотография
77.071	Фотографи
771	Фотографско обзавеждане, апарати и материали

Индекси за търсене	Значение на индексите
778	Приложения на фотографията и специални фотографски техники. Репрография. Микрография. Прожекция. Стереофотография. Стереоскопия
778.5	Кинематография
78	Музика
78:37	Музикално образование. Музика (учебници)
78.01	Теория и философия на музиката
78.03	История на музиката. Музикални школи, стилове и влияния
78.07	Професии и дейности, свързани с музиката
78.08	Характеристики, видове музикални произведения. Музикални форми
78.089.6	Ноти. Партитури
78(1/9)	Музика на отделните страни
78(497.2)	Българска музика
780.6/.7	Музикални инструменти (общи въпроси). Други музикални аксесоари
780.8	Музика за отделни инструменти
781	Теория на музиката. Общи въпроси
782	Драматична музика. Опера
783	Църковна музика. Религиозна музика
784	Вокална музика
784.4	Народни песни. Исторически песни
784.6	Масови песни. Песни на отделни обществени групи
784.9	Вокална техника. Вокализи. Певческа практика
785	Инструментална музика. Симфонична музика. Ансамблова музика
79	Развлечения. Игри. Спорт
791	Кино. Кинофилми
791(1/9)	Кино в отделните страни
791(497.2)	Българско кино
791.2	Филмови жанрове и стилове
791.228	Филмова анимация. Рисувани филми
791.229.2	Документални филми
791.3	Естетика и кино
791.6	Киноиндустрия. Производство на филми. Кинорежисура. Роли и образи в киното
791.7/.8	Места за развлечение. Градински увеселения. Зоопаркове. Циркове
792	Театър. Сценично изкуство. Драматични представления
792(1/9)	Театър в отделните страни
792(497.2)	Български театър
792.01	Теория и естетика на театъра и сцената
792.02	Театрална и сценична техника. Театрален реквизит. Сценични роли и образи
792.07	Театрални професии и дейности
792.2	Драматичен театър. Пиеси
792.5	Музикални театри
792.7	Вариете. Водевил. Мюзикхол. Кабаре. Ревюта. Пантомима
792.8	Балет. Хореографски представления. Сценични танци
792.9	Други видове театри
793	Други видове обществени развлечения
794	Игри на маса (на съобразителност, ловкост и късмет)
796	Спорт. Спортни игри. Физически упражнения
796.01	Философия, теория, методика, етика, естетика на спорта. Кинезиология. Спортни тренировки. Спортни резултати.
796.02/.09	Технически въпроси. Спортни движения. Спортна стратегия и тактика. Спортни правила. Спортни състезания
796.07	Спортни професии и дейности. Спортисти
796.1/.2	Игри и развлечения на открито. Детски игри
796.3	Игри с топка
796.4	Гимнастика. Лека атлетика. Акробатика
796.5	Туризъм. Алпинизъм. Лагеруване. Пещерно дело. Спортно ориентиране. Туризъм с транспортни средства
796.6	Велосипеден спорт. Ролков спорт
796.7	Автомобилен спорт. Мотоциклетен спорт
796.8	Спортна борба. Тежка атлетика. Бокс. Бойни изкуства. Фехтовка

Индекси за търсене	Значение на индексите
796.9	Зимни видове спорт. Спортове върху лед. Ски спорт. Спорт със шейни
797	Водни спортове. Въздушни спортове
798	Конен спорт. Други видове спорт с животни
799	Спортен риболов. Спортен лов. Спортна стрелба
8	Езикознание. Филология. Литературознание. Художествена литература
80	Общи въпроси на езикознанието и литературата. Филология
801.6	Прозодия: метрика, ритмика, рима и стихови модели
801.7	Помощни филологически дисциплини. Херменевтика. Критика, тълкуване и обяснение на текстове. Рецензиране на текстове. Екзегетика
808	Риторика. Ефективно използване на езика. Литературно творчество. Редактиране. Култура на речта
81	Езикознание. Езици
81:1	Философия на езикознанието
81-11	Школи и направления в езикознанието
81'1	Общо езикознание. Знакови теории за езика
81'22	Лингвосемиотика (семиология). Семиотика
81'23	Психолингвистика. Психология на езика
81'24	Практическо владеене на езици
81'25	Превод. Теория на превода
81'26	Езиково планиране и прогнозиране. Управление на езика. Стандартизация на езика. Езикова норма
81'27	Социолингвистика. Употреба на езика
81'28	Диалектология. Географска лингвистика. Ареална лингвистика
81'32	Математическа лингвистика. Математически методи в езикознанието
81'33	Приложно езикознание
81'34	Фонетика. Фонология (функционална фонетика)
81'35	Графемика. Правопис. Произношение
81'36	Граматика
81'37	Семантика
81'373	Лексикология. Речников състав на езика. Етимология. Словообразуване
81'374	Лексикография. Речници: съставяне и съдържание
81'38	Стилистика
81'42	Лингвистика на текста. Анализ на дискурса
81'44	Типологично езикознание
811	Езици и езикови групи
811.1/2	Индоевропейски езици
811.11	Германски езици
811.111	Английски език
811.111(075)	Английски език (учебници)
811.112.2	Немски език
811.112.2(075)	Немски език (учебници)
811.112.5	Нидерландски език. Фламандски език
811.113.3	Исландски език
811.113.4	Датски език
811.113.5	Норвежки език
811.113.6	Шведски език
811.12	Италийски езици
811.124	Латински език
811.124’01	Архаичен латински
811.124’02	Класически латински
811.124’03	Народнолатински
811.124’04	Средновековен латински
811.124’06	Съвременен (научен) латински
811.13	Романски езици
811.131.1	Италиански език
811.131.1(075)	Италиански език (учебници)
811.133.1	Френски език
811.133.1(075)	Френски език (учебници)
811.134.2	Испански език

Индекси за търсене	Значение на индексите
811.134.2(075)	Испански език (учебници)
811.134.3	Португалски език
811.134.3(075)	Португалски език (учебници)
811.135.1	Румънски език
811.14	Гръцки език
811.14’02	Класически гръцки
811.14’03	Койне (новозаветен гръцки)
811.14’04	Византийски гръцки
811.14’06	Съвременен гръцки
811.15	Келтски езици
811.16	Славянски езици
811.161	Източнославянски езици
811.161.1	Руски език
811.161.1(075)	Руски език (учебници)
811.161.2	Украински език
811.161.3	Белоруски език
811.162	Западнославянски езици
811.162.1	Полски език
811.162.3	Чешки език
811.162.4	Словашки език
811.163	Южнославянски езици
811.163.1	Църковнославянски език. Старобългарски език
811.163.2	Български език
811.163.2(075)	Български език (учебници)
811.163.3	Македонски език
811.163.4	Сръбски език. Хърватски език
811.163.6	Словенски език
811.17	Балтийски езици
811.18	Албански език
811.19	Арменски език
811.21/.22	Индоирански езици
811.29	Мъртви индоевропейски езици (невключени другаде)
811.34	Мъртви езици с неустановен произход, говорени в средиземноморския район и Близкия изток (без семитските)
811.35	Кавказки езици
811.361	Баскски език
811.41	Афроазиатски (хамитско–семитски) езици
811.411.16	Еврейски език. Иврит
811.411.21	Арабски език
811.42	Нило-сахарски езици
811.43	Конгоанско-кордофански (нигеро-кордофански) езици
811.51	Урало-алтайски езици
811.511.111	Фински език
811.511.141	Унгарски език
811.512	Алтайски езици
811.512.1	Тюркски езици
811.512.161	Турски език
811.521	Японски език
811.531	Корейски език
811.55	Палеосибирски езици
811.56	Ескимоско-алеутски езици
811.57	Дравидски езици
811.58	Китайско-тибетски езици
811.581	Китайски езици
811.61	Австрало-азиатски езици
811.71	Индо-тихоокеански езици (без австронезийските)
811.72	Австралийски езици
811.8	Езици на американските индианци
811.92	Изкуствени езици за общуване. Международни помощни езици

Индекси за търсене	Значение на индексите
811.93	Машинни езици. Езици за програмиране. Компютърни езици
82	Литература
82:001.8	Методология на литературата
82:1	Философия на литературата
82:111.852	Естетика на литературата
82:81’38	Поетика
82:176.8	Литературна етика (вкл. плагиатство)
82(091)	Литературна история
82-93	Детска литература (вкл. изследвания)
82.0	Литературна теория, литературни изследвания, литературни похвати
82.02	Литературни школи, направления и движения
82.08	Литературно творчество и похвати. Писателски труд. Редактиране на литературния текст. Теория, техника и култура на говора
82.09	Литературна критика. Литературни изследвания
821	Литература на отделните езици
821(082.2)	Световна литература. Антологии. Сборници
821-93	Детска литература на отделните езици
821.0	Световна литература (изследвания)
821.111	Английска литература
821.111.09	Английска литература (изследвания)
821.111(…)	Други англоезични литератури – литератури на страните от Британската общност, канадска литература, австралийска литература (вкл. изследвания)
821.111(71)	Канадска англоезична литература
821.111(71).09	Канадска англоезична литература (изследвания)
821.111(73)	Американска литература
821.111(73).09	Американска литература (изследвания)
821.111(94)	Австралийска англоезична литература
821.111(94).09	Австралийска англоезична литература (изследвания)
821.112.2	Немска литература (вкл. Австрийска, швейцарска, литература на идиш)
821.112.2.09	Немска литература (изследвания)
821.112.2(436)	Австрийска литература
821.112.2(436).09	Австрийска литература (изследвания)
821.112.2(494)	Швейцарска немскоезична литература
821.112.2(494).09	Швейцарска немскоезична литература (изследвания)
821.112.5	Холандска литература
821.112.5.09	Холандска литература (изследвания)
821.113	Северногерманска литература (скандинавски литератури)
821.113.09	Северногерманска литература (скандинавски литератури) (изследвания)
821.113.3	Исландска литература
821.113.3.09	Исландска литература (изследвания)
821.113.4	Датска литература
821.113.4.09	Датска литература (изследвания)
821.113.5	Норвежка литература
821.113.5.09	Норвежка литература (изследвания)
821.113.6	Шведска литература
821.113.6.09	Шведска литература (изследвания)
821.124	Латинска (римска) литература
821.124+821.14	Класически литератури (вкл. изследвания)
821.13	Романски литератури (вкл. изследвания)
821.131.1	Италианска литература
821.131.1.09	Италианска литература (изследвания)
821.131.1(494)	Швейцарска италианоезична литература
821.131.1(494).09	Швейцарска италианоезична литература (изследвания)
821.132	Ретороманска литература
821.132.09	Ретороманска литература (изследвания)
821.133.1	Френска литература
821.133.1.09	Френска литература (изследвания)
821.133.1(493)	Белгийска френскоезична литература
821.133.1(493).09	Белгийска френскоезична литература (изследваниея)

Индекси за търсене	Значение на индексите
821.133.1(494)	Швейцарска френскоезична литература
821.133.1(494).09	Швейцарска френскоезична литература (изследвания)
821.133.1(71)	Канадска френскоезична литература
821.133.1(71).09	Канадска френскоезична литература (изследвания)
821.134.2	Испанска литература
821.134.2.09	Испанска литература (изследвания)
821.134.2(7/8)	Латиноамерикански литератури на испански език
821.134.2(7/8).09	Латиноамерикански литератури (изследвания)
821.134.3	Португалска литература (вкл. изследвания)
821.134.3(81)	Бразилска литература (вкл. изследвания)
821.135.1	Румънска литература
821.135.1.09	Румънска литература (изследвания)
821.135.2	Молдавска литература (вкл. изследвания)
821.14	Гръцка литература (вкл. изследвания)
821.14’02	Класическа гръцка литература
821.14’02.09	Класическа гръцка литература (изследвания)
821.14’04	Византийска литература
821.14’04.09	Византийска литература (изследвания)
821.14’06	Съвременна гръцка литература (вкл. изследвания)
821.16.09	Славянски литератури (вкл. изследвания)
821.161	Източнославянски литератури
821.161.09	Източнославянски литератури (изследвания)
821.161.1	Руска литература
821.161.1.09	Руска литература (изследвания)
821.161.2	Украинска литература
821.161.2.09	Украинска литература (изследвания)
821.161.3	Белоруска литература
821.161.3.09	Белоруска литература (изследвания)
821.162	Западнославянски литератури
821.162.09	Западнославянски литератури (изследвания)
821.162.1	Полска литература
821.162.1.09	Полска литература (изследвания)
821.162.3	Чешка литература
821.162.3.09	Чешка литература (изследвания)
821.162.4	Словашка литература
821.162.4.09	Словашка литература (изследвания)
821.162.5	Лужишкосръбска литература (вкл. изследвания)
821.163	Южнославянски литератури
821.163.09	Южнославянски литератури (изследвания)
821.163.1	Старославянска литература
821.163.1.09	Старославянска литература (изследвания)
821.163.2	Българска литература
821.163.2-93	Българска детска и юношеска литература
821.163.2:398	Българско народно литературно творчество
821.163.2.09	Българска литература (изследвания)
821.163.2.09-93	Българска детска и юношеска литература (изследвания)
821.163.2.09:398	Българско народно литературно творчество (изследвания)
821.163.3	Македонска литература
821.163.3.09	Македонска литература (изследвания)
821.163.4	Литератури на сърбохърватски език
821.163.4.09	Сръбска литература. Хърватска литература (изследвания)
821.163.6	Словенска литература
821.163.6.09	Словенска литература (изследвания)
821.17	Балтийски литератури
821.172	Литовска литература (вкл. изследвания)
821.174	Латвийска литература (вкл. изследвания)
821.18	Албанска литература
821.18.09	Албанска литература (изследвания)
821.19	Арменска литература

Индекси за търсене	Значение на индексите
821.19.09	Арменска литература (изследвания)
821.21/.41	Ориенталски литератури. Семитски литератури (вкл. изследвания)
821.21	Индийски литератури
821.21.09	Индийски литератури (изследвания)
821.211	Санскритска литература
821.211.09	Санскритска литература (изследвания)
821.214	Съвременна индийска литература
821.214.09	Съвременна индийска литература (изследвания)
821.214.58	Ромска (циганска) литература
821.214.58.09	Ромска (циганска) литература (изследвания)
821.22	Иранска литература
821.22.09	Иранска литература (изследвания)
821.35	Литература на кавказки езици
821.41	Афроазиатски литератури
821.41.09	Афроазиатски литератури (изследвания)
821.411	Семитски литератури
821.411.09	Семитски литератури (изследвания)
821.411.16	Еврейска (идиш) литература
821.411.16.09	Еврейска (идиш) литература (изследвания)
821.411.21	Арабска литература
821.411.21.09	Арабска литература (изследвания)
821.42/.45	Африкански литератури
821.42/.45.09	Африкански литератури (изследвания)
821.51/.71	Уралоалтайски литератури. Азиатски литератури (вкл. изследвания)
821.511.111	Финландска литература
821.511.111.09	Финландска литература (изследвания)
821.511.113	Естонска литература (вкл. изследвания)
821.511.141	Унгарска литература
821.511.141.09	Унгарска литература (изследвания)
821.512	Алтайски литератури
821.512.09	Алтайски литератури (изследвания)
821.512.161	Турска литература
821.512.161.09	Турска литература (изследвания)
821.512.2	Тунгуска литература (вкл. изследвания)
821.512.3	Монголска литература (вкл. изследвания)
821.521	Японска литература
821.521.09	Японска литература (изследвания)
821.531	Корейска литература
821.56	Ескимоска литература (вкл. изследвания)
821.581	Китайска литература
821.581.09	Китайска литература (изследвания)
821.8	Литература на американски (индиански) езици. (Американдски литератури) (вкл. изследвания)
821.81/.87	Индиански литератури (вкл. изследвания) – ОТМЕНЕН / ВИЖ: 821.8
821.922	Литература на есперанто (вкл. изследвания)
9	География. Биографии. История
902/904	Археология - ОТМЕНЕН
902	Археология
902.01	Типология. Сравнително изучаване на формите. Стратиграфия. Сравнително изучаване мястото на находките и разкопките
902.2	Археологическа работа на терен. Археологически разкопки
902.3	Методи и техника на теренната археология
902.4	Документационна техника при археологията
902.6	Датиране в археологията
903	Праистория. Праисторически останки, артефакти
904	Останки от културите на различни исторически периоди
908	Краезнание
908(497.2)	Краезнание на България
908(497.2А/Я)	Краезнание на отделни области и региони в България

Индекси за търсене	Значение на индексите
91	География. Географски изследвания на Земята и отделните страни. Пътешествия. Регионална география
910	Общи въпроси на географията.
910.1	Географията като наука. Методология
910.4	Географски пътешествия, експедиции и открития
911	Обща география. Наука за географските фактори (систематична география). Теоретична география
911.2	Физическа география
911.3	Хуманитарна география (културна география). География на културните фактори
911.3:312	Демографска география
911.3:33	Икономическа география
911.37	География на населените места. Наука за населените места
911.5/.9	Теоретична география
912	Нетекстови географски материали (фотографии, графики, диаграми, профили, картограми, карти, атласи, глобуси)
913	Регионална география (общи въпроси). Историческа география
913(100)	География на целия свят
913(4)	География на Европа
913(41/49)	География на европейските страни
913(497)	География на Балканския полуостров
913(497.2)	География на България
913(497.2А/Я)	География на отделни области и региони в България
913(5/9)	География на неевропейските страни
929	Биографични и сродни изследвания
929(=163.2)	Персонални и колективни биографии на българи
929.5	Генеалогия
929.6/.9	Хералдика. Аристокрация. Титли, звания. Ордени. Флагове, знамена
93/94	История
930	Историческа наука. Историография
930.1	Теория и философия на историятя. Структура и форма на историята
930.2	Методология на историята. Помощни исторически дисциплини.
930.22	Дипломатика
930.23	Историческа критика
930.24	Историческа хронология
930.25	Архивистика. Архиви
930.27	Епиграфика. Палеография
930.85	История на цивилизацията. Културна история
930.85(497.2)	Културна история на България
94(100)	Световна история
94(100)"…/04"	Стара обща история. История на древните народи
94(100)"04/14"	Средновековна обща история
94(100)"15/..."	Нова обща история
94(100)"19/20"	Най-нова обща история (20 и 21 век)
94(100)"1914/1918"	Първа световна война, 1914-1918
94(100)"1939/1945"	Втора световна война, 1939-1945
94(3)	История на Стария свят
94(36)	История на европейските народи до 476 г.
94(367)	Древна история на славянските народи
94(37)	История на древния Рим
94(38)	История на древна Гърция
94(398)	Древна история на Югоизточна Европа
94(4)	История на Европа
94(4)"04/14"	Средновековна история на Европа (375-1492)
94(4)"1492/1914"	Нова история на Европа (1492-1914)
94(4)"19/20"	Най-нова история на Европа (20 и 21 в.)
94(41/49)	История на отделните европейски страни
94(495).02	История на Византия

Индекси за търсене	Значение на индексите
94(497)	История на Балканските страни
94(497.2)	История на България
94(497.2А/Я)	История на отделни области и региони в България
94(497.2)"681/1018"	Първа българска държава
94(497.2)"1018/1187”	Византийско владичество
94(497.2)"1187/1396”	Втора българска държава
94(497.2)"1396/1878”	Османско владичество
94(497.2)"1762/1878”	Българско национално възраждане
94(497.2)"1878/...	Трета българска държава
94(497.2)"1878/1914”	България от Освобождението до Първата световна война
94(497.2)"1878/1908”	Княжество България
94(497.2)"1914/1918”	България през Първата световна война
94(497.2)"1908/1946”	Царство България
94(497.2)"1918/1945”	България между двете световни войни
94(497.2)"1939/1945”	България през Втората световна война
94(497.2)"1946/1946/1991”	Народна република България
94(497.2)"1991/...”	Република България
94(5/9)	История на неевропейските страни
94(5)	История на Азия
94(6)	История на Африка
94(7)	История на Северна и Централна Америка
94(73)	История на САЩ
94(8)	История на Южна Америка
94(9)	История на страните от Австралия, Океания, Арктическа и Антарктическа области
94(=1/=8)	История на отделните народи и народностни групи
94(=16)	История на славяните
94(=163.2)	История на българите

H КОДОВЕ ЗА РОЛЯТА НА ЛИЦЕТО ПО ОТНОШЕНИЕ НА БИБЛИОГРАФСКАТА ЕДИНИЦА (70X4, 71X4)

Кодовата таблица е унифицирана за всички системи COBISS в COBISS.Net.

005	*Актьор* Лице, което участва като изпълнител в музикално или драматично представление или забавление.
010	*Автор на адаптация* Писател, който преработва произведение с цел да го направи достъпно за публика, за която то не е било замислено. Включва преработка за филми или друг аудиовизуален носител. Когато се преработва музикална композиция, обикновено за различен инструмент, изп . *"030" – Автор на аранжимент*.
020	*Автор на ръкописни бележки по полетата на книга* Автор на ръкописни бележки по полетата на печатна книга.
030	*Автор на аранжимент* Който транскрибира музикална композиция за инструменти или носители, различни от оригиналните. При аранжимента не се променя същността на музиката. Виж и *"010" – Автор на адаптация*.
040	*Художник* Художник, скулптор и т.н. на произведение.
050	*Лице или организация, на които е бил прехвърлен лиценз за отпечатване или публикуване* Виж и *"490" Първоначален носител на правото за отпечатване или публикуване*..
060	*Свързано име* Общ код за име, което е свързано с или е открито в книгата, но не може да бъде определено като име на предишен собственик (*„390" – Предишен собственик*) или с друг код, който се отнася до произход.
070	*Автор* Лице или колективен орган, които носят основната отговорност за създаването на интелектуалното или художествено съдържание на произведение. Когато тази отговорност се носи съвместно от повече от едно лице, този код може да се използва във връзка с всички редни думи, за които е подходящ.
071	*Съавтор*** Кодът е отменен. Вместо него се използва кодът *"070" – Автор*.
080	*Автор на предговор и др.* Автор на въведение, предговор, увод, послеслов, бележки, показалци, речници, други критични материали и т.н., без да бъде автор на самото произведение.
090	*Автор на диалог* Автор на диалог или реплики за филмов сценарий или звукозапис.
100	*Библиографски предшественик* Автор на произведение, върху което цялостно или частично се основава произведението, отразено в каталожния запис. Този код може да се прилага към записи за адаптации, показалци, продължения от други автори, конкорданси и т.н.
110	*Книговезец*
120	*Оформител на подвързия*
130	*Оформител на книга* Лице или колективен орган, които носят отговорност за цялостното графично оформление на

	книга, включително подредбата на шрифтовете и илюстрациите, избора на материали и технологии на производство.
140	*Оформител на обложката*
150	*Автор на екслибрис*
160	*Книготърговец*
170	*Калиграф*
180	*Картограф*
190	*Цензор*
200	*Хореограф*
206	*Събирател на фолклор* Човек, който събира елементи на музикалното или устно наследство, което принадлежи на дадена територия, население или етнос; чрез транскрипция, звук или направа на аудио-визуален запис.
210	*Коментатор* (1) Лице, което пише коментар или обяснителни бележки за текст. За автор на ръкописни бележки по полетата на печатна книга изп. «020» - *Автор на ръкописни бележки по полетата на печатна книга*. (2) Лице, което предлага интерпретация, анализ или дискусия по съдържанието на звукозапис, кинофилм или друг аудиовизуален материал.
220	*Съставител* Който съставя сборник като подбира и подрежда материали от произведения на различни лица или колективи. Отнася се също и за онзи, който подбира и подрежда материали от произведения на едно лице или колективен орган.
230	*Композитор* Създател на музикално произведение, обикновено във вид на ноти в ръкописна или печатна форма.
240	*Словослагател*
250	*Диригент* Лице, което дирижира групата, изпълняваща музикално произведение.
260	*Носител на авторско право*
270	*Коректор на ръкопис* Сътрудник в скрипторий, който е коригирал преписаното от кописта. За печатни издания изп. *“640” – Коректор*.
275	*Танцьор* Лице, което показва танцови умения в музикално или драматично представление или забавление.
280	*Лице или организация, на което са посветени книга или ръкопис* Лице или организация, на които са посветени книга или ръкопис (не се отнася за получател на подарък).
290	*Автор на посвещение* Авторът на посвещение, което може да бъде официално или във формата на писмо или стих.
291	*Име, споменато в ръкопис***
292	*Лице, подписало ръкопис***
293	*Автор на оригинален ръкопис***
300	*Режисьор на продукция* Лице, което отговаря за общото управление на художествена продукция или упражнява надзор върху сценична постановка, филмова постановка или звукозапис.
305	*Дисертант* Лице, което представя теза за университетска или друга висша образователна степен.
310	*Разпространител* Агент или агенция, която е носител на цялостните или частичните права за разпространяване на

	библиографската единица.
320	*Дарител* Който е подарил книгата на настоящия и собственик. Дарителят на предишен собственик се означава с кода *«390» - Предишен собственик*.
330	*Неустановен автор* Лице, чието авторство е под съмнение или е определена неправилно.
340	*Редактор* Лице, подготвящо за публикуване произведение, което не е негово. Редакторската работа може да бъде техническа или интелектуална. Този код се използва, когато функцията на редактора не е определена по-подробно. За специфично определена на редакторска работа се използват кодовете от 341 до 349.
341	*Член на редакционна колегия**
342	*Гостуващ редактор**
343	*Научен редактор**
344	*Главен редактор**
345	*Отговорен редактор**
346	*Главен и отговорен редактор**
347	*Член на редакционен съвет**
348	*Председател на редакционен съвет**
349	*Технически редактор**
350	*Гравьор*
360	*Офортист*
370	*Монтажист на филм*
380	*Фалшификатор*
390	*Предишен собственик* Лице или организация, която е притежавала библиографската единица през определен минал период. Тук се включва и лице или организация, на които библиографската единица е била дарена от друго лице или организация и това е отбелязано в надпис. Лице или организация, които са дарили библиографската единица на настоящия й собственик, се отбелязват с кода *«320» – Дарител.*
400	*Спомоществувател* Лице или агенция, които са предоставили финансова подкрепа за осъществяване на библиографски ресурс или за организиране на изложба или конференция, посветена на него.
410	*Технически оформител* Лице, което отговаря за осъществяването на оформлението на носител, от който може да се получи изображение. Когато едно и също лице създава концепцията за оформлението (напр., илюстратор) и я осъществява, кодовете за двете функции се използват по целесъобразност *(«440» – Илюстратор и «410» – Технически оформител).*
420	*Лице, в памет или в чест на което е дарена книга*
430	*Илюстратор на ръкописи*
440	*Илюстратор*
445	*Музикален продуцент* Мениджър или продуцент на музикална или театрална постановка; директор на опера.
450	*Лице, подписало дарствено посвещение*
460	*Интервюирано лице*
470	*Интервюиращо лице*
480	*Либретист* Автор на текст на опера, оратория и др..
490	*Първоначален носител на правото за отпечатване или публикуване* Виж и *"050" – Лице или организация, на които е бил прехвърлен лиценз за отпечатване или*

	публикуване.
500	*Лице или организация, дали разрешение за издаване на библиографската единица*
510	*Литограф* Лице, което подготвя камъка или плочата за литопечат. Тук се включва и художник-график, който създава оригинална рисунка като работи директно върху повърхност, от която по-късно получава отпечатъци.
520	*Автор на текст на песен*
530	*Гравьор върху метал*
540	*Лице или организация, които упражняват контрол върху изпълнението на договор, отговарят за отчетността и контролират разпространението*.
545	*Музикант* Лице, което изпълнява музика или допринася за музикалното съдържание на произведение. Този код се използва когато не е възможно или желателно да се определи по-точно ролята на лицето.
550	*Четец* Говорител, който представя текста на разказа в художествен филм, звукозапис или друго произведение.
560	*Автор или агенция, които осъществяват произведението* Името на лицето или организацията, свързани с интелектуалното съдържание на произведението. Тук се включва лице, което в произведението е наречено изследовател или главен изследовател. Категорията не включва съпричастни към произведението лица, издател или спонсор, освен в случаите, когато те са и колективен автор.
570	*Друг* Използва се когато ролята на лицето по отношение на библиографската единица в национален формат няма съответствие в UNIMARC.
580	*Производител на хартия*
590	*Изпълнител* Лице или колективен орган, които играят или участват по друг начин в музикално или драматично представление или забавление. Използва се когато не са подходящи по-специфични кодове, напр.актьор, танцьор, музикант, певец.
600	*Фотограф, оператор* (1) Лице, което прави снимки. Този код може да се използва в библиографски запис за оригинална фотография или за репродукция на различни носители. (2) Лице, което отговаря за заснемането на художествен филм.
610	*Печатар* Печатар на текстове от набор или плаки (напр. стереотипни).
620	*Печатар от плаки* Печатар на илюстрации или рисунки от плаки.
630	*Продуцент* Лице, което носи цялостната отговорност за създаването на кинофилм, включително деловите аспекти, ръководството на продукцията и търговския успех на филма.
632	*Художествен оформител* Лице, което носи отговорност за всички визуални аспекти на представление, вкл. осветление, сценография, костюми и т.н.
635	*Програмист* Лице или колективен орган, които носят отговорност за създаването на задание за проектиране на компютърна програма, изходен код и машинноизпълним цифров файл и съпровождаща документация.
637	*Ръководител на проект*

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

	Лице, което управлява работна програма за предварително определена цел.
640	*Коректор* Само за печатни материали. За ръкописи изп *„270” – Коректор на ръкопис*.
650	*Издател*
660	*Получател на писма* Лице, до което са адресирани писма.
670	*Инженер по звукозапис* Лице, което упражнява надзор върху техническите аспекти на процеса на звукозапис и видеозапис.
675	*Критик* Лице или колективен орган, които носят отговорност за рецензия на книга, кинофилм, представление и др.
680	*Лице, което оформя начални думи, надслови на глави, заглавия на части от произведение, за да контрастират с останалия текст в средновековни ръкописни и първопечатни книги*
690	*Сценарист* Автор на сценарий.
700	*Копист* Автор на ръкописно копие от печатно издание, също и преписвач или автор на самия ръкопис.
710	*Секретар* Редактор или друго лице, което е определено да изразява вижданията на колективен орган и да носи отговорност за тяхното интелектуално съдържание.
720	*Лице, чийто подпис фигурира в книгата* Използва се, когато в книгата има само подпис, без дарствен текст или друго сведение за произход.
721	*Певец* Лице, което, с или без музикален акомпанимент, използва гласа си за създаване на музика. Изпълнението на певеца може да бъде с думи или без думи.
730	*Преводач* Който превежда от един език на друг или от по-стара форма на езика на съвременен език, като се придържа близо до оригинала.
740	*Оформител на шрифт* Лице, което проектира шрифтовете, използвани за определена книга.
750	*Лице, което носи отговорност за избора и оформлението на шрифта, използван в книгата* Когато лицето, което подбира и оформя шрифта отговаря и за други аспекти на графичното оформление на книгата, т.е Оформител на книга, могат да се използват кодове и за двете функции (*„130” – Оформител на книга* и *„750” – Лице, което носи отговорност за избора и оформлението на шрифта, използван в книгата*).
760	*Гравьор върху дърво*
770	*Автор на съпроводителен материал* Автор на значителен материал, който съпровожда звукозапис или друг аудиовизуален материал.
900	*Автор на речник*** Кодът е отменен. Вместо него се използва кодът *„080” – Автор на предговор и др.*
901	*Автор на рецензия**
902	*Преработвач*** Кодът е отменен. Вместо него се използват кодовете *„010” – Автор на адаптация*, *„070” – Автор*

	или „*340" – Редактор.*
903	*Редактор на превод**
904	*Автор на изложба **
905	*Модератор**
906	*Автор на показалец*** Кодът е отменен. Вместо него се използва кодът *„080" – Автор на предговор и др.*
907	*Автор на текст към репродукции*** Кодът е отменен. Вместо него се използва кодът *„080" – Автор на предговор и др.*
908	*Гравьор на ноти**
909	*Лице, на чието произведение се прави репродукция ** Кодът е отменен. Вместо него се използва кодът „*040" – Художник*.
910	*Лице, чиято лекция се публикува ** Кодът е отменен. Вместо него се използва кодът „*070" – Автор*.
911	*Автор на реплики*** Кодът е отменен. Вместо него се използва кодът „*080" – Автор. на предговор и др.*
912	*Автор на въведение*** Кодът е отменен. Вместо него се използва кодът „*080" – Автор. на предговор и др.*
913	*Автор на резюме**
914	*Преводач на резюме**
915	*Редактор*** Кодът е отменен. Вместо него се използва кодът „*340" – Редактор*.
916	*Член на редакционна комисия*** Кодът е отменен. Вместо него се използва кодът „*341" – Член на редакционна колегия*.
917	*Сътрудник*** Кодът е отменен. Вместо него се използва кодът „*070" – Автор*.
918	*Съставител на библиография към книга*** Кодът е отменен. Вместо него се използва кодът „*080" – Автор на предговор и др.*
919	*Художествен редактор**
920	*Автор на рисунките*** Кодът е отменен. Вместо него се използва кодът „*440" – Илюстратор*.
921	*Автор на винетка*** Кодът е отменен. Вместо него се използва кодът „*440" – Илюстратор*.
922	*Четец*** Кодът е отменен. Вместо него се използва кодът „*550" – Четец*.
923	*Певец - изпълнител** Кодът е отменен. Вместо него се използва кодът „*721" - Певец*
924	*Записано от*** Кодът е отменен. Вместо него се използва кодът „*070" – Автор* или „*340" – Редактор*.
925	*Консултант** Лице, натоварено с осигуряването на интелектуален контрол върху осъществяването на научно изследване или документирането на проект.
926	*Коректор във вестник**
927	*Сътрудник в изследване** Лицето, което изрично е посочено в документа (обикновено статия) като сътрудник в научно изследване. Кодът се въвежда само за научни разработки, когато сътрудниците не са автори на документ.
991	*Научен ръководител**

 © IZUM, дек. 2014, Прев. на англ.: ян. 2015, Прев. на бълг.: март 2016

992	*Член на комисия**
993	*Член на Специализиран научен съвет**
994	*Научен консултант**

КАТАЛОГИЗАЦИЯ НА ГРУПОВО ОБРАБОТВАНИ БИБЛИОТЕЧНИ МАТЕРИАЛИ – ЗАПИСИ ЗА ИЗКУСТВЕНО СЪЗДАДЕНИ КОЛЕКЦИИ

За по-голяма ефикасност на работата в библиотеката, някои библиотечни материали, които подлежат на самостоятелно описване могат да бъдат обединени в логически групи, наричани обикновено изкуствено създадени колекции. Такива колекции трябва да се каталогизират в един библиографски запис, т.е. да се обработват групово. Отделните единици в колекцията имат някои общи характеристики: съдържание, събитие или времеви период, издател, физическа форма, произход и др. Обикновено така се каталогизират библиотечни единици, които се търсят по-често по съдържание, отколкото по заглавие или автор.

За групова обработка могат да бъдат определени следните видове материали:

1. брошури или материали с кратковременно значение, които не заслужават самостоятелна или кратка каталогизация, но могат да имат значение за научни изследвания като група;
2. монографии с едно и също съдържание, език или жанр, които могат съответно да се класифицират с един и същ класификационен индекс, да бъдат на езици и/или азбуки, които се приемат за чужди за обслужваната от библиотеката общност;
3. групи от ръкописи, движещи се изображения, фотографии, плакати (понякога и аудио и видеоматериали).

Груповата обработка не се използва за:

1. отделни заглавия продължаващи издания, книжни серии и други материали, които приличат на периодика,
2. материали в електронна форма,
3. комплекти, т.е. мултимедийни издания.

Изкуствено създадените колекции получават само един инвентарен номер. Отделните единици в колекцията НЕ СЕ ИНВЕНТИРАТ поотделно, тъй като софтуерът COBISS2 НЕ ПОДДЪРЖА неограничено повтаряне на поле *996 – Данни за състоянието на фонда от монографии.*

КАТАЛОГИЗИРАНЕ НА ИЗКУСТВЕНО СЪЗДАДЕНИ КОЛЕКЦИИ

За каталогизирането на изкуствено създадени колекции може да се използва следната литература:

1. Zbirni zapisi : po dokumentaciji Collection-level cataloging, Library of Congress, Washington D.C. / priredila Dunja Kalčič. In: Knjižničarske novice. ISSN 0353-9237. - Vol. 7 (1997), nr. 12 (Supplement)
2. Appendix J. Collection-level cataloging. Washington, D.C.: Library of Congress, 1998 http://www.loc.gov/catdir/cpso/app-coll.html (reviewed: September 25, 2003)
3. Verona, Eva. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1983-1986. 2 vol. and other cataloguing manuals being used within particular COBISS systems.

4. Международните стандарти за библиографско описание (ISBD) за отделните видове материали.

Записите за изкуствено създадени колекции се въвеждат в маската за въвеждане Z (колекции).

Изкуствено създадената колекция трябва да се описва с кратък библиографски запис, с данни, които описват и идентифицират колекцията като цяло. Основното заглавие на изкуствено създадена колекция най-често се използва за редна дума на основното описание.

Записите за изкуствено създадени колекции не са предназначени за прехвърляне.

По-долу са описани полетата от форматите COMARC/B и COMARC/H, които се използват по специфичен начин при каталогизиране на записи за групово обработени материали.

0XX Блок за идентификация

В подполе *001b – Вид на записа* се въвежда код, който отговаря на вида на материалите в колекцията. Когато в колекцията са включени повече от един вид материали, се използва кодът *„m” – мултимедия*.

В подполе *001c – Библиографско ниво* се въвежда код *„c” – колекция*.

1XX Блок за кодирана информация

В подполетата 100bcd се въвежда информация за годината на публикуване на единиците в колекцията. Колекцията може да бъде завършена или незавършена.

В подполе *100b – Означение за годината на публикуване* на запис за завършена колекция, която е излязла в рамките на една календарна година, се въвеждат кодовете „d”, „e”, „h”, „i” или „j”. В подполе *100c – Година на публикуване 1* се въвежда годината на издаване на колекцията.

Когато единиците в колекцията са публикувани през повече от една година, в подполе 100b се въвежда код „g”. В подполе 100c се въвежда първата година, а в подполе *100d – Година на публикуване 2* се въвежда последната година на издаване.

Колекции с несигурни сведения за годината на издаване се означават с кода „f”, въведен в подполе 100b. В подполе 100c се въвежда най-ранната възможна година на издаване на колекцията, а в подполе 100d – най-късната.

В подполе 100b на запис за незавършена колекция се въвежда кодът „g”, а в подполе 100c се въвежда годината на издаване на първата единица от колекцията. При първото въвеждане на данни за колекцията, в подполе 100d се въвежда означението „9999”. В подполе 210d се въвежда отворена първа година на публикуване (напр. 1999-).

Когато към колекцията се добавят нови единици, в подполе 100d се въвежда временно последната година на публикуване на последната получена единица. В подполе 210d се въвежда временно последна година на издаване (напр. 1999-<2003>).

В подполе *101a – Език на текста* се въвежда код, който съответства на езика на текста в единиците от колекцията. Когато отделните единици са издадени на различни езици, се въвежда кодът на преобладаващия език. По изключение се допуска в повторени подполета а да се въвеждат кодове и на други езици.

Кодът за страната или кодът за региона се въвежда в поле *102 – Страна на публикуване*

 © IZUM, ноем. 2003, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: ян. 2010

или на производство. Когато единиците в колекцията са публикувани в различни страни, въвежда се кодът на преобладаващата страна. По изключение се допуска в повторени подполета а да се въвеждат кодове и на други страни.

Кодираните данни за материала се съобразяват с кода за специфичния материал, от който е направена колекцията (те трябва да съответстват на кода, въведен в подполе 001b). Предвидени са полета за всички видове материали с изключение на продължаващи ресурси.

COBISS.SI-ID=373781

001	␣␣	**a**n **b**a **c**c **d**0
100	␣␣	**c**1998 **h**slv
101	0␣	**a**slv
102	␣␣	**a**svn
105	␣␣	**a**a **b**d **c**1
106	␣␣	**a**z
		(Колекция от печатни материали, публикувани в рамките на една година.)

COBISS.SI-ID=102925056

001	␣␣	**a**n **b**k **c**c **d**0
100	␣␣	**b**f **c**1950 **d**1959 **h**slv
101	0␣	**a**slv
102	␣␣	**a**svn
116	␣␣	**a**d **b**i **d**b
210	␣␣	**a**V Ljubljani **c**Državna založba Slovenije **d**[195-]
		(*Годината на публикуване не е сигурна. Фотографиите са публикувани между 1950 и 1959 г.)*

COBISS.SI-ID=78827264

001	␣␣	**a**n **b**a **c**c **d**0
100	␣␣	**b**g **c**1998 **d**9999 **h**slv
101	0␣	**a**slv
102	␣␣	**a**svn
210	␣␣	**d**1998-
		(Незавършена колекция. Първоначално въвеждане на данни за колекцията.)

COBISS.SI-ID=78826240

001	␣␣	**a**n **b**k **c**c **d**0
100	␣␣	**b**g **c**1900 **d**1979 **h**slv
101	0␣	**a**slv
102	␣␣	**a**svn
116	␣␣	**a**d **b**i
210	␣␣	**a**[S. l. **c**s. n.] **d**1900-<1979>
		(Незавършена колекция. Последната единица е публикувана през 1979 г.)

2XX Блок за описателна информация

Заглавието на колекцията най-често се съставя от каталогизатора. Основното заглавие се съставя на езика на агенцията по каталогизация във форма, която описва колекцията ясно и я разграничава от подобни библиотечни материали. В заглавието се включва елемент, който обединява колекцията. Най-често това е наименованието на колекцията, името на

създателя й, данни за съдържанието, наименование на колективен орган, език, географско название или жанр.

В съответните подполета на поле 200 – *Заглавие и сведения за отговорност* заглавието се загражда в квадратни скоби „[ ]”. Тъй като при груповата обработка основното заглавие най-често е редна дума, първият индикатор получава стойност 1.

В подполе *200b – Общо означение за материал* се въвежда вида на материала, освен когато се отнася за печатни материали.

Данните за годината на публикуване най-често се въвеждат в поле *210 – Издателски данни, сведения за разпространение и др.*, макар софтуерът да дава възможност за въвеждане на данни във всички подполета.

Физическите подробности за броя на единиците най-често се въвеждат в подполе *215a – Специфично означение за материал*. Когато материалът се съхранява в кутии или папки, техният брой също трябва да се посочи.

Когато колекцията съдържа различни видове материали, информацията за всеки вид се въвежда в повторени полета 215.

При материали с кратковременно значение броят им се определя по преценка и се въвежда приблизително, напр. „около 350 единици”.

При незавършени колекции актуалният брой се загражда в остри скоби „< >„.

Информация за илюстрации и др. може да се въведе, ако повечето единици са илюстрирани. Размерът може също да не е от значение. Ако този елемент се включи, трябва да се посочат данни за диапазон.

COBISS.SI-ID=78814208

200	1␣	**a**[Volitve v Državni zbor Republike Slovenije **e**1996]
210	␣␣	**a**[Slovenija] **d**1996
215	␣␣	**a**ca [200] enot
		(Колекция от пропагандни материали за избори.)

COBISS.SI-ID=99473152

200	1␣	**a**[Družba sv. Cirila in Metoda]
210	␣␣	**a**[S. l. **c**s. n. **d**1883-1938]
215	␣␣	**a**ca [150] enot
		(Колекция, която съдържа правилници, доклади, публикация за дейност.)

COBISS.SI-ID=78826240

200	1␣	**a**[Ivan Cankar **i**Portreti] **b**Slikovno gradivo
210	␣␣	**a**[S. l. **c**s. n.] **d**1900-<1979>
215	␣␣	**a**<20> portretov **c**č-b in barve
		(В момента колекцията се състои от 20 фотографии. Годината на публикуване на най-късните единици е въведена в подполе 210d, заградена в остри скоби.)

3XX Блок за забележки

Забележките, свързани с колекцията се отнасят най-вече до нейния източник, организация или сложност. Те засягат и условията за ползване или съдържанието на колекцията.

 © IZUM, ноем. 2003, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: ян. 2010

В случаи на голяма колекция или при отсъствие на обичайните библиографски данни върху единиците в колекцията, в поле *300 – Обща забележка* се въвежда обща информация за съдържанието й.

COBISS.SI-ID=99471616

200	1␣	**a**[Slovenska kulturna akcija]
300	1␣	**a**Vsebuje vabila na prireditve, programe prireditev, različne brošure, besedila pesmi ipd. *(Запис, който съдържа обща забележка, отразяваща съдържанието.)*

Забележка за съдържание може да се въведе когато заглавията и/или авторите на отделни единици са значими. Данните се въвеждат в поле *327 – Забележка за съдържание* в съответствие с указанията за това поле.

COBISS.SI-ID=99474176

200	0␣	**a**[Stanovanjska komunalna banka]
300	1␣	**a**Vsebuje gradivo o delovanju Stanovanjske komunalne banke
327	10	**0**Vsebina: **a**Zapisnik. - 1992 **a**Poročilo zunanjega revizorja C&L. - 1993 **a**Predlog razrešitve članov organov upravljanja banke in imenovanje članov nadzornega sveta SKB banke. - 1993 **a**Mnenje nadzornega odbora o poslovanju SKB banke d.d. v letu 1993. - 1993 **a**Zapisnik 6. zbora SKB banke d.d. - 1994 **a**Zapisnik 7. zbora SKB banke d.d. - 1994 **a**Sklepi 7. zbora SKB banke d.d. - [1994] **a**Spremembe in dopolnitve statuta SKB banke d.d. – 1994 *(Запис, съдържащ забележка за съдържание.)*

6XX Блок за анализ на съдържанието

Предметните рубрики, определени за колекцията, служат за достъп до съдържанието й, което е от най-голямо значение за ползвателите. Те са създадени с намерението да се представи съдържанието на колекцията. Броят на предметните рубрики, които могат да бъдат определяни не е ограничен, но при изкуствените колекции, с оглед на икономия при обработката, трябва да се спазват разумни ограничения.

Предметните рубрики, които могат да бъдат определяни за колекцията съдържат изрази, подпомагащи присъединяването й към други тематично свързани с нея материали. Каталогизаторът може да определи и нивото на специфичност на предметните рубрики и изрази, които са добре познати на ползвателите.

Когато се използва стандартна система за предметизация, предметните рубрики може да се въвеждат в полетата 600-609, а когато се прилагат неконтролирани предметни термини – в поле 610.

Класификационните индекси за търсене по УДК (675c) са задължителни данни за този блок. Съдържанието на цялата колекция се отразява с един класификационен индекс.

COBISS.SI-ID=78773248

200	1␣	**a**[Volitve za predsednika Republike Slovenije **e**1997]
600	11	**a**Bernik **b**Jože **f**1924-
600	11	**a**Cerar **b**Marjan **f**1943-
600	11	**a**Kovač **b**Bogomir **f**1952-
600	11	**a**Kučan **b**Milan **f**1941-
600	11	**a**Miklavčič **b**Franc **f**1924-

600	11	**a**Peršak **b**Tone **f**1947-
600	11	**a**Podobnik **b**Janez **f**1959-
600	11	**a**Poljšak **b**Marjan **f**1924-
606	0␣	**a**Volitve **y**Slovenija **z**1997
610	0␣	**a**predsedniški kandidati
675	␣␣	**c**324 **a**324(497.4)"1997"
		(Записът съдържа предметни рубрики за всички кандидати за президент.)

COBISS.SI-ID=373525

200	1␣	**a**[Konferenca COBISS **i**Plakati] **b**Slikovno gradivo
610	0␣	**a**COBISS **a**SICRIS **a**konference **a**plakati
675	␣␣	**c**766
		(В записа са въведени неконтролирани предметни термини.)

COBISS.SI-ID=78827264

200	0␣	**a**[Študijski programi]
601	02	**a**International Executive Development Center **c**Brdo pri Kranju **x**Študijski programi
610	0␣	**a**management **a**izobraževalni programi
675	␣␣	**a**377.3/.4:65.012.4 **c**377 **v**do 4. izdaje
		(В записа са използвани и двата метода на предметизация.)

7XX Блок за интелектуална отговорност

Когато автор на всички документи от колекцията е един и същ колективен орган (или в редки случаи едно и също лице), неговото наименование (име) се въвежда в поле 700/710.

Когато колекцията съдържа документи, написани от двама или трима индивидуални автора (или два колективни органа), в поле 700/710 се въвежда информация за по-известния или представения с повече произведения автор.

Когато колекцията е известна благодарение на съставителя си, неговото име се въвежда в поле 702, последвано от съответния код.

COBISS.SI-ID=78827264

200	0␣	**a**[Študijski programi]
710	02	**a**International Executive Development Center **c**Brdo pri Kranju
		(Колекция от произведения от един колективен автор.)

Изкуствените колекции най-често се съставят от анонимни произведения или от произведения на различни автори, т.е. от съчетание от анонимни произведения и произведения на различни автори. В такива случаи записите за групово обработени материали не съдържат полетата 700 и 710.

COBISS.SI-ID=122804224

200	1␣	**a**[Lokalne volitve **e**2002]
		(Колекция от пропагандни материали за избори. За редна дума е използвано основното заглавие.)

9XX Блок за национално използване

Данните за състоянието на фонда за колекциите се въвеждат в поле 996 – Данни за състоянието на фонда за монографии. Маската за въвеждане Z не съдържа полето 997 – Данни за състоянието на фонда за продължаващи издания.

Изкуствената колекция се инвентира обикновено като цяло. Когато колекцията съдържа мултимедия, която се подрежда отделно, инвентирането се съобразява с броя на съществуващите единици. По същия начин се извършва инвентирането на по-големи колекции, които се съхраняват в различни кутии или карти.

Ако от една колекция има няколко екземпляра, информацията за всеки екземпляр се въвежда в повторено поле 996.

COBISS.SI-ID=99475200

200	1␣	**a**[Slovenska vina]
215	␣␣	**a**<43> enot
996	␣1	**d**lPKG\i3\aSlovenija **f**599900582 **o**19990503 **p**4 **v**d **y**h19990503
		(Един екземпляр от колекция.)

COBISS.SI-ID=119520768

200	1␣	**a**[Volitve za študentski parlament] **b**Slikovno gradivo
215	␣␣	**a**[8] plakatov
996	␣1	**c**1 **d**lG\iB.l.\n2002122] **f**820020503 **o**20020801 **p**4 **v**d **y**h20020709 **2**KOROSKA
996	␣1	**c**2 **d**lGa\iB.l.\n2002122] **f**820020504 **o**20020801 **p**7 **v**d **y**h20020709 **2**KOROSKA
		(Два екземпляра от колекция – екземпляр за архив и екземпляр за заемане.)

ПРИМЕРИ

1. COBISS.SI-ID=78773248

001	␣␣	**a**n **b**a **c**c **d**0
100	␣␣	**b**d **c**1997 **h**slv
101	0␣	**a**slv
102	␣␣	**a**svn
200	1␣	**a**[Volitve za predsednika Republike Slovenije **e**1997]
210	␣␣	**a**[Slovenija **c**s. n.] **d**1997
215	␣␣	**a**[18] enot
300	1␣	**a**Vsebuje predstavitve in propagandno gradivo kandidatov za predsednika Republike Slovenije na volitvah leta 1997
600	11	**a**Bernik **b**Jože **f**1924-
600	11	**a**Cerar **b**Marjan **f**1943-
600	11	**a**Kovač **b**Bogomir **f**1952-
600	11	**a**Kučan **b**Milan **f**1941-
600	11	**a**Miklavčič **b**Franc **f**1924-
600	11	**a**Peršak **b**Tone **f**1947-
600	11	**a**Podobnik **b**Janez **f**1959-
600	11	**a**Poljšak **b**Marjan **f**1924-
606	0␣	**a**Volitve **y**Slovenija **z**1997
610	0␣	**a**predsedniški kandidati

675	␣␣	**c**324 **a**324(497.4)”1997”
996	␣1	**d**lPKG\i101 **f**599801523 **o**19981013 **p**4 **v**d **y**h19981013
996	␣1	**d**laPKG\i101 **f**599801524 **o**19981013 **p**7 **v**d **y**h19981013

PKG

VOLITVE za predsednika Republike Slovenije : 1997]. - [Slovenija : s. n.], 1997. - [18] enot

Vsebuje predstavitve in propagandno gradivo kandidatov za predsednika Republike Slovenije na volitvah leta 1997

324(497.4)"1997"

PKG	599801523
aPKG	599801524

2. COBISS.SI-ID=8772769

001	␣␣	**a**n **b**m **c**c **d**0
100	␣␣	**b**g **c**1991 **d**1998 **h**slv
101	0␣	**a**slv
102	␣␣	**a**svn
200	1␣	**a**[Slovenska ljudska stranka **i**Podružnica Krško]
210	␣␣	**a**[Krško **c**s. n.] **d**1991-<1998>
215	␣␣	**a**<8> enot
300	1␣	**a**Vsebuje plakate in drobne tiske
601	02	**a**Slovenska ljudska stranka **b**Podružnica **c**Krško **6**01
606	0␣	**a**Politične stranke **y**Slovenija
610	0␣	**a**notranja politika **a**politične stranke **a**politični programi
675	␣␣	**a**329(497.4 Krško)SLS **b**32 **c**329 **s**32
961	02	**a**SLS **b**Podružnica **c**Krško **6**01
996	␣2	**d**lK\iD\u32\a[SLOVENSKA\5ljudska stranka] **f**900301068 **o**19990202 **v**c

K D 32 [SLOVENSKA ljudska stranka]

[SLOVENSKA ljudska stranka. Podružnica Krško]. - [Krško : s. n.], 1991-<1998>. - <8> enot

Vsebuje plakate in drobne tiske

329(497.4 Krško)SLS

K D 900301068

 © IZUM, ноем. 2003, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: ян. 2010

3. COBISS.SI-ID=8922273

001	␣␣	**a**n **b**k **c**c **d**0
100	␣␣	**c**2000 **e**k **h**slv
101	0␣	**a**slv
102	␣␣	**a**svn
116	␣␣	**a**f **b**i **d**c
200	1␣	**a**[Krško] **b**Slikovno gradivo **e**[letalski panoramski posnetki] **f**Foto Rožman
210	␣␣	**a**Brežice **c**Foto Rožman **d**[2000]
215	␣␣	**a**[18] fotografij **c**barve **d**11 x 16 cm
300	1␣	**a**Posneto 20.1.2000
607	1␣	**a**Krško **x**Pokrajinska fotografija
607	1␣	**a**Videm **x**Pokrajinska fotografija
607	1␣	**a**Sava **x**Pokrajinska fotografija
610	0␣	**a**mesta **a**fotografije
675	␣␣	**s**779 **c**77.04
712	02	**a**Foto Rožman **c**Brežice
996	␣2	**d**lK\iD\u779\aKRŠKO **f**000088778 **p**4 **v**a **y**h20000313

K D 779 KRŠKO

[KRŠKO] [Slikovno gradivo] : [letalski panoramski posnetki] / Foto Rožman. - Brežice : Foto Rožman, [2000]. - [18] fotografij : barve ; 11 x 16 cm

Posneto 20.1.2000

K D 000088778

4. COBISS.SI-ID=373525

001	␣␣	**a**n **b**k **c**c **d**0
100	␣␣	**b**g **c**1997 **d**2003 **h**slv
101	0␣	**a**slv **a**eng
102	␣␣	**A**svn
116	␣␣	**a**d **b**i **d**c **g**ad
200	1␣	**a**[Konferenca COBISS **i**Plakati] **b**Slikovno gradivo
210	␣␣	**a**[Maribor **c**IZUM] **d**cop. 1997-<2003>
215	␣␣	**a**<7> plakatov
327	00	**0**Dosedanja vsebina: **a**COBISS 1987-1997. COBISS`98 : konferenca. Konferenca COBISS`99. Konferenca uporabnikov COBISS & SICRIS 2000 : podpora znanju. Konferenca uporabnikov COBISS & SICRIS 2001 : podpora znanju. Konferenca uporabnikov COBISS & SICRIS 2002 : podpora znanju. Konferenca uporabnikov COBISS 2003 : podpora znanju
610	0␣	**a**COBISS **a**SICRIS **a**konference **a**plakati
675	␣␣	**c**766
996	␣2	**d**iIZUM\u02\aKONFERENCA COBISS\5plakati **f**120030164 **o**20031029 **p**7 **v**f

IZUM 02 KONFERENCA COBISS plakati

[KONFERENCA COBISS] [Slikovno gradivo]. [Plakati]. - [Maribor : IZUM], cop. 1997-<2003>. - <7> plakatov

Dosedanja vsebina : COBISS 1987-1997. COBISS`98 : konferenca. Konferenca COBISS`99. Konferenca uporabnikov COBISS & SICRIS 2000 : podpora znanju. Konferenca uporabnikov COBISS & SICRIS 2001 : podpora znanju. Konferenca uporabnikov COBISS & SICRIS 2002 : podpora znanju. Konferenca uporabnikov COBISS 2003 : podpora znanju

IZUM 120030164

5. COBISS.SI-ID=11102775

001	␣␣	**a**n **b**a **c**c **d**0
100	␣␣	**b**g **c**2002 **d**9999 **h**slv
101	0␣	**a**slv
102	␣␣	**A**svn
105	␣␣	**a**a
200	1␣	**a**[Štipendije]
210	␣␣	**a**Ljubljana [etc.] **c**[s. n.] **d**2002-
215	␣␣	**a**[19] enot **c**ilustr. **d**33 cm
300	1␣	**a**Razpisi za štipendije za visoke šole doma in v tujini
606	1␣	**a**Štipendije **x**Visoke šole
675	␣␣	**a**377.5(497.4) (085) **s**377.5 **b**377 **c**377 **v**do 4. izd.
996	␣2	**d**lŠ\iCIPS\aŠTIPENDIJE **f**200210120 **o**20021010 **v**c **2**CIPS

Š CIPS ŠTIPENDIJE

[ŠTIPENDIJE]. - Ljubljana [etc.] : [s. n.], 2002-. - [19] enot : ilustr. ; 33 cm

Razpisi za štipendije za visoke šole doma in v tujini

377.5(497.4) (085)

Š CIPS D 200210120

6. COBISS.SI-ID=110366720

001	␣␣	**a**n **b**a **c**c **d**0
100	␣␣	**b**g **c**1990 **d**1999 **h**slv
101	0␣	**a**ita **a**ger
102	␣␣	**a**ita
200	1␣	**a**[Knjižnice v Italiji]
210	␣␣	**a**[Italija] **d**1990-<1999>
215	␣␣	**a**<26> enot
300	1␣	**a**Vsebuje informativno gradivo o knjižnicah v Italiji

 © IZUM, ноем. 2003, Прев. на англ.: февр. 2008, Прев. на бълг.: ян. 2010

606	1␣	**a**Knjižnice **y**Italija
675	␣␣	**a**02(450) **c**02
996	␣1	**D**lb\n532844 **f**20020156 **o**20021112 **p**4 **v**c

b 532844

[KNJIŽNICE v Italiji]. - [Italija], 1990-<1999>. - <26> enot

Vsebuje informativno gradivo o knjižnicah v Italiji

02(450)

b 532844 20020156

Приложение J ТАБЛИЦА ЗА КОНВЕРТИРАНЕ ISSN → COMARC

ISSN				COMARC			
Маркер	I	S	Определение	Маркер	I	S	Наименование
008		a	Дата, въведена на файла				не се конвертира!
		b	Статус на публикацията	100		b	Означение за годината на публикуване
		c	Начална година			c	Година на публикуване 1
		d	Последна година			d	Година на публикуване 2
		e	Страна на изданието	102		a	Страна
		f	Периодичност на изданието	110		b	Периодичност
		g	Код на Центъра ISDS				не се конвертира!
		h	Код за вида на изданието	110		a	Вид на продължаващия ресурс
		i	Азбука на оригиналното заглавие	100		1	Азбука на основното заглавие
		j	Език на изданието	101		a	Език на текста
022			Международен стандартен номер на продължаващото издание ISSN				
	b		Продължаващо издание с международно значение				
	1		Продължаващо издание с национално или локално значение				
		a	Валиден ISSN	011		e	ISSN
		z	Отменен ISSN	011		y	Отменен ISSN
030			CODEN или други кодове				
		a	CODEN	040		a	CODEN
		b	Други кодове	041		a	Други кодове

Приложение J ТАБЛИЦА ЗА КОНВЕРТИРАНЕ ISSN → COMARC

ISSN				COMARC			
Маркер	I	S	Определение	Маркер	I	S	Наименование
080			Класификационен индекс по УДК				
		a	Класификационни индекси по издания на УДК, различни от стандартното	675		a	УДК (Класификационен индекс)
		b	Класификационни индекси по стандартното издание на УДК на английски език				не се конвертира!
082			Класификационен индекс по Десетичната класификация на Дюи				
		a	Класификационни индекси по издания на ДКД, различни от стандартното				не се конвертира!
		b	Класификационни индекси по стандартното издание на ДКД на английски език				не се конвертира!

Приложение J ТАБЛИЦА ЗА КОНВЕРТИРАНЕ ISSN → COMARC

ISSN				COMARC			
Маркер	I	S	Определение	Маркер	I	S	Наименование
210		a	Съкратено ключово заглавие	531		a	Съкратено ключово заглавие
		b	Съкратена поясняваща информация за разграничаване на ключови заглавия	531		b	Съкратено пояснение към ключовото заглавие
		c	Съкратена поясняваща информация за разграничаване на идентични съкратени ключови заглавия	531		c	Допълнение към съкратеното ключово заглавие
222			Ключово заглавие				
		a	Ключово заглавие	530		a	Ключово заглавие
		b	Добавена поясняваща информация	530		b	Пояснение
245			Основно заглавие				
		a	Основно заглавие	200		a	Основно заглавие
		s	Означение за част, подсерия и др.	200		h	Номер на част
		u	Заглавие на част, подсерия и др.	200		i	Наименование на част

Приложение J ТАБЛИЦА ЗА КОНВЕРТИРАНЕ ISSN → COMARC

ISSN				COMARC			
Маркер	I	S	Определение	Маркер	I	S	Наименование
246			Варианти на заглавието(ята)				
	0		Достъп до части от заглавията – развити форми на ключово заглавие (акроними, цифри и др.)	532		a	Развито заглавие
	1		Паралелни заглавия	200		d	Паралелно основно заглавие
	3		Допълнително заглавие (друга, неопределена форма на заглавие)	517		a	Други варианти на заглавието
	4		Корично заглавие	512		a	Корично заглавие
		a	Заглавие				
260			Издателски данни				
		a	Място на издаване	210		a	Място на издаване, разпространение и др.
		b	Издател	210		c	Наименование на издателя, разпространителя и др.
		c	Дата на публикуване, различна от датата в поле 008				не се конвертира!
510*			Отразяване в реферативни издания				Забележка за показалци, резюмета и позовавания в други ресурси
		t	Ключово заглавие	321		a	Текст на забележката
		x	ISSN	321		x	ISSN

Приложение J ТАБЛИЦА ЗА КОНВЕРТИРАНЕ ISSN → COMARC

ISSN				COMARC			
Маркер	I	S	Определение	Маркер	I	S	Наименование
550			Наименование на издаващия орган във формата, в която е посочен в ресурса				Наименование на колективен орган
		a	Наименование	711		a	инд. (0,2)
710			Наименование на издаващия орган или конференцията във форма, установена според националната каталожна практика				Наименование на колективен орган
	0	a	Наименование на издаващ орган (различен от конференция)	711		a	инд. (0,0)
	1	a	Наименование на конференция	711		a	инд. (1,0)
759	2		Издание на друг език на ...	454			Превод на ...
		t	Ключово заглавие			a	
		x	ISSN			x	
760*	2		Подсерия на ...	410			Серия
		t	Ключово заглавие			a	
		x	ISSN			x	

Приложение J ТАБЛИЦА ЗА КОНВЕРТИРАНЕ ISSN → COMARC

ISSN				COMARC			
Маркер	I	S	Определение	Маркер	I	S	Наименование
762*	2		Има подсерия ...	411			Подсерия
		t	Ключово заглавие			a	
		x	ISSN			x	
769	2		Има издание/-ия на друг език	453			Преведен като ...
		t	Ключово заглавие			a	
		x	ISSN			x	
779	2		Притурка или приложение на ...	422			Публикация, към която е приложението
		t	Ключово заглавие			a	
		x	ISSN			x	
780			Предишно/-и заглавие/-я				Продължение на ...
	0		Продължение на ...	430			Продължение на ...
	1		Частично продължение на...	431			Частично продължение на...
	4		Образуван от сливането на... и ...	436			Образуван след сливане на ..., ... и ...
	5		Поглъща	434			Поглъща
	6		Частично поглъща ...	435			Частично поглъща ...
		t	Ключово заглавие			a	
		x	ISSN			x	

Приложение J ТАБЛИЦА ЗА КОНВЕРТИРАНЕ ISSN → COMARC

ISSN				COMARC			
Маркер	I	S	Определение	Маркер	I	S	Наименование
785			Заглавие/-я на продължение				Заглавие/-я на продължение
	0		Продължен от ...	440			Продължен от ...
	1		Частично продължен от ...	441			Частично продължен от...
	4		Погълнат от ...	444			Погълнат от ...
	5		Частично погълнат от ...	445			Частично погълнат от ...
	6		Разделен на ..., ... и ...	446			Разделен на ..., ... и ...
	7		Слят с ...	447			Слят с ...
	8		За да образува	447			(последното поле)
		t	Ключово заглавие			a	
		x	ISSN			x	
787*	2		Свързано/-и заглавие/-я	488			Произведение, свързано по друг начин
		t	Ключово заглавие			a	
		x	ISSN			x	
789*	2		Има като притурка или приложение/-я	421			Приложение
		t	Ключово заглавие			a	
		x	ISSN			x	

Забележки:

* За чуждестранни издания (когато 008e не е "**yug**"), полетата/подполетата не се конвертират

** Подполето ≠t се конвертира само когато няма подполе ≠x

*** Когато няма подполе 245a (основното заглавие е еднакво с ключовото заглавие), 222a се конвертира в 200a

Публикувано от:

IZUM
Institut informacijskih znanosti
(Институт за информационни науки)
SI-2000 Maribor, Prešernova 17, Slovenia

Телефон: +386 (0)2 25 20 331
Факс: +386 (0)2 25 24 334
Адрес за е-поща: podpora@izum.si
Адрес в интернет: *http://e-prirocniki.izum.si/*
Съдържанието се допълва периодично.

Служба за консултации по телефона:
Понеделник – Петък 7.30 - 21.00
Събота 7.30 - 13.00
+386 (0)2 25 20 333